॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਖੁਦ੍ਦਕਨਿਕਾਯੇ

ਜਾਤਕ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

(ਪਠਮੋ ਭਾਗੋ)

ਗਨ੍ਥਾਰਮ੍ਭਕਥਾ

ਜਾਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ , ਪਮਾਣਰਹਿਤਂ ਹਿਤਂ।
ਲੋਕਸ੍ਸ **ਲੋਕਨਾਥੇਨ,** ਕਤਂ ਯੇਨ ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ, ਕਤ੍ਵਾ **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ** ਚਞ੍ਜਲਿਂ।
ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਪਤਿਮਾਨੇਤ੍ਵਾ, ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਮਾਨਭਾਜਨਂ॥

ਨਮਸ੍ਸਨਾਦਿਨੋ ਅਸ੍ਸ, ਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਤਨਤ੍ਤਯੇ।
ਪਵਤ੍ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ, ਛੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਉਪਦ੍ਦਵੇ॥

ਤਂ ਤਂ ਕਾਰਣਮਾਗਮ੍ਮ, ਦੇਸਿਤਾਨਿ ਜੁਤੀਮਤਾ।
ਅਪਣ੍ਣਕਾਦੀਨਿ ਪੁਰਾ, ਜਾਤਕਾਨਿ ਮਹੇਸਿਨਾ॥

ਯਾਨਿ ਯੇਸੁ ਚਿਰਂ ਸਤ੍ਥਾ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਿਕੋ।
ਅਨਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਮ੍ਭਾਰੇ, ਪਰਿਪਾਚੇਸਿ ਨਾਯਕੋ॥

ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਏਕਜ੍ਝਂ, ਆਰੋਪੇਨ੍ਤੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਂ।
ਜਾਤਕਂ ਨਾਮ ਸਙ੍ਗੀਤਂ, ਧਮ੍ਮਸਙ੍ਗਾਹਕੇਹਿ ਯਂ॥

ਬੁਦ੍ਧਵਂਸਸ੍ਸ ਏਤਸ੍ਸ, ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਚਿਰਟ੍ਠਿਤਿਂ।
ਯਾਚਿਤੋ ਅਭਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਥੇਰੇਨ **ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਿਨਾ**॥

ਅਸਂਸਟ੍ਠਵਿਹਾਰੇ , ਸਦਾ ਸੁਦ੍ਧਵਿਹਾਰਿਨਾ।
ਤਥੇਵ **ਬੁਦ੍ਧਮਿਤ੍ਤੇਨ,** ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ॥

ਮਹਿਂਸਾਸਕਵਂਸਮ੍ਹਿ, ਸਮ੍ਭੂਤੇਨ ਨਯਞ੍ਞੁਨਾ।
ਬੁਦ੍ਧਦੇਵੇਨ ਚ ਤਥਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਿਨਾ॥

ਮਹਾਪੁਰਿਸਚਰਿਯਾਨਂ, ਆਨੁਭਾਵਂ ਅਚਿਨ੍ਤਿਯਂ।

ਤਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜੋਤਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਜਾਤਕਸ੍ਸਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਂ॥

ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨਂ, ਵਾਚਨਾਮਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ।
ਭਾਸਿਸ੍ਸਂ ਭਾਸਤੋ ਤਂ ਮੇ, ਸਾਧੁ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੁ ਸਾਧਵੋਤਿ॥

ਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਸਾ ਪਨਾਯਂ ਜਾਤਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਵਣ੍ਣਨਾ ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ, ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ, ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਨਿਦਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਿਯਮਾਨਾ ਯੇ ਨਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਸਮੁਦਾਗਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਯਸ੍ਮਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵਿਞ੍ਞਾਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਤਾਨਿ ਨਿਦਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਤਤ੍ਥ ਆਦਿਤੋ ਤਾਵ ਤੇਸਂ ਨਿਦਾਨਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਪਾਦਮੂਲਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰਸ੍ਸ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਵ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕਥਾਮਗ੍ਗੋ **ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ। ਤੁਸਿਤਭਵਨਤੋ ਪਨ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਪ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਵਤ੍ਤੋ ਕਥਾਮਗ੍ਗੋ **ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ। **ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਂ** ਪਨ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਿਹਰਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਲਬ੍ਭਤੀਤਿ।

੧. ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਤਤ੍ਰਿਦਂ **ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ – ਇਤੋ ਕਿਰ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ **ਅਮਰਵਤੀ** ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸੁਮੇਧੋ** ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਟਿਵਸਤਿ ਉਭਤੋ ਸੁਜਾਤੋ ਮਾਤਿਤੋ ਚ ਪਿਤਿਤੋ ਚ ਸਂਸੁਦ੍ਧਗਹਣਿਕੋ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਅਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਕੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤਿਵਾਦੇਨ ਅਭਿਰੂਪੋ ਦਸ੍ਸਨੀਯੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਪਰਮਾਯ ਵਣ੍ਣਪੋਕ੍ਖਰਤਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਸੋ ਅਞ੍ਞਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸਿਪ੍ਪਮੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਦਹਰਕਾਲੇਯੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕਾਲਮਕਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਸਿਵਡ੍ਢਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਆਯਪੋਤ੍ਥਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦਿਭਰਿਤੇ ਗਬ੍ਭੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਤੇ, ਕੁਮਾਰ, ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਯ੍ਯਕਪਯ੍ਯਕਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਧਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਂ ਧਨਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤੁਪਿਤਾਮਹਾਦਯੋ ਪਰਲੋਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨ ਗਤਾ, ਮਯਾ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਰਣਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸੁਮੇਧਕਥਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾ । ਸਾ ਪਨੇਸਾ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਆਗਤਾਯੇਵ, ਗਾਥਾਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨ ਪਨ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਾਕਟਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਗਾਥਾਯ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਦੀਪਕੇਹਿ ਵਚਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮ।

ਸੁਮੇਧਕਥਾ

ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਞ੍ਹਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤਂ ''ਅਮਰਵਤੀ''ਤਿ ਚ ''ਅਮਰ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਕਪ੍ਪੇ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇ, ਚਤੁਰੋ ਚ ਅਸਙ੍ਖਿਯੇ।
ਅਮਰਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਦਸ੍ਸਨੇਯ੍ਯਂ ਮਨੋਰਮਂ।
ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤਂ, ਅਨ੍ਨਪਾਨਸਮਾਯੁਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦੇਨ, ਅਸ੍ਸਸਦ੍ਦੇਨ, ਰਥਸਦ੍ਦੇਨ, ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੇਨ, ਮੁਦਿਙ੍ਗਸਦ੍ਦੇਨ, ਵੀਣਾਸਦ੍ਦੇਨ, ਸਮ੍ਮਸਦ੍ਦੇਨ, ਤਾਲ਼ਸਦ੍ਦੇਨ, ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੇਨ ''ਅਸ੍ਨਾਥ, ਪਿਵਥ, ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਦਸਮੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦਸਹਿ ਸਦ੍ਦੇਹਿ ਅਵਿਵਿਤ੍ਤੁਂ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਸਦ੍ਦਾਨਂ ਏਕਦੇਸਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ –

''ਹਤ੍ਥਿਸਦ੍ਦਂ ਅਸ੍ਸਸਦ੍ਦਂ, ਭੇਰਿਸਙ੍ਖਰਥਾਨਿ ਚ।
ਖਾਦਥ ਪਿਵਥ ਚੇਵ, ਅਨ੍ਨਪਾਨੇਨ ਘੋਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ –

''ਨਗਰਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਬ੍ਬਕਮ੍ਮਮੁਪਾਗਤਂ।
ਸਤ੍ਤਰਤਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਨਾਨਾਜਨਸਮਾਕੁਲਂ।
ਸਮਿਦ੍ਧਂ ਦੇਵਨਗਰਂਵ, ਆਵਾਸਂ ਪੁਞ੍ਞਕਮ੍ਮਿਨਂ॥

''ਨਗਰੇ ਅਮਰਵਤਿਯਾ, ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ।
ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਨ੍ਨਿਚਯੋ, ਪਹੂਤਧਨਧਞ੍ਞਵਾ॥

''ਅਜ੍ਝਾਯਕੋ ਮਨ੍ਤਧਰੋ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨ ਪਾਰਗੂ।
ਲਕ੍ਖਣੇ ਇਤਿਹਾਸੇ ਚ, ਸਧਮ੍ਮੇ ਪਾਰਮਿਂ ਗਤੋ''ਤਿ॥ – ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੋ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਤਲੇ ਰਹੋਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਪੁਨਬ੍ਭਵੇ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਂ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਤਥਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਰੀਰਭੇਦਨਂ, ਅਹਞ੍ਚ ਜਾਤਿਧਮ੍ਮੋ ਜਰਾਧਮ੍ਮੋ ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮੋ ਮਰਣਧਮ੍ਮੋ, ਏਵਂਭੂਤੇਨ ਮਯਾ ਅਜਾਤਿਂ ਅਜਰਂ ਅਬ੍ਯਾਧਿਂ ਅਦੁਕ੍ਖਂ ਸੁਖਂ ਸੀਤਲਂ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਵਸ੍ਸਂ ਭਵਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਨਾ ਏਕੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਰਹੋਗਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ।
ਦੁਕ੍ਖੋ ਪੁਨਬ੍ਭਵੋ ਨਾਮ, ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਚ ਭੇਦਨਂ॥

''ਜਾਤਿਧਮ੍ਮੋ ਜਰਾਧਮ੍ਮੋ, ਬ੍ਯਾਧਿਧਮ੍ਮੋ ਸਹਂ ਤਦਾ।
ਅਜਰਂ ਅਮਤਂ ਖੇਮਂ, ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤਿਂ॥

''ਯਂਨੂਨਿਮਂ ਪੂਤਿਕਾਯਂ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤਂ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ॥

''ਅਤ੍ਥਿ ਹੇਹਿਤਿ ਸੋ ਮਗ੍ਗੋ, ਨ ਸੋ ਸਕ੍ਕਾ ਨ ਹੇਤੁਯੇ।
ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਭਵਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਯਥਾ ਹਿ ਲੋਕੇ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਭਵੇ ਸਤਿ ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖੇਨ ਵਿਭਵੇਨਾਪਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਚ ਉਣ੍ਹੇ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਭੂਤਂ ਸੀਤਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਵਂ ਰਾਗਾਦੀਨਂ ਅਗ੍ਗੀਨਂ ਵੂਪਸਮੇਨ

ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨਾਪਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਚ ਪਾਪਸ੍ਸ ਲਾਮਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖਭੂਤੋ ਕਲਜਾਣੋ ਅਨਵਜ੍ਜਧਮ੍ਮੋਪਿ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ, ਏਵਮੇਵ ਪਾਪਿਕਾਯ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬਜਾਤਿਕ੍ਖੇਪਨਤੋ ਅਜਾਤਿਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨਾਪਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਮੇਵਾਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਯਥਾਪਿ ਦੁਕ੍ਖੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਸੁਖਂ ਨਾਮਪਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਏਵਂ ਭਵੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ, ਵਿਭਵੋਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕੋ॥

''ਯਥਾਪਿ ਉਣ੍ਹੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਅਪਰਂ ਵਿਜ੍ਜਤਿ ਸੀਤਲਂ।
ਏਵਂ ਤਿਵਿਧਗ੍ਗਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕਂ॥

''ਯਥਾਪਿ ਪਾਪੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਕਲਜਾਣਮਪਿ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਏਵਮੇਵ ਜਾਤਿ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ, ਅਜਾਤਿਪਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਯਥਾ ਨਾਮ ਗੂਥਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਨਿਮੁਗ੍ਗੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਦੂਰਤੋ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਮਹਾਤਲ਼ਾਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਤਰੇਨ ਨੁ ਖੋ ਮਗ੍ਗੇਨ ਏਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਤਲ਼ਾਕਂ ਗਵੇਸਿਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ। ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨਂ, ਨ ਸੋ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਕਿਲੇਸਮਲਧੋਵਨੇ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨਤਲ਼ਾਕੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨਂ ਨ ਅਮਤਨਿਬ੍ਬਾਨਮਹਾਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਦੋਸੋ। ਯਥਾ ਚ ਚੋਰੇਹਿ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਪਲਾਯਨਮਗ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਪਿ ਸਚੇ ਨ ਪਲਾਯਤਿ, ਨ ਸੋ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗਾਮਿਮ੍ਹਿ ਸਿਵੇ ਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਗਵੇਸਨਂ ਨਾਮ ਨ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਯਥਾ ਚ ਬਜਾਧਿਪੀਲ਼ਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਬਜਾਧਿਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ ਵੇਜ੍ਜੇ ਸਚੇ ਤਂ ਵੇਜ੍ਜਂ ਗਵੇਸਿਤ੍ਵਾ ਬਜਾਧਿਂ ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਤਿ, ਨ ਸੋ ਵੇਜ੍ਜਸ੍ਸ ਦੋਸੋ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ। ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਕਿਲੇਸਬਜਾਧਿਪੀਲ਼ਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਿਲੇਸਵੂਪਸਮਮਗ੍ਗਕੋਵਿਦਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਮੇਵ ਆਚਰਿਯਂ ਨ ਗਵੇਸਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਦੋਸੋ, ਨ ਕਿਲੇਸਵਿਨਾਸਕਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸਾਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਯਥਾ ਗੂਥਗਤੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਤਲ਼ਾਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਪੂਰਿਤਂ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤਂ ਤਲ਼ਾਕਂ, ਨ ਦੋਸੋ ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਸੋ॥

''ਏਵਂ ਕਿਲੇਸਮਲਧੋਵੇ, ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਅਮਤਨ੍ਤਲ਼ੇ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤਂ ਤਲ਼ਾਕਂ, ਨ ਦੋਸੋ ਅਮਤਨ੍ਤਲ਼ੇ॥

''ਯਥਾ ਅਰੀਹਿ ਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਗਮਨਮ੍ਪਥੇ।
ਨ ਪਲਾਯਤਿ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਦੋਸੋ ਅਞ੍ਜਸਸ੍ਸ ਸੋ॥

''ਏਵਂ ਕਿਲੇਸਪਰਿਰੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਸਿਵੇ ਪਥੇ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਨ ਦੋਸੋ ਸਿਵਮਞ੍ਜਸੇ॥

''ਯਥਾਪਿ ਬਜਾਧਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ।
ਨ ਤਿਕਿਚ੍ਛਾਪੇਤਿ ਤਂ ਬਜਾਧਿਂ, ਨ ਦੋਸੋ ਸੋ ਤਿਕਿਚ੍ਛਕੇ॥

''ਏਵਂ ਕਿਲੇਸਬਜਾਧੀਹਿ, ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ ਪਰਿਪੀਲ਼ਿਤੋ।
ਨ ਗਵੇਸਤਿ ਤਂ ਆਚਰਿਯਂ, ਨ ਦੋਸੋ ਸੋ ਵਿਨਾਯਕੇ''ਤਿ॥

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ਯਥਾ ਮਣ੍ਡਨਜਾਤਿਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਣ੍ਠੇ ਆਸਤ੍ਤਂ ਕੁਣਪਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੀ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਂ ਮਯਾਪਿ ਇਮਂ ਪੂਤਿਕਾਯਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾ ਚ ਨਰਨਾਰਿਯੋ ਉਕ੍ਕਾਰਭੂਮਿਯਂ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਤਂ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇਨ ਵਾ ਆਦਾਯ ਦਸਨ੍ਤੇਨ ਵਾ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨਾ ਪਨ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮਯਾਪਿ ਇਮਂ ਪੂਤਿਕਾਯਂ ਅਨਪੇਕ੍ਖੇਨ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਮਤਂ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਨਾਵਿਕਾ ਨਾਮ ਜਜ੍ਜਰਂ ਨਾਵਂ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਅਹਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਨਵਹਿ ਵਣਮੁਖੇਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਂ ਕਾਯਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪੁਰਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਥਾ ਚ ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਨਾਰਤਨਾਨਿ ਆਦਾਯ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤਨਨਾਸਭਯੇਨ ਤੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਖੇਮਂ ਮਗ੍ਗਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਏਵਂ ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਰਜਕਾਯੋ ਰਤਨਵਿਲੋਪਕਚੋਰਸਦਿਸੋ। ਸਚਾਹਂ ਏਤ੍ਥ ਤਣ੍ਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਕੁਸਲਧਮ੍ਮਰਤਨਂ ਮੇ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਯਾ ਇਮਂ ਚੋਰਸਦਿਸਂ ਕਾਯਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਯਥਾਪਿ ਕੁਣਪਂ ਪੁਰਿਸੋ, ਕਣ੍ਠੇ ਬਦ੍ਧਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਯ।
ਮੋਚਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਸੁਖੀ ਸੇਰੀ ਸਯਂਵਸੀ॥

‘‘ਤਥੇਵਿਮਂ ਪੂਤਿਕਾਯਂ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਸਞ੍ਚਯਂ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ॥

‘‘ਯਥਾ ਉਚ੍ਚਾਰਟ੍ਠਾਨਮ੍ਹਿ, ਕਰੀਸਂ ਨਰਨਾਰਿਯੋ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ॥

‘‘ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਇਮਂ ਕਾਯਂ, ਨਾਨਾਕੁਣਪਪੂਰਿਤਂ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਵਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਕੁਟਿਂ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਜਜ੍ਜਰਂ ਨਾਵਂ, ਪਲੁਗ੍ਗਂ ਉਦਗਾਹਿਨਿਂ।
ਸਾਮੀ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ॥

‘‘ਏਵਮੇਵਾਹਂ ਇਮਂ ਕਾਯਂ, ਨਵਚ੍ਛਿਦ੍ਦਂ ਧੁਵਸ੍ਸਵਂ।
ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਂ, ਜਿਣ੍ਣਨਾਵਂਵ ਸਾਮਿਕਾ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਪੁਰਿਸੋ ਚੋਰੇਹਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਮਾਦਿਯ।
ਭਣ੍ਡਚ੍ਛੇਦਭਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਛਡ੍ਡਯਿਤ੍ਵਾਨ ਗਚ੍ਛਤਿ॥

‘‘ਏਵਮੇਵ ਅਯਂ ਕਾਯੋ, ਮਹਾਚੋਰਸਮੋ ਵਿਯ।
ਪਹਾਯਿਮਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੁਸਲਚ੍ਛੇਦਨਾਭਯਾ’’ਤਿ॥

ਏਵਂ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਨਾਵਿਧਾਹਿ ਉਪਮਾਹਿ ਇਮਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੂਪਸਂਹਿਤਂ ਅਤ੍ਥਂ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਕਨਿਵੇਸਨੇ ਅਪਰਿਮਿਤਂ ਭੋਗਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਕਪਣਦ੍ਧਿਕਾਦੀਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਚ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਚ ਪਹਾਯ ਅਮਰਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸ੍ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਣਸਾਲਞ੍ਚ ਚਙ੍ਕਮਞ੍ਚ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਨੀਵਰਣਦੋਸੇਹਿ ਵਿਵਜ੍ਜਿਤਂ ‘‘ਏਵਂ ਸਮਾਹਿਤੇ ਚਿਤ੍ਤੇ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਾਰਣਗੁਣੇਹਿ ਸਮੁਪੇਤਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਬਲਂ ਆਹਰਿਤੁਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਨਵਦੋਸਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਸਾਟਕਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ

ਵਾਕਚੀਰੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਏਵੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣੰ ਤੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਪਹਾਯ ਦਸਗੁਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਧਞ੍ਞਵਿਕਤਿੰ ਪਹਾਯ ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮਨਵਸੇਨੇਵ ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨੰ ਲਾਭੀ ਅਹੋਸਿ। ਏਵੰ ਤੰ ਯਥਾਪਤ੍ਥਿਤੰ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲੰ ਪਾਪੁਣਿੰ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਏਵਾਹੰ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਨੇਕਕੋਟਿਸਤੰ ਧਨੰ।
ਨਾਥਾਨਾਥਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾਨ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੁਪਾਗਮਿੰ॥

‘‘ਹਿਮਵਨ੍ਤਸ੍ਸਾਵਿਦੂਰੇ , ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤੋ।
ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹੰ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ॥

‘‘ਚਙ੍ਕਮੰ ਤਤ੍ਥ ਮਾਪੇਸਿੰ, ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤੰ।
ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੂਪੇਤੰ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਮਾਹਰਿੰ॥

‘‘ਸਾਟਕੰ ਪਜਹਿੰ ਤਤ੍ਥ, ਨਵਦੋਸਮੁਪਾਗਤੰ।
ਵਾਕਚੀਰੰ ਨਿਵਾਸੇਸਿੰ, ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਮੁਪਾਗਤੰ॥

‘‘ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣੰ, ਪਜਹਿੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕੰ।
ਉਪਾਗਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੰ, ਗੁਣੇ ਦਸਹੁਪਾਗਤੰ॥

‘‘ਵਾਪਿਤੰ ਰੋਪਿਤੰ ਧਞ੍ਞੰ, ਪਜਹਿੰ ਨਿਰਵਸੇਸਤੋ।
ਅਨੇਕਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ, ਪਵਤ੍ਤਫਲਮਾਦਿਯਿੰ॥

‘‘ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਧਾਨੰ ਪਦਹਿੰ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਹੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪਾਪੁਣਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ‘‘ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹੰ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ’’ਤਿ ਇਮਾਯ ਪਾਲ਼ਿਯਾ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਅਸ੍ਸਮਪਣ੍ਣਸਾਲਾਚਙ੍ਕਮਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਮਾਪਿਤਾ ਵਿਯ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ‘‘ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਅਜ੍ਝੋਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਪਬ੍ਬਤੰ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਤਾਤ, ਅਯੰ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਏਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਮਾਪੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰਮਣੀਯੰ ਅਸ੍ਸਮੰ, ਸੁਗੁਤ੍ਤੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ, ਮਨੋਰਮੰ ਚਙ੍ਕਮਞ੍ਚ ਮਾਪੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਤਦਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨੰ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਧਮ੍ਮਿਕਪਬ੍ਬਤੇ –

‘‘ਅਸ੍ਸਮੋ ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹੰ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ।
ਚਙ੍ਕਮੰ ਤਤ੍ਥ ਮਾਪੇਸਿੰ, ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ –

ਆਹ । ਤਤ੍ਥ **ਸੁਕਤੋ ਮਯ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਕਤੋ ਮਯਾ। **ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਸੁਮਾਪਿਤਾ**ਤਿ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨਸਾਲਾਪਿ ਮੇ ਸੁਮਾਪਿਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਿਮੇ ਚਙ੍ਕਮਦੋਸਾ ਨਾਮ – ਥਦ੍ਧਵਿਸਮਤਾ, ਅਨ੍ਤੋਰੁਕ੍ਖਤਾ, ਗਹਨਚ੍ਛਨ੍ਨਤਾ, ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਤਾ, ਅਤਿਵਿਸਾਲਤਾਤਿ। ਥਦ੍ਧਵਿਸਮਭੂਮਿਭਾਗਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਾ ਰੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਫੋਟਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਚਿਤ੍ਤੰ ਏਕਗ੍ਗੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਮੁਦੁਸਮਤਲੇ ਪਨ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੰ ਆਗਮ੍ਮ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਥਦ੍ਧਵਿਸਮਭੂਮਿਭਾਗਤਾ ਏਕੋ ਦੋਸੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਚਙ੍ਕਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਵਾ ਕੋਟਿਯੰ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇ ਸਤਿ ਪਮਾਦਮਾਗਮ੍ਮ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਲਾਟੰ ਵਾ ਸੀਸੰ ਵਾ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤੀਤਿ ਅਨ੍ਤੋਰੁਕ੍ਖਤਾ ਦੁਤਿਯੋ ਦੋਸੋ। ਤਿਣਲਤਾਦਿਗਹਨਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਧਕਾਰਵੇਲਾਯੰ ਉਰਗਾਦਿਕੇ ਪਾਣੇ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਮਾਰੇਤਿ, ਤੇਹਿ ਵਾ ਦਟ੍ਠੋ ਦੁਕ੍ਖੰ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਗਹਨਚ੍ਛਨ੍ਨਤਾ ਤਤਿਯੋ ਦੋਸੋ। ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਰਤਨਿਕੇ ਵਾ ਅਡ੍ਢਰਤਨਿਕੇ ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਪਕ੍ਖਲਿਤ੍ਵਾ ਨਖਾਪਿ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋਪਿ ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤਿਸਮ੍ਬਾਧਤਾ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਦੋਸੋ। ਅਤਿਵਿਸਾਲੇ ਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਧਾਵਤਿ, ਏਕਗ੍ਗਤੰ ਨ ਲਭਤੀਤਿ ਅਤਿਵਿਸਾਲਤਾ ਪਞ੍ਚਮੋ ਦੋਸੋ। ਪੁਥੁਲਤੋ ਪਨ ਦਿਯਡ੍ਢਰਤਨੰ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਰਤਨਮਤ੍ਤਅਨੁਚਙ੍ਕਮੰ ਦੀਘਤੋ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੰ ਮੁਦੁਤਲੰ ਸਮਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਵਾਲੁਕੰ ਚਙ੍ਕਮੰ ਵਟ੍ਟਤਿ ਚੇਤਿਯਗਿਰਿਮ੍ਹਿ ਦੀਪਪ੍ਪਸਾਦਕਮਹਿਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨੰ ਵਿਯ, ਤਾਦਿਸੰ ਤੰ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਚਙ੍ਕਮੰ ਤਤ੍ਥ ਮਾਪੇਸਿੰ, ਪਞ੍ਚਦੋਸਵਿਵਜ੍ਜਿਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤਨ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਸਮਣਸੁਖੇਹਿ ਉਪੇਤੰ। ਅਟ੍ਠਿਮਾਨਿ ਸਮਣਸੁਖਾਨਿ ਨਾਮ – ਧਨਧਞ੍ਞਪਰਿਗ੍ਗਹਾਭਾਵੋ, ਅਨਵਜ੍ਜਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਰਿਯੇਸਨਭਾਵੋ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤਭੁਞ੍ਜਨਭਾਵੋ, ਰਟ੍ਠੰ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਧਨਸਾਰੰ ਵਾ ਸੀਸਕਹਾਪਣਾਦੀਨਿ ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਸੁ ਰਾਜਕੁਲੇਸੁ ਰਟ੍ਠਪੀਲਨਕਿਲੇਸਾਭਾਵੋ, ਉਪਕਰਣੇਸੁ ਨਿਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗਭਾਵੋ, ਚੋਰਵਿਲੋਪੇ ਨਿਬ੍ਭਯਭਾਵੋ, ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੇਹਿ ਅਸੰਸਟ੍ਠਭਾਵੋ, ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਭਾਵੋਤਿ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸ੍ਸਮੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਸਮਣਸੁਖਾਨਿ ਵਿਨ੍ਦਿਤੁੰ, ਏਵੰ ਅਟ੍ਠਗੁਣਸਮੁਪੇਤੰ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮੰ ਮਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਮਾਹਰਿਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਸ੍ਸਮੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾਨੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਅਨਿਚ੍ਚਤੋ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਆਰਭਿਤ੍ਵਾ ਥਾਮਪ੍ਪਤ੍ਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਬਲੰ ਆਹਰਿੰ। ਯਥਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਸਨ੍ਤੋ ਤੰ ਬਲੰ ਆਹਰਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਵੰ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮੰ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਞ੍ਞਤ੍ਥਾਯ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਬਲਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਟਕੰ ਪਜਹਿੰ ਤਤ੍ਥ, ਨਵਦੋਸਮੁਪਾਗਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਯੰ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਤਦਾ ਕਿਰ ਕੁਟਿਲੇਣਚਙ੍ਕਮਾਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਫਲੂਪਗਰੁਕ੍ਖਸਞ੍ਛਨ੍ਨੰ ਰਮਣੀਯੰ ਮਧੁਰਸਲਿਲਾਸਯੰ ਅਪਗਤਵਾਲਮਿਗਭਿੰਸਨਕਸਕੁਣੰ ਪਵਿਵੇਕਕ੍ਖਮੰ ਅਸ੍ਸਮੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਚਙ੍ਕਮਸ੍ਸ ਉਭੋਸੁ ਅਨ੍ਤੇਸੁ ਆਲਮ੍ਬਨਫਲਕੰ ਸੰਵਿਧਾਯ ਨਿਸੀਦਨਤ੍ਥਾਯ ਚਙ੍ਕਮਵੇਮਜ੍ਝੇ ਸਮਤਲੰ ਮੁਗ੍ਗਵਣ੍ਣਸਿਲੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯੰ ਜਟਾਮਣ੍ਡਲਵਾਕਚੀਰਤਿਦਣ੍ਡਕੁਣ੍ਡਿਕਾਦਿਕੇ ਤਾਪਸਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ, ਮਣ੍ਡਪੇ ਪਾਨੀਯਘਟਪਾਨੀਯਸਙ੍ਖਪਾਨੀਯਸਰਾਵਾਨਿ, ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਾਯੰ ਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਦਾਰੁਆਦੀਨੀਤਿ ਏਵੰ ਯੰ ਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਉਪਕਾਰਾਯ ਸੰਵਤ੍ਤਤਿ, ਤੰ ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਭਿਤ੍ਤਿਯੰ ''ਯੇ ਕੇਚਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਾ ਇਮੇ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੇ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਦੇਵਪੁਤ੍ਤੇ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਗਿਰਿਕਨ੍ਦਰਾਨੁਸਾਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਾਨੁਰੂਪੰ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਦੀਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਨਿਮ੍ਮਿਤੰ ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਯੰ ਰਮਣੀਯੰ ਅਸ੍ਸਮੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਦਵਲਞ੍ਜੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਧੁਵੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਧੁਰਗਾਮੇ ਭਿਕ੍ਖੰ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਨ੍ਤਰੂਪਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕੰ ਆਗਮੇਤ੍ਵਾ ''ਅਤਿਵਿਯ ਚਿਰਾਯਨ੍ਤਿ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਤ੍ਤਿਯੰ ਅਕ੍ਖਰਾਨਿ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹੰ ਕਪ੍ਪਿਯਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਏਤੇ, ਇਮੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਤ੍ਥਪਾਰੁਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਪਜਹਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਸਾਟਕੰ ਪਜਹਿੰ ਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਏਵੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਅਹੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤਸ੍ਸੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯੰ ਸਾਟਕੰ ਪਜਹਿੰ।

ਨਵਦੋਸਮੁਪਾਗਤਨ੍ਤਿ ਸਾਟਕੰ ਪਜਹਨ੍ਤੋ ਨਵ ਦੋਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਜਹਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਞ੍ਹਿ ਸਾਟਕਸ੍ਮਿੰ ਨਵ ਦੋਸਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹਗ੍ਘਭਾਵੋ ਏਕੋ ਦੋਸੋ, ਪਰਪਟਿਬਦ੍ਧਤਾਯ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਭਾਵੋ ਏਕੋ, ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਲਹੁੰ ਕਿਲਿਸ੍ਸਨਭਾਵੋ ਏਕੋ। ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਹਿ ਧੋਵਿਤਬ੍ਬੋ ਚ ਰਜਿਤਬ੍ਬੋ ਚ ਹੋਤਿ। ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਜੀਰਣਭਾਵੋ ਏਕੋ। ਜਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਹਿ ਤੁਨ੍ਨੰ ਵਾ ਅਗ੍ਗਲ਼ਦਾਨੰ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ । ਪੁਨ ਪਰਿਯੇਸਨਾਯ ਦੁਰਭਿਸਮ੍ਭਵਭਾਵੋ ਏਕੋ, ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਅਸਾਰੁਪ੍ਪਭਾਵੋ ਏਕੋ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਸਾਧਾਰਣਭਾਵੋ ਏਕੋ। ਯਥਾ ਹਿ ਨੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾ ਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਏਵੰ ਗੋਪੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਭੂਸਨਟ੍ਠਾਨਭਾਵੋ ਏਕੋ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਭਾਰਮਹਿਚ੍ਛਭਾਵੋ ਏਕੋਤਿ।

ਵਾਕਚੀਰੰ ਨਿਵਾਸੇਸਿਨ੍ਤਿ ਤਦਾਹੰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਮੇ ਨਵ ਦੋਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਟਕੰ ਪਹਾਯ ਵਾਕਚੀਰੰ ਨਿਵਾਸੇਸਿੰ, ਮੁਞ੍ਜਤਿਣੰ ਹੀਰੰ ਹੀਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਥੇਤ੍ਵਾ ਕਤਵਾਕਚੀਰੰ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਤ੍ਥਾਯ ਆਦਿਯਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਦ੍ਵਾਦਸਗੁਣਮੁਪਾਗਤਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਆਨਿਸੰਸੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ। ਵਾਕਚੀਰਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵਾਦਸ ਆਨਿਸੰਸਾ – ਅਪ੍ਪਗ੍ਘੰ ਸੁਨ੍ਦਰੰ ਕਪ੍ਪਿਯਨ੍ਤਿ ਅਯੰ ਤਾਵ ਏਕੋ ਆਨਿਸੰਸੋ, ਸਹਤ੍ਥਾ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਅਯੰ ਦੁਤਿਯੋ, ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਸਣਿਕੰ ਕਿਲਿਸ੍ਸਤਿ, ਧੋਵਿਯਮਾਨੇਪਿ ਪਪਞ੍ਚੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਯੰ ਤਤਿਯੋ, ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਜਿਣ੍ਣੇਪਿ ਸਿਬ੍ਬਿਤਬ੍ਬਾਭਾਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ, ਪੁਨ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਖੇਨ ਕਰਣਭਾਵੋ ਪਞ੍ਚਮੋ, ਤਾਪਸਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਸਾਰੁਪ੍ਪਭਾਵੋ ਛਟ੍ਠੋ, ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨੰ ਨਿਰੁਪਭੋਗਭਾਵੋ ਸਤ੍ਤਮੋ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਭੂਸਨਟ੍ਠਾਨਾਭਾਵੋ ਅਟ੍ਠਮੋ, ਧਾਰਣੇ ਸਲ੍ਲਹੁਕਭਾਵੋ ਨਵਮੋ, ਚੀਵਰਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਭਾਵੋ ਦਸਮੋ, ਵਾਕੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਿਕਅਨਵਜ੍ਜਭਾਵੋ ਏਕਾਦਸਮੋ, ਵਾਕਚੀਰੇ ਨਟ੍ਠੇਪਿ ਅਨਪੇਕ੍ਖਭਾਵੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋਤਿ।

ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣੰ, ਪਜਹਿੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕਨ੍ਤਿ। ਕਥੰ ਪਜਹਿ? ਸੋ ਕਿਰ ਵਰਸਾਟਕਯੁਗੰ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਵੰਸੇ ਲਗ੍ਗਿਤੰ ਅਨੋਜਪੁਪ੍ਫਦਾਮਸਦਿਸੰ ਰਤ੍ਤੰ ਵਾਕਚੀਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸੂਪਰਿ ਅਪਰੰ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੰ ਵਾਕਚੀਰੰ ਪਰਿਦਹਿਤ੍ਵਾ, ਪੁਨ੍ਨਾਗਪੁਪ੍ਫਸਨ੍ਥਰਸਦਿਸੰ ਸਖੁਰੰ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮੰ ਏਕੰਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜਟਾਮਣ੍ਡਲੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵਕਰਣਤ੍ਥੰ ਸਾਰਸੂਚਿੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਜਾਲਸਦਿਸਾਯ ਸਿਕ੍ਕਾਯ ਪਵਾਲ਼ਵਣ੍ਣੰ ਕੁਣ੍ਡਿਕੰ ਓਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਙ੍ਕਕਾਜੰ ਆਦਾਯ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਕਾਜਕੋਟਿਯਾ ਕੁਣ੍ਡਿਕੰ, ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਅਙ੍ਕੁਸਪਚ੍ਛਿਤਿਦਣ੍ਡਕਾਦੀਨਿ ਓਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਖਾਰਿਭਾਰੰ ਅੰਸੇ ਕਤ੍ਵਾ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਕਤ੍ਤਰਦਣ੍ਡੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੇ ਮਹਾਚਙ੍ਕਮੇ ਅਪਰਾਪਰੰ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਸੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਮਨੋਰਥੋ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਸੋਭਤਿ ਵਤ ਮੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ, ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਦੀਹਿ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਧੀਰਪੁਰਿਸੇਹਿ ਵਣ੍ਣਿਤਾ ਥੋਮਿਤਾ ਅਯੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ, ਪਹੀਨੰ ਮੇ ਗਿਹਿਬਨ੍ਧਨੰ, ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੰ, ਲਦ੍ਧਾ ਮੇ ਉਤ੍ਤਮਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ, ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਮਗ੍ਗਫਲਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਜਾਤੋ ਖਾਰਿਕਾਜੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਵੇਮਜ੍ਝੇ ਮੁਗ੍ਗਵਣ੍ਣਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਦਿਵਸਭਾਗੰ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੰ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ, ਬਿਦਲਮਞ੍ਚਕਪਸ੍ਸੇ ਕਟ੍ਠਤ੍ਥਰਿਕਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਸਰੀਰੰ ਉਤੁੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸੇ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਮਨੰ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ ‘‘ਅਹੰ ਘਰਾਵਾਸੇ ਆਦੀਨਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਮਿਤਭੋਗੰ ਅਨਨ੍ਤਯਸੰ ਪਹਾਯ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਗਵੇਸਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਮਾਦਚਾਰੰ ਚਰਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਪਵਿਵੇਕਞ੍ਹਿ ਪਹਾਯ ਵਿਚਰਨ੍ਤੰ ਮਿਚ੍ਛਾਵਿਤਕ੍ਕਮਕ੍ਖਿਕਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਘਰਾਵਾਸੰ ਪਲਿਬੋਧਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਮਨਾਪਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ, ਬੇਲੁਵਪਕ੍ਕਵਣ੍ਣਪਰਿਭਣ੍ਡਕਤਾ ਭੂਮਿ, ਰਜਤਵਣ੍ਣਾ ਸੇਤਭਿਤ੍ਤਿਯੋ, ਕਪੋਤਪਾਦਵਣ੍ਣੰ ਪਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨੰ , ਵਿਚਿਤ੍ਤਤ੍ਥਰਣਵਣ੍ਣੋ ਬਿਦਲਮਞ੍ਚਕੋ, ਨਿਵਾਸਫਾਸੁਕੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ, ਨ ਏਤ੍ਤੋ ਅਤਿਰੇਕਤਰਾ ਵਿਯ ਮੇ ਗੇਹਸਮ੍ਪਦਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ’’ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਦੋਸੇ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠ ਦੋਸੇ ਪਸ੍ਸਿ।

ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਪਰਿਭੋਗਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਟ੍ਠ ਆਦੀਨਵਾ – ਮਹਾਸਮਾਰਮ੍ਭੇਨ ਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਕਰਣਪਰਿਯੇਸਨਭਾਵੋ ਏਕੋ ਆਦੀਨਵੋ, ਤਿਣਪਣ੍ਣਮਤ੍ਤਿਕਾਸੁ ਪਤਿਤਾਸੁ ਤਾਸਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਠਪੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਨਿਬਨ੍ਧਜਗ੍ਗਨਭਾਵੋ ਦੁਤਿਯੋ, ਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਮ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਵੇਲਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਉਟ੍ਠਾਪਨਿਯਭਾਵੋ ਤਤਿਯੋ, ਸੀਤੁਣ੍ਹਪਟਿਘਾਤੇਨ ਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਖੁਮਾਲਕਰਣਭਾਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ, ਗੇਹਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਂ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਨ੍ਤਿ ਗਰਹਾਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਭਾਵੋ ਪਞ੍ਚਮੋ, ''ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਕਰਣਭਾਵੋ ਛਟ੍ਠੋ, ਗੇਹਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਨਾਮ ਸਦੁਤਿਯਕਵਾਸੋਤਿ ਸਤ੍ਤਮੋ, ਊਕਾਮਙ੍ਗੁਲਘਰਗੋਲ੍ਹਿਕਾਦੀਨਂ ਸਾਧਾਰਣਤਾਯ ਬਹੁਸਾਧਾਰਣਭਾਵੋ ਅਟ੍ਠਮੋ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਆਦੀਨਵੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਜਤਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਅਟ੍ਠਦੋਸਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ, ਪਜਹਿਂ ਪਣ੍ਣਸਾਲਕ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਪਾਗਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ, ਗੁਣੇ ਦਸਹੁਪਾਗਤਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਸਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਉਪੇਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਗਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਦਸ ਗੁਣਾ – ਅਪ੍ਪਸਮਾਰਮ੍ਭਤਾ ਏਕੋ ਗੁਣੋ, ਉਪਗਮਨਮਤ੍ਤਕਮੇਵ ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਹੋਤਿ; ਅਪਟਿਜਗ੍ਗਨਤਾ ਦੁਤਿਯੋ, ਤਞ੍ਹਿ ਸਮ੍ਮਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਅਸਮ੍ਮਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਪਰਿਭੋਗਫਾਸੁਕਂ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਰਿਯਭਾਵੋ ਤਤਿਯੋ, ਗਰਹਂ ਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ; ਤਤ੍ਥ ਹਿ ਪਾਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਲਜ੍ਜਤੀਤਿ ਗਰਹਾਯ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਭਾਵੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ; ਅਬ੍ਭੋਕਾਸਵਾਸੋ ਵਿਯ ਕਾਯਂ ਨ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭੇਤੀਤਿ ਕਾਯਸ੍ਸ ਅਸਨ੍ਥਮ੍ਭਨਭਾਵੋ ਪਞ੍ਚਮੋ; ਪਰਿਗ੍ਗਹਕਰਣਾਭਾਵੋ ਛਟ੍ਠੋ; ਗੇਹਾਲਯਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਸਤ੍ਤਮੋ; ਬਹੁਸਾਧਾਰਣਗੇਹੇ ਵਿਯ ''ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਂ, ਨਿਕ੍ਖਮਥਾ''ਤਿ ਨੀਹਰਣਕਾਭਾਵੋ ਅਟ੍ਠਮੋ; ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪੀਤਿਕਭਾਵੋ ਨਵਮੋ; ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਸੇਨਾਸਨਸ੍ਸ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਲਭਤਾਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖਭਾਵੋ ਦਸਮੋਤਿ ਇਮੇ ਦਸ ਗੁਣੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਾਗਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਇਮਾਨਿ ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਗਾਮਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਗਾਮੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਂ ਆਗਮ੍ਮ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਨਾਹਂ ਆਹਾਰਂ ਨ ਲਭਾਮੀਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਸਿਨਿਦ੍ਧਾਹਾਰੋ ਨਾਮੇਸ ਮਾਨਮਦਪੁਰਿਸਮਦੇ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਆਹਾਰਮੂਲਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਵਾਪਿਤਰੋਪਿਤਧਞ੍ਞਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ ਆਹਾਰਂ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਫਲਭੋਜਨੋ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਟ੍ਠਾਯ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਘਟੇਨ੍ਤੋ ਵਾਯਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਵਾਪਿਤਂ ਰੋਪਿਤਂ ਧਞ੍ਞਂ, ਪਜਹਿਂ ਨਿਰਵਸੇਸਤੋ।
ਅਨੇਕਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਪਵਤ੍ਤਫਲਮਾਦਿਯਿਂ॥

''ਤਤ੍ਥਪ੍ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਂ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਮ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਹੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਪਾਪੁਣਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਏਵਂ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਲੋਕੇ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਜਾਤਿਸਮ੍ਬੋਧਿਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨੇਸੁ ਸਕਲਾਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਸਂਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਵੇਧਿ, ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਿ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ। ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਤਂ ਸਦ੍ਦਮਸ੍ਸੋਸਿ, ਨ ਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਦ੍ਦਸ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਏਵਂ ਮੇ ਸਿਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਸੀਭੂਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ॥

''ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਚ ਜਾਯਨ੍ਤੇ, ਬੁਜ੍ਝਨ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੇ।
ਚਤੁਰੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਨਾਦ੍ਦਸਂ, ਝਾਨਰਤਿਸਮਪ੍ਪਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਚਤੂਹਿ ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਰਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕਿਰ ਸਮਣਿਸ੍ਸਰੋ ਪਰਮਾਤਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਰਮ੍ਮਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਵਤ੍ਥਚ੍ਛਾਦਨਾਨਿ ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਯੇਨ ਧਮ੍ਮੋ, ਯੇਨ ਸਙ੍ਘੋ, ਤਨ੍ਨਿਨ੍ਨਾ ਤਪ੍ਪੋਣਾ ਤਪ੍ਪਬ੍ਭਾਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਤੇ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਹਾਦਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਉਦਕਭਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਪਂਸੁਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮਂ ਭੂਮਿਤਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਜਤਪਟ੍ਟਵਣ੍ਣਂ ਵਾਲੁਕਂ ਆਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਲਾਜਾਨਿ ਚੇਵ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਵਿਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਨਾਨਾਵਿਰਾਗੇਹਿ ਵਤ੍ਥੇਹਿ ਧਜਪਟਾਕੇ ਉਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਕਦਲਿਯੋ ਚੇਵ ਪੁਣ੍ਣਘਟਪਨ੍ਤਿਯੋ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸ੍ਸਮਪਦਾ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਆਕਾਸਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਅਮ੍ਭੋ ਕਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਰੋਥਾ''ਤਿ? ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਦੇਸਵਿਸਯੇ, ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ।
ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਸੋਧੇਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ॥

''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਕਸ੍ਸਮਾ।
ਧੁਨਨ੍ਤੋ ਵਾਕਚੀਰਾਨਿ, ਗਚ੍ਛਾਮਿ ਅਮ੍ਬਰੇ ਤਦਾ॥

''ਵੇਦਜਾਤਂ ਜਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠਂ ਪਮੋਦਿਤਂ।
ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾਨ ਗਗਨਾ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ਤਾਵਦੇ॥

'''ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੁਦਿਤੋ, ਵੇਦਜਾਤੋ ਮਹਾਜਨੋ।
ਕਸ੍ਸ ਸੋਧੀਯਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨ'''ਨ੍ਤਿ॥

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਹਂਸੁ ''ਭਨ੍ਤੇ ਸੁਮੇਧ, ਨ ਤ੍ਵਂ ਜਾਨਾਸਿ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਗਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੁਦਸ੍ਸਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਮਯਂ ਤਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤਯਿਮ੍ਹਾ, ਤਸ੍ਸੇਤਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਰੋਮਾ''ਤਿ। ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਖੋ ਘੋਸਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਲੋਕੇ ਦੁਲ੍ਲਭਂ, ਪਗੇਵ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਮਯਾਪਿ ਇਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਹ – ''ਸਚੇ ਭੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਲਙ੍ਕਰੋਥ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਓਕਾਸਂ ਦੇਥ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਇਦ੍ਧਿਮਾ''ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਾ ਉਦਕਭਿਨ੍ਨੋਕਾਸਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਅਲਙ੍ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਅਦਂਸੁ। ਸੁਮੇਧੋ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਂ ਪੀਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਇਮਂ ਓਕਾਸਂ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਵਂ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਪਨ ਮਮ ਮਨਂ ਨ ਪਰਿਤੋਸੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਕਾਯਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਂਸੁਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿ।

ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਅਨਲਙ੍ਕਤੇਯੇਵ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਦਸਬਲੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾਨਂ ਛਲਭਿਞ੍ਞਾਨਂ ਖੀਣਾਸਵਾਨਂ ਚਤੂਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਦੇਵਤਾਸੁ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਨ੍ਤੀਸੁ ਦਿਬ੍ਬਸਙ੍ਗੀਤੇਸੁ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਮਾਨੁਸਕਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚੇਵ ਮਾਲਾਦੀਹਿ ਚ ਪੂਜਯਨ੍ਤੇਸੁ ਅਨਨ੍ਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ੍ਹਾਯ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਵਿਜਮ੍ਭਮਾਨੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਤਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਮਗ੍ਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸਬਲਸ੍ਸ

ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਅਸੀਤਿਯਾ ਅਨੁਬਜਞ੍ਜਨੇਹਿ ਅਨੁਰਞ੍ਜਿਤਂ ਬਜਾਮਪ੍ਪਭਾਯ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰਿਤਂ ਮਣਿਵਣ੍ਣਗਗਨਤਲੇ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਆਵੇਲਾਵੇਲਭੂਤਾ ਚੇਵ ਯੁਗਲਯੁਗਲਭੂਤਾ ਚ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਂ ਰੂਪਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮਾ ਭਗਵਾ ਕਲਲਂ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਮਣਿਫਲਕਸੇਤੁਂ ਪਨ ਅਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਤੂਹਿ ਖੀਣਾਸਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਮਮ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਮਦ੍ਦਮਾਨੋ ਗਚ੍ਛਤੁ, ਤਂ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਹਿਤਾਯ ਸੁਖਾਯਾ’’ਤਿ ਕੇਸੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮਜਟਾਮਣ੍ਡਲਵਾਕਚੀਰਾਨਿ ਕਾਲਵਣ੍ਣੇ ਕਲਲੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਫਲਕਸੇਤੁ ਵਿਯ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਤੇ ਮੇ ਪੁਟ੍ਠਾ ਵਿਯਾਕਂਸੁ, ‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਤਸ੍ਸ ਸੋਧੀਯਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨਂ’॥

‘‘ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਮਮ ਸੁਤ੍ਵਾਨ, ਪੀਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਤਾਵਦੇ।
ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਕਥਯਨ੍ਤੋ, ਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਵੇਦਯਿਂ॥

‘‘ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨ੍ਤੇਸਿਂ, ਤੁਟ੍ਠੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ।
‘ਇਧ ਬੀਜਾਨਿ ਰੋਪਿਸ੍ਸਂ, ਖਣੋ ਏਵ ਮਾ ਉਪਚ੍ਚਗਾ’॥

‘‘ਯਦਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸੋਧੇਥ, ਏਕੋਕਾਸਂ ਦਦਾਥ ਮੇ।
ਅਹਮ੍ਪਿ ਸੋਧਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਞ੍ਜਸਂ ਵਟੁਮਾਯਨਂ॥

‘‘ਅਦਂਸੁ ਤੇ ਮਮੋਕਾਸਂ, ਸੋਧੇਤੁਂ ਅਞ੍ਜਸਂ ਤਦਾ।
ਬੁਦ੍ਧੋ ਬੁਦ੍ਧੋਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ, ਮਗ੍ਗਂ ਸੋਧੇਮਹਂ ਤਦਾ॥

‘‘ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਮਮੋਕਾਸੇ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਚਤੂਹਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ ਅਞ੍ਜਸਂ ਜਿਨੋ॥

‘‘ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਭੇਰਿਯੋ ਬਹੂ।
ਆਮੋਦਿਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਪਵਤ੍ਤਯੁਂ॥

‘‘ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਚ ਦੇਵਤਾ।
ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਪਞ੍ਜਲਿਕਾ, ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ॥

‘‘ਦੇਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਤੁਰਿਯੇਹਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮਾਨੁਸੇਹਿ ਚ।
ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਵਜ੍ਜਯਨ੍ਤਾ, ਅਨੁਯਨ੍ਤਿ ਤਥਾਗਤਂ॥

‘‘ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਨ੍ਦਾਰਵਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਪਦੁਮਂ ਪਾਰਿਛਤ੍ਤਕਂ।
ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਓਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਆਕਾਸਨਭਗਤਾ ਮਰੂ॥

''ਚਮ੍ਪਕਂ ਸਲਲਂ ਨੀਪਂ, ਨਾਗਪੁਨ੍ਨਾਗਕੇਤਕਂ।
ਦਿਸੋਦਿਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਭੂਮਿਤਲਗਤਾ ਨਰਾ॥

''ਕੇਸੇ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਹਂ ਤਤ੍ਥ, ਵਾਕਚੀਰਞ੍ਚ ਚਮ੍ਮਕਂ।
ਕਲਲੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਨ, ਅਵਕੁਜ੍ਜੋ ਨਿਪਜ੍ਜਹਂ॥

''ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਨ ਮਂ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਸਹ ਸਿਸ੍ਸੇਹਿ ਗਚ੍ਛਤੁ।
ਮਾ ਨਂ ਕਲਲੇ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਥੋ, ਹਿਤਾਯ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਸੋ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਪੁਨ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਂ ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਮਾਨੋ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਚਾਹਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਂ, ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਨਵਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਂ। ਅਞ੍ਞਾਤਕਵੇਸੇਨ ਪਨ ਮੇ ਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋ ਵਿਯ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਂਸਾਰਸਾਗਰਾ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯੇਯ੍ਯਂ, ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪਤਿਰੂਪ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਏਵਂ ਮੇ ਆਸਿ ਚੇਤਸੋ।
'ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ, ਕਿਲੇਸੇ ਝਾਪਯੇ ਮਮ॥

'ਕਿਂ ਮੇ ਅਞ੍ਞਾਤਵੇਸੇਨ, ਧਮ੍ਮਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤੇਨਿਧ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕੇ॥

'ਕਿਂ ਮੇ ਏਕੇਨ ਤਿਣ੍ਣੇਨ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਥਾਮਦਸ੍ਸਿਨਾ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕੇ॥

'ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਅਧਿਕਾਰੇਨ, ਕਤੇਨ ਪੁਰਿਸੁਤ੍ਤਮੇ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ, ਤਾਰੇਮਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

'ਸਂਸਾਰਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤ੍ਵਾ ਤਯੋ ਭਵੇ।
ਧਮ੍ਮਨਾਵਂ ਸਮਾਰੁਯ੍ਹ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਸ੍ਸਂ ਸਦੇਵਕੇ'''ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੫੪-੫੮)।

ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ –

''ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਂ ਲਿਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਹੇਤੁ ਸਤ੍ਥਾਰਦਸ੍ਸਨਂ।
ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਅਧਿਕਾਰੋ ਚ ਛਨ੍ਦਤਾ।
ਅਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸਮੋਧਾਨਾ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੫੯)।

ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਨਾਗਸ੍ਸ ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਸ੍ਸ ਵਾ ਦੇਵਤਾਯ ਵਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤਭਾਵੇਪਿ ਪੁਰਿਸਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪਣ੍ਡਕਨਪੁਂਸਕਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਾਨਂ ਵਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਪੁਰਿਸਸ੍ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਰਹਤ੍ਤੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ

ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨੋ ਇਤਰਸ੍ਸ। ਹੇਤੁਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਜੀਵਮਾਨਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਚੇਤਿਯਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਾ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਵਾ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨੋ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਸ੍ਸ। ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋਯੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਮਾਯ ਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਰਹਿਤਸ੍ਸ। ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾਪਿ ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਕਾਰੇਨ ਅਧਿਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ। ਅਧਿਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਯਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮਹਨ੍ਤੋ ਛਨ੍ਦੋ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹੋ ਚ ਵਾਯਾਮੋ ਚ ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿ ਚ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਛਨ੍ਦਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਓਪਮ੍ਮਂ – ਸਚੇ ਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ''ਯੋ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭਂ ਏਕੋਦਕੀਭੂਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਹੁਬਲੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ , ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯੋ ਵਾ ਪਨ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭਂ ਵੇਲ਼ੁਗੁਮ੍ਬਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਬਜ੍ਝੂਹਿਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਸਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯੋ ਵਾ ਪਨ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭਂ ਸਤ੍ਤਿਯੋ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਸਤ੍ਤਿਫਲਸਮਾਕਿਣ੍ਣਂ ਪਦਸਾ ਅਕ੍ਕਮਮਾਨੋ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯੋ ਵਾ ਪਨ ਸਕਲਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਗਬ੍ਭਂ ਵੀਤਚ੍ਚਿਤਙ੍ਗਾਰਭਰਿਤਂ ਪਾਦੇਹਿ ਮਦ੍ਦਮਾਨੋ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ। ਯੋ ਏਤੇਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਨ ਮਞ੍ਞਤਿ, ''ਅਹਂ ਏਤਮ੍ਪਿ ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੇਨ ਚ ਉਸ੍ਸਾਹੇਨ ਚ ਵਾਯਾਮੇਨ ਚ ਪਰਿਯੇਟ੍ਠਿਯਾ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਇਤਰਸ੍ਸ। ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਪਨ ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਦੀਪਙ੍ਕਰੋਪਿ ਭਗਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸੀਸਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਣਿਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪ੍ਪਸਾਦਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤਾਪਸੋ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਇਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਅਨਾਗਤਂਸਞਾਣਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ – ''ਪਸ੍ਸਥ ਨੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਉਗ੍ਗਤਪਂ ਤਾਪਸਂ ਕਲਲਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਏਵਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਅਭਿਨੀਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਸਮਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਥਨਾ, ਇਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਨਿਵਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਥੇਰੋ, ਦੁਤਿਯਸਾਵਕੋ ਕੋਲਿਤੋ ਨਾਮ, ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ, ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ ਖੇਮਾ ਨਾਮ ਥੇਰੀ, ਦੁਤਿਯਸਾਵਿਕਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਨਾਮ ਥੇਰੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਿਪਕ੍ਕਞਾਣੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲੇ ਪਾਯਾਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਲੋਕਵਿਦੂ, ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ।
ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਮਂ ਠਤ੍ਵਾਨ, ਇਦਂ ਵਚਨਮਬ੍ਰਵਿ॥

'ਪਸ੍ਸਥ ਇਮਂ ਤਾਪਸਂ, ਜਟਿਲਂ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨਂ।
ਅਪਰਿਮੇਯ੍ਯੇ ਇਤੋ ਕਪ੍ਪੇ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ॥

'ਅਹੁ ਕਪਿਲਵ੍ਹਯਾ ਰਮ੍ਮਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।
ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤ੍ਵਾਨ, ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ॥

'ਅਜਪਾਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ, ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੋ।

ਤਤ੍ਥ ਪਾਯਾਸੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ, ਨੇਰਞ੍ਜਰਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

'ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰਮ੍ਹਿ, ਪਾਯਾਸੰ ਅਦ ਸੋ ਜਿਨੋ।
ਪਟਿਯਤ੍ਤਵਰਮਗ੍ਗੇਨ, ਬੋਧਿਮੂਲਮੁਪੇਹਿਤਿ॥

'ਤਤੋ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਅਸ੍ਸਤ੍ਥਰੁਕ੍ਖਮੂਲਮ੍ਹਿ, ਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ ਮਹਾਯਸੋ॥

'ਇਮਸ੍ਸ ਜਨਿਕਾ ਮਾਤਾ, ਮਾਯਾ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ, ਅਯੰ ਹੇਸ੍ਸਤਿ ਗੋਤਮੋ॥

'ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਕੋਲਿਤੋ ਉਪਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਕਾ।
ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਉਪਟ੍ਠਿਸ੍ਸਤਿ ਤੰ ਜਿਨੰ॥

'ਖੇਮਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਚ, ਅਗ੍ਗਾ ਹੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਸਾਵਿਕਾ।
ਅਨਾਸਵਾ ਵੀਤਰਾਗਾ, ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੋਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਕਿਰ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸੁਮੇਧਤਾਪਸੋ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧਬੀਜੰ ਬੁਦ੍ਧਙ੍ਕੁਰੋ''ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਞ੍ਚਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ ''ਯਥਾ ਨਾਮ ਪੁਰਿਸੋ ਨਦਿੰ ਤਰਨ੍ਤੋ ਉਜੁਕੇਨ ਤਿਤ੍ਥੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾਤਿਤ੍ਥੇਨ ਉਤ੍ਤਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਮਯਮ੍ਪਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਮਗ੍ਗਫਲੰ ਅਲਭਮਾਨਾ ਅਨਾਗਤੇ ਯਦਾ ਤ੍ਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਦਾ ਤਵ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਮਗ੍ਗਫਲੰ ਸਚ੍ਛਿਕਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਪਤ੍ਥਨੰ ਠਪਯਿੰਸੁ। ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲੋਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਸੰਸਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਹਿ ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ, ਤੇਪਿ ਚਤੁਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਖੀਣਾਸਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚ ਮਾਲੇਹਿ ਚ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ। ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਨ ਤਥੇਵ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸੰ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਸਯਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ''ਪਾਰਮਿਯੋ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਰਾਸਿਮਤ੍ਥਕੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਵੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸ, ਪੋਰਾਣਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ 'ਪਾਰਮਿਯੋ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਯਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਨਾਮ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਾਤੁਭੂਤਾਨਿ, ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੇਨ ਤ੍ਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ , ਮਯਮ੍ਪੇਤੰ ਜਾਨਾਮ 'ਯਸ੍ਸੇਤਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਸੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ', ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਰਿਯੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਹਿ ਥੁਤੀਹਿ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

''ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾਨ ਵਚਨੰ, ਅਸਮਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।
ਆਮੋਦਿਤਾ ਨਰਮਰੂ, ਬੁਦ੍ਧਬੀਜੰ ਕਿਰ ਅਯੰ॥

'ਉਕ੍ਕੁਟ੍ਠਿਸਦ੍ਦਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਅਪ੍ਫੋਟੇਨ੍ਤਿ ਹਸਨ੍ਤਿ ਚ।
ਕਤਞ੍ਜਲੀ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕਾ॥

‘ਯਦਿਮਸ੍ਸ ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ, ਵਿਰਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮ ਸਾਸਨਂ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ॥

‘ਯਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਦਿਂ ਤਰਨ੍ਤਾ, ਪਟਿਭਿਤ੍ਥਂ ਵਿਰਜ੍ਝਿਯ।
ਹੇਟ੍ਠਾਤਿਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿ ਮਹਾਨਦਿਂ॥

‘ਏਵਮੇਵ ਮਯਂ ਸਬ੍ਬੇ, ਯਦਿ ਮੁਞ੍ਚਾਮਿਮਂ ਜਿਨਂ।
ਅਨਾਗਤਮ੍ਹਿ ਅਦ੍ਧਾਨੇ, ਹੇਸ੍ਸਾਮ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਇਮਂ’॥

‘ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਲੋਕਵਿਦੂ, ਆਹੁਤੀਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ।
ਮਮ ਕਮ੍ਮਂ ਪਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਦਕ੍ਖਿਣਂ ਪਾਦਮੁਦ੍ਧਰਿ॥

‘ਯੇ ਤਤ੍ਥਾਸੁਂ ਜਿਨਪੁਤ੍ਤਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪਦਕ੍ਖਿਣਮਕਂਸੁ ਮਂ।
ਨਰਾ ਨਾਗਾ ਚ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਾ, ਅਭਿਵਾਦੇਤ੍ਵਾਨ ਪਕ੍ਕਮੁਂ॥

‘ਦਸ੍ਸਨਂ ਮੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ, ਸਸਙ੍ਘੇ ਲੋਕਨਾਯਕੇ।
ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਂ ਤਦਾ॥

‘ਸੁਖੇਨ ਸੁਖਿਤੋ ਹੋਮਿ, ਪਾਮੋਜ੍ਜੇਨ ਪਮੋਦਿਤੋ।
ਪੀਤਿਯਾ ਚ ਅਭਿਸ੍ਸਨ੍ਨੋ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਂ ਤਦਾ॥

‘ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ।
‘ਵਸੀਭੂਤੋ ਅਹਂ ਝਾਨੇ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਾਰਮਿਂ ਗਤੋ॥

‘ਸਹਸ੍ਸਿਯਮ੍ਹਿ ਲੋਕਮ੍ਹਿ, ਇਸਯੋ ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਸਮਾ।
ਅਸਮੋ ਇਦ੍ਧਿਧਮ੍ਮੇਸੁ, ਅਲਭਿਂ ਈਦਿਸਂ ਸੁਖਂ’॥

‘ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾਭੁਜਨੇ ਮਯ੍ਹਂ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਾਧਿਵਾਸਿਨੋ।
ਮਹਾਨਾਦਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸੁਂ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਵਰਮਾਭੁਜੇ।
ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਰੇ॥

‘ਸੀਤਂ ਬਜਪਗਤਂ ਹੋਤਿ, ਉਣ੍ਹਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਮਤਿ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੂ, ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਨਿਰਾਕੁਲਾ।
ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਮਹਾਵਾਤਾ ਨ ਵਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਨ੍ਦਨ੍ਤਿ ਸਵਨ੍ਤਿਯੋ।

ਤਾਨਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਥਲਜਾ ਦਕਜਾ ਪੁਪ੍ਫਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਲਤਾ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਾ, ਫਲਭਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਫਲਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਆਕਾਸਟ੍ਠਾ ਚ ਭੂਮਟ੍ਠਾ, ਰਤਨਾ ਜੋਤਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਰਤਨਾ ਜੋਤਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਮਾਨੁਸਕਾ ਚ ਦਿਬ੍ਬਾ ਚ, ਤੁਰਿਯਾ ਵਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜੁਭੋ ਅਭਿਰਵਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਵਿਚਿਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਾ ਗਗਨਾ, ਅਭਿਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਵਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਆਭੁਜਤਿ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਤਿ।
ਤੇਪਜ੍ਜੁਭੋ ਅਭਿਰਵਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਨਿਰਯੇਪਿ ਦਸਸਹਸ੍ਸੇ, ਅਗ੍ਗੀ ਨਿਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਅਗ੍ਗੀ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਵਿਮਲੋ ਹੋਤਿ ਸੂਰਿਯੋ, ਸਬ੍ਬਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਰਕਾ।
ਤੇਪਿ ਅਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਅਨੋਵਟ੍ਠੇਨ ਉਦਕੰ, ਮਹਿਯਾ ਉਬ੍ਭਿਜ੍ਜਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤਮ੍ਪਜ੍ਜੁਬ੍ਭਿਜ੍ਜਤੇ ਮਹਿਯਾ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਤਾਰਾਗਣਾ ਵਿਰੋਚਨ੍ਤਿ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਾ ਗਗਨਮਣ੍ਡਲੇ।
ਵਿਸਾਖਾ ਚਨ੍ਦਿਮਾਯੁਤ੍ਤਾ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਬਿਲਾਸਯਾ ਦਰੀਸਯਾ, ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ ਸਕਾਸਯਾ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਆਸਯਾ ਛੁਦ੍ਧਾ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਨ ਹੋਤਿ ਅਰਤਿ ਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਾ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਰੋਗਾ ਤਦੂਪਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਜਿਘਚ੍ਛਾ ਚ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ।
ਤਾਨਿਪਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਰਾਗੋ ਤਦਾ ਤਨੁ ਹੋਤਿ, ਦੋਸੋ ਮੋਹੋ ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਵਿਗਤਾ ਸਬ੍ਬੇ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਭਯਂ ਤਦਾ ਨ ਭਵਤਿ, ਅਜ੍ਜਪੇਤਂ ਪਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਮ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਰਜੋ ਨੁਦ੍ਧਂਸਤਿ ਉਦ੍ਧਂ, ਅਜ੍ਜਪੇਤਂ ਪਦਿਸ੍ਸਤਿ।
ਤੇਨ ਲਿਙ੍ਗੇਨ ਜਾਨਾਮ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਅਨਿਟ੍ਠਗਨ੍ਧੋ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਦਿਟ੍ਠਗਨ੍ਧੋ ਪਵਾਯਤਿ।
ਸੋਪਜ੍ਜ ਵਾਯਤਿ ਗਨ੍ਧੋ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਾ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਠਪਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰੂਪਿਨੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਯਾਵਤਾ ਨਿਰਯਾ ਨਾਮ, ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇ।
ਤੇਪਜ੍ਜ ਸਬ੍ਬੇ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਕੁਟ੍ਟਾ ਕਵਾਟਾ ਸੇਲਾ ਚ, ਨ ਹੋਨ੍ਤਾਵਰਣਾ ਤਦਾ।
ਆਕਾਸਭੂਤਾ ਤੇਪਜ੍ਜ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਚੁਤੀ ਚ ਉਪਪਤ੍ਤਿ ਚ, ਖਣੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਤਾਨਿਪਜ੍ਜ ਪਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘ਦਲ੍ਹਂ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹ ਵੀਰਿਯਂ, ਮਾ ਨਿਵਤ੍ਤ ਅਭਿਕ੍ਕਮ।
ਮਯਮ੍ਪੇਤਂ ਵਿਜਾਨਾਮ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’’ਤਿ॥

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਦੇਵਤਾਨਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋ ਮਤ੍ਤਾਯ ਸਞ੍ਜਾਤੁਸ੍ਸਾਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਮੋਘਵਚਨਾ, ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕਥਾਯ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਕਾਸੇ ਖਿਤ੍ਤਲੇਡ੍ਡੁਸ੍ਸ ਪਤਨਂ ਧੁਵਂ, ਜਾਤਸ੍ਸ ਮਰਣਂ ਧੁਵਂ, ਅਰੁਣੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਆਸਯਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸੀਹਸ੍ਸ ਸੀਹਨਾਦਨਦਨਂ, ਗਰੁਗਬ੍ਭਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਭਾਰਮੋਰੋਪਨਂ ਅਵਸ੍ਸਂਭਾਵੀ, ਏਵਮੇਵ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਵਚਨਂ ਨਾਮ ਧੁਵਂ ਅਮੋਘਂ, ਅਦ੍ਧਾ ਅਹਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀਨ ਚੂਭਯਂ।
ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਪਮੋਦਿਤੋ, ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਹਂ ਤਦਾ॥

‘‘ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨਾ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਅਮੋਘਵਚਨਾ ਜਿਨਾ।
ਵਿਤਥਂ ਨਤ੍ਥਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ, ਧੁਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਾਮਹਂ॥

‘‘ਯਥਾ ਖਿਤ੍ਤਂ ਨਭੇ ਲੇਡ੍ਡੁ, ਧੁਵਂ ਪਤਤਿ ਭੂਮਿਯਂ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਚਨਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤਂ॥

''ਯਥਾਪਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਮਰਣਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤਂ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਚਨਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤਂ॥

''ਯਥਾ ਰਤ੍ਤਿਕ੍ਖਯੇ ਪਤ੍ਤੇ, ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਂ ਧੁਵਂ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਚਨਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤਂ॥

''ਯਥਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਯਨਸ੍ਸ, ਸੀਹਸ੍ਸ ਨਦਨਂ ਧੁਵਂ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਚਨਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤਂ॥

''ਯਥਾ ਆਪਨ੍ਨਸਤ੍ਤਾਨਂ, ਭਾਰਮੋਰੋਪਨਂ ਧੁਵਂ।
ਤਥੇਵ ਬੁਦ੍ਧਸੇਟ੍ਠਾਨਂ, ਵਚਨਂ ਧੁਵਸਸ੍ਸਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਸੋ ''ਧੁਵਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਕਤਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕੇ ਧਮ੍ਮੇ ਉਪਧਾਰੇਤੁਂ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾ, ਕਿਂ ਉਦ੍ਧਂ, ਉਦਾਹੁ ਅਧੋ, ਦਿਸਾਸੁ, ਵਿਦਿਸਾਸੂ''ਤਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਕਲਂ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਪੋਰਾਣਕਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਓਵਦਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਿਤੋ ਉਦਕਕੁਮ੍ਭੋ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਵਮਤਿਯੇਵ, ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਧਨਂ ਵਾ ਯਸਂ ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਦਾਰਂ ਵਾ ਅਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਂ ਵਾ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਯਾਚਕਾਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਇਚ੍ਛਿਤਿਚ੍ਛਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਦਮਾਨੋ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਹਨ੍ਦ ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਵਿਚਿਨਾਮਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ।
ਉਦ੍ਧਂ ਅਧੋ ਦਸ ਦਿਸਾ, ਯਾਵਤਾ ਧਮ੍ਮਧਾਤੁਯਾ॥

''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਅਨੁਚਿਣ੍ਣਂ ਮਹਾਪਥਂ॥

''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਪਠਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਕੁਮ੍ਭੋ ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣੋ, ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਧੋਕਤੋ।
ਵਮਤੇਵੁਦਕਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਰਕ੍ਖਤਿ॥

''ਤਥੇਵ ਯਾਚਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ।
ਦਦਾਹਿ ਦਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ, ਕੁਮ੍ਭੋ ਵਿਯ ਅਧੋਕਤੋ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਚਮਰੀਮਿਗੋ ਨਾਮ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਲਮੇਵ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਮੇਵ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਦੁਤਿਯਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਸੀਲਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਚਮਰੀ ਵਾਲਂ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਪਟਿਲਗ੍ਗਿਤਂ।
ਉਪੇਤਿ ਮਰਣਂ ਤਤ੍ਥ, ਨ ਵਿਕੋਪੇਤਿ ਵਾਲਧਿਂ॥

‘‘ਤਥੇਵ ਚਤੂਸੁ , ਭੂਮੀਸੁ, ਸੀਲਾਨਿ ਪਰਿਪੂਰਯ।
ਪਰਿਰਕ੍ਖ ਸਬ੍ਬਦਾ ਸੀਲਂ, ਚਮਰੀ ਵਿਯ ਵਾਲਧਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਚਿਰਂ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਵਸਮਾਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਤਤ੍ਥ ਸਿਨੇਹਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਯੇਵ ਅਵਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਸਦਿਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਭਵੇਹਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋਵ ਹੋਹਿ, ਏਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਤਤਿਯਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

‘‘ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਤਤਿਯਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

‘‘ਯਥਾ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਪੁਰਿਸੋ, ਚਿਰਵੁਤ੍ਥੋ ਦੁਖਟ੍ਟਿਤੋ।
ਨ ਤਤ੍ਥ ਰਾਗਂ ਜਨੇਤਿ, ਮੁਤ੍ਤਿਮੇਵ ਗਵੇਸਤਿ॥

‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਦੁਘਰੇ ਵਿਯ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਾਭਿਮੁਖੋ ਹੋਹਿ, ਭਵਤੋ ਪਰਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ’’ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਹੀਨਮਜ੍ਝਿਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠੇਸੁ ਕਞ੍ਚਿ ਅਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹੀਨਾਦਿਕੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਕਿਞ੍ਚਿ

ਅਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਖਿਪ੍ਪਂ ਯਾਪਨਂ ਲਭਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਪਣ੍ਡਿਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਹੀਨਮੁਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੇ।
ਕੁਲਾਨਿ ਨ ਵਿਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਲਭਤਿ ਯਾਪਨਂ॥

''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੁਧਂ ਜਨਂ।
ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਦਲ੍ਹਵੀਰਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇਸੁ ਸਬ੍ਬਇਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਦਲ੍ਹਵੀਰਿਯੋ ਅਨੋਲੀਨਵੀਰਿਯੋ ਸਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਞ੍ਚਮਂ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤਂ॥

''ਇਮਂ ਤ੍ਵਂ ਪਞ੍ਚਮਂ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਂ ਗਚ੍ਛ, ਯਦਿ ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ, ਨਿਸਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਚਙ੍ਕਮੇ।
ਅਲੀਨਵੀਰਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਪਗ੍ਗਹਿਤਮਨੋ ਸਦਾ॥

''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਸਬ੍ਬਭਵੇ, ਪਗ੍ਗਣ੍ਹ ਵੀਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ।
ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਛਟ੍ਠਂ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਸਮ੍ਮਾਨਨੇਪਿ ਅਵਮਾਨਨੇਪਿ ਖਮੋਵ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ।

ਯਥਾ ਹਿ ਪਥਵਿਯੰ ਨਾਮ ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ, ਨ ਤੇਨ ਪਥਵੀ ਸਿਨੇਹੰ, ਨ ਪਟਿਘੰ ਕਰੋਤਿ, ਖਮਤਿ ਸਹਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤਿਯੇਵ, ਏਵੰ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਮਾਨਨਾਵਮਾਨਨਕ੍ਖਮੋਵ ਸਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਛਟ੍ਠੰ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿੰ, ਛਟ੍ਠਮੰ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿੰ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤੰ॥

''ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਛਟ੍ਠਮੰ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਮਾਨਸੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਪਥਵੀ ਨਾਮ, ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਚ।
ਸਬ੍ਬੰ ਸਹਤਿ ਨਿਕ੍ਖੇਪੰ, ਨ ਕਰੋਤਿ ਪਟਿਘੰ ਤਯਾ॥

''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸੰ, ਸਮ੍ਮਾਨਾਵਮਾਨਕ੍ਖਮੋ।
ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਸਤ੍ਤਮੰ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਅਸਨਿਯਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਮਾਨਾਯਪਿ ਧਨਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੰ ਨਾਮ ਮਾਕਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਓਸਧਿਤਾਰਕਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਉਤੂਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਮਨਵੀਥਿੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਯ ਵੀਥਿਯਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਕਵੀਥਿਯਾਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਚੰ ਪਹਾਯ ਮੁਸਾਵਾਦੰ ਨਾਮ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋਯੇਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਸਤ੍ਤਮੰ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿੰ, ਸਤ੍ਤਮੰ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿੰ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤੰ॥

''ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਸਤ੍ਤਮੰ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਅਦ੍ਵੇਜ੍ਝਵਚਨੋ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਓਸਧੀ ਨਾਮ, ਤੁਲਾਭੂਤਾ ਸਦੇਵਕੇ।
ਸਮਯੇ ਉਤੁਵਸ੍ਸੇ ਵਾ, ਨ ਵੋਕ੍ਕਮਤਿ ਵੀਥਿਤੋ॥

''ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਚ੍ਚੇਸੁ, ਮਾ ਵੋਕ੍ਕਮਸਿ ਵੀਥਿਤੋ।
ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਅਟ੍ਠਮੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯਜਾਸਿ। ਯੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਭਵੇਯਜਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਵਾਤੇਹਿ ਪਹਟੋਪਿ ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ ਨ ਚਲਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਲੋ ਹੋਨ੍ਤੋਵ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਅਟ੍ਠਮੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿੰ, ਅਟ੍ਠਮੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿੰ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤੰ॥

‘‘ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਅਟ੍ਠਮੰ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤਤ੍ਥ ਤ੍ਵੰ ਅਚਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਪਬ੍ਬਤੋ ਸੇਲੋ, ਅਚਲੋ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ।
ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ ਭੁਸਵਾਤੇਹਿ, ਸਕਟ੍ਠਾਨੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ॥

‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੇ, ਸਬ੍ਬਦਾ ਅਚਲੋ ਭਵ।
ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ‘‘ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇਵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਨਵਮੰ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਵਮੰ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯਜਾਸਿ। ਅਹਿਤੇਸੁਪਿ ਹਿਤੇਸੁਪਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯਜਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਉਦਕੰ ਨਾਮ ਪਾਪਜਨਸ੍ਸਾਪਿ ਕਲਜਾਣਜਨਸ੍ਸਾਪਿ ਸੀਤਿਭਾਵੰ ਏਕਸਦਿਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਫਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਏਕਚਿਤ੍ਤੋਵ ਹੋਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਨਵਮੰ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

‘‘ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿੰ, ਨਵਮੰ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇਵਿਤਨਿਸੇਵਿਤੰ॥

‘‘ਇਮੰ ਤ੍ਵੰ ਨਵਮੰ ਤਾਵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਅਸਮੋ ਹੋਹਿ, ਯਦਿ ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਤੁਮਿਚ੍ਛਸਿ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਉਦਕੰ ਨਾਮ, ਕਲਜਾਣੇ ਪਾਪਕੇ ਜਨੇ।
ਸਮੰ ਫਰਤਿ ਸੀਤੇਨ, ਪਵਾਹੇਤਿ ਰਜੋਮਲੰ॥

‘‘ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਅਹਿਤਹਿਤੇ, ਸਮੰ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਭਾਵਯ।

ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਤੰ ਗਨ੍ਤੵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਅਥਸ੍ਸ ''ਨ ਏਤ੍ਤਕੇਹੇੵ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭੵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਉਪਧਾਰਯਤੋ ਦਸਮੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿੰ ਦਿਸ੍ੵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ੵੰ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਮ੍ਪਿ ਪੂਰੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਸੁਖੇਪਿ ਦੁਕ੍ਖੇਪਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋੵ ਭੵੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਪਥੵੀ ਨਾਮ ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਪ੍ਪਮਾਨਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾੵ ਹੋਤਿ, ਏੵਮੇੵ ਤ੍ੵਮ੍ਪਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋੵ ਹੋਨ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭੵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਦਸਮੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿੰ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ੵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ੵੁਤ੍ਤੰ –

''ਨ ਹੇਤੇ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇੵ, ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਾ ਭੵਿਸ੍ਸਰੇ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ੵਿਚਿਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ॥

''ੵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿੰ, ਦਸਮੰ ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿੰ।
ਪੁਬ੍ਬਕੇਹਿ ਮਹੇਸੀਹਿ, ਆਸੇੵਿਤਨਿਸੇੵਿਤੰ॥

''ਇਮੰ ਤ੍ੵੰ ਦਸਮੰ ਤਾੵ, ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ੵਾ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤੁਲਾਭੂਤੋ ਦਲ੍ਹੋ ਹੁਤ੍ੵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸਿ॥

''ਯਥਾਪਿ ਪਥੵੀ ਨਾਮ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਅਸੁਚਿੰ ਸੁਚਿੰ।
ਉਪੇਕ੍ਖਤਿ ਉਭੋਪੇਤੇ, ਕੋਪਾਨੁਨਯੵਜ੍ਜਿਤਾ॥

''ਤਥੇੵ ਤ੍ੵਮ੍ਪਿ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇ, ਤੁਲਾਭੂਤੋ ਸਦਾ ਭੵ।
ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਤੰ ਗਨ੍ਤੵਾ, ਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਪੂਰੇਤਬ੍ਬਾ ਬੋਧਿਪਰਿਪਾਚਨਾ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾ ਏਤ੍ਤਕਾਯੇੵ, ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਅਞ੍ਞੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਾਪਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਉਦ੍ਧੰ ਆਕਾਸੇਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਥੵਿਯਮ੍ਪਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦੀਸੁ ਦਿਸਾਸੁਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯ੍ਹਮੇੵ ਪਨ ਹਦਯਮੰਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ। ਏੵੰ ਤਾਸੰ ਹਦਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾੵੰ ਦਿਸ੍ੵਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ੵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤੋ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮੰ ਸਮ੍ਮਸਤਿ, ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ੵਾ ਆਦਿੰ ਪਾਪੇਤਿ, ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਗਹੇਤ੍ੵਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਗਹੇਤ੍ੵਾ ਉਭਤੋ ਓਸਾਪੇਤਿ, ਉਭਤੋ ਕੋਟੀਸੁ ਹੇਤ੍ੵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਓਸਾਪੇਤਿ। ਬਾਹਿਰਕਭਣ੍ਡਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ ਦਾਨਪਾਰਮੀ ਨਾਮ, ਅਙ੍ਗਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ ਦਾਨਉਪਪਾਰਮੀ ਨਾਮ, ਜੀੵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ ਦਾਨਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮਾਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ ਦਸ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋ ਯਨ੍ਤਤੇਲੰ ੵਿਨਿੵਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ੵਿਯ ਮਹਾਮੇਰੁੰ ਮਤ੍ਥੰ ਕਤ੍ੵਾ ਚਕ੍ਕੵਾਲ਼ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੰ ਆਲ਼ੁਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ੵਿਯ ਚ ਸਮ੍ਮਸਿ। ਤਸ੍ਸੇੵੰ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ੵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਅਯੰ ਮਹਾਪਥੵੀ ਹਤ੍ਥਿਨਾ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਨਲ਼ਕਲਾਪੋ ੵਿਯ, ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨੰ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੰ ੵਿਯ ਚ ਮਹਾੵਿਰੵੰ ੵਿਰੵਮਾਨਾ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪੵੇਧਿ, ਕੁਲਾਲਚਕ੍ਕੰ ੵਿਯ ਤੇਲਯਨ੍ਤਚਕ੍ਕੰ ੵਿਯ ਚ ਪਰਿਬ੍ਭਮਿ। ਤੇਨ ੵੁਤ੍ਤੰ –

''ਏਤ੍ਤਕਾਯੇੵ ਤੇ ਲੋਕੇ, ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਬੋਧਿਪਾਚਨਾ।
ਤਤੁਦ੍ਧੰ ਨਤ੍ਥਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ, ਦਲ੍ਹੰ ਤਤ੍ਥ ਪਤਿਟ੍ਠਹ॥

''ਇਮੇ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮ੍ਮਸਤੋ, ਸਭਾੵਸਰਸਲਕ੍ਖਣੇ।
ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ੵਸੁਧਾ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਪਕਮ੍ਪਥ॥

‘‘ਚਲਤੀ ਰਵਤੀ ਪਥਵੀ, ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੰਵ ਪੀਲ਼ਿਤੰ।
ਤੇਲਯਨ੍ਤੇ ਯਥਾ ਚਕ੍ਕੰ, ਏਵੰ ਕਮ੍ਪਤਿ ਮੇਦਨੀ’’ਤਿ॥

ਮਹਾਪਥਵਿਯਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾਯ ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਸਣ੍ਠਾਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਯੁਗਨ੍ਤਵਾਤਬ੍ਭਾਹਤਾ ਮਹਾਸਾਲਾ ਵਿਯ ਮੁਚ੍ਛਿਤਮੁਚ੍ਛਿਤਾਵ ਪਪਤਿੰਸੁ, ਘਟਾਦੀਨਿ ਕੁਲਾਲਭਾਜਨਾਨਿ ਪਵਟ੍ਟਨ੍ਤਾਨਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਹਰਨ੍ਤਾਨਿ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਮਹਾਜਨੋ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਭਗਵਾ ਨਾਗਾਵਟ੍ਟੋ ਅਯੰ ਭੂਤਯਕ੍ਖਦੇਵਤਾਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਾਵਟ੍ਟੋਤਿ ਨ ਹਿ ਮਯੰ ਏਤੰ ਜਾਨਾਮ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਅਯੰ ਮਹਾਜਨੋ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਕਲ੍ਯਾਣੰ, ਕਥੇਥ ਨੋ ਏਤੰ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਥ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਨਤ੍ਥਿ ਵੋ ਇਤੋਨਿਦਾਨੰ ਭਯੰ। ਯੋ ਸੋ ਮਯਾ ਅਜ੍ਜ ਸੁਮੇਧਪਣ੍ਡਿਤੋ ‘ਅਨਾਗਤੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਤੋ, ਸੋ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਲੋਲ਼ੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਤੇਜੇਨ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਕਮ੍ਪਤਿ, ਚੇਵ, ਰਵਤਿ ਚਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਯਾਵਤਾ ਪਰਿਸਾ ਆਸਿ, ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਰਿਵੇਸਨੇ।
ਪਵੇਧਮਾਨਾ ਸਾ ਤਤ੍ਥ, ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਸੇਸਿ ਭੂਮਿਯੰ॥

‘‘ਘਟਾਨੇਕਸਹਸ੍ਸਾਨਿ , ਕੁਮ੍ਭੀਨਞ੍ਚ ਸਤਾ ਬਹੂ।
ਸਞ੍ਚੁਣ੍ਣਮਥਿਤਾ ਤਤ੍ਥ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਪਘਟ੍ਟਿਤਾ॥

‘‘ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਾ ਤਸਿਤਾ ਭੀਤਾ, ਭਨ੍ਤਾ ਬ੍ਯਧਿਤਮਾਨਸਾ।
ਮਹਾਜਨਾ ਸਮਾਗਮ੍ਮ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਮੁਪਾਗਮੁੰ॥

‘ਕਿੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸ, ਕਲ੍ਯਾਣਮਥ ਪਾਪਕੰ।
ਸਬ੍ਬੋ ਉਪਦ੍ਦੁਤੋ ਲੋਕੋ, ਤੰ ਵਿਨੋਦੇਹਿ ਚਕ੍ਖੁਮ’॥

‘‘ਤੇਸੰ ਤਦਾ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਹੋਥ ਮਾ ਭਾਥ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨੇ॥

‘‘ਯਮਹੰ ਅਜ੍ਜ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿੰ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।
ਏਸੋ ਸਮ੍ਮਸਤਿ ਧਮ੍ਮੰ, ਪੁਬ੍ਬਕੰ ਜਿਨਸੇਵਿਤੰ॥

‘‘ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਸਤੋ ਧਮ੍ਮੰ, ਬੁਦ੍ਧਭੂਮਿੰ ਅਸੇਸਤੋ।
ਤੇਨਾਯੰ ਕਮ੍ਪਿਤਾ ਪਥਵੀ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਸਦੇਵਕੇ’’ਤਿ॥

ਮਹਾਜਨੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੰ ਆਦਾਯ ਰਮ੍ਮਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਸਮ੍ਮਸਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਦਲ਼੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਮਨੋ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ ਤਾਵਦੇ।
ਸਬ੍ਬੇ ਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮ੍ਮ, ਪੁਨਾਪਿ ਅਭਿਵਨ੍ਦਿਸੁੰ॥

‘‘ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ, ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾਨ ਮਾਨਸਂ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰਂ ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ, ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਿਂ ਤਦਾ’’ਤਿ॥

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਂ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯ੍ਯ ਸੁਮੇਧਤਾਪਸ, ਤਯਾ ਅਜ੍ਜ ਦੀਪਙ੍ਕਰਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਮਹਤੀ ਪਤ੍ਥਨਾ ਪਤ੍ਥਿਤਾ, ਸਾ ਤੇ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਸਮਿਜ੍ਝਤੁ, ਮਾ ਤੇ ਭਯਂ ਵਾ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਵਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਰੋਗੋ ਮਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝ। ਯਥਾ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਫਲੂਪਗਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਸਮਯੇ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਫਲਨ੍ਤਿ ਚ, ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਸਮਯਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ ਫੁਸਸ੍ਸੂ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਥੁਤਿਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਪਯਿਰੁਦਾਹਂਸੁ, ਏਵਂ ਪਯਿਰੁਦਾਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਭਿਤ੍ਥੁਤੋ ‘‘ਅਹਂ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਦਲ੍ਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਨਭਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਦਿਬ੍ਬਂ ਮਾਨੁਸਕਂ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਦੇਵਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਉਭੋ।
ਸਮੋਕਿਰਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫੇਹਿ, ਵੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਸਨਾ॥

‘‘ਵੇਦਯਨ੍ਤਿ ਚ ਤੇ ਸੋਤ੍ਥਿਂ, ਦੇਵਾ ਮਾਨੁਸਕਾ ਉਭੋ।
ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਤ੍ਥਿਤਂ ਤੁਯ੍ਹਂ, ਤਂ ਲਭਸ੍ਸੁ ਯਥਿਚ੍ਛਿਤਂ॥

‘‘ਸਬ੍ਬੀਤਿਯੋ ਵਿਵਜ੍ਜਨ੍ਤੁ, ਸੋਕੋ ਰੋਗੋ ਵਿਨਸ੍ਸਤੁ।
ਮਾ ਤੇ ਭਵਨ੍ਤ੍ਵਨ੍ਤਰਾਯਾ, ਫੁਸ ਖਿਪ੍ਪਂ ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮਂ॥

‘‘ਯਥਾਪਿ ਸਮਯੇ ਪਤ੍ਤੇ, ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਪੁਪ੍ਫਿਨੋ ਦੁਮਾ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਬੁਦ੍ਧਞਾਣੇਨ ਪੁਪ੍ਫਸ੍ਸੁ॥

‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਪੂਰਯੁਂ ਦਸ ਪਾਰਮੀ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਪੂਰਯ ਦਸ ਪਾਰਮੀ॥

‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਮ੍ਹਿ ਬੁਜ੍ਝਰੇ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਬੁਜ੍ਝਸ੍ਸੁ ਜਿਨਬੋਧਿਯਂ॥

‘‘ਯਥਾ ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯੁਂ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਵੀਰ, ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤਯ॥

‘‘ਪੁਣ੍ਣਮਾਯੇ ਯਥਾ ਚਨ੍ਦੋ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਵਿਰੋਚਤਿ।
ਤਥੇਵ ਤ੍ਵਂ ਪੁਣ੍ਣਮਨੋ, ਵਿਰੋਚ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਯਂ॥

‘‘ਰਾਹੁਮੁਤ੍ਤੋ ਯਥਾ ਸੂਰਿਯੋ, ਤਾਪੇਨ ਅਤਿਰੋਚਤਿ।
ਤਥੇਵ ਲੋਕਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ, ਵਿਰੋਚ ਸਿਰਿਯਾ ਤੁਵਂ॥

‘‘ਯਥਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਨਦਿਯੋ, ਓਸਰਨ੍ਤਿ ਮਹੋਦਧਿਂ।
ਏਵਂ ਸਦੇਵਕਾ ਲੋਕਾ, ਓਸਰਨ੍ਤੁ ਤਵਨ੍ਤਿਕੇ॥

‘‘ਤੇਹਿ ਥੁਤਪ੍ਪਸਤ੍ਥੋ ਸੋ, ਦਸ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮਾਦਿਯ।
ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ, ਪਵਨਂ ਪਾਵਿਸੀ ਤਦਾ’’ਤਿ॥

ਸੁਮੇਧਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਰਮ੍ਮਨਗਰਵਾਸਿਨੋਪਿ ਖੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸਰਣਾਦੀਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਮ੍ਮਨਗਰਮ੍ਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਂ ਬੁਦ੍ਧਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ –

‘‘ਤਦਾ ਤੇ ਭੋਜਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਸਸਙ੍ਘਂ ਲੋਕਨਾਯਕਂ।
ਉਪਗਚ੍ਛੁਂ ਸਰਣਂ ਤਸ੍ਸ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

‘‘ਸਰਣਾਗਮਨੇ ਕਞ੍ਚਿ, ਨਿਵੇਸੇਤਿ ਤਥਾਗਤੋ।
ਕਞ੍ਚਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ, ਸੀਲੇ ਦਸਵਿਧੇ ਪਰਂ॥

‘‘ਕਸ੍ਸਚਿ ਦੇਤਿ ਸਾਮਞ੍ਞਂ, ਚਤੁਰੋ ਫਲਮੁਤ੍ਤਮੇ।
ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਸਮੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਦੇਤਿ ਸੋ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾ॥

‘‘ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਰਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਦੇਤਿ ਨਰਾਸਭੋ।
ਤਿਸ੍ਸੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਿਜ੍ਜਾਯੋ, ਛਲਭਿਞ੍ਞਾ ਪਵੇਚ੍ਛਤਿ॥

‘‘ਤੇਨ ਯੋਗੇਨ ਜਨਕਾਯਂ, ਓਵਦਤਿ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਤੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਆਸਿ, ਲੋਕਨਾਥਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ॥

‘‘ਮਹਾਹਨੁਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸਨਾਮਕੋ।
ਬਹੂ ਜਨੇ ਤਾਰਯਤਿ, ਪਰਿਮੋਚੇਤਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ॥

‘‘ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਂ ਜਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਯੋਜਨੇ।
ਖਣੇਨ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਬੋਧੇਤਿ ਤਂ ਮਹਾਮੁਨਿ॥

‘‘ਪਠਮਾਭਿਸਮਯੇ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੋਟਿਸਤਮਬੋਧਯਿ।
ਦੁਤਿਯਾਭਿਸਮਯੇ ਨਾਥੋ, ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਮਬੋਧਯਿ॥

‘‘ਯਦਾ ਚ ਦੇਵਭਵਨਮ੍ਹਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਧਮ੍ਮਮਦੇਸਯਿ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਤਤਿਯਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ॥

''ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਤਯੋ ਆਸੁਂ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ।
ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ, ਪਠਮੋ ਆਸਿ ਸਮਾਗਮੋ॥

''ਪੁਨ ਨਾਰਦਕੂਟਮ੍ਹਿ, ਪਵਿਵੇਕਗਤੇ ਜਿਨੇ।
ਖੀਣਾਸਵਾ ਵੀਤਮਲਾ, ਸਮਿਂਸੁ ਸਤਕੋਟਿਯੋ॥

''ਯਮ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵੀਰੋ, ਸੁਦਸ੍ਸਨਸਿਲੁਚ੍ਚਯੇ।
ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਪਵਾਰੇਸਿ ਮਹਾਮੁਨਿ॥

''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਟਿਲੋ ਉਗ੍ਗਤਾਪਨੋ।
ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖਮ੍ਹਿ ਚਰਣੋ, ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਪਾਰਗੂ॥

''ਦਸਵੀਸਸਹਸ੍ਸਾਨਂ , ਧਮ੍ਮਾਭਿਸਮਯੋ ਅਹੁ।
ਏਕਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਭਿਸਮਯਾ, ਗਣਨਾਤੋ ਅਸਙ੍ਖਿਯਾ॥

''ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਕਂ ਬਾਹੁਜਞ੍ਞਂ, ਇਦ੍ਧਂ ਫੀਤਂ ਅਹੁ ਤਦਾ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਸਾਸਨਂ ਸੁਵਿਸੋਧਿਤਂ॥

''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਾ।
ਦੀਪਙ੍ਕਰਂ ਲੋਕਵਿਦੁਂ, ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ॥

''ਯੇ ਕੇਚਿ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ, ਜਹਨ੍ਤਿ ਮਾਨੁਸਂ ਭਵਂ।
ਅਪਤ੍ਤਮਾਨਸਾ ਸੇਕ੍ਖਾ, ਗਰਹਿਤਾ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ॥

''ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਪਾਵਚਨਂ, ਅਰਹਨ੍ਤੇਹਿ ਤਾਦਿਹਿ।
ਖੀਣਾਸਵੇਹਿ ਵਿਮਲੇਹਿ, ਉਪਸੋਭਤਿ ਸਦੇਵਕੇ॥

''ਨਗਰਂ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ।
ਸੁਮੇਧਾ ਨਾਮ ਜਨਿਕਾ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

''ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ।
ਸਾਗਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ॥

''ਨਨ੍ਦਾ ਚੇਵ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਚ, ਅਹੇਸੁਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ।
ਬੋਧਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ, ਪਿਪ੍ਫਲੀਤਿ ਪਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

''ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮੁਬ੍ਬੇਧੋ, ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਮਹਾਮੁਨਿ।
ਸੋਭਤਿ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖੋਵ, ਸਾਲਰਾਜਾਵ ਫੁਲ੍ਲਿਤੋ॥

''ਸਤਸਹਸ੍ਸਵਸ੍ਸਾਨਿ, ਆਯੁ ਤਸ੍ਸ ਮਹੇਸਿਨੋ।

ਤਾਵਤਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੇ ਸੋ, ਤਾਰੇਸਿ ਜਨਤਂ ਬਹੁਂ॥

‘‘ਜੋਤਯਿਤ੍ਵਾਨ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ, ਸਨ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ।
ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਖਨ੍ਧੋਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਸੋ ਸਸਾਵਕੋ॥

‘‘ਸਾ ਚ ਇਦ੍ਧਿ ਸੋ ਚ ਯਸੋ, ਤਾਨਿ ਚ ਪਾਦੇਸੁ ਚਕ੍ਕਰਤਨਾਨਿ।
ਸਬ੍ਬਂ ਤਮਨ੍ਤਰਹਿਤਂ, ਨਨੁ ਰਿਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ॥

ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ **ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਂ, ਤਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਰਮ੍ਮਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਸੁਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਭਦ੍ਦੋ ਚ ਸੁਭਦ੍ਦੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਤਿਸ੍ਸਾ ਚ ਉਪਤਿਸ੍ਸਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਾਲਕਲ੍ਯਾਣੀ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ।

‘‘ਦੀਪਙ੍ਕਰਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਅਨਨ੍ਤਤੇਜੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ **ਮਙ੍ਗਲੋ, ਸੁਮਨੋ, ਰੇਵਤੋ, ਸੋਭਿਤੋ**ਤਿ। **ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਂ, ਤਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਵੇਮਾਤਿਕਭਾਤਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਆਨਨ੍ਦਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਙ੍ਖਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਸੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬਚਰਿਤਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਬ੍ਬੇ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਮਹਾਥੇਰਾ ਵਿਯ ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਅਯਮਸ੍ਸ ਤਤਿਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਯਥਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਮਨ੍ਤਾ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਾਯੇਵ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰੁਕ੍ਖਪਥਵਿਪਬ੍ਬਤਸਮੁਦ੍ਦਾਦਯੋ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਕ੍ਖਲਿਕਾਦੀਨਿ ਉਪਾਦਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਪਰਿਯੋਨਦ੍ਧਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁਂ। ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪਨਸ੍ਸ ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੋਸਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾਦਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਯ ਵਿਰੋਚਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਦਿਵਾ ਸੂਰਿਯਾਲੋਕੇਨ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਬੁਦ੍ਧਾਲੋਕੇਨੇਵ ਵਿਚਰਿਂਸੁ, ਸਾਯਂ ਪੁਪ੍ਫਿਤਕੁਸੁਮਾਨਂ, ਪਾਤੋ ਰਵਨਕਸਕੁਣਾਦੀਨਞ੍ਚ ਵਸੇਨ ਲੋਕੋ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸਿ।

ਕਿਂ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਯਮਾਨੁਭਾਵੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ? ਨੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਪਿ ਹਿ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਂ ਵਾ ਲੋਕਧਾਤੁਂ ਤਤੋ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋ ਆਭਾਯ ਫਰੇਯ੍ਯੁਂ। ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਪੁਬ੍ਬਪਤ੍ਥਨਾਵਸੇਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾ ਵਿਯ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮੇਵ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਚਰਿਯਕਾਲੇ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਸਦਿਸੇ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋ ਸਪੁਤ੍ਤਦਾਰੋ

ਵਙ੍ਕਪਬ੍ਬਤਸਦਿਸੇ ਪਬ੍ਬਤੇ ਵਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਖਰਦਾਠਿਕੋ ਨਾਮ ਯਕ੍ਖੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦਾਨਜ੍ਝਾਸਯਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇਨ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਯਾਚਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਦਦਾਮਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਕੇ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠੋ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇਪਿ ਦਾਰਕੇ ਅਦਾਸਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਆਲਮ੍ਬਨਫਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੂਲਕਲਾਪੇ ਵਿਯ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਖਾਦਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਖੇ ਵਿਵਟਮਤ੍ਤੇ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਂ ਵਿਯ ਲੋਹਿਤਧਾਰਂ ਉਗ੍ਗਿਰਮਾਨਂ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ‘‘ਸੁਦਿਨ੍ਨਂ ਵਤ ਮੇ ਦਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤਯਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਸੋ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਮੇ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਅਨਾਗਤੇ ਇਮਿਨਾਵ ਨੀਹਾਰੇਨ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਤ੍ਥਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਫਰਿਂਸੁ।

ਅਪਰਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਚਰਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਕਾਲੇ ਏਕਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚੇਤਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਮਯਾ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਦਣ੍ਡਦੀਪਿਕਾਵੇਠਨਨਿਯਾਮੇਨ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਵੇਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਮਤ੍ਤਮਕੁਲਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਹਸ੍ਸਵਟ੍ਟਿਯੋ ਜਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੀਸੇਨਾਦਾਯ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਜਾਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਕਲਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਏਵਂ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਵਾਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਲੋਮਕੂਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਸੁਮਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿ। ਪਦੁਮਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਧਮ੍ਮੋ ਹਿ ਨਾਮੇਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ –

‘‘ਧਮ੍ਮੋ ਹਵੇ ਰਕ੍ਖਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰਿਂ, ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਚਿਣ੍ਣੋ ਸੁਖਮਾਵਹਾਤਿ।
ਏਸਾਨਿਸਂਸੋ ਧਮ੍ਮੇ ਸੁਚਿਣ੍ਣੇ, ਨ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਤਿ ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੩੦੩; ਜਾ॰ ੧.੧੦.੧੦੨; ੧.੧੫.੩੮੫)।

ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੋ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਰੁਚਿ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਮਯ੍ਹਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਤ੍ਤਕੇਹਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਤ੍ਥੋਤਿ? ‘‘ਕਿਤ੍ਤਕਾ ਪਨ ਵੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਰਿਵਾਰਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥੁ ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਭਨ੍ਤੇ, ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਹਂ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਨਿਸੀਦਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਕਥਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਚਿਨ੍ਤਾ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਥਕੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨਸ੍ਸ ਉਣ੍ਹਭਾਵਂ ਜਨੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਰੁਚਿ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਟ੍ਠਾਨਤ੍ਥਾਯ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਮਯਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵਡ੍ਢਕਿਵਣ੍ਣਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਵਾਸਿਫਰਸੁਹਤ੍ਥੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਸੋ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਭਤਿਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਮ ਅਜਾਨਨਸਿਪ੍ਪਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਗੇਹਂ ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਂ ਵਾ ਯੋ ਯਂ ਕਾਰੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਜਾਨਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਅਯ੍ਯਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਮੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ, ਤੇਸਂ ਨਿਸੀਦਨਮਣ੍ਡਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਂ ਨਾਮ ਕਰੇਯ੍ਯਂ, ਸਚੇ ਮਮ ਭਤਿਂ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਦੇਸਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਤੇਰਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੋ ਪਦੇਸੋ ਕਸਿਣਮਣ੍ਡਲਂ ਵਿਯ ਸਮਤਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ‘‘ਏਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੋ ਮਣ੍ਡਪੋ ਉਟ੍ਠਹਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯੇਸੁ ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਰਜਤਮਯਾ ਘਟਕਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਰਜਤਮਯੇਸੁ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾ, ਮਣਿਤ੍ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਪਵਾਲ਼ਮਯਾ, ਪਵਾਲ਼ਤ੍ਥਮ੍ਭੇਸੁ ਮਣਿਮਯਾ, ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੇਸੁ

ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਾਵ ਘਟਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ‘‘ਮਣ੍ਡਪਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੇਨ ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲਂ ਓਲਮ੍ਬਤੂ’’ਤਿ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਸਹ ਓਲੋਕਨੇਨੇਵ ਕਿਙ੍ਕਿਣਿਕਜਾਲਂ ਓਲਮ੍ਬਿ, ਯਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦਵਾਤੇਰਿਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਿਕਸ੍ਸੇਵ ਤੂਰਿਯਸ੍ਸ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦੋ ਨਿਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ, ਦਿਬ੍ਬਸਙ੍ਗੀਤਿਵਤ੍ਤਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ‘‘ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਗਨ੍ਧਦਾਮਮਾਲਾਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਦਾਮਾਨਿ ਓਲਮ੍ਬਿਂਸੁ। ‘‘ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਸਨਾਨਿ ਚ ਆਧਾਰਕਾਨਿ ਚ ਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ‘‘ਕੋਣੇ ਕੋਣੇ ਏਕੇਕਾ ਉਦਕਚਾਟਿਯੋ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਉਦਕਚਾਟਿਯੋ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਏਤ੍ਤਕਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ ਅਯ੍ਯ, ਤਵ ਮਣ੍ਡਪਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਭਤਿਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਪਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾਯ ਪੀਤਿਯਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਣ੍ਡਪਂ ਓਲੋਕਯਤੋ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਨਾਯਂ ਮਣ੍ਡਪੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨ ਕਤੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਂ ਆਗਮ੍ਮ ਅਦ੍ਧਾ ਸਕ੍ਕਭਵਨਂ ਉਣ੍ਹਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਤੋ ਸਕ੍ਕੇਨ ਦੇਵਰਞ੍ਞਾ ਅਯਂ ਮਣ੍ਡਪੋ ਕਾਰਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਯੁਤ੍ਤਂ ਏਵਰੂਪੇ ਮਣ੍ਡਪੇ ਏਕਦਿਵਸਂਯੇਵ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ, ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਬਾਹਿਰਕਦਾਨਞ੍ਹਿ ਕਿਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤੁਟ੍ਠਿਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਲਙ੍ਕਤਸੀਸਂ ਪਨ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਿਤਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਹਦਯਮਂਸਂ ਵਾ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਚਾਗਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੁਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਿਵਿਜਾਤਕੇ ਦੇਵਸਿਕਂ ਪਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਚ ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਦਾਨਂ ਚਾਗਤੁਟ੍ਠਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਣ੍ਣੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਯਾਚਿ, ਤਦਾ ਤਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਦਦਮਾਨਸ੍ਸੇਵ ਹਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਨਾਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਦਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਤਿਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ‘‘ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮਯਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਣ੍ਡਪੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਗਵਪਾਨਂ ਨਾਮ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਗਵਪਾਨਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੇ ਮਹਨ੍ਤੇ ਕੋਲਮ੍ਬੇ ਖੀਰਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨੇਸੁ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਘਨਪਾਕਪਕ੍ਕੇ ਖੀਰੇ ਥੋਕੇ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਧੁਸਕ੍ਕਰਾਚੁਣ੍ਣਸਪ੍ਪੀਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਭੋਜਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਨ ਪਰਿਵਿਸਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਦੇਵਾਪਿ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਿਂਸੁ। ਦ੍ਵਾਦਸਤੇਰਸਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨਪ੍ਪਹੋਸਿਯੇਵ। ਤੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਪਰਿਯੋਸਾਨਦਿਵਸੇ ਸਬ੍ਬਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਧੋਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥਾਯ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤਿਚੀਵਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਦਾਸਿ, ਸਙ੍ਘਨਵਕਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਲਦ੍ਧਚੀਵਰਸਾਟਕਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ ਏਵਰੂਪਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕੇ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਾਮ ਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਤਮੋ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਕਿਰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੋ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਪਹਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾਪਿ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾਪਿ ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਸੁਦੇਵੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਪਾਲਿਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੀਵਲੀ ਚ ਅਸੋਕਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ। ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਠਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਗਵਤਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਦਸ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਨ੍ਧਕਾਰਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਸਬ੍ਬਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਆਰੋਦਨਪਰਿਦੇਵਨਂ ਅਹੋਸਿ।

‘‘ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।

ਤਮੰ ਲੋਕੇ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਧਮ੍ਮੋਕ੍ਕਮਭਿਧਾਰਯੀ''ਤਿ॥

ਏਵੰ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁੰ ਅਨ੍ਧਕਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਸੁਮਨੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਕਞ੍ਚਨਪਬ੍ਬਤਮ੍ਹਿ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਦਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ। ਸੋ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਨਾਗਭਵਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯੇਹਿ ਉਪਹਾਰੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨੰ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕੰ ਦੁਸ੍ਸਯੁਗਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰੰ ਖੇਮੰ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸਰਣੋ ਚ ਭਾਵਿਤਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਉਦੇਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੋਣਾ ਚ ਉਪਸੋਣਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਨਵੁਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਸਰੀਰੰ, ਨਵੁਤਿਯੇਵ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣੰ ਅਹੋਸਿ।

''ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੁਮਨੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਸਮੋ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਮੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਰੇਵਤੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਗਣਨਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੇ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤਿਦੇਵੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਿਰਸ੍ਮਿੰ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁਨੋ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨੇ ਵਣ੍ਣੰ ਵਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਪੂਜੰ ਅਕਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰੰ ਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਵਿਪੁਲੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾਪਿ ਵਿਪੁਲਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਵਰੁਣੋ ਚ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਮ੍ਭਵੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਭਦ੍ਦਾ ਚ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋਵ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

''ਸੁਮਨਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਰੇਵਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਅਨੂਪਮੋ ਅਸਦਿਸੋ, ਅਤੁਲੋ ਉਤ੍ਤਮੋ ਜਿਨੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਸੋਭਿਤੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਜਿਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸੁਧਮ੍ਮੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾਪਿ ਸੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾਪਿ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਅਸਮੋ ਚ ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਨੋਮੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਕੁਲਾ ਚ ਸੁਜਾਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਾਗਰੁਕ੍ਖੋਵ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਸਰੀਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ।

''ਰੇਵਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸਮਾਹਿਤੋ ਸਨ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕੰ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਕਪ੍ਪੇ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਪਦੁਮੋ ਨਾਰਦੋ**ਤਿ। **ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਟ੍ਠਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਸਤ੍ਤ, ਤਤਿਯੇ ਛ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕੋ ਯਕ੍ਖਸੇਨਾਪਤਿ ਅਹੋਸਿ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨੰ ਯਕ੍ਖਾਨੰ

ਅਧਿਪਤਿ। ਸੋ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਨਂ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਚਨ੍ਦਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਯਸਵਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਯਸੋਧਰਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਨਿਸਭੋ ਚ ਅਨੋਮੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਨ੍ਦਰੀ ਚ ਸੁਮਨਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਅਜ੍ਜੁਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੂਤਿ।

> ‘‘ਸੋਭਿਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
> ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਤੇਜਸ੍ਸੀ ਦੁਰਤਿਕ੍ਕਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਪਦੁਮੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਭਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਤੀਣਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਤਿਯੇ ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਮਹਾਵਨਸਣ੍ਡਵਾਸੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਦ੍ਵੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਦਾ ਤਥਾਗਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਸਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਨਿਰੋਧਸਮਾਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਾਰਮ੍ਮਣਪੀਤਿਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੁਖੇਨੇਵ ਗੋਚਰਾਯ ਅਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਨਿਰੋਧਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੋ ਸੀਹਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਪਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਵਦੇਵ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਸੀਹੋ ਸਙ੍ਘੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਮਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਚਮ੍ਪਕਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਸਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਅਸਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ ਮਾਤਾ, ਸਾਲੋ ਚ ਉਪਸਾਲੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਰੁਣੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰਾਮਾ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸੋਣਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਬੋਧਿ, ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਸਰੀਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

> ‘‘ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
> ਪਦੁਮੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਨਾਰਦੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ । ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਅਭਿਞ੍ਞਾਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਚਿਣ੍ਣਵਸੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਲੋਹਿਤਚਨ੍ਦਨੇਨ ਪੂਜਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਧਞ੍ਞਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦੇਵੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਅਨੋਮਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸਦ੍ਦਸਾਲੋ ਚ ਜਿਤਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਵਾਸੇਟ੍ਠੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ , ਉਤ੍ਤਰਾ ਚ ਫਗ੍ਗੁਨੀ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਸੋਣਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

> ‘‘ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
> ਨਾਰਦੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ’’ਤਿ॥

ਨਾਰਦਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਏਕਂ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਏਕੋਵ **ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰ**ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਵੇਭਾਰਪਬ੍ਬਤੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਜਟਿਲੋ ਨਾਮ ਮਹਾਰਟ੍ਠਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਂ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਨਾਮ ਨਾਹੇਸੁਂ। ਸਬ੍ਬੇ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੁਦ੍ਧਮੇਵ ਸਰਣਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਨਗਰਂ ਹਂਸਵਤੀ

ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਦੇਵਲੋ ਚ ਸੁਜਾਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੁਮਨੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਮਿਤਾ ਚ ਅਸਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਲਲਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਆਯੂਤਿ।

‘‘ਨਾਰਦਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਅਕ੍ਖੋਭੋ ਸਾਗਰੂਪਮੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਤ੍ਤਤਿ ਕਪ੍ਪਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ **ਸੁਮੇਧੋ ਸੁਜਾਤੋ** ਚਾਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ। **ਸੁਮੇਧਸ੍ਸਾਪਿ** ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਨਗਰੇ ਕੋਟਿਸਤਖੀਣਾਸਵਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਨ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੰਯੇਵ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋਪਿ ਨੰ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਸੁਮੇਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਮਾਤਾਪਿ ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਸਰਣੋ ਚ ਸਬ੍ਬਕਾਮੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਾਗਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਰਾਮਾ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਨੀਪਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

‘‘ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸੁਮੇਧੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਦੁਰਾਸਦੋ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ, ਸਬ੍ਬਲੋਕੁਤ੍ਤਮੋ ਮੁਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਸੁਜਾਤੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਸਟ੍ਠਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਞ੍ਞਾਸੰ, ਤਤਿਯੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸੰ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਚਤੁਮਹਾਦੀਪਰਜ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਰਟ੍ਠੁਪ੍ਪਾਦੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਿਕਕਿਚ੍ਚੰ ਸਾਧੇਨ੍ਤਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚੰ ਮਹਾਦਾਨੰ ਅਦੰਸੁ। ਸੋਪਿ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰੰ ਸੁਮਙ੍ਗਲੰ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਉਗ੍ਗਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਚ ਸੁਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਨਾਰਦੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਨਾਗਾ ਚ ਨਾਗਸਮਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਮਹਾਵੇਲੁਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਮਨ੍ਦਚ੍ਛਿਦ੍ਦੋ ਘਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਉਪਰਿ ਨਿਗ੍ਗਤਾਹਿ ਮਹਾਸਾਖਾਹਿ ਮੋਰਪਿਞ੍ਛਕਲਾਪੋ ਵਿਯ ਵਿਰੋਚਿਤ੍ਥ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਰੀਰੰ ਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਆਯੁ ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨੀਤਿ।

‘‘ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਸੀਹਹਨੁਸਭਕ੍ਖਨ੍ਧੋ, ਅਪ੍ਪਮੇਯਜੋ ਦੁਰਾਸਦੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕਪ੍ਪਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ **ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ**ਤਿ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ। **ਪਿਯਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾ**ਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰੰ ਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਧਨਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਅਟ੍ਠਾਰਸਕਪ੍ਪਸਤਚ੍ਚਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਨੋਮੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸੁਦਿਨ੍ਨੋ ਨਾਮ

ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾ ਚਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਦੇਵੀ, ਪਾਲਿਤੋ ਚ ਸਬ੍ਬਦਸ੍ਸੀ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੋਭਿਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੁਜਾਤਾ ਚ ਧਮ੍ਮਦਿਨ੍ਨਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਕਕੁਧਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

‘‘ਸੁਜਾਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਯਮ੍ਭੂ ਲੋਕਨਾਯਕੋ।
ਦੁਰਾਸਦੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮੇ ਅਟ੍ਠਨਵੁਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਅਟ੍ਠਾਸੀਤਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੇ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਸੀਮੋ ਨਾਮ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫਚ੍ਛਤ੍ਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪੂਜੇਸਿ, ਸੋਪਿ ਨੰ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੋਭਿਤੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਾਗਰੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸੁਦਸ੍ਸਨਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸਨ੍ਤੋ ਚ ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਭਯੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਧਮ੍ਮਾ ਚ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਚਮ੍ਪਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਆਯੁ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ।

‘‘ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸੀ ਨਰਾਸਭੋ।
ਮਹਾਤਮੰ ਨਿਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ, ਪਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬੋਧਿਮੁਤ੍ਤਮ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮੇ ਕੋਟਿਸਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਸਤ੍ਤਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਚ ਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯੇਹਿ ਚ ਪੂਜੰ ਅਕਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਨੰ ‘‘ਅਨਾਗਤੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਰਣੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸਰਣੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾ ਸੁਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ, ਪਦੁਮੋ ਚ ਫੁਸ੍ਸਦੇਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੁਨੇਤ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ , ਖੇਮਾ ਚ ਸਬ੍ਬਨਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਰਤ੍ਤਙ੍ਕੁਰਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ‘‘ਬਿਮ੍ਬਿਜਾਲੋ’’ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਰੀਰੰ ਪਨਸ੍ਸ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਆਯੂਤਿ।

‘‘ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ।
ਤਮਨ੍ਧਕਾਰੰ ਵਿਧਮਿਤ੍ਵਾ, ਅਤਿਰੋਚਤਿ ਸਦੇਵਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਚਤੁਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ ਏਕੋਵ **ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ** ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਗ੍ਗਤੇਜੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਫਲੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਫਲੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਚਤੁਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਬਜਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਨਗਰੰ ਵੇਭਾਰੰ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ, ਮਾਤਾ ਸੁਫਸ੍ਸਾ ਨਾਮ, ਸਮ੍ਬਲੋ ਚ ਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਰੇਵਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸੀਵਲੀ ਚ ਸੁਰਾਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਕਣਿਕਾਰਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਆਯੂਤਿ।

‘‘ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਯਕੋ।
ਨਿਹਨਿਤ੍ਵਾ ਤਮੰ ਸਬ੍ਬੰ, ਸੂਰਿਯੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ ਯਥਾ’’ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਦ੍ਵਾਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ **ਤਿਸ੍ਸੋ ਫੁਸ੍ਸੋ**ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪੇ ਦ੍ਵੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ। **ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਕੋਟਿਸਤੰ ਅਹੋਸਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਨਵੁਤਿਕੋਟਿਯੋ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਯੋ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਭੋਗੋ ਮਹਾਯਸੋ ਸੁਜਾਤੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਮਨ੍ਦਾਰਵਪਦੁਮਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਆਦਾਯ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਤਥਾਗਤਂ ਪੂਜੇਸਿ, ਆਕਾਸੇ ਪੁਪ੍ਫਵਿਤਾਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਤੋ ਦ੍ਵਾਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਖੇਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਜਨਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ, ਮਾਤਾ ਪਦੁਮਾ ਨਾਮ , ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੇਵੋ ਚ ਉਦਯੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਮਙ੍ਗੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਫੁਸ੍ਸਾ ਚ ਸੁਦਤ੍ਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਅਸਨਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਆਯੂਤਿ।

''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਅਨਨ੍ਤਸੀਲੋ ਅਮਿਤਯਸੋ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਫੁਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਸਟ੍ਠਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਣ੍ਣਾਸ, ਤਤਿਯੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਜਿਤਾਵੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ, ਸੀਲਪਾਰਮਿਞ੍ਚ ਪੂਰੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ''ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਤਥੇਵ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਸੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਜਯਸੇਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਸਿਰਿਮਾ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਸੁਰਕ੍ਖਿਤੋ ਚ ਧਮ੍ਮਸੇਨੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸਭਿਯੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਚਾਲਾ ਚ ਉਪਚਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਆਮਲਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਪਣ੍ਣਾਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਨਵੁਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਹੁ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ।
ਅਨੂਪਮੋ ਅਸਮਸਮੋ, ਫੁਸ੍ਸੋ ਲੋਕਗ੍ਗਨਾਯਕੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪੇ **ਵਿਪਸ੍ਸੀ** ਨਾਮ ਭਗਵਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਏਕਸਤਸਹਸ੍ਸਂ, ਤਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਅਤੁਲੋ ਨਾਮ ਨਾਗਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਖਚਿਤਂ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਂ ਮਹਾਪੀਠਂ ਭਗਵਤੋ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ''ਇਤੋ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਬਨ੍ਧੁਮਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਬਨ੍ਧੁਮਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਖਣ੍ਡੋ ਚ ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਅਸੋਕੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਚਨ੍ਦਾ ਚ ਚਨ੍ਦਮਿਤ੍ਤਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਪਾਟਲਿਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਸਦਾ ਸਤ੍ਤ ਯੋਜਨਾਨਿ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਅਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਫੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਤੋ ਏਕਤਿਂਸਕਪ੍ਪੇ **ਸਿਖੀ** ਚ **ਵੇਸ੍ਸਭੂ** ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। **ਸਿਖਿਸ੍ਸਾ**ਪਿ ਭਗਵਤੋ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਅਹੋਸਿ, ਦੁਤਿਯੇ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ, ਤਤਿਯੇ ਸਤ੍ਤਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਿਨ੍ਦਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਹਤ੍ਥਿਰਤਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਪ੍ਪਮਾਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ''ਇਤੋ ਕਤਿਂਸਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰੁਣਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਰੁਣੋ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯੋ ਪਿਤਾ, ਪਭਾਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ, ਅਭਿਭੂ ਚ ਸਮ੍ਭਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਖੇਮਙ੍ਕਰੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਖਿਲਾ ਚ ਪਦੁਮਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਤ੍ਤਤਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾ ਯੋਜਨਤ੍ਤਯਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਸਤ੍ਤਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਸਿਖਿਵ੍ਹਯੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਵੇਸ੍ਸਭੂ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਯੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਠਮਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇ ਅਸੀਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਸਤ੍ਤਤਿ, ਤਤਿਯੇ ਸਟ੍ਠਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਚੀਵਰਂ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਆਚਾਰਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬੁਦ੍ਧਰਤਨੇ ਚਿਤ੍ਤੀਕਾਰਪੀਤਿਬਹੁਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਭਗਵਾ ''ਇਤੋ ਏਕਤਿਂਸਕਪ੍ਪੇ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਅਨੋਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਸੁਪ੍ਪਤੀਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਪਿਤਾ, ਯਸਵਤੀ ਨਾਮ ਮਾਤਾ , ਸੋਣੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਉਪਸਨ੍ਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਦਾਮਾ ਚ ਸਮਾਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਸਾਲਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਟ੍ਠਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮ੍ਹਿ, ਅਸਮੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਵੇਸ੍ਸਭੂ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ ਸੋ ਜਿਨੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ **ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ, ਕੋਣਾਗਮਨੋ, ਕਸ੍ਸਪੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਗਵਾ**ਤਿ। **ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ** ਭਗਵਤੋ ਏਕੋਵ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਖੇਮੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਮਹਾਦਾਨਞ੍ਚੇਵ ਅਞ੍ਜਨਾਦਿਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਖੇਮਂ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਅਗ੍ਗਿਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਵਿਸਾਖਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਵਿਧੁਰੋ ਚ ਸਞ੍ਜੀਵੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਬੁਦ੍ਧਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਾਮਾ ਚ ਚਮ੍ਪਕਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ , ਮਹਾਸਿਰੀਸਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ, ਅਪ੍ਪਮੇਯ੍ਯੋ ਦੁਰਾਸਦੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਕੋਣਾਗਮਨੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਕੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਤਿਂਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਟੁਣ੍ਣਚੀਨਪਟ੍ਟਕੋਸੇਯ੍ਯਕਮ੍ਬਲਦੁਕੂਲਾਨਿ ਚੇਵ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਦੁਕਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੋਭਵਤੀ ਨਾਮ ਨਗਰਂ ਅਹੋਸਿ, ਯਞ੍ਞਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਉਤ੍ਤਰਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਭਿਯ੍ਯਸੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ, ਸੋਤ੍ਥਿਜੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਸਮੁਦ੍ਦਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਿਕਾ, ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰਂ ਤਿਂਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਿਂਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

''ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁਤ੍ਤਮੋ।
ਕੋਣਾਗਮਨੋ ਨਾਮ ਜਿਨੋ, ਲੋਕਜੇਟ੍ਠੋ ਨਰਾਸਭੋ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਭਾਗੇ **ਕਸ੍ਸਪੋ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਕੋ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਵੀਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਜੋਤਿਪਾਲੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਭੂਮਿਯਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਚ ਪਾਕਟੋ ਘਟੀਕਾਰਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਾਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਸੋਭੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਜਾਤਨਗਰਂ

ਬਾਰਾਣਸੀ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਦੱਤੋ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਿਤਾ, ਧਨਵਤੀ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਮਾਤਾ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਚ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅੱਗਸਾਵਕਾ, ਸਬ੍ਬਮਿੱਤੋ ਨਾਮੁਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਅਨੁਲਾ ਚ ਉਰੁਵੇਲਾ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅੱਗਸਾਵਿਕਾ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿ, ਸਰੀਰੰ ਵੀਸਤਿਹੱਥੁਬ੍ਬੇਧੰ ਅਹੋਸਿ, ਵੀਸਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੂਤਿ।

> ''ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ, ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁੱਤਮੋ।
> ਕਸ੍ਸਪੋ ਨਾਮ ਗੋੱਤੇਨ, ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਭਙ੍ਕਰੋ''ਤਿ॥

ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਪ੍ਪੇ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਦਸਬਲੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਤਯੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਬੋਧਿਸੱਤਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਨੱਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਇਧ ਨ ਦਸ੍ਸਿਤਾ। ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਪਨ ਤਮ੍ਹਾ ਕਪ੍ਪਾ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਬੁਦ੍ਧੇ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਇਦਂ ਵੁੱਤਂ –

> ''ਤਣ੍ਹਙ੍ਕਰੋ ਮੇਧਙ੍ਕਰੋ, ਅਥੋਪਿ ਸਰਣਙ੍ਕਰੋ।
> ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਚ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਦ੍ਵਿਪਦੁੱਤਮੋ॥
>
> ''ਮਙ੍ਗਲੋ ਚ ਸੁਮਨੋ ਚ, ਰੇਵਤੋ ਸੋਭਿਤੋ ਮੁਨਿ।
> ਅਨੋਮਦਸ੍ਸੀ ਪਦੁਮੋ, ਨਾਰਦੋ ਪਦੁਮੁੱਤਰੋ॥
>
> ''ਸੁਮੇਧੋ ਚ ਸੁਜਾਤੋ ਚ, ਪਿਯਦਸ੍ਸੀ ਮਹਾਯਸੋ।
> ਅੱਥਦਸ੍ਸੀ ਧਮ੍ਮਦਸ੍ਸੀ, ਸਿਦ੍ਧੱਥੋ ਲੋਕਨਾਯਕੋ॥
>
> ''ਤਿਸ੍ਸੋ ਫੁਸ੍ਸੋ ਚ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ, ਵਿਪਸ੍ਸੀ ਸਿਖਿ ਵੇਸ੍ਸਭੂ।
> ਕਕੁਸਨ੍ਧੋ ਕੋਣਾਗਮਨੋ, ਕਸ੍ਸਪੋ ਚਾਤਿ ਨਾਯਕੋ॥
>
> ''ਏਤੇ ਅਹੇਸੁਂ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ, ਵੀਤਰਾਗਾ ਸਮਾਹਿਤਾ।
> ਸਤਰਂਸੀਵ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਮਹਾਤਮਵਿਨੋਦਨਾ।
> ਜਲਿਤ੍ਵਾ ਅੱਗਿਖਨ੍ਧਾਵ, ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਤੇ ਸਸਾਵਕਾ''ਤਿ॥

ਤੱਥ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦੀਨਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਧਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚੱਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਆਗਤੋ। ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਓਰਭਾਗੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਾਮ ਨੱਥਿ। ਇਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਾਦੀਨਂ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਲਦ੍ਧਬ੍ਯਾਕਰਣੋ ਪਨ ਬੋਧਿਸੱਤੋ ਯੇਨੇਨ –

> ''ਮਨੁਸ੍ਸੱਤਂ ਲਿਙ੍ਗਸਮ੍ਪੱਤਿ, ਹੇਤੁ ਸੱਥਾਰਦਸ੍ਸਨਂ।
> ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪੱਤਿ, ਅਧਿਕਾਰੋ ਚ ਛਨ੍ਦਤਾ।
> ਅਟ੍ਠਧਮ੍ਮਸਮੋਧਾਨਾ, ਅਭਿਨੀਹਾਰੋ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ''ਤਿ॥ (ਬੁ॰ ਵਂ॰ ੨.੫੯) –

ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਧਮ੍ਮੇ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪਙ੍ਕਰਪਾਦਮੂਲੇ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰੇਨ ''ਹਨ੍ਦ ਬੁਦ੍ਧਕਰੇ ਧਮ੍ਮੇ, ਵਿਚਿਨਾਮਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ''ਤਿ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਦਾਦਕ੍ਖਿਂ, ਪਠਮਂ ਦਾਨਪਾਰਮਿ''ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾਦਯੋ ਬੁਦ੍ਧਕਾਰਕਧਮ੍ਮਾ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਤੇ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਯਾਵ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰੱਤਭਾਵਾ ਆਗਮਿ। ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ਯੇ ਤੇ ਕਤਾਭਿਨੀਹਾਰਾਨਂ ਬੋਧਿਸੱਤਾਨਂ ਆਨਿਸਂਸਾ ਸਂਵਣ੍ਣਿਤਾ –

> ''ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਙ੍ਗਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਬੋਧਿਯਾ ਨਿਯਤਾ ਨਰਾ।

ਸੰਸਰਂ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ, ਕਪ੍ਪਕੋਟਿਸਤੇਹਿਪਿ॥

‘‘ਅਵੀਚਿਮ੍ਹਿ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਲੋਕਨ੍ਤਰੇਸੁ ਚ।
ਨਿਜ੍ਝਾਮਤਣ੍ਹਾ ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾ, ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਕਾਲਕਞ੍ਜਕਾ॥

‘‘ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕਾ ਪਾਣਾ, ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਿਂ।
ਜਾਯਮਾਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾ ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਤੇ॥

‘‘ਸੋਤਵੇਕਲ੍ਲਤਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਮੂਗਪਕ੍ਖਿਕਾ।
ਇਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਣ੍ਡਕਾ॥

‘‘ਨ ਭਵਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ, ਬੋਧਿਯਾ ਨਿਯਤਾ ਨਰਾ।
ਮੁਤ੍ਤਾ ਆਨਨ੍ਤਰਿਕੇਹਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸੁਦ੍ਧਗੋਚਰਾ॥

‘‘ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਂ ਨ ਸੇਵਨ੍ਤਿ, ਕਮ੍ਮਕਿਰਿਯਦਸ੍ਸਨਾ।
ਵਸਮਾਨਾਪਿ ਸਗ੍ਗੇਸੁ, ਅਸਞ੍ਞਂ ਨੂਪਪਜ੍ਜਰੇ॥

‘‘ਸੁਦ੍ਧਾਵਾਸੇਸੁ ਦੇਵੇਸੁ, ਹੇਤੁ ਨਾਮ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਨਿਨ੍ਨਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ, ਵਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਭਵਾਭਵੇ।
ਚਰਨ੍ਤਿ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਾਯੋ, ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥

ਤੇ ਆਨਿਸਂਸੇ ਅਧਿਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਆਗਤੋ। ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਸ੍ਸ ਅਕਿਤ੍ਤਿਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਾਲੇ ਸਙ੍ਖਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕਾਲੇ ਧਨਞ੍ਜਯਰਾਜਕਾਲੇ ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਕਾਲੇ ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਕਾਲੇ ਨਿਮਿਮਹਾਰਾਜਕਾਲੇ ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰਕਾਲੇ ਵਿਸਯ੍ਹਸੇਟ੍ਠਿਕਾਲੇ ਸਿਵਿਰਾਜਕਾਲੇ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਕਾਲੇਤਿ ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਸਸਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕੇ –

‘‘ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਉਪਗਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਸਕਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਂ।
ਦਾਨੇਨ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਦਾਨਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੧.ਤਸ੍ਸੁਦਾਨਂ) –

ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਦਾਨਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਤਥਾ ਸੀਲਵਰਾਜਕਾਲੇ ਚਮ੍ਪੇਯ੍ਯਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ ਭੂਰਿਦਤ੍ਤਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ ਛਦ੍ਦਨ੍ਤਨਾਗਰਾਜਕਾਲੇ ਜਯਦ੍ਦਿਸਰਾਜਪੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਅਲੀਨਸਤ੍ਤੁਕੁਮਾਰਕਾਲੇਤਿ ਸੀਲਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖਪਾਲਜਾਤਕੇ –

‘‘ਸੂਲੇਹਿ ਵਿਜ੍ਝਿਯਨ੍ਤੋਪਿ, ਕੋਟ੍ਟਿਯਨ੍ਤੋਪਿ ਸਤ੍ਤਿਹਿ।
ਭੋਜਪੁਤ੍ਤੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਸੀਲਪਾਰਮੀ’’ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੨.੯੧) –

ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਸੀਲਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਤਥਾ ਸੋਮਨਸ੍ਸਕੁਮਾਰਕਾਲੇ, ਹਤ੍ਥਿਪਾਲਕੁਮਾਰਕਾਲੇ, ਅਯੋਘਰਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇਤਿ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਸੁਤਸੋਮਜਾਤਕੇ –

‘‘ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਹਤ੍ਥਗਤਂ, ਖੇਲ਼ਪਿਣ੍ਡਂਵ ਛਡ੍ਡਯਿਂ।

ਚਜਤੋ ਨ ਹੋਤਿ ਲਗ੍ਗਂ, ਏਸਾ ਮੇ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਨਿਸ੍ਸਙ੍ਗਤਾਯ ਰਜ੍ਜਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਤਥਾ ਵਿਧੁਰਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ, ਮਹਾਗੋਵਿਨ੍ਦਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ, ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ, ਅਰਕਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ, ਬੋਧਿਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਕਾਲੇ, ਮਹੋਸਧਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇਤਿ, ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਾਯ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤੁਭਸ੍ਤਜਾਤਕੇ ਸੇਨਕਪਣ੍ਡਿਤਕਾਲੇ –

''ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਮੋਚਯਿਂ ਦੁਖਾ।
ਪਞ੍ਞਾਯ ਮੇ ਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ –

ਅਨ੍ਤੋਭਸ੍ਤਗਤਂ ਸਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਤਥਾ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਪੂਰਿਤਤ੍ਤਭਾਵਾਨਂ ਪਰਿਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਕਜਾਤਕੇ –

''ਅਤੀਰਦਸ੍ਸੀ ਜਲਮਜ੍ਝੇ, ਹਤਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਾਨੁਸਾ।
ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਥਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਵੀਰਿਯਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਤਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਾ **ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਖਨ੍ਤਿਵਾਦਿਜਾਤਕੇ –

''ਅਚੇਤਨਂਵ ਕੋਟ੍ਟੇਨ੍ਤੇ, ਤਿਣ੍ਹੇਨ ਫਰਸੁਨਾ ਮਮਂ।
ਕਾਸਿਰਾਜੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਾਮਿ, ਏਸਾ ਮੇ ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਅਚੇਤਨਭਾਵੇਨ ਵਿਯ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਮਹਾਸੁਤਸੋਮਜਾਤਕੇ –

''ਸਚ੍ਚਵਾਚਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ।
ਮੋਚੇਸਿਂ ਏਕਸਤਂ ਖਤ੍ਤਿਯੇ, ਏਸਾ ਮੇ ਸਚ੍ਚਪਾਰਮੀ''ਤਿ॥ –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤਂ ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਮਨੁਰਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਮੂਗਪਕ੍ਖਜਾਤਕੇ –

''ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਾ, ਨਪਿ ਮੇ ਦੇਸ੍ਸਂ ਮਹਾਯਸਂ।
ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਤਮਧਿਟ੍ਠਹਿ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੬ ਥੋਕਂ ਵਿਸਦਿਸਂ) –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਏਕਰਾਜਜਾਤਕੇ –

''ਨ ਮਂ ਕੋਚਿ ਉਤ੍ਤਸਤਿ, ਨਪਿਹਂ ਭਾਯਾਮਿ ਕਸ੍ਸਚਿ।
ਮੇਤ੍ਤਾਬਲੇਨੁਪਤ੍ਥਦ੍ਧੋ, ਰਮਾਮਿ ਪਵਨੇ ਤਦਾ''ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੧੧੩) –

ਏਵੰ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਲੋਮਹਂਸਜਾਤਕੇ –

''ਸੁਸਾਨੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਮਿ, ਛਵਟ੍ਠਿਕਂ ਉਪਧਾਯਹਂ।
ਗਾਮਣ੍ਡਲਾ ਉਪਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਰੂਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤਿਨਪ੍ਪਕ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੧੧੯) –

ਏਵਂ ਗਾਮਦਾਰਕੇਸੁ ਨਿਟ੍ਠੁਭਨਾਦੀਹਿ ਚੇਵ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧੂਪਹਾਰਾਦੀਹਿ ਚ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਅਨਤਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ **ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਤਾ** ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮੀ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨੇਸ ਅਤ੍ਥੋ ਚਰਿਯਾਪਿਟਕਤੋ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਵਂ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਿਤੋ –

> ‘‘ਅਚੇਤਨਾਯਂ ਪਥਵੀ, ਅਵਿਞ੍ਞਾਯ ਸੁਖਂ ਦੁਖਂ।
> ਸਾਪਿ ਦਾਨਬਲਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਕਮ੍ਪਥਾ’’ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੧.੧੨੪) –

ਏਵਂ ਮਹਾਪਥਵਿਕਮ੍ਪਨਾਦੀਨਿ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਦੀਪਙ੍ਕਰਪਾਦਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਯਂ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ **ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਵਸਨ੍ਤੇਯੇਵ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ ਨਾਮ ਉਦਪਾਦਿ। ਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ **ਤੀਣਿ ਕੋਲਾਹਲਾਨਿ** ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ – ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ, ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ, ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਲੋਕਬ੍ਯੂਹਾ ਨਾਮ ਕਾਮਾਵਚਰਦੇਵਾ ਮੁਤ੍ਤਸਿਰਾ ਵਿਕਿਣ੍ਣਕੇਸਾ ਰੁਦਮੁਖਾ ਅਸ੍ਸੂਨਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪੁਞ੍ਛਮਾਨਾ ਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਅਤਿਵਿਯ ਵਿਰੂਪਵੇਸਧਾਰਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਏਵਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ ‘‘ਮਾਰਿਸਾ ਇਤੋ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਪ੍ਪੁਟ੍ਠਾਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਂ ਲੋਕੋ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋਪਿ ਸੁਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ , ਅਯਞ੍ਚ ਮਹਾਪਥਵੀ ਸਿਨੇਰੁ ਚ ਪਬ੍ਬਤਰਾਜਾ ਉਡ੍ਡਯ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯਾਵ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਲੋਕਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਮਾਰਿਸਾ ਭਾਵੇਥ, ਕਰੁਣਂ, ਮੁਦਿਤਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਂ ਮਾਰਿਸਾ ਭਾਵੇਥ, ਮਾਤਰਂ ਉਪਟ੍ਠਹਥ, ਪਿਤਰਂ ਉਪਟ੍ਠਹਥ, ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਨੋ ਹੋਥਾ’’ਤਿ। ਇਦਂ **ਕਪ੍ਪਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ। ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਲੋਕਪਾਲਦੇਵਤਾ ‘‘ਇਤੋ ਮਾਰਿਸਾ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ **ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ। ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਰਾਜਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਇਤੋ ਮਾਰਿਸਾ ਵਸ੍ਸਸਤਸ੍ਸ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਰਾਜਾ ਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਨ੍ਤਿਯੋ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿ। ਇਦਂ **ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਕੋਲਾਹਲਂ** ਨਾਮ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕੋਲਾਹਲਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਕੋਲਾਹਲਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲਦੇਵਤਾ ਏਕਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਆਯਾਚਮਾਨਾ ਚ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇਸੁ ਆਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦੇਵਤਾ ਏਕੇਕਚਕ੍ਕਵਾਲੇ ਚਤੁਮਹਾਰਾਜਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਸਨ੍ਤੁਸਿਤਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤਿਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਭਵਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਰਿਸਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤੇਹਿ ਨ ਸਕ੍ਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਨ ਮਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਨ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੇਹਿ ਪੂਰਿਤਾ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਨ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੇਹਿ ਪੂਰਿਤਾ, ਸੋ ਵੋ ਇਦਾਨਿ ਕਾਲੋ ਮਾਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਸਮਯੋ, ਮਾਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾਯ ਸਮਯੋ’’ਤਿ ਯਾਚਿਂਸੁ।

ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਕਾਲਦੀਪਦੇਸਕੁਲਜਨੇਤ੍ਤਿਆਯੁਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ **ਪਞ੍ਚਮਹਾਵਿਲੋਕਨਂ** ਨਾਮ ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਕਾਲੋ ਨੁ ਖੋ, ਅਕਾਲੋ ਨੁ ਖੋ’’ਤਿ ਪਠਮਂ ਕਾਲਂ ਵਿਲੋਕੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਵਡ੍ਢਿਤਆਯੁਕਾਲੋ ਕਾਲੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਤਿਜਰਾਮਰਣਾਨਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾ ਤਿਲਕ੍ਖਣਮੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੇਸਂ ‘‘ਅਨਿਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਂ, ਅਨਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨਂ ‘‘ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਥੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਨੇਵ ਸੋਤਬ੍ਬਂ ਨ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਭਿਸਮਯੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਂ ਸਾਸਨਂ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਅਕਾਲੋ। ਵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਊਨਆਯੁਕਾਲੋਪਿ ਕਾਲੋ ਨ ਹੋਤਿ।

ਕਸ੍ਮਾ? ਤਦਾ ਸਤ੍ਤਾ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਿਲੇਸਾਨਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨੋ ਓੵਾਦੋ ਓੵਾਦਟ੍ਠਾਨੇ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਉਦਕੇ ਦਣ੍ਡਰਾਜਿ ੵਿਯ ਖਿਪ੍ਪਂ ੵਿਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਪਿ ਅਕਾਲੋ। ੵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਤੋ ਪਨ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾ, ੵਸ੍ਸਸਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਦ੍ਧਂ ਆਯੁਕਾਲੋ ਕਾਲੋ ਨਾਮ। ਤਦਾ ਚ ੵਸ੍ਸਸਤਕਾਲੋ। ਅਥ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਕਾਲੋ''ਤਿ ਕਾਲਂ ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ਦੀਪਂ ੵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਸਪਰਿੵਾਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੀਪੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ੵਾ ''ਤੀਸੁ ਦੀਪੇਸੁ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇਯੇੵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਦੀਪਂ ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ''ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੋ ਨਾਮ ਮਹਾ ਦਸਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਪਰਿਮਾਣੋ, ਕਤਰਸ੍ਮਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪਦੇਸੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਓਕਾਸਂ ੵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਂ ਪਸ੍ਸਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੋ ਨਾਮ – ''ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਗਜਙ੍ਗਲਂ ਨਾਮ ਨਿਗਮੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਪਰੇਨ ਮਹਾਸਾਲੋ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਾ ਜਨਪਦਾ, ਓਰਤੋ ਮਜ੍ਝੇ। ਪੁਬ੍ਬਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਦਿਸਾਯ ਸਲ੍ਲੵਤੀ ਨਾਮ ਨਦੀ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਾ ਜਨਪਦਾ, ਓਰਤੋ ਮਜ੍ਝੇ। ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਦਿਸਾਯ ਸੇਤਕਣ੍ਣਿਕਂ ਨਾਮ ਨਿਗਮੋ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਾ ਜਨਪਦਾ, ਓਰਤੋ ਮਜ੍ਝੇ। ਪਚ੍ਛਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਥੂਣਂ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਾਮੋ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਾ ਜਨਪਦਾ, ਓਰਤੋ ਮਜ੍ਝੇ। ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਉਸੀਰਦ੍ਧਜੋ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤੋ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮਾ ਜਨਪਦਾ, ਓਰਤੋ ਮਜ੍ਝੇ''ਤਿ ਏੵਂ ੵਿਨਯੇ (ਮਹਾੵ॰ ੨੫੯) ੵੁਤ੍ਤੋ ਪਦੇਸੋ। ਸੋ ਆਯਾਮਤੋ ਤੀਣਿ ਯੋਜਨਸਤਾਨਿ, ੵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਅਡ੍ਢਤੇਯਜਾਨਿ, ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਤੋ ਨੵ ਯੋਜਨਸਤਾਨੀਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ, ਅਗ੍ਗਸਾੵਕਾ, ਅਸੀਤਿ ਮਹਾਸਾੵਕਾ, ਚਕ੍ਕੵਤ੍ਤਿਰਾਜਾ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਖਤ੍ਤਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਮਹਾਸਾਲਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਇਦਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਕਪਿਲੵਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਨਗਰਂ, ਤਤ੍ਥ ਮਯਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਨਿਟ੍ਠਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤੋ ਕੁਲਂ ੵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ੵੇਸ੍ਸਕੁਲੇ ੵਾ ਸੁਦ੍ਦਕੁਲੇ ੵਾ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਲੋਕਸਮ੍ਮਤੇ ਪਨ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ੵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇੵਾਤਿ ਦ੍ੵੀਸੁਯੇੵ ਕੁਲੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਚ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਂ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤਂ , ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਮੇ ਪਿਤਾ ਭੵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕੁਲਂ ਪਸ੍ਸਿ।

ਤਤੋ ਮਾਤਰਂ ੵਿਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਬੁਦ੍ਧਮਾਤਾ ਨਾਮ ਲੋਲਾ ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਪਨ ਪੂਰਿਤਪਾਰਮੀ ਜਾਤਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲਾਯੇੵ ਹੋਤਿ। ਅਯਞ੍ਚ ਮਹਾਮਾਯਾ ਨਾਮ ਦੇੵੀ ਏਦਿਸੀ, ਅਯਂ ਮੇ ਮਾਤਾ ਭੵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਤ੍ਤਕਂ ਪਨਸ੍ਸਾ ਆਯੂਤਿ ਦਸਨ੍ਨਂ ਮਾਸਾਨਂ ਉਪਰਿ ਸਤ੍ਤ ਦਿੵਸਾਨੀ''ਤਿ ਪਸ੍ਸਿ।

ਇਤਿ ਇਮਂ ਪਞ੍ਚਮਹਾੵਿਲੋਕਨਂ ੵਿਲੋਕੇਤ੍ੵਾ ''ਕਾਲੋ ਮੇ ਮਾਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਭਾੵਾਯਾ''ਤਿ ਦੇੵਤਾਨਂ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ੵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਤਾ ਦੇੵਤਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ੵਾ ਤੁਸਿਤਦੇੵਤਾਹਿ ਪਰਿੵੁਤੋ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਨ੍ਦਨੵਨਂ ਪਾੵਿਸਿ। ਸਬ੍ਬਦੇੵਲੋਕੇਸੁ ਹਿ ਨਨ੍ਦਨੵਨਂ ਅਤ੍ਥਿਯੇੵ। ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਦੇੵਤਾ ''ਇਤੋ ਚੁਤੋ ਸੁਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛ, ਇਤੋ ਚੁਤੋ ਸੁਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕੁਸਲਕਮ੍ਮੋਕਾਸਂ ਸਾਰਯਮਾਨਾ ੵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏੵਂ ਦੇੵਤਾਹਿ ਕੁਸਲਂ ਸਾਰਯਮਾਨਾਹਿ ਪਰਿੵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ੵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਚੵਿਤ੍ੵਾ ਮਹਾਮਾਯਾਯ ਦੇੵਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਤਸ੍ਸ ਆੵਿਭਾੵਤ੍ਥਂ ਅਯਮਨੁਪੁਬ੍ਬਿਕਥਾ – ਤਦਾ ਕਿਰ ਕਪਿਲੵਤ੍ਥੁਨਗਰੇ ਆਸਾਲ੍ਹਿਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਘੁਟ੍ਠਂ ਅਹੋਸਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਤਿ। ਮਹਾਮਾਯਾਪਿ ਦੇੵੀ ਪੁਰੇ ਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਸਤ੍ਤਮਦਿੵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ੵਿਗਤਸੁਰਾਪਾਨਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧੵਿਭੂਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਂ ਅਨੁਭੵਮਾਨਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿੵਸੇ ਪਾਤੋੵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ੵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ੵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ੵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ੵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੵਿਭੂਸਿਤਾ ੵਰਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ੵਾ ਉਪੋਸਥਙ੍ਗਾਨਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪੵਿਸਿਤ੍ੵਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਮਾਨਾ ਇਮਂ ਸੁਪਿਨਂ ਅਦ੍ਦਸ – 'ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕਿਰ ਨਂ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਸਯਨੇਨੇੵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ੵਾ ਹਿਮੵਨ੍ਤਂ ਨੇਤ੍ੵਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਿਕੇ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਸਤ੍ਤਯੋਜਨਿਕਸ੍ਸ ਮਹਾਸਾਲਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਠਪੇਤ੍ੵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਦੇੵਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ੵਾ ਦੇੵਿਂ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹਂ ਨੇਤ੍ੵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮਲਹਰਣਤ੍ਥਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ੵਾ ਦਿਬ੍ਬੵਤ੍ਥਂ ਨਿੵਾਸਾਪੇਤ੍ੵਾ

ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਕਨਕਵਿਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ , ਤਤ੍ਥ ਪਾਚੀਨਸੀਸਕਂ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਤਵਰਵਾਰਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕੋ ਸੁਵਣ੍ਣਪਬ੍ਬਤੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਜਤਪਬ੍ਬਤਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਤੋ ਆਗਮ੍ਮ ਰਜਤਦਾਮਵਣ੍ਣਾਯ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਸੇਤਪਦੁਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨਕਵਿਮਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਸਯਨਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਸਦਿਸੋ ਅਹੋਸੀ’ਤਿ। ਏਵਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ਼੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਬੁਦ੍ਧਾ ਦੇਵੀ ਤਂ ਸੁਪਿਨਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਾਮੋਕ੍ਖੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯਹਰਿਤੂਪਲਿਤ੍ਤਾਯ ਲਾਜਾਦੀਹਿ ਕਤਮਙ੍ਗਲਸਕ੍ਕਾਰਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਮਹਾਰਹਾਨਿ ਆਸਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਭਿਸਙ੍ਖਤਸ੍ਸ ਵਰਪਾਯਾਸਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਪਾਤਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਪਾਤੀਹਿਯੇਵ ਪਟਿਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਚ ਅਹਤਵਤ੍ਥਕਪਿਲਗਾਵਿਦਾਨਾਦੀਹਿ ਤੇ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਸਬ੍ਬਕਾਮੇਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪਿਤਾਨਂ ਸੁਪਿਨਂ ਆਰੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਆਹਂਸੁ ‘‘ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਦੇਵਿਯਾ ਤੇ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਪੁਰਿਸਗਬ੍ਭੋ, ਨ ਇਤ੍ਥਿਗਬ੍ਭੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸੋ ਸਚੇ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ; ਸਚੇ ਅਗਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਲੋਕੇ ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦੋ’’ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਕ੍ਖਣੇ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਸਙ੍ਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਪਵੇਧਿ। ਬਾਤ੍ਤਿਂਸਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁਂ – ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਾਣੋ ਓਭਾਸੋ ਫਰਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਸਿਰਿਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਵਿਯ ਅਨ੍ਧਾ ਚਕ੍ਖੂਨਿ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ, ਬਧਿਰਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਿਂਸੁ, ਮੂਗਾ ਸਮਾਲਪਿਂਸੁ, ਖੁਜ੍ਜਾ ਉਜੁਗਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਙ੍ਗੁਲਾ ਪਦਸਾ ਗਮਨਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ, ਬਨ੍ਧਨਗਤਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾ ਅਨ੍ਦੁਬਨ੍ਧਨਾਦੀਹਿ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬਨਰਕੇਸੁ ਅਗ੍ਗਿ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਖੁਪ੍ਪਿਪਾਸਾ ਵੂਪਸਮਿ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਭਯਂ ਨਾਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਰੋਗੋ ਵੂਪਸਮਿ, ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾ ਪਿਯਂਵਦਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਮਧੁਰੇਨਾਕਾਰੇਨ ਅਸ੍ਸਾ ਹਸਿਂਸੁ, ਵਾਰਣਾ ਗਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ਸਕਸਕਨਿਨ੍ਨਾਦਂ ਮੁਞ੍ਚਿਂਸੁ, ਅਘਟ੍ਟਿਤਾਨਿਯੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਤ੍ਥੂਪਗਾਦੀਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਵਿਰਵਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬਦਿਸਾ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ , ਸਤ੍ਤਾਨਂ ਸੁਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦਯਮਾਨੋ ਮੁਦੁਸੀਤਲਵਾਤੋ ਵਾਯਿ, ਅਕਾਲਮੇਘੋ ਵਸ੍ਸਿ, ਪਥਵਿਤੋਪਿ ਉਦਕਂ ਉਬ੍ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਨ੍ਦਿ, ਪਕ੍ਖਿਨੋ ਆਕਾਸਗਮਨਂ ਵਿਜਹਿਂਸੁ, ਨਦਿਯੋ ਅਸਨ੍ਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਧੁਰਂ ਉਦਕਂ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਕਮੇਵ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪਦੁਮੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨਤਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਥਲਜਜਲਜਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ, ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਖਨ੍ਧਪਦੁਮਾਨਿ, ਸਾਖਾਸੁ ਸਾਖਾਪਦੁਮਾਨਿ, ਲਤਾਸੁ ਲਤਾਪਦੁਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ, ਥਲੇ ਸਿਲਾਤਲਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿ ਸਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਪਦੁਮਾਨਿ ਨਾਮ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ, ਆਕਾਸੇ ਓਲਮ੍ਬਕਪਦੁਮਾਨਿ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪੁਪ੍ਫਵਸ੍ਸਾ ਵਸ੍ਸਿਂਸੁ, ਆਕਾਸੇ ਦਿਬ੍ਬਤੂਰਿਯਾਨਿ ਵਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਾਲਾਗੁਲ਼ੋ ਵਿਯ, ਉਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਬਦ੍ਧਮਾਲਾਕਲਾਪੋ ਵਿਯ, ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਮਾਲਾਸਨਂ ਵਿਯ ਚ ਏਕਮਾਲਾਮਾਲਿਨੀ ਵਿਪ੍ਫੁਰਨ੍ਤਵਾਲ਼ਬੀਜਨੀ ਪੁਪ੍ਫਧੂਮਗਨ੍ਧਪਰਿਵਾਸਿਤਾ ਪਰਮਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਏਵਂ ਗਹਿਤਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਯਾ ਚ ਉਪਦ੍ਦਵਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁ ਪਨ ਪੁਰਿਸੇਸੁ ਰਾਗਚਿਤ੍ਤਂ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਚ ਅਹੋਸਿ ਸੁਖਿਨੀ ਅਕਿਲਨ੍ਤਕਾਯਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਗਤਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ ਮਣਿਰਤਨੇ ਆਵੁਤਪਣ੍ਡੁਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਵਸਿਤਕੁਚ੍ਛਿ ਨਾਮ ਚੇਤਿਯਗਬ੍ਭਸਦਿਸਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਸਤ੍ਤੇਨ ਆਵਸਿਤੁਂ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤਾ ਸਤ੍ਤਾਹਜਾਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੁਸਿਤਪੁਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਅਞ੍ਞਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਦਸ ਮਾਸੇ ਅਪਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਪਿ ਨਿਪਨ੍ਨਾਪਿ ਵਿਜਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤਾ। ਸਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਸ ਮਾਸੇ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਵ ਵਿਜਾਯਤਿ। ਅਯਂ **ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਧਮ੍ਮਤਾ**।

ਮਹਾਮਾਯਾਪਿ ਦੇਵੀ ਪਤ੍ਤੇਨ ਤੇਲੰ ਵਿਯ ਦਸ ਮਾਸੇ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਗਬ੍ਭਾ ਞਾਤਿਘਰੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ – ‘‘ਇਚ੍ਛਾਮਹੰ, ਦੇਵ, ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੰ ਦੇਵਦਹਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਤੋ ਯਾਵ ਦੇਵਦਹਨਗਰਾ ਮਗ੍ਗੰ ਸਮੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਦਲਿਪੁਣ੍ਣਘਟਧਜਪਟਾਕਾਦੀਹਿ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਯ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸੇਨ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪੇਸੇਸਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਪਨ ਨਗਰਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਉਭਯਨਗਰਵਾਸੀਨਮ੍ਪਿ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨੰ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਸਾਲਵਨੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮੂਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਸਾਖਾ ਸਬ੍ਬੰ ਏਕਪਾਲਿਫੁਲ੍ਲੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਾਖਨ੍ਤਰੇਹਿ ਚੇਵ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਰੇਹਿ ਚ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾ ਭਮਰਗਣਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਚ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਵਿਕੂਜਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਸਕਲੰ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨੰ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਸਦਿਸੰ, ਮਹਾਨੁਭਾਵਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸੁਸਜ੍ਜਿਤੰ ਆਪਾਨਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਦੇਵਿਯਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨਕੀਲੰ ਕੀਲਿਤੁਕਾਮਤਾਚਿਤ੍ਤੰ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਦੇਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਵਨੰ ਪਵਿਸਿੰਸੁ। ਸਾ ਮਙ੍ਗਲਸਾਲਮੂਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਲਸਾਖੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਾਲਸਾਖਾ ਸੁਸੇਦਿਤਵੇਤ੍ਤਗ੍ਗੰ ਵਿਯ ਓਨਮਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਹਤ੍ਥਪਥੰ ਉਪਗਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਾਖੰ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਚਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮਜਵਾਤਾ ਚਲਿੰਸੁ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਣਿੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਸਾਲਸਾਖੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਾਯ ਏਵਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਙ੍ਖਣੰਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੰ ਆਦਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਤੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਤਮਨਾ, ਦੇਵਿ, ਹੋਹਿ, ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ।

ਯਥਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾ ਪਟਿਕੂਲੇਨ ਅਸੁਚਿਨਾ ਮਕ੍ਖਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿ, ਨ ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਾਸਨਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ ਵਿਯ, ਨਿਸ੍ਸੇਣਿਤੋ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ, ਚ ਦ੍ਵੇ ਚ ਹਤ੍ਥੇ ਦ੍ਵੇ ਚ ਪਾਦੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸਮ੍ਭਵੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਸੁਚਿਨਾ ਅਮਕ੍ਖਿਤੋ ਸੁਦ੍ਧੋ ਵਿਸਦੋ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਣਿਰਤਨੰ ਵਿਯ ਜੋਤਯਨ੍ਤੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮਾਤੁਯਾ ਚ ਸਕ੍ਕਾਰਤ੍ਥੰ ਆਕਾਸਤੋ ਦ੍ਵੇ ਉਦਕਧਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਮਾਤੁਯਾ ਚ ਸਰੀਰੇ ਉਤੁੰ ਗਾਹਾਪੇਸੁੰ।

ਅਥ ਨੰ ਸੁਵਣ੍ਣਜਾਲੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾਨੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਮਙ੍ਗਲਸਮ੍ਮਤਾਯ ਸੁਖਸਮ੍ਫਸ੍ਸਾਯ ਅਜਿਨਪ੍ਪਵੇਣਿਯਾ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ, ਤੇਸੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੁਕੂਲਚੁਮ੍ਬਟਕੇਨ। ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸੰ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਅਨੇਕਾਨਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ‘‘ਮਹਾਪੁਰਿਸ, ਇਧ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਅਞ੍ਞੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਏਵੰ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਨੁਦਿਸਾ, ਹੇਟ੍ਠਾ, ਉਪਰੀਤਿ ਦਸ ਦਿਸਾ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦਿਸੰ ਕਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੰ ਉਤ੍ਤਰਾਦਿਸਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰੇਨ ਅਗਮਾਸਿ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੰ ਧਾਰਿਯਮਾਨੇ, ਸੁਯਾਮੇਨ ਵਾਲਬੀਜਨਿਂ, ਅਞ੍ਞਾਹਿ ਚ ਦੇਵਤਾਹਿ ਸੇਸਰਾਜਕਕੁਧਭਣ੍ਡਹਤ੍ਥਾਹਿ ਅਨੁਗਮ੍ਮਮਾਨੋ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਮਪਦੇ ਠਿਤੋ ‘‘ਅਗ੍ਗੋਹਮਸ੍ਮਿ ਲੋਕਸ੍ਸਾ’’ਤਿਆਦਿਕੰ ਆਸਭਿਂ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿ ਤੀਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ ਮਹੋਸਧਤ੍ਤਭਾਵੇ, ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਤਿ। ਮਹੋਸਧਤ੍ਤਭਾਵੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰੰ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਸੋ ਤੰ ਮੁਟ੍ਠਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾਵ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ। ਅਥ ਨੰ ਮਾਤਾ ‘‘ਤਾਤ, ਕਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਓਸਧੰ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ਇਤਿ ਓਸਧੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਓਸਧਦਾਰਕੋ’’ਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਤੰ ਓਸਧੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਯੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿੰਸੁ, ਆਗਤਾਗਤਾਨੰ ਅਨ੍ਧਬਧਿਰਾਦੀਨੰ ਤਦੇਵ ਸਬ੍ਬਰੋਗਵੂਪਸਮਾਯ ਭੇਸਜ੍ਜੰ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ‘‘ਮਹਨ੍ਤੰ ਇਦੰ ਓਸਧੰ, ਮਹਨ੍ਤੰ ਇਦੰ ਓਸਧ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਚਨੰ ਉਪਾਦਾਯ ‘‘ਮਹੋਸਧੋ’’ਤ੍ਵੇਵਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਜਾਤੰ। ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਅਮ੍ਮ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਗੇਹਸ੍ਮਿੰ, ਦਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ‘‘ਸਧਨੇ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕੰ ਠਪੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਇਮੰ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦੀਤਿ ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੀਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵਾਚੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਸਿ। ਯਥਾ ਚ

ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਕ੍ਖਣੇ, ਜਾਤਕ੍ਖਣੇਪਿਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਤੁਰਹੇਸੁੰ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਸਮਯੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਲੁਮ੍ਬਿਨੀਵਨੇ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਸਮਯੇ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਦੇਵੀ, ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ, ਛਨ੍ਨੋ ਅਮਚ੍ਚੋ, ਕਾਲੁਦਾਯੀ ਅਮਚ੍ਚੋ, ਕਣ੍ਡਕੋ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾ, ਮਹਾਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖੋ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿਯੋ ਚ ਜਾਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਾ ਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਾ, ਏਕਾ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾ, ਏਕਾ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਾ, ਏਕਾ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾ ਅਹੋਸੀਤਿ। ਇਮੇ **ਸਤ੍ਤ ਸਹਜਾਤਾ** ਨਾਮ।

ਉਭਯਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਨਗਰਮੇਵ ਅਗਮੰਸੁ। ਤੰ ਦਿਵਸੰਯੇਵ ਚ ''ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਨਗਰੇ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਅਯੰ ਕੁਮਾਰੋ ਬੋਧਿਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪਾਦੀਨਿ ਪਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਾ ਕੀਲਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕੁਲੂਪਕੋ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ ਕਾਲ਼ਦੇਵਿਲੋ ਨਾਮ ਤਾਪਸੋ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਕੀਲ਼ਮਾਨਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵੰ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਕੀਲ਼ਥ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪੇਤੰ ਕਾਰਣੰ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਦੇਵਤਾ ਆਹੰਸੁ ''ਮਾਰਿਸ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਸੋ ਬੋਧਿਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੰ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਨਨ੍ਤੰ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸੋਤੁੰ ਲਚ੍ਛਾਮਾਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਟ੍ਠਾਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਤਾਸੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰ ਦੇਵਲੋਕਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜਾਤੋ, ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੰ ਕੁਮਾਰੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸੰ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤੁੰ ਅਭਿਹਰਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਜਟਾਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਤੇਨਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੋ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਯ੍ਯੁੰ, ਸਤ੍ਤਧਾ ਤਸ੍ਸ ਮੁਦ੍ਧਾ ਫਲੇਯ੍ਯ। ਤਾਪਸੋ ''ਨ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਾਸੇਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਅਚ੍ਛਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿ।

ਤਾਪਸੋ ਅਤੀਤੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਕਪ੍ਪੇ, ਅਨਾਗਤੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਾਤਿ ਅਸੀਤਿ ਕਪ੍ਪੇ ਅਨੁਸ੍ਸਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਿਤੰ ਅਕਾਸਿ। ਤਤੋ ''ਅਹੰ ਇਮੰ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨੁ ਖੋ, ਨੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਵ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਸਤੇਨਪਿ ਬੁਦ੍ਧਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੇ ਅਰੂਪਭਵੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸੰ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਤੀ ਵਤ ਮੇ ਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰੋਦਿ।

ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯ੍ਯੋ ਇਦਾਨੇਵ ਹਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਰੋਦਿ। ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ''ਨਤ੍ਥੇਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਨਿਸ੍ਸੰਸਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ''ਕਸ੍ਮਾ ਪਰੋਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਏਵਰੂਪੰ ਪੁਰਿਸੰ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, 'ਮਹਤੀ ਵਤ ਮੇ ਜਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਨੁਸੋਚਨ੍ਤੋ ਰੋਦਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਸੋ ''ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਞਾਤਕੇਸੁ ਕੋਚਿ ਏਤੰ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੰ ਨਾਲ਼ਕਦਾਰਕੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਸੋ ਭਗਿਨਿਯਾ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਹੰ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਲ਼ਕੋ''ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿ ਗੇਹੇ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਪਕ੍ਕੋਸਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਤੰ ਕੁਮਾਰੰ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਕੁਲੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਬੁਦ੍ਧਙ੍ਕੁਰੋ ਏਸ, ਪਞ੍ਚਤਿੰਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਪਬ੍ਬਜਾਹੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਤਾਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨੇ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦਾਰਕੋਪਿ ''ਨ ਮੰ ਮਾਤੁਲੋ ਅਨਤ੍ਥੇ ਨਿਯੋਜੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਅਨ੍ਤਰਾਪਣਤੋ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਚੇਵ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁੰ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਯੋ ਲੋਕੇ ਉਤ੍ਤਮਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਤੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮਯ੍ਹੰ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਭਿਮੁਖੰ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਞ੍ਚਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇਨ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤੰ ਥਵਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅੰਸਕੂਟੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮੰ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿੰ ਪਤ੍ਤੰ ਤਥਾਗਤੰ

ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਾਲ਼ਕਪਟਿਪਦਂ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਸਤ੍ਤੇਵ ਮਾਸੇ ਆਯੁਂ ਪਾਲੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਬ੍ਬਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤਕੋਵ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਖੋ ਪਞ੍ਚਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਰਾਜਭਵਨਂ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਕਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਲਾਜਪਞ੍ਚਮਕਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਪਾਯਾਸਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਙ੍ਗਤੇ ਅਟ੍ਠਸਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਭਵਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਰਿਗ੍ਗਹਾਪੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ –

‘‘ਰਾਮੋ ਧਜੋ ਲਕ੍ਖਣੋ ਚਾਪਿ ਮਨ੍ਤੀ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਚ ਭੋਜੋ ਸੁਯਾਮੋ ਸੁਦਤ੍ਤੋ।
ਏਤੇ ਤਦਾ ਅਟ੍ਠ ਅਹੇਸੁਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ, ਛਲ਼ਙ੍ਗਵਾ ਮਨ੍ਤਂ ਵਿਯਾਕਰਿਂਸੂ’’ਤਿ॥ –

ਇਮੇ ਅਟ੍ਠੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ **ਲਕ੍ਖਣਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕਾ** ਅਹੇਸੁਂ। ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਸੁਪਿਨੋਪਿ ਏਤੇਹੇਵ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੋ। ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤ ਜਨਾ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਧਾ ਬ੍ਯਾਕਰਿਂਸੁ – ‘‘ਇਮੇਹਿ ਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਮਾਨੋ ਰਾਜਾ ਹੋਤਿ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ, ਪਬ੍ਬਜਮਾਨੋ ਬੁਦ੍ਧੋ’’ਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਸਿਰਿਵਿਭਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਦਹਰੋ ਗੋਤ੍ਤਤੋ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਰਲਕ੍ਖਣਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਠਾਨਕਾਰਣਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਸ ਵਿਵਟ੍ਟਚ੍ਛਦੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਏਕਮੇਵ ਅਙ੍ਗੁਲਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਕਤਾਧਿਕਾਰੋ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯ ਇਤਰੇ ਸਤ੍ਤ ਜਨੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇਹਿ ਲਕ੍ਖਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਸਂਸਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਏਕਮੇਵ ਗਤਿਂ ਅਦ੍ਦਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਲੋਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਕਰਤ੍ਤਾ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਨਾਮਮਕਂਸੁ।

ਅਥ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ‘‘ਤਾਤਾ, ਅਮ੍ਹੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਮਯਂ ਸਮ੍ਭਵੇਯ੍ਯਾਮ ਵਾ ਨੋ ਵਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਮਾਰੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਤਪਿ ਜਨਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਮਾਣਵੋਵ ਅਰੋਗੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੇ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਅਭਿਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਉਰੁਵੇਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਮਣੀਯੋ, ਵਤ ਅਯਂ ਭੂਮਿਭਾਗੋ, ਅਲਂ ਵਤਿਦਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਧਾਨਤ੍ਥਿਕਸ੍ਸ ਪਧਾਨਾਯਾ’’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਉਪਗਤੇ ‘‘ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਪੁਤ੍ਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਕਿਰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਸੋ ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਰੋ ਅਰੋਗਾ ਅਸ੍ਸੁ, ਅਜ੍ਜ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥ, ਏਥ, ਅਹਂ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਅਨੁਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਭਵਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ , ਤਯੋ ਜਨਾ ਨ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਤਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਨਾ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਤ੍ਥੇਰਾ ਨਾਮ ਜਾਤਾ।

ਤਦਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਰਞ੍ਚ ਕਤਰਞ੍ਚਾ’’ਤਿ? ‘‘ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਂ, ਬ੍ਯਾਧਿਤਂ, ਕਾਲਕਤਂ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਮਾ ਅਦਤ੍ਥ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਦੀਪਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਦੀਪਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਾਧਿਪਚ੍ਚਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਂ ਛਤ੍ਤਿਂਸਯੋਜਨਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਰਿਵੁਤਂ ਗਗਨਤਲੇ ਵਿਚਰਮਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਪ੍ਪਕਾਰਾਨਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਆਗਮਨਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਗਾਵੁਤੇ ਗਾਵੁਤੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪੇਸਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਪਨ ਮਙ੍ਗਲਟ੍ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇਸੁ ਅਸੀਤਿਯਾ ਞਾਤਿਕੁਲਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਏਕੇਕੋ ਏਕਮੇਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਜਾਨਿ – ‘‘ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਰਾਜਾ ਵਾ, ਮਯਂ ਏਕਮੇਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮ। ਸਚੇਪਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ,

ਖਤ੍ਤਿਯਸਮਣੇਹੇਵ ਪੁਰਕ੍ਖਤਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਰਾਜਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰੇਹੇਵ ਪੁਰਕ੍ਖਤਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਮਰੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਵਿਗਤਸਬ੍ਬਦੋਸਾ ਧਾਤਿਯੋ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਵਡ੍ਢਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ **ਵਪ੍ਪਮਙ੍ਗਲਂ** ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਸਕਲਨਗਰਂ ਦੇਵਵਿਮਾਨਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦਯੋ ਅਹਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਰਾਜਕੁਲੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ। ਰਞ੍ਞੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਨਙ੍ਗਲਸਹਸ੍ਸਂ ਯੋਜੀਯਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਏਕੇਨੂਨਅਟ੍ਠਸਤਨਙ੍ਗਲਾਨਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਿਬਦ੍ਦਰਸ੍ਮਿਯੋਤ੍ਤੇਹਿ ਰਜਤਪਰਿਕ੍ਖਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਰਞ੍ਞੋ ਆਲਮ੍ਬਨਨਙ੍ਗਲਂ ਪਨ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਪਰਿਕ੍ਖਤਂ ਹੋਤਿ। ਬਲਿਬਦ੍ਦਾਨਂ ਸਿਙ੍ਗਰਸ੍ਮਿਪਤੋਦਾਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਪਰਿਕ੍ਖਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕੋ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖੋ ਬਹਲਪਲਾਸੋ ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਤਾਰਕਖਚਿਤਂ ਵਿਤਾਨਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਨਙ੍ਗਲਕਰਣਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਰਾਜਾ ਸੁਵਣ੍ਣਨਙ੍ਗਲਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਮਚ੍ਚਾ ਏਕੇਨੂਨਟ੍ਠਸਤਰਜਤਨਙ੍ਗਲਾਨਿ, ਕਸ੍ਸਕਾ ਸੇਸਨਙ੍ਗਲਾਨਿ। ਤੇ ਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਕਸਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਓਰਤੋ ਵਾ ਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਾਰਤੋ ਵਾ ਓਰਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਧਾਤਿਯੋ ''ਰਞ੍ਞੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਤੋ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਞ੍ਚਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਆਨਾਪਾਨੇ ਪਰਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਧਾਤਿਯੋ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਨ੍ਤਰੇ ਵਿਚਰਮਾਨਾ ਥੋਕਂ ਚਿਰਾਯਿਂਸੁ। ਸੇਸਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਛਾਯਾ ਨਿਵਤ੍ਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਧਾਤਿਯੋ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕਤੋ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਸਾਣਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸਯਨੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਤਞ੍ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ – ''ਦੇਵ, ਕੁਮਾਰੋ ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਛਾਯਾ ਨਿਵਤ੍ਤਾ, ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾ ਠਿਤਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ – ''ਇਦਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਦੁਤਿਯਂ ਵਨ੍ਦਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿ।

ਅਥ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਜਾਤੋ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇ ਤਯੋ ਪਾਸਾਦੇ ਕਾਰੇਸਿ – ਏਕਂ ਨਵਭੂਮਕਂ, ਏਕਂ ਸਤ੍ਤਭੂਮਕਂ, ਏਕਂ ਪਞ੍ਚਭੂਮਕਂ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਸਹਸ੍ਸਾ ਚ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵੋ ਵਿਯ ਅਚ੍ਛਰਾਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ, ਅਲਙ੍ਕਤਨਾਟਕਪਰਿਵੁਤੋ, ਨਿਪ੍ਪੁਰਿਸੇਹਿ ਤੂਰਿਯੇਹਿ ਪਰਿਚਾਰਿਯਮਾਨੋ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਉਤੁਵਾਰੇਨ ਤੇਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਵਿਹਰਤਿ। ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਦੇਵੀ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ।

ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਦਿਵਸਂ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਯਂ ਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ – ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਕੀਲ਼ਾਪਸੁਤੋਵ ਵਿਚਰਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਨ ਸਿਕ੍ਖਤਿ, ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੇ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ – ''ਤਾਤ, ਤਵ ਞਾਤਕਾ 'ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਾਪਸੁਤੋਵ ਵਿਚਰਤੀ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਕਿਂ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਮਞ੍ਞਸੀ''ਤਿ। ਦੇਵ, ਮਮ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਗਰੇ ਮਮ ਸਿਪ੍ਪਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਥ ''ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਞਾਤਕਾਨਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਕ੍ਖਣਵੇਧਿਵਾਲਵੇਧਿਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇਹਿ ਅਸਾਧਾਰਣਂ ਞਾਤਕਾਨਂ ਦ੍ਵਾਦਸਵਿਧਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਤਂ ਸਰਭਙ੍ਗਜਾਤਕੇ ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਦਾਸ੍ਸ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘੋ ਨਿਕ੍ਕਙ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਭੂਮਿਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਸਾਰਥਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਰਥਂ ਯੋਜੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹਂ ਉਤ੍ਤਮਰਥਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮੁਦਪਤ੍ਤਵਣ੍ਣੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਙ੍ਗਲਸਿਨ੍ਧਵੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦੇਵਵਿਮਾਨਸਦਿਸਂ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਾਭਿਮੁਖੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੇਵਤਾ

‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨਕਾਲੋ ਆਸਨ੍ਨੋ, ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕੰ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੰ ਜਰਾਜਜ੍ਜਰੰ ਖਣ੍ਡਦਨ੍ਤੰ ਪਲਿਤਕੇਸੰ ਵਙ੍ਕੰ ਓਭਗ੍ਗਸਰੀਰੰ ਦਣ੍ਡਹਤ੍ਥੰ ਪਵੇਧਮਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸੁੰ। ਤੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚੇਵ ਸਾਰਥਿ ਚ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਰਥਿੰ – ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਕੋ ਨਾਮੇਸ ਪੁਰਿਸੋ, ਕੇਸਾਪਿਸ੍ਸ ਨ ਯਥਾ ਅਞ੍ਞੇਸ’’ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਪਦਾਨੇ ਆਗਤਨਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਧੀਰਤ੍ਥੁ ਵਤ ਭੋ ਜਾਤਿ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮ ਜਾਤਸ੍ਸ ਜਰਾ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸੰਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਤਤੋਵ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਮੇਵ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਖਿਪ੍ਪੰ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਜਿਣ੍ਣਕੰ ਪੁਰਿਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਜਿਣ੍ਣਕੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਆਹੰਸੁ, ਕਸ੍ਮਾ ਮੰ ਨਾਸੇਥ, ਸੀਘੰ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਟਕਾਨਿ ਸਜ੍ਜੇਥ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਸਤਿਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨੇ ਠਪੇਸਿ।

ਪੁਨੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤੰ ਬ੍ਯਾਧਿਤੰ ਪੁਰਿਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸੰਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸੰਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੇਸੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਸਿ। ਅਪਰੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤੰ ਕਾਲਕਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸੰਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਪੁਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸੰਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੇਸੇ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਸਿ। ਅਪਰੰ ਪਨ ਏਕਦਿਵਸੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਦੇਵਤਾਹਿ ਨਿਮ੍ਮਿਤੰ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੰ ਸੁਪਾਰੁਤੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ ਸਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਸਾਰਥਿੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾਰਥਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦਸ੍ਸ ਅਭਾਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਗੁਣੇ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਪਨ ‘‘ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਨਾਮਾਯੰ ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਗੁਣੇ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਰੁਚਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਦੀਘਭਾਣਕਾ ਪਨਾਹੁ ‘‘ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸੀ’’ਤਿ।

ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਸਭਾਗੰ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੰ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਪਟ੍ਟੇ ਨਿਸੀਦਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤੁਕਾਮੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਰਿਚਾਰਕਪੁਰਿਸਾ ਨਾਨਾਵਣ੍ਣਾਨਿ ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਆਭਰਣਵਿਕਤਿਯੋ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨੰ ਉਣ੍ਹੰ ਅਹੋਸਿ । ਸੋ ‘‘ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਤੁਕਾਮਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਮ੍ਮ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਅਜ੍ਜ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯਮਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਅਲਙ੍ਕਾਰੋ, ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸੰ ਦਿਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਲਙ੍ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਪ੍ਪਕਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਵੇਠਨਦੁਸ੍ਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਵੇਠੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇਨੇਵ ‘‘ਨਾਯੰ ਮਨੁਸ੍ਸੋ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਏਸੋ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਵੇਠਨੇਨ ਵੇਠਿਤਮਤ੍ਤੇ ਸੀਸੇ ਮੋਲ਼ਿਯੰ ਮਣਿਰਤਨਾਕਾਰੇਨ ਦੁਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸੰ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਪੁਨ ਵੇਠੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਵੇਠੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸ ਦੁਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ । ‘‘ਸੀਸੰ ਖੁਦ੍ਦਕੰ, ਦੁਸ੍ਸਾਨਿ ਬਹੂਨਿ, ਕਥੰ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤਾਨੀ’’ਤਿ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਸਬ੍ਬਮਹਨ੍ਤੰ ਆਮਲਕਪੁਪ੍ਫਪ੍ਪਮਾਣੰ, ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਕੁਸੁਮ੍ਬਕਪੁਪ੍ਫਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਗਵਚ੍ਛਿਤੰ ਵਿਯ ਕੁਯ੍ਯਕਪੁਪ੍ਫੰ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤਾਲਾਵਚਰੇਸੁ ਸਕਾਨਿ ਸਕਾਨਿ ਪਟਿਭਾਨਾਨਿ ਦਸ੍ਸਯਨ੍ਤੇਸੁ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਸੁ ‘‘ਜਯਨਨ੍ਦਾ’’ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਹਿ, ਸੂਤਮਾਗਧਾਦੀਸੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਮਙ੍ਗਲਵਚਨਤ੍ਥੁਤਿਘੋਸੇਹਿ ਸਮ੍ਭਾਵੇਨ੍ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਰਥਵਰੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ‘‘ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਤਾ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ‘‘ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਤੁਟ੍ਠਿੰ ਨਿਵੇਦੇਥਾ’’ਤਿ ਸਾਸਨੰ ਪਹਿਣਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਾਹੁ ਜਾਤੋ, ਬਨ੍ਧਨੰ ਜਾਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਵਚਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੇ ਨਤ੍ਤਾ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰੋਯੇਵ ਨਾਮ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਆਹ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਰਥਵਰਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਅਤਿਮਨੋਰਮੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕਿਸਾਗੋਤਮੀ ਨਾਮ ਖਤ੍ਤਿਯਕਞ੍ਞਾ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਤਲਗਤਾ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕੁਰੁਮਾਨਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸਿਰਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਇਦਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

> ‘‘ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਨੂਨ ਸਾ ਮਾਤਾ, ਨਿਬ੍ਬੁਤੋ ਨੂਨ ਸੋ ਪਿਤਾ।
> ਨਿਬ੍ਬੁਤਾ ਨੂਨ ਸਾ ਨਾਰੀ, ਯਸ੍ਸਾਯਂ ਈਦਿਸੋ ਪਤੀ’’ਤਿ॥

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਏਵਮਾਹ ‘ਏਵਰੂਪਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਮਾਤੁ ਹਦਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ, ਪਿਤੁ ਹਦਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ, ਪਜਾਪਤਿਯਾ ਹਦਯਂ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤੀ’ਤਿ! ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਹਦਯਂ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀ’’ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਵਿਰਤ੍ਤਮਾਨਸਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ‘‘ਰਾਗਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਦੋਸਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਮੋਹਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਮਾਨਦਿਟ੍ਠਿਆਦੀਸੁ ਸਬ੍ਬਕਿਲੇਸਦਰਥੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬੁਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਯਂ ਮੇ ਸੁਸ੍ਸਵਨਂ ਸਾਵੇਸਿ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ ਚਰਾਮਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਘਰਾਵਾਸਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ਗਵੇਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਯਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਆਚਰਿਯਭਾਗੋ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਕਣ੍ਠਤੋ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਕਿਸਾਗੋਤਮਿਯਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਮਯਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਪੇਸੇਸੀ’’ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਸਾਦਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਚ ਨਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਾਦੀਸੁ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤਾ ਦੇਵਕਞ੍ਞਾ ਵਿਯ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਨਾਤੂਰਿਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰਯਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਰਮਾਪੇਨ੍ਤਿਯੋ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤਾਨਿ ਪਯੋਜਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਨਚ੍ਚਾਦੀਸੁ ਅਨਭਿਰਤੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਤਾਪਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ‘‘ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਮਯਂ ਨਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਪਯੋਜੇਮ, ਸੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਕਿਲਮਾਮਾ’’ਤਿ ਗਹਿਤਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਤੂਰਿਯਾਨਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਗਨ੍ਧਤੇਲਪ੍ਪਦੀਪਾ ਝਾਯਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਦ੍ਦਸ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਤੂਰਿਯਭਣ੍ਡਾਨਿ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਿਯੋ – ਏਕਚ੍ਚਾ ਪਗ੍ਘਰਿਤਖੇਲਾ, ਲਾਲਾਕਿਲਿਨ੍ਨਗਤ੍ਤਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਦਨ੍ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਕਾਕਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤਿਯੋ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਵਿਵਟਮੁਖਾ, ਏਕਚ੍ਚਾ ਅਪਗਤਵਤ੍ਥਾ, ਪਾਕਟਬੀਭਚ੍ਛਸਮ੍ਬਾਧਟ੍ਠਾਨਾ। ਸੋ ਤਾਸਂ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਕਾਮੇਸੁ ਵਿਰਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਸਕ੍ਕਭਵਨਸਦਿਸਮ੍ਪਿ ਤਂ ਮਹਾਤਲਂ ਅਪਵਿਦ੍ਧਨਾਨਾਕੁਣਪਭਰਿਤਂ ਆਮਕਸੁਸਾਨਂ ਵਿਯ ਉਪਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਯੋ ਭਵਾ ਆਦਿਤ੍ਤਗੇਹਸਦਿਸਾ ਖਾਯਿਂਸੁ – ‘‘ਉਪਦ੍ਦੁਤਂ ਵਤ ਭੋ, ਉਪਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਵਤ ਭੋ’’ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ।

ਸੋ ‘‘ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਸਯਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਛਨ੍ਨੋ ‘‘ਅਹਂ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ ਛਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਕਾਮੋ, ਏਕਂ ਮੇ ਅਸ੍ਸਂ ਕਪ੍ਪੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਅਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪਦੀਪੇਸੁ ਜਲਨ੍ਤੇਸੁ ਸੁਮਨਪਟ੍ਟਵਿਤਾਨਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਰਮਣੀਯੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਠਿਤਂ ਕਣ੍ਡਕਂ ਅਸ੍ਸਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਇਮਮੇਵ ਕਪ੍ਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਕਣ੍ਡਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਕਪ੍ਪਿਯਮਾਨੋਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਕਪ੍ਪਨਾ ਅਤਿਗਾਲ੍ਹਾ , ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲਾਦਿਗਮਨੇ ਕਪ੍ਪਨਾ ਵਿਯ ਨ ਹੋਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਅਜ੍ਜ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਿ। ਸੋ ਸਦ੍ਦੋ ਸਕਲਨਗਰਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸੋਤੁਂ ਅਦਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਛਨ੍ਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾਵ “ਪੁਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾਯ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭੇ ਗਨ੍ਧਤੇਲਪਦੀਪੋ ਝਾਯਤਿ, ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਸੁਮਨਮਲ੍ਲਿਕਾਦੀਨਂ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਅਮ੍ਬਣਮਤ੍ਤੇਨ ਅਭਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਸਯਨੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਹਤ੍ਥਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਪਾਦਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ “ਸਚਾਹਂ ਦੇਵਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵੀ ਪਬੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਪਾਸਾਦਤਲਤੋ ਓਤਰਿ। ਯਂ ਪਨ ਜਾਤਕਟ੍ਠਕਥਾਯਂ “ਤਦਾ ਸਤ੍ਤਾਹਜਾਤੋ ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰੋ ਹੋਤੀ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਸੇਸਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਮੇਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਸਾਦਤਲਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ – “ਤਾਤ ਕਣ੍ਡਕ, ਤ੍ਵਂ ਅਜ੍ਜ ਏਕਰਤ੍ਤਿਂ ਮਂ ਤਾਰਯ, ਅਹਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਂ ਲੋਕਂ ਤਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ। ਤਤੋ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਕਣ੍ਡਕੋ ਗੀਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਯਾਮੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕੇਨ ਉਬ੍ਬੇਧੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਥਾਮਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਧੋਤਸਙ੍ਖਸਦਿਸੋ। ਸੋ ਸਚੇ ਹਸੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਦਸਦ੍ਦਂ ਵਾ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਸਦ੍ਦੋ ਸਕਲਨਗਰਂ ਅਵਤ੍ਥਰੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੇਵਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਤਸ੍ਸ ਯਥਾ ਨ ਕੋਚਿ ਸੁਣਾਤਿ, ਏਵਂ ਹਸਿਤਸਦ੍ਦਂ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕਮਨਅਕ੍ਕਮਨਪਦਵਾਰੇ ਹਤ੍ਥਤਲਾਨਿ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਵਰਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਵੇਮਜ੍ਝਗਤੋ ਛਨ੍ਨਂ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਵਾਲਧਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰਸਮੀਪਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਤਦਾ ਪਨ ਰਾਜਾ “ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਵੇਲਾਯ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦ੍ਵਾਰਕਵਾਟੇਸੁ ਏਕੇਕਂ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਿਵਰਿਤਬ੍ਬਂ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਥਾਮਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਹਤ੍ਥਿਗਣਨਾਯ ਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਹਤ੍ਥੀਨਂ ਬਲਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਪੁਰਿਸਗਣਨਾਯ ਦਸਕੋਟਿਸਹਸ੍ਸਪੁਰਿਸਾਨਂ । ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ “ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨ ਵਿਵਰੀਯਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਵਾਲਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਕਣ੍ਡਕਂ ਊਰੂਹਿ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧਂ ਪਾਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ। ਛਨ੍ਨੋਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ “ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨ ਵਿਵਰੀਯਤਿ, ਅਹਂ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਡਕਂ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਉਪਕਚ੍ਛਨ੍ਤਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ। ਕਣ੍ਡਕੋਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ “ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨ ਵਿਵਰੀਯਤਿ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਯਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨਮੇਵ ਛਨ੍ਨੇਨ ਵਾਲਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਾਕਾਰਂ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ। ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨ ਅਵਾਪੁਰੀਯਿਤ੍ਥ, ਯਥਾਚਿਨ੍ਤਿਤਮੇਵ ਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਜਨੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। ਦ੍ਵਾਰੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਮਾਰੋ “ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਆਹ – “ਮਾਰਿਸ, ਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮ, ਇਤੋ ਤੇ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਚਕ੍ਕਰਤਨਂ ਪਾਤੁਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਪਰਿਤ੍ਤਦੀਪਪਰਿਵਾਰਾਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਦੀਪਾਨਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਸਿ, ਨਿਵਤ੍ਤ ਮਾਰਿਸਾ”ਤਿ। “ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ”ਨ੍ਤਿ? “ਅਹਂ ਵਸਵਤ੍ਤੀ”ਤਿ। “ਮਾਰ, ਜਾਨਾਮਹਂ ਮਯ੍ਹਂ ਚਕ੍ਕਰਤਨਸ੍ਸ ਪਾਤੁਭਾਵਂ, ਅਨਤ੍ਥਿਕੋਹਂ ਰਜ੍ਜੇਨ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਆਹ। ਮਾਰੋ “ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਤੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਾ ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਾ ਵਿਹਿਂਸਾਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਿਤਕਾਲੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਓਤਾਰਾਪੇਕ੍ਖੋ ਛਾਯਾ ਵਿਯ ਅਨਪਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਹਤ੍ਥਗਤਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਖੇਲਪਿਣ੍ਡਂ ਵਿਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ ਆਸਾਲ਼੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ਼੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ। ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪੁਨ ਨਗਰਂ ਓਲੋਕੇਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮਤ੍ਤੇਯੇਵ “ਮਹਾਪੁਰਿਸ, ਨ ਤਯਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਤ”ਨ੍ਤਿ ਵਦਮਾਨਾ ਵਿਯ ਮਹਾਪਥਵੀ ਕੁਲਾਲਚਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰਾਭਿਮੁਖੋ ਠਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਥਵਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਕਣ੍ਡਕਨਿਵਤ੍ਤਨਚੇਤਿਯਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਮਗ੍ਗਾਭਿਮੁਖਂ ਕਣ੍ਡਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਕ੍ਕਾਰੇਨ ਉਲ਼ਾਰੇਨ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ। ਤਦਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਦੇਵਤਾ ਪੁਰਤੋ ਸਟ੍ਠਿ ਉਕ੍ਕਾਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਧਾਰਯਿਂਸੁ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਸਟ੍ਠਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸਤੋ ਸਟ੍ਠਿ, ਵਾਮਪਸ੍ਸਤੋ ਸਟ੍ਠਿ, ਅਪਰਾ ਦੇਵਤਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਅਪਰਿਮਾਣਾ ਉਕ੍ਕਾ ਧਾਰਯਿਂਸੁ, ਅਪਰਾ ਦੇਵਤਾ ਚ ਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਦਯੋ ਚ

ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਮਾਲਾਹਿ ਚੁਣ੍ਣੇਹਿ ਧੂਮੇਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਚੇਵ ਮਨ੍ਦਾਰਵਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਚ ਘਨਮੇਘਵੁਟ੍ਠਿਕਾਲੇ ਧਾਰਾਹਿ ਵਿਯ ਨਭੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਬ੍ਬਾਨਿ ਸੰਗੀਤਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿੰਸੁ , ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਅਟ੍ਠਸਟ੍ਠਿ ਤੂਰਿਯਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਜ੍ਜਿੰਸੁ, ਸਮੁਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਮੇਘਤ੍ਥਨਿਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਯੁਗਨ੍ਧਰਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਸਾਗਰਨਿਗ੍ਘੋਸਕਾਲੋ ਵਿਯ ਵਤ੍ਤਤਿ।

ਇਮਿਨਾ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਰਤ੍ਤੇਨੇਵ ਤੀਣਿ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਤਿੰਸਯੋਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਅਨੋਮਾਨਦੀਤੀਰੰ ਪਾਪੁਣਿ। ‘‘ਕਿੰ ਪਨ ਅਸ੍ਸੋ ਤਤੋ ਪਰੰ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨੋ, ਨ ਸਕ੍ਕੋ’’ਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਏਕੰ ਚਕ੍ਕਵਾਲਗਬ੍ਭੰ ਨਾਭਿਯਾ ਠਿਤਚਕ੍ਕਸ੍ਸ ਨੇਮਿਵਟ੍ਟਿੰ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤਨ੍ਤੇਨ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਪਾਤਰਾਸਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ। ਤਦਾ ਪਨ ਦੇਵਨਾਗਸੁਪਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠੇਹਿ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਯਾਵ ਊਰੁਪ੍ਪਦੇਸਾ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੰ ਸਰੀਰੰ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਜਟੰ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤਿਪ੍ਪਪਞ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਿੰਸਯੋਜਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕਿਨ੍ਨਾਮਾ ਅਯੰ ਨਦੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਨੋਮਾ ਨਾਮ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਅਨੋਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਣ੍ਹਿਯਾ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞੰ ਅਦਾਸਿ। ਅਸ੍ਸੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੁਸਭਵਿਤ੍ਥਾਰਾਯ ਨਦਿਯਾ ਪਾਰਿਮਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਰਜਤਪਟ੍ਟਸਦਿਸੇ ਵਾਲੁਕਾਪੁਲਿਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਛਨ੍ਨੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਛਨ੍ਨ, ਤ੍ਵੰ ਮਯ੍ਹੰ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਕਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛ, ਅਹੰ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ, ਦੇਵ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਤਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਟਿਬਾਹਿਤ੍ਵਾ ਆਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਕਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਮੇ ਮਯ੍ਹੰ ਕੇਸਾ ਸਮਣਸਾਰੁਪ੍ਪਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਅਞ੍ਞੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੇਸੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁੰ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ‘‘ਸਯਮੇਵ ਖਗ੍ਗੇਨ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਸਿੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਨ ਮੋਲ਼ਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚੂਲ਼ੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਕੇਸਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਆਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਸੀਸੰ ਅਲ੍ਲੀਯਿੰਸੁ। ਤੇਸੰ ਯਾਵਜੀਵੰ ਤਦੇਵ ਪਮਾਣੰ ਅਹੋਸਿ, ਮਸ੍ਸੁ ਚ ਤਦਨੁਰੂਪੰ, ਪੁਨ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਓਹਾਰਣਕਿਚ੍ਚੰ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਹ ਮੋਲ਼ਿਯਾ ਚੂਲ਼ੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚਾਹੰ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਆਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤੁ, ਨੋ ਚੇ, ਭੂਮਿਯੰ ਪਤਤੂ’’ਤਿ ਅਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ ਖਿਪਿ। ਤੰ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਵੇਠਨੰ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਿਯਰਤਨਚਙ੍ਕੋਟਕੇਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਚੇਤਿਯੰ ਨਾਮ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

‘‘ਛੇਤ੍ਵਾਨ ਮੋਲ਼ਿੰ ਵਰਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤੰ, ਵੇਹਾਯਸੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਸਹਸ੍ਸਨੇਤ੍ਤੋ ਸਿਰਸਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਚਙ੍ਕੋਟਵਰੇਨ ਵਾਸਵੋ’’ਤਿ॥

ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਮਾਨਿ ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਸਮਣਸਾਰੁਪ੍ਪਾਨੀ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਪੁਰਾਣਸਹਾਯਕੋ ਘਟੀਕਾਰਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਏਕੰ ਬੁਦ੍ਧਨ੍ਤਰੰ ਜਰੰ ਅਪਤ੍ਤੇਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਸਹਾਯਕੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰਮਸ੍ਸ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

‘‘ਤਿਚੀਵਰਞ੍ਚ ਪਤ੍ਤੋ ਚ, ਵਾਸੀ ਸੂਚਿ ਚ ਬਨ੍ਧਨੰ।
ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨੇਨ ਅਟ੍ਠੇਤੇ, ਯੁਤ੍ਤਯੋਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ’’ਤਿ॥ –

ਇਮੇ ਅਟ੍ਠ ਸਮਣਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਹਦ੍ਧਜੰ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਮਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਵੇਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਛਨ੍ਨ, ਮਮ ਵਚਨੇਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਆਰੋਗ੍ਯੰ ਵਦੇਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਛਨ੍ਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਕਣ੍ਡਕੋ ਪਨ ਛਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਨ ਸਾਮਿਨੋ ਦਸ੍ਸਨ’’ਨ੍ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਪਥੰ ਵਿਜਹਨ੍ਤੋ ਸੋਕੰ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਹਦਯੇਨ ਫਲਿਤੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਕਣ੍ਡਕੋ ਨਾਮ

ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਠਮਂ ਏਕੋਵ ਸੋਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਪਨ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਦੁਤਿਯੇਨ ਸੋਕੇਨ ਪੀਲ਼ਿਤੋ ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਅਨੁਪਿਯਂ ਨਾਮ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਿਂਸਯੋਜਨਮਗ੍ਗਂ ਪਦਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿ। ਸਕਲਨਗਰਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਦਸ੍ਸਨੇਨ ਧਨਪਾਲਕੇਨ ਪਵਿਟ੍ਠਰਾਜਗਹਂ ਵਿਯ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦੇਨ ਪਵਿਟ੍ਠਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਚ ਸਙ੍ਖੋਭਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਏਵਰੂਪੋ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ, 'ਦੇਵੋ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਾ ਨਾਗੋ ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣੋ ਵਾ ਕੋ ਨਾਮੇਸੋ'ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਪਾਸਾਦਤਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਜਾਤੋ ਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛਥ ਭਣੇ, ਵੀਮਂਸਥ, ਸਚੇ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਦੇਵਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਨਾਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਖੋ ਮਿਸ੍ਸਕਭਤ੍ਤਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਲਂ ਮੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਯਾਪਨਾਯਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰੇਨੇਵ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਵਪਬ੍ਬਤਚ੍ਛਾਯਾਯ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਾਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਨ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਆਹਾਰਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਨਾਪਿ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਤਾਯ ਤੇਨ ਪਟਿਕੂਲਾਹਾਰੇਨ ਅਟ੍ਟਿਯਮਾਨੋ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਓਵਦਿ ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ, ਤ੍ਵਂ ਸੁਲਭਨ੍ਨਪਾਨੇ ਕੁਲੇ ਤਿਵਸ੍ਸਿਕਗਨ੍ਧਸਾਲਿਭੋਜਨਂ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਏਕਂ ਪਂਸੁਕੂਲਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਸੋ ਕਾਲੋ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ।

ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਦੂਤਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਰਿਯਾਪਥਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਯ੍ਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਹਿ ਵਾ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇਹਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰਂ ਯਾਚਨ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਦ੍ਧਾ ਤ੍ਵਂ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਬੁਦ੍ਧਭੂਤੇਨ ਪਨ ਤੇ ਪਠਮਂ ਮਮ ਵਿਜਿਤਂ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ''ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਕਿਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਥਾ ਪਬ੍ਬਜਿ ਚਕ੍ਖੁਮਾ''ਤਿ ਇਮਂ **ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਤ੍ਤਂ** (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੪੦੭ ਆਦਯੋ) ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਆਲ਼ਾਰਞ੍ਚ ਕਾਲਾਮਂ ਉਦਕਞ੍ਚ ਰਾਮਪੁਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨਾਯਂ ਮਗ੍ਗੋ ਬੋਧਾਯਾ''ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਭਾਵਨਂ ਅਨਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮਵੀਰਿਯਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤੁਕਾਮੋ ਉਰੁਵੇਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਰਮਣੀਯੋ ਵਤਾਯਂ ਭੂਮਿਭਾਗੋ''ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਾਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿ। ਤੇਪਿ ਖੋ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਪ੍ਪਮੁਖਾ ਪਞ੍ਚ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨੀਸੁ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਨ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਮਹਾਪਧਾਨਂ ਪਦਹਨ੍ਤਂ ''ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਵੇਣਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਾਦਿਕਾਯ ਵਤ੍ਤਪਟਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਪਟ੍ਠਹਮਾਨਾ ਸਨ੍ਤਿਕਾਵਚਰਾਵਸ੍ਸ ਅਹੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ''ਕੋਟਿਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿਪਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਸਬ੍ਬਸੋਪਿ ਆਹਾਰੂਪਚ੍ਛੇਦਂ ਅਕਾਸਿ, ਦੇਵਤਾਪਿ ਲੋਮਕੂਪੇਹਿ ਓਜਂ ਉਪਸਂਹਰਮਾਨਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਾਯ ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਪਰਮਕਸਿਮਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਯਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਕਾਯੋ ਕਾਲ਼ਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਬਾਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਪ੍ਪੇਕਦਾ ਅਪ੍ਪਾਣਕਂ ਝਾਨਂ ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਮਹਾਵੇਦਨਾਹਿ ਅਭਿਤੁਨ੍ਨੋ ਵਿਸਞ੍ਞੀਭੂਤੋ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਪਤਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਚ੍ਚਾ ਦੇਵਤਾ ''ਕਾਲਕਤੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚਾ ''ਵਿਹਾਰੋਵੇਸੋ ਅਰਹਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਸਂ ''ਕਾਲਕਤੋ''ਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਾਲਕਤੋ''ਤਿ। ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਤੋ, ਅਹੁਤ੍ਵਾਤਿ? ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਪਧਾਨਭੂਮਿਯਂਯੇਵ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਤੋਤਿ। ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ''ਨਾਹਂ ਸਦ੍ਦਹਾਮਿ, ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬੋਧਿਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਰਾਜਾ ਨ ਸਦ੍ਦਹਤੀਤਿ? ਕਾਲਦੇਵਿਲਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਾਪਨਦਿਵਸੇ ਜਮ੍ਬੁਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ।

ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਸਞ੍ਞਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਰੋਗੋ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਜਾਨਾਮਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਮਰਣਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਕਾਸੇ ਗਣ੍ਠਿਕਰਣਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਅਯਂ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾ ਨਾਮ ਬੋਧਾਯ ਮਗ੍ਗੋ ਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤੁਂ ਗਾਮਨਿਗਮੇਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਬਾਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਾਕਤਿਕਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਕਾਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ। ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਅਯਂ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਦਾਨਿ ਗਾਮਾਦੀਸੁ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਓਲ਼ਾਰਿਕਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰਿਯਮਾਨੋ ਕਿਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਬਾਹੁਲਿਕੋ ਏਸ ਪਧਾਨਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤੋ, ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੁਤਕ੍ਕਨਂ ਵਿਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਵਿਸੇਸਤਕ੍ਕਨਂ, ਕਿਂ ਨੋ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਪਹਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਤਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਉਰੁਵੇਲਾਯਂ ਸੇਨਾਨਿਗਮੇ ਸੇਨਾਨਿਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸੁਜਾਤਾ ਨਾਮ ਦਾਰਿਕਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ ''ਸਚੇ ਸਮਜਾਤਿਕਂ ਕੁਲਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਠਮਗਬ੍ਭੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨੁਸਂਵਚ੍ਛਰਂ ਤੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਾ ਪਤ੍ਥਨਾ ਸਮਿਜ੍ਝਿ। ਸਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਛਟ੍ਠੇ ਵਸ੍ਸੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਾਯਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਤਰਂ ਧੇਨੁਸਹਸ੍ਸਂ ਲਟ੍ਠਿਮਧੁਕਵਨੇ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਖੀਰਂ ਪਞ੍ਚ ਧੇਨੁਸਤਾਨਿ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਖੀਰਂ ਅਡ੍ਢਤਿਯਾਨੀਤਿ ਏਵਂ ਯਾਵ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨਂ ਧੇਨੂਨਂ ਖੀਰਂ ਅਟ੍ਠ ਧੇਨੁਯੋ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਖੀਰਸ੍ਸ ਬਹਲਤਞ੍ਚ ਮਧੁਰਤਞ੍ਚ ਓਜਵਨ੍ਤਤਞ੍ਚ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨਾ ਖੀਰਪਰਿਵਤ੍ਤਨਂ ਨਾਮ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਵਿਸਾਖਪੁਣ੍ਣਮਦਿਵਸੇ ''ਪਾਤੋਵ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਯ ਤਾ ਅਟ੍ਠ ਧੇਨੁਯੋ ਦੁਹਾਪੇਸਿ। ਵਚ੍ਛਕਾ ਧੇਨੂਨਂ ਥਨਮੂਲਂ ਨਾਗਮਿਂਸੁ, ਥਨਮੂਲੇ ਪਨ ਨਵਭਾਜਨੇ ਉਪਨੀਤਮਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਖੀਰਧਾਰਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਖੀਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਵਭਾਜਨੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚਿਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਯਾਸੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨੇ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾ ਬੁਬ੍ਬੁਲ਼ਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਵਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਿ, ਏਕਫੁਸਿਤਮ੍ਪਿ ਬਹਿ ਨ ਪਤਤਿ, ਉਦ੍ਧਨਤੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਧੂਮੋ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਲੋਕਪਾਲਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਨੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਛਤ੍ਤਂ ਧਾਰੇਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਲਾਤਾਨਿ ਸਮਾਨੇਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਸਿ। ਦੇਵਤਾ ਦ੍ਵਿਸਹਸ੍ਸਦੀਪਪਰਿਵਾਰੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਮਹਾਦੀਪੇਸੁ ਦੇਵਾਨਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਉਪਕਪ੍ਪਨਓਜਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਾਨੁਭਾਵੇਨ ਦਣ੍ਡਕਬਦ੍ਧਂ ਮਧੁਪਟਲਂ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਂ ਗਣ੍ਹਮਾਨਾ ਵਿਯ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਹਿ ਕਾਲੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਕਬਲ਼ੇ ਕਬਲ਼ੇ ਓਜਂ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਸਮ੍ਬੋਧਿਦਿਵਸੇ ਚ ਪਨ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਦਿਵਸੇ ਚ ਉਕ੍ਖਲਿਯਂਯੇਵ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ। ਸੁਜਾਤਾ ਏਕਦਿਵਸੇਯੇਵ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਕਟਾਨਿ ਅਨੇਕਾਨਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਣ੍ਣਂ ਦਾਸਿਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਮ੍ਮ ਪੁਣ੍ਣੇ, ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਵਤਾ ਅਤਿਵਿਯ ਪਸਨ੍ਨਾ, ਮਯਾ ਏਤ੍ਤਕੇ ਕਾਲੇ ਏਵਰੂਪਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਨਾਮ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ, ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਟ੍ਠਾਨਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤਾ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਸੁਪਿਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ''ਨਿਸ੍ਸਂਸਯੇਨਾਹਂ ਅਜ੍ਜ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਪਾਤੋਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਤਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਕਾਲਂ ਆਗਮਯਮਾਨੋ ਪਾਤੋਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਭਾਯ ਸਕਲਰੁਕ੍ਖਂ ਓਭਾਸਯਮਾਨੋ। ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਪੁਣ੍ਣਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਦ੍ਦਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ, ਸਰੀਰਤੋ ਚਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾਹਿ ਪਭਾਹਿ ਸਕਲਰੁਕ੍ਖਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਵਤਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਉਬ੍ਬੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਜਾਤਾਯ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਸੁਜਾਤਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਮ ਜੇਟ੍ਠਧੀਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਾਹੀ''ਤਿ ਧੀਤੁ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪਾਪੁਣਨਦਿਵਸੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ''ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਾਯਾਸਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤੁਕਾਮਾ ਪਕ੍ਕਭਾਜਨਂ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ। 'ਸਬ੍ਬੋ ਪਾਯਾਸੋ ਪਦੁਮਪਤ੍ਤਾ ਉਦਕਂ ਵਿਯ ਵਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਏਕਪਾਤਿਪੂਰਮਤ੍ਤੋਵ ਅਹੋਸਿ'। ਸਾ ਤਂ ਪਾਤਿਂ ਅਞ੍ਞਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਪਟਿਕੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਓਦਾਤਵਤ੍ਥੇਨ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਾਤਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬਲਵਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤਾ ''ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਓਨਤੋਨਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਸਤੋ ਪਾਤਿਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰੇਨ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਵਾਸਿਤਂ ਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਘਟੀਕਾਰਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮੁਨਾ ਦਿਨ੍ਨੋ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ਗਤੋ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸੁਜਾਤਾ ਸਹੇਵ ਪਾਤਿਯਾ ਪਾਯਾਸਂ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ, ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਸੁਜਾਤਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸਾ ਆਕਾਰਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ, ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਮਯ੍ਹਂ ਮਨੋਰਥੋ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨੋ , ਏਵਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣੇ ਵਿਯ ਅਨਪੇਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਂ ਆਦਾਯ ਨੇਰਞ੍ਜਰਾਯ ਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕੇਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨਦਿਵਸੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤਿਤ੍ਥਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਤੀਰੇ ਪਾਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਬੁਦ੍ਧਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਂ ਨਿਵਾਸਨਂ ਅਰਹਦ੍ਧਜਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਟ੍ਠਿਤਾਲਪਕ੍ਕਪ੍ਪਮਾਣੇ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸ ਪਿਣ੍ਡੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਅਪ੍ਪੋਦਕਂ ਮਧੁਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਸੋ ਏਵ ਹਿਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਭੂਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸ ਦਿਵਸਾਨਿ ਆਹਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨੇਵ ਅਞ੍ਞੋ ਆਹਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਨ੍ਹਾਨਂ, ਨ ਮੁਖਧੋਵਨਂ, ਨ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੋ, ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਮਗ੍ਗਸੁਖੇਨ ਫਲਸੁਖੇਨ ਚ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਤਂ ਪਨ ਪਾਯਾਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚਾਹਂ, ਅਜ੍ਜ ਬੁਦ੍ਧੋ ਭਵਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਯਂ ਪਾਤਿ ਪਟਿਸੋਤਂ ਗਚ੍ਛਤੁ, ਨੋ ਚੇ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਨੁਸੋਤਂ ਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਦੀਸੋਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਸਾ ਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਮਾਨਾ ਨਦੀਮਜ੍ਝਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਮਜ੍ਝਟ੍ਠਾਨੇਨੇਵ ਜਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਟਿਸੋਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਵਟ੍ਟੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਨਾਗਰਾਜਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਰਿਭੋਗਪਾਤਿਯੋ ''ਕਿਲਿ ਕਿਲੀ''ਤਿ ਰਵਂ ਕਾਰਯਮਾਨਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾਵ ਤਾਸਂ ਸਬ੍ਬਹੇਟ੍ਠਿਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਕਾਲੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਹਿਯ੍ਯੋ ਏਕੋ ਬੁਦ੍ਧੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਪੁਨ ਅਜ੍ਜ ਏਕੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕੇਹਿ ਪਦਸਤੇਹਿ ਥੁਤਿਯੋ ਵਦਮਾਨੋ ਉਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਮਹਾਪਥਵਿਯਾ ਏਕਯੋਜਨਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਨਭਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਰੋਹਨਕਾਲੋ ''ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਹਿਯ੍ਯੋ ਵਾ''ਤਿ ਸਦਿਸੋ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਨਦੀਤੀਰਮ੍ਹਿ ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਸਾਲਵਨੇ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਪੁਪ੍ਫਾਨਂ ਵਣ੍ਟਤੋ ਮੁਚ੍ਚਨਕਾਲੇ ਦੇਵਤਾਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੇਨ ਅਟ੍ਠਉਸਭਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਵਿਜਮ੍ਭਮਾਨੋ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਨਾਗਯਕ੍ਖਸੁਪਣ੍ਣਾਦਯੋ

ਦਿਬ੍ਬੇਹਿ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਿਂਸੁ, ਦਿਬ੍ਬਸਙ੍ਗੀਤਾਦੀਨਿ ਪਵਤ੍ਤਯਿਂਸੁ, ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਏਕਗਨ੍ਧਾ ਏਕਮਾਲਾ ਏਕਸਾਧੁਕਾਰਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੋਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਤਿਣਹਾਰਕੋ ਤਿਣੇ ਆਦਾਯ ਪਟਿਪਥੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਕਾਰਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਯੋ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਿਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਦਕ੍ਖਿਣਦਿਸਾਭਾਗੇ ਉਤ੍ਤਰਾਭਿਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਂ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਭਾਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਠਿਤਟ੍ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਿਰਸ੍ਸ ਨੇਮਿਵਟ੍ਟਿਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਨਾਭਿਯਾ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਮਹਾਸਕਟਚਕ੍ਕਂ ਵਿਯ ਮਹਾਪਥਵੀ ਓਨਤੁਨ੍ਨਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾਭਿਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਂ ਉਲ੍ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਾਪੁਣਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਮਞ੍ਞੇ’’ਤਿ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਭਾਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਾਭਿਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਦਿਸਾਭਾਗੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਂ ਨੇਵ ਛਮ੍ਭਤਿ, ਨ ਕਮ੍ਪਤਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਵਿਜਹਿਤਂ ਅਚਲਟ੍ਠਾਨਂ ਕਿਲੇਸਪਞ੍ਜਰਵਿਦ੍ਧਂਸਨਟ੍ਠਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਅਗ੍ਗੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਸਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਚੁਦ੍ਦਸਹਤ੍ਥੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਾਨਿਪਿ ਖੋ ਤਿਣਾਨਿ ਤਥਾਰੂਪੇਨ ਸਣ੍ਠਾਨੇਨ ਸਣ੍ਠਹਿਂਸੁ, ਯਥਾਰੂਪਂ ਸੁਕੁਸਲੋਪਿ ਚਿਤ੍ਤਕਾਰੋ ਵਾ ਪੋਤ੍ਥਕਾਰੋ ਵਾ ਆਲਿਖਿਤੁਮ੍ਪਿ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਦਲ਼੍ਹਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ –

‘‘ਕਾਮਂ ਤਚੋ ਚ ਨ੍ਹਾਰੁ ਚ, ਅਟ੍ਠਿ ਚ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤੁ।
ਉਪਸੁਸ੍ਸਤੁ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ, ਸਰੀਰੇ ਮਂਸਲੋਹਿਤਂ’’॥

ਨ ਤ੍ਵੇਵਾਹਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਸਨਿਸਤਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਨਪਿ ਅਭੇਜ੍ਜਰੂਪਂ ਅਪਰਾਜਿਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਮਾਰਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰਘੋਸਨਂ ਨਾਮ ਘੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰਬਲਂ ਆਦਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਾ ਮਾਰਸੇਨਾ ਮਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾ ਹੋਤਿ, ਦਕ੍ਖਿਣਤੋ ਚ ਵਾਮਤੋ ਚ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਾ, ਪਚ੍ਛਤੋ ਯਾਵ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ, ਉਦ੍ਧਂ ਨਵਯੋਜਨੁਬ੍ਬੇਧਾ, ਯਸ੍ਸਾ ਉਨ੍ਨਦਨ੍ਤਿਯਾ ਉਨ੍ਨਾਦਸਦ੍ਦੋ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਥਵਿਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਸਦ੍ਦੋ ਵਿਯ ਸੁਯ੍ਯਤਿ। ਅਥ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਗਿਰਿਮੇਖਲਂ ਨਾਮ ਹਤ੍ਥਿਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਹੁਸਹਸ੍ਸਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵੁਧਾਨਿ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਵਸੇਸਾਯਪਿ ਮਾਰਪਰਿਸਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਏਕਸਦਿਸਂ ਆਵੁਧਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਵਣ੍ਣਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਮੁਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਆਗਮਿਂਸੁ।

ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਦੇਵਤਾ ਪਨ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਯੋ ਵਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਵਿਜਯੁਤ੍ਤਰਸਙ੍ਖਂ ਧਮਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਙ੍ਖੋ ਵੀਸਹਤ੍ਥਸਤਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਸਕਿਂ ਵਾਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦੋ ਹੋਤਿ। ਮਹਾਕਾਲ਼ਨਾਗਰਾਜਾ ਅਤਿਰੇਕਪਦਸਤੇਨ ਵਣ੍ਣਂ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਧਾਰਯਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਾਰਬਲੇ ਪਨ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਤੇਸਂ ਏਕੋਪਿ ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸਮ੍ਮੁਖਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਨੇਵ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਕਾਲ਼ੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਪਥਵਿਯਂ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਂ ਮਞ੍ਜੇਰਿਕਨਾਗਭਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਮੁਖਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ। ਸਕ੍ਕੋ ਵਿਜਯੁਤ੍ਤਰਸਙ੍ਖਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਕੋਟਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਏਕਾ ਦੇਵਤਾਪਿ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾ ਨਾਹੋਸਿ, ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਏਕਕੋਵ ਨਿਸੀਦਿ।

ਮਾਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਂ ਆਹ ''ਤਾਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥੇਨ ਸਦਿਸੋ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਯੁਦ੍ਧਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ, ਪਚ੍ਛਾਭਾਗੇਨ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋਪਿ ਤੀਣਿ ਪਸ੍ਸਾਨਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਦੇਵਤਾਨਂ ਪਲਾਤਤ੍ਤਾ ਸੁਞ੍ਞਾਨਿ ਅਦ੍ਦਸ। ਪੁਨ ਉਤ੍ਤਰਪਸ੍ਸੇਨ ਮਾਰਬਲਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਏਤ੍ਤਕੋ ਜਨੋ ਮਂ ਏਕਕਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾਯਾਮਂ ਪਰਕ੍ਕਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾ ਵਾ ਪਿਤਾ ਵਾ ਭਾਤਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ ਕੋਚਿ ਞਾਤਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਾ ਪਨ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋਵ ਮਯ੍ਹਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਪੁਟ੍ਠਪਰਿਜਨਸਦਿਸਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਰਮਿਯੋਵ ਫਲਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰਮਿਸਤ੍ਥੇਨੇਵ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਯਂ ਬਲਕਾਯੋ ਮਯਾ ਵਿਦ੍ਧਂਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਅਥ ਖੋ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ''ਏਤੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਂ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ **ਵਾਤਮਣ੍ਡਲਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਙ੍ਖਣਂਯੇਵ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦਾ ਵਾਤਾ ਸਮੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਏਕਯੋਜਨਦ੍ਵਿਯੋਜਨਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾਨਿ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਵਨਗਚ੍ਛਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਉਮ੍ਮੂਲੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮੇ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਪਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਤੇਜੇਨ ਵਿਹਤਾਨੁਭਾਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਕਣ੍ਣਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚਾਲੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਤਤੋ ''ਉਦਕੇਨ ਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ **ਮਹਾਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਉਪਰੂਪਰਿ ਸਤਪਟਲਸਹਸ੍ਸਪਟਲਾਦਿਭੇਦਾ ਵਲਾਹਕਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਿਂਸੁ। ਵੁਟ੍ਠਿਧਾਰਾਵੇਗੇਨ ਪਥਵੀ ਛਿਦ੍ਦਾ ਅਹੋਸਿ। ਵਨਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨ ਮਹਾਮੇਘੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰੇ ਉਸ੍ਸਾਵਬਿਨ੍ਦੁਟ੍ਠਾਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਤੇਮੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ **ਪਾਸਾਣਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟਾਨਿ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾਨਿ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾਨਿ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਮਾਲਾਗੁਲ਼ਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਪਹਰਣਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਏਕਤੋਧਾਰਾਉਭਤੋਧਾਰਾਅਸਿਸਤ੍ਤਿਖੁਰਪ੍ਪਾਦਯੋ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ **ਅਙ੍ਗਾਰਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਕਿਂਸੁਕਵਣ੍ਣਾ ਅਙ੍ਗਾਰਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਕਿਰਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਚ੍ਚੁਣ੍ਹੋ ਅਗ੍ਗਿਵਣ੍ਣੋ ਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ੋ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਚਨ੍ਦਨਚੁਣ੍ਣਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿ। ਤਤੋ **ਵਾਲੁਕਾਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਤਿਸੁਖੁਮਵਾਲੁਕਾ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਾ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਾ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ **ਕਲਲਵਸ੍ਸਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਕਲਲਂ ਧੂਮਾਯਨ੍ਤਂ ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤਂ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਦਿਬ੍ਬਵਿਲੇਪਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਤਿ। ਤਤੋ ''ਇਮਿਨਾ ਭਿਂਸੇਤ੍ਵਾ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਂ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ **ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ** ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਵਿਯ ਮਹਾਤਮਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਾਵਿਹਤਂ ਵਿਯ ਅਨ੍ਧਕਾਰਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ।

ਏਵਂ ਮਾਰੋ ਇਮਾਹਿ ਨਵਹਿ ਵਾਤਵਸ੍ਸਪਾਸਾਣਪਹਰਣਅਙ੍ਗਾਰਕੁਕ੍ਕੁਲ਼ਵਾਲੁਕਾਕਲਲਅਨ੍ਧਕਾਰਵੁਟ੍ਠੀਹਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਲਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਭਣੇ, ਤਿਟ੍ਠਥ, ਇਮਂ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰਂ ਗਣ੍ਹਥ ਹਨਥ ਪਲਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਪਰਿਸਂ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਗਿਰਿਮੇਖਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਿਨੋ ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਕ੍ਕਾਵੁਧਂ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ ਉਟ੍ਠਾਹਿ ਏਤਸ੍ਮਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਾ, ਨਾਯਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਵ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਵੋਚ – ''ਮਾਰ, ਨੇਵ ਤਯਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰਿਤਾ, ਨ ਉਪਪਾਰਮਿਯੋ, ਨ ਪਰਮਤ੍ਥਪਾਰਮਿਯੋ, ਨਾਪਿ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਪਰਿਚ੍ਚਾਗਾ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਾ , ਨ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਾ, ਨ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯਾ, ਨ ਬੁਦ੍ਧਿਚਰਿਯਾ ਪੂਰਿਤਾ, ਸਬ੍ਬਾ ਤਾ ਮਯਾਯੇਵ ਪੂਰਿਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਾਯਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ , ਮਯ੍ਹੇਵੇਸੋ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ।

ਮਾਰੋ ਕੁਦ੍ਧੋ ਕੋਧਵੇਗਂ ਅਸਹਨ੍ਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਕ੍ਕਾਵੁਧਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਮਾਲਾਵਿਤਾਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਂ ਕਿਰ ਖੁਰਧਾਰਚਕ੍ਕਾਵੁਧਂ ਅਞ੍ਞਦਾ ਤੇਨ ਕੁਦ੍ਧੇਨ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਏਕਘਨਪਾਸਾਣਤ੍ਥਮ੍ਭੇ ਵਂਸਕਲੀਰੇ ਵਿਯ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਾਲਾਵਿਤਾਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਅਵਸੇਸਾ ਮਾਰਪਰਿਸਾ ''ਇਦਾਨਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾਨਿ ਸੇਲਕੂਟਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਤਾਨਿਪਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਲਾਗੁਲ਼ਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਂਸੁ। ਦੇਵਤਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ

ਠਿਤਾ ਗੀਵਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਨਟ੍ਠੋ ਵਤ ਸੋ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਰੂਪਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ।

ਤਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ''ਪੂਰਿਤਪਾਰਮੀਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਜ੍ਝਨਦਿਵਸੇ ਪਤ੍ਤਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਮਯ੍ਹਂਵ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਮਾਰਂ ਆਹ – ''ਮਾਰ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਾਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੇ ਕੋ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ। ਮਾਰੋ ''ਇਮੇ ਏਤ੍ਤਕਾ ਜਨਾ ਸਕ੍ਖਿਨੋ''ਤਿ ਮਾਰਬਲਾਭਿਮੁਖਂ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਾਰਪਰਿਸਾਯ ''ਅਹਂ ਸਕ੍ਖੀ, ਅਹਂ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਪਵਤ੍ਤਸਦ੍ਦੋ ਪਥਵਿਉਨ੍ਦ੍ਰਿਯਨਸਦ੍ਦਸਦਿਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਮਾਰੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸਂ ਆਹ ''ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਾਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੇ ਕੋ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ। ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਤਾਵ ਦਾਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੇ ਸਚੇਤਨਾ ਸਕ੍ਖਿਨੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਚੇਤਨੋ ਕੋਚਿ ਸਕ੍ਖੀ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਮੇ ਅਵਸੇਸਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ, ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਪਨ ਠਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਤ੍ਤਸਤਕਮਹਾਦਾਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੇ ਅਯਂ ਅਚੇਤਨਾਪਿ ਘਨਮਹਾਪਥਵੀ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਚੀਵਰਗਬ੍ਭਨ੍ਤਰਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥਂ ਅਭਿਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਤ੍ਤਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸਤ੍ਤਸਤਕਮਹਾਦਾਨਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਭਾਵੇ ਤ੍ਵਂ ਸਕ੍ਖੀ ਨ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਮਹਾਪਥਵਿਅਭਿਮੁਖਂ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਮਹਾਪਥਵੀ ''ਅਹਂ ਤੇ ਤਦਾ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਿਰਵਸਤੇਨ ਵਿਰਵਸਹਸ੍ਸੇਨ ਵਿਰਵਸਤਸਹਸ੍ਸੇਨ ਮਾਰਬਲਂ ਅਵਤ੍ਥਰਮਾਨਾ ਵਿਯ ਉਨ੍ਨਦਿ।

ਤਤੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ''ਦਿਨ੍ਨਂ ਤੇ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥ ਮਹਾਦਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਸ੍ਸਨ੍ਤਰਦਾਨਂ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤੇ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕੋ ਗਿਰਿਮੇਖਲਹਤ੍ਥੀ ਜਣ੍ਣੁਕੇਹਿ ਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਮਾਰਪਰਿਸਾ ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾ ਪਲਾਯਿ, ਦ੍ਵੇ ਏਕਮਗ੍ਗੇਨ ਗਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਸਾਭਰਣਾਨਿ ਚੇਵ ਨਿਵਤ੍ਥਵਤ੍ਥਾਨਿ ਚ ਪਹਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਸਮ੍ਮੁਖਦਿਸਾਹਿਯੇਵ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਦੇਵਸਙ੍ਘਾ ਪਲਾਯਮਾਨਂ ਮਾਰਬਲਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾਰਸ੍ਸ ਪਰਾਜਯੋ ਜਾਤੋ, ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਜਯੋ, ਜਯਪੂਜਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨਾਗਾ ਨਾਗਾਨਂ, ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਸੁਪਣ੍ਣਾਨਂ , ਦੇਵਤਾ ਦੇਵਤਾਨਂ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨਂ, ਉਗ੍ਘੋਸੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਮਹਾਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਬੋਧਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਏਵਂ ਗਤੇਸੁ ਚ ਪਨ ਤੇਸੁ –

''ਜਯੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ ਅਯਂ, ਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਪਾਪਿਮਤੋ ਪਰਾਜਯੋ।
ਉਗ੍ਘੋਸਯੁਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਮੋਦਿਤਾ, ਜਯਂ ਤਦਾ ਨਾਗਗਣਾ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

''ਜਯੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ ਅਯਂ, ਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਪਾਪਿਮਤੋ ਪਰਾਜਯੋ।
ਉਗ੍ਘੋਸਯੁਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਮੋਦਿਤਾ, ਸੁਪਣ੍ਣਸਙ੍ਘਾਪਿ ਜਯਂ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

''ਜਯੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ ਅਯਂ, ਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਪਾਪਿਮਤੋ ਪਰਾਜਯੋ।
ਉਗ੍ਘੋਸਯੁਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਮੋਦਿਤਾ, ਜਯਂ ਤਦਾ ਦੇਵਗਣਾ ਮਹੇਸਿਨੋ॥

''ਜਯੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਿਰੀਮਤੋ ਅਯਂ, ਮਾਰਸ੍ਸ ਚ ਪਾਪਿਮਤੋ ਪਰਾਜਯੋ।
ਉਗ੍ਘੋਸਯੁਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਮੋਦਿਤਾ, ਜਯਂ ਤਦਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਗਣਾਪਿ ਤਾਦਿਨੋ''ਤਿ॥

ਅਵਸੇਸਾ ਦਸਸੁ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨੇਹਿ ਚ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਥੁਤਿਯੋ ਚ ਵਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਏਵਂ ਅਨਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇਯੇਵ ਸੂਰਿਯੇ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਮਾਰਬਲਂ ਵਿਧਮੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੂਪਰਿ ਪਤਮਾਨੇਹਿ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਙ੍ਕੁਰੇਹਿ ਰਤ੍ਤਪਵਾਲ਼ਪਲ੍ਲਵੇਹਿ ਵਿਯ ਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਪਠਮਯਾਮੇ ਪੁਬ੍ਬੇਨਿਵਾਸਞਾਣਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ, ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਸੋਧੇਤ੍ਵਾ, ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਪਟਿਚ੍ਚਸਮੁਪ੍ਪਾਦੇ ਞਾਣਂ ਓਤਾਰੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਦਸਪਦਿਕਂ ਪਚ੍ਚਯਾਕਾਰਂ ਵਟ੍ਟਵਿਵਟ੍ਟਵਸੇਨ ਅਨੁਲੋਮਪਟਿਲੋਮਤੋ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਮ੍ਪਕਮ੍ਪਿ।

ਮਹਾਪੁਰਿਸੇ ਪਨ ਦਸਸਹਸ੍ਸਿਲੋਕਧਾਤੁਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੇ ਸਕਲਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਪਾਚੀਨਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਾਨਂ ਧਜਾਨਂ ਪਟਾਕਾਨਂ ਰਂਸਿਯੋ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਿਮਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਾਨਂ ਪਾਚੀਨਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ, ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ, ਉਤ੍ਤਰਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਾਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਪਥਵਿਤਲੇ ਉਸ੍ਸਾਪਿਤਾਨਂ ਪਨ ਧਜਾਨਂ ਪਟਾਕਾਨਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਂ ਆਹਚ੍ਚ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਬਦ੍ਧਾਨਂ ਪਥਵਿਤਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ, ਦਸਸਹਸ੍ਸਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਸੁ ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਰੁਕ੍ਖਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਫਲੂਪਗਰੁਕ੍ਖਾ ਫਲਪਿਣ੍ਡੀਭਾਰਭਰਿਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਖਨ੍ਧੇਸੁ ਖਨ੍ਧਪਦੁਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਿਂਸੁ, ਸਾਖਾਸੁ ਸਾਖਾਪਦੁਮਾਨਿ, ਲਤਾਸੁ ਲਤਾਪਦੁਮਾਨਿ, ਆਕਾਸੇ ਓਲਮ੍ਬਕਪਦੁਮਾਨਿ, ਸਿਲਾਤਲਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿ ਸਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਕਪਦੁਮਾਨਿ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਦਸਸਹਸ੍ਸੀ ਲੋਕਧਾਤੁ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਾਲਾਗੁਲ਼ਾ ਵਿਯ ਸੁਸਨ੍ਥਤਪੁਪ੍ਫਸਨ੍ਥਾਰੋ ਵਿਯ ਚ ਅਹੋਸਿ। ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਨ੍ਤਰੇਸੁ ਅਟ੍ਠਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਾ ਸਤ੍ਤਸੂਰਿਯਪ੍ਪਭਾਯਪਿ ਅਨੋਭਾਸਿਤਪੁਬ੍ਬਾ ਏਕੋਭਾਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸਗਮ੍ਭੀਰੋ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦੋ ਮਧੁਰੋਦਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਦਿਯੋ ਨਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ, ਜਚ੍ਚਨ੍ਧਾ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ, ਜਾਤਿਬਧਿਰਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਿਂਸੁ, ਜਾਤਿਪੀਠਸਪ੍ਪਿਨੋ ਪਦਸਾ ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਅਨ੍ਦੁਬਨ੍ਧਨਾਦੀਨਿ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਂਸੁ।

ਏਵਂ ਅਪਰਿਮਾਣੇਨ ਸਿਰਿਵਿਭਵੇਨ ਪੂਜਿਯਮਾਨੋ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਅਨੇਕਪ੍ਪਕਾਰੇਸੁ ਅਚ੍ਛਰਿਯਧਮ੍ਮੇਸੁ ਪਾਤੁਭੂਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਵਿਜਹਿਤਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

''ਅਨੇਕਜਾਤਿਸਂਸਾਰਂ , ਸਨ੍ਧਾਵਿਸ੍ਸਂ ਅਨਿਬ੍ਬਿਸਂ।
ਗਹਕਾਰਂ ਗਵੇਸਨ੍ਤੋ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਜਾਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ॥

''ਗਹਕਾਰਕ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਪੁਨ ਗੇਹਂ ਨ ਕਾਹਸਿ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਗਹਕੂਟਂ ਵਿਸਙ੍ਖਤਂ।
ਵਿਸਙ੍ਖਾਰਗਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਣ੍ਹਾਨਂ ਖਯਮਜ੍ਝਗਾ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੫੩-੧੫੪)।

ਇਤਿ ਤੁਸਿਤਪੁਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਯਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਪ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ **ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਵਿਦੂਰੇਨਿਦਾਨਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਕਥਾ

"**ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਂ** ਪਨ 'ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੇ। ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯ'ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਵਿਹਰਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇਯੇਵ ਲਬ੍ਭਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਥ ਖੋ ਪਨ ਤਮ੍ਪਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ – ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਜਯਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਹਿ ਭਗਵਤੋ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਹਂ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਾਧਿਕਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਇਮਸ੍ਸ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਸਨ੍ਧਾਵਿਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਮੇ ਕਾਲਂ ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਅਲਙ੍ਕਤਸੀਸਂ ਗੀਵਾਯ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਸੁਅਞ੍ਜਿਤਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਹਦਯਮਂਸਞ੍ਚ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਜਾਲੀਕੁਮਾਰਸਦਿਸਾ ਪੁਤ੍ਤਾ ਕਣ੍ਹਾਜਿਨਕੁਮਾਰਿਸਦਿਸਾ ਧੀਤਰੋ ਮਦ੍ਦੀਦੇਵਿਸਦਿਸਾ ਭਰਿਯਾਯੋ ਚ ਪਰੇਸਂ ਦਾਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਅਯਂ ਮੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਜਯਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਵਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ ਚ। ਏਤ੍ਥ ਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾ, ਨ ਤਾਵ ਇਤੋ ਉਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨੇਕਕੋਟਿਸਤਸਹਸ੍ਸਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਯਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਏਕਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਪਟਿਸਂਵੇਦੀ''ਤਿ (ਉਦਾ॰ ੧; ਮਹਾਵ॰ ੧)।

ਅਥ ਏਕਚ੍ਚਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ‘‘ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਨੂਨ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਸ੍ਸ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਆਲਯਂ ਨ ਵਿਜਹਤੀ’’ਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਵਿਤਕ੍ਕਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਂ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਮਹਾਬੋਧਿਮਣ੍ਡਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਤਪਾਟਿਹਾਰਿਯਞ੍ਚ, ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਕਤਪਾਟਿਹਾਰਿਯਞ੍ਚ, ਪਾਥਿਕਪੁਤ੍ਤਸਮਾਗਮੇ ਕਤਪਾਟਿਹਾਰਿਯਞ੍ਚ, ਸਬ੍ਬਂ ਕਣ੍ਡਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਦਿਸਂ ਅਹੋਸਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਿਨਾ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੇਨ ਦੇਵਤਾਨਂ ਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤੋ ਈਸਕਂ ਪਾਚੀਨਨਿਸ੍ਸਿਤੇ ਉਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਤ ਮੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਸਙ੍ਖ੍ਯੇਯ੍ਯਾਨਿ ਕਪ੍ਪਸਤਸਹਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪੂਰਿਤਾਨਂ ਪਾਰਮੀਨਂ ਫਲਾਧਿਗਮਟ੍ਠਾਨਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਨਿਮਿਸੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ ਅਨਿਮਿਸਚੇਤਿਯਂ ਨਾਮ ਜਾਤਂ। ਅਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਚ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਚ ਅਨ੍ਤਰਾ ਚਙ੍ਕਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਪਚ੍ਛਿਮਤੋ ਆਯਤੇ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕਮਚੇਤਿਯਂ ਨਾਮ ਜਾਤਂ।

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਪਨ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬੋਧਿਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮੁਤ੍ਤਰਦਿਸਾਭਾਗੇ ਦੇਵਤਾ ਰਤਨਘਰਂ ਮਾਪਯਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਪਿਟਕਂ ਵਿਸੇਸਤੋ ਚੇਤ੍ਥ ਅਨਨ੍ਤਨਯਂ ਸਮਨ੍ਤਪਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਆਭਿਧਮ੍ਮਿਕਾ ਪਨਾਹੁ ‘‘ਰਤਨਘਰਂ ਨਾਮ ਨ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯਂ ਗੇਹਂ, ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਪਨ ਪਕਰਣਾਨਂ ਸਮ੍ਮਸਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ‘ਰਤਨਘਰ’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਉਭੋਪੇਤੇ ਪਰਿਯਾਯਾ ਯੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਤਂ ਠਾਨਂ ਰਤਨਘਰਚੇਤਿਯਂ ਨਾਮ ਜਾਤਂ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਮੀਪੇਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਬੋਧਿਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾ ਯੇਨ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਤੇਨੁਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋਯੇਵ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਮਾਰੋ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤੋ ਓਤਾਰਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਖਲਿਤਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਦਾਨਿ ਏਸ ਮਮ ਵਸ’’ਨ੍ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੋਲ਼ਸ ਕਾਰਣਾਨਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਸੋਲ਼ਸ ਲੇਖਾ ਕਡ੍ਢਿ – ‘‘ਅਹਂ ਏਸੋ ਵਿਯ ਦਾਨਪਾਰਮਿਂ ਨ ਪੂਰੇਸਿਂ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦਿਸੋ ਨ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਏਕਂ ਲੇਖਂ ਕਡ੍ਢਿ। ਤਥਾ ‘‘ਅਹਂ ਏਸੋ ਵਿਯ ਸੀਲਪਾਰਮਿਂ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਪਾਰਮਿਂ, ਪਞ੍ਞਾਪਾਰਮਿਂ, ਵੀਰਿਯਪਾਰਮਿਂ, ਖਨ੍ਤਿਪਾਰਮਿਂ, ਸਚ੍ਚਪਾਰਮਿਂ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਪਾਰਮਿਂ, ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿਂ, ਉਪੇਕ੍ਖਾਪਾਰਮਿਂ ਨ ਪੂਰੇਸਿਂ , ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦਿਸੋ ਨ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਦਸਮਂ ਲੇਖਂ ਕਡ੍ਢਿ। ਤਥਾ ‘‘ਅਹਂ ਏਸੋ ਵਿਯ ਅਸਾਧਾਰਣਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਰੋਪਰਿਯਤ੍ਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਨ ਪੂਰੇਸਿਂ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦਿਸੋ ਨ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਏਕਾਦਸਮਂ ਲੇਖਂ ਕਡ੍ਢਿ। ਤਥਾ ‘‘ਅਹਂ ਏਸੋ ਵਿਯ ਅਸਾਧਾਰਣਸ੍ਸ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ, ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ, ਯਮਕਪਾਟਿਹੀਰਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ, ਅਨਾਵਰਣਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸ ਪਟਿਵੇਧਾਯ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਭੂਤਾ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਨ ਪੂਰੇਸਿਂ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦਿਸੋ ਨ ਜਾਤੋ’’ਤਿ ਸੋਲ਼ਸਮਂ ਲੇਖਂ ਕਡ੍ਢਿ। ਏਵਂ ਇਮੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਸੋਲ਼ਸ ਲੇਖਾ ਕਡ੍ਢਮਾਨੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਣ੍ਹਾ, ਅਰਤਿ, ਰਗਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਮਾਰਧੀਤਰੋ ‘‘ਪਿਤਾ ਨੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤਰਹੀ’’ਤਿ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਤਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਭੂਮਿਂ ਵਿਲੇਖਮਾਨਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ, ਤਾਤ, ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਅਮ੍ਮਾ, ਅਯਂ ਮਹਾਸਮਣੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਓਤਾਰਮਸ੍ਸ ਦਟ੍ਠੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਤੇਨਾਹਂ ਦੁਕ੍ਖੀ ਦੁਮ੍ਮਨੋਤਿ। ਯਦਿ ਏਵਂ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਮਯਮੇਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਅਮ੍ਮਾ, ਏਸੋ ਕੇਨਚਿ ਵਸੇ ਕਾਤੁਂ, ਅਚਲਾਯ ਸਦ੍ਧਾਯ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸੋਤਿ। ‘‘ਤਾਤ ਮਯਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਇਦਾਨੇਵ ਨਂ ਰਾਗਪਾਸਾਦੀਹਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਾਦੇ ਤੇ ਸਮਣ ਪਰਿਚਾਰੇਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਵ ਤਾਸਂ ਵਚਨਂ ਮਨਸਿ ਅਕਾਸਿ, ਨ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਉਪਧਿਸਙ੍ਖਯੇ ਵਿਮੁਤ੍ਤਮਾਨਸੋ ਵਿਵੇਕਸੁਖਞ੍ਞੇਵ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਪੁਨ ਮਾਰਧੀਤਰੋ ‘‘ਉਚ੍ਚਾਵਚਾ ਖੋ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਾ, ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਸੁ ਪੇਮਂ ਹੋਤਿ, ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਪਠਮਵਯੇ ਠਿਤਾਸੁ, ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਮਜ੍ਝਿਮਵਯੇ ਠਿਤਾਸੁ, ਯਂਨੂਨ ਮਯਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਰੂਪੇਹਿ ਪਲੋਭੇਯ੍ਯਾਮਾ’’ਤਿ ਏਕਮੇਕਾ ਕੁਮਾਰਿਵਣ੍ਣਾਦਿਵਸੇਨ ਸਤਂ ਸਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਿਯੋ, ਅਵਿਜਾਤਾ, ਸਕਿਂਵਿਜਾਤਾ, ਦੁਵਿਜਾਤਾ, ਮਜ੍ਝਿਮਿਤ੍ਥਿਯੋ, ਮਹਿਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਪਾਦੇ ਤੇ ਸਮਣ ਪਰਿਚਾਰੇਮਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤਮ੍ਪਿ ਭਗਵਾ ਨ ਮਨਸਾਕਾਸਿ, ਯਥਾ ਤਂ ਅਨੁਤ੍ਤਰੇ ਉਪਧਿਸਙ੍ਖਯੇਵ ਵਿਮੁਤ੍ਤੋ। ਕੇਚਿ ਪਨਾਚਰਿਯਾ ਵਦਨ੍ਤਿ ‘‘ਤਾ ਮਹਿਤ੍ਥਿਭਾਵੇਨ ਉਪਗਤਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਾ ‘ਏਵਮੇਵਾ ਏਤਾ ਖਣ੍ਡਦਨ੍ਤਾ ਪਲਿਤਕੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤੂ’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸੀ’’ਤਿ, ਤਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਨ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਏਵਰੂਪਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ‘‘ਅਪੇਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਕਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਾਯਮਥ, ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਅਵੀਤਰਾਗਾਦੀਨਂ ਪੁਰਤੋ ਕਾਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰਾਗੋ ਪਹੀਨੋ, ਦੋਸੋ ਪਹੀਨੋ, ਮੋਹੋ ਪਹੀਨੋ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਲੇਸਪ੍ਪਹਾਨਂ ਆਰਬ੍ਭ –

> ‘‘ਯਸ੍ਸ ਜਿਤਂ ਨਾਵਜੀਯਤਿ, ਜਿਤਮਸ੍ਸ ਨੋਯਾਤਿ ਕੋਚਿ ਲੋਕੇ।
> ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਮਨਨ੍ਤਗੋਚਰਂ, ਅਪਦਂ ਕੇਨ ਪਦੇਨ ਨੇਸ੍ਸਥ॥

> ‘‘ਯਸ੍ਸ ਜਾਲਿਨੀ ਵਿਸਤ੍ਤਿਕਾ, ਤਣ੍ਹਾ ਨਤ੍ਥਿ ਕੁਹਿਞ੍ਚਿ ਨੇਤਵੇ।
> ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਮਨਨ੍ਤਗੋਚਰਂ, ਅਪਦਂ ਕੇਨ ਪਦੇਨ ਨੇਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੭੯-੧੮੦) –

ਇਮਾ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਬੁਦ੍ਧਵਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਵਦਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਨੋ ਪਿਤਾ ਅਵੋਚ, ਅਰਹਂ ਸੁਗਤੋ ਲੋਕੇ ਨ ਰਾਗੇਨ ਸੁਵਾਨਯੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਭਗਵਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਮੁਚਲਿਨ੍ਦਮੂਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਵਦ੍ਦਲਿਕਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸੀਤਾਦਿਪਟਿਬਾਹਨਤ੍ਥਂ ਮੁਚਲਿਨ੍ਦੇਨ ਨਾਗਰਾਜੇਨ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਭੋਗੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਅਸਮ੍ਬਾਧਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦਿਯਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਯਤਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ, ਤਤ੍ਥਾਪਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਪਟਿਸਂਵੇਦਿਯਮਾਨੋਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸਤ੍ਤ ਸਤ੍ਤਾਹਾਨਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਨਿ। ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਨੇਵ ਮੁਖਧੋਵਨਂ, ਨ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ, ਨ ਆਹਾਰਕਿਚ੍ਚਂ ਅਹੋਸਿ, ਝਾਨਸੁਖਫਲਸੁਖੇਨੇਵ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਤ੍ਤਸਤ੍ਤਾਹਮਤ੍ਥਕੇ ਏਕੂਨਪਞ੍ਞਾਸਤਿਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ‘‘ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਅਗਦਹਰੀਟਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕੋਯੇਵ ਨਾਗਲਤਾਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਮੁਖਧੋਵਨਉਦਕਞ੍ਚ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੋਦਕੇਨ ਮੁਖਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰਾਜਾਯਤਨਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤਪੁਸ੍ਸਭਲ੍ਲਿਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵੇ ਵਾਣਿਜਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਉਕ੍ਕਲਾਜਨਪਦਾ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਿਸਾਲੋਹਿਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਸਕਟਾਨਿ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਆਹਾਰਸਮ੍ਪਾਦਨੇ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਾ ਮਨ੍ਥਞ੍ਚ ਮਧੁਪਿਣ੍ਡਿਕਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ‘‘ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਆਹਾਰਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਪਾਯਾਸਪਟਿਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇਯੇਵ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਨ ਖੋ ਤਥਾਗਤਾ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਕਿਮ੍ਹਿ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਦਿਸਾਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਇਨ੍ਦਨੀਲਮਣਿਮਯੇ ਪਤ੍ਤੇ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ, ਭਗਵਾ ਤੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ। ਪੁਨ ਮੁਗ੍ਗਵਣ੍ਣਸੇਲਮਯੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਤ੍ਤੇ ਉਪਨਾਮੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਦੇਵਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਤ੍ਤੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰੂਪਰਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਕੋ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਂ ਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਲੇਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮੇਨ ਪਮਾਣੇਨ ਏਕਤ੍ਤਂ ਉਪਗਮਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘੇ ਸੇਲਮਯੇ ਪਤ੍ਤੇ ਆਹਾਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਰੋ ਵਾਣਿਜਾ ਬੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਵਾਚਿਕਾ ਉਪਾਸਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਨੇਸਂ ‘‘ਏਕਂ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ,

ਪਰਿਚਰਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸਂ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸਧਾਤੁਯੋ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰੇ ਤਾ ਧਾਤੁਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਸਮੁਗ੍ਗਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ।

ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਖੋ ਤਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਧਿਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਗਮ੍ਭੀਰਤਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਆਚਿਣ੍ਣੋ ''ਅਧਿਗਤੋ ਖੋ ਮ੍ਯਾਯਂ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਪਰੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਦੇਸੇਤੁਕਮ੍ਯਤਾਕਾਰਪਵਤ੍ਤੋ ਵਿਤਕ੍ਕੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਅਥ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਸਹਮ੍ਪਤਿ** ''ਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ ਭੋ ਲੋਕੋ, ਵਿਨਸ੍ਸਤਿ ਵਤ ਭੋ ਲੋਕੋ''ਤਿ ਦਸਹਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਸਕ੍ਕਸੁਯਾਮਸਨ੍ਤੁਸਿਤਸੁਨਿਮ੍ਮਿਤਵਸਵਤ੍ਤਿਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੋ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਸੇਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਯਾਚਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਸ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਪਠਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ''ਆਲ਼ਾਰੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਸੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਆਜਾਨਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਭਿਦੋਸਕਾਲਕਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਬਹੂਪਕਾਰਾ ਖੋ ਮੇ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਮਨਸਿਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਏਤਰਹਿ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ''ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਇਸਿਪਤਨੇ ਮਿਗਦਾਯੇ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਤਿਪਾਹਂ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡਸਾਮਨ੍ਤਾਯੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਸਾਲ਼੍ਹਿਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯਂ ''ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਯਂ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਵਿਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਅਟ੍ਠਾਰਸਯੋਜਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਉਪਕਂ ਨਾਮ ਆਜੀਵਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂਯੇਵ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਇਸਿਪਤਨਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯਾ ਥੇਰਾ ਤਥਾਗਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਆਵੁਸੋ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਪਚ੍ਚਯਬਾਹੁਲ੍ਲਾਯ ਆਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਕਾਯੋ ਪੀਣਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਹਾਕੁਲਪਸੁਤੋ ਖੋ ਪਨੇਸ ਆਸਨਾਭਿਹਾਰਂ ਅਰਹਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਆਸਨਮਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਤਿਕਂ ਅਕਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਸਦੇਵਕਸ੍ਸ ਲੋਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਾਚਾਰਂ ਜਾਨਨਸਮਤ੍ਥੇਨ ਞਾਣੇਨ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਇਮੇ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥ ਨੇ ਸਬ੍ਬਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਫਰਣਸਮਤ੍ਥਂ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਓਦਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫਰਿ। ਤੇ ਭਗਵਤਾ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਤਥਾਗਤੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਸਕਾਯ ਕਤਿਕਾਯ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਅਭਿਵਾਦਨਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਅਕਂਸੁ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਜਾਨਮਾਨਾ ਕੇਵਲਂ ਨਾਮੇਨ ਚ ਆਵੁਸੋਵਾਦੇਨ ਚ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਨੇ ਭਗਵਾ ''ਮਾ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤਂ ਨਾਮੇਨ ਚ ਆਵੁਸੋਵਾਦੇਨ ਚ ਸਮੁਦਾਚਰਥ, ਅਰਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਉਤ੍ਤਰਾਸਾਲ਼੍ਹਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗਿਯੇ ਥੇਰੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ **ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ** ਦੇਸੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਸਿਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਤ੍ਥੇਰੋ ਦੇਸਨਾਨੁਸਾਰੇਨ ਞਾਣਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕੋਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਪ੍ਪਤ੍ਥੇਰਂ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿ, ਸੇਸਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਂਸੁ। ਵਪ੍ਪਤ੍ਥੇਰੋ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹੇਯੇਵ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰਂ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਹਾਨਾਮਤ੍ਥੇਰਂ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਸ੍ਸਜਿਤ੍ਥੇਰਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਿਯਂ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਪਿ ਜਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ **ਅਨਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ** (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੩.੫੯; ਮਹਾਵ॰ ੨੦ ਆਦਯੋ) ਦੇਸੇਸਿ। ਦੇਸਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਥੇਰਾ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ **ਯਸਕੁਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ** ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਨਿਬ੍ਬਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਂ ''ਏਹਿ ਯਸਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ, ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਪਰੇਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕੇ **ਚਤੁਪਣ੍ਣਾਸ ਜਨੇ** ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੇਸਿ।

ਏਵਂ ਲੋਕੇ ਏਕਸਟ੍ਠਿਯਾ ਅਰਹਨ੍ਤੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ਸਤ੍ਥਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਚਰਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਾਰਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਸਟ੍ਠਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸਾਸੁ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਉਰੁਵੇਲਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਪ੍ਪਾਸਿਕਵਨਸਣ੍ਡੇ ਤਿਂਸ ਜਨੇ **ਭਦ੍ਦਵਗ੍ਗਿਯਕੁਮਾਰੇ** ਵਿਨੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਕੋ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਬ੍ਬੁਤ੍ਤਮੋ ਅਨਾਗਾਮੀ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨੇਵ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਸੁ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢੁਡ੍ਢਾਨਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪਾਦਯੋ ਸਹਸ੍ਸਜਟਿਲਪਰਿਵਾਰੇ **ਤੇਭਾਤਿਕਜਟਿਲੇ** ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇਨੇਵ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਗਯਾਸੀਸੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ **ਆਦਿਤ੍ਤਪਰਿਯਾਯਦੇਸਨਾਯ** (ਮਹਾਵ॰ ੫੪) ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਅਰਹਨ੍ਤਸਹਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ‘‘ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰਰਞ੍ਞੋ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੂਪਚਾਰੇ ਲਟ੍ਠਿਵਨੁਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ‘‘ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਤੋ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਨਹੁਤੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਿਚਿਤ੍ਤਤਲੇਸੁ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟ੍ਟਵਿਤਾਨਂ ਵਿਯ ਪਭਾਸਮੁਦਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੇਸੁ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇਸੁ ਸਿਰਸਾ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਸਾਯ।

ਅਥ ਖੋ ਤੇਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਨਂ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਾਸਮਣੋ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੋ ਮਹਾਸਮਣੇ’’ਤਿ। ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਚੇਤਸਾ ਚੇਤੋਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕਮਞ੍ਞਾਯ ਥੇਰਂ ਗਾਥਾਯ ਅਜ੍ਝਭਾਸਿ –

‘‘ਕਿਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲਵਾਸਿ, ਪਹਾਸਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਿਸਕੋ ਵਦਾਨੋ।
ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਤਂ ਕਸ੍ਸਪ ਏਤਮਤ੍ਥਂ, ਕਥਂ ਪਹੀਨਂ ਤਵ ਅਗ੍ਗਿਹੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੫)।

ਥੇਰੋਪਿ ਭਗਵਤੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ –

‘‘ਰੂਪੇ ਚ ਸਦ੍ਦੇ ਚ ਅਥੋ ਰਸੇ ਚ, ਕਾਮਿਤ੍ਥਿਯੋ ਚਾਭਿਵਦਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਞਾ।
ਏਤਂ ਮਲਨ੍ਤਿ ਉਪਧੀਸੁ ਞਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਨ ਯਿਟ੍ਠੇ ਨ ਹੁਤੇ ਅਰਞ੍ਜਿ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੫) –

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਵਕਭਾਵਪਕਾਸਨਤ੍ਥਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠੇ ਸੀਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਤ੍ਥਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ, ਸਾਵਕੋਹਮਸ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕਤਾਲਂ ਦ੍ਵਿਤਾਲਂ ਤਿਤਾਲਨ੍ਤਿ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਤਾਲਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਤਥਾਗਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਤਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ‘‘ਅਹੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾ, ਏਵਂ ਥਾਮਗਤਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਨਾਮ ‘ਅਰਹਾ’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪੋਪਿ ਦਿਟ੍ਠਿਜਾਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤੇਨ ਦਮਿਤੋ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥਂਯੇਵ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਾ ‘‘ਨਾਹਂ ਇਦਾਨਿਯੇਵ ਉਰੁਵੇਲਕਸ੍ਸਪਂ ਦਮੇਮਿ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਏਸ ਮਯਾ ਦਮਿਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਮਹਾਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੪੫ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਮਗਧਰਾਜਾ ਏਕਾਦਸਹਿ ਨਹੁਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਏਕਂ ਨਹੁਤਂ ਉਪਾਸਕਤ੍ਤਂ ਪਟਿਵੇਦੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਾਸਕੇ ਪਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਯੇਹਿ ਚ ਭਗਵਾ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਯੇਹਿ ਚ ਅਦਿਟ੍ਠੋ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਨੋ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕੋਟਿਸਙ੍ਖਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਥਾਗਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਪਾਤੋਵ ਰਾਜਗਹਤੋ ਲਟ੍ਠਿਵਨੁਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਿਗਾਵੁਤੋ ਮਗ੍ਗੋ ਨਪ੍ਪਹੋਸਿ, ਸਕਲਲਟ੍ਠਿਵਨੁਯ੍ਯਾਨਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਤਿਤ੍ਤਿਂ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਵਣ੍ਣਭੂਮਿ ਨਾਮੇਸਾ। ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਹਿ ਠਾਨੇਸੁ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਦਿਪ੍ਪਭੇਦਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਰੂਪਕਾਯਸਿਰੀ ਵਣ੍ਣੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਵਂ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਪਸ੍ਸਮਾਨੇਨ ਮਹਾਜਨੇਨ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਫੁਟੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚ ਮਗ੍ਗੇ ਚ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨੋਕਾਸੋ ਨਾਹੋਸਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਭਗਵਾ ਛਿਨ੍ਨਭਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਮਾ ਅਹੋਸੀਤਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਕਵਣ੍ਣਂ ਅਭਿਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਧਮ੍ਮਸਙ੍ਘਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾ ਥੁਤਿਯੋ ਵਦਮਾਨੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਓਕਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ –

‘‘ਦਨ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਸਹ ਪੁਰਾਣਜਟਿਲੇਹਿ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੇਹਿ।
ਸਿਙ੍ਗੀਨਿਕ੍ਖਸਵਣ੍ਣੋ, ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ ਭਗਵਾ॥

‘‘ਮੁਤ੍ਤੋ ਮੁਤ੍ਤੇਹਿ ਸਹ ਪੁਰਾਣਜਟਿਲੇਹਿ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੇਹਿ।
ਸਿਙ੍ਗੀਨਿਕ੍ਖਸਵਣ੍ਣੋ, ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ ਭਗਵਾ॥

‘‘ਤਿਣ੍ਣੋ ਤਿਣ੍ਣੇਹਿ ਸਹ ਪੁਰਾਣਜਟਿਲੇਹਿ, ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੋ ਵਿਪ੍ਪਮੁਤ੍ਤੇਹਿ।
ਸਿਙ੍ਗੀਨਿਕ੍ਖਸਵਣ੍ਣੋ, ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ ਭਗਵਾ॥

‘‘ਦਸਵਾਸੋ ਦਸਬਲੋ, ਦਸਧਮ੍ਮਵਿਦੂ ਦਸਭਿ ਚੁਪੇਤੋ।
ਸੋ ਦਸਸਤਪਰਿਵਾਰੋ, ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ ਭਗਵਾ’’ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੮) –

ਇਮਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਸਤ੍ਥੁ ਵਣ੍ਣਂ ਵਦਮਾਨੋ ਪੁਰਤੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਤਦਾ ਮਹਾਜਨੋ ਮਾਣਵਕਸ੍ਸ ਰੂਪਸਿਰਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਤਿਵਿਯ ਅਭਿਰੂਪੋ ਅਯਂ ਮਾਣਵਕੋ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਤੋ ਅਯਂ ਮਾਣਵਕੋ, ਕਸ੍ਸ ਵਾਯ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵੋ –

‘‘ਯੋ ਧੀਰੋ ਸਬ੍ਬਧਿ ਦਨ੍ਤੋ, ਸੁਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਟਿਪੁਗ੍ਗਲੋ।
ਅਰਹਂ ਸੁਗਤੋ ਲੋਕੇ, ਤਸ੍ਸਾਹਂ ਪਰਿਚਾਰਕੋ’’ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ੫੮) – ਗਾਥਮਾਹ।

ਸਤ੍ਥਾ ਸਕ੍ਕੇਨ ਕਤੋਕਾਸਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵੇਲਾਯ ਵਾ ਅਵੇਲਾਯ ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਲਟ੍ਠਿਵਨੁਯ੍ਯਾਨਂ ਨਾਮ ਅਤਿਦੂਰੇ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵੇਲੁਵਨਂ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਨਾਤਿਦੂਰੇ ਨਾਚ੍ਚਾਸਨ੍ਨੇ ਗਮਨਾਗਮਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਰਹਂ ਸੇਨਾਸਨਂ। ਇਦਂ ਮੇ ਭਗਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੂ’’ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰੇਨ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਂ ਮਣਿਵਣ੍ਣਂ ਉਦਕਂ ਆਦਾਯ ਵੇਲੁਵਨੁਯ੍ਯਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਰਾਮਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨਸ੍ਸ ਮੂਲਾਨਿ ਓਤਿਣ੍ਣਾਨੀ’’ਤਿ ਮਹਾਪਥਵੀ ਕਮ੍ਪਿ। ਜਮ੍ਬੁਦੀਪਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨਂ ਅਞ੍ਞਂ ਮਹਾਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪੇਪਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਹਾਰਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਥਵਿਂ ਕਮ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸੇਨਾਸਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨਾਰਾਮਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਵੇਲੁਵਨਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਅਮਤਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ। ਤੇਸੁ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਜਿਤ੍ਥੇਰਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਯੇ ਧਮ੍ਮਾ ਹੇਤੁਪ੍ਪਭਵਾ’’ਤਿ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸਪਿ ਤਮੇਵ ਗਾਥਂ ਅਭਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਜਨਾ ਸਞ੍ਜਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਅਡ੍ਢਮਾਸੇਨ। ਉਭੋਪਿ ਚ ਨੇ ਸਤ੍ਥਾ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤਪ੍ਪਤ੍ਤਦਿਵਸੇਯੇਵ ਸਾਵਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤਂ ਅਕਾਸਿ।

ਤਥਾਗਤੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵੇਲੁਵਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਮੇ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਮਾਭਿਸਮ੍ਬੋਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਵਤ੍ਤਵਰਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕੋ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਏਹਿ, ਭਣੇ, ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਚਨੇਨ ‘ਪਿਤਾ ਵੋ

ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਮੇ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਏਵੰ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨੰ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਮਗ੍ਗੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਵੇਲਾਯ ਵਿਹਾਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ‘‘ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਰਞ੍ਞੋ ਪਹਿਤਸਾਸਨ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਿਤੋਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਾ ‘‘ਏਥ ਭਿਕ੍ਖਵੋ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥੰ ਪਸਾਰੇਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਤਙ੍ਖਣੰਯੇਵ ਇਦ੍ਧਿਮਯਪਤ੍ਤਚੀਵਰਧਰਾ ਸਟ੍ਠਿਵਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਯ ਅਹੇਸੁੰ। ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਅਰਿਯਾ ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ਸੋ ਰਞ੍ਞਾ ਪਹਿਤਸਾਸਨੰ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਨ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਨੇਵ ਗਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਸਾਸਨੰ ਸੁਯ੍ਯਤੀ’’ਤਿ ‘‘ਏਹਿ, ਭਣੇ, ਤ੍ਵੰ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਅਮਚ੍ਚੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿੰ ਪਰਿਸਾਯ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਏਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੇ ਨਵ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੇਸੇਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਚ੍ਚੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਿਹਰਿੰਸੁ।

ਰਾਜਾ ਸਾਸਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਾ ਜਨਾ ਮਯਿ ਸਿਨੇਹਾਭਾਵੇਨ ਸਾਸਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿੰਸੁ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਰਾਜਬਲੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਾਲੁਦਾਯਿੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਸੋ ਕਿਰ ਰਞ੍ਞੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਸਾਧਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਕੋ ਅਤਿਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਦਿਵਸੇ ਜਾਤੋ ਸਹਪੰਸੁਕੀਲ਼ਕੋ ਸਹਾਯੋ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਤਾਤ, ਕਾਲੁਦਾਯਿ ਅਹੰ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਨਵ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪੇਸੇਸਿੰ, ਏਕਪੁਰਿਸੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਮਤ੍ਤੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ ਖੋ ਪਨ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਅਹੰ ਜੀਵਮਾਨੋਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਟ੍ਠੁੰ ਇਚ੍ਛਾਮਿ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵ, ਸਚੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਹੀਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨੰ ਆਦਾਯ ਰਾਜਗਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਵੇਲਾਯ ਪਰਿਸਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੰ ਪਤ੍ਵਾ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਠਮੰ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੰ ਇਸਿਪਤਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਰੁਵੇਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਤੇਭਾਤਿਕਜਟਿਲੇ ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਫੁਸ੍ਸਮਾਸਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਰਾਜਗਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਵਸਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ ਜਾਤਾ, ਸਕਲੋ ਹੇਮਨ੍ਤੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਕਾਲੁਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਆਗਤਦਿਵਸਤੋ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਦਿਵਸਾ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤਾ, ਸੋ ਫਗ੍ਗੁਣੀਪੁਣ੍ਣਮਾਸਿਯੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਹੇਮਨ੍ਤੋ, ਵਸਨ੍ਤਸਮਯੋ ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਸ੍ਸਾਦੀਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮੁਖਸਮ੍ਮੁਖਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਮਗ੍ਗਾ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਹਰਿਤਤਿਣਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾ ਪਥਵੀ, ਸੁਪੁਪ੍ਫਿਤਾ ਵਨਸਣ੍ਡਾ, ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਕ੍ਖਮਾ ਮਗ੍ਗਾ, ਕਾਲੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਞਾਤਿਸਙ੍ਗਹੰ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ –

‘‘ਅਙ੍ਗਾਰਿਨੋ ਦਾਨਿ ਦੁਮਾ ਭਦਨ੍ਤੇ, ਫਲੇਸਿਨੋ ਛਦਨੰ ਵਿਪ੍ਪਹਾਯ।
ਤੇ ਅਚ੍ਚਿਮਨ੍ਤੋਵ ਪਭਾਸਯਨ੍ਤਿ, ਸਮਯੋ ਮਹਾਵੀਰ ਅਙ੍ਗੀਰਸਾਨੰ...ਪੇ॰...॥

‘‘ਨਾਤਿਸੀਤੰ ਨਾਤਿਉਣ੍ਹੰ, ਨਾਤਿਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਛਾਤਕੰ।
ਸਦ੍ਦਲਾ ਹਰਿਤਾ ਭੂਮਿ, ਏਸ ਕਾਲੋ ਮਹਾਮੁਨੀ’’ਤਿ॥ –

ਸਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਕੁਲਨਗਰੰ ਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਵਣ੍ਣੰ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਉਦਾਯਿ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਗਮਨਵਣ੍ਣੰ ਵਣ੍ਣੇਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ, ਕਰੋਥ ਞਾਤਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹਨ੍ਤਿ। ਸਾਧੁ ਉਦਾਯਿ, ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਞਾਤਕਾਨੰ ਸਙ੍ਗਹੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਹਿ, ਗਮਿਕਵਤ੍ਤੰ ਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਥੇਰੋ ਤੇਸੰ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਭਗਵਾ ਅਙ੍ਗਮਗਧਵਾਸੀਨੰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ, ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਵਾਸੀਨੰ ਦਸਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਖੀਣਾਸਵਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਯੋਜਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ‘‘ਰਾਜਗਹਤੋ

ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਂ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤੁਰਿਤਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਥੇਰੋਪਿ ‘‘ਭਗਵਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨੇ ਪਾਤੁਰਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਮਹਾਰਹੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਯਾਦਿਤਸ੍ਸ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਮਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਥ, ਤਾਤਾਤਿ। ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਕਹਂ ਪਨ, ਤਾਤ, ਸਤ੍ਥਾਤਿ? ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵਾਰੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਚਾਰਿਕਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਆਹ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਨਗਰਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਇਤੋਵ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਹਰਥਾ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਥੇਰਂ ਪਰਿਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣੇਨ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਮਭੋਜਨਸ੍ਸ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਪਤ੍ਤਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਥੇਰੋ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਆਹਰਿ, ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਏਤ੍ਤਕਂ ਭਗਵਾ ਆਗਤੋ, ਅਜ੍ਜ ਏਤ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਯ ਕਥਾਯ ਸਕਲਂ ਰਾਜਕੁਲਂ ਸਤ੍ਥੁ ਦਸ੍ਸਨਂ ਵਿਨਾਯੇਵ ਸਤ੍ਥਰਿ ਸਞ੍ਜਾਤਪ੍ਪਸਾਦਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇਨੇਵ ਨਂ ਭਗਵਾ ‘‘ਏਤਦਗ੍ਗਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕੁਲਪ੍ਪਸਾਦਕਾਨਂ ਯਦਿਦਂ ਕਾਲ਼ੁਦਾਯੀ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੧੯, ੨੨੫) ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪੇਸਿ।

ਸਾਕਿਯਾਪਿ ਖੋ ‘‘ਅਨੁਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਭਗਵਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਿਸੇਟ੍ਠਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਵੀਮਂਸਮਾਨਾ ‘‘ਨਿਗ੍ਰੋਧਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਆਰਾਮੋ ਰਮਣੀਯੋ’’ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਵਿਧਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਹਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਦਹਰਦਹਰੇ ਨਾਗਰਦਾਰਕੇ ਚ ਨਾਗਰਦਾਰਿਕਾਯੋ ਚ ਪਠਮਂ ਪਹਿਣਿਂਸੁ, ਤਤੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਚ ਰਾਜਕੁਮਾਰਿਕਾਯੋ ਚ, ਤੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਂ ਸਾਮਂ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਚੁਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਤ੍ਰ ਭਗਵਾ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਖੀਣਾਸਵਪਰਿਵੁਤੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾਕਿਯਾ ਨਾਮ ਮਾਨਜਾਤਿਕਾ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧਾ, ਤੇ ‘‘ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਦਹਰਤਰੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਨਿਟ੍ਠੋ, ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ, ਨਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦਹਰਦਹਰੇ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇ ਆਹਂਸੁ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਨ੍ਦਥ, ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ।

ਤੇਸੁ ਏਵਂ ਅਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ ਮਂ ਞਾਤਯੋ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਦਾਨਿ ਨੇ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਭਿਞ੍ਞਾਪਾਦਕਂ ਚਤੁਤ੍ਥਜ੍ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਆਕਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਸੀਸੇ ਪਾਦਪਂਸੁਂ ਓਕਿਰਮਾਨੋ ਵਿਯ ਕਣ੍ਡਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯਸਦਿਸਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਭਗਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਕਾਲ਼ਦੇਵਲਸ੍ਸ ਵਨ੍ਦਨਤ੍ਥਂ ਉਪਨੀਤਾਨਂ ਪਾਦੇ ਵੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਨ੍ਦਿਂ, ਅਯਂ ਮੇ ਪਠਮਵਨ੍ਦਨਾ। ਵਪ੍ਪਮਙ੍ਗਲਦਿਵਸੇ ਜਮ੍ਬੁਚ੍ਛਾਯਾਯ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਨਂ ਵੋ ਜਮ੍ਬੁਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਪਰਿਵਤ੍ਤਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਂ, ਅਯਂ ਮੇ ਦੁਤਿਯਵਨ੍ਦਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਇਮਂ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ, ਅਯਂ ਮੇ ਤਤਿਯਵਨ੍ਦਨਾ’’ਤਿ। ਰਞ੍ਞਾ ਪਨ ਵਨ੍ਦਿਤੇ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਏਕਸਾਕਿਯੋਪਿ ਨਾਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਵਨ੍ਦਿਂਸੁਯੇਵ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਞਾਤਯੋ ਵਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਭਗਵਤਿ ਸਿਖਾਪਤ੍ਤੋ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੋ ਅਹੋਸਿ , ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਮਹਾਮੇਘੋ ਪੋਕ੍ਖਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਿ। ਤਮ੍ਬਵਣ੍ਣਂ ਉਦਕਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੇਮਿਤੁਕਾਮੋਵ ਤੇਮੇਤਿ, ਅਤੇਮਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਏਕਬਿਨ੍ਦੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਪਤਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤਾ ‘‘ਅਹੋ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਅਹੋ ਅਬ੍ਭੁਤ’’ਨ੍ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਞਾਤਿਸਮਾਗਮੇ ਪੋਕ੍ਖਰਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਵਸ੍ਸੀ’’ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇ**ਸ੍ਸਨ੍ਤਰਜਾਤਕਂ** ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਏਕੋਪਿ ਰਾਜਾ ਵਾ ਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤੋ ਵਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵੁਤੋ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਂ ਨ ਕੋਚਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ, ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਭਗਵਾ ਇਨ੍ਦਖੀਲੇ ਠਿਤੋਵ ਆਵਜ੍ਜੇਸਿ ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਪੁਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾ ਕੁਲਨਗਰੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਂਸੁ, ਕਿਂ ਉਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਇਸ੍ਸਰਜਨਾਨਂ ਘਰਾਨਿ ਅਗਮਂਸੁ, ਉਦਾਹੁ ਸਪਦਾਨਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਂਸੂ''ਤਿ। ਤਤੋ ਏਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸਪਿ ਉਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਗਮਨਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਯਾਪਿ ਇਦਾਨਿ ਅਯਮੇਵ ਵਂਸੋ, ਅਯਂ ਪਵੇਣੀ ਪਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ, ਆਯਤਿਞ੍ਚ ਮੇ ਸਾਵਕਾਪਿ ਮਮਞ੍ਞੇਵ ਅਨੁਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਵਤ੍ਤਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਕੋਟਿਯਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠਗੇਹਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿ। ''ਅਯ੍ਯੋ ਕਿਰ ਸਿਦ੍ਧਤ੍ਥਕੁਮਾਰੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੀ''ਤਿ ਦ੍ਵਿਭੂਮਕਤਿਭੂਮਕਾਦੀਸੁ ਪਾਸਾਦੇਸੁ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੋ ਦਸ੍ਸਨਬ੍ਯਾਵਟੋ ਅਹੋਸਿ।

ਰਾਹੁਲਮਾਤਾਪਿ ਦੇਵੀ ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਨਗਰੇ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਸਿਵਿਕਾਦੀਹਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਕੇਸਮਸ੍ਸੁਂ ਓਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਵਸਨੋ ਕਪਾਲਹਤ੍ਥੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ, ਸੋਭਤਿ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਸਮੁਜ੍ਜਲਾਯ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਨਗਰਵੀਥਿਯੋ ਓਭਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖੇਪਸਮਙ੍ਗੀਭੂਤਾਯ ਅਸੀਤਿਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਾਵਭਾਸਿਤਾਯ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾਯ ਅਨੋਪਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਣ੍ਹੀਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਪਾਦਤਲਾ –

''ਸਿਨਿਦ੍ਧਨੀਲਮੁਦੁਕੁਞ੍ਚਿਤਕੇਸੋ , ਸੂਰਿਯਨਿਮ੍ਮਲਤਲਾਭਿਨਲਾਟੋ।
ਯੁਤ੍ਤਤੁਙ੍ਗਮੁਦੁਕਾਯਤਨਾਸੋ, ਰਂਸਿਜਾਲਵਿਤਤੋ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਚਕ੍ਕਵਰਙ੍ਕਿਤਰਤ੍ਤਸੁਪਾਦੋ, ਲਕ੍ਖਣਮਣ੍ਡਿਤਆਯਤਪਣ੍ਹਿ।
ਚਾਮਰਿਛਤ੍ਤਵਿਭੂਸਿਤਪਾਦੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਸਕ੍ਯਕੁਮਾਰੋ ਵਰਦੋ ਸੁਖੁਮਾਲੋ, ਲਕ੍ਖਣਵਿਚਿਤ੍ਤਪਸਨ੍ਨਸਰੀਰੋ।
ਲੋਕਹਿਤਾਯ ਆਗਤੋ ਨਰਵੀਰੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਆਯਤਯੁਤ੍ਤਸੁਸਣ੍ਠਿਤਸੋਤੋ, ਗੋਪਖੁਮੋ ਅਭਿਨੀਲਨੇਤ੍ਤੋ।
ਇਨ੍ਦਧਨੁਅਭਿਨੀਲਭਮੁਕੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਨਿਭੋ ਮੁਖਵਣ੍ਣੋ, ਦੇਵਨਰਾਨਂ ਪਿਯੋ ਨਰਨਾਗੋ।
ਮਤ੍ਤਗਜਿਨ੍ਦਵਿਲਾਸਿਤਗਾਮੀ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਸਿਨਿਦ੍ਧਸੁਗਮ੍ਭੀਰਮਞ੍ਜੁਸਘੋਸੋ, ਹਿਙ੍ਗੁਲਵਣ੍ਣਰਤ੍ਤਸੁਜਿਵ੍ਹੋ।
ਵੀਸਤਿਵੀਸਤਿਸੇਤਸੁਦਨ੍ਤੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਖਤ੍ਤਿਯਸਮ੍ਭਵਅਗ੍ਗਕੁਲਿਨ੍ਦੋ, ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਨਮਸ੍ਸਿਤਪਾਦੋ।
ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਤਿਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਵਟ੍ਟਸੁਵਟ੍ਟਸੁਸਣ੍ਠਿਤਗੀਵੋ , ਸੀਹਹਨੁਮਿਗਰਾਜਸਰੀਰੋ।
ਕਞ੍ਚਨਸੁਚ੍ਛਵਿਉਤ੍ਤਮਵਣ੍ਣੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਅਞ੍ਜਨਸਮਵਣ੍ਣਸੁਨੀਲਕੇਸੋ, ਕਞ੍ਚਨਪਟ੍ਟਵਿਸੁਦ੍ਧਨਲਾਟੋ।

ਓਸਧਿਪਣ੍ਡਰਸੁਦ੍ਧਸੁਉਣ੍ਣੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ॥

''ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਨਿਲਪਥੇ ਵਿਯ ਚਨ੍ਦੋ, ਤਾਰਾਗਣਪਰਿਵਡ੍ਢਿਤਰੂਪੋ।
ਸਾਵਕਮਜ੍ਝਗਤੋ ਸਮਣਿਨ੍ਦੋ, ਏਸ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਨਰਸੀਹੋ''ਤਿ॥ –

ਏਵਮਿਮਾਹਿ ਦਸਹਿ **ਨਰਸੀਹਗਾਥਾਹਿ** ਨਾਮ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ਇਦਾਨਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਸਾਟਕਂ ਸਣ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਤੁਰਿਤਤੁਰਿਤਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹੇ ਲਜ੍ਜਾਪੇਥ, ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਥ, ਕਿਂ 'ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਭਤ੍ਤਂ ਲਦ੍ਧੁ'ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਵਂਸਚਾਰਿਤ੍ਤਮੇਤਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਮ੍ਹਾਕਨ੍ਤਿ। ਨਨੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਖਤ੍ਤਿਯਵਂਸੋ ਨਾਮ ਵਂਸੋ, ਤਤ੍ਥ ਚ ਏਕਖਤ੍ਤਿਯੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ। ''ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਰਾਜਵਂਸੋ ਨਾਮ ਤਵ ਵਂਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਦੀਪਙ੍ਕਰੋ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ... ਪੇ॰... ਕਸ੍ਸਪੋਤਿ ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧਵਂਸੋ ਨਾਮ। ਏਤੇ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਅਨੇਕਸਹਸ੍ਸਸਙ੍ਖਾ ਬੁਦ੍ਧਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਾ, ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰੇਨੇਵ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਠਿਤੋਵ –

''ਉਤ੍ਤਿਟ੍ਠੇ ਨਪ੍ਪਮਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਚਰਿਤਂ ਚਰੇ।
ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਮ੍ਹਿ ਚਾ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੬੮) –

ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ। ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਰਾਜਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

''ਧਮ੍ਮਂ ਚਰੇ ਸੁਚਰਿਤਂ, ਨ ਨਂ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਂ ਚਰੇ।
ਧਮ੍ਮਚਾਰੀ ਸੁਖਂ ਸੇਤਿ, ਅਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਰਮ੍ਹਿ ਚਾ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੬੯) –

ਇਮਂ ਪਨ ਗਾਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। **ਮਹਾਧਮ੍ਮਪਾਲਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੧੦.੯੨ ਆਦਯੋ) ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਮਰਣਸਮਯੇ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋਯੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ ਪਨ ਪਧਾਨਾਨੁਯੋਗਕਿਚ੍ਚਂ ਰਞ੍ਞੋ ਨਾਹੋਸਿ। ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਸਚ੍ਛਿਕਤ੍ਵਾਯੇਵ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਸਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਮਹਾਪਾਸਾਦਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਪਰਿਵਿਸਿ। ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬਂ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਰਂ। ਸਾ ਪਨ ''ਗਚ੍ਛ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਾਹੀ''ਤਿ ਪਰਿਜਨੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾਪਿ ''ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਯਮੇਵ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਗਤਮੇਵ ਨਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨ ਅਗਮਾਸਿ।

ਭਗਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਧੀਤਾ ਯਥਾਰੁਚਿ ਵਨ੍ਦਮਾਨਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਪ੍ਫਕੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਸੀਸਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਨ੍ਦਿ। ਰਾਜਾ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਭਗਵਤਿ ਸਿਨੇਹਬਹੁਮਾਨਾਦਿਗੁਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਕਥੇਸਿ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਧੀਤਾ 'ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਨਿਵਾਸਿਤਾਨੀ'ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾ ਜਾਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਭਤ੍ਤਿਕਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਭਤ੍ਤਿਕਾਵ ਜਾਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਹਾਸਯਨਸ੍ਸ ਛਡ੍ਡਿਤਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟ੍ਟਿਕਾਮਞ੍ਚਕੇਯੇਵ ਨਿਪਨ੍ਨਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਵਿਰਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵਿਰਤਮਾਲਾਗਨ੍ਧਾਵ ਜਾਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕੇਹਿ 'ਮਯਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਸਾਸਨੇ ਪੇਸਿਤੇਪਿ ਏਕਞਾਤਕਮ੍ਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਏਵਂ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਮੇ ਧੀਤਾ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਯਂ ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਰਕ੍ਖਿਯਮਾਨਾ ਰਾਜਧੀਤਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕੇ ਞਾਣੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ, ਏਸਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਾਰਕ੍ਖਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਿਚਰਮਾਨਾ ਅਪਰਿਪਕ੍ਕੇ ਞਾਣੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ **ਚਨ੍ਦਕਿਨ੍ਨਰੀਜਾਤਕਂ** (ਜਾ॰ ੧.੧੪.੧੮ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਨ ਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਭਿਸੇਕਗੇਹਪ੍ਪਵੇਸਨਵਿਵਾਹਮਙ੍ਗਲੇਸੁ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ ਕੁਮਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਵਟਂ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ‘‘ਪਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਵਿਸਹਮਾਨੋ ਵਿਹਾਰਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ, ਤਂ ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਂਯੇਵ ਭਗਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਨਨ੍ਦਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ।

ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਕੁਮਾਰਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸਿ ‘‘ਪਸ੍ਸ, ਤਾਤ, ਏਤਂ ਵੀਸਤਿਸਹਸ੍ਸਸਮਣਪਰਿਵੁਤਂ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਰੂਪਵਣ੍ਣਂ ਸਮਣਂ, ਅਯਂ ਤੇ ਪਿਤਾ, ਏਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਾ ਨਿਧਯੋ ਅਹੇਸੁਂ, ਤ੍ਯਾਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ, ਗਚ੍ਛ, ਨਂ ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਯਾਚਾਹਿ – ‘ਅਹਂ ਤਾਤ ਕੁਮਾਰੋ ਅਭਿਸੇਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਧਨੇਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ, ਧਨਂ ਮੇ ਦੇਹਿ। ਸਾਮਿਕੋ ਹਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸਾ’ਤਿ’’। ਕੁਮਾਰੋ ਚ ਭਗਵਤੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਿਨੇਹਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਸੁਖਾ ਤੇ, ਸਮਣ, ਛਾਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਬਹੁਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਰੂਪਂ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਕੁਮਾਰੋਪਿ ‘‘ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਮੇ, ਸਮਣ, ਦੇਹਿ, ਦਾਯਜ੍ਜਂ ਮੇ, ਸਮਣ, ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਭਗਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਾਪੇਸਿ, ਪਰਿਜਨੋਪਿ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਭਗਵਤਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਰਾਮਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤੋ ਭਗਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਯਂ ਅਯਂ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਾਨੁਗਤਂ ਸਵਿਘਾਤਂ, ਹਨ੍ਦਸ੍ਸ ਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਅਰਿਯਧਨਂ ਦੇਮਿ, ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਦਾਯਜ੍ਜਸ੍ਸ ਨਂ ਸਾਮਿਕਂ ਕਰੋਮੀ’’ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਤ੍ਵਂ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਰਾਹੁਲਕੁਮਾਰਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਹੀ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਪਨ ਕੁਮਾਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਧਿਮਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਭਗਵਤੋ ਨਿਵੇਦੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਰਂ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਾ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇ ਕਤਪਾਤਰਾਸੋ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਰਞ੍ਞਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਕਾਲੇ ਏਕਾ ਦੇਵਤਾ ਮਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਕਾਲਕਤੋ’ਤਿ ਆਹ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਅਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੋ ‘ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਂ ਅਪ੍ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਰੋਤੀ’ਤਿ ਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਸਦ੍ਦਹਿਸ੍ਸਥ, ਯੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਟ੍ਠਿਕਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਮਤੋ’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਨ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ **ਮਹਾਧਮ੍ਮਪਾਲਜਾਤਕਂ** ਕਥੇਸਿ। ਕਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਰਾਜਾ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਪਿਤਰਂ ਤੀਸੁ ਫਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਪੁਨਦੇਵ ਰਾਜਗਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਰਾਜਗਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਯਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਲਵਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਵਿਵਟੇਨ ਦ੍ਵਾਰੇਨ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਿਕੇ ਯੋਜਨਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟੀਹਿ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਮਜ੍ਝੇ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰਾਨਂ ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕਸਨ੍ਨਿਵੇਸਨੇ ਆਵਾਸੇ ਏਕਕੂਟਾਗਾਰਦ੍ਵਿਕੂਟਾਗਾਰਹਂਸਵਟ੍ਟਕਦੀਘਸਾਲਾਮਣ੍ਡਪਾਦਿਵਸੇਨ ਸੇਸਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀਚਙ੍ਕਮਨਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚਾਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕੋਟਿਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇਨ ਰਮਣੀਯੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਮਨੋਰਮਂ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਆਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਦੂਤਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਦੂਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਨਗਰਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਪਿ ਖੋ ਵਿਹਾਰਮਹਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਜੇਤਵਨਪ੍ਪਵਿਸਨਦਿਵਸੇ ਪੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੇਹੇਵ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕੁਮਾਰਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਵਤ੍ਥਸਮੁਜ੍ਜਲਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਧਜਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਸਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਮਹਾਸੁਭਦ੍ਦਾ ਚੂਲ਼ਸੁਭਦ੍ਦਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਣ੍ਣਘਟੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਤਾਸਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਮਾਤੁਗਾਮਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਣ੍ਣਪਾਤਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਸਯਂ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਅਹਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੇਹੇਵ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸੇਟ੍ਠਿਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਚ੍ਛਿ। ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਉਪਾਸਕਪਰਿਸਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਪ੍ਪਭਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਰਸਸੇਕਪਿਞ੍ਜਰਾਨਿ ਵਿਯ ਵਨਨ੍ਤਰਾਨਿ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਅਨਨ੍ਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲ਼ਾਯ ਅਪਟਿਸਮਾਯ ਬੁਦ੍ਧਸਿਰਿਯਾ ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਪੁਚ੍ਛਿ – ‘‘ਕਥਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਪਟਿਪਜ੍ਜਾਮੀ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਗਹਪਤਿ ਇਮਂ ਵਿਹਾਰਂ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਹੀਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰਂ ਆਦਾਯ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਉਦਕਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਂ ਆਗਤਾਨਾਗਤਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਿਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਵਿਹਾਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ –

‘‘ਸੀਤਂ ਉਣ੍ਹਂ ਪਟਿਹਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਾਲ਼ਮਿਗਾਨਿ ਚ।
ਸਰੀਸਪੇ ਚ ਮਕਸੇ, ਸਿਸਿਰੇ ਚਾਪਿ ਵੁਟ੍ਠਿਯੋ॥

‘‘ਤਤੋ ਵਾਤਾਤਪੋ ਘੋਰੋ, ਸਞ੍ਜਾਤੋ ਪਟਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਲੇਣਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਖਤ੍ਥਞ੍ਚ, ਝਾਯਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਤੁਂ॥

‘‘ਵਿਹਾਰਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਅਗ੍ਗਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੋਸੋ, ਸਮ੍ਪਸ੍ਸਂ ਅਤ੍ਥਮਤ੍ਤਨੋ॥

‘‘ਵਿਹਾਰੇ ਕਾਰਯੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਵਾਸਯੇਤ੍ਥ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੇ।
ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਨਞ੍ਚ ਪਾਨਞ੍ਚ, ਵਤ੍ਥਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਚ॥

‘‘ਦਦੇਯ੍ਯ ਉਜੁਭੂਤੇਸੁ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ।
ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾਪਨੂਦਨਂ।
ਯਂ ਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਇਧਞ੍ਞਾਯ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਤਿ ਅਨਾਸਵੋ’’ਤਿ॥ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੯੫) –

ਵਿਹਾਰਾਨਿਸਂਸਂ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਿਹਾਰਮਹਂ ਆਰਭਿ। ਵਿਸਾਖਾਯ ਪਾਸਾਦਮਹੋ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਹਾਰਮਹੋ ਨਵਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਨਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਵਿਹਾਰਮਹੇਪਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸੇਵ ਕੋਟਿਯੋ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਇਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਿਹਾਰੇ ਚਤੁਪਣ੍ਣਾਸਕੋਟਿਸਙ੍ਖਜਂ ਧਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਵਿਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਪੁਨਬ੍ਬਸੁਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਇਟ੍ਠਕਾਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਸਿਖਿਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਸਿਰਿਵਡ੍ਢੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਫਾਲਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਤਿਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਵੇਸ੍ਸਭੁਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਸੋਤ੍ਥਿਜੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਹਤ੍ਥਿਪਦਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਕਕੁਸਨ੍ਧਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਅਚ੍ਚੁਤੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ

ਸੁਵਣ੍ਣਇਟ੍ਠਕਾਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਕੋਣਾਗਮਨਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਉਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕਚ੍ਛਪਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਡ੍ਢਗਾਵੁਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਸੁਮਙ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕਟ੍ਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਸੋਲ਼ਸਕਰੀਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਕਾਲੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਹਾਪਣਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਨ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਟ੍ਠਕਰੀਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਸਙ੍ਘਾਰਾਮਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਇਦਂ ਕਿਰ ਠਾਨਂ ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਅਵਿਜਹਿਤਟ੍ਠਾਨਮੇਵ।

ਇਤਿ ਮਹਾਬੋਧਿਮਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਪ੍ਪਤ੍ਤਿਤੋ ਯਾਵ ਮਹਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮਞ੍ਚਾ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਭਗਵਾ ਵਿਹਾਸਿ, ਇਦਂ **ਸਨ੍ਤਿਕੇਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਜਾਤਕਾਨਿ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਨਿਦਾਨਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧. ਏਕਕਨਿਪਾਤੋ

੧. ਅਪਣ੍ਣਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਪਣ੍ਣਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਮਂ ਤਾਵ ਅਪਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੇਤਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਕਂ ਪਨ ਆਰਬ੍ਭ ਅਯਂ ਕਥਾ ਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾਤਿ? ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਦਿਵਸੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਹਾਯਕੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੇ ਆਦਾਯ ਬਹੁਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚੇਵ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਮਧੁਫਾਣਿਤਵਤ੍ਥਚ੍ਛਾਦਨਾਨਿ ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਚੇਵ ਵਤ੍ਥਾਨਿ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਛ ਨਿਸਜ੍ਜਾਦੋਸੇ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਪਿ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕਾ ਤਥਾਗਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕਂ ਮੁਖਂ, ਲਕ੍ਖਣਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਕਾਯਂ, ਆਵੇਲ਼ਾਵੇਲ਼ਾ ਯਮਕਯਮਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਛਰਨ੍ਤਿਯੋ ਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਚ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਸਤ੍ਥਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ ਤਰੁਣਸੀਹੋ ਵਿਯ ਗਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪਾਵੁਸ੍ਸਕਮੇਘੋ ਵਿਯ ਚ ਆਕਾਸਗਙ੍ਗਂ ਓਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਰਤਨਦਾਮਂ ਗਨ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਚ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਸਵਨੀਯੇਨ ਕਮਨੀਯੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਨਾਨਾਨਯਵਿਚਿਤ੍ਤਂ ਮਧੁਰਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦਸਬਲਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਰਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਪੁਨਦੇਵ ਰਾਜਗਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਗਤਕਾਲੇ ਤਂ ਸਰਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਰਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੂਲਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ। ਭਗਵਾਪਿ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਮਾਸੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜੇਤਵਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਪੁਨਪਿ ਤੇ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਪਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਤਥਾਗਤੇ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਗਹਿਤਸਰਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਰਣਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਭਗਵਾ ਅਪਰਿਮਿਤਕਪ੍ਪਕੋਟਿਯੋ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਵਚੀਸੁਚਰਿਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧਗਨ੍ਧਿਤਂ ਨਾਨਾਗਨ੍ਧਪੂਰਿਤਂ ਰਤਨਕਰਣ੍ਡਕਂ ਵਿਵਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮੁਖਪਦੁਮਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਾਸਕਾ ਤੀਣਿ ਸਰਣਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਰਣਂ ਗਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਤੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਹਿ ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਾਸਕਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਵੀਚਿਂ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ ਅਪਰਿਮਾਣਾਸੁ ਲੋਕਧਾਤੂਸੁ ਸੀਲਾਦੀਹਿ ਗੁਣੇਹਿ ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਸਦਿਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਅਧਿਕਤਰੋ''ਤਿ। ''ਯਾਵਤਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਤ੍ਤਾ ਅਪਦਾ ਵਾ ਦ੍ਵਿਪਦਾ ਵਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਵਾ ਬਹੁਪ੍ਪਦਾ ਵਾ, ਤਥਾਗਤੋ ਤੇਸਂ ਅਗ੍ਗਮਕ੍ਖਾਯਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੩੯; ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪), ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਤ੍ਤਂ ਇਧ ਵਾ ਹੁਰਂ ਵਾ...ਪੇ॰... (ਖੁ॰ ਪਾ॰ ੬.੩; ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੨੨੬) ਅਗ੍ਗਤੋ ਵੇ ਪਸਨ੍ਨਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੪.੩੪; ਇਤਿਵੁ॰ ੯੦) ਸੁਤ੍ਤੇਹਿ ਪਕਾਸਿਤੇ ਰਤਨਤ੍ਤਯਗੁਣੇ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਉਤ੍ਤਮਗੁਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਰਤਨਤ੍ਤਯਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾ ਉਪਾਸਕਾ ਵਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਾ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪਾਯਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋ ਪਨ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਭੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਏਵਰੂਪਂ ਸਰਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਸਰਣਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਹਿ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਏਤ੍ਥ ਚ ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਮੋਕ੍ਖਵਸੇਨ ਉਤ੍ਤਮਵਸੇਨ ਸਰਣਗਤਾਨਂ ਅਪਾਯੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ ਅਭਾਵਦੀਪਨਤ੍ਥਂ ਇਮਾਨਿ ਸੁਤ੍ਤਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤਬ੍ਬਾਨਿ –

''ਯੇ ਕੇਚਿ ਬੁਦ੍ਧਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੩੩੨; ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੩੭)।

''ਯੇ ਕੇਚਿ ਧਮ੍ਮਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ॥

''ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਙ੍ਘਂ ਸਰਣਂ ਗਤਾਸੇ, ਨ ਤੇ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭੂਮਿਂ।
ਪਹਾਯ ਮਾਨੁਸਂ ਦੇਹਂ, ਦੇਵਕਾਯਂ ਪਰਿਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ॥

''ਬਹੁਂ ਵੇ ਸਰਣਂ ਯਨ੍ਤਿ, ਪਬ੍ਬਤਾਨਿ ਵਨਾਨਿ ਚ।
ਆਰਾਮਰੁਕ੍ਖਚੇਤ੍ਯਾਨਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ॥

''ਨੇਤਂ ਖੋ ਸਰਣਂ ਖੇਮਂ, ਨੇਤਂ ਸਰਣਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਨੇਤਂ ਸਰਣਮਾਗਮ੍ਮ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤਿ॥

''ਯੋ ਚ ਬੁਦ੍ਧਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਸਰਣਂ ਗਤੋ।
ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਰਿਯਸਚ੍ਚਾਨਿ, ਸਮ੍ਮਪ੍ਪਞ੍ਞਾਯ ਪਸ੍ਸਤਿ॥

''ਦੁਕ੍ਖਂ ਦੁਕ੍ਖਸਮੁਪ੍ਪਾਦਂ, ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਮਂ।
ਅਰਿਯਞ੍ਚਟ੍ਠਙ੍ਗਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਦੁਕ੍ਖੂਪਸਮਗਾਮਿਨਂ॥

''ਏਤਂ ਖੋ ਸਰਣਂ ਖੇਮਂ, ਏਤਂ ਸਰਣਮੁਤ੍ਤਮਂ।
ਏਤਂ ਸਰਣਮਾਗਮ੍ਮ, ਸਬ੍ਬਦੁਕ੍ਖਾ ਪਮੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੮੮-੧੯੨)।

ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਨੇਸਂ ਸਤ੍ਥਾ ਏਤ੍ਤਕਂਯੇਵ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ''ਉਪਾਸਕਾ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ, ਧਮ੍ਮਾਨੁਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ, ਸਙ੍ਘਾਨੁਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ ਦੇਤਿ, ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਦੇਤਿ, ਸਕਦਾਗਾਮਿਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਦੇਤਿ, ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ ਦੇਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਂ ਦੇਤਿ, ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਦੇਤੀ''ਤਿਏਵਮਾਦੀਹਿਪਿ ਨਯੇਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਸਰਣਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਾਦਿਪ੍ਪਦਾਨਂ ''ਏਕਧਮ੍ਮੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਾਵਿਤੋ ਬਹੁਲੀਕਤੋ ਏਕਨ੍ਤਨਿਬ੍ਬਿਦਾਯ ਵਿਰਾਗਾਯ ਨਿਰੋਧਾਯ ਉਪਸਮਾਯ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਬੋਧਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤਿ। ਕਤਮੋ ਏਕਧਮ੍ਮੋ? ਬੁਦ੍ਧਾਨੁਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਏਵਮਾਦੀਹਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੯੬) ਸੁਤ੍ਤੇਹਿ ਦੀਪੇਤਬ੍ਬਂ।

ਏਵਂ ਭਗਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਉਪਾਸਕੇ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ''ਉਪਾਸਕਾ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਸਰਣਂ 'ਸਰਣ'ਨ੍ਤਿ ਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹੇਨ ਵਿਰਦ੍ਧਗ੍ਗਾਹੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਯਕ੍ਖਭਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਅਪਣ੍ਣਕਗ੍ਗਾਹਂ ਪਨ ਏਕਂਸਿਕਗ੍ਗਾਹਂ ਅਵਿਰਦ੍ਧਗ੍ਗਾਹਂ ਗਹਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਗਹਪਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਤ੍ਥਵਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਭਨ੍ਤੇ,

ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਇਮੇਸੰ ਉਪਾਸਕਾਨੰ ਉਤ੍ਤਮਸਰਣੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਗ੍ਗਹਣੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਕਟੰ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਤਕ੍ਕਿਕਾਨੰ ਵਿਨਾਸੋ, ਅਪਣ੍ਣਕਗ੍ਗਾਹੰ ਗਹਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਪਾਕਟੋ, ਸਾਧੁ ਵਤ ਨੋ ਭਗਵਾ ਆਕਾਸੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਤੂ’’ਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਾ ‘‘ਮਯਾ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਅਪਰਿਮਿਤਕਾਲੰ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਕਙ੍ਖਚ੍ਛੇਦਨਤ੍ਥਮੇਵ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣੰ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧੰ, ਸੀਹਵਸਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਨਾਲਿੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਸੋਤੰ ਓਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸੁਣੋਹੀ’’ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦੰ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਗਬ੍ਭੰ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੰ ਨੀਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਰਣੰ ਪਾਕਟੰ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਕੁਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਸਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਵਣਿਜ੍ਜੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਕਦਾਚਿ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਤੋ ਅਪਰਨ੍ਤੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਅਪਰਨ੍ਤਤੋ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤੰ। ਬਾਰਾਣਸਿਯੰਯੇਵ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਿ ਬਾਲੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਅਨੁਪਾਯਕੁਸਲੋ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਮਹਗ੍ਘੰ ਭਣ੍ਡੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਸਜ੍ਜਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਤਥੇਵ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨਸਜ੍ਜਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਚੇ ਅਯੰ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਕਟਸਹਸ੍ਸੇ ਏਕਤੋ ਮਗ੍ਗੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਮਗ੍ਗੋਪਿ ਨਪ੍ਪਹੋਸ੍ਸਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਦਾਰੁਦਕਾਦੀਨਿਪਿ, ਬਲਿਬਦ੍ਦਾਨੰ ਤਿਣਾਨਿਪਿ ਦੁਲ੍ਲਭਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਤੇਨ ਵਾ ਮਯਾ ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦ੍ਵੀਹਿਪਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਕਤੋ ਗਨ੍ਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਪੁਰਤੋ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਪਚ੍ਛਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਮਯਿ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਬਹੂ ਆਨਿਸੰਸਾ, ਮਗ੍ਗੇਨ ਅਭਿਨ੍ਨੇਨੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਗੋਣਾ ਅਨਾਮਟ੍ਠਤਿਣੰ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਅਨਾਮਟ੍ਠੰ ਸੂਪੇਯ੍ਯਪਣ੍ਣੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਸਨ੍ਨੰ ਉਦਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਥਾਰੁਚਿੰ ਅਗ੍ਘੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਅਹੰ, ਸਮ੍ਮ, ਪੁਰਤੋ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਮਨੇ ਬਹੂ ਆਨਿਸੰਸੇ ਅਦ੍ਦਸ। ਏਵੰ ਹਿਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ – ‘‘ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਮਗ੍ਗੇ ਵਿਸਮਟ੍ਠਾਨੰ ਸਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਹੰ ਤੇਹਿ ਗਤਮਗ੍ਗੇਨ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਰਤੋ ਗਤੇਹਿ ਬਲਿਬਦ੍ਦੇਹਿ ਪਰਿਣਤਥਦ੍ਧਤਿਣੇ ਖਾਦਿਤੇ ਮਮ ਗੋਣਾ ਪੁਨ ਉਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਮਧੁਰਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗਹਿਤਪਣ੍ਣਟ੍ਠਾਨਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਸੂਪੇਯ੍ਯਪਣ੍ਣੰ ਮਧੁਰੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨੁਦਕੇ ਠਾਨੇ ਆਵਾਟੰ ਖਨਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇ ਉਦਕੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਕਤੇਸੁ ਆਵਾਟੇਸੁ ਮਯੰ ਉਦਕੰ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਗ੍ਘਟ੍ਠਪਨੰ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਨਸਦਿਸੰ, ਅਹੰ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤੇਹਿ ਠਪਿਤਗ੍ਘੇਨ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਏਤ੍ਤਕੇ ਆਨਿਸੰਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਾਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਸਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਸਕਟਾਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਵਾਸੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਤਾਰਮੁਖੰ ਪਾਪੁਣਿ।

ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਨਾਮ – ਚੋਰਕਨ੍ਤਾਰੰ, ਵਾਲ਼ਕਨ੍ਤਾਰੰ, ਨਿਰੁਦਕਕਨ੍ਤਾਰੰ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਕਨ੍ਤਾਰੰ, ਅਪ੍ਪਭਕ੍ਖਕਨ੍ਤਾਰਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰ। ਤਤ੍ਥ ਚੋਰੇਹਿ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਮਗ੍ਗੋ **ਚੋਰਕਨ੍ਤਾਰੰ** ਨਾਮ। ਸੀਹਾਦੀਹਿ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਮਗ੍ਗੋ **ਵਾਲ਼ਕਨ੍ਤਾਰੰ** ਨਾਮ। ਯਤ੍ਥ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਵਾ ਪਾਤੁੰ ਵਾ ਉਦਕੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦੰ **ਨਿਰੁਦਕਕਨ੍ਤਾਰੰ** ਨਾਮ। ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਧਿਟ੍ਠਿਤੰ **ਅਮਨੁਸ੍ਸਕਨ੍ਤਾਰੰ** ਨਾਮ। ਮੂਲਖਾਦਨੀਯਾਦਿਵਿਰਹਿਤੰ **ਅਪ੍ਪਭਕ੍ਖਕਨ੍ਤਾਰੰ** ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਚਵਿਧੇ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਤੰ ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਨਿਰੁਦਕਕਨ੍ਤਾਰਞ੍ਚੇਵ ਅਮਨੁਸ੍ਸਕਨ੍ਤਾਰਞ੍ਚ। ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਸਕਟੇਸੁ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾ ਚਾਟਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਿਕੰ ਕਨ੍ਤਾਰੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਕਨ੍ਤਾਰਮਜ੍ਝੰ ਗਤਕਾਲੇ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਯਕ੍ਖੋ ‘‘ਇਮੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਗਹਿਤੰ ਉਦਕੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਨੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੇਤਤਰੁਣਬਲਿਬਦ੍ਦਯੁਤ੍ਤੰ ਮਨੋਰਮੰ ਯਾਨਕੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਨੁਕਲਾਪਫਲਕਾਵੁਧਹਤ੍ਥੇਹਿ ਦਸਹਿ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਉਪ੍ਪਲਕੁਮੁਦਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਕੇਸੋ ਅਲ੍ਲਵਤ੍ਥੋ ਇਸ੍ਸਰਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਯਾਨਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਦ੍ਦਮਮਕ੍ਖਿਤੇਹਿ ਚਕ੍ਕੇਹਿ ਪਟਿਪਥੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਰਿਵਾਰਅਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ

ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਲ੍ਲਕੇਸਾ ਅਲ੍ਲਵਤ੍ਥਾ ਉਪ੍ਪਲਕੁਮੁਦਮਾਲਾ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਪੁਣ੍ਡਰੀਕਕਲਾਪੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਿਸਮੁਲਾਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਚੇਵ ਕਲਲੇਹਿ ਚ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਹਿ ਅਗਮਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਵਾਹਾ ਚ ਨਾਮ ਯਦਾ ਧੁਰਵਾਤੋ ਵਾਯਤਿ, ਤਦਾ ਯਾਨਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਾਕਪਰਿਵੁਤਾ ਰਜਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਯਦਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾਤੋ ਵਾਯਤਿ, ਤਦਾ ਤੇਨੇਵ ਨਯੇਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਧੁਰਵਾਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਪੁਰਤੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਯਕ੍ਖੋ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਨਕਂ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਅਕਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਵਾਹੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਨਕਂ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਂ ਗਮਨੋਕਾਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਿਤੋ ਤਂ ਯਕ੍ਖਂ ਅਵੋਚ ''ਭੋ, ਅਮ੍ਹੇ ਤਾਵ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਆਗਚ੍ਛਾਮ। ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਉਪ੍ਪਲਕੁਮੁਦਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਪੁਣ੍ਡਰੀਕਹਤ੍ਥਾ ਭਿਸਮੁਲਾਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਕਦ੍ਦਮਮਕ੍ਖਿਤਾ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਹਿ ਆਗਚ੍ਛਥ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਆਗਤਮਗ੍ਗੇ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਉਪ੍ਪਲਾਦਿਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾਨਿ ਵਾ ਸਰਾਨਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਥੇਸਿ। ਏਸਾ ਨੀਲਵਨਰਾਜਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਏਕੋਦਕਂ, ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਕਨ੍ਦਰਾ ਪੂਰਾ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਦੁਮਾਦਿਸਞ੍ਛਨ੍ਨਾਨਿ ਸਰਾਨਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਸੁ ਸਕਟੇਸੁ ''ਇਮਾਨਿ ਸਕਟਾਨਿ ਆਦਾਯ ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਸੁਕਜਨਪਦਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਚਿਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਕਟੇ ਕਿਂ ਨਾਮ ਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਸੁਕਞ੍ਚ ਅਸੁਕਞ੍ਚਾ''ਤਿ। ''ਪਚ੍ਛਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਸਕਟਂ ਅਤਿਵਿਯ ਗਰੁਕਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਂ ਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ? ''ਉਦਕਂ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ''ਪਰਤੋ ਤਾਵ ਉਦਕਂ ਆਨੇਨ੍ਤੇਹਿ ਵੋ ਮਨਾਪਂ ਕਤਂ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਉਦਕੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪੁਰਤੋ ਬਹੁ ਉਦਕਂ, ਚਾਟਿਯੋ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖੇਨ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਪਞ੍ਚੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਕ੍ਖਨਗਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸੋਪਿ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਯੋ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਸਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਕਂ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਪਾਜਾਪੇਸਿ, ਪੁਰਤੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਉਦਕਂ ਨਾਹੋਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਾਨੀਯਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਟ੍ਟਕੇਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਚਕ੍ਕੇਸੁ ਬਨ੍ਧਿਂਸੁ। ਨੇਵ ਗੋਣਾਨਂ ਉਦਕਂ ਅਹੋਸਿ, ਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਵਾ। ਦੁਬ੍ਬਲਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਿਂਸੁ। ਰਤ੍ਤਿਭਾਗਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਯਕ੍ਖਾ ਯਕ੍ਖਨਗਰਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਗੋਣੇ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਚ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਅਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਏਵਮੇਕਂ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਹਤ੍ਥਟ੍ਠਿਕਾਦੀਨਿ ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾਸੁ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਯਥਾਪੂਰਿਤਾਨੇਵ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਦਿਵਸਤੋ ਮਾਸਡ੍ਢਮਾਸਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਕਨ੍ਤਾਰਮੁਖਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਉਦਕਚਾਟਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਉਦਕਂ ਆਦਾਯ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਸਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਕਂ ਮਾ ਵਲਞ੍ਜਯਿਤ੍ਥ, ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਰੇ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਖਾਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਨ੍ਤਾਰਮਜ੍ਝਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਪਥੇ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਉਦਕਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਰੁਦਕਕਨ੍ਤਾਰੋ ਨਾਮੇਸ, ਅਯਞ੍ਚ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਰਤ੍ਤਨੇਤ੍ਤੋ, ਛਾਯਾਪਿਸ੍ਸ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਇਮਿਨਾ ਪੁਰਤੋ ਗਤੋ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਂ ਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਸੋ ਖਾਦਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵਂ ਉਪਾਯਕੋਸਲ੍ਲਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ। ਤਤੋ ਨਂ ਆਹ ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਮਯਂ ਵਾਣਿਜਾ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞਂ ਉਦਕਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਗਹਿਤਉਦਕਂ ਨ ਛਡ੍ਡੇਮ, ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਸਲ੍ਲਹੁਕਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯਕ੍ਖੋ ਥੋਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਦਸ੍ਸਨਂ ਉਪਗਮ੍ਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਕ੍ਖਨਗਰਮੇਵ ਗਤੋ।

ਯਕ੍ਖੇ ਪਨ ਗਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਹੰਸੁ ''ਅਯਜ, ਏਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ 'ਏਸਾ ਨੀਲਵਨਰਾਜਿ ਪਵ੍ਵਾਯਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਲਕੁਮੁਦਮਾਲਾਧਾਰਿਨੋ ਪਦੁਮਪੁਣ੍ਡਰੀਕਕਲਾਪੇ ਆਦਾਯ ਭਿਸਮੁਲ਼ਾਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਅਲ੍ਲਵਤ੍ਥਾ ਅਲ੍ਲਕੇਸਾ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਹਿ ਆਗਤਾ, ਉਦਕੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਲ੍ਲਹੁਕੇਹਿ ਸਕਟੇਹਿ ਖਿਪ੍ਪੰ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ 'ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਸਰੋ ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਵਾ ਅਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ, ਅਯਜ, ਸੁਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਨਿਰੁਦਕਕਨ੍ਤਾਰੋ ਨਾਮ ਏਸੋ, ਇਦਾਨਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਏਤਾਯ ਨੀਲਵਨਰਾਜਿਯਾ ਪੁਰਤੋ ਦੇਵੋ ਵਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ''ਵੁਟ੍ਠਿਵਾਤੋ ਨਾਮ ਕਿਤ੍ਤਕੰ ਠਾਨੰ ਵਾਯਤੀ''ਤਿ? ''ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੰ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਕਚ੍ਚਿ ਪਨ ਵੋ ਏਕਸ੍ਸਾਪਿ ਸਰੀਰੰ ਵੁਟ੍ਠਿਵਾਤੋ ਪਹਰਤੀ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਮੇਘਸੀਸੰ ਨਾਮ ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਪਵ੍ਵਾਯਤੀ''ਤਿ? ''ਤਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਕੇਨਚਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਮੇਘਸੀਸੰ ਦਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਨਾਮ ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਪਵ੍ਵਾਯਤੀ''ਤਿ? ''ਚਤੁਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਕੇਨਚਿ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤੋਭਾਸੋ ਦਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਮੇਘਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮ ਕਿਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਸੁਯਜਤੀ''ਤਿ? ''ਏਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਵੋ ਕੇਨਚਿ ਮੇਘਸਦ੍ਦੋ ਸੁਤੋ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ, ਅਯਜਾ''ਤਿ। ''ਨ ਏਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਯਕ੍ਖਾ ਏਤੇ, ਅਮ੍ਹੇ ਉਦਕੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਆਗਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਤੋ ਗਤੋ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਨ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ। ਅਦ੍ਧਾ ਸੋ ਏਤੇਹਿ ਉਦਕੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਯਥਾਪੂਰਿਤਾਨੇਵ ਠਿਤਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਜ੍ਜ ਮਯੰ ਤਾਨਿ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਪਸਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਦਕੰ ਅਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੀਘਸੀਘੰ ਪਾਜੇਥਾ''ਤਿ ਪਾਜਾਪੇਸਿ।

ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਥਾਪੂਰਿਤਾਨੇਵ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਗੋਣਮਨੁਸ੍ਸਾਨਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਟ੍ਠਿਕਾਦੀਨਿ ਦਿਸਾਵਿਦਿਸਾਸੁ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਮੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਪਰਿਵਟ੍ਟਕੇਨ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰੰ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਚ ਗੋਣੇ ਚ ਸਾਯਮਾਸਭਤ੍ਤੰ ਭੋਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਗੋਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਬਲਨਾਯਕੇ ਹੁਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਹਤ੍ਥੋ ਤਿਯਾਮਰਤ੍ਤਿੰ ਆਰਕ੍ਖੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਅਰੁਣੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਨ ਪਾਤੋਵ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਬਲਸਕਟਾਨਿ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥਿਰਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘੰ ਭਣ੍ਡੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਗ੍ਘੰ ਭਣ੍ਡੰ ਆਰੋਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਧਿਪ੍ਪੇਤੰ ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਗੁਣਤਿਗੁਣੇਨ ਮੂਲੇਨ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਪਰਿਸੰ ਆਦਾਯ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਗਰਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵੰ, ਗਹਪਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹਗਾਹਿਨੋ ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤਾ, ਅਪਣ੍ਣਕਗ੍ਗਾਹਗਾਹਿਨੋ ਪਨ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿੰਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਪਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧. ''ਅਪਣ੍ਣਕੰ ਠਾਨਮੇਕੇ, ਦੁਤਿਯੰ ਆਹੁ ਤਕ੍ਕਿਕਾ।
ਏਤਦਵ੍ਵਾਯ ਮੇਧਾਵੀ, ਤੰ ਗਣ੍ਹੇ ਯਦਪਣ੍ਣਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਣ੍ਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੰਸਿਕੰ ਅਵਿਰਦ੍ਧੰ ਨਿਯਜਾਨਿਕੰ। **ਠਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰਣੰ। ਕਾਰਣਞ੍ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤਦਾਯਤ੍ਤਵੁਤ੍ਤਿਤਾਯ ਫਲੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਠਾਨਞ੍ਚ ਠਾਨਤੋ ਅਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਨਤੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿਭ॰ ੮੦੯) ਚਸ੍ਸ ਪਯੋਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਿ ''ਅਪਣ੍ਣਕੰ ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਦਦ੍ਵਯੇਨਾਪਿ ''ਯੰ ਏਕਨ੍ਤਹਿਤਸੁਖਾਵਹਤ੍ਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਪਟਿਪਨ੍ਨੰ ਏਕੰਸਿਕਕਾਰਣੰ ਅਵਿਰਦ੍ਧਕਾਰਣੰ ਨਿਯਜਾਨਿਕਕਾਰਣੰ, ਤੰ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਪਭੇਦਤੋ ਪਨ ਤੀਣਿ ਸਰਣਗਮਨਾਨਿ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ, ਦਸ ਸੀਲਾਨਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰੋ, ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸੰਵਰੋ, ਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਸੇਵਨੰ, ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਚਤੁਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲੰ; ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਤਾ, ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਵ੍ਵੁਤਾ, ਜਾਗਰਿਯਾਨੁਯੋਗੋ, ਝਾਨੰ, ਵਿਪਸ੍ਸਨਾ, ਅਭਿਵ੍ਵਾ, ਸਮਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਰਿਯਮਗ੍ਗੋ, ਅਰਿਯਫਲੰ, ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤੰ ਅਪਣ੍ਣਕਟ੍ਠਾਨੰ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾ, ਨਿਯਜਾਨਿਕਪਟਿਪਦਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਪਨ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਪਟਿਪਦਾਯ ਏਤਂ ਨਾਮਂ, ਤਸ੍ਮਾਯੇਵ ਭਗਵਾ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਮਾਹ –

''ਤੀਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਯੋਨਿ ਚਸ੍ਸ ਆਰਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ ਆਸਵਾਨਂ ਖਯਾਯ । ਕਤਮੇਹਿ ਤੀਹਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹੋਤਿ, ਜਾਗਰਿਯਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ ਹੋਤਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਰੂਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੀ ਹੋਤਿ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯੇਸੁ ਗੁਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰੋ ਹੋਤਿ।

''ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹੋਤਿ? ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਯੋਨਿਸੋ ਆਹਾਰਂ ਆਹਾਰੇਤਿ ਨੇਵ ਦਵਾਯ ਨ ਮਦਾਯ...ਪੇ॰... ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੋਜਨੇ ਮਤ੍ਤਞ੍ਞੂ ਹੋਤਿ।

''ਕਥਞ੍ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਗਰਿਯਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਇਧ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਵਸਂ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ... ਪੇ॰... ਏਵਂ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਗਰਿਯਂ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੧੬)।

ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚਾਪਿ ਸੁਤ੍ਤੇ ਤਯੋਵ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਅਯਂ ਪਨ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾ ਯਾਵ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਂ ਲਬ੍ਭਤੇਵ । ਤਤ੍ਥ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲਮ੍ਪਿ, ਫਲਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਚੇਵ, ਅਨੁਪਾਦਾਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਚ, ਪਟਿਪਦਾਯੇਵ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਏਕੇਤਿ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ''ਅਸੁਕਾ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਨਿਯਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਸਪਰਿਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਦੁਤਿਯਂ ਆਹੁ ਤਕ੍ਕਿਕਾ**ਤਿ **ਦੁਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਤੋ ਅਪਣ੍ਣਕਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਤੋ ਦੁਤਿਯਂ ਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹਕਾਰਣਂ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਂ। **ਆਹੁ ਤਕ੍ਕਿਕਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਰਿਮਪਦੇਨ ਅਯਂ ਯੋਜਨਾ – **ਅਪਣ੍ਣਕਟ੍ਠਾਨਂ** ਏਕਂਸਿਕਕਾਰਣਂ ਅਵਿਰਦ੍ਧਕਾਰਣਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਂ **ਏਕੇ** ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਪ੍ਪਮੁਖਾ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਯੇ ਪਨ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮੁਖਾ ਤਕ੍ਕਿਕਾ ਆਹੁ, ਤੇ **ਦੁਤਿਯਂ** ਸਾਪਰਾਧਂ ਅਨੇਕਂਸਿਕਟ੍ਠਾਨਂ ਵਿਰਦ੍ਧਕਾਰਣਂ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਯੇ ਅਪਣ੍ਣਕਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ, ਤੇ ਸੁਕ੍ਕਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ। ਯੇ ਦੁਤਿਯਂ ''ਪੁਰਤੋ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ ਉਦਕੇਨਾ''ਤਿ ਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਕਣ੍ਹਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ।

ਤਤ੍ਥ ਸੁਕ੍ਕਪਟਿਪਦਾ ਅਪਰਿਹਾਨਿਪਟਿਪਦਾ, ਕਣ੍ਹਪਟਿਪਦਾ ਪਰਿਹਾਨਿਪਟਿਪਦਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੇ ਸੁਕ੍ਕਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਤੇ ਅਪਰਿਹੀਨਾ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਯੇ ਪਨ ਕਣ੍ਹਪਟਿਪਦਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਤੇ ਪਰਿਹੀਨਾ ਅਨਯਬ੍ਯਸਨਂ ਆਪਨ੍ਨਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਨੋ ਵਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਇਦਮਾਹ "**ਏਤਦਞ੍ਞਾਯ ਮੇਧਾਵੀ, ਤਂ ਗਣ੍ਹੇ ਯਦਪਣ੍ਣਕ**"ਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਏਤਦਞ੍ਞਾਯ ਮੇਧਾਵੀ**ਤਿ ''ਮੇਧਾ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾਯ ਵਿਪੁਲਾਯ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਉਤ੍ਤਮਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਏਤਂ ਅਪਣ੍ਣਕੇ ਚੇਵ ਸਪਣ੍ਣਕੇ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹਤਕ੍ਕਗ੍ਗਾਹਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਗੁਣਦੋਸਂ ਵੁਦ੍ਧਿਹਾਨਿਂ ਅਤ੍ਥਾਨਤ੍ਥਂ ਞਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਂ ਗਣ੍ਹੇ ਯਦਪਣ੍ਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਅਪਣ੍ਣਕਂ ਏਕਂਸਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਪਟਿਪਦਾਅਪਰਿਹਾਨਿਯਪਟਿਪਦਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਕਾਰਣਂ, ਤਦੇਵ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ। ਕਸ੍ਮਾ? ਏਕਂਸਿਕਾਦਿਭਾਵਤੋਯੇਵ। ਇਤਰਂ ਪਨ ਨ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਨੇਕਂਸਿਕਾਦਿਭਾਵਤੋਯੇਵ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਪਦਾ। ਸਬ੍ਬਬੁਦ੍ਧਾ ਹਿ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾਯਮੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਦਲ੍ਹੇਨ ਵੀਰਿਯੇਨ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੋਧਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿ, ਬੁਦ੍ਧਪੁਤ੍ਤਾ ਸਾਵਕਪਾਰਮਿਞਾਣਂ ਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਉਪਾਸਕਾਨਂ ਤਿਸ੍ਸੋ ਕੁਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਛ ਕਾਮਸਗ੍ਗੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਦਤ੍ਵਾਪਿ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਫਲਦਾਯਿਕਾ ਅਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾ ਨਾਮ, ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਚ ਨੀਚਕੁਲੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਦਾਯਿਕਾ ਸਪਣ੍ਣਕਪਟਿਪਦਾ

ਨਾਮਾਤਿ ਇਮਂ ਅਪਣ੍ਣਕਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਸੋਲ਼ਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਚਤੁਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਉਪਾਸਕਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ – ''ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬਾਲਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਸਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਰਿਸਾਵ, ਪਣ੍ਡਿਤਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਅਪਣ੍ਣਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

੨. ਵਣ੍ਣੁਪਥਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕਿਲਾਸੁਨੋਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਕਂ ਪਨ ਆਰਬ੍ਭਾਤਿ? ਏਕਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ। ਤਥਾਗਤੇ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਯ ਪਞ੍ਚਵਸ੍ਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਮਾਤਿਕਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਚਾਰਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਯਂ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤੋਪਿ ਓਭਾਸਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਕਥਿਤਾ, ਤੇਸੁ ਮਯਾ ਪਦਪਰਮੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਗ੍ਗੋ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ, ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਸਰੀਰਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਮਧੁਰਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਜੇਤਵਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਆਹਂਸੁ – ''ਆਵੁਸੋ, ਤ੍ਵਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ 'ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਗਣਿਕਾਯ ਅਭਿਰਮਮਾਨੋ ਚਰਸਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਿਚ੍ਚਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਂ, ਅਪ੍ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਕੋ ਜਾਤੋਸੀ''ਤਿ? ਆਵੁਸੋ, ਅਹਂ ਮਗ੍ਗਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਮਯਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀਤਿ। ''ਅਕਾਰਣਂ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਕਤਂ ਦਲ਼੍ਹਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤੇਨ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇ ਕਤਂ, ਏਹਿ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸੇਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤਾ, ਕਿਂ ਕਤਂ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਮਮ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ 'ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ'ਤਿ ਵਾ 'ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ'ਤਿ ਵਾ 'ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ'ਤਿ ਵਾ 'ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ'ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ 'ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂ'ਤਿ ਜਾਨਾਪੇਸਿ। ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੀਰਿਯਵਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਯਾ ਏਕੇਨ ਕਤਂ ਵੀਰਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਕਟਸਤੇਸੁ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਗੋਣਾ ਚ ਪਾਨੀਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਿਤਾ ਜਾਤਾ , ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਸੀ''ਤਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਵਚਨੇਨ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਿਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਂ ਪਨ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਾਨਿ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਭਾਵੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਕਟੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰੇ ਗੋਣਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਾਨੀਯਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖਿਤਭਾਵੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਸ੍ਸੇਵ ਪਾਕਟੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਣਾਥਾ''ਤਿ ਭਗਵਾ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਂ ਜਨੇਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਮਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਕੁਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਾ ਸਟ੍ਠਿਯੋਜਨਿਕਂ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਨ੍ਤਾਰੇ ਸੁਖੁਮਵਾਲੁਕਾ ਮੁਟ੍ਠਿਨਾ ਗਹਿਤਾ ਹਤ੍ਥੇ ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਙ੍ਗਾਰਰਾਸਿ ਵਿਯ ਉਣ੍ਹਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਕ੍ਕਮਿਤੁਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਾ ਦਾਰੁਦਕਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਸਕਟੇਹਿ ਆਦਾਯ ਰਤ੍ਤਿਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ ਸਕਟਾਨਿ ਪਰਿਵਟ੍ਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਆਹਾਰਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਾਯਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਦਿਵਸਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਸਾਯਮਾਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਾ ਸੀਤਲਾਯ ਜਾਤਾਯ ਸਕਟਾਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਮੁਦ੍ਦਗਮਨਸਦਿਸਮੇਵ ਗਮਨਂ ਹੋਤਿ। ਥਲਨਿਯਾਮਕੋ ਨਾਮ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸੋ ਤਾਰਕਸਞ੍ਞਾ ਸਤ੍ਥਂ ਤਾਰੇਤਿ।

ਸੋਪਿ ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਤਂ ਕਨ੍ਤਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕੂਨਸਟ੍ਠਿ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਏਕਰਤ੍ਤੇਨੇਵ ਮਰੁਕਨ੍ਤਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਾਯਮਾਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਰੁਦਕਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਸਿ। ਨਿਯਾਮਕੋ ਪਨ ਪੁਰਿਮਸਕਟੇ ਆਸਨਂ ਪਤ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਤਾਰਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਇਤੋ ਪਾਜੇਥ, ਇਤੋ ਪਾਜੇਥਾ’’ਤਿ ਵਦਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਨਭਾਵੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ, ਗੋਣੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗਮੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਗੋਣਾ ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਨਿਯਾਮਕੋ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕਟਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਥ ਨਿਵਤ੍ਤੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਕਟਾਨਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਅਰੁਣੋ ਉਗ੍ਗਤੋ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਹਿਯ੍ਯੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠਖਨ੍ਧਾਵਾਰਟ੍ਠਾਨਮੇਵੇਤਂ, ਦਾਰੁਦਕਮ੍ਪਿ ਨੋ ਖੀਣਂ, ਇਦਾਨਿ ਨਟ੍ਠਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਸਕਟਾਨਿ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਟ੍ਟਕੇਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਕਟਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਨੁਸੋਚਨ੍ਤਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਯਿ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਪਾਤੋ ਸੀਤਲਵੇਲਾਯਮੇਵ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦਬ੍ਬਤਿਣਗਚ੍ਛਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਦਕਸਿਨੇਹੇਨ ਉਟ੍ਠਿਤਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕੁਦ੍ਦਾਲਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਖਣਾਪੇਸਿ, ਤੇ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥਟ੍ਠਾਨਂ ਖਣਿਂਸੁ। ਏਤ੍ਤਕਂ ਠਾਨਂ ਖਣਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਨ੍ਤਾਨਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲੋ ਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਣੇ ਪਟਿਹਞ੍ਞਿ, ਪਹਟਮਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਪਾਸਾਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਦਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣੇ ਠਿਤੋ ਓਣਮਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਂ ਓਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ੁਪਟ੍ਠਾਕਂ ਆਹ – ‘‘ਤਾਤ, ਤਯਾ ਵੀਰਿਯੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬੇ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਵੀਰਿਯਂ ਅਨੋਸ੍ਸਜਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਅਯਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਸਾਣੇ ਪਹਾਰਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਸੁਪਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਨੋਸ੍ਸਜਨ੍ਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣੇ ਪਹਾਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਪਾਸਾਣੋ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਂ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਮਾਣਾ ਉਦਕਵਟ੍ਟਿ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਂਸੁ, ਅਤਿਰੇਕਾਨਿ ਅਕ੍ਖਯੁਗਾਦੀਨਿ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਚ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਉਦਕਾਵਾਟਸਮੀਪੇ ਧਜਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਭਣ੍ਡਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਦਿਗੁਣਂ ਤਿਗੁਣਂ ਚਤੁਗ੍ਗੁਣਂ ਲਾਭਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਵ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਕਥੇਸਿ –

੨. ‘‘ਅਕਿਲਾਸੁਨੋ ਵਣ੍ਣੁਪਥੇ ਖਣਨ੍ਤਾ, ਉਦਙ੍ਗਣੇ ਤਤ੍ਥ ਪਪਂ ਅਵਿਨ੍ਦੁਂ।
ਏਵਂ ਮੁਨੀ ਵੀਰਿਯਬਲੂਪਪਨ੍ਨੋ, ਅਕਿਲਾਸੁ ਵਿਨ੍ਦੇ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਿਲਾਸੁਨੇ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕੋਸਜ੍ਜਾ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਾ। **ਵਣ੍ਣੁਪਥੇ**ਤਿ ਵਣ੍ਣੁ ਵੁੱਚਤਿ ਵਾਲੁਕਾ, ਵਾਲੁਕਾਮਗ੍ਗੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਖਣਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਂ ਖਣਮਾਨਾ। **ਉਦਙ੍ਗਣੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਉਦਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤੋ, **ਅਙ੍ਗਣੇ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਞ੍ਚਰਣਟ੍ਠਾਨੇ, ਅਨਾਵਾਟੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਣ੍ਣੁਪਥੇ। **ਪਪਂ ਅਵਿਨ੍ਦੁ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕਂ ਪਟਿਲਭਿਂਸੁ। ਉਦਕਞ੍ਹਿ ਪਪੀਯਨਭਾਵੇਨ ''ਪਪਾ''ਤਿ ਵੁੱਚਤਿ। ਪਵਦ੍ਧਂ ਵਾ ਆਪਂ ਪਪਂ, ਮਹੋਦਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਨ੍ਤਿ ਓਪਮ੍ਮਪਟਿਪਾਦਨਂ। **ਮੁਨੀ**ਤਿ ਮੋਨਂ ਵੁੱਚਤਿ ਞਾਣਂ, ਕਾਯਮੋਨੇਯ੍ਯਾਦੀਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ, ਤੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਮੁਨੀ''ਤਿ ਵੁੱਚਤਿ। ਸੋ ਪਨੇਸ ਅਗਾਰਿਯਮੁਨਿ, ਅਨਗਾਰਿਯਮੁਨਿ , ਸੇਕ੍ਖਮੁਨਿ, ਅਸੇਕ੍ਖਮੁਨਿ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਮੁਨਿ, ਮੁਨਿਮੁਨੀਤਿ ਅਨੇਕਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ **ਅਗਾਰਿਯਮੁਨੀ**ਤਿ ਗਿਹੀ ਆਗਤਫਲੋ ਵਿਞ੍ਞਾਤਸਾਸਨੋ। **ਅਨਗਾਰਿਯਮੁਨੀ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੋਵ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। **ਸੇਕ੍ਖਮੁਨੀ**ਤਿ ਸਤ੍ਤ ਸੇਕ੍ਖਾ। **ਅਸੇਕ੍ਖਮੁਨੀ**ਤਿ ਖੀਣਾਸਵੋ। **ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਮੁਨੀ**ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। **ਮੁਨਿਮੁਨੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨਤ੍ਥੇ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਕਵਸੇਨ ਮੋਨੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ''ਮੁਨੀ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਵੀਰਿਯਬਲੂਪਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਵੀਰਿਯੇਨ ਚੇਵ ਕਾਯਬਲਞਾਣਬਲੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਅਕਿਲਾਸੂ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਕੋਸਜ੍ਜੋ –

''ਕਾਮਂ ਤਚੋ ਚ ਨ੍ਹਾਰੁ ਚ, ਅਟ੍ਠਿ ਚ ਅਵਸਿਸ੍ਸਤੁ।
ਉਪਸੁਸ੍ਸਤੁ ਨਿਸ੍ਸੇਸਂ, ਸਰੀਰੇ ਮਂਸਲੋਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਵੀਰਿਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਅਨਲਸੋ। **ਵਿਨ੍ਦੇ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਹਦਯਰੂਪਸ੍ਸਪਿ ਸੀਤਲਭਾਵਕਰਣੇਨ ''ਸਨ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤਂ ਝਾਨਵਿਪਸ੍ਸਨਾਭਿਞ੍ਞਾਅਰਹਤ੍ਤਮਗ੍ਗਞਾਣਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਂ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਪਟਿਲਭਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ –

''ਦੁਕ੍ਖਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਸੀਤੋ ਵਿਹਰਤਿ ਵੋਕਿਣ੍ਣੋ ਪਾਪਕੇਹਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਦਤ੍ਥਂ ਪਰਿਹਾਪੇਤਿ। ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਚ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੁਖਂ ਵਿਹਰਤਿ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਪਾਪਕੇਹਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ, ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚ ਸਦਤ੍ਥਂ ਪਰਿਪੂਰੇਤਿ, ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹੀਨੇਨ ਅਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੨) –

ਏਵਂ ਅਨੇਕੇਹਿ ਸੁਤ੍ਤੇਹਿ ਕੁਸੀਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਵਿਹਾਰੋ, ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਚ ਸੁਖਵਿਹਾਰੋ ਸਂਵਣ੍ਣਿਤੋ। ਇਧਾਪਿ ਆਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਅਕਤਾਭਿਨਿਵੇਸਸ੍ਸ ਵਿਪਸ੍ਸਕਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਬਲੇਨ ਅਧਿਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ ਤਮੇਵ ਸੁਖਵਿਹਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਏਵਂ ਮੁਨੀ ਵੀਰਿਯਬਲੂਪਪਨ੍ਨੋ, ਅਕਿਲਾਸੁ ਵਿਨ੍ਦੇ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਤੇ ਵਾਣਿਜਾ ਅਕਿਲਾਸੁਨੋ ਵਣ੍ਣੁਪਥੇ ਖਣਨ੍ਤਾ ਉਦਕਂ ਲਭਿਂਸੁ, ਏਵਂ ਇਮਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਾਸਨੇ ਅਕਿਲਾਸੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਾਯਮਮਾਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਂ ਝਾਨਾਦਿਭੇਦਂ ਹਦਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਂ ਲਭਤਿ। ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਉਦਕਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਏਵਰੂਪੇ ਮਗ੍ਗਫਲਦਾਯਕੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਕਸ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਸੀਤਿ ਏਵਂ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ ''ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਵੀਰਿਯਂ ਅਨੋਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਦਕਦਾਯਕੋ ਚੂਲ਼ੁਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਯਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਅਵਸੇਸਪਰਿਸਾ ਇਦਾਨਿ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਜਾਤਾ, ਸਤ੍ਥਵਾਹਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਵਣ੍ਣੁਪਥਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

੩. ਸੇਰਿਵਵਾਣਿਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਧ ਚੇ ਨੰ ਵਿਰਾਧੇਸੀਤਿ ਇਮਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਭਗਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਨੀਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ – ‘‘ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਏਵਰੂਪੇ ਮਗ੍ਗਫਲਦਾਯਕੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯੰ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਯ ਕਞ੍ਚਨਪਾਤਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋ ਸੇਰਿਵਵਾਣਿਜੋ ਵਿਯ ਚਿਰੰ ਸੋਚਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਯਾਚਿੰਸੁ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਰਣੰ ਪਾਕਟਮਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਇਤੋ ਪਞ੍ਚਮੇ ਕਪ੍ਪੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਰਿਵਰਟ੍ਠੇ ਕਚ੍ਛਪੁਟਵਾਣਿਜੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸੇਰਿਵਨਾਮਕੇਨ ਏਕੇਨ ਲੋਲਕਚ੍ਛਪੁਟਵਾਣਿਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨੀਲਵਾਹੰ ਨਾਮ ਨਦਿੰ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਰਿਟ੍ਠਪੁਰੰ ਨਾਮ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਨਗਰਵੀਥਿਯੋ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਵੀਥਿਯਾ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਵੀਥਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਨਗਰੇ ਏਕੰ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੰ ਪਰਿਜਿਣ੍ਣੰ ਅਹੋਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਪੁਤ੍ਤਭਾਤਿਕਾ ਚ ਧਨਞ੍ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਅਗਮੰਸੁ, ਏਕਾ ਦਾਰਿਕਾ ਅਯ੍ਯਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਵਸੇਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਪਰੇਸੰ ਭਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਨ੍ਤਿ। ਗੇਹੇ ਪਨ ਤਾਸੰ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਪੁਬ੍ਬਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿ ਭਾਜਨਨ੍ਤਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤੰ ਅਵਲਞ੍ਜਿਯਮਾਨਾ ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਭਾਵਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਲੋਲਵਾਣਿਜੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ‘‘ਮਣਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥ, ਮਣਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤੰ ਘਰਦ੍ਵਾਰੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਯ੍ਯਿਕੰ ਆਹ ‘‘ਅਮ੍ਮ ਮਯ੍ਹੰ ਏਕੰ ਪਿਲਨ੍ਧਨੰ ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ। ਅਮ੍ਮ ਮਯੰ ਦੁਗ੍ਗਤਾ, ਕਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਅਯੰ ਨੋ ਪਾਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਨੋ ਚ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਕਾਰਾ, ਇਮੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸਾ ਵਾਣਿਜੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਾਤਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯ੍ਯ, ਇਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਭਗਿਨਿਯਾ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਵਾਣਿਜੋ ਪਾਤਿੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤਿਪਿਟ੍ਠਿਯੰ ਸੂਚਿਯਾ ਲੇਖੰ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਸੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਇਮੰ ਪਾਤਿੰ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ‘‘ਅਯੰ ਕਿੰ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਅਡ੍ਢਮਾਸਕੋਪਿਸ੍ਸਾ ਮੂਲੰ ਨ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਭੂਮਿਯੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਏਕੇਨ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਵੀਥਿੰ ਇਤਰੋ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਲਭਤੀਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਵੀਥਿੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਣਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥ, ਮਣਿਕੇ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਮੇਵ ਘਰਦ੍ਵਾਰੰ ਪਾਪੁਣਿ।

ਪੁਨ ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਤਥੇਵ ਅਯ੍ਯਿਕੰ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਅਯ੍ਯਿਕਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਪਠਮੰ ਆਗਤਵਾਣਿਜੋ ਪਾਤਿੰ ਭੂਮਿਯੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਮ੍ਮ, ਸੋ ਵਾਣਿਜੋ ਫਰੁਸਵਾਚੋ, ਅਯੰ ਪਨ ਪਿਯਦਸ੍ਸਨੋ ਮੁਦੁਸਲ੍ਲਾਪੋ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਨੰ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਅਮ੍ਮ, ਤੇਨ ਹਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਹੀਤਿ। ਸਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਗੇਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਤੰ ਪਾਤਿੰ ਅਦੰਸੁ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਅਯੰ ਪਾਤਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੰ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਭਣ੍ਡੰ ਮਯ੍ਹੰ ਹਤ੍ਥੇ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਯ੍ਯ, ਪਠਮੰ ਆਗਤਵਾਣਿਜੋ ‘‘ਅਯੰ ਅਡ੍ਢਮਾਸਕਮ੍ਪਿ ਨ ਅਗ੍ਘਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਅਯੰ ਪਨ ਤਵ ਪੁਞ੍ਞੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿ ਜਾਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯੰ ਇਮੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦੇਮ, ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਨੋ ਦਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਹਤ੍ਥਗਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਸਤਗ੍ਘਨਕਞ੍ਚ ਭਣ੍ਡੰ ਸਬ੍ਬੰ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯ੍ਹੰ ਇਮੰ ਤੁਲਞ੍ਚ ਪਸਿਬ੍ਬਕਞ੍ਚ ਅਟ੍ਠ ਚ ਕਹਾਪਣੇ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਤਕੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਸੀਘਮੇਵ ਨਦੀਤੀਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਵਿਕਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠ ਕਹਾਪਣੇ ਦਤ੍ਵਾ ਨਾਵੰ ਅਭਿਰੁਹਿ।

ਤਤੋ ਲੋਲਵਾਣਿਜੋਪਿ ਪੁਨ ਤੰ ਗੇਹੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਹਰਥ ਤੰ ਪਾਤਿੰ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕੰ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿੰ ਅਡ੍ਢਮਾਸਗ੍ਘਨਿਕਮ੍ਪਿ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਪਨ ਸਾਮਿਕਸਦਿਸੋ ਏਕੋ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਵਾਣਿਜੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਦਾਯ ਗਤੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਾ ਪਰਿਹੀਨੋਮ੍ਹਿ, ਮਹਾਜਾਨਿਕਰੋ ਵਤ ਮੇ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਤਬਲਵਸੋਕੋ ਸਤਿੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਵਿਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਗਤੇ ਕਹਾਪਣੇ ਚੇਵ ਭਣ੍ਡਿਕਞ੍ਚ ਘਰਦ੍ਵਾਰੇਯੇਵ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੰ ਪਹਾਯ ਤੁਲਾਦਣ੍ਡੰ ਮੁਗ੍ਗਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪਦੰ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਨਾਵਿਕ, ਨਾਵੰ ਨਿਵਤ੍ਤੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ‘‘ਤਾਤ, ਮਾ ਨਿਵਤ੍ਤਯੀ’’ਤਿ ਪਟਿਸੇਧੇਸਿ। ਇਤਰਸ੍ਸਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ

ਬਲੵਸੋਕੋ ਉਦਪਾਦਿ, ਹਦਯਂ ਉਣ੍ਹਂ ਅਹੋਸਿ, ਮੁਖਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ, ੵਾਪਿਕਦ੍ਦਮੋ ੵਿਯ ਹਦਯਂ ਫਲਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ੵਾ ਤਤ੍ਥੇੵ ਜੀੵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ । ਇਦਂ ਪਠਮਂ ਦੇੵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਆਘਾਤਬਨ੍ਧਨਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ੵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਥੇਤ੍ੵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋੵ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਕਥੇਸਿ –

੩. ''ਇਧ ਚੇ ਨਂ ੵਿਰਾਧੇਸਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਯਾਮਤਂ।
ਚਿਰਂ ਤ੍ੵਂ ਅਨੁਤਪ੍ਪੇਸਿ, ਸੇਰਿੵਾਯਂੵ ੵਾਣਿਜੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਇਧ ਚੇ ਨਂ ੵਿਰਾਧੇਸਿ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਯਾਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਏਤਂ ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਿਯਾਮਤਾਸਙ੍ਖਾਤਂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਂ ੵਿਰਾਧੇਸਿ। ਯਦਿ ੵਿਰਾਧੇਸਿ, ੵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਨ੍ਤੋ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਸਿ ਨ ਪਟਿਲਭਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਿਰਂ ਤ੍ੵਂ ਅਨੁਤਪ੍ਪੇਸੀ**ਤਿ ਏੵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਤ੍ੵਂ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਸੋਚਨ੍ਤੋ ਪਰਿਦੇੵਨ੍ਤੋ ਅਨੁਤਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਅਥ ੵਾ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠੵੀਰਿਯਤਾਯ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ੵਿਰਾਧਿਤਤ੍ਤਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਦੁਕ੍ਖਾਨਿ ਅਨੁਭੵਨ੍ਤੋ ਅਨੁਤਪ੍ਪਿਸ੍ਸਸਿ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥਂ? **ਸੇਰਿੵਾਯਂ**ੵ **ੵਾਣਿਜੋ**ਤਿ ''ਸੇਰਿੵਾ''ਤਿ ਏੵਂਨਾਮਕੋ ਅਯਂ ੵਾਣਿਜੋ ਯਥਾ। ਇਦਂ ੵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੇਰਿੵਨਾਮਕੋ ੵਾਣਿਜੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁੵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਲਭਿਤ੍ੵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ੵੀਰਿਯਂ ਅਕਤ੍ੵਾ ਤਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋ ਅਨੁਤਪ੍ਪਿ, ਏੵਮੇੵ ਤ੍ੵਮ੍ਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਪਟਿਯਤ੍ਤਸੁੵਣ੍ਣਪਾਤਿਸਦਿਸਂ ਅਰਿਯਮਗ੍ਗਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠੵੀਰਿਯਤਾਯ ਅਨਧਿਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਨੁਤਪ੍ਪਿਸ੍ਸਸਿ। ਸਚੇ ਪਨ ੵੀਰਿਯਂ ਨ ਓਸ੍ਸਜਿਸ੍ਸਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੵਾਣਿਜੋ ਸੁੵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ੵਿਯ ਮਮ ਸਾਸਨੇ ਨੵੵਿਧਮ੍ਪਿ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਲਭਿਸ੍ਸਸੀਤਿ।

ਏੵਮਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇਨ ਕੂਟਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ੵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠੵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਦ੍ੵੇ ੵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ੵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ੵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ੵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਲੵਾਣਿਜੋ ਦੇੵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤੵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇੵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਸੇਰਿੵੵਾਣਿਜਜਾਤਕੵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

੪. ਚੂਲ਼ਸੇਟ੍ਠਿਜਾਤਕੵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪ੍ਪਕੇਨਪਿ ਮੇਧਾੵੀਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਭਗੵਾ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀੵਕਮ੍ਬੵਨੇ ੵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ।

ਤਤ੍ਥ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਤਾੵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾ। ਰਾਜਗਹੇ ਕਿਰ ਧਨਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸੇਨੇੵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥੵਂ ਕਤ੍ੵਾ ''ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਮੇ ਇਮਂ ਕਮ੍ਮਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਭੀਤਾ ਏੵਮਾਹ ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ੵਸਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਸਚੇ ਮੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਇਮਂ ਦੋਸਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ੵਿਦੇਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ੵਾ ੵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਸਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ੵਾ ਅਗ੍ਗਦ੍ੵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ੵਾ ''ਯਤ੍ਥ ੵਾ ਤਤ੍ਥ ੵਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਜਾਨਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ੵਾ ੵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਅਗਮਂਸੁ।

ਤੇਸਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ੵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਸਂੵਾਸਮਨ੍ੵਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਪਰਿਪਾਕਂ ਆਗਮ੍ਮ ਸਾਮਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਗਬ੍ਭੋ ਮੇ ਪਰਿਪਾਕਂ ਗਤੋ, ਞਾਤਿਬਨ੍ਧੁੵਿਰਹਿਤੇ ਠਾਨੇ ਗਬ੍ਭੵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਕ੍ਖਮੇੵ, ਕੁਲਗੇਹਮੇੵ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਚਾਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜੀੵਿਤਂ ਮੇ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ੵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਸ੍ੵੇ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ

ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਸਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਬਾਲੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੋਸਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਾਮ ਏਕਨ੍ਤਹਿਤਾ, ਅਯਂ ਗਚ੍ਛਤੁ ਵਾ ਮਾ ਵਾ, ਮਯਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਗੇਹਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਘਰਂ ਗਤਭਾਵਂ ਅਨਨ੍ਤਰਗੇਹਵਾਸੀਨਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਅਥ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਘਰਂ ਆਗਤੋ ਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਲਘਰਂ ਗਤਾ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਬ੍ਭਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ‘‘ਕਿਂ ਇਦਂ ਭਦ੍ਦੇ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਯਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਮਯਂ ਕੁਲਘਰਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਮ, ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਨ੍ਤਰਾਵ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਨਿਵਤ੍ਤਾਮਾ’’ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਏਕਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਚ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਪਨ੍ਥੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਪਨ੍ਥਕੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ । ਤਸ੍ਸਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਪਰੋਪਿ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਪਨ੍ਥੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਪਠਮਜਾਤਸ੍ਸ ‘‘ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਤਰਸ੍ਸ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਆਗਤਾ।

ਤੇਸਂ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤਾਨਂ ਅਯਂ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕਦਾਰਕੋ ਅਞ੍ਞੇ ਦਾਰਕੇ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਮਹਾਪਿਤਾ’’ਤਿ, ‘‘ਅਯ੍ਯਕੋ ਅਯ੍ਯਿਕਾ’’ਤਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਅਞ੍ਞੇ ਦਾਰਕਾ ‘ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਮਹਾਪਿਤਾ’ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ‘ਅਯ੍ਯਕੋ ਅਯ੍ਯਿਕਾ’ਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਞਾਤਕਾ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਤਾਤ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤ੍ਥ ਞਾਤਕਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਪਨ ਵੋ ਧਨਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਕੋ, ਤਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਬਹੂ ਞਾਤਕਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਨ ਗਚ੍ਛਥ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ? ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗਮਨਕਾਰਣਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁ ਸਾਮਿਕਂ ਆਹ – ‘‘ਇਮੇ ਦਾਰਕਾ ਮਂ ਅਤਿਵਿਯ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਿ, ਕਿਂ ਨੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਹਿ ਦਾਰਕਾਨਂ ਅਯ੍ਯਕਕੁਲਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਨਯਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਦਾਰਕਾਨਂ ਅਯ੍ਯਕਕੁਲਮੇਵ ਦਟ੍ਠੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਦਾਰਕੇ ਆਦਾਯ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਰਾਜਗਹਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਨਿਵਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਰਕਮਾਤਾ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਭਾਵਂ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ।

ਤੇ ਤਂ ਸਾਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਂਸਾਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾਨਂ ਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨ ਧੀਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਪਰਾਧਿਕਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੇਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਠਾਤੁਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਨ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੀਵਨ੍ਤੁ, ਦਾਰਕੇ ਪਨ ਇਧ ਪੇਸੇਨ੍ਤੂ’’ਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਪੇਸਿਤਂ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਾਰਕੇ ਆਗਤਦੂਤਾਨਂਯੇਵ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪੇਸੇਸਿ, ਦਾਰਕਾ ਅਯ੍ਯਕਕੁਲੇ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਅਤਿਦਹਰੋ, ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ਪਨ ਅਯ੍ਯਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੋਤੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ। ਸੋ ਅਯ੍ਯਕਂ ਆਹ ‘‘ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਥ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ, ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਕਲਲੋਕਸ੍ਸਪਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਤੋ ਤਵੇਵ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਭਦ੍ਦਿਕਾ, ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਪਬ੍ਬਜ ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਤੋ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਕਿਂ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਦਾਰਕੋ ਤੇ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ ਅਯਂ ਦਾਰਕੋ ਮਯ੍ਹਂ ਨਤ੍ਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਾਮੀਤਿ ਵਦਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ‘‘ਇਮਂ ਦਾਰਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਹੀ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਤਚਪਞ੍ਚਕਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਬਹੁਂ ਬੁਦ੍ਧਵਚਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸ੍ਸੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਲਭਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਾਰੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਸੋ ਝਾਨਸੁਖੇਨ, ਮਗ੍ਗਸੁਖੇਨ, ਫਲਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਸੁਖਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਅਯ੍ਯਕਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਥ, ਅਹਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਪਬ੍ਬਾਜੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਦਾਰਕਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸਾਮਣੇਰੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਵ ਦਨ੍ਧੋ ਅਹੋਸਿ।

‘‘ਪਦੁਮਂ ਯਥਾ ਕੋਕਨਦਂ ਸੁਗਨ੍ਧਂ, ਪਾਤੋ ਸਿਯਾ ਫੁਲ੍ਲਮਵੀਤਗਨ੍ਧਂ।
ਅਙ੍ਗੀਰਸਂ ਪਸ੍ਸ ਵਿਰੋਚਮਾਨਂ, ਤਪਨ੍ਤਮਾਦਿਚ੍ਚਮਿਵਨ੍ਤਲਿਕ੍ਖੇ’’ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੨੩; ਅ॰ ਨਿ॰ ੫.੧੯੫) –

ਇਮਂ ਏਕਗਾਥਂ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਦਨ੍ਧਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਦ੍ਦੇਸਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਪਰਿਹਾਸਕੇਲ਼ਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਨ ਪਰਿਹਾਸੇਨ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਨ ਸਜ੍ਝਾਯਮਕਾਸਿ। ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾਵ ਦਨ੍ਧੋ ਜਾਤੋ, ਗਹਿਤਗਹਿਤਂ ਪਦਂ ਉਪਰੂਪਰਿ ਪਦਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਇਮਮੇਵ ਗਾਥਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ।

ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ਆਹ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਅਭਬ੍ਬੋ, ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਗਾਥਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਿਚ੍ਚਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਕਥਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਸਿ, ਨਿਕ੍ਖਮ ਇਤੋ’’ਤਿ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ। ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਸਿਨੇਹੇਨ ਗਿਹਿਭਾਵਂ ਨ ਪਤ੍ਥੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਾਲੇ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਹੋਤਿ। ਜੀਵਕੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਬਹੁਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਂ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਮ੍ਬਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਦਸਬਲਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਤ੍ਤਕਾ , ਭਨ੍ਤੇ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਪਞ੍ਚਮਤ੍ਤਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸ੍ਵੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵੇਸਨੇ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਉਪਾਸਕ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਨ੍ਧੋ ਅਵਿਰੁਲ਼੍ਹਿਧਮ੍ਮੋ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਥੇਰੋ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਥੇਰੋ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਂ ਬਾਹਿਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਤਿਕਸ੍ਸ ਮਯਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਭਿਨ੍ਨਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਇਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਿਨਾ ਸਾਸਨੇਨ, ਗਿਹੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਸੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ‘‘ਗਿਹੀ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਾਯਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇਯੇਵ ਲੋਕਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਠਮਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਘਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਕਹਂ ਪਨ, ਤ੍ਵਂ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਭਾਤਾ ਮਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਤਿ , ਤੇਨਾਹਂ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ। ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਤਵ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਨਾਮ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਾ, ਭਾਤਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤੋ ਕਸ੍ਮਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨਾਗਞ੍ਛਿ? ਏਹਿ ਕਿਂ ਤੇ ਗਿਹਿਭਾਵੇਨ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਭਗਵਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪ੍ਪਮੁਖੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਤ੍ਵਂ ਪੁਰਤ੍ਥਾਭਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਪਿਲੋਤਿਕਂ ‘ਰਜੋਹਰਣਂ ਰਜੋਹਰਣ’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਇਧੇਵ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ ਪਿਲੋਤਿਕਾਖਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਲੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋਪਿ ਸੂਰਿਯਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪਿਲੋਤਿਕਾਖਣ੍ਡਂ ‘‘ਰਜੋਹਰਣਂ ਰਜੋਹਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਿਲੋਤਿਕਾਖਣ੍ਡਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਅਹੋਸਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਦਂ ਪਿਲੋਤਿਕਾਖਣ੍ਡਂ ਅਤਿਵਿਯ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਂ, ਇਮਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਰਿਮਪਕਤਿਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਜਾਤਂ, ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ’’ਤਿ ਖਯਵਯਂ ਪਟ੍ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਆਰੁਲ਼੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕ, ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਪਿਲੋਤਿਕਾਖਣ੍ਡਮੇਵ ਸਂਕਿਲਿਟ੍ਠਂ ਰਜੋਰਞ੍ਜਿਤਂ ਜਾਤਨ੍ਤਿ ਮਾ ਸਞ੍ਞਂ ਕਰਿ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਪਨ ਤੇ ਰਾਗਰਜਾਦਯੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਹਰਾਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਰੂਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

‘‘ਰਾਗੋ ਰਜੋ ਨ ਚ ਪਨ ਰੇਣੁ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਰਾਗਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ ਰਜੋਤਿ।
ਏਤਂ ਰਜਂ ਵਿਪ੍ਪਜਹਿਤ੍ਵ ਭਿਕ੍ਖਵੋ, ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਤੇ ਵਿਗਤਰਜਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ॥

‘‘ਦੋਸੋ ਰਜੋ ਨ ਚ ਪਨ ਰੇਣੁ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਦੋਸਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ ਰਜੋਤਿ।

ਏਤੰ ਰਜੰ ਵਿਪ੍ਪਜਹਿਤ੍ਵ ਭਿਕ੍ਖਵੋ, ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਤੇ ਵਿਗਤਰਜਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ॥

''ਮੋਹੋ ਰਜੋ ਨ ਚ ਪਨ ਰੇਣੁ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਮੋਹਸ੍ਸੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ ਰਜੋਤਿ।
ਏਤੰ ਰਜੰ ਵਿਪ੍ਪਜਹਿਤ੍ਵ ਭਿਕ੍ਖਵੋ, ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਤੇ ਵਿਗਤਰਜਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ''ਤਿ॥ (ਮਹਾਨਿ॰ ੨੦੯; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਉਦਯਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੭੪)।

ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿ, ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿਯੇਵਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਆਗਮਂਸੁ। ਸੋ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਲਾਟਤੋ ਸੇਦੇ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਨ ਸਾਟਕੇਨ ਨਲਾਟਨ੍ਤੰ ਪੁਞ੍ਛਿ, ਸਾਟਕੋ ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਇਮੰ ਸਰੀਰੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਵਰੂਪੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਸਾਟਕੋ ਪਕਤਿੰ ਜਹਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਿਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ, ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ ਅਨਿਚ੍ਚਸਞ੍ਞੰ ਪਟਿਲਭਿ। ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨਸ੍ਸ ਰਜੋਹਰਣਮੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਜਾਤੋ।

ਜੀਵਕੋਪਿ ਖੋ ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕੰ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨਨੁ, ਜੀਵਕ, ਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਤ੍ਤੰ ਪਿਦਹਿ। ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਵਿਹਾਰੇ ਨਤ੍ਥਿ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਜੀਵਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਜੀਵਕੋ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਭਣੇ, ਗਚ੍ਛ, ਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਵਾ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਪੁਰਿਸੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ''ਮਯ੍ਹੰ ਭਾਤਿਕੋ 'ਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਭਣਤਿ, ਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਮਸ੍ਸ ਪਕਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਕਲੰ ਅਮ੍ਬਵਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂਯੇਵ ਪੂਰੇਸਿ। ਏਕਚ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਰਜਨਕਮ੍ਮੰ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਸਜ੍ਝਾਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਅਸਦਿਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਹਸ੍ਸੰ ਮਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਹਾਰੇ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ , ਸਕਲੰ ਅਮ੍ਬਵਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣ''ਨ੍ਤਿ ਜੀਵਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਖੋ ਤਤ੍ਥੇਵ –

''ਸਹਸ੍ਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾਨ ਪਨ੍ਥਕੋ।
ਨਿਸੀਦਮ੍ਬਵਨੇ ਰਮ੍ਮੇ, ਯਾਵ ਕਾਲਪ੍ਪਵੇਦਨਾ''ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੫੬੩)।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਪੁਰਿਸੰ ਆਹ – ''ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਸਤ੍ਥਾ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੰ ਨਾਮ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ'ਤਿ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ। ਤੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹੰ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ, ਅਹੰ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ''ਤਿ ਮੁਖਸਹਸ੍ਸੰ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਪੁਰਿਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਿਰ ਤੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਾਯੇਵ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੋ ਪਠਮੰ ''ਅਹੰ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੰ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹ, ਅਵਸੇਸਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਜੀਵਕੰ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਜੀਵਕ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹ, ਅਯੰ ਤੇ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਜੀਵਕੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਸੀਹਨਾਦੰ ਨਦਨ੍ਤੋ ਤਰੁਣਸੀਹੋ ਵਿਯ ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਸਂਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰੋ ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪ੍ਪਮੁਖੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸੁਗਤੋਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤੰ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯੰ ਉਪਗਤੋ। ਅਥ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਮੋਸਰਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥੰ ਆਰਭਿਂਸੁ ''ਆਵੁਸੋ, ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ 'ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਏਕਗਾਥੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਦਨ੍ਧੋ ਅਯ'ਨ੍ਤਿ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਰਾਜਤਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਭਤ੍ਤੇ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ, ਤੀਣਿ ਪਿਟਕਾਨਿ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿਯੇਵ ਆਗਤਾਨਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਬਲੰ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਇਮਂ ਕਥਾਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਸੇਯ੍ਯਾਯ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸੁਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਂ ਵਿਯ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਦਿਸਂ ਸੁਗਤਮਹਾਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਤ੍ਤਵਾਰਣੋ ਵਿਯ ਸੀਹਵਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵਿਲਾਸੇਨ ਵਿਜਮ੍ਭਮਾਨੋ ਸੀਹੋ ਵਿਯ ਅਨਨ੍ਤਾਯ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਮਣ੍ਡਪਮਜ੍ਝੇ ਸੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਅਣ੍ਣਵਕੁਚ੍ਛਿਂ ਓਭਾਸਯਮਾਨੋ ਯੁਗਨ੍ਧਰਮਤ੍ਥਕੇ ਬਾਲਸੂਰਿਯੋ ਵਿਯ ਆਸਨਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਪਨ ਆਗਤਮਤ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਕਥਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਮੁਦੁਕੇਨ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਪਰਿਸਾ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਹਤ੍ਥਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਪਾਦਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤਸਦ੍ਦੋ ਵਾ ਖਿਪਿਤਸਦ੍ਦੋ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਬੁਦ੍ਧਗਾਰਵੇਨ ਸਗਾਰਵਾ ਬੁਦ੍ਧਤੇਜੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤਾ ਮਯਿ ਆਯੁਕਪ੍ਪਮ੍ਪਿ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਪਠਮਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨ ਕਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਥਾਸਮੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਮਯਾਵ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਹਮੇਵ ਪਠਮਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਧੁਰੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਕਾ ਚ ਪਨ ਵੋ ਅਨ੍ਤਰਾਕਥਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਅਞ੍ਞਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਕਥਂ ਕਥੇਮ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਪਨ ਗੁਣੇ ਵਣ੍ਣਯਮਾਨਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਮ੍ਹ ''ਆਵੁਸੋ ਮਹਾਪਨ੍ਥਕੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ 'ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਏਕਂ ਗਾਥਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਦਨ੍ਧੋ ਅਯ'ਨ੍ਤਿ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਅਨੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਰਾਜਤਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਭਤ੍ਤੇ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਬਲਂ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਮਹਨ੍ਤਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭੋਗੇਸੁਪਿ ਭੋਗਮਹਨ੍ਤਤਂ ਪਾਪੁਣੀ''ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ, ਸੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਮਤਮੂਸਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਸਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਇਦਮਾਹ ''ਸਕ੍ਕਾ ਚਕ੍ਖੁਮਤਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੇਨ ਇਮਂ ਉਨ੍ਦੂਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਭਰਣਞ੍ਚ ਕਾਤੁਂ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਚ ਪਯੋਜੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਾਯਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਮੂਸਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਆਪਣੇ ਬਿਲ਼ਾਲਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕਣਿਕਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਕਾਕਣਿਕਾਯ ਫਾਣਿਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਘਟੇਨ ਪਾਨੀਯਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਮਾਲਾਕਾਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਥੋਕਂ ਫਾਣਿਤਖਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਲ਼ੁਙ੍ਕੇਨ ਪਾਨੀਯਂ ਅਦਾਸਿ, ਤੇ ਚਸ੍ਸ ਏਕੇਕਂ ਪੁਪ੍ਫਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਤੇਨ ਪੁਪ੍ਫਮੂਲੇਨ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਫਾਣਿਤਞ੍ਚ ਪਾਨੀਯਘਟਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮਮੇਵ ਗਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਮਾਲਾਕਾਰਾ ਅਡ੍ਢੋਚਿਤਕੇ ਪੁਪ੍ਫਗਚ੍ਛੇ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਸੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਅਟ੍ਠ ਕਹਾਪਣੇ ਲਭਿ।

ਪੁਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਦਿਵਸੇ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਬਹੂ ਸੁਕ੍ਖਦਣ੍ਡਕਾ ਚ ਸਾਖਾ ਚ ਪਲਾਸਞ੍ਚ ਵਾਤੇਨ ਪਾਤਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਛਡ੍ਡੇਤੁਂ ਉਪਾਯਂ ਨ ਪਸ੍ਸਤਿ । ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਇਮਾਨਿ ਦਾਰੁਪਣ੍ਣਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਇਮਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਹ, ਸੋ ''ਗਣ੍ਹ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਦਾਰਕਾਨਂ ਕੀਲ਼ਨਮਣ੍ਡਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਫਾਣਿਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਦਾਰੁਪਣ੍ਣਾਨਿ ਨੀਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਰਾਸਿਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਕੁਮ੍ਭਕਾਰੋ ਰਾਜਕੁਲੇ ਭਾਜਨਾਨਂ ਪਚਨਤ੍ਥਾਯ ਦਾਰੂਨਿ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਤਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਦਾਰੁਵਿਕ੍ਕਯੇਨ ਸੋਲ਼ਸ ਕਹਾਪਣੇ ਚਾਟਿਆਦੀਨਿ ਚ ਪਞ੍ਚ ਭਾਜਨਾਨਿ ਲਭਿ।

ਸੋ ਚਤੁਵੀਸਤਿਯਾ ਕਹਾਪਣੇਸੁ ਜਾਤੇਸੁ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਅਯਂ ਉਪਾਯੋ ਮਯ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਾਨੇ ਏਕਂ ਪਾਨੀਯਚਾਟਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਤਿਣਹਾਰਕੇ ਪਾਨੀਯੇਨ ਉਪਟ੍ਠਹਿ। ਤੇ ਆਹਂਸੁ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬਹੂਪਕਾਰੋ, ਕਿਂ ਤੇ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ? ਸੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਕਿਚ੍ਚੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਰਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਥਲਪਥਕਮ੍ਮਿਕੇਨ ਚ ਜਲਪਥਕਮ੍ਮਿਕੇਨ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਥਲਪਥਕਮ੍ਮਿਕੋ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਇਮਂ ਨਗਰਂ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਕੋ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਿਣਹਾਰਕੇ ਆਹ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਏਕੇਕਂ ਤਿਣਕਲਾਪਂ ਦੇਥ, ਮਯਾ ਚ ਤਿਣੇ ਅਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਤਿਣਂ ਮਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਤਿਣਕਲਾਪਸਤਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਪਾਪਯਿਂਸੁ। ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਸਕਲਨਗਰੇ ਅਸ੍ਸਾਨਂ ਗੋਚਰਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਿਣਂ ਗਣ੍ਹਿ।

ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨਸ੍ਸ ਜਲਪਥਕਮ੍ਮਿਕੋ ਸਹਾਯਕੋ ਆਰੋਚੇਸਿ ‘‘ਪਟ੍ਟਨਮ੍ਹਿ ਮਹਾਨਾਵਾ ਆਗਤਾ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਅਯਂ ਉਪਾਯੋ’’ਤਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਹਾਪਣੇਹਿ ਸਬ੍ਬਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਰਥਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਨਾਵਾਪਟ੍ਟਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਨਾਵਿਕਸ੍ਸ ਸਚ੍ਚਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਾਨੇ ਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ‘‘ਬਾਹਿਰਤੋ ਵਾਣਿਜੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਤਤਿਯੇਨ ਪਟਿਹਾਰੇਨ ਮਂ ਆਰੋਚੇਥਾ’’ਤਿ । ‘‘ਨਾਵਾ ਆਗਤਾ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਸਤਮਤ੍ਤਾ ਵਾਣਿਜਾ ‘‘ਭਣ੍ਡਂ ਗਣ੍ਹਾਮਾ’’ਤਿ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਭਣ੍ਡਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਥ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਮਹਾਵਾਣਿਜੇਨ ਸਚ੍ਚਕਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਾ। ਪਾਦਮੂਲਿਕਪੁਰਿਸਾ ਪੁਰਿਮਸਞ੍ਞਾਵਸੇਨ ਤਤਿਯੇਨ ਪਟਿਹਾਰੇਨ ਤੇਸਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤੇ ਸਤਮਤ੍ਤਾ ਵਾਣਿਜਾ ਏਕੇਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਵਾਯ ਪਤ੍ਤਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਏਕੇਕਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਮਕਂਸੁ।

ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਦ੍ਵੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਤਞ੍ਞੁਨਾ ਮੇ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਏਕਂ ਸਤਸਹਸ੍ਸਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਮੀਪਂ ਗਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ‘‘ਕਿਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਕਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਧਨਂ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਥਿਤਉਪਾਯੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਤੁਮਾਸਮ੍ਭਨ੍ਤਰੇਯੇਵ ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਮਤਮੂਸਿਕਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਥੇਸਿ। ਚੂਲ਼ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਏਵਰੂਪਂ ਦਾਰਕਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਲਕੁਟੁਮ੍ਬਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਵ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਕਥੇਸਿ –

੪. ‘‘ਅਪ੍ਪਕੇਨਪਿ ਮੇਧਾਵੀ, ਪਾਭਤੇਨ ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ।
ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਅਣੁਂ ਅਗ੍ਗਿਂਵ ਸਨ੍ਧਮ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪ੍ਪਕੇਨਪੀ**ਤਿ ਥੋਕੇਨਪਿ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇਨਪਿ। **ਮੇਧਾਵੀ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਵਾ। **ਪਾਭਤੇਨਾ**ਤਿ ਭਣ੍ਡਮੂਲੇਨ। **ਵਿਚਕ੍ਖਣੋ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਕੁਸਲੋ। **ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਧਨਞ੍ਚ ਯਸਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਣ੍ਠਾਪੇਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਅਣੁਂ ਅਗ੍ਗਿਂਵ ਸਨ੍ਧਮਂ,** ਯਥਾ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਗੋਮਯਚੁਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਵਾਤੇਨ ਧਮਨ੍ਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਕਰੋਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਥੋਕਮ੍ਪਿ ਪਾਭਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਉਪਾਯੇਹਿ ਪਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਧਨਞ੍ਚ ਯਸਞ੍ਚ ਵਡ੍ਢੇਤਿ , ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਤਾਯ ਏਵ ਵਾ ਪਨ ਧਨਯਸਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਂ ਪਾਕਟਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਦਾਨਿ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਧਮ੍ਮਮਹਨ੍ਤਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਭੋਗੇਸੁਪਿ ਭੋਗਮਹਨ੍ਤਤਂ ਪਾਪੁਣੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ‘‘ਤਦਾ ਚੂਲ਼ਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਚੂਲ਼ਕਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

੫. ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਿਮਗ੍ਘਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲਾਲੁਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਤੋਵ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਨਿ ਉਦ੍ਦਿਸਮਾਨੇ ਲਾਲੁਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਦਾਚਿ ਵਰਭਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਲਾਮਕਭਤ੍ਤੰ। ਸੋ ਲਾਮਕਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਦਿਵਸੇ ਸਲਾਕਗ੍ਗੰ ਆਕੁਲੰ ਕਰੋਤਿ, ''ਕਿੰ ਦਬ੍ਬੋਵ ਸਲਾਕੰ ਦਾਤੁੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਮ੍ਹੇ ਨ ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਲਾਕਗ੍ਗੰ ਆਕੁਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ''ਹਨ੍ਦ ਦਾਨਿ ਤ੍ਵਮੇਵ ਸਲਾਕੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਸਲਾਕਪਚ੍ਛਿੰ ਅਦੰਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਲਾਕੰ ਅਦਾਸਿ। ਦੇਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨ ''ਇਦੰ ਵਰਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਲਾਮਕਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਅਸੁਕਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਰਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਅਸੁਕਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਲਾਮਕਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਠਿਤਿਕੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ''ਅਸੁਕਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਠਿਤਿਕਾ''ਤਿ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਠਿਤਵੇਲਾਯ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਅਯੰ ਠਿਤਿਕਾ ਠਿਤਾ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਭੂਮਿਯੰ ਵਾ ਭਿਤ੍ਤਿਯੰ ਵਾ ਲੇਖੰ ਕਡ੍ਢਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਲਾਕਗ੍ਗੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਨ੍ਦਤਰਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਬਹੁਤਰਾ ਵਾ, ਤੇਸੁ ਮਨ੍ਦਤਰੇਸੁ ਲੇਖਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਹੋਤਿ, ਬਹੁਤਰੇਸੁ ਉਪਰਿ। ਸੋ ਠਿਤਿਕੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਲੇਖਾਸਞ੍ਞਾਯ ਸਲਾਕੰ ਦੇਤਿ।

ਅਥ ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਉਦਾਯਿ, ਲੇਖਾ ਨਾਮ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਉਪਰਿ ਵਾ, ਵਰਭਤ੍ਤੰ ਪਨ ਅਸੁਕਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਠਿਤੰ, ਲਾਮਕਭਤ੍ਤੰ ਅਸੁਕਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪ੍ਫਰਨ੍ਤੋ ''ਯਦਿ ਏਵੰ ਅਯੰ ਲੇਖਾ ਕਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਠਿਤਾ, ਕਿੰ ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਦ੍ਦਹਾਮਿ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਲੇਖਾਯ ਸਦ੍ਦਹਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਦਹਰਾ ਚ ਸਾਮਣੇਰਾ ਚ ''ਆਵੁਸੋ ਲਾਲੁਦਾਯਿ ਤਯਿ ਸਲਾਕੰ ਦੇਨ੍ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਲਾਭੇਨ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਨ ਤ੍ਵੰ ਦਾਤੁੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ, ਗਚ੍ਛ ਇਤੋ''ਤਿ ਸਲਾਕਗ੍ਗਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਖਣੇ ਸਲਾਕਗ੍ਗੇ ਮਹਨ੍ਤੰ ਕੋਲਾਹਲੰ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਆਨਨ੍ਦ, ਸਲਾਕਗ੍ਗੇ ਮਹਨ੍ਤੰ ਕੋਲਾਹਲੰ, ਕਿੰ ਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਆਨਨ੍ਦ, ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਲਾਲੁਦਾਯਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਪਰੇਸੰ ਲਾਭਹਾਨਿੰ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਯਾਚਿ। ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਕਾਰਣੰ ਪਾਕਟੰ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਮਣਿਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਚ ਅਗ੍ਘਾਪੇਸਿ, ਅਗ੍ਘਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਸਾਮਿਕਾਨੰ ਭਣ੍ਡਾਨੁਰੂਪਮੇਵ ਮੂਲੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਲੁਦ੍ਧੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਲੋਭਪਕਤਿਤਾਯ ਏਵੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੋ ਏਵੰ ਅਗ੍ਘਾਪੇਨ੍ਤੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਮਮ ਗੇਹੇ ਧਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਯੰ ਗਮੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੰ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਗਾਮਿਕਮਨੁਸ੍ਸੰ ਲੋਲਬਾਲੰ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਸ ਮਯ੍ਹੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਭਣੇ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਤੰ ਬਾਲੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਕਮ੍ਮੇ ਠਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਬਾਲੋ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਨਿ ਅਗ੍ਘਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਘੰ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਕਥੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਠਾਨਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਯੰ ਸੋ ਕਥੇਤਿ, ਤਮੇਵ ਮੂਲੰ ਹੋਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਉਤ੍ਤਰਾਪਥਤੋ ਏਕੋ ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਆਨੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਪੁਰਿਸੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਅਗ੍ਘਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨੰ ਏਕੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕੰ ਅਗ੍ਘਮਕਾਸਿ। ਕਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ''ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜਸ੍ਸ ਏਕੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕੰ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੇ ਅਸ੍ਸਸਾਲਾਯੰ ਸਣ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਪੋਰਾਣਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਆਹ ''ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਲਞ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਪੁਚ੍ਛਥ 'ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਤਾਵ ਅਸ੍ਸਾ ਏਕੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕੰ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੀਤਿ ਞਾਤਮੇਤੰ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਯਾ ਅਗ੍ਘੰ ਜਾਨਿਤੁਕਾਮਮ੍ਹਾ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥ ਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਾ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾ ਇਦੰ ਨਾਮ ਅਗ੍ਘਤੀਤਿ ਵਤ੍ਤੁ'ਨ੍ਤਿ, ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਮੀਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਥ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਸ੍ਸ ਲਞ੍ਜੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਲਞ੍ਜੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿੰ ਅਗ੍ਘਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮ ਰਾਜਕੁਲ''ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਆਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਬਹੂ ਅਮਚ੍ਚਾ ਅਗਮਿੰਸੁ। ਅਸ੍ਸਵਾਣਿਜੋ ਰਾਜਾਨੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਦੇਵ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨੰ ਏਕੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿੰ ਅਗ੍ਘਨਕਭਾਵੰ ਜਾਨਾਮ, ਸਾ ਪਨ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿ ਕਿੰ ਅਗ੍ਘਤੀਤਿ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੰ ਪੁਚ੍ਛਥ ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਅਮ੍ਭੋ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕ, ਪਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਸਤਾਨਿ ਕਿੰ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿੰ, ਦੇਵਾਤਿ। ''ਹੋਤੁ, ਭਣੇ, ਅਸ੍ਸਾ ਤਾਵ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿੰ ਅਗ੍ਘਨ੍ਤੁ। ਸਾ ਪਨ ਕਿੰ ਅਗ੍ਘਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਬਾਲਪੁਰਿਸੋ ''ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਸਨ੍ਤਰਬਾਹਿਰੰ ਅਗ੍ਘਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਕਿਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾਨੰ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿੰ ਅਸ੍ਸਾਨੰ ਅਗ੍ਘਮਕਾਸਿ। ਪੁਨ ਵਾਣਿਜਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲਞ੍ਜੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਸਨ੍ਤਰਬਾਹਿਰੰ ਅਗ੍ਘਮਕਾਸਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਪਾਕਾਰਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੋ ਹੋਤਿ। ਇਦਮਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੰ, ਬਾਹਿਰੰ ਪਨ ਤਿਯੋਜਨਸਤਿਕੰ ਰਟ੍ਠੰ। ਇਤਿ ਸੋ ਬਾਲੋ ਏਵੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਸਨ੍ਤਰਬਾਹਿਰੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾਯ ਅਗ੍ਘਮਕਾਸਿ।

ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ਪਾਣਿੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਹਸਮਾਨਾ ''ਮਯੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਥਵਿਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜਞ੍ਚ ਅਨਗ੍ਘਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਹੁਮ੍ਹ, ਏਵੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਕਿਰ ਸਰਾਜਕੰ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜੰ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤੰ ਅਗ੍ਘਤਿ, ਅਹੋ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਸ੍ਸ ਞਾਣਸਮ੍ਪਦਾ। ਕਹੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਅਯੰ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੋ ਵਿਹਾਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਞ੍ਞੋ ਏਵ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ''ਤਿ ਪਰਿਹਾਸੰ ਅਕੰਸੁ –

੫. ''ਕਿਮਗ੍ਘਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾਯੰ, ਅਸ੍ਸਾਨ ਮੂਲਾਯ ਵਦੇਹਿ ਰਾਜ।
ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਸਨ੍ਤਰਬਾਹਿਰੰ, ਅਯਮਗ੍ਘਤਿ ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਕਾ''ਤਿ॥

ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਰਾਜਾ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ਤੰ ਬਾਲੰ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕਟ੍ਠਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਗਾਮਿਕਬਾਲਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੋ ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਅਗ੍ਘਾਪਨਿਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਦੇਸਨੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਤਣ੍ਡੁਲਨਾਲ਼ਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

੬. ਦੇਵਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਿਰਿਓਤ੍ਤਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਤਿ ਇਦੰ ਭਗਵਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਬਹੁਭਣ੍ਡਿਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕਿਰੇਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਭਰਿਯਾਯ ਕਾਲਕਤਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵੇਣਞ੍ਚ ਅਗ੍ਗਿਸਾਲਞ੍ਚ ਭਣ੍ਡਗਬ੍ਭਞ੍ਚ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡਗਬ੍ਭੰ ਸਪ੍ਪਿਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤੰ ਆਹਾਰੰ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਬਹੁਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਚ ਅਹੋਸਿ , ਰਤ੍ਤਿੰ ਅਞ੍ਞੰ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੰ ਹੋਤਿ, ਦਿਵਾ ਅਞ੍ਞੰ। ਵਿਹਾਰਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਕਦਿਵਸੰ ਚੀਵਰਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਾਦੀਨਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਜਾਨਪਦਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੇਨਾਸਨਚਾਰਿਕੰ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤਾ ਪਰਿਵੇਣੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਸਿਮਾਨੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਸੋ ''ਮਯ੍ਹੰ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਵੁਸੋ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰੰ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਨਿਵਾਸਨੰ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵਾ''ਤਿ? ''ਆਮ ਮਯ੍ਹਮੇਵਾ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ ਭਗਵਤਾ ਤੀਣਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾਨਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਵੰ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਬਹੁਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਜਾਤੋ, ਏਹਿ ਤੰ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤੰ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਕਂਯੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਭਣ੍ਡੋ ਬਹੁਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਭਣ੍ਡੋ’’ਤਿ? ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਭਣ੍ਡੋ ਜਾਤੋ’’? ‘‘ਨਨੁ ਅਹਂ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਵਿਵੇਕਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਾਰਮ੍ਭਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਵਦਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤੋ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਦਾਨਿ ਨੀਹਾਰੇਨ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਾਰੁਪਨਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਏਕਚੀਵਰੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਯਮਾਨੋ ‘‘ਨਨੁ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਗਵੇਸਕੋ ਦਕਰਕ੍ਖਸਕਾਲੇਪਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਗਵੇਸਮਾਨੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ ਵਿਹਾਸਿ, ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿ ਏਵਂ ਗਰੁਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਪਾਰੁਪਨਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਹਾਯ ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ? ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ‘‘ਮਹਿਸਾਸਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਤਸ੍ਸ ‘‘ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ, ਰਾਜਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ, ਸਾਪਿ ਸਂਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਏਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ, ‘‘ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰੋ’’ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਵਰਂ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਦੇਵੀ, ਵਰਂ ਇਚ੍ਛਿਤਕਾਲੇ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੇ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੇ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ – ‘‘ਦੇਵੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਕਾਲੇ ਵਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਰਜ੍ਜਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਗ੍ਗਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਵਿਯ ਜਲਮਾਨਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਦਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਪਿ ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਮਾਨਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਪਾਪਕਮ੍ਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਯਜਾ’’ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਤਾਤਾ, ਅਹਂ ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਜਾਤਕਾਲੇ ਵਰਂ ਅਦਾਸਿਂ। ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਰਜ੍ਜਂ ਯਾਚਤਿ, ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ ਨ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਪਾਪੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਪਕਮ੍ਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਯਜ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੇ ਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਰੇਯਜਾਥਾ’’ਤਿ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਚੁਮ੍ਬਿਤ੍ਵਾ ਉਯਜੋਜੇਸਿ। ਤੇ ਪਿਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਨ੍ਤੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਕੀਲ਼ਮਾਨੋ ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਭਾਤਿਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਤਾਤ ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰ, ਏਤਂ ਸਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਚ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਦੁਮਿਨਿਪਣ੍ਣੇਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਪਾਨੀਯਂ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਸਰਂ ਵੇਸ੍ਸਵਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਏਕੇਨ ਦਕਰਕ੍ਖਸੇਨ ਲਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਚ ਤਂ ਆਹ – ‘‘ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਧਮ੍ਮਜਾਨਨਕੇ ਯੇ ਅਞ੍ਞੇ ਇਮਂ ਸਰਂ ਓਤਰਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਖਾਦਿਤੁਂ ਲਭਸਿ। ਅਨੋਤਿਣ੍ਣੇ ਨ ਲਭਸੀ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਰਕ੍ਖਸੋ ਯੇ ਤਂ ਸਰਂ ਓਤਰਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਯੇ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਖਾਦਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰੋ ਤਂ ਸਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾਵ ਓਤਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਰਕ੍ਖਸੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ‘‘ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਨ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਂ ਅਤਿਚਿਰਾਯਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਰਕ੍ਖਸੋ ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ ਜਾਨਾਮਿ, ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ’’ਤਿ। ਰਕ੍ਖਸੋ ‘‘ਨ ਤ੍ਵਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਾਸੀ’’ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਚਿਰਾਯਨ੍ਤੇ ‘‘ਏਕੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਸਯਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਓਤਰਣਪਦਵਲ਼ਞ੍ਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਇਮਿਨਾ ਸਰੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਖਗ੍ਗਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਧਨੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਦਕਂ ਅਨੋਤਰਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨਕਮ੍ਮਿਕਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ – ‘‘ਭੋ, ਪੁਰਿਸ, ਤ੍ਵਂ ਮਗ੍ਗਕਿਲਨ੍ਤੋ ਕਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਭਿਸਮੁਲਾਲਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਸੁਖਂ ਨ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਯਾ ਮੇ ਭਾਤਿਕਾ ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਆਮ, ਗਹਿਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹਂ ਇਮਂ ਸਰਂ ਓਤਿਣ੍ਣਕੇ ਲਭਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਵ ਲਭਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਯੇ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੇ ਲਭਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਤੇ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਏਵਂ ਅਹਂ ਤੇ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਕਥੇਹਿ, ਅਹਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ ‘‘ਅਹਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਕਥੇਯ੍ਯਂ, ਕਿਲਿਟ੍ਠਗਤ੍ਤੋ ਪਨਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ਯਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਮਣ੍ਡਪਮਜ੍ਝੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਂ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਓਹਿਤਸੋਤੋ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਸੁਣਾਹੀ’’ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬. ‘‘ਹਿਰਿਓਤ੍ਤਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮਸਮਾਹਿਤਾ।
ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਲੋਕੇ, ਦੇਵਧਮ੍ਮਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਰੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਿਰਿਓਤ੍ਤਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਹਿਰਿਯਾ ਚ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। ਤੇਸੁ ਕਾਯਦੁਚ੍ਚਰਿਤਾਦੀਹਿ ਹਿਰਿਯਤੀਤਿ ਹਿਰੀ, ਲਜ੍ਜਾਯੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਤੇਹਿਯੇਵ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਤੀਤਿ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ, ਪਾਪਤੋ ਉਬ੍ਬੇਗਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਤਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਹਿਰੀ, ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਅਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਾ ਹਿਰੀ, ਲੋਕਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਲਜ੍ਜਾਸਭਾਵਸਣ੍ਠਿਤਾ ਹਿਰੀ, ਭਯਸਭਾਵਸਣ੍ਠਿਤਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਲਕ੍ਖਣਾ ਹਿਰੀ, ਵਜ੍ਜਭੀਰੁਕਭਯਦਸ੍ਸਾਵਿਲਕ੍ਖਣਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ।

ਤਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਹਿਰਿਂ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ – ਜਾਤਿਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਵਯਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸੂਰਭਾਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ । ਕਥਂ? ‘‘ਪਾਪਕਰਣਂ ਨਾਮੇਤਂ ਨ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਹੀਨਜਚ੍ਚਾਨਂ ਕੇਵਟ੍ਟਾਦੀਨਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤਾਵ ਜਾਤਿਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਪਾਪਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿਰਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਥਾ ‘‘ਪਾਪਕਰਣਂ ਨਾਮੇਤਂ ਦਹਰੇਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਵਯੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵਯਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਪਾਪਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿਰਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਥਾ ‘‘ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮੇਤਂ ਦੁਬ੍ਬਲਜਾਤਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਸੂਰਭਾਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸੂਰਭਾਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਪਾਪਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿਰਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਤਥਾ ‘‘ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮੇਤਂ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ, ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਇਦਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦਿਪਾਪਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਹਿਰਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਏਵਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਹਿਰਿਂ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤੇ ਹਿਰਿਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਵਂ ਹਿਰੀ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਕਥਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ? ‘‘ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਚਤੂਸੁ ਪਰਿਸਾਸੁ ਗਰਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ।

‘‘ਗਰਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਂ ਵਿਞ੍ਞੂ, ਅਸੁਚਿਂ ਨਾਗਰਿਕੋ ਯਥਾ।
ਵਜ੍ਜਿਤੋ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਹਿ, ਕਥਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਸ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧ ਬਲਰਾਸਿਵਣ੍ਣਨਾ) –

ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਹਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਵਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

ਕਥਂ ਹਿਰੀ ਅਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਧਿਪਤਿਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਦਿਸਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਧੁਤਙ੍ਗਧਰਸ੍ਸ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਵਂ ਹਿਰੀ ਅਤ੍ਤਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ –

‘‘ਸੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਅਧਿਪਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਂ ਪਜਹਤਿ, ਕੁਸਲਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਸਾਵਜ੍ਜਂ ਪਜਹਤਿ, ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਸੁਦ੍ਧਮਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਹਰਤੀ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੪੦)।

ਕਥਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਲੋਕਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ? ਇਧੇਕਚ੍ਚੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਲੋਕਂ ਅਧਿਪਤਿਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਯਥਾਹ –

‘‘ਮਹਾ ਖੋ ਪਨਾਯਂ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੋ। ਮਹਨ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੋ ਪਨ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇ ਸਨ੍ਤਿ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਾ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨੋ, ਤੇ ਦੂਰਤੋਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਸਨ੍ਨਾਪਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਚੇਤਸਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ਮਂ ਏਵਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ‘ਪਸ੍ਸਥ ਭੋ, ਇਮਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ, ਸਦ੍ਧਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਮਾਨੋ ਵੋਕਿਣ੍ਣੋ ਵਿਹਰਤਿ ਪਾਪਕੇਹਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ’ਤਿ।

‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਦੇਵਤਾ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਿਯੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕਾ ਪਰਚਿਤ੍ਤਵਿਦੁਨਿਯੋ, ਤਾ ਦੂਰਤੋਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਆਸਨ੍ਨਾਪਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਚੇਤਸਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤਾਪਿ ਮਂ ਏਵਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ‘ਪਸ੍ਸਥ ਭੋ, ਇਮਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ, ਸਦ੍ਧਾ ਅਗਾਰਸ੍ਮਾ ਅਨਗਾਰਿਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਮਾਨੋ ਵੋਕਿਣ੍ਣੋ ਵਿਹਰਤਿ ਪਾਪਕੇਹਿ ਅਕੁਸਲੇਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹੀ’ਤਿ। ਸੋ ਲੋਕਂਯੇਵ ਅਧਿਪਤਿਂ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਂ ਪਜਹਤਿ, ਕੁਸਲਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਸਾਵਜ੍ਜਂ ਪਜਹਤਿ, ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਭਾਵੇਤਿ। ਸੁਦ੍ਧਮਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਹਰਤੀ’’ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੩.੪੦)।

ਏਵਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਲੋਕਾਧਿਪਤੇਯ੍ਯਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

‘‘ਲਜ੍ਜਾਸਭਾਵਸਣ੍ਠਿਤਾ ਹਿਰੀ, ਭਯਸਭਾਵਸਣ੍ਠਿਤਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪ’’ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ **ਲਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਲਜ੍ਜਨਾਕਾਰੋ, ਤੇਨ ਸਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਾ ਹਿਰੀ। **ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਾਯਭਯਂ, ਤੇਨ ਸਭਾਵੇਨ ਸਣ੍ਠਿਤਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ। ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਪਾਪਪਰਿਵਜ੍ਜਨੇ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਯਥਾ ਨਾਮੇਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਲਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਏਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ ਹੀਲਿਤੋ, ਏਵਮੇਵਂ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਅਪਾਯਭਯਭੀਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਓਪਮ੍ਮਂ – ਯਥਾ ਹਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਯੋਗੁਲ਼ੇਸੁ ਏਕੋ ਸੀਤਲੋ ਭਵੇਯ੍ਯ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤੋ, ਏਕੋ ਉਣ੍ਹੋ ਆਦਿਤ੍ਤੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੀਤਲਂ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਇਤਰਂ ਡਾਹਭਯੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਸੀਤਲਸ੍ਸ ਗੂਥਮਕ੍ਖਿਤਸ੍ਸ ਜਿਗੁਚ੍ਛਾਯ ਅਗਣ੍ਹਨਂ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਾਪਸ੍ਸ ਅਕਰਣਂ, ਉਣ੍ਹਸ੍ਸ ਡਾਹਭਯੇਨ ਅਗਣ੍ਹਨਂ ਵਿਯ ਅਪਾਯਭਯੇਨ ਪਾਪਸ੍ਸ ਅਕਰਣਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

‘‘ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਲਕ੍ਖਣਾ ਹਿਰੀ, ਵਜ੍ਜਭੀਰੁਕਭਯਦਸ੍ਸਾਵਿਲਕ੍ਖਣਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪ’’ਨ੍ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਯਂ ਪਾਪਪਰਿਵਜ੍ਜਨੇਯੇਵ ਪਾਕਟਂ ਹੋਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਹਿ ਜਾਤਿਮਹਤ੍ਤਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾ, ਸਤ੍ਥਮਹਤ੍ਤਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾ, ਦਾਯਜ੍ਜਮਹਤ੍ਤਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਮਹਤ੍ਤਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਤਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਲਕ੍ਖਣਂ ਹਿਰਿਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਏਕਚ੍ਚੋ ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਭਯਂ, ਪਰਾਨੁਵਾਦਭਯਂ , ਦਣ੍ਡਭਯਂ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਭਯਨ੍ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਵਜ੍ਜਭੀਰੁਕਭਯਦਸ੍ਸਾਵਿਲਕ੍ਖਣਂ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਪਂ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਿਮਹਤ੍ਤਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਣਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਭਯਾਦੀਨਿ ਚ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤੇਸਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਅਙ੍ਗੁਤ੍ਤਰਨਿਕਾਯਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮਸਮਾਹਿਤਾਤਿ ਇਦਮੇਵ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਸੁਕ੍ਕਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ, ਤੇ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਕਨਯੇਨ ਚਤੁਭੂਮਕਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਾ। ਤੇਹਿ ਸਮਾਹਿਤਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਲੋਕੇ**ਤਿ ਕਾਯਕਮ੍ਮਾਦੀਨੰ ਸਨ੍ਤਤਾਯ ਸਨ੍ਤੋ, ਕਤਞ੍ਞੁਕਤਵੇਦਿਤਾਯ ਸੋਭਨਾ ਪੁਰਿਸਾਤਿ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ। **ਲੋਕੇ** ਪਨ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੋ, ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ, ਓਕਾਸਲੋਕੋ, ਖਨ੍ਧਲੋਕੋ, ਆਯਤਨਲੋਕੋ, ਧਾਤੁਲੋਕੋਤਿ ਅਨੇਕਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ''ਏਕੋ ਲੋਕੋ ਸਬ੍ਬੇ ਸਤ੍ਤਾ ਆਹਾਰਟ੍ਠਿਤਿਕਾ...ਪੇ॰... ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਲੋਕਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਧਾਤੁਯੋ''ਤਿ (ਪਟਿ॰ ਮ॰ ੧.੧੧੨) ਏਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖਾਰਲੋਕੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਖਨ੍ਧਲੋਕਾਦਯੋ ਤਦਨ੍ਤੋਗਧਾਯੇਵ। ''ਅਯੰ ਲੋਕੋ ਪਰਲੋਕੋ, ਦੇਵਲੋਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕੋ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮਹਾਨਿ॰ ੩; ਚੂਲਨਿ॰ ਅਜਿਤਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੨) ਪਨ ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਵੁਤ੍ਤੋ।

''ਯਾਵਤਾ ਚਨ੍ਦਿਮਸੂਰਿਯਾ, ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ ਦਿਸਾ ਭਨ੍ਤਿ ਵਿਰੋਚਮਾਨਾ।
ਤਾਵ ਸਹਸ੍ਸਧਾ ਲੋਕੋ, ਏਤ੍ਥ ਤੇ ਵਤ੍ਤਤੇ ਵਸੋ''ਤਿ॥ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੫੦੩) –

ਏਤ੍ਥ ਓਕਾਸਲੋਕੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਤੇਸੁ ਇਧ ਸਤ੍ਤਲੋਕੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸਤ੍ਤਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਯੇ ਏਵਰੂਪਾ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ, ਤੇ **ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਦੇਵਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ, ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਤਿ ਤਿਵਿਧਾ। ਤੇਸੁ ਮਹਾਸਮ੍ਮਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲੋਕੇਨ ''ਦੇਵਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਤਤ੍ਤਾ ਰਾਜਰਾਜਕੁਮਾਰਾਦਯੋ **ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ** ਨਾਮ। ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ **ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ** ਨਾਮ। ਖੀਣਾਸਵਾ ਪਨ **ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾ** ਨਾਮ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ –

''ਸਮ੍ਮੁਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾਨੋ ਦੇਵਿਯੋ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾ। ਉਪਪਤ੍ਤਿਦੇਵਾ ਨਾਮ ਭੁਮ੍ਮਦੇਵੇ ਉਪਾਦਾਯ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿਦੇਵਾ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾ ਨਾਮ ਬੁਦ੍ਧਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਖੀਣਾਸਵਾ''ਤਿ (ਚੂਲਨਿ॰ ਧੋਤਕਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੩੨; ਪਾਰਾਯਨਾਨੁਗੀਤਿਗਾਥਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੧੯)।

ਇਮੇਸੰ ਦੇਵਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਤਿ **ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ। ਵੁਚ੍ਚਰੇ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਮੂਲਕਾ ਹਿ ਕੁਸਲਾ ਧਮ੍ਮਾ ਕੁਲਸਮ੍ਪਦਾਯ ਚੇਵ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਭਾਵਸ੍ਸ ਚ ਕਾਰਣਤ੍ਤਾ ਕਾਰਣਟ੍ਠੇਨ ਤਿਵਿਧਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰ ਦੇਵਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ, ਤੇਹਿ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾਪਿ ਦੇਵਧਮ੍ਮਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਗ੍ਗਲਾਧਿਟ੍ਠਾਨਦੇਸਨਾਯ ਤੇ ਧਮ੍ਮੇ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਸਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸਾ ਲੋਕੇ, ਦੇਵਧਮ੍ਮਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਰੇ''ਤਿ ਆਹ।

ਯਕ੍ਖੋ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਹ – ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਪਸਨ੍ਨੋ, ਏਕੰ ਭਾਤਰੰ ਦੇਮਿ, ਕਤਰੰ ਆਨੇਮੀ''ਤਿ? ''ਕਨਿਟ੍ਠੰ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ। ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਕੇਵਲੰ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਜਾਨਾਸਿਯੇਵ, ਨ ਪਨ ਤੇਸੁ ਵਤ੍ਤਸੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਯੰਕਾਰਣਾ ਜੇਟ੍ਠਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਨਿਟ੍ਠੰ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤੋ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮੰ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ। ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਚਾਹੰ, ਯਕ੍ਖ, ਜਾਨਾਮਿ, ਤੇਸੁ ਚ ਵਤ੍ਤਾਮਿ। ਮਯਞ੍ਹਿ ਇਮੰ ਅਰਞ੍ਞੰ ਏਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਿਤਰੰ ਏਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਰਜ੍ਜੰ ਯਾਚਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਨ ਪਿਤਾ ਤੰ ਵਰੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੰ ਅਨੁਜਾਨਿ। ਸੋ ਕੁਮਾਰੋ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਆਗਤੋ। ''ਤੰ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਖਾਦੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਨ ਕੋਚਿ ਸਦ੍ਦਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨਾਹੰ ਗਰਹਭਯਭੀਤੋ ਤਮੇਵ ਆਣਾਪੇਮੀਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ ਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ ਦੇਵਧਮ੍ਮੇ ਚ ਜਾਨਾਸਿ, ਤੇਸੁ ਚ ਵਤ੍ਤਸੀ''ਤਿ ਪਸਨ੍ਨੋ ਯਕ੍ਖੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਭਾਤਰੋ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ।

ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨ ਪਰੇਸੰ ਮੰਸਲੋਹਿਤਖਾਦਕੋ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਪਾਪਮੇਵ ਕਰੋਸਿ, ਇਦੰ ਤੇ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਨਿਰਯਾਦੀਹਿ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁੰ ਓਕਾਸੰ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ , ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਪੰ ਪਹਾਯ ਕੁਸਲੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਅਸਕ੍ਖਿ ਚ ਪਨ ਤੰ ਦਮੇਤੁੰ। ਸੋ ਤੰ ਯਕ੍ਖੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸੰਵਿਹਿਤਾਰਕ੍ਖੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਕਾਲਕਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖੰ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰਸ੍ਸ

ਓਪਰਜ੍ਜਂ, ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਦਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਰਮਣੀਯੇ ਠਾਨੇ ਆਯਤਨਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ, ਯਥਾ ਸੋ ਅਗ੍ਗਮਾਲਂ ਅਗ੍ਗਪੁਪ੍ਫਂ ਅਗ੍ਗਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਲਭਤਿ, ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ ਬਹੁਭਣ੍ਡਿਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸੂਰਿਯਕੁਮਾਰੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਚਨ੍ਦਕੁਮਾਰੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਜੇਟ੍ਠਕਭਾਤਾ ਮਹਿਸਾਸਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੇਵਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

੭. ਕਟ੍ਠਹਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਤ੍ਤੋ ਤ੍ਯਾਹਂ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਾਸਭਖਤ੍ਤਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਾਸਭਖਤ੍ਤਿਯਾਯ ਵਤ੍ਥੁ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ ਭਦ੍ਦਸਾਲਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਨਾਗਮੁਣ੍ਡਾਯ ਨਾਮ ਦਾਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਜਾਤਾ ਕੋਸਲਰਾਜਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਰਾਜਾ ਪਨਸ੍ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਦਾਸਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਠਾਨਂ ਪਰਿਹਾਪੇਸਿ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਟਟੂਭਸ੍ਸਾਪਿ ਠਾਨਂ ਪਰਿਹਾਪੇਸਿਯੇਵ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇਯੇਵ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯੇ ਪਞ੍ਚਸਤਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਵੁਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਕਹਂ ਵਾਸਭਖਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਰਾਜਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਮਹਾਰਾਜ ਵਾਸਭਖਤ੍ਤਿਯਾ ਕਸ੍ਸ ਧੀਤਾ''ਤਿ? ''ਮਹਾਨਾਮਸ੍ਸ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਕਸ੍ਸ ਆਗਤਾ''ਤਿ? ''ਮਯ੍ਹਂ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਧੀਤਾ, ਰਞ੍ਞੋਵ ਆਗਤਾ, ਰਾਜਾਨਂਯੇਵ ਪਟਿਚ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿ, ਸੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਰਾਜਾਨੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤਿਕਾਯ ਕਟ੍ਠਹਾਰਿਕਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਅਦਂਸੂਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਯਸੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪੁਪ੍ਫਫਲਲੋਭੇਨ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਵਨਸਣ੍ਡੇ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਉਦ੍ਧਰਮਾਨਂ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਵਜਿਰਪੂਰਿਤਾ ਵਿਯ ਗਰੁਕਾ ਕੁਚ੍ਛਿ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਗਬ੍ਭੋ ਮੇ, ਦੇਵ, ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਧੀਤਾ ਹੋਤਿ, ਇਮਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਚੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਨੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਾਪਿ ਪਰਿਪਕ੍ਕਗਬ੍ਭਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਤਸ੍ਸ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਕੀਲਾਮਣ੍ਡਲੇ ਕੀਲਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਾਰੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ''ਨਿਪ੍ਪਿਤਿਕੇਨਮ੍ਹਾ ਪਹਟਾ''ਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਕੋ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਕੋਚਿ ਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ? ਤਾਤ ਰਾਜਾ ਇਮਂ ਮੁਦ੍ਦਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਧੀਤਾ ਹੋਤਿ, ਇਮਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਚੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਇਮਾਯ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਆਨੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਤੋਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਕਸ੍ਮਾ ਮਂ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨ ਨੇਸੀ''ਤਿ । ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਰਞ੍ਞਾ ਚ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪਿਤਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤੇ, ਦੇਵ, ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਜਾਨਨ੍ਤੋਪਿ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਲਜ੍ਜਾਯ ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਯਂ ਤੇ, ਦੇਵ, ਮੁਦ੍ਦਿਕਾ, ਇਮਂ ਸਞ੍ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ। ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮੁਦ੍ਦਿਕਾ ਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ''ਦੇਵ, ਇਦਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਅਞ੍ਞੋ ਮਮ ਸਕ੍ਖਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਚਾਯਂ ਦਾਰਕੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਾਤੋ, ਆਕਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤੁ, ਨੋ ਚੇ, ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਰਤੂ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮਾਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਪਿਤੁ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭. ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ ਤਜਾਹਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਪੋਸ ਜਨਾਧਿਪ।
ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਦੇਵੋ ਪੋਸੇਤਿ, ਕਿਞ੍ਚ ਦੇਵੋ ਸਕਂ ਪਜ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਤ੍ਤੋ ਤਜਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਅਹਂ। ਪੁਤ੍ਤੋ ਚ ਨਾਮੇਸ ਅਤ੍ਰਜੋ, ਖੇਤ੍ਤਜੋ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ, ਦਿਨ੍ਨਕੋਤਿ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਾਤੋ **ਅਤ੍ਰਜੋ** ਨਾਮ। ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਉਰੇਤਿਏਵਮਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ **ਖੇਤ੍ਤਜੋ** ਨਾਮ। ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕੋ **ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ** ਨਾਮ। ਪੋਸਾਵਨਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੋ **ਦਿਨ੍ਨਕੋ** ਨਾਮ। ਇਧ ਪਨ ਅਤ੍ਰਜਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਚਤੂਹਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਹਿ ਜਨਂ ਰਞ੍ਜੇਤੀਤਿ ਰਾਜਾ, ਮਹਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ **ਮਹਾਰਾਜਾ**। ਤਮਾਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ **‘‘ਮਹਾਰਾਜਾ’’**ਤਿ। **ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਪੋਸ ਜਨਾਧਿਪਾ**ਤਿ ਜਨਾਧਿਪ ਮਹਾਜਨਜੇਟ੍ਠਕ ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਪੋਸ ਭਰਸ੍ਸੁ ਵਡ੍ਢੇਹਿ। **ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਦੇਵੋ ਪੋਸੇਤੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਹਤ੍ਥਿਬਨ੍ਧਾਦਯੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ, ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦਯੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇ ਚ ਬਹੁਜਨੇ ਦੇਵੋ ਪੋਸੇਤਿ। **ਕਿਞ੍ਚ ਦੇਵੋ ਸਕਂ ਪਜ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ **ਕਿਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਗਰਹਤ੍ਥੇ ਚ ਅਨੁਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥੇ ਚ ਨਿਪਾਤੋ। ‘‘ਸਕਂ ਪਜਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਂ ਦੇਵੋ ਨ ਪੋਸੇਤੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਗਰਹਤਿ ਨਾਮ, ‘‘ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੁਜਨੇ ਪੋਸੇਤੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਤਿ ਨਾਮ। ਇਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਰਹਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋਪਿ ‘‘ਕਿਞ੍ਚ ਦੇਵੋ ਸਕਂ ਪਜ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ, ‘‘ਅਹਮੇਵ ਪੋਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਮੇਵ ਪੋਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥਸਹਸ੍ਸਂ ਪਸਾਰਿਯਿਤ੍ਥ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਅਨੋਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋਵ ਹਤ੍ਥੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਓਪਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਕਟ੍ਠਵਾਹਨਰਾਜਾ ਨਾਮ ਹੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨਮਹਾਰਾਜਾ, ਕਟ੍ਠਵਾਹਨਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਟ੍ਠਹਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

੮. ਗਾਮਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਅਤਰਮਾਨਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਜਾਤਕੇ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਚ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ ਚ ਏਕਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ ਸਂਵਰਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਏਕਸਦਿਸਮੇਵ, ਗਾਥਾ ਪਨ ਨਾਨਾ। ਗਾਮਣਿਕੁਮਾਰੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਾਤਿਕਸਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਾਤਿਕਸਤਪਰਿਵਾਰਿਤੋ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸਹੇਟ੍ਠਾ ਵਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਯਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਾ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠੋ ਇਮਂ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ –

੮. ‘‘ਅਪਿ ਅਤਰਮਾਨਾਨਂ, ਫਲਾਸਾਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ।
ਵਿਪਕ੍ਕਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋਸ੍ਮਿ, ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਗਾਮਣੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਅਤਰਮਾਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਵੇਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ। **ਫਲਾਸਾਵ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਯਥਾਪਤ੍ਥਿਤੇ ਫਲੇ ਆਸਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵ। ਅਥ ਵਾ **ਫਲਾਸਾ**ਤਿ ਆਸਾਫਲਂ, ਯਥਾਪਤ੍ਥਿਤਂ ਫਲਂ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਪਕ੍ਕਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋਸ੍ਮੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਙ੍ਗਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਤ੍ਤਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ, ਤਞ੍ਚ ਤਮ੍ਮੂਲਿਕਾਯ ਯਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਵਿਪਕ੍ਕਂ ਨਾਮ। ਯੋ ਵਾਸ੍ਸ ਯਸੋ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨੋ, ਸੋਪਿ ਸੇਟ੍ਠਟ੍ਠੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ। ਤੇਨਾਹ ‘‘ਵਿਪਕ੍ਕਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੋਸ੍ਮੀ’’ਤਿ। **ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ ਗਾਮਣੀ**ਤਿ ਕਤ੍ਥਚਿ ਗਾਮਿਕਪੁਰਿਸੋਪਿ ਗਾਮਜੇਟ੍ਠਕੋਪਿ

ਗਾਮਣੀ। ਇਧ ਪਨ ਸਬ੍ਬਜਨਜੇਟ੍ਠਕਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਧਾਯਾਹ। ਅਮ੍ਭੋ ਗਾਮਣਿ, ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਕਾਰਣਂ ਏਵਂ ਜਾਨਾਹਿ, ਆਚਰਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਾਤਿਕਸਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਤੋਸ੍ਮੀਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠਦਿਵਸਚ੍ਚਯੇਨ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭਾਤਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤਾ । ਗਾਮਣਿਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਸਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਗਾਮਣਿਕੁਮਾਰੋ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗਾਮਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

੯. ਮਘਦੇਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਰੁਹਾ ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਦਾਨਕਥਾਯਂ ਕਥਿਤਮੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਵਣ੍ਣਯਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਅਞ੍ਞਾਯ ਕਥਾਯ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵ ਪਨ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਵਣ੍ਣਯਮਾਨਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਏਤਰਹਿਯੇਵ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਂ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਵਿਦੇਹਰਟ੍ਠੇ ਮਿਥਿਲਾਯਂ ਮਘਦੇਵੋ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ। ਸੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਮਾਰਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿ, ਤਥਾ ਓਪਰਜ੍ਜਂ, ਤਥਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਪ੍ਪਕਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਯਦਾ ਮੇ, ਸਮ੍ਮ ਕਪ੍ਪਕ, ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਲਿਤਾਨਿ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਅਥ ਮੇ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਕਪ੍ਪਕੋਪਿ ਦੀਘਮਦ੍ਧਾਨਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣਾਨਂ ਕੇਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕਮੇਵ ਪਲਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਏਕਂ ਤੇ ਪਲਿਤਂ ਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਮੇ, ਸਮ੍ਮ, ਤਂ ਪਲਿਤਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਣਿਮ੍ਹਿ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪਾਣਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਆਯੁ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਪਲਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਂ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਆਦਿਤ੍ਤਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਵਿਯ ਚ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਸਂਵੇਗਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਬਾਲ ਮਘਦੇਵ, ਯਾਵ ਪਲਿਤਸ੍ਸੁਪ੍ਪਾਦਾਵ ਇਮੇ ਕਿਲੇਸੇ ਜਹਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ।

ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਪਲਿਤਪਾਤੁਭਾਵਂ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਡਾਹੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਰੀਰਾ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ, ਸਾਟਕਾ ਪੀਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਅਪਨੇਤਬ੍ਬਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਕਪ੍ਪਕਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਕਂ ਗਾਮਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਮਮ ਸੀਸੇ ਪਲਿਤਂ ਪਾਤੁਭੂਤਂ, ਮਹਲ੍ਲਕੋਮ੍ਹਿ ਜਾਤੋ, ਭੁਤ੍ਤਾ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਮਾਨੁਸਕਾ ਕਾਮਾ, ਇਦਾਨਿ ਦਿਬ੍ਬੇ ਕਾਮੇ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਕਾਲੋ ਮਯ੍ਹਂ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜ, ਅਹਂ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਘਦੇਵਅਮ੍ਬਵਨੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਏਵਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਂ ਅਮਚ੍ਚਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਪਲਿਤਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯. ''ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਰੁਹਾ ਮਯ੍ਹਂ, ਇਮੇ ਜਾਤਾ ਵਯੋਹਰਾ।
ਪਾਤੁਭੂਤਾ ਦੇਵਦੂਤਾ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸਮਯੋ ਮਮਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਰੁਹਾ**ਤਿ ਕੇਸਾ। ਕੇਸਾ ਹਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਨਂ ਅਙ੍ਗਾਨਂ ਉਤ੍ਤਮੇ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਹਤ੍ਤਾ ‘‘ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਰੁਹਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਇਮੇ ਜਾਤਾ ਵਯੋਹਰਾ**ਤਿ ਪਸ੍ਸਥ, ਤਾਤਾ, ਪਲਿਤਪਾਤੁਭਾਵੇਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਯਾਨਂ ਹਰਣਤੋ ਇਮੇ ਜਾਤਾ ਵਯੋਹਰਾ। **ਪਾਤੁਭੂਤਾ**ਤਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। **ਦੇਵਦੂਤਾ**ਤਿ ਦੇਵੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਚ੍ਚੁ, ਤਸ੍ਸ ਦੂਤਾਤਿ ਦੇਵਦੂਤਾ। ਸਿਰਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਲਿਤੇਸੁ ਪਾਤੁਭੂਤੇਸੁ ਮਚ੍ਚੁਰਾਜਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਲਿਤਾਨਿ ‘‘ਮਚ੍ਚੁਦੇਵਸ੍ਸ ਦੂਤਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਦੇਵਾ ਵਿਯ ਦੂਤਾਤਿਪਿ ਦੇਵਦੂਤਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾਯ ਦੇਵਤਾਯ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਤ੍ਵਂ ਮਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਸਿਰਸ੍ਮਿਂ ਪਲਿਤੇਸੁ ਪਾਤੁਭੂਤੇਸੁ ਦੇਵਤਾਯ ਬ੍ਯਾਕਰਣਸਦਿਸਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਲਿਤਾਨਿ ‘‘ਦੇਵਸਦਿਸਾ ਦੂਤਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਂ ਦੂਤਾਤਿਪਿ ਦੇਵਦੂਤਾ। ਸਬ੍ਬਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਹਿ ਜਿਣ੍ਣਬ੍ਯਾਧਿਮਤਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਸਂਵੇਗਮਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਪਬ੍ਬਜਨ੍ਤਿ। ਯਥਾਹ –

> ‘‘ਜਿਣ੍ਣਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੁਖਿਤਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਧਿਤਂ, ਮਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਤਮਾਯੁਸਙ੍ਖਯਂ।
> ਕਾਸਾਯਵਤ੍ਥਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋਮ੍ਹਿ ਰਾਜਾ’’ਤਿ॥ (ਥੇਰਗਾ॰ ੭੩ ਥੋਕਂ ਵਿਸਦਿਸਂ)।

ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਲਿਤਾਨਿ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਦੇਵਾਨਂ ਦੂਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਦੇਵਦੂਤਾ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸਮਯੋ ਮਮਾ**ਤਿ ਗਿਹਿਭਾਵਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ‘‘ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਸ੍ਸ ਸਮਣਲਿਙ੍ਗਗਹਣਸ੍ਸ ਕਾਲੋ ਮਯ੍ਹਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਸੋ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਰਜ੍ਜਂ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਮਘਦੇਵਅਮ੍ਬਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੇ ਠਿਤੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਤੋ ਚੁਤੋ ਮਿਥਿਲਾਯਂਯੇਵ ਨਿਮਿ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਓਸਕ੍ਕਮਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਂਸਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋਵ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ‘‘ਤਦਾ ਕਪ੍ਪਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਰਾਹੁਲੋ, ਮਘਦੇਵਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਘਦੇਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

੧੦. ਸੁਖਵਿਹਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਪਿਯਨਗਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਨੁਪਿਯਅਮ੍ਬਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੁਖਵਿਹਾਰਿਂ ਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ ਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਛਖਤ੍ਤਿਯਸਮਾਗਮੇ ਉਪਾਲਿਸਤ੍ਤਮੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। ਤੇਸੁ ਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਚ, ਕਿਮਿਲਤ੍ਥੇਰੋ ਚ, ਭਗੁਤ੍ਥੇਰੋ ਚ, ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰੋ ਚ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਾ, ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਜਾਤੋ, ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੋ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਕੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਝਾਨਲਾਭੀ ਜਾਤੋ। ਛਨ੍ਨਂ ਪਨ ਖਤ੍ਤਿਯਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁ ਯਾਵ ਅਨੁਪਿਯਨਗਰਾ ਖਣ੍ਡਹਾਲਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਆਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਰਾਜਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਕ੍ਖਸਂਵਿਧਾਨਞ੍ਚੇਵ ਤਾਵ ਬਹੂਹਿ ਰਕ੍ਖਾਹਿ ਰਕ੍ਖਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਵਰਤਲੇ ਮਹਾਸਯਨੇ ਸਮ੍ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਯੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਇਦਾਨਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਗਤਭਯਤਞ੍ਚ ਸਮਨੁਸ੍ਸਰਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਹੋ ਸੁਖਂ, ਅਹੋ ਸੁਖ’’ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਆਯਸ੍ਮਾ ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤੀ’’ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਭਦ੍ਦਿਯੋ ਇਦਾਨੇਵ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੁਖਵਿਹਾਰੀਯੇਵਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰਯਮਾਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ, ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚਾਨਿਸੰਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ, ਪਰਿਵਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਮਹਾ ਅਹੋਸਿ ਪਞ੍ਚ ਤਾਪਸਸਤਾਨਿ। ਸੋ ਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਗਾਮਨਿਗਮਾਦੀਸੁ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਰਾਜੁਯਜਾਨੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਕਿੰ ਵੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇਨ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਧੇਵ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਪਞ੍ਚ ਤਾਪਸਸਤਾਨਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤ੍ਵਂ ਇਮੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸ, ਅਹੰ ਪਨ ਇਧੇਵ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇ ਉਯਜੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਸੋ ਪਨਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਰਾਜਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਮਹਨ੍ਤੰ ਰਜ੍ਜੰ ਪਹਾਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਾਪਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਮਾਨੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਆਚਰਿਯੰ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਤਾਪਸੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਮਾਨਾ ਇਧੇਵ ਵਸਥ, ਅਹੰ ਆਚਰਿਯੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਕਟ੍ਠਤ੍ਥਰਿਕੰ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਰਾਜਾ ''ਤਾਪਸੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯਜਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਤਾਪਸੋ ਰਾਜਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ, ਨਿਪਨ੍ਨੋਯੇਵ ਪਨ ''ਅਹੋ ਸੁਖੰ, ਅਹੋ ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਯੰ ਤਾਪਸੋ ਮੰ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਨ ਉਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਹ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯੰ ਤਾਪਸੋ ਯਦਿਚ੍ਛਕੰ ਭੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਸੁਖਸੇਯ੍ਯਮੇਵ ਕਪ੍ਪੇਤੀ''ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਅਯੰ ਤਾਪਸੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹਾਦਿਸੋ ਏਕੋ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ, ਸ੍ਵਾਯੰ ''ਅਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਰਜ੍ਜਸਿਰਿੰ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤੋ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥੇਹਿ ਬਹੂਹਿ ਰਕ੍ਖਿਯਮਾਨੋਪਿ ਏਵਰੂਪੰ ਸੁਖੰ ਨਾਮ ਨਾਲਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਸੁਖੰ ਝਾਨਸੁਖਞ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਇਮੰ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਤੀਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਤੁੰ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ, ਯੋ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ।
ਸ ਵੇ ਰਾਜ ਸੁਖੰ ਸੇਤਿ, ਕਾਮੇਸੁ ਅਨਪੇਕ੍ਖਵਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੰ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਨ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। **ਯੋ ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਨ ਰਕ੍ਖਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਚ ''ਏਕਕੋ ਅਹੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਮੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਜਨੇ ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ। **ਸ ਵੇ ਰਾਜ ਸੁਖੰ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਏਕੋ ਅਦੁਤਿਯੋ ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਸਮਙ੍ਗੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੁਖੰ ਸੇਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਵ। ਨ ਕੇਵਲੰ ਪਨ ਸੇਤਿਯੇਵ, ਏਵਰੂਪੋ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸੁਖੰ ਗਚ੍ਛਤਿ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨਿਸੀਦਤਿ ਸਯਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਿਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸੁਖਪ੍ਪਤ੍ਤੋਵ ਹੋਤਿ। **ਕਾਮੇਸੁ ਅਨਪੇਕ੍ਖ**ਵਾਤਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮਕਿਲੇਸਕਾਮੇਸੁ ਅਪੇਕ੍ਖਾਰਹਿਤੋ ਵਿਗਤਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਨਿਤ੍ਤਣ੍ਹੋ ਏਵਰੂਪੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਬ੍ਬਿਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸੁਖੰ ਵਿਹਰਤਿ ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨਮੇਵ ਗਤੋ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋਪਿ ਆਚਰਿਯੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਭਦ੍ਦਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਖਵਿਹਾਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਪਣ੍ਣਕਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਪਣ੍ਣਕਂ ਵਣ੍ਣੁਪਥਂ, ਸੇਰਿਵਂ ਚੂਲ਼ਸੇਟ੍ਠਿ ਚ।
ਤਣ੍ਡੁਲਂ ਦੇਵਧਮ੍ਮਞ੍ਚ, ਕਟ੍ਠਵਾਹਨਗਾਮਣਿ।
ਮਘਦੇਵਂ ਵਿਹਾਰੀਤਿ, ਪਿਣ੍ਡਿਤਾ ਦਸ ਜਾਤਕਾਤਿ॥

੨. ਸੀਲਵਗ੍ਗੋ

[੧੧] ੧. ਲਕ੍ਖਣਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹੋਤਿ ਸੀਲਵਤਂ ਅਤ੍ਥੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਯਾਵ ਅਭਿਮਾਰਪ੍ਪਯੋਜਨਾ ਖਣ੍ਡਹਾਲਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਵ ਧਨਪਾਲਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾ ਪਨ ਚੂਲ਼ਹਂਸਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਯਾਵ ਪਥਵਿਪ੍ਪਵੇਸਨਾ ਦ੍ਵਾਦਸਨਿਪਾਤੇ ਸਮੁਦ੍ਦਵਾਣਿਜਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਗਯਾਸੀਸੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਅਥ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਞਾਣਂ ਪਰਿਪਾਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਿਂ ਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇਸਂ ਞਾਣਂ ਪਰਿਪਾਕਂ ਗਤਂ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਬਹੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਗ੍ਗਫਲੇਹਿ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਫਲੇਹਿ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਵੇਲਾਯ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਦਾਯ ਵੇਲ਼ੁਵਨਮੇਵ ਆਗਮਂਸੁ। ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਂ ਪਸਂਸਿਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਤਿਵਿਯ ਸੋਭਤਿ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਨ ਪਰਿਹੀਨਪਰਿਵਾਰੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸੋਭਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋਭਿਯੇਵ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋਪਿ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਗਣਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਹੀਨੋਯੇਵਾਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਏਕੋ ਮਗਧਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਿਗਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣੋ ਚ ਕਾਲ਼ੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ''ਤਾਤਾ, ਅਹਂ ਇਦਾਨਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਗਣਂ ਪਰਿਹਰਥਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚ ਮਿਗਸਤਾਨਿ ਏਕੇਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ । ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਮਿਗਗਣਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤਿ। ਮਗਧਰਟ੍ਠਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਸ੍ਸਪਾਕਸਮਯੇ ਕਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਾਧੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਮਿਗਾਨਂ ਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਖਾਦਕਾਨਂ ਮਿਗਾਨਂ ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਓਪਾਤਂ ਖਣਨ੍ਤਿ, ਸੂਲਾਨਿ ਰੋਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਾਸਾਣਯਨ੍ਤਾਨਿ ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਕੂਟਪਾਸਾਦਯੋ ਪਾਸੇ ਓਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿ, ਬਹੂ ਮਿਗਾ ਵਿਨਾਸਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਾਧਸਮਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਤਾਤਾ, ਅਯਂ ਕਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਾਧਸਮਯੋ, ਬਹੂ ਮਿਗਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸ੍ਸਾਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਿਗਗਣੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਸ੍ਸਾਨਂ ਉਦ੍ਧਟਕਾਲੇ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਿਤੁ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਪਨ ਗਮਨਮਗ੍ਗਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਿਗਾ ਪਬ੍ਬਤਮਾਰੋਹਨ੍ਤਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਓਰੋਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਲੀਨਾ ਬਹੂ ਮਿਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਨ੍ਤਿ।

ਕਾਲ਼ਮਿਗੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਨ੍ਧਤਾਯ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮ ਵੇਲਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਮਿਗਗਣਂ ਆਦਾਯ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹੇਪਿ ਸਾਯਨ੍ਹੇਪਿ ਪਦੋਸੇਪਿ ਪਚ੍ਚੂਸੇਪਿ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਕਤਿਯਾ ਠਿਤਾ ਚ ਨਿਲੀਨਾ ਚ

ਬਹੂ ਮਿਗੇ ਵ◌ਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਏਵ◌ਂ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਨ੍ਧਤਾਯ ਬਹੂ ਮਿਗੇ ਵ◌ਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਪ੍ਪਕੇਹੇਵ ਮਿਗੇਹਿ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵ◌ਿਸਿ। ਲਕ੍ਖਣਮਿਗੋ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ ''ਇਮਾਯ ਵ◌ੇਲਾਯ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਾਯ ਵ◌ੇਲਾਯ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਗਾਮਦ੍ਵ◌ਾਰੇਨਪਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ , ਦਿਵ◌ਾਪਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਦੋਸੇਪਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਚ੍ਚੂਸੇਪਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਿਗਗਣਂ ਆਦਾਯ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇਯੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਮਿਗਂ ਅਵ◌ਿਨਾਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵ◌ਿਸਿ। ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਸ੍ਸੇਸੁ ਉਦ੍ਧਟੇਸੁ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਤਰਿਂਸੁ।

ਕਾਲੋ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਅਵਸੇਸਮਿਗੇ ਵ◌ਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤੋ ਏਕਕੋਵ ਆਗਮਿ। ਲਕ੍ਖਣੋ ਪਨ ਏਕਮਿਗਮ੍ਪਿ ਅਵ◌ਿਨਾਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਮਿਗਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵ◌ੁਤੋ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵ◌ੇਪਿ ਪੁਤ੍ਤੇ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਮਿਗਗਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ –

੧੧. ''ਹੋਤਿ ਸੀਲਵਤਂ ਅਤ੍ਥੋ, ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵ◌ੁਤ੍ਤਿਨਂ।
ਲਕ੍ਖਣਂ ਪਸ੍ਸ ਆਯਨ੍ਤਂ, ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਪੁਰਕ੍ਖਤਂ।
ਅਥ ਪਸ੍ਸਸਿਮਂ ਕਾਲ਼ਂ, ਸੁਵ◌ਿਹੀਨਂਵ ਞਾਤਿਭੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਖਸੀਲਤਾਯ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨਂ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ। **ਅਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਵ◌ੁਡ੍ਢਿ। **ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵ◌ੁਤ੍ਤਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ ਏਤੇਸਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤੀਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵ◌ੁਤ੍ਤਿਨੋ, ਤੇਸਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਵ◌ੁਤ੍ਤਿਨਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਪਾਪਨਿਵ◌ਾਰਣਓਵ◌ਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ, ਗੋਚਰਲਾਭਾਪਨਗਿਲਾਨੁਪਟ੍ਠਾਨਧਮ੍ਮਿਕਰਕ੍ਖਾਵਸੇਨ ਆਮਿਸਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਚ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵ◌ੀਸੁ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇਸੁ ਠਿਤਾਨਂ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵ◌ੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਵ◌ੁਡ੍ਢਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਪੁਤ੍ਤਮਾਤਰਂ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਵ◌ਿਯ **"ਲਕ੍ਖਣਂ ਪਸ੍ਸਾ"**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਆਚਾਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਏਕਮਿਗਮ੍ਪਿ ਅਵ◌ਿਨਾਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘੇਨ ਪੁਰਕ੍ਖਤਂ ਪਰਿਵ◌ਾਰਿਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਪਸ੍ਸ। ਤਾਯ ਪਨ ਆਚਾਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਸਮ੍ਪਦਾਯ ਵ◌ਿਹੀਨਂ ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞਂ ਅਥ ਪਸ੍ਸਸਿਮਂ ਕਾਲ਼ਂ ਏਕਮ੍ਪਿ ਞਾਤਿਂ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੁਵ◌ਿਹੀਨਮੇਵ ਞਾਤੀਹਿ ਏਕਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਏਵ◌ਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਅਭਿਨਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵ◌ਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਪਰਿਵ◌ਾਰਿਤੋ ਸੋਭਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸੋਭਤਿਯੇਵ। ਨ ਚ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਏਤਰਹਿਯੇਵ ਗਣਮ੍ਹਾ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਹੀਨੋਯੇਵ◌ਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵ◌ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਸਾਪਿਸ੍ਸ ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਰਿਸਾਵ, ਲਕ੍ਖਣੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਰਿਸਾ ਪਨਸ੍ਸ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਮਾਤਾ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਲਕ੍ਖਣਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੨] ੨. ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਸੇਵ◌ੇਯਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ◌ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਾਤਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਮਹਾਵ◌ਿਭਵਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਾ ਅਹੋਸਿ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕੁਸਲਮੂਲਾ ਪਰਿਮਦ੍ਦਿਤਸਙ੍ਖਾਰਾ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵ◌ਿਕਾ, ਅਨ੍ਤੋਘਟੇ ਪਦੀਪੋ ਵ◌ਿਯ ਤਸ੍ਸਾ ਹਦਯੇ ਅਰਹਤ੍ਤੂਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਜਲਤਿ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਜਾਨਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗੇਹੇ ਅਨਭਿਰਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਹ – ''ਅਮ੍ਮਤਾਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਘਰਾਵ◌ਾਸੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਭਿਰਮਤਿ, ਅਹਂ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮਾ, ਪਬ੍ਬਾਜੇਥ ਮ''ਨ੍ਤਿ। ਅਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ, ਇਦਂ ਕੁਲਂ ਬਹੁਵ◌ਿਭਵ◌ਂ, ਤ੍ਵਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਧੀਤਾ, ਨ ਲਬ੍ਭਾ ਤਯਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਨ੍ਤਿ। ਸਾ

ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾਪਿ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਹੋਤੁ, ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਤਾ ਸਾਮਿਕਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਪਤਿਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਤਿਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਤੀ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਾ ਅਗਾਰਂ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਂਵਾਸਮਨ੍ਵਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੋਸਯਿਂਸੁ, ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਿਂਸੁ, ਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਸਾ ਪਨ ਤਾਵ ਉਲ਼ਾਰਾਯਪਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਂ ਨ ਵਿਲਿਮ੍ਪਤਿ ਨਾਲਙ੍ਕਰੋਤਿ, ਪਕਤਿਵੇਸੇਨੇਵ ਵਿਚਰਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਾਮਿਕੋ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਸਕਲਨਗਰਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਸਰੀਰਂ ਨਪ੍ਪਟਿਜਗ੍ਗਸੀ''ਤਿ। ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਾਯ ਮੇ ਕੁਣਪੇਹਿ ਪੂਰਿਤਂ ਸਰੀਰਂ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਅਲਙ੍ਕਤੇਨ, ਅਯਞ੍ਹਿ ਕਾਯੋ ਨੇਵ ਦੇਵਨਿਮ੍ਮਿਤੋ, ਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਨਿਮ੍ਮਿਤੋ, ਨ ਸੁਵਣ੍ਣਮਯੋ, ਨ ਮਣਿਮਯੋ, ਨ ਹਰਿਚਨ੍ਦਨਮਯੋ, ਨ ਪੁਣ੍ਡਰੀਕਕੁਮੁਦੁਪ੍ਪਲਗਬ੍ਭਸਮ੍ਭੂਤੋ , ਨ ਅਮਤੋਸਧਪੂਰਿਤੋ, ਅਥ ਖੋ ਕੁਣਪੇ ਜਾਤੋ, ਮਾਤਾਪੇਤ੍ਤਿਕਸਮ੍ਭਵੋ, ਅਨਿਚ੍ਚੁਚ੍ਛਾਦਨਪਰਿਮਦ੍ਦਨਭੇਦਨਵਿਦ੍ਧਂਸਨਧਮ੍ਮੋ, ਕਟਸਿਵਡ੍ਢਨੋ, ਤਣ੍ਹੂਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਸੋਕਾਨਂ ਨਿਦਾਨਂ, ਪਰਿਦੇਵਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁ, ਸਬ੍ਬਰੋਗਾਨਂ ਆਲਯੋ, ਕਮ੍ਮਕਰਣਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ, ਅਨ੍ਤੋਪੂਤਿ, ਬਹਿ ਨਿਚ੍ਚਪਗ੍ਘਰਣੋ, ਕਿਮਿਕੁਲਾਨਂ ਆਵਾਸੋ, ਸਿਵਥਿਕਪਯਾਤੋ, ਮਰਣਪਰਿਯੋਸਾਨੋ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਸ੍ਸ ਚਕ੍ਖੁਪਥੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੋਪਿ –

''ਅਟ੍ਠਿਨਹਾਰੁਸਂਯੁਤ੍ਤੋ, ਤਚਮਂਸਾਵਲੇਪਨੋ।
ਛਵਿਯਾ ਕਾਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਯਥਾਭੂਤਂ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ॥

''ਅਨ੍ਤਪੂਰੋ ਉਦਰਪੂਰੋ, ਯਕਨਪੇਲ਼ਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥਿਨੋ।
ਹਦਯਸ੍ਸ ਪਪ੍ਫਾਸਸ੍ਸ, ਵਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਿਹਕਸ੍ਸ ਚ॥

''ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਯ ਖੇਲ਼ਸ੍ਸ, ਸੇਦਸ੍ਸ ਚ ਮੇਦਸ੍ਸ ਚ।
ਲੋਹਿਤਸ੍ਸ ਲਸਿਕਾਯ, ਪਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਵਸਾਯ ਚ॥

''ਅਥਸ੍ਸ ਨਵਹਿ ਸੋਤੇਹਿ, ਅਸੁਚੀ ਸਵਤਿ ਸਬ੍ਬਦਾ।
ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਾ ਅਕ੍ਖਿਗੂਥਕੋ, ਕਣ੍ਣਮ੍ਹਾ ਕਣ੍ਣਗੂਥਕੋ॥

''ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾ ਚ ਨਾਸਤੋ, ਮੁਖੇਨ ਵਮਤੇਕਦਾ।
ਪਿਤ੍ਤਂ ਸੇਮ੍ਹਞ੍ਚ ਵਮਤਿ, ਕਾਯਮ੍ਹਾ ਸੇਦਜਲ੍ਲਿਕਾ॥

''ਅਥਸ੍ਸ ਸੁਸਿਰਂ ਸੀਸਂ, ਮਤ੍ਥਲੁਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪੂਰਿਤਂ।
ਸੁਭਤੋ ਨਂ ਮਞ੍ਞਤਿ ਬਾਲੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਪੁਰਕ੍ਖਤੋ॥ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੧੯੬-੨੦੧)।

''ਅਨਨ੍ਤਾਦੀਨਵੋ ਕਾਯੋ, ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਸਮੂਪਮੋ।
ਆਵਾਸੋ ਸਬ੍ਬਰੋਗਾਨਂ, ਪੁਞ੍ਜੋ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕੇਵਲੋ॥ (ਅਪ॰ ਥੇਰ ੨.੫੪.੫੫)।

''ਸਚੇ ਇਮਸ੍ਸ ਕਾਯਸ੍ਸ, ਅਨ੍ਤੋ ਬਾਹਿਰਕੋ ਸਿਯਾ।
ਦਣ੍ਡਂ ਨੂਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਕਾਕੇ ਸੋਣੇ ਚ ਵਾਰਯੇ॥

''ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧੋ ਅਸੁਚਿ ਕਾਯੋ, ਕੁਣਪੋ ਉਕ੍ਕਰੂਪਮੋ।

ਨਿਨ੍ਹਤੋ ਚਕ੍ਖੁਭੂਤੇਹਿ, ਕਾਯੋ ਬਾਲਾਭਿਨਨ੍ਦਿਤੋ॥

''ਅਲ੍ਲਚਮ੍ਮਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਨਵਦ੍ਵਾਰੋ ਮਹਾਵਣੋ।
ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਅਸੁਚੀ ਪੂਤਿਗਨ੍ਧਿਯੋ''ਤਿ॥ (ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ॰ ੧.੧੨੨)।

ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ , ਇਮਂ ਕਾਯਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ? ਨਨੁ ਇਮਸ੍ਸ ਅਲਙ੍ਕਤਕਰਣਂ ਗੂਥਪੁਣ੍ਣਘਟਸ੍ਸ ਬਹਿ ਚਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਕਰਣਂ ਵਿਯ ਹੋਤੀਤਿ? ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਇਮੇ ਦੋਸੇ ਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਪਬ੍ਬਜਸੀ''ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤ, ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਲਭਮਾਨਾ ਅਜ੍ਜੇਵ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ''ਸਾਧੁ, ਅਹਂ ਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਕ੍ਖਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ ਅਤ੍ਤਮਨਾ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭੇ ਪਰਿਪਾਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਥਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਿਟ੍ਠੀਨਂ ਬਹਲਤ੍ਤਂ ਉਦਰਪਟਲਸ੍ਸ ਚ ਮਹਨ੍ਤਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਅਯ੍ਯੇ, ਤ੍ਵਂ ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਸਿ, ਕਿਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ? ਅਯ੍ਯੇ, ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸੀਲਂ ਪਨ ਮੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਨ੍ਤਿ । ਅਥ ਨਂ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਅਯ੍ਯ, ਅਯਂ ਕੁਲਧੀਤਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਸਾਮਿਕਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਲਭਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਮਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲੇ ਵਾ ਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਕਿਂਦਾਨਿ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ? ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਚ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਾਨਞ੍ਚ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਕ੍ਖਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਗਬ੍ਭਂ ਪਰਿਹਰਤਿ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਚ ਤਂ ਅਜ੍ਝੁਪੇਕ੍ਖਤਿਯੇਵਾਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਗਰਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਇਮਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਅਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾਵ ਸੇਲਗੁਲਂ ਪਵਟ੍ਟਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਇਮਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਗਤਾ।

ਅਥ ਸਾ ਦਹਰਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਹ – ''ਅਯ੍ਯੇ, ਨ ਦੇਵਦਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧੋ, ਨਾਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ, ਲੋਕੇ ਪਨ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ, ਸਾ ਚ ਪਨ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਲਦ੍ਧਾ, ਮਾ ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਥ, ਏਥ ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਜੇਤਵਨਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਤਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਾਜਗਹਾ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਿਕਂ ਮਗ੍ਗਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭੋ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ 'ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਜਹਿਤਂ ਆਦਾਯ ਚਰਤੀ'ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਓਕਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਕਥਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਰਾਜਿਕਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਮਜ੍ਝੇ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸੇਨਦਿਕੋਸਲਂ ਮਹਾਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਚੂਲ਼ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਵਿਸਾਖਂ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਂ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾਤਾਨਿ ਮਹਾਕੁਲਾਨਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਚਤੂਸੁ ਪਰਿਸਾਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਸੁ ਉਪਾਲਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ, ਤ੍ਵਂ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਮ੍ਮਂ ਸੋਧੇਹੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਥੇਰੋ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰਤੋ ਵਿਸਾਖਂ ਉਪਾਸਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛ ਵਿਸਾਖੇ, 'ਅਯਂ ਦਹਰਾ ਅਸੁਕਮਾਸੇ ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ'ਤਿ ਤਥਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪੁਰੇ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਉਪਾਸਿਕਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਯਂ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਨਾਭਿਉਦਰਪਰਿਯੋਸਾਨਾਦੀਨਿ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਾਸਦਿਵਸੇ ਸਮਾਨੇਤ੍ਵਾ ਗਿਹਿਭਾਵੇ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਤਥਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਸੁਦ੍ਧਂ ਅਕਾਸਿ। ਸਾ ਸੁਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਸਤ੍ਥਾਰਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪਸ੍ਸਯਮੇਵ ਗਤਾ। ਸਾ ਗਬ੍ਭਪਰਿਪਾਕਮਨ੍ਵਾਯ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਨਂ ਮਹਾਨੁਭਾਵਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਰਾਜਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਮੀਪੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦਾਰਕਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਤਾ, ਤਸ੍ਸੇਸੋ ਸਦ੍ਦੋ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ, ਭਣੇ, ਦਾਰਕਪਟਿਜਗ੍ਗਨੰ ਨਾਮ ਪਲਿਬੋਧੋ, ਮਯੰ ਨੰ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਤੰ ਦਾਰਕੰ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥੀਨੰ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਪਰਿਹਾਰੇਨ ਵਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ''ਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਕੁਮਾਰਪਰਿਹਾਰੇਨ ਵਡ੍ਢਿਤਤ੍ਤਾ ''ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ ਸਞ੍ਜਾਨਿੰਸੁ। ਸੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸ੍ਸੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਕਥੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਤਦਗ੍ਗੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਮ ਸਾਵਕਾਨੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਚਿਤ੍ਤਕਥਿਕਾਨੰ ਯਦਿਦੰ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ''ਤਿ (ਅ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੦੯, ੨੧੭) ਏਤਦਗ੍ਗੇ ਠਪੇਸਿ। ਸੋ ਪਚ੍ਛਾ ਵਮ੍ਮਿਕਸੁਤ੍ਤੇ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੪੯ ਆਦਯੋ) ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਮਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲੰ ਪਤ੍ਤਾ। ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਗਗਨਮਜ੍ਝੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਤਥਾਗਤੋ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਓਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਓਵਾਦੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਦਿਵਸਭਾਗੰ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਚੇਵ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਭਾਵੇਨ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਤ੍ਥੇਰੋ ਚ ਥੇਰੀ ਚ ਉਭੋ ਨਾਸਿਤਾ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਤਾਯ ਚੇਵ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤੇਸੰ ਪਚ੍ਚਯੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਵਣ੍ਣਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਧਮ੍ਮਸਭੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਗੁਣਕਥਾਯਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਆਰੋਚਯਿੰਸੁ। ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਇਮੇਸੰ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਪਚ੍ਚਯੋ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਚ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਹੋਸਿਯੇਵਾਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਯਾਚਿੰਸੁ। ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ ਕਾਰਣੰ ਪਾਕਟੰ ਅਕਾਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰਯਮਾਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਯੋਨਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਮਣਿਗੁਲ਼ਸਦਿਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਸਿਙ੍ਗਾਨਿ ਰਜਤਵਣ੍ਣਾਨਿ, ਮੁਖੰ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਪੁਞ੍ਜਵਣ੍ਣੰ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਰਿਯਨ੍ਤਾ ਲਾਖਾਰਸਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾ ਵਿਯ, ਵਾਲਧਿ ਚਮਰਸ੍ਸ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਸਰੀਰੰ ਪਨਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕਪ੍ਪਮਾਣੰ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚਸਤਮਿਗਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ ਨਾਮੇਨ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਰਾਜਾ ਨਾਮ। ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਪਞ੍ਚਸਤਮਿਗਪਰਿਵਾਰੋ ਸਾਖਮਿਗੋ ਨਾਮ ਵਸਤਿ, ਸੋਪਿ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਵ ਅਹੋਸਿ।

ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਮਿਗਵਧਪ੍ਪਸੁਤੋ ਹੋਤਿ, ਵਿਨਾ ਮੰਸੇਨ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਕਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਨੇਗਮਜਾਨਪਦੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕੰ ਮਿਗਵੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸੁੰ – ''ਅਯੰ ਰਾਜਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦੰ ਕਰੋਤਿ, ਯੰਨੂਨ ਮਯੰ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਿਗਾਨੰ ਨਿਵਾਪੰ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਮਿਗੇ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਿਗਾਨੰ ਨਿਵਾਪਤਿਣਾਨਿ ਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾਗੁਰਾਨਿ ਆਦਾਯ ਮੁਗ੍ਗਰਾਦਿਨਾਨਾਵੁਧਹਤ੍ਥਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗੇ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ''ਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤੇ ਮਿਗੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੰ ਠਾਨੰ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਿਪਮਾਨਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਸਾਖਮਿਗਾਨੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਮਿਗਗਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਗੁਮ੍ਬਾਦਯੋ ਚ ਭੂਮਿਞ੍ਚ ਮੁਗ੍ਗਰੇਹਿ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਮਿਗਗਣੰ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਸਤ੍ਤਿਧਨੁਆਦੀਨਿ ਆਵੁਧਾਨਿ ਉਗ੍ਗਿਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਾਦੰ ਨਦਨ੍ਤਾ ਤੰ ਮਿਗਗਣੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਪਿਧਾਯ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਮਿਗਵੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਾਸੇਥ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਮਿਗੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਪੂਰਿਤੰ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਸੰ ਮੰਸਾਨਿ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿੰਸੁ।

ਰਾਜਾ ਤੇਸੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਿਗੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਸੁਵਣ੍ਣਮਿਗੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਅਭਯੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਕਦਾਚਿ ਸਯੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਮਿਗੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤਿ, ਕਦਾਚਿਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਆਹਰਤਿ। ਮਿਗਾ

ਧਨੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜਿਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਪਹਾਰੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿਪਿ, ਗਿਲਾਨਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮਰਣਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਮਿਗਗਣੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਸਾਖਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਬਹੂ ਮਿਗਾ ਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਕਂਸੇਨ ਮਰਿਤਬ੍ਬੇ ਸਤਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਕਣ੍ਡੇਨ ਮਿਗੇ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੁ, ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਟ੍ਠਾਨੇ ਮਿਗਾਨਂ ਵਾਰੋ ਹੋਤੁ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਮ ਪਰਿਸਾਯ ਵਾਰੋ ਪਾਪੁਣਾਤੁ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਵ ਪਰਿਸਾਯ, ਵਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਿਗੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਗੀਵਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤੁ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਮਿਗਾ ਕਿਲਨ੍ਤਾ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋਵ ਮਿਗੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਗੀਵਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਨ੍ਨਕਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਾਖਮਿਗਸ੍ਸ ਪਰਿਸਾਯ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਮਿਗਿਯਾ ਵਾਰੋ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾ ਸਾਖਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਗਬ੍ਭਿਨੀ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਵਾਰਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਵਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਵ ਵਾਰਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪਾਪੇਤੁਂ, ਤ੍ਵਮੇਵ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਾਰਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਸਿ, ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਅਨੁਗ੍ਗਹਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਹੋਤੁ ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ, ਅਹਂ ਤੇ ਵਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਸੀਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਲਦ੍ਧਾਭਯੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮਗਣ੍ਡਿਕਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਤਾਵਦੇਵ ਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਹ ''ਸਮ੍ਮ ਮਿਗਰਾਜ, ਨਨੁ ਮਯਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਭਯਂ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਨਿਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ, ਗਬ੍ਭਿਨੀ ਮਿਗੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਮ ਵਾਰਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਖੋ ਪਨ ਮਯਾ ਏਕਸ੍ਸ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਕਂ ਮਰਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਧ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਮਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਸਙ੍ਕਿਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਆਹ – ''ਸਾਮਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਮਿਗਰਾਜ, ਮਯਾ ਨ ਤਾਦਿਸੋ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁਪਿ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਤੇਨ ਤੇ ਪਸਨ੍ਨੋਸ੍ਮਿ, ਉਟ੍ਠੇਹਿ, ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ''ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਭਯੇ ਲਦ੍ਧੇ ਅਵਸੇਸਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਰਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ''ਅਵਸੇਸਾਨਮ੍ਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਉਯ੍ਯਾਨੇਯੇਵ ਮਿਗਾ ਅਭਯਂ ਲਭਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੇਸਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਿਗਾ ਤਾਵ ਅਭਯਂ ਲਭਨ੍ਤੁ, ਸੇਸਾ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ? ''ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਤਾਵ ਅਭਯਂ ਲਭਨ੍ਤੁ, ਦਿਜਗਣਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ, ਦਿਜਗਣਾ ਤਾਵ ਅਭਯਂ ਲਭਨ੍ਤੁ, ਉਦਕੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਮਚ੍ਛਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਅਭਯਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਯਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਧਮ੍ਮਂ ਚਰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਸੁ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਸੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇਸੁ ਨੇਗਮਜਾਨਪਦੇਸੁ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਸਮਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਪਰਂ ਮਰਣਾ ਸੁਗਤਿਂ ਸਗ੍ਗਂ ਲੋਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਿਗਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾਪਿ ਖੋ ਮਿਗਧੇਨੁ ਪੁਪ੍ਫਕਣ੍ਣਿਕਸਦਿਸਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਸੋ ਕੀਲ਼ਮਾਨੋ ਸਾਖਮਿਗਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪੁਤ੍ਤ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਏਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਓਵਦਨ੍ਤੀ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨. ''ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਸੇਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਸਾਖਮੁਪਸਂਵਸੇ।
ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਮਿਂ ਮਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਯਞ੍ਚੇ ਸਾਖਸ੍ਮਿ ਜੀਵਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਸੇਵੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਾਤ ਤ੍ਵਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਿਤਕਾਮੋ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੇਵ ਸੇਵੇਯ੍ਯ ਭਜੇਯ੍ਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, **ਨ ਸਾਖਮੁਪਸਂਵਸੇ**ਤਿ ਸਾਖਮਿਗਂ ਪਨ ਨ ਉਪਸਂਵਸੇ ਉਪਗਮ੍ਮ ਨ ਸਂਵਸੇਯ੍ਯ, ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਨ

ਕਪ੍ਪੇਯਜ। **ਨਿਗ੍ਰੋਧਸ੍ਮਿਂ ਮਤਂ ਸੇਯਜੋ**ਤਿ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰਞ੍ਞੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ਮਰਣਮ੍ਪਿ ਸੇਯਜੋ ਵਰਂ ਉਤ੍ਤਮਂ। **ਯਞ੍ਚੇ ਸਾਖਸ੍ਮਿ ਜੀਵਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂ ਪਨ ਸਾਖਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਜੀਵਿਤਂ, ਤਂ ਨੇਵ ਸੇਯਜੋ ਨ ਵਰਂ ਨ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਪਨ ਅਭਯਲਦ੍ਧਕਾ ਮਿਗਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਲਦ੍ਧਾਭਯਾ ਇਮੇ ਮਿਗਾ''ਤਿ ਮਿਗੇ ਪਹਰਿਤੁਂ ਵਾ ਪਲਾਪੇਤੁਂ ਵਾ ਨ ਵਿਸਹਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ''ਮਯਾ ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਰਾਜਸ੍ਸ ਵਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਹਂ ਰਜ੍ਜਂ ਜਹੇਯਜਂ, ਨ ਚ ਤਂ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਭਿਨ੍ਦਾਮਿ, ਗਚ੍ਛਥ ਨ ਕੋਚਿ ਮਮ ਵਿਜਿਤੇ ਮਿਗੇ ਪਹਰਿਤੁਂ ਲਭਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਿਗਗਣਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰੇਸਂ ਸਸ੍ਸਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਮਿਗੇ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਸ੍ਸਕਾਰਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਵਤਿਂ ਮਾ ਕਰੋਨ੍ਤੁ, ਖੇਤ੍ਤੁਂ ਪਨ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਞ੍ਞਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਰ ਖੇਤ੍ਤੇਸੁ ਪਣ੍ਣਬਨ੍ਧਨਸਞ੍ਞਾ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਣ੍ਣਸਞ੍ਞਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਮਿਗੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਕਿਰ ਨੇਸਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਤੋ ਲਦ੍ਧਓਵਾਦੋ। ਏਵਂ ਮਿਗਗਣਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਗੇਹਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ, ਰਾਜਾਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵਾਹਂ ਥੇਰਿਯਾ ਚ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਚ ਅਵਸ੍ਸਯੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਏਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਸਾਖਮਿਗੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਸਾਪਿਸ੍ਸ ਦੇਵਦਤ੍ਤਪਰਿਸਾਵ, ਮਿਗਧੇਨੁ ਥੇਰੀ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਕਸ੍ਸਪੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਿਗ੍ਰੋਧਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੩] ੩. ਕਣ੍ਡਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਕਣ੍ਡਿਨਂ ਸਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਅਟ੍ਠਕਨਿਪਾਤੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਭਗਵਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਤਦਵੋਚ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਵੀਤਚ੍ਚਿਤੇਸੁ ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਪਕ੍ਕੋ''ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸਤ੍ਥਸ੍ਸਾਵਿਭਾਵਤ੍ਥਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਭਗਵਾ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਅਕਾਸਿ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯਾਚਨਂ ਭਵਨ੍ਤਰਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤਞ੍ਚ ਅਵਤ੍ਵਾ ''ਅਤੀਤਂ ਆਹਰੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਏਤ੍ਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਯਾਚਨਞ੍ਚ ਵਲਾਹਕਗਬ੍ਭਤੋ ਚਨ੍ਦਨੀਹਰਣੂਪਮਾਯ ਭਵਨ੍ਤਰਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਰਣਭਾਵੋ ਚਾਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹੇ ਮਗਧਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਮਗਧਵਾਸਿਕਾਨਂ ਸਸ੍ਸਸਮਯੇ ਮਿਗਾਨਂ ਮਹਾਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੋ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੀ ਪਬ੍ਬਤੇਯਜਮਿਗੋ ਏਕਾਯ ਗਾਮਨ੍ਤਵਾਸਿਨਿਯਾ ਮਿਗਪੋਤਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਿਗਾਨਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪੁਨ ਗਾਮਨ੍ਤਂ ਓਤਰਣਕਾਲੇ ਮਿਗਪੋਤਿਕਾਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਓਤਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਆਹ – ''ਤ੍ਵਂ ਖੋਸਿ, ਅਯਜ, ਪਬ੍ਬਤੇਯਜੋ ਬਾਲਮਿਗੋ, ਗਾਮਨ੍ਤੋ ਚ ਨਾਮ ਸਾਸਙ੍ਕੋ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ, ਮਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਓਤਰੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਗਧਵਾਸਿਨੋ ''ਇਦਾਨਿ ਮਿਗਾਨਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਾ ਓਤਰਣਕਾਲੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਆਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਏਕੋ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕੋਟ੍ਠਕੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਮਿਗਪੋਤਿਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਏਕੋ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਠਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਬਾਲਮਿਗਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਏਕੇਨੇਵ ਸਰਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਮਿਗਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਾਤੇਤਿ। ਮਿਗਪੋਤਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਦ੍ਧਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਗਤਿਯਾਵ ਪਲਾਯਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਕੋਟ੍ਠਕਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵੀਤਚ੍ਚਿਤੇਸੁ

ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਮਧੁਰਮਂਸਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਂ ਲੋਹਿਤਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਹਿ ਕਾਜੇਨਾਦਾਯ ਦਾਰਕੇ ਤੋਸੇਨ੍ਤੋ ਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਬਾਲਮਿਗਸ੍ਸ ਮਰਣਂ ਨੇਵ ਮਾਤਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਨ ਪਿਤਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ, ਅਥ ਖੋ ਕਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ। ਕਾਮਨਿਮਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸੁਗਤਿਯਂ ਹਤ੍ਥਚ੍ਛੇਦਾਦਿਕਂ, ਦੁਗ੍ਗਤਿਯਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਵਿਧਬਨ੍ਧਨਾਦਿਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ, ਪਰੇਸਂ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਾਦਨਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਗਰਹਿਤਮੇਵ। ਯਂ ਜਨਪਦਂ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਵਿਚਾਰੇਤਿ ਅਨੁਸਾਸਤਿ, ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਪਰਿਣਾਯਕੋ ਜਨਪਦੋਪਿ ਗਰਹਿਤੋਯੇਵ। ਯੇ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਵਸਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ਗਰਹਿਤਾਯੇਵਾ’’ਤਿ ਏਕਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤੀਣਿ ਗਰਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਨਦੇਵਤਾਸੁ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਪੂਜਯਮਾਨਾਸੁ ਮਧੁਰੇਨ ਸਰੇਨ ਤਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ –

੧੩. ‘‘ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਕਣ੍ਡਿਨਂ ਸਲ੍ਲਂ, ਪੁਰਿਸਂ ਗਾਲ੍ਹਵੇਧਿਨਂ।
ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਜਨਪਦਂ, ਯਤ੍ਥਿਤ੍ਥੀ ਪਰਿਣਾਯਿਕਾ।
ਤੇ ਚਾਪਿ ਧਿਕ੍ਕਿਤਾ ਸਤ੍ਤਾ, ਯੇ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਵਸਂ ਗਤਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਿਰਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਗਰਹਣਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਸ੍ਵਾਯਮਿਧ ਉਤ੍ਤਾਸੁਬ੍ਬੇਗਵਸੇਨ ਗਰਹਣੇ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਉਤ੍ਤਸਿਤੁਬ੍ਬਿਗ੍ਗੋ ਹਿ ਹੋਨ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਕਣ੍ਡਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਕਣ੍ਡੀ, ਤਂ **ਕਣ੍ਡਿਨਂ**। ਤਂ ਪਨ ਕਣ੍ਡਂ ਅਨੁਪਵਿਸਨਟ੍ਠੇਨ ‘‘ਸਲ੍ਲ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਕਣ੍ਡਿਨਂ ਸਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਲ੍ਲਕਣ੍ਡਿਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਲ੍ਲਂ ਵਾ ਅਸ੍ਸਤ੍ਥੀਤਿਪਿ ਸਲ੍ਲੋ, ਤਂ ਸਲ੍ਲਂ। ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਣਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਲਵਪ੍ਪਹਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਗਾਲ੍ਹਂ ਵਿਜ੍ਝਤੀਤਿ ਗਾਲ੍ਹਵੇਧੀ, ਤਂ **ਗਾਲ੍ਹਵੇਧਿਨਂ**। ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਕਣ੍ਡੇਨ, ਕੁਮੁਦਪਤ੍ਤਸਣ੍ਠਾਨਥਲੇਨ ਉਜੁਕਗਮਨੇਨੇਵ ਸਲ੍ਲੇਨ ਚ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਗਾਲ੍ਹਵੇਧਿਨਂ ਪੁਰਿਸਂ ਧਿਰਤ੍ਥੂਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਣਾਯਿਕਾ**ਤਿ ਇਸ੍ਸਰਾ ਸਂਵਿਧਾਯਿਕਾ। **ਧਿਕ੍ਕਿਤਾ**ਤਿ ਗਰਹਿਤਾ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਯਂ ਯਂ ਅਨੁਤ੍ਤਾਨਂ, ਤਂ ਤਦੇਵ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਏਵਂ ਏਕਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤੀਣਿ ਗਰਹਵਤ੍ਥੂਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਨਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ‘‘ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਇਦਂ ਅਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਅਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਤਦਾ ਪਬ੍ਬਤੇਯ੍ਯਮਿਗੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਮਿਗਪੋਤਿਕਾ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ, ਕਾਮੇਸੁ ਦੋਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਕਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਕਣ੍ਡਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੪] ੪. ਵਾਤਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਕਿਰਤ੍ਥਿ ਰਸੇਹਿ ਪਾਪਿਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਰਿ ਕਿਰ ਰਾਜਗਹਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਤਿਸ੍ਸਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਮਹਾਵਿਭਵਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵੇਲ਼ੁਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੁਕਾਮੋ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਭਤ੍ਤਚ੍ਛੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਪਾਲਤ੍ਥੇਰੋ ਵਿਯ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਮਾਸਮਤ੍ਤਂ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇਰਸ ਧੁਤਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮਾਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨੋ

ਕਾਲਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ, ‘‘ਚੂਲ਼ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਗਗਨਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਾਕਟੋ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਰਾਜਗਹੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਅਹੋਸਿ ਆਭਰਣਭਣ੍ਡਕਂ, ਤਂ ਰਤਨਚਙ੍ਕੋਟਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਞ੍ਞਾਸੁ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਕੀਲ਼ਾਸੁ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾ ਅਲਙ੍ਕਾਰੇਨ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲ਼ਤਿ, ਤਂ ਨੋ ਏਕਪੁਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਨਗਰਂ ਗਤੋ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਏਤਰਹਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਕਹਂ ਠਿਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਾ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਤਂ ਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਅਯ੍ਯੇ, ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ’’। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਯ੍ਯਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਯਾਯਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਸੁਕਞ੍ਚ ਅਸੁਕਞ੍ਚਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਸਬ੍ਬਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਦੇਥ, ਅਹਂ ਵੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਨੇਹੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਯਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੀਥਿਯਂ ਨਿਵਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲਾ ਆਗਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਰੇਨੇਵ ਪਰਿਵੁਤਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋਵ ਉਲ਼ੁਙ੍ਕਯਾਗੁਞ੍ਚ ਰਸਕਭਿਕ੍ਖਞ੍ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਦਮਾਨਾ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਉਪਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਾਯ ਸਪਦਾਨਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਰਿਜਨੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਘਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ‘‘ਕਹਂ ਉਪਾਸਿਕਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਗਿਲਾਨਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਂ ਇਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤਸਮਾਦਾਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਰਾਜਗਹਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਪਵਤ੍ਤਿ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ‘‘ਚੂਲ਼ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਕਿਰ ਏਕਾ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਤਾ’’ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਧਮ੍ਮਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਏਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਸਂ ਗਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਵਸਂ ਗਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਰਞ੍ਞੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਞ੍ਜਯੋ ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਵਾਤਮਿਗੋ ਤਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ, ਸਞ੍ਜਯੋਪਿ ਨ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਤਿ। ਸੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇਯੇਵ ਚਰਤਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਫਲਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਭਿਹਰਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਸਮ੍ਮ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਪਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਕੋ ਪਨ ਵਾਤਮਿਗੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਚਰਤਿ, ਏਤਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਪਨ ਤਂ ਗਹੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਥੋਕਂ ਮਧੁਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਮ੍ਪਿ ਨਂ ਆਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਮਧੁਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਤਮਿਗਸ੍ਸ ਚਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਣਾਨਿ ਮਧੁਨਾ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਯਿ। ਮਿਗੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਧੁਮਕ੍ਖਿਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਮੇਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਮਧੁਮਕ੍ਖਿਤਤਿਣੇਸੁ ਪਲੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਿਤਤਿਣਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਆਪਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਵੀਥਿਂ ਕਿਲਞ੍ਜੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਹਿਂ ਤਹਿਂ ਸਾਖਾਭਙ੍ਗਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਲਾਬੁਕਂ ਅਂਸੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਤਿਣਕਲਾਪਂ ਉਪਕਚ੍ਛਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਧੁਮਕ੍ਖਿਤਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਮਿਗਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਵਿਕਿਰਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਿਗੇ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਟ੍ਠੇ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਂਸੁ। ਮਿਗੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨਙ੍ਗਣੇ ਆਧਾਵਤਿ ਪਰਿਧਾਵਤਿ। ਰਾਜਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਤਂ ਕਮ੍ਪਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਵਾਤਮਿਗੋ ਨਾਮ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਜ੍ਜਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ਏਵਰੂਪੋ ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਵਾਤਮਿਗੋ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ਇਦਾਨਿ ਏਵਰੂਪਂ ਠਾਨਂ ਆਗਤੋ, ਨਤ੍ਥਿ ਵਤ ਭੋ ਲੋਕੇ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਪਾਪਤਰਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ –

੧੪. ''ਨ ਕਿਰਤ੍ਥਿ ਰਸੇਹਿ ਪਾਪਿਯੋ, ਆਵਾਸੇਹਿਵ ਸਨ੍ਥਵੇਹਿ ਵਾ।
ਵਾਤਮਿਗਂ ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤਂ, ਵਸਮਾਨੇਸਿ ਰਸੇਹਿ ਸਞ੍ਜਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਰਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਰਸੇਹੀ**ਤਿ ਜਿਵ੍ਹਾਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯੇਹਿ ਮਧੁਰਮ੍ਬਿਲਾਦੀਹਿ। **ਪਾਪਿਯੋ**ਤਿ ਪਾਪਤਰੋ। **ਆਵਾਸੇਹਿਵ ਸਨ੍ਥਵੇਹਿ** ਵਾਤਿ ਨਿਬਦ੍ਧਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸਙ੍ਖਾਤੇਸੁ ਹਿ ਆਵਾਸੇਸੁਪਿ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੇਸੁਪਿ ਛਨ੍ਦਰਾਗੋ ਪਾਪਕੋਵ, ਤੇਹਿ ਪਨ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗਪਰਿਭੋਗੇਹਿ ਆਵਾਸੇਹਿ ਵਾ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੇਹਿ ਵਾ ਸਤਗੁਣੇਨ ਚ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਚ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਚ ਧੁਵਪਟਿਸੇਵਨਟ੍ਠੇਨ ਆਹਾਰਂ ਵਿਨਾ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਪਾਲਨਾਯ ਅਭਾਵੇਨ ਚ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗਪਰਿਭੋਗਰਸਾਵ ਪਾਪਤਰਾਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਨੁਸ੍ਸਵਾਗਤਂ ਵਿਯ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਨ ਕਿਰਤ੍ਥਿ ਰਸੇਹਿ ਪਾਪਿਯੋ, ਆਵਾਸੇਹਿਵ ਸਨ੍ਥਵੇਹਿ ਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਦਾਨਿ ਤੇਸਂ ਪਾਪਿਯਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ "**ਵਾਤਮਿਗਾ**''ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨਨਿਸ੍ਸਿਤਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਪਸ੍ਸਥ ਰਸਾਨਂ ਪਾਪਿਯਭਾਵਂ, ਇਦਂ ਨਾਮ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਗਹਨਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਵਾਤਮਿਗਂ ਸਞ੍ਜਯੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਮਧੁਰਸੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਆਨੇਸਿ, ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਰਾਗਪਰਿਭੋਗੇਹਿ ਰਸੇਹਿ ਨਾਮ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਪਤਰਂ ਲਾਮਕਤਰਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਆਦੀਨਵਂ ਕਥੇਸਿ। ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਤਂ ਮਿਗਂ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਪੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਇਦਾਨੇਵ ਏਤਂ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ''ਤਦਾ ਸਞ੍ਜਯੋ ਅਯਂ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਤਮਿਗੋ ਚੂਲ਼ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਿਕੋ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਤਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੫] ੫. ਖਰਾਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰਂ ਖਰਾਦਿਯੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਸੀ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਦੁਬ੍ਬਚਤਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸੇਨ ਬਦ੍ਧੋ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਿਗਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਿਨਿਮਿਗੀ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਭਾਤਿਕ, ਅਯਂ ਤੇ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ, ਏਤਂ ਮਿਗਮਾਯਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ''ਅਸੁਕਵੇਲਾਯ ਨਾਮ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਵੁਤ੍ਤਵੇਲਾਯ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਏਕਦਿਵਸਂ, ਏਵਂ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸੇ ਸਤ੍ਤੋਵਾਦੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸੋ ਮਿਗਮਾਯਂ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾਵ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਪਾਸੇ ਬਜ੍ਝਿ। ਮਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਭਾਤਰਂ

ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਭਾਤਿਕ, ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਮਿਗਮਾਯਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚ ''ਤਸ੍ਸ ਅਨੋਵਾਦਕਸ੍ਸ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਨ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਮਿਗਮਾਯਾ ਉਗ੍ਗਹਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿਪਿ ਤਂ ਅਨੋਵਦਿਤੁਕਾਮੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫. ''ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰਂ ਖਰਾਦਿਯੇ, ਮਿਗਂ ਵਙ੍ਕਾਤਿਵਙ੍ਕਿਨਂ।
ਸਤ੍ਤਹਿ ਕਾਲਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਨ ਨਂ ਓਵਦਿਤੁਸ੍ਸਹੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਾਦੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰਂ। **ਖਰਾਦਿਯੇ**ਤਿ ਤਂ ਨਾਮੇਨ ਆਲਪਤਿ। **ਮਿਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਵਚਨਂ। ਵ**ਙ੍ਕਾਤਿਵਙ੍ਕਿਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੂਲੇ ਵਙ੍ਕਾਨਿ, ਅਗ੍ਗੇ ਅਤਿਵਙ੍ਕਾਨੀਤਿ ਵਙ੍ਕਾਤਿਵਙ੍ਕਾਨਿ, ਤਾਦਿਸਾਨਿ ਸਿਙ੍ਗਾਨਿ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਵਙ੍ਕਾਤਿਵਙ੍ਕੀ, ਤਂ ਵਙ੍ਕਾਤਿਵਙ੍ਕਿਨਂ। **ਸਤ੍ਤਹਿ ਕਾਲਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਓਵਾਦਕਾਲੇਹਿ ਓਵਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ। **ਨ ਨਂ ਓਵਦਿਤੁਸ੍ਸਹੇ**ਤਿ ਏਤਂ ਦੁਬ੍ਬਚਮਿਗਂ ਅਹਂ ਓਵਦਿਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਮੇ ਓਵਾਦਤ੍ਥਾਯ ਚਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਦੁਬ੍ਬਚਮਿਗਂ ਪਾਸੇ ਬਦ੍ਧਂ ਲੁਦ੍ਦੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਦਾਯ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ''ਤਦਾ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਮਿਗੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਭਗਿਨੀ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਓਵਾਦਮਿਗੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਖਰਾਦਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੬] ੬. ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਿਗਂ ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਬਦਰਿਕਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਂ ਰਾਹੁਲਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਆਲਵਿਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਗ੍ਗਾਲਵੇ ਚੇਤਿਯੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਬਹੂ ਉਪਾਸਕਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਵਿਹਾਰਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਦਿਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਹੋਤਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਪਨ ਕਾਲੇ ਉਪਾਸਿਕਾਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਨ ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੇਵ ਉਪਾਸਕਾ ਚ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਤ੍ਤਿਂ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਂ ਜਾਤਂ। ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਦਹਰਾ ਸਾਮਣੇਰਾ ਚ ਉਪਾਸਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯਂ ਸਯਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਤੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਘੁਰੁਘੁਰੁਪਸ੍ਸਾਸਾ ਕਾਕਚ੍ਛਮਾਨਾ ਦਨ੍ਤੇ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਤੇ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ''ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੯) ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਰਾਹੁਲਂ ਆਹਂਸੁ – ''ਆਵੁਸੋ ਰਾਹੁਲ, ਭਗਵਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤਿ ਚ ਗਾਰਵਂ ਤਸ੍ਸ ਚਾਯਸ੍ਮਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਤਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਤਂ ਅਤਿਵਿਯ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਖੁਦ੍ਦਕਮਞ੍ਚਕਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਉਸ੍ਸੀਸਕਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਚੀਵਰਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਪਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਭਯੇਨ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਨ ਅਦਂਸੁ। ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋਪਿ ''ਪਿਤਾ ਮੇ''ਤਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਾ, ''ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਮੇ''ਤਿ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਵਾ, ''ਆਚਰਿਯੋ ਮੇ''ਤਿ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ, ''ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ ਮੇ''ਤਿ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਲਞ੍ਜਨਵਚ੍ਚਕੁਟਿਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਮਾਨਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬੁਦ੍ਧਾਨਞ੍ਹਿ ਵਲਞ੍ਜਨਕੁਟਿਯਂ ਦ੍ਵਾਰਂ ਸੁਪਿਹਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਗਨ੍ਧਪਰਿਭਣ੍ਡਕਤਾ ਭੂਮਿ, ਗਨ੍ਧਦਾਮਮਾਲਾਦਾਮਾਨਿ ਓਸਾਰਿਤਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਰਤ੍ਤਿਂ ਦੀਪੋ ਝਾਯਤਿ। ਰਾਹੁਲਭਦ੍ਦੋ ਪਨ ਨ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਟਿਯਾ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਉਪਗਤੋ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਨ ''ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਓਵਾਦਗਾਰਵੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਤਾਯ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਉਪਗਤੋ। ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਮੁਟ੍ਠਿਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਿਂ ਵਾ ਕਚਵਰਛਡ੍ਡਨਕਂ ਵਾ ਬਹਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤੇ ''ਆਵੁਸੋ, ਇਮਂ ਕੇਨ

ਛਡ੍ਡਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕੇਹਿਚਿ ''ਰਾਹੁਲੋ ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ''ਨਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਂ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ''ਖਮਥ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਵਮੇਸ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ।

ਸੋ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਤਂਯੇਵ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਉਪਗਤੋ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਰੇਅਰੁਣਂਯੇਵ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਸਿ, ਸੋਪਾਯਸ੍ਮਾ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ''ਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ? ''ਅਹਂ ਰਾਹੁਲੋ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਰਾਹੁਲ ਇਧ ਨਿਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ? ''ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋ''। ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਮਮ ਸਙ੍ਗਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਭਯੇਨ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ 'ਇਦਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਟ੍ਠਾਨ'ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਇਧ ਨਿਪਨ੍ਨੋਸ੍ਮੀਤਿ। ਅਥ ਭਗਵਤੋ ''ਰਾਹੁਲਂ ਤਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਕੁਲਦਾਰਕੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਧਮ੍ਮਸਂਵੇਗੋ ਉਦਪਾਦਿ।

ਅਥ ਭਗਵਾ ਪਾਤੋਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਜਾਨਾਸਿ ਪਨ ਤ੍ਵਂ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਅਜ੍ਜ ਕਤ੍ਥਚਿ ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਥਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਅਜ੍ਜ ਰਾਹੁਲੋ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਂ ਵਸਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਰਾਹੁਲਂ ਏਵਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞੇ ਕੁਲਦਾਰਕੇ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਥ? ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਨ੍ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਏਕਂ ਦ੍ਵੇ ਦਿਵਸੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਤੇਸਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਵਾਸੇਥਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ ''ਪਸ੍ਸਥਾਵੁਸੋ, ਯਾਵ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ ਵਤਾਯਂ ਰਾਹੁਲੋ, 'ਤਵ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਜਾਨਾਹੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ 'ਅਹਂ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੇਨਾਸਨਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਥਾ'ਤਿ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਪ੍ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਯਂ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਤੇਸੁ ਕਥਯਮਾਨੇਸੁ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਹੁਲਸ੍ਸ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਕਥਾਯ, ਨ ਅਞ੍ਞਾਯ ਕਥਾਯਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਹੁਲੋ ਇਦਾਨੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਰਾਜਗਹੇ ਏਕੋ ਮਗਧਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਿਗਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਿਨੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ''ਭਾਤਿਕ, ਇਮਂ ਤੇ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਮਿਗਮਾਯਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਅਸੁਕਵੇਲਾਯ ਨਾਮ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਮਾਤੁਲੇਨ ਵੁਤ੍ਤਵੇਲਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਿਗਮਾਯਂ ਸਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਪਾਸੇਨ ਬਦ੍ਧੋ ਬਦ੍ਧਰਵਂ ਰਵਿ, ਮਿਗਗਣੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਤੇ ਪਾਸੇਨ ਬਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁਯਾ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਾ ਭਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਾਤਿਕ, ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਤੇ ਮਿਗਮਾਯਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਾਪਕਂ ਆਸਙ੍ਕਿ, ਸੁਗ੍ਗਹਿਤਾ ਤੇਨ ਮਿਗਮਾਯਾ, ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਹਾਸਯਮਾਨੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ''ਮਿਗਂ ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਮਨੇਕਮਾਯਂ, ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਾਪਪਾਯਿਂ।
ਏਕੇਨ ਸੋਤੇਨ ਛਮਾਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ, ਛਹਿ ਕਲਾਹਿਤਿਭੋਤਿ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਿਗ**ਨ੍ਤਿ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਮਿਗਂ। **ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸਯਨਂ, ਉਭੋਹਿ ਪਸ੍ਸੇਹਿ ਉਜੁਕਮੇਵ ਚ ਨਿਪਨ੍ਨਕਵਸੇਨਾਤਿ ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਂ ਅਸ੍ਸ, ਤੀਣਿ ਵਾ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥੋ, ਤਂ ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਂ। **ਅਨੇਕਮਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਬਹੁਮਾਯਂ ਬਹੁਵਞ੍ਚਨਂ। **ਅਟ੍ਠਕ੍ਖੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਾਦੇ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਹਿ ਖੁਰੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ। **ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਾਪਪਾਯਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਯਾਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਆਗਮ੍ਮ ਪਾਨੀਯਸ੍ਸ ਪਿਵਨਤੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤੇ ਆਪਂ ਪਿਵਤੀਤਿ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਾਪਪਾਯੀ। ਤਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤੇ ਅਪਾਯਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਮ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਮਿਗਂ ਅਹਂ ਸਾਧੁਕਂ ਮਿਗਮਾਯਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿਂ। ਕਥਂ? ਯਥਾ **ਏਕੇਨ ਸੋਤੇਨ ਛਮਾਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ,**

ਛਹਿ ਕਲਾਹਿਤਿਭੋਤਿ ਭਾਗਿਨੇਯਜੋਤਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਤਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਤਥਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿਂ, ਯਥਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਪਰਿਮਨਾਸਿਕਾਸੋਤੇ ਵਾਤਂ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਯਾ ਅਲ੍ਲੀਨੇਨ ਏਕੇਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮਸੋਤੇਨ ਤਤ੍ਥੇਵ ਛਮਾਯਂ ਅਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਛਹਿ ਕਲਾਹਿ ਲੁਦ੍ਦਕਂ ਅਤਿਭੋਤਿ, ਛਹਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਹਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤਿ ਵਞ੍ਚੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਤਮਾਹਿ ਛਹਿ? ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਯ੍ਯਾਯ, ਖੁਰੇਹਿ ਤਿਣਪਂਸੁਖਣਨੇਨ, ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਨ੍ਨਾਮਨੇਨ ਉਦਰਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਭਾਵਕਰਣੇਨ, ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਨ, ਵਾਤਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਨੇਨਾਤਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਪਾਦੇਨ ਪਂਸੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਮੁਖਾਕਡ੍ਢਨੇਨ, ਪਟਿਪਣਾਮਨੇਨ, ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸਞ੍ਚਰਣੇਨ, ਉਦਰਂ ਉਦ੍ਧਂ ਪਕ੍ਖਿਪਨੇਨ, ਅਧੋ ਅਵਕ੍ਖਿਪਨੇਨਾਤਿ ਇਮਾਹਿ ਛਹਿ ਕਲਾਹਿ ਯਥਾ ਅਤਿਭੋਤਿ, ''ਮਤੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤਿ, ਏਵਂ ਤਂ ਮਿਗਮਾਯਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਤਥਾ ਨਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿਂ, ਯਥਾ ਏਕੇਨ ਸੋਤੇਨ ਛਮਾਸ੍ਸਸਨ੍ਤੋ ਛਹਿ ਕਲਾਹਿਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਨਯੇਸੁ ਦਸ੍ਸਿਤੇਹਿ ਛਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਕਲਾਹਿਤਿ ਕਲਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਲੁਦ੍ਦਂ ਵਞ੍ਚੇਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੋਤੀ**ਤਿ ਭਗਿਨਿਂ ਆਲਪਤਿ। **ਭਾਗਿਨੇਯਜੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਛਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਵਞ੍ਚਨਕਂ ਭਾਗਿਨੇਯਜਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਾਗਿਨੇਯਜਸ੍ਸ ਮਿਗਮਾਯਾਯ ਸਾਧੁਕਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਭਗਿਨਿਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤਿ।

ਸੋਪਿ ਮਿਗਪੋਤਕੋ ਪਾਸੇ ਬਦ੍ਧੋ ਅਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਯੇਵ ਭੂਮਿਯਂ ਮਹਾਫਾਸੁਕਪਸ੍ਸੇਨ ਪਾਦੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪਾਦਾਨਂ ਆਸਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਖੁਰੇਹੇਵ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਂਸੁਞ੍ਚ ਤਿਣਾਨਿ ਚ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਜਿਵ੍ਹਂ ਨਿਨ੍ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਖੇਲ਼ਕਿਲਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਤਗ੍ਗਹਣੇਨ ਉਦਰਂ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਾਸਿਕਾਸੋਤੇਨ ਵਾਤਂ ਸਞ੍ਚਰਾਪੇਨ੍ਤੋ ਉਪਰਿਮਨਾਸਿਕਾਸੋਤੇਨ ਵਾਤਂ ਸਨ੍ਨਿਰੁਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਥਦ੍ਧਭਾਵਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਨੀਲਮਕ੍ਖਿਕਾਪਿ ਨਂ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਸੁਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਕਾਕਾ ਨਿਲੀਯਿਂਸੁ। ਲੁਦ੍ਦੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦਰਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤਿਪਾਤੋਵ ਬਦ੍ਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੂਤਿਕੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਰਜ੍ਜੁਕਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥੇਵਦਾਨਿ ਨਂ ਉਕ੍ਕਨ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਦਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਖਾਪਲਾਸਂ ਗਹੇਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਮਿਗਪੋਤਕੋਪਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਚਤੂਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਠਤ੍ਵਾ ਕਾਯਂ ਵਿਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਾਤੇਨ ਛਿਨ੍ਨਵਲਾਹਕੋ ਵਿਯ ਵੇਗੇਨ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਹੁਲੋ ਇਦਾਨੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਭਾਗਿਨੇਯਜਮਿਗਪੋਤਕੋ ਰਾਹੁਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਤਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਮਾਤੁਲਮਿਗੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੭] ੭. ਮਾਲੁਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਲ਼ੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਜੁਣ੍ਹੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਵੁਡ੍ਢਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਕੋਸਲਜਨਪਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਵਾਸੇ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਕਾਲ਼ਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ, ਏਕੋ ਜੁਣ੍ਹਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਜੁਣ੍ਹੋ ਕਾਲ਼ਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਭਨ੍ਤੇ ਕਾਲ਼, ਸੀਤਂ ਨਾਮ ਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਕਾਲ਼ੇ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕਾਲ਼ੋ ਜੁਣ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਭਨ੍ਤੇ ਜੁਣ੍ਹ, ਸੀਤਂ ਨਾਮ ਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਜੁਣ੍ਹੇ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਙ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਸੀਤਂ ਨਾਮ ਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਹਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਮਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿਂ, ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਯਿਤ੍ਥ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਸੀਹੋ ਚ ਬਜਗ੍ਘੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਗੁਹਾਯ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤੇਸਂ ਸਹਾਯਕਾਨਂ ਸੀਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਵਾਦੋ ਉਦਪਾਦਿ। ਬਜਗ੍ਘੋ ''ਕਾਲ਼ੇਯੇਵ ਸੀਤਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੀਹੋ ''ਜੁਣ੍ਹੇਯੇਵ ਸੀਤਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਙ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੭. ''ਕਾਲ਼ੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਜੁਣ੍ਹੇ, ਯਦਾ ਵਾਯਤਿ ਮਾਲੁਤੋ।
ਵਾਤਜਾਨਿ ਹਿ ਸੀਤਾਨਿ, ਉਭੋਤ੍ਥਮਪਰਾਜਿਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਾਲ਼ੇ ਵਾ ਯਦਿ ਵਾ ਜੁਣ੍ਹੇ**ਤਿ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖੇ ਵਾ ਜੁਣ੍ਹਪਕ੍ਖੇ ਵਾ। **ਯਦਾ ਵਾਯਤਿ ਮਾਲੁਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦੋ ਵਾਤੋ ਵਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸੀਤਂ ਹੋਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਵਾਤਜਾਨਿ ਹਿ ਸੀਤਾਨਿ,** ਯਸ੍ਮਾ ਵਾਤੇ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇਯੇਵ ਸੀਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖੋ ਵਾ ਜੁਣ੍ਹਪਕ੍ਖੋ ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਅਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਉਭੋਤ੍ਥਮਪਰਾਜਿਤਾ**ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਹੇ ਅਪਰਾਜਿਤਾਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਸਹਾਯਕੇ ਸਞ੍ਞਾਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਕਥਿਤੋ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਥੇਰਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਬਜਗ੍ਘੋ ਕਾਲ਼ੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਜੁਣ੍ਹੋ, ਪਞ੍ਹਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਕਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਾਲੁਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੮] ੮. ਮਤਕਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਵਂ ਚੇ ਸਤ੍ਤਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬਹੂ ਅਜੇਲ਼ਕਾਦਯੋ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲਕਤੇ ਞਾਤਕੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਏਤਰਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬਹੂ ਪਾਣੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤ੍ਥ ਵੁਡ੍ਢੀ''ਤਿ? ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, 'ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਕਤੇਪਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੇ ਕਾਚਿ ਵੁਡ੍ਢਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸਜ੍ਜ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਆਦੀਨਵਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਵਾਸਿਕੇ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਜਹਾਪੇਸੁਂ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਪੁਨ ਪਾਤੁਭੂਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਏਲ਼ਕਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਆਹ – ''ਤਾਤਾ, ਇਮਂ ਏਲ਼ਕਂ ਨਦਿਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਠੇ ਮਾਲਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਨਦਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਠਪੇਸੁਂ। ਸੋ ਏਲ਼ਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਬ੍ਬਕਮ੍ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪਾ ਨਾਮ ਦੁਕ੍ਖਾ ਅਜ੍ਜ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਮਤ੍ਤਿਕਾਘਟਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਂ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਲਦ੍ਧਦੁਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਕਾਰੁਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਦੇਨ ਪਰੋਦਿ।

ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਸਮ੍ਮ ਏਲ਼ਕ , ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਸਦ੍ਦੇਨ ਹਸਿ ਚੇਵ ਰੋਦਿ ਚ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਹਸਿ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਪਰੋਦੀ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਆਚਰਿਯੋ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਲ਼ਕ, ਹਸਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਰੋਦੀ''ਤਿ? ਏਲ਼ਕੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਜਾਤਿਸ੍ਸਰਞਾਣੇਨ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ ''ਅਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਾਦਿਸੋਵ

ਮਨ੍ਤਜ੍ਝਾਯਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਏਕਂ ਏਲ਼ਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਤਕਭਤ੍ਤਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਏਕਸ੍ਸ ਏਲ਼ਕਸ੍ਸ ਘਾਤਿਤਤ੍ਤਾ ਏਕੇਨੂਨੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਤੇਸੁ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦਂ ਪਾਪੁਣਿਂ, ਅਯਂ ਮੇ ਕੋਟਿਯਂ ਠਿਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਿਮੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ, ਸ੍ਵਾਹਂ ‘ਅਜ੍ਜ ਏਵਰੂਪਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਜਾਤੋ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਹਸਿਂ। ਰੋਦਨ੍ਤੋ ਪਨ ‘ਅਹਂ ਤਾਵ ਏਕਂ ਏਲ਼ਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਤਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਵਿਯ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਸੀਸਚ੍ਛੇਦਦੁਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ ਤਯਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਰੋਦਿ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਏਲ਼ਕ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਨਾਹਂ ਤਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿਂ ਵਦੇਸਿ, ਤਯਿ ਮਾਰੇਨ੍ਤੇਪਿ ਅਮਾਰੇਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਮਰਣਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਏਲ਼ਕ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਆਰਕ੍ਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋ ਤਵ ਆਰਕ੍ਖੋ, ਮਯਾ ਕਤਪਾਪਂ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਂ ਬਲਵ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਏਲ਼ਕਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਏਲ਼ਕਂ ਕਸ੍ਸਚਿਪਿ ਮਾਰੇਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਆਦਾਯ ਏਲ਼ਕੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਚਰਿ। ਏਲ਼ਕੋ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਮਤ੍ਤੋਵ ਏਕਂ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜਾਤਗੁਮ੍ਬੇ ਗੀਵਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਸਾਣਪਿਟ੍ਠੇ ਅਸਨਿ ਪਤਿ, ਤਤੋ ਏਕਾ ਪਾਸਾਣਸਕਲਿਕਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕਸ੍ਸ ਪਸਾਰਿਤਗੀਵਾਯ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਪਾਪਸ੍ਸ ਫਲਂ ਜਾਨਮਾਨਾ ਅਪ੍ਪੇਵਨਾਮ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯੁ’’ਨ੍ਤਿ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੮. ‘‘ਏਵਂ ਚੇ ਸਤ੍ਤਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ, ਦੁਕ੍ਖਾਯਂ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭਵੋ।
ਨ ਪਾਣੋ ਪਾਣਿਨਂ ਹਞ੍ਞੇ, ਪਾਣਘਾਤੀ ਹਿ ਸੋਚਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਂ ਚੇ ਸਤ੍ਤਾ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤਾ ਏਵਂ ਚੇ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ। ਕਥਂ? **ਦੁਕ੍ਖਾਯਂ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭਵੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਿ ਚ ਜਾਤਸ੍ਸ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਡ੍ਢਿਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਮ੍ਭਵੋ ਚ ਜਰਾਬ੍ਯਾਧਿਮਰਣਅਪ੍ਪਿਯਸਮ੍ਪਯੋਗਪਿਯਵਿਪ੍ਪਯੋਗਹਤ੍ਥਪਾਦਚ੍ਛੇਦਾਦੀਨਂ ਦੁਕ੍ਖਾਨਂ ਵਤ੍ਥੁਭੂਤਤ੍ਤਾ ‘‘ਦੁਕ੍ਖੋ’’ਤਿ ਯਦਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ। **ਨ ਪਾਣੋ ਪਾਣਿਨਂ ਹਞ੍ਞੇ**ਤਿ ‘‘ਪਰਂ ਵਧਨ੍ਤੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭਵੇ ਵਧਂ ਲਭਤਿ, ਪੀਲ਼ੇਨ੍ਤੋ ਪੀਲ਼ਂ ਲਭਤੀ’’ਤਿ ਜਾਤਿਸਮ੍ਭਵਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਤਾਯ ਦੁਕ੍ਖਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਕੋਚਿ ਪਾਣੋ ਅਞ੍ਞਂ ਪਾਣਿਨਂ ਨ ਹਞ੍ਞੇ, ਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਂ ਨ ਹਨੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਪਾਣਘਾਤੀ ਹਿ ਸੋਚਤੀ**ਤਿ, ਯਸ੍ਮਾ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕਾਦੀਸੁ ਛਸੁ ਪਯੋਗੇਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਯੋਗੇਨ ਪਰਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੁਪਚ੍ਛੇਦਨੇਨ ਪਾਣਘਾਤੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਟ੍ਠਸੁ ਮਹਾਨਿਰਯੇਸੁ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇਸੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਯ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਅਸੁਰਕਾਯੇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਅਪਾਯੇਸੁ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਨਿਜ੍ਝਾਯਨਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸੋਕੇਨ ਸੋਚਤਿ। ਯਥਾ ਵਾਯਂ ਏਲ਼ਕੋ ਮਰਣਭਯੇਨ ਸੋਚਤਿ, ਏਵਂ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਸੋਚਤੀਤਿਪਿ ਞਤ੍ਵਾ ਨ ਪਾਣੋ ਪਾਣਿਨਂ ਹਞ੍ਞੇ, ਕੋਚਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਮੋਹੇਨ ਪਨ ਮੂਲ਼੍ਹਾ ਅਵਿਜ੍ਜਾਯ ਅਨ੍ਧੀਕਤਾ ਇਮਂ ਆਦੀਨਵਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਨਿਰਯਭਯੇਨ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਭਯਭੀਤਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾ ਵਿਰਮਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਸੀਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ, ਮਹਾਜਨੋਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਨਗਰਂ ਪੂਰੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ‘‘ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਤਕਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੯] ੯. ਆਯਾਚਿਤਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਚੇ ਮੁਚ੍ਚੇ ਪੇਚ੍ਚ ਮੁਚ੍ਚੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਨਂ ਆਯਾਚਨਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਪਾਣੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥਾਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ ''ਦੇਵਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਇਦਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਬਹੂ ਪਾਣੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਭਗਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੇ ਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਪਾਣੇ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ''ਆਯਾਚਨਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਤੋ। ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਖਨ੍ਧਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੯. ''ਸਚੇ ਮੁਚ੍ਚੇ ਪੇਚ੍ਚ ਮੁਚ੍ਚੇ, ਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਹਿ ਬਜ੍ਝਤਿ।
ਨ ਹੇਵਂ ਧੀਰਾ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਮੁਤ੍ਤਿ ਬਾਲਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਚੇ ਮੁਚ੍ਚੇ ਪੇਚ੍ਚ ਮੁਚ੍ਚੇ**ਤਿ ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਤ੍ਵਂ ਸਚੇ ਮੁਚ੍ਚੇ ਯਦਿ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮੋਸਿ। **ਪੇਚ੍ਚ ਮੁਚ੍ਚੇ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਰਲੋਕੇ ਨ ਬਜ੍ਝਸਿ, ਏਵਂ ਮੁਚ੍ਚਾਹਿ। **ਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਹਿ ਬਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਪਾਣਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਏਵਂ ਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਹਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇਨ ਬਜ੍ਝਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ **ਨ ਹੇਵਂ ਧੀਰਾ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯੇ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾ, ਤੇ ਏਵਂ ਪਟਿਸ੍ਸਵਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਏਵਰੂਪਾ ਹਿ **ਮੁਤ੍ਤਿ ਬਾਲਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਂ,** ਏਸਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਬਾਲਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਮੇਵ ਹੋਤੀਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਵਰੂਪਾ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮਾ ਵਿਰਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਨਗਰਂ ਪੂਰਯਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਯਾਚਿਤਭਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੨੦] ੧੦. ਨਲ਼ਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਮਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਲੇਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਨਲ਼ਕਪਾਨਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਲ਼ਕਪਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਕੇਤਕਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਨਲ਼ਦਣ੍ਡਕੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਲ਼ਕਪਾਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਤ੍ਥਾਯ ਸਾਮਣੇਰੇਹਿ ਨਲ਼ਦਣ੍ਡਕੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਕਮੇਵ ਛਿਦ੍ਦੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਸੂਚਿਘਰਤ੍ਥਾਯ ਨਲ਼ਦਣ੍ਡਕੇ ਗਣ੍ਹਾਪੇਮ, ਤੇ ਮੂਲਤੋ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਕਮੇਵ ਛਿਦ੍ਦਾ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਦਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਪੋਰਾਣਕਅਧਿਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਿਰ ਸੋ ਵਨਸਣ੍ਡੋ ਅਰਞ੍ਞੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਏਕੋ ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ ਓਤਿਣ੍ਣੋਤਿਣ੍ਣੇ ਖਾਦਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰੋਹਿਤਮਿਗਪੋਤਕਪ੍ਪਮਾਣੋ ਕਪਿਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਵਾਨਰਪਰਿਵੁਤੋ ਯੂਥਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਵਾਨਰਗਣਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ ''ਤਾਤਾ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਾਪਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਂ ਫਲਾਫਲਂ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਵਾ ਅਪੀਤਪੁਬ੍ਬਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ਵਾ ਮਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤਾ ਤਤ੍ਥ ਬਹੁਦੇਵ ਦਿਵਸਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਗਵੇਸਮਾਨਾ ਏਕਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਅਪਿਵਿਤ੍ਵਾਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸਾਗਮਨਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤਾਤਾ, ਪਾਨੀਯਂ ਨ ਪਿਵਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਮਾ''ਤਿ। ''ਸੁਟ੍ਠੁ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਦਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ

ਓਤਿਣ੍ਣਮੇਵ ਪਸ੍ਸਿ, ਨ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ। ਸੋ ''ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਏਸਾ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸੁਟ੍ਠੁ ਵੋ ਕਤਂ, ਤਾਤਾ, ਪਾਨੀਯਂ ਅਪਿਵਨ੍ਤੇਹਿ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਦਕਰਕ੍ਖਸੋਪਿ ਤੇਸਂ ਅਨੋਤਰਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਨੀਲੋਦਰੋ ਪਣ੍ਡਰਮੁਖੋ ਸੁਰਤ੍ਤਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ਬੀਭਚ੍ਛਦਸ੍ਸਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਤ੍ਥ, ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਤ੍ਵਂ ਇਧ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਦਕਰਕ੍ਖਸੋਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਅਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤ੍ਵਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਿਣ੍ਣਕੇ ਲਭਸੀ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਲਭਾਮਿ, ਅਹਂ ਇਧੋਤਿਣ੍ਣਂ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਕੁਣਿਕਂ ਉਪਾਦਾਯ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮੁਞ੍ਚਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਸਬ੍ਬੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਪਾਨੀਯਂ ਪਨ ਪਿਵਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮ, ਨ ਚ ਤੇ ਵਸਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਥਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ? ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਮਞ੍ਞਸਿ ''ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਮਯਞ੍ਹਿ ਅਨੋਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿਪਿ ਏਕਮੇਕਂ ਨਲ਼ਦਣ੍ਡਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਲਨਾਲ਼ੇਨ ਉਦਕਂ ਪਿਵਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਤਵ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਵਂ ਨੋ ਤ੍ਵਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਗਾਥਾਯ ਪੁਰਿਮਪਦਦ੍ਵਯਂ ਅਭਾਸਿ –

੨੦. ''ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਮਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ, ਦਿਸ੍ਵਾਨੋਤਰਿਤਂ ਪਦ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਕਪਿਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਪਦਂ ਨਾਦ੍ਦਸ, ਓਤਰਿਤਂ ਪਨ ਓਤਿਣ੍ਣਪਦਮੇਵ ਅਦ੍ਦਸ। ਏਵਂ **ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਦਂ ਅਨੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਨ ਓਤਰਿਤਂ ਪਦਂ** ''ਅਦ੍ਧਾਯਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਲ੍ਲਪਨ੍ਤੋ ਸਪਰਿਸੋ ਆਹ –

"**ਨਲ਼ੇਨ ਵਾਰਿਂ ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ**"ਤਿ।

ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਮਯਂ ਤਵ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨਲ਼ੇਨ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਪੁਨ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਆਹ –

"**ਨੇਵ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਵਧਿਸ੍ਸਸੀ**"ਤਿ।

ਏਵਂ ਨਲ਼ੇਨ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤਂ ਸਪਰਿਸਮ੍ਪਿ ਮਂ ਤ੍ਵਂ ਨੇਵ ਵਧਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਂ ਨਲ਼ਦਣ੍ਡਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਧਮਿ, ਨਲ਼ੋ ਅਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਣ੍ਠਿਂ ਅਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਕਮੇਵ ਸੁਸਿਰੋ ਅਹੋਸਿ । ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਧਮਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ''ਇਮਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਨਲ਼ਾ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾ ਹੋਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਞ੍ਹਿ ਹਿਤੂਪਚਾਰਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਸਮਿਜ੍ਝਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਿਤਨਲ਼ਾ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾ ਜਾਤਾ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਪ੍ਪੇ **ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ** ਨਾਮ। ਕਤਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ? ਚਨ੍ਦੇ ਸਸਲਕ੍ਖਣਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਂ ਠਸ੍ਸਤਿ, ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕੇ ਅਗ੍ਗਿਨੋ ਨਿਬ੍ਬੁਤਟ੍ਠਾਨਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਂ ਅਗ੍ਗਿ ਨ ਝਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਘਟੀਕਾਰਨਿਵੇਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਂ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਂ ਠਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਿਤਨਲ਼ਾ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮਂ ਕਪ੍ਪਂ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਪਾਟਿਹਾਰਿਯਾਨਿ ਨਾਮ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਨਲ਼ਂ ਆਦਾਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਤੇਪਿ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਾ ਏਕੇਕਂ ਆਦਾਯ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਲ਼ੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬੇ ਤੀਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਵ ਪਿਵਿਂਸੁ। ਏਵਂ ਤੇਹਿ ਪਾਨੀਯੇ ਪਿਵਿਤੇ ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਸਕਨਿਵੇਸਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ''ਇਮੇਸਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਲ਼ਾਨਂ ਏਕਚ੍ਛਿਦ੍ਦਭਾਵੋ ਨਾਮ ਮਯ੍ਹਮੇਵੇਤਂ ਪੋਰਾਣਕਅਧਿਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਨਰਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ ਪਨ ਕਪਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਲ਼ਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਸੀਲਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਨਿਗ੍ਰੋਧਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਕਣ੍ਡਿ, ਵਾਤਮਿਗਂ ਖਰਾਦਿਯਂ।
ਤਿਪਲ੍ਲਤ੍ਥਂ ਮਾਲੁਤਞ੍ਚ, ਮਤਭਤ੍ਤ ਅਯਾਚਿਤਂ।
ਨਲ਼ਪਾਨਨ੍ਤਿ ਤੇ ਦਸਾਤਿ॥

੩. ਕੁਰੁਙ੍ਗਵਗ੍ਗੋ

[੨੧] ੧. ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਞਾਤਮੇਤਂ ਕੁਰੁਙ੍ਗਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਘਾਤਨਤ੍ਥਾਯ ਧਨੁਗ੍ਗਹੇ ਪਯੋਜੇਸਿ, ਸਿਲਂ ਪਵਿਜ੍ਝਿ, ਧਨਪਾਲਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਮ੍ਹਾਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਮ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਮ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਨ ਚ ਪਨ ਮਂ ਵਧਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਖੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਫਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸੇਪਣ੍ਣਿਰੁਕ੍ਖੇ ਸੇਪਣ੍ਣਿਫਲਾਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਗਾਮਵਾਸੀ ਅਟ੍ਟਕਲੁਦ੍ਦਕੋ ਫਲਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਸੁ ਮਿਗਾਨਂ ਪਦਾਨਿ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਰੁਕ੍ਖੇ ਅਟ੍ਟਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਗਤਾਗਤੇ ਮਿਗੇ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਮਂਸਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਦਵਲ਼ਞ੍ਜਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੇਪਣ੍ਣਿਰੁਕ੍ਖੇ ਅਟ੍ਟਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਿਂ ਆਦਾਯ ਵਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਟਕੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਾਤੋਵ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸੇਪਣ੍ਣਿਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਗਮ੍ਮ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਸਹਸਾਵ ਅਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਕਦਾਚਿ ਅਟ੍ਟਕਲੁਦ੍ਦਕਾ ਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਅਟ੍ਟਕਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਵਰੂਪੋ ਉਪਦ੍ਦਵੋ''ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਬਾਹਿਰਤੋਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਲੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਟਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਸੇਪਣ੍ਣਿਫਲਾਨਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਾਤੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਰਤੋ ਪਤਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਉਪਰਿ ਲੁਦ੍ਦਕੋ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਲੁਦ੍ਦਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਰੁਕ੍ਖ-ਪੁਬ੍ਬੇ ਤ੍ਵਂ ਓਲਮ੍ਬਕਂ ਚਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਉਜੁਕਮੇਵ ਫਲਾਨਿ ਪਾਤੇਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੋ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੋ, ਏਵਂ ਤਯਾ ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੇ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੇ ਅਹਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਆਹਾਰਂ ਪਰਿਯੇਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੧. ‘‘ਵਾਤਮੇਤਂ ਕੁਰੁਙ੍ਗਸ੍ਸ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਸੇਪਣ੍ਣਿ ਸੇਯ੍ਯਸਿ।
ਅਞ੍ਞਂ ਸੇਪਣ੍ਣਿ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਨ ਮੇ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਤੇ ਫਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। **ਏਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ। **ਕੁਰੁਙ੍ਗਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਸ੍ਸ। **ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਸੇਪਣ੍ਣਿ ਸੇਯ੍ਯਸੀ**ਤਿ ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਭੋ ਸੇਪਣ੍ਣਿਰੁਕ੍ਖ ਪੁਰਤੋ ਫਲਾਨਿ ਪਾਤਯਮਾਨੋ ਸੇਯ੍ਯਸਿ ਵਿਸੇਯ੍ਯਸਿ ਵਿਸਿਣ੍ਣਫਲੋ ਹੋਸਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਸ੍ਸ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। **ਨ ਮੇ ਤੇ ਰੁਚ੍ਚਤੇ ਫਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਫਲਂ ਦਦਮਾਨਾਯ ਨ ਮੇ ਤਵ ਫਲਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਿਟ੍ਠ ਤ੍ਵਂ, ਅਹਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਅਟ੍ਟਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਸਤ੍ਤਿਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਵਿਰਦ੍ਧੋ ਦਾਨਿਮ੍ਹਿ ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਆਹ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਇਦਾਨੀਸਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਮਂ ਵਿਰਦ੍ਧੋ, ਅਟ੍ਠ ਪਨ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਸੋਲ਼ਸਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇ ਪਞ੍ਚਵਿਧਬਨ੍ਧਨਾਦੀਨਿ ਚ ਕਮ੍ਮਕਾਰਣਾਨਿ ਅਵਿਰਦ੍ਧੋਯੇਵਾਸੀ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਂ ਗਤੋ, ਲੁਦ੍ਦੋਪਿ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਮ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਨ ਚ ਪਨ ਮਂ ਵਧਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਅਟ੍ਟਕਲੁਦ੍ਦਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਰੁਙ੍ਗਮਿਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੨੨] ੨. ਕੁਕ੍ਕੁਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ ਭਦ੍ਦਸਾਲਜਾਤਕੇ ਆਵਿਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਂ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਂ ਪਤਿਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਥਾਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਟਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਰਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਤਕੁਕ੍ਕੁਰਪਰਿਵੁਤੋ ਮਹਾਸੁਸਾਨੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਸੇਤਸਿਨ੍ਧਵਯੁਤ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਰਥਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਦਿਵਸਭਾਗਂ ਕੀਲ਼ਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਰਥਵਰਤ੍ਤਂ ਯਥਾਨਦ੍ਧਮੇਵ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਠਪਯਿਂਸੁ, ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਤਿਨ੍ਤੋ। ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਤੋ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਸੁਨਖਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਚਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਦ੍ਧਿਞ੍ਚ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ‘‘ਦੇਵ, ਨਿਦ੍ਧਮਨਮੁਖੇਨ ਸੁਨਖਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਥਸ੍ਸ ਚਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਦ੍ਧਿਞ੍ਚ ਖਾਦਿਂਸੂ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸੁਨਖਾਨਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਨਖੇ ਘਾਤੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੁਨਖਾਨਂ ਮਹਾਬ੍ਯਸਨਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇ ਘਾਤਿਯਮਾਨਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਬਹੂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ‘‘ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਕਿਰ ਰਥਸ੍ਸ ਚਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਦ੍ਧਿ ਚ ਸੁਨਖੇਹਿ ਖਾਦਿਤਾ’ਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋ ਰਾਜਾ ਸੁਨਖਵਧਂ ਆਣਾਪੇਸਿ, ਬਹੂ ਸੁਨਖਾ ਵਿਨਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਆਰਕ੍ਖਟ੍ਠਾਨੇ ਬਹਿ ਸੁਨਖਾਨਂ ਓਕਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨ੍ਤੋਰਾਜਨਿਵੇਸਨੇ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਸੁਨਖਾਨਮੇਵ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਚੋਰਾਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਚੋਰਾ ਮਰਣਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਚੋਰੇ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਦੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਞਾਤਕੇ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਵੋ ਅਭਯਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਾਵ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਹੋਥਾ’’ਤਿ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਂ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਰਿ ਲੇਡ੍ਡੁਂ ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਵਾ ਮਾ ਕੋਚਿ ਖਿਪਿਤੁਂ ਉਸ੍ਸਹੀ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਏਕਕੋਵ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਸਤ੍ਤੋਪਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਸੁਨਖਵਧਂ

ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਸਨਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਨੀਹਰਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਾ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਵਾਰੇਸਿ।

ਸੋ ਥੋਕਂ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਮਾਰਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਮਾਰਾਪੇਮਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕੋ ਨੇਸਂ ਅਪਰਾਧੋ ਨਰਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ? ''ਰਥਸ੍ਸ ਮੇ ਪਰਿਵਾਰਚਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਦ੍ਧਿਞ੍ਚ ਖਾਦਿਂਸੂ''ਤਿ। ''ਯੇ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਤੇ ਜਾਨਾਥਾ''ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਾ''ਤਿ। '''ਇਮੇ ਨਾਮ ਚਮ੍ਮਖਾਦਕਚੋਰਾ'ਤਿ ਤਥਤੋ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਮਾਰਾਪਨਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਰਥਚਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇਹਿ ਖਾਦਿਤਤ੍ਤਾ 'ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਾਰੇਥਾ'ਤਿ ਸੁਨਖਵਧਂ ਆਣਾਪੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਵੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਮਾਰੇਨ੍ਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਮਰਣਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾਪਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ ਮਰਣਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਮਹਾਰਾਜ ਇਦਾਨੇਵ ਤੁਮ੍ਹੇ ''ਰਥਚਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇਹਿ ਖਾਦਿਤਤ੍ਤਾ 'ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬੇਵ ਮਾਰੇਥਾ'ਤਿ ਸੁਨਖਵਧਂ ਆਣਾਪੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਅਵੋਚੁਤ੍ਥ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ ਮਰਣਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਦੇਥ। ''ਨਨੁ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਅਗਤਿਗਮਨਂ ਗਚ੍ਛਥ, ਅਗਤਿਗਮਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਚ ਰਾਜਧਮ੍ਮੋ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣਗਵੇਸਕੇਨ ਤੁਲਾਸਦਿਸੇਨ ਭਵਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਚ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ ਮਰਣਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਦੁਬ੍ਬਲਸੁਨਖਾਵ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਨਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸੁਨਖਘਚ੍ਚਾ, ਦੁਬ੍ਬਲਘਾਤਿਕਾ ਨਾਮੇਸਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਰੋਥ, ਨਾਯਂ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੨. ''ਯੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾ ਰਾਜਕੁਲਮ੍ਹਿ ਵਦ੍ਧਾ, ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ ਵਣ੍ਣਬਲੂਪਪਨ੍ਨਾ।
ਤੇਮੇ ਨ ਵਜ੍ਝਾ ਮਯਮਸ੍ਮ ਵਜ੍ਝਾ, ਨਾਯਂ ਸਘਚ੍ਚਾ ਦੁਬ੍ਬਲਘਾਤਿਕਾਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਕੁਕ੍ਕੁਰਾ**ਤਿ ਯੇ ਸੁਨਖਾ। ਯਥਾ ਹਿ ਧਾਰੁਣ੍ਣੋਪਿ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ''ਪੂਤਿਮੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ, ਤਦਹੁਜਾਤੋਪਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ''ਜਰਸਿਙ੍ਗਾਲੋ''ਤਿ, ਕੋਮਲਾਪਿ ਗਲੋਚਿਲਤਾ ''ਪੂਤਿਲਤਾ''ਤਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣੋਪਿ ਕਾਯੋ ''ਪੂਤਿਕਾਯੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਵਸ੍ਸਸਤਿਕੋਪਿ ਸੁਨਖੋ ''ਕੁਕ੍ਕੁਰੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਕਾਯਬਲੂਪਪਨ੍ਨਾਪਿ ਤੇ ''ਕੁਕ੍ਕੁਰਾ''ਤ੍ਵੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਵਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਵਡ੍ਢਿਤਾ। **ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਾ**ਤਿ ਰਾਜਕੁਲੇ ਜਾਤਾ ਸਮ੍ਭੂਤਾ ਸਂਵਡ੍ਢਾ। **ਵਣ੍ਣਬਲੂਪਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣੇਨ ਚੇਵ ਕਾਯਬਲੇਨ ਚ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ। **ਤੇਮੇ ਨ ਵਜ੍ਝਾ**ਤਿ ਤੇ ਇਮੇ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਾ ਸਾਰਕ੍ਖਾ ਨ ਵਜ੍ਝਾ। **ਮਯਮਸ੍ਮ ਵਜ੍ਝਾ**ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਾ ਅਨਾਰਕ੍ਖਾ ਮਯਂ ਵਜ੍ਝਾ ਨਾਮ ਜਾਤਾ। **ਨਾਯਂ ਸਘਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਅਯਂ ਅਵਿਸੇਸੇਨ ਸਘਚ੍ਚਾ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। **ਦੁਬ੍ਬਲਘਾਤਿਕਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਪਨ ਦੁਬ੍ਬਲਾਨਂਯੇਵ ਘਾਤਨਤੋ ਦੁਬ੍ਬਲਘਾਤਿਕਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਰਾਜੂਹਿ ਨਾਮ ਚੋਰਾ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਾ, ਨੋ ਅਚੋਰਾ। ਇਧ ਪਨ ਚੋਰਾਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਚੋਰਾ ਮਰਣਂ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਅਹੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਹੋ ਅਧਮ੍ਮੋ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਜਾਨਾਸਿ ਤ੍ਵਂ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਅਸੁਕੇਹਿ ਨਾਮ ਰਥਚਮ੍ਮਂ ਖਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਮ, ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕੇਹਿ ਖਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਵਸਨਕੇਹਿ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਸੁਨਖੇਹੀ''ਤਿ। ''ਕਥਂ ਤੇਹਿ ਖਾਦਿਤਭਾਵੋ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਅਹਂ ਤੇਹਿ ਖਾਦਿਤਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਦਸ੍ਸੇਹਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰੇ ਕੋਲੇਯ੍ਯਕਸੁਨਖੇ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਤਕ੍ਕਞ੍ਚ ਦਬ੍ਬਤਿਣਾਨਿ ਚ ਆਹਰਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿ ਤਕ੍ਕੇਨ ਮਦ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇ ਸੁਨਖੇ ਪਾਯੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਯਾਪੇਸਿ, ਪੀਤਾ ਪੀਤਾ ਸੁਨਖਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਮ੍ਮੇਹਿ ਵਮਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਵਿਯਾ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇਨ ਪੂਜਂ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਧਮ੍ਮਂ ਚਰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਸੁ ਖਤ੍ਤਿਯਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ (ਜਾ॰ ੨.੧੭.੩੯) ਤੇਸਕੁਣਜਾਤਕੇ ਆਗਤਾਹਿ ਦਸਹਿ ਧਮ੍ਮਚਰਿਯਗਾਥਾਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਰਞ੍ਞੋਵ ਪਟਿਅਦਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਭਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੁਨਖਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਜਨਸਦਿਸਮੇਵ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਕੁਕ੍ਕੁਰੋਵਾਦੋ ਦਸ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਪਵਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਞਾਤਕਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਚਰਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਕੁਕ੍ਕੁਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਕ੍ਕੁਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੨੩] ੩. ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਮਾਨੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨਾਯਤਨੇਪਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਂਸੁ, ਪਹਾਰਂ ਲਦ੍ਧਾਪਿ ਨੇਵ ਓਸ੍ਸਜਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਂਯੇਵ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਤਿਵਸ੍ਸਿਕਗਨ੍ਧਸਾਲਿਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਚਾਤੁਜ੍ਜਾਤਿਕਗਨ੍ਧੂਪਲਿਤ੍ਤਾਯਮੇਵ ਭੂਮਿਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਾਣਿਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਤਾਰਕਖਚਿਤਚੇਲਵਿਤਾਨਂ ਸਮੋਸਰਿਤਗਨ੍ਧਦਾਮਮਾਲਾਦਾਮਂ ਅਵਿਜਹਿਤਗਨ੍ਧਤੇਲਪਦੀਪਂ ਹੋਤਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਪਨ ਅਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਾ ਰਾਜਾਨੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ, ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ''ਤਿ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰੋਮ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਤਾਵ ਆਦਿਤੋਵ ਯੁਦ੍ਧਾਯ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਂ ਕਾਰੇਥ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਤ, ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਾਜੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਦ੍ਧਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਦੇਵ, ਸਚੇ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵਂ ਲਭਾਮਿ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਾਜੂਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਤਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ, ਯਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯੁਦ੍ਧਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ।

ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਮ੍ਮਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਨਾਹਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਖਗ੍ਗਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਪਿਟ੍ਠਿਵਰਗਤੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਚਰਮਾਨੋ ਪਠਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਰਾਜਾਨਂ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਗਰੇ ਬਲਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਤਤਿਯਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਞ੍ਚ ਰਾਜਾਨੋ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਟ੍ਠਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਗਹਿਤਕਾਲੇ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯੋ ਪਹਾਰਂ ਲਭਤਿ, ਲੋਹਿਤਂ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਵੇਦਨਾ ਬਲਵਤਿਯੋ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਤਸ੍ਸ ਪਹਟਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵਂ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਸਿਥਿਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਸ੍ਸਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਫਾਸੁਕਪਸ੍ਸੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋਵ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮਿਲੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਅਸ੍ਸਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸੋ ਸਤ੍ਤਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਪ੍ਪਟਿਸਮੋ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋਪਿ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਪਰਹਤ੍ਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਅਸ੍ਸੋ ਸਤ੍ਤਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਗਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹ, ਸਤ੍ਤਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਗਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਅਸ੍ਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਾਹਂ ਮਯਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਮਞ੍ਞੇਵ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੩. ‘‘ਅਪਿ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਮਾਨੋ, ਸਲ੍ਲੇਭਿ ਸਲ੍ਲਲੀਕਤੋ।
ਸੇਯ੍ਯੋਵ ਵਲ਼ਵਾ ਭੋਜ੍ਝੋ, ਯੁਞ੍ਜ ਮਞ੍ਞੇਵ ਸਾਰਥੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੇਮਾਨੋ**ਤਿ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸਯਮਾਨਕੋਪਿ। **ਸਲ੍ਲੇਭਿ ਸਲ੍ਲਲੀਕਤੋ**ਤਿ ਸਲ੍ਲੇਹਿ ਵਿਦ੍ਧੋਪਿ ਸਮਾਨੋ। **ਸੇਯ੍ਯੋ**ਵ **ਵਲ਼ਵਾ ਭੋਜ੍ਝੋ**ਤਿ **ਵਲ਼ਵਾ**ਤਿ ਸਿਨ੍ਧਵਕੁਲੇਸੁ ਅਜਾਤੋ ਖਲੁਙ੍ਕਸ੍ਸੋ। **ਭੋਜ੍ਝੋ**ਤਿ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵੋ। ਇਤਿ ਏਤਸ੍ਮਾ ਵਲ਼ਵਾ ਸਲ੍ਲੇਹਿ ਵਿਦ੍ਧੋਪਿ ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਵਰੋ ਉਤ੍ਤਮੋ। **ਯੁਞ੍ਜ ਮਞ੍ਞੇਵ ਸਾਰਥੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਏਵ ਗਤੋਪਿ ਅਹਮੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਮਮਞ੍ਞੇਵ ਯੋਜੇਹਿ, ਮਂ ਵਮ੍ਮੇਹੀਤਿ ਵਦਤਿ।

ਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਣਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਨ੍ਨਦ੍ਧਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਬਲਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਆਨਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਆਹ – ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਮਾ ਘਾਤਯਿਤ੍ਥ, ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਥ, ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਚ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਯਸਂ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸੇਵ ਦੇਥ , ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਯੋਧਂ ਨਾਮ ਨਾਸੇਤ੍ਤਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਦਾਨਂ ਦੇਥ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਥ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਥਾ’’ਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਮੋਚਯਿਂਸੁ, ਸੋ ਸਨ੍ਨਾਹੇ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਾਰੋਹਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਦੁਬ੍ਭਾਯ ਸਪਥਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਕਸਕਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨਾਯਤਨੇਪਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਂਸੁ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਹਾਰਂ ਲਦ੍ਧਾਪਿ ਨ ਓਸ੍ਸਜਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਸਾਰੋਹੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਸਿਨ੍ਧਵੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੨੪] ੪. ਆਜਞ੍ਞਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਦਾ ਯਦਾਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨਾਯਤਨੇਪਿ ਲਦ੍ਧਪ੍ਪਹਾਰਾਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਨਗਰਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਰਥਿਕਯੋਧੋ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਿਕਸਿਨ੍ਧਵੇ ਰਥੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਛ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛ ਰਾਜਾਨੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਜੇਟ੍ਠਕਅਸ੍ਸੋ ਪਹਾਰਂ ਲਭਿ। ਰਥਿਕੋ ਰਥਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕਂ ਰਥਾ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਾਹਂ ਸਿਥਿਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੇਵ ਪਸ੍ਸੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਸ੍ਸਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਤਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਥਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੪. ‘‘ਯਦਾ ਯਦਾ ਯਤ੍ਥ ਯਦਾ, ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਯਦਾ ਯਦਾ।
ਆਜਞ੍ਞੋ ਕੁਰੁਤੇ ਵੇਗਂ, ਹਾਯਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵਾਲ਼ਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਾ ਯਦਾ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਾਦੀਸੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਗ੍ਗੇ ਵਾ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸੇ ਵਾ। **ਯਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ। **ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਤ੍ਤੁਨ੍ਨਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਾਨਂ ਵਸੇਨ ਬਹੂਸੁ ਯੁਦ੍ਧਮਣ੍ਡਲੇਸੁ। **ਯਦਾ ਯਦਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਪਹਾਰਂ ਲਦ੍ਧਕਾਲੇ ਵਾ ਅਲਦ੍ਧਕਾਲੇ ਵਾ। **ਆਜਞ੍ਞੋ ਕੁਰੁਤੇ ਵੇਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਾਰਥਿਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਜਾਨਨਸਭਾਵੋ ਆਜਞ੍ਞੋ ਵਰਸਿਨ੍ਧਵੋ ਵੇਗਂ ਕਰੋਤਿ ਵਾਯਮਤਿ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਤਿ। **ਹਾਯਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਵਾਲ਼**ਵਾਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਗੇ ਕਰਿਯਮਾਨੇ ਇਤਰੇ ਵਲ਼ਵਸਙ੍ਖਾਤਾ ਖਲੁਙ੍ਕਸ੍ਸਾ ਹਾਯਨ੍ਤਿ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰਥੇ ਮਂਯੇਵ ਯੋਜੇਹੀਤਿ ਆਹ।

ਸਾਰਥਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਥੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਆਦਾਯ ਰਥਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਨ੍ਧਵਂ ਮੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰਥਿਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਸ੍ਸੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ''ਤਿ।

ਆਜਞ੍ਞਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੨੫] ੫. ਤਿਤ੍ਥਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥੇਹੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਏਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਪੁਬ੍ਬਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਞ੍ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਆਸਯਾਨੁਸਯਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਸੁਭਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਕਥੇਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਨ ਸਪ੍ਪਾਯਮਹੋਸਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਸੋ ਕਿਰ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਗੇਹੇਯੇਵ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੁਵਣ੍ਣਦਸ੍ਸਨਵਸੇਨ ਪਰਿਚਿਤਤ੍ਤਾ ਅਸੁਭਂ ਨ ਸਪ੍ਪਾਯਮਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਖੇਪੇਸਿ।

ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਦਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਅਯਂ ਬੁਦ੍ਧਵੇਨੇਯ੍ਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੋਵ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਅਯਂ ਪਨ ਚਤੂਹਿ ਮਾਸੇਹਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ 'ਬੁਦ੍ਧਵੇਨੇਯ੍ਯੋ ਏਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤੋ''ਤਿ। ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਕਤਰਂ ਪਨ ਤੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਸੁਭਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਵ ਸਨ੍ਤਾਨੇ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਂ, ਗਚ੍ਛ, ਤ੍ਵਂ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਵ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਥੇਰਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਮਨਾਪਂ ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਨਿਵਾਸਨਞ੍ਚ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰੋ ਪੁਨ ਵਿਹਾਰਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯਂ ਦਿਵਸਭਾਗਂ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਏਕਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪਦੁਮਿਨਿਗਚ੍ਛਂ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਚ ਮਹਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਂ ਪੁਪ੍ਫਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਾ''ਤਿ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਪੁਪ੍ਫਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਲੋਕੇਤਿ। ਭਗਵਾ ਤਂ ਪੁਪ੍ਫਂ ਜਰਂ ਪਾਪੇਸਿ, ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਜਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਵਿਵਣ੍ਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਪਤਨ੍ਤਾਨਿ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਤਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਂ ਪਤਿ, ਕਣ੍ਣਿਕਾਵ ਅਵਸਿਸ੍ਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਂ ਪਦੁਮਪੁਪ੍ਫਂ ਇਦਾਨੇਵ ਅਭਿਰੂਪਂ ਅਹੋਸਿ ਦਸ੍ਸਨੀਯਂ, ਅਥਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣੋ ਪਰਿਣਤੋ, ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਕਿਞ੍ਜਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪਤਿਤਂ, ਕਣ੍ਣਿਕਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਅਵਸਿਟ੍ਠਂ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਨਾਮ ਪਦੁਮਸ੍ਸ ਜਰਾ ਪਤ੍ਤਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਕਿਂ ਨ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ,

ਸਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤੰ ਵਿਪਸ੍ਸਨੰ ਆਰੁਲ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਯੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਓਭਾਸੰ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

''ਉਚ੍ਛਿਨ੍ਦ ਸਿਨੇਹਮਤ੍ਤਨੋ, ਕੁਮੁਦੰ ਸਾਰਦਿਕੰਵ ਪਾਣਿਨਾ।
ਸਨ੍ਤਿਮਗ੍ਗਮੇਵ ਬ੍ਰੂਹਯ, ਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਸੁਗਤੇਨ ਦੇਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੨੮੫)।

ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਥਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਪਤ੍ਵਾ ''ਮੁਤ੍ਤੋ ਵਤਮ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਭਵੇਹੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ –

''ਸੋ ਵੁਤ੍ਥਵਾਸੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਮਾਨਸੋ, ਖੀਣਾਸਵੋ ਅਨ੍ਤਿਮਦੇਹਧਾਰੀ।
ਵਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲੋ ਸੁਸਮਾਹਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ, ਚਨ੍ਦੋ ਯਥਾ ਰਾਹੁਮੁਖਾ ਪਮੁਤ੍ਤੋ॥

''ਸਮੋਤਤੰ ਮੋਹਮਹਨ੍ਧਕਾਰੰ, ਵਿਨੋਦਯਿੰ ਸਬ੍ਬਮਲੰ ਅਸੇਸੰ।
ਆਲੋਕਪਜ੍ਜੋਤਕਰੋ ਪਭਙ੍ਕਰੋ, ਸਹਸ੍ਸਰੰਸੀ ਵਿਯ ਭਾਣੁਮਾ ਨਭੇ''ਤਿ॥ –

ਆਦੀਹਿ ਗਾਥਾਹਿ ਉਦਾਨੰ ਉਦਾਨੇਸਿ। ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿ। ਥੇਰੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਯੰ ਪਵਤ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਾਕਟਾ ਜਾਤਾ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਵਣ੍ਣਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ – ''ਆਵੁਸੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਸ੍ਸ ਅਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਆਸਯੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਸਹ ਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਹਿ ਅਰਹਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਮਹਾਨੁਭਾਵਾ''ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਨ ਭਗਵਾ ਅਞ੍ਞਾਯ ਕਥਾਯ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਞੇਵ ਪਨ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਸ੍ਸ ਆਸਯਾਨੁਸਯਞਾਣਕਥਾਯਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤੰ ਅਚ੍ਛਰਿਯੰ, ਸ੍ਵਾਹੰ ਏਤਰਹਿ ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹੰ ਤਸ੍ਸ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਮਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਰਾਜਾਨੰ ਅਤ੍ਥੇ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਚ ਅਨੁਸਾਸਤਿ। ਤਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਙ੍ਗਲਅਸ੍ਸਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥੇ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਲ਼ਵੰ ਖਲੁਙ੍ਕਸ੍ਸੰ ਨ੍ਹਾਪੇਸੁੰ। ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ ਵਲ਼ਵੇਨ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਾਰਿਯਮਾਨੋ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਦੇਵ, ਮਙ੍ਗਲਸ੍ਸੋ ਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਰਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੇਸੇਸਿ – ''ਗਚ੍ਛ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਜਾਨਾਹਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਸ੍ਸੋ ਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਾਰਿਯਮਾਨੋ ਨ ਓਤਰਤੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਨਦੀਤੀਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰੋਗਭਾਵਮਸ੍ਸ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯੰ ਇਮੰ ਤਿਤ੍ਥੰ ਨ ਓਤਰਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਪਠਮਤਰੰ ਏਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੋ ਨ੍ਹਾਪਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨੇਸ ਜਿਗੁਚ੍ਛਮਾਨੋ ਤਿਤ੍ਥੰ ਨ ਓਤਰਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਤਿਤ੍ਥੇ ਕੰ ਪਠਮੰ ਨ੍ਹਾਪਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਲ਼ਵਸ੍ਸੰ, ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਏਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਿਨ੍ਧਵਤਾਯ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਤ੍ਥ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਇਮੰ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥੇ ਨ੍ਹਾਪੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਆਸਯੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਅਸ੍ਸਗੋਪਕ, ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦਿਭਿਸਙ੍ਖਤਪਾਯਾਸਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਿਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ। ਅਯੰ ਅਸ੍ਸੋ ਬਹੂ ਵਾਰੇ ਇਧ ਤਿਤ੍ਥੇ ਨ੍ਹਾਤੋ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਤਾਵ ਨੰ ਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਥ ਚ ਪਾਯੇਥ ਚਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੫. ''ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੇਹਿ ਤਿਤ੍ਥੇਹਿ, ਅਸ੍ਸੰ ਪਾਯੇਹਿ ਸਾਰਥਿ।
ਅਚ੍ਚਾਸਨਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸੋ, ਪਾਯਾਸਸ੍ਸਪਿ ਤਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੇਹੀ**ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਹਿ। **ਪਾਯੇਹੀ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਸੀਸਮੇਤੰ, ਨ੍ਹਾਪੇਹਿ ਚ ਪਾਯੇਹਿ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਚ੍ਚਾਸਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਸਾਮਿਵਚਨੰ , ਅਤਿਅਸਨੇਨ ਅਤਿਭੁਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਯਾਸਸ੍ਸਪਿ ਤਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਹਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤੇਨ ਮਧੁਰਪਾਯਾਸੇਨ ਤਪ੍ਪਤਿ ਤਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਧਾਤੋ ਸੁਹਿਤੋ ਨ ਪੁਨ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮਤੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਅਸ੍ਸੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਤਿਤ੍ਥੇ ਨਿਬਦ੍ਧੰ ਨ੍ਹਾਨੇਨ ਪਰਿਯਤ੍ਤਿੰ ਆਪਨ੍ਨੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨੰ ਨ੍ਹਾਪੇਥਾਤਿ।

ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੰ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਾਯਿੰਸੁ ਚੇਵ ਨ੍ਹਾਪਯਿੰਸੁ ਚ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਕਿੰ, ਤਾਤ, ਅਸ੍ਸੋ ਨ੍ਹਾਤੋ ਚ ਪੀਤੋ ਚਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਪਠਮੰ ਕਿੰ ਕਾਰਣਾ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ? ''ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਰਾਜਾ ''ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਨਾਮ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਹੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਦਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਹੰ ਏਤਸ੍ਸ ਇਦਾਨੇਵ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਜਾਨਾਮਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਙ੍ਗਲਅਸ੍ਸੋ ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਤ੍ਥਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੨੬] ੬. ਮਹਿਲਾਮੁਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪੁਰਾਣਚੋਰਾਨ ਵਚੋ ਨਿਸਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਕੁਮਾਰੰ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੰ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਸਿ। ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਕੁਮਾਰੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਯਾਸੀਸੇ ਵਿਹਾਰੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਤਿਵਸ੍ਸਿਕਗਨ੍ਧਸਾਲਿਭੋਜਨਸ੍ਸ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪਞ੍ਚ ਥਾਲਿਪਾਕਸਤਾਨਿ ਅਭਿਹਰਿ। ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਕਾ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਾ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਏਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੇਵ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਿਤਕੋ ਇਤਰੰ ਆਹ – ''ਆਵੁਸੋ, ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਦੇਵਸਿਕੰ ਸੇਦੇਹਿ ਮੁਚ੍ਚਮਾਨੇਹਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਸਿ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਗਯਾਸੀਸਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਉਪਾਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿੰ ਤ੍ਵੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਨੁਭੋਸਿ, ਕਿੰ ਤੇ ਪਾਤੋਵ ਗਯਾਸੀਸੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੰ ਯਾਗੁੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧੰ ਖਜ੍ਜਕੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ਸੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਯਾਸੀਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੇਲੁਵਨੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਕਾਲੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ''ਗਯਾਸੀਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟ੍ਠਪਿਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ । ਅਥ ਨੰ ਸਹਾਯਾ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ, ਤ੍ਵੰ ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟ੍ਠਪਿਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ। ''ਕੋ ਏਵਮਾਹਾ''ਤਿ? ''ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸੁਕੋ ਚਾ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਅਹੰ ਆਵੁਸੋ ਗਯਾਸੀਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਮਿ, ਨ ਪਨ ਮੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਭਤ੍ਤੰ ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਪਟਿਕਣ੍ਟਕੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁੰ ਪਸਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਏਹਿ ਤੰ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਦਾਯ ਧਮ੍ਮਸਭੰ ਆਗਮਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਕਿੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਞੇਵ ਆਦਾਯ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਸੀ''ਤਿ? ''ਨ ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਦੇਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਤਮਹੰ ਭੁਞ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤ੍ਥ

ਪਰਿਹਾਰੰ ਕਰਿ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਨਾਚਾਰੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ, ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ ਇਧ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਾਸਨੰ ਭਜਨ੍ਤੋਯੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮ੍ਪਿ ਭਜਨਸੀਲਕੋਵ ਤ੍ਵੰ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਭਜਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ ਨਾਮ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥੀ ਅਹੋਸਿ ਸੀਲਵਾ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਨ ਕਞ੍ਚਿ ਵਿਹੇਠੇਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਤਸ੍ਸ ਸਾਲਾਯ ਸਮੀਪੇ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਚੋਰਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਚੋਰਮਨ੍ਤੰ ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ ''ਏਵੰ ਉਮ੍ਮਙ੍ਗੋ ਭਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਉਮ੍ਮਙ੍ਗਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗਸਦਿਸੰ ਤਿਤ੍ਥਸਦਿਸੰ ਨਿਜ੍ਜਟੰ ਨਿਗ੍ਗੁਮ੍ਬੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡੰ ਹਰਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਹਰਨ੍ਤੇਨ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਹਰਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਉਟ੍ਠਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਚੋਰੇਨ ਚ ਨਾਮ ਸੀਲਾਚਾਰਯੁਤ੍ਤੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਕਕ੍ਖਲ਼ੇਨ ਫਰੁਸੇਨ ਸਾਹਸਿਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮੰਸੁ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪੀਤਿ ਬਹੂ ਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੇਸੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇ ਮੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ''ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਕਕ੍ਖਲ਼ੇਨ ਫਰੁਸੇਨ ਸਾਹਸਿਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਪਾਤੋਵ ਆਗਤੰ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕੰ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ। ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਤਥਾ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਤਥਾਤਿ ਆਗਤਾਗਤੰ ਮਾਰੇਤਿਯੇਵ।

''ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਜਾਤੋ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਮਾਰੇਤੀ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਯਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪਹਿਣਿ ''ਗਚ੍ਛ ਪਣ੍ਡਿਤ, ਜਾਨਾਹਿ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਸੋ ਦੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਅਰੋਗਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਏਸ ਦੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਕੇਸਞ੍ਚਿ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ 'ਮੰ ਏਤੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਦੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਸਮੀਪੇ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਕੇਹਿਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥਿਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਮ, ਸਾਮਿ, ਚੋਰਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥਯਿੰਸੂ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞੋ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਵਿਕਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਚੋਰਾਨੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦੁਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯੰ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੀਲਾਚਾਰਕਥੰ ਕਥਾਪੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਏਵੰ ਕਾਰੇਹਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯੰ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸੀਲਕਥੰ ਕਥੇਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ''ਨ ਕੋਚਿ ਪਰਾਮਸਿਤਬ੍ਬੋ ਨ ਮਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਯੁਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਸੀਲਕਥੰ ਕਥਯਿੰਸੁ। ਸੋ ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮੰ ਇਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਵਾ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿੰ, ਤਾਤ, ਸੀਲਵਾ ਜਾਤੋ''ਤਿ ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਏਵਰੂਪੋ ਦੁਟ੍ਠਹਤ੍ਥੀ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੋਰਾਣਕਧਮ੍ਮੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੬. ''ਪੁਰਾਣਚੋਰਾਨ ਵਚੋ ਨਿਸਮ੍ਮ, ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ ਪੋਥਯਮਨ੍ਵਚਾਰੀ।
ਸੁਸਞ੍ਞਤਾਨਞ੍ਹਿ ਵਚੋ ਨਿਸਮ੍ਮ, ਗਜੁਤ੍ਤਮੋ ਸਬ੍ਬਗੁਣੇਸੁ ਅਟ੍ਠਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਰਾਣਚੋਰਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਪੋਰਾਣਚੋਰਾਨੰ। **ਨਿਸਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ, ਪਠਮੰ ਚੋਰਾਨੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਨਿਮੁਖੇਨ ਸਦਿਸਮੁਖੋ। ਯਥਾ ਮਹਿਲ਼ਾ ਪੁਰਤੋ ਓਲੋਕਿਯਮਾਨਾ ਸੋਭਤਿ, ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ, ਤਥਾ ਸੋਪਿ ਪੁਰਤੋ ਓਲੋਕਿਯਮਾਨੋ ਸੋਭਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। **ਪੋਥਯਮਨ੍ਵਚਾਰੀ**ਤਿ ਪੋਥਯਨ੍ਤੋ ਮਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਨੁਚਾਰੀ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। **ਸੁਸਞ੍ਞਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਞ੍ਞਤਾਨੰ ਸੀਲਵਨ੍ਤਾਨੰ। **ਗਜੁਤ੍ਤਮੋ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਗਜੋ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥੀ। **ਸਬ੍ਬਗੁਣੇਸੁ ਅਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਪੋਰਾਣਗੁਣੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਰਾਜਾ ''ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸਾਪਿ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਠਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਭਜਿ, ਚੋਰਾਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇ ਭਜਿ, ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਭਜੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੨੭] ੭. ਅਭਿਣ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਲਂ ਕਬਲ਼ਂ ਪਦਾਤਵੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਪਾਸਕਞ੍ਚ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਞ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ । ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਸਿਕਂ ਇਤਰਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਾ ਆਲਾਪਸਲ੍ਲਾਪੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਇਤਰੋਪਿ ਨਂ ਯਾਵ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਤਿ। ਸੋ ਤੇਸਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤੇ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਇਮੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾਯੇਵ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਕੁਕ੍ਕੁਰੋ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤਿਤਾਨਿ ਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਸੋ ਤੇਨੇਵ ਭੋਜਨੇਨ ਸਂਵਦ੍ਧਮਾਨੋ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਜਾਤੋ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਉਭੋਪਿ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਨਂ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾਪਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕੀਲ਼ਤਿ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਗਾਮਿਕਮਨੁਸ੍ਸੋ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕਸ੍ਸ ਮੂਲਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਂ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਕੁਕ੍ਕੁਰਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਖਾਦਤਿ ਨ ਪਿਵਤਿ ਨ ਨ੍ਹਾਯਤਿ। ਤਮਤ੍ਥਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਹਿਣਿ ''ਗਚ੍ਛ ਪਣ੍ਡਿਤ, ਜਾਨਾਹਿ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਹਤ੍ਥੀ ਏਵਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਦੁਮ੍ਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਸਰੀਰੇ ਰੋਗੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕੇਨਚਿ ਪਨਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਏਸ ਮਞ੍ਞੇ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਗੋਪਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮਸ੍ਸ ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਾਮਿ ਏਕੇਨ ਸੁਨਖੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਵਾ ਮੇਤ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਸੋ ਏਤਰਹੀ''ਤਿ? ''ਏਕੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਨੀਤੋ''ਤਿ। ''ਜਾਨਾਥ ਪਨਸ੍ਸ ਨਿਵਾਸਨਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵ, ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਆਬਾਧੋ , ਏਕੇਨ ਪਨਸ੍ਸ ਸੁਨਖੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਵਵਿਸ੍ਸਾਸੋ , ਤਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਨ ਭੁਞ੍ਜਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੭. ''ਨਾਲਂ ਕਬਲ਼ਂ ਪਦਾਤਵੇ, ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡਂ ਨ ਕੁਸੇ ਨ ਘਂਸਿਤੁਂ।
ਮਞ੍ਞਾਮਿ ਅਭਿਣ੍ਹਦਸ੍ਸਨਾ, ਨਾਗੋ ਸ੍ਨੇਹਮਕਾਸਿ ਕੁਕ੍ਕੁਰੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਲ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਸਮਤ੍ਥੋ। **ਕਬਲ਼**ਨ੍ਤਿ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਪਠਮਮੇਵ ਦਿਨ੍ਨਂ ਕਟੁਕਕਬਲ਼ਂ। **ਪਦਾਤ**ਵੇਤਿ ਪਆਦਾਤਵੇ, ਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਆਕਾਰਲੋਪੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਗਹੇਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਚ ਪਿਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਦੀਯਮਾਨਂ ਭਤ੍ਤਪਿਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਨਾਲਂ ਗਹੇਤੁਂ। **ਨ ਕੁਸੇ**ਤਿ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਤਿਣਾਨਿਪਿ ਨਾਲਂ ਗਹੇਤੁਂ। **ਨ ਘਂਸਿਤੁ**ਨ੍ਤਿ ਨ੍ਹਾਪਿਯਮਾਨੇ ਸਰੀਰਮ੍ਪਿ ਘਂਸਿਤੁਂ ਨਾਲਂ। ਏਵਂ ਯਂ ਯਂ ਸੋ ਹਤ੍ਥੀ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਮਤ੍ਥੋ, ਤਂ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਸਮਤ੍ਥਭਾਵੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖਿਤਕਾਰਣਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ **“ਮਞ੍ਞਾਮੀ”**ਤਿਆਦਿਮਾਹ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਹਾਯਂ ਸੁਨਖਂ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਯਸ੍ਸ ਘਰੇ ਤਂ ਸੁਨਖਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਯਂ ਨਾਮ ਦਣ੍ਡੋ’ਤਿ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਥ ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸੁਨਖਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ, ਸੁਨਖੋ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਹਤ੍ਥੀ ਤਂ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਭੁਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿ। ‘‘ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਆਸਯਂ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮੇ ਇਦਾਨੇਵ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਾਯੇਵਾ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥਾਯ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਇਦਂ ਚਤੁਸਚ੍ਚਕਥਾਯ ਵਿਨਿਵਟ੍ਟਨਂ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਜਾਤਕੇਸੁਪਿ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਮਯਂ ਪਨ ਯਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਨਿਸਂਸੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ , ਤਤ੍ਥੇਵ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਤਦਾ ਸੁਨਖੋ ਉਪਾਸਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਹਤ੍ਥੀ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਅਮਚ੍ਚਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਅਭਿਣ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੨੮] ੮. ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਨੁਞ੍ਞਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਓਮਸਵਾਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਕਲਹਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤਿ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤਿ ਓਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਦਸਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖਵੇ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਿਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫਰੁਸਵਾਚਾ ਨਾਮ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਮ੍ਪਿ ਅਮਨਾਪਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਕੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਫਰੁਸੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਪਰਾਜੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਗਨ੍ਧਾਰਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਤਰੁਣਵਚ੍ਛਕਕਾਲੇਯੇਵ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਗੋਦਕ੍ਖਿਣਾਦਾਯਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨੋ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਹਂ ਇਮਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤੋ, ਮਯਾ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਞ੍ਞੋ ਸਮਧੁਰੋ ਗੋਣੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪੋਸਾਵਨਿਯਂ ਦਦੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਹ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਏਕਂ ਗੋਵਿਤ੍ਤਕਸੇਟ੍ਠਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘ਮਯ੍ਹਂ ਬਲਿਬਦ੍ਦੋ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਸਕਟਸਤਂ ਪਵਟ੍ਟੇਤੀ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਕਸ੍ਸ ਗੋਣੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ‘‘ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਚ ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਚਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕਲਨਗਰੇ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੋਣੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਏਕੋ ਗੋਣੋ ਅਤਿਬਦ੍ਧਂ ਸਕਟਸਤਂ ਪਵਟ੍ਟੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਗਹਪਤਿ ‘‘ਕੁਤੋ ਏਵਰੂਪੋ ਗੋਣੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਗੇਹੇ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਕਰੋਮੀ’’ਤਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨ ਅਬ੍ਭੁਤਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸੋ ਸਕਟਸਤਂ ਵਾਲੁਕਾਸਕ੍ਖਰਪਾਸਾਣਾਨਂਯੇਵ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਕ੍ਖਬਨ੍ਧਨਯੋਤ੍ਤੇਨ ਏਕਤੋ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਠੇ ਮਾਲਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਸਕਟਧੁਰੇ ਏਕਕਮੇਵ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਧੁਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤੋਦਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਕੂਟ, ਵਹਸ੍ਸੁ ਕੂਟਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਯਂ ਮਂ ਅਕੂਟਂ ਕੂਟਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਤੀ’’ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਥਮ੍ਭੇ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਸਹਸ੍ਸਂ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਹਸ੍ਸਪਰਾਜਿਤੋ ਗੋਣਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਸੋਕਾਭਿਭੂਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਨਿਦ੍ਦਾਯਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕੁਤੋ ਮੇ, ਨਿਦ੍ਦਾ,

ਸਹਸ੍ਸਪਰਾਜਿਤਸ੍ਸਾਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਯਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਤਵ ਗੇਹੇ ਵਸਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭਾਜਨੰ ਵਾ ਭਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੰ, ਕੋਚਿ ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਨ ਉਚ੍ਚਾਰਪਸ੍ਸਾਵੋ ਕਤਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਅਥ ਤ੍ਵੰ ਮੰ ਕਸ੍ਮਾ ਕੂਟਵਾਦੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਸਿ, ਤਵੇਵੇਸੋ ਦੋਸੋ, ਮਯ੍ਹੰ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਚ੍ਛ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਬ੍ਭੁਤੰ ਕਰੋਹਿ, ਕੇਵਲੰ ਮੰ ਅਕੂਟੰ ਕੂਟਵਾਦੇਨ ਮਾ ਸਮੁਦਾਚਰਸੀਤਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਹਸ੍ਸੇਹਿ ਅਬ੍ਭੁਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਕਟਸਤੰ ਅਤਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੰ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਸਕਟਧੁਰੇ ਯੋਜੇਸਿ। ਕਥੰ ਯੋਜੇਸੀਤਿ? ਯੁਗੰ ਧੁਰੇ ਨਿਚ੍ਚਲੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਾਯ ਕੋਟਿਯਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਕੋਟਿੰ ਧੁਰਯੋਤ੍ਤੇਨ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਯੁਗਕੋਟਿਞ੍ਚ ਅਕ੍ਖਪਾਦਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮੁਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖਦਣ੍ਡਕੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਨਿਚ੍ਚਲੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਕਤੇ ਯੁਗੰ ਏਤ੍ਤੋ ਵਾ ਇਤੋ ਵਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਏਕੇਨੇਵ ਗੋਣੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤੁੰ। ਅਥਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਧੁਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਭਦ੍ਰ, ਵਹਸ੍ਸੁ, ਭਦ੍ਰਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤਿਬਦ੍ਧੰ ਸਕਟਸਤੰ ਏਕਵੇਗੇਨੇਵ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਠਿਤੰ ਸਕਟੰ ਪੁਰਤੋ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸਕਟਸ੍ਸ ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ । ਗੋਵਿਤ੍ਤਕਸੇਟ੍ਠਿ ਪਰਾਜਿਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਅਦਾਸਿ। ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਅਦੰਸੁ, ਸਬ੍ਬੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੁੰ ਧਨੰ ਲਭਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਫਰੁਸਵਚਨੰ ਨਾਮ ਕਸ੍ਸਚਿ ਮਨਾਪ''ਨ੍ਤਿ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੮. ''ਮਨੁਞ੍ਞਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਨਾਮਨੁਞ੍ਞੰ ਕੁਦਾਚਨੰ।
ਮਨੁਞ੍ਞੰ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ, ਗਰੁੰ ਭਾਰੰ ਉਦਦ੍ਧਰਿ।
ਧਨਞ੍ਚ ਨੰ ਅਲਾਭੇਸਿ, ਤੇਨ ਚਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਨੁਞ੍ਞਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਾਸਮਾਨੋ ਚਤੁਦੋਸਵਿਰਹਿਤੰ ਮਧੁਰੰ ਮਨਾਪੰ ਸਣ੍ਹੰ ਮੁਦੁਕੰ ਪਿਯਵਚਨਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯ। **ਗਰੁੰ ਭਾਰੰ ਉਦਦ੍ਧਰੀ**ਤਿ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਬਲਿਬਦ੍ਦੋ ਅਮਨਾਪੰ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ ਭਾਰੰ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਮਨਾਪੰ ਪਿਯਵਚਨੰ ਭਾਸਮਾਨਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗਰੁੰ ਭਾਰੰ ਉਦ੍ਧਰਿ, ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਵਟ੍ਟੇਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਦ-ਕਾਰੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ।

ਇਤਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਨੁਞ੍ਞਮੇਵ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੨੯] ੯. ਕਣ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਤੋ ਯਤੋ ਗਰੁ ਧੁਰਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦੇਵੋਰੋਹਣੇਨ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਸਰਭਮਿਗਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੩੪ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਯਮਕਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਤੇਮਾਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਵਾਰਣਾਯ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਓਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਜੇਤਵਨੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਤਥਾਗਤੋ ਨਾਮ ਅਸਮਧੁਰੋ, ਤਥਾਗਤੇਨ ਵੁਲ੍ਹਧੁਰੰ ਅਞ੍ਞੋ ਵਹਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਛ ਸਤ੍ਥਾਰੋ 'ਮਯਮੇਵ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਯਮੇਵ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਨ ਅਕੰਸੁ, ਅਹੋ ਸਤ੍ਥਾ ਅਸਮਧੁਰੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ

ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨ ਅਞ੍ਞਾਯ ਕਥਾਯ, ਏਵਰੂਪਾਯ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਗੁਣਕਥਾਯਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਵੁਲ੍ਹਧੁਰਂ ਕੋ ਵਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮਧੁਰਂ ਕਞ੍ਚਿ ਨਾਲਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾਮਿਕਾ ਤਰੁਣਵਚ੍ਛਕਕਾਲੇਯੇਵ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾਯ ਘਰੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਵਾਸਵੇਤਨਤੋ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਸਾ ਤਂ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਪਟਿਜਗ੍ਗਮਾਨਾ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢੇਸਿ। ਸੋ ''ਅਯ੍ਯਿਕਾਕਾਲ਼ਕੋ'' ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਚ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਾਮਗੋਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਚਰਤਿ, ਸੀਲਾਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਸਿਙ੍ਗੇਸੁਪਿ ਕਣ੍ਣੇਸੁਪਿ ਗਲੇਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਿ, ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਿ, ਪਿਟ੍ਠਿਯਮ੍ਪਿ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾ, ਮਂ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਪੋਸੇਸਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵਤੋ ਮੋਚੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਤਿਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਏਕੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਵਿਸਮਤਿਤ੍ਥਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਗੋਣਾ ਸਕਟਾਨਿ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਕਟਸਤੇਸੁ ਗੋਣਾ ਯੁਗਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਯੋਜਿਤਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਸਕਟਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਗਾਮਗੋਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮੀਪੇ ਚਰਤਿ। ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਗੋਸੁਤ੍ਤਵਿਤ੍ਤਕੋ, ਸੋ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਸਂ ਗੁਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਇਮਾਨਿ ਸਕਟਾਨਿ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਉਸਭਾਜਾਨੀਯੋ''ਤਿ ਉਪਧਾਰਯਮਾਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਆਜਾਨੀਯੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਸਕਟਾਨਿ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤੁਂ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਅਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਗੋਪਾਲਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਭੋ ਇਮਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ, ਅਹਂ ਇਮਂ ਸਕਟੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟੇਸੁ ਉਤ੍ਤਾਰਿਤੇਸੁ ਵੇਤਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤੇ ਆਹਂਸੁ ''ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਂ ਯੋਜੇਥ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਮਸ੍ਸ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ। ਸੋ ਨਂ ਨਾਸਾਯ ਰਜ੍ਜੁਕੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਚਾਲੇਤੁਮ੍ਪਿ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਿਰ ''ਭਤਿਯਾ ਕਥਿਤਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਤਯਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਕਟਸਤੇਸੁ ਉਤ੍ਤਾਰਿਤੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਸਕਟਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਕਹਾਪਣੇ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਯਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਪੁਰਿਸਾ ਪੁਰਿਮਸਕਟੇਸੁ ਯੋਜੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਵੇਗੇਨੇਵ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਬ੍ਬਸਕਟਾਨਿ ਉਤ੍ਤਾਰੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਸਕਟਸ੍ਸ ਏਕੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾਨਿ ਭਣ੍ਡਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗਲੇ ਬਨ੍ਧਿ। ਸੋ ''ਅਯਂ ਮਯ੍ਹਂ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਭਤਿਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਨ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਗਨ੍ਤੁਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪੁਰਿਮਸਕਟਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਮਗ੍ਗਂ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਪਨੇਤੁਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਾਪਿ ਨਂ ਅਪਨੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਵਾਹਪੁਤ੍ਤੋ ''ਜਾਨਾਤਿ ਮਞ੍ਞੇ ਏਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਤਿਯਾ ਊਨਭਾਵ''ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਸਕਟੇ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਤੇ ਸਕਟੁਤ੍ਤਰਣਭਤੀ''ਤਿ ਗੀਵਾਯਂ ਲਗ੍ਗੇਸਿ। ਸੋ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਆਦਾਯ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਗਾਮਦਾਰਕਾ ''ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ ਅਯ੍ਯਿਕਾਕਾਲ਼ਕਸ੍ਸ ਗਲੇ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਦੂਰਤੋਵ ਪਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਤੋ। ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਪਨ ਸਕਟਸਤਾਨਂ ਉਤ੍ਤਾਰਿਤਤ੍ਤਾ ਰਤ੍ਤੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਕਿਲਨ੍ਤਰੂਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਯ੍ਯਿਕਾ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਯਂ ਤੇ ਕਹਂ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਗੋਪਾਲਕਦਾਰਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਕਿਂ ਅਹਂ ਤਯਾ ਲਦ੍ਧਭਤਿਯਾ ਜੀਵਿਤੁਕਾਮਾ, ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਸਮਧੁਰੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਸਮਧੁਰੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੨੯. ''ਯਤੋ ਯਤੋ ਗਰੁ ਧੁਰਂ, ਯਤੋ ਗਮ੍ਭੀਰਵਤ੍ਤਨੀ।

ਤਦਾਸ੍ਸੁ ਕਣ੍ਹੰ ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵਾਸ੍ਸੁ ਤੰ ਵਹਤੇ ਧੁਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤੋ ਯਤੋ ਗਰੁ ਧੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਯਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਧੁਰੰ ਗਰੁ ਭਾਰਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਬਲਿਬਦ੍ਦਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। **ਯਤੋ ਗਮ੍ਭੀਰਵਤ੍ਤਨੀ**ਤਿ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਵਤ੍ਤਨੀ, ਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ, ਯਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਉਦਕਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਵਾ ਵਿਸਮਚ੍ਛਿਨ੍ਨਤਟਭਾਵੇਨ ਵਾ ਮਗ੍ਗੋ ਗਮ੍ਭੀਰੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਦਾਸ੍ਸੁ ਕਣ੍ਹੰ ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਅਸ੍ਸੁ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ, ਤਦਾ ਕਣ੍ਹੰ ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਦਾ ਧੁਰਞ੍ਚ ਗਰੁ ਹੋਤਿ ਮਗ੍ਗੋ ਚ ਗਮ੍ਭੀਰੋ, ਤਦਾ ਅਞ੍ਞੇ ਬਲਿਬਦ੍ਦੇ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਹਮੇਵ ਯੋਜੇਨ੍ਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਸ੍ਵਾਸ੍ਸੁ ਤੰ ਵਹਤੇ ਧੁਰ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਪਿ **ਅਸ੍ਸੁ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਮੇਵ, ਸੋ ਤੰ ਧੁਰੰ ਵਹਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਭਗਵਾ ''ਤਦਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਣ੍ਹੋਵ ਤੰ ਧੁਰੰ ਵਹਤੀ''ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਯ੍ਯਕਕਾਲ਼ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਣ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੩੦] ੧੦. ਮੁਨਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਾ ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੪੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ''ਤਿ? ''ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਸਾ ਤਵ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਵਿਵਾਹਦਿਵਸੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਭਾਵੰ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇ ਏਕਸ੍ਸ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਗੋਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ ''ਮਹਾਲੋਹਿਤੋ''ਤਿ ਨਾਮੇਨ, ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਾਪਿਸ੍ਸ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਯੇਵ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਿਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕੁਲੇ ਕਮ੍ਮਧੁਰੰ ਵਤ੍ਤਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਕੁਲੇ ਏਕਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੰ ਏਕੋ ਨਗਰਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ''ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਵਿਵਾਹਕਾਲੇ ਆਗਤਾਨੰ ਪਾਹੁਨਕਾਨੰ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤੰ ਦਤ੍ਵਾ ਮੁਨਿਕੰ ਨਾਮ ਸੂਕਰੰ ਪੋਸੇਸੁੰ। ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਭਾਤਰੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕੁਲੇ ਕਮ੍ਮਧੁਰੰ ਵਤ੍ਤਮਾਨੰ ਅਮ੍ਹੇ ਦ੍ਵੇ ਭਾਤਿਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਇਮੇ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਤਿਣਪਲਾਲਾਦੀਨੇਵ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੂਕਰੰ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤੇਨ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਏਸ ਏਤੰ ਲਭਤੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਾਤਾ ''ਤਾਤ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤ, ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਏਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨੰ ਪਿਹਯਿ, ਅਯੰ ਸੂਕਰੋ ਮਰਣਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਹਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਵਿਵਾਹਕਾਲੇ ਆਗਤਾਨੰ ਪਾਹੁਨਕਾਨੰ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਇਮੇ ਏਤੰ ਸੂਕਰੰ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ, ਇਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਨੰ ਸੂਕਰੰ ਪਾਦੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤਾ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਹੁਨਕਾਨੰ ਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਕਰਿਯਮਾਨੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੦. ''ਮਾ ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯਿ, ਆਤੁਰਨ੍ਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ।
ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਭੁਸੰ ਖਾਦ, ਏਤੰ ਦੀਘਾਯੁਲਕ੍ਖਣ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯੀ**ਤਿ ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਭੋਜਨੇ ਪਿਹੰ ਮਾ ਉਪ੍ਪਾਦਯਿ, ''ਏਸ ਮੁਨਿਕੋ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਮਾ ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਪਿਹਯਿ, ''ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਵੰ ਸੁਖਿਤੋ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਮਾ ਮੁਨਿਕਭਾਵੰ ਪਤ੍ਥਯਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਆਤੁਰਨ੍ਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ। **ਆਤੁਰਨ੍ਨਾਨੀ**ਤਿ ਮਰਣਭੋਜਨਾਨਿ। **ਅਪ੍ਪੋਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਭੁਸੰ ਖਾਦਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨੇ ਨਿਰੁਸ੍ਸੁਕ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧੰ ਭੁਸੰ ਖਾਦ। **ਏਤੰ ਦੀਘਾਯੁਲਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਦੀਘਾਯੁਭਾਵਸ੍ਸ ਕਾਰਣੰ। ਤਤੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਮਿੰਸੁ, ਮੁਨਿਕੰ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ

ਪਚਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੰ ਆਹ ‘‘ਦਿਟ੍ਠੋ ਤੇ, ਤਾਤ, ਮੁਨਿਕੋ’’ਤਿ। ਦਿਟ੍ਠਂ ਮੇ, ਭਾਤਿਕ, ਮੁਨਿਕਸ੍ਸ ਭੋਜਨਫਲਂ, ਏਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਿਣਪਲਾਲਭੁਸਮਤ੍ਤਮੇਵ ਉਤ੍ਤਮਞ੍ਚ ਅਨਵਜ੍ਜਞ੍ਚ ਦੀਘਾਯੁਲਕ੍ਖਣਞ੍ਚਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਏਵਂ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਮਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਭਾਵਂ ਗਤੋ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮੁਨਿਕਸੂਕਰੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾ ਏਸਾ ਏਵ, ਚੂਲ਼ਲੋਹਿਤੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਮਹਾਲੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮੁਨਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਰੁਙ੍ਗਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕੁਰੁਙ੍ਗਂ ਕੁਕ੍ਕੁਰਞ੍ਚੇਵ, ਭੋਜਾਜਾਨੀਯਞ੍ਚ ਆਜਞ੍ਞਂ।
ਤਿਤ੍ਥਂ ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖਾਭਿਣ੍ਹਂ, ਨਨ੍ਦਿਕਣ੍ਹਞ੍ਚ ਮੁਨਿਕਨ੍ਤਿ॥

੪. ਕੁਲਾਵਕਵਗ੍ਗੋ

[੩੧] ੧. ਕੁਲਾਵਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਲਾਵਕਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪੀਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਸਹਾਯਕਾ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੂ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਯਥਾਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਪੁਨ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਾਭਿਮੁਖਾ ਪਾਯਿਂਸੁ। ਏਕਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਏਕਤੋ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਿਵਾਦਂ ਅਕਂਸੁ। ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਸਾਮਿਕੋ ਇਤਰਸ੍ਸ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿ, ਇਤਰੋ ਪਨ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਿਪਾਸਂ ਸਨ੍ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਸਮ੍ਮੋਦਨੀਯਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੁਤੋ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਂ ਕੋਸਲਜਨਪਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਚ੍ਚਿ ਪਨ ਵੋ ਸਮਗ੍ਗਾ ਆਗਤਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਕੋ ਆਹ ‘‘ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਂ ਨਾਦਾਸੀ’’ਤਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਆਹ ‘‘ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾਵ ਜਾਨਂ ਸਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਿਵੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਿਵੀ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵਿਤਂ ਉਦਕਂ ਪਿਵਿਨ੍ਤਿ । ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦੇਵਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਾ ਯੁਦ੍ਧਪਰਾਜਿਤਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇਨ ਪਲਾਯਨ੍ਤਾ ‘ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਾਣਵਧਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਤਾਵ ਮਹਨ੍ਤਂ ਯਸਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਪਣ੍ਣਪੋਤਕਾਨਂ ਜੀਵਿਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਨਿਵਤ੍ਤਯਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹੇ ਏਕੋ ਮਾਗਧਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਥਾ ਏਤਰਹਿ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਭਾਵੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਮਚਲਗਾਮਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਮਚਲਗਾਮਕੇ ਮਹਾਕੁਲਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ‘‘ਮਘਕੁਮਾਰੋ’’ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ‘‘ਮਘਮਾਣਵੋ’’ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਕੁਲਤੋ ਦਾਰਿਕਂ ਆਨਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਮਾਨੋ ਦਾਨਪਤਿ ਅਹੋਸਿ, ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਗਾਮੇ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸੇਵ ਕੁਲਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਪਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸ ਕੁਲਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਾਮਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਮਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਦੇਹਿ ਪਂਸੁਂ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ

ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਰਮਣੀਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਅਥਞ੍ਞੋ ਏਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਪਰਂ ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਅਞ੍ਞੋ ਠਿਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਅਪਰਮ੍ਪੀਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਰਮਣੀਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਮਣ੍ਡਪਮ੍ਪਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਫਲਕਾਸਨਾਨਿ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਚਾਟਿਂ ਠਪੇਸਿ।

ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤੇਪਿ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਜਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਮਾਨਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤੇਪਿ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਕਾਲਸ੍ਸੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਵਾਸਿਫਰਸੁਮੁਸਲਹਤ੍ਥਾ ਚਤੁਮਹਾਪਥਾਦੀਸੁ ਮੁਸਲੇਨ ਪਾਸਾਣੇ ਉਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਿ, ਯਾਨਾਨਂ ਅਕ੍ਖਪਟਿਘਾਤਰੁਕ੍ਖੇ ਹਰਨ੍ਤਿ, ਵਿਸਮਂ ਸਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸੇਤੁਂ ਅਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਖਣਨ੍ਤਿ, ਸਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦਾਨਾਨਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਸਕਲਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਂਸੁ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਗਾਮਭੋਜਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਤੇਸੁ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤੇਸੁ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਚਾਟਿਕਹਾਪਣਾਦਿਵਸੇਨ ਚੇਵ ਦਣ੍ਡਬਲਿਵਸੇਨ ਚ ਧਨਂ ਲਭਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਘੋ ਮਾਣਵੋ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਾਪੇਤਿ, ਤੇਸਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਕਾਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਸੀਲਾਨਿ ਨ ਰਕ੍ਖਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਬਹੂ ਚੋਰਾ ਗਾਮਘਾਤਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਤੇ ਆਨੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਆਨੀਤਾ, ਦੇਵ, ਚੋਰਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਸੋਧੇਤ੍ਵਾਵ ''ਹਤ੍ਥਿਨਾ ਨੇ ਮਦ੍ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਆਨਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੀਲਾਨਿ ਆਵਜ੍ਜੇਥ, ਪੇਸੁਞ੍ਞਕਾਰਕੇ ਚ ਰਞ੍ਞੇ ਚ ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੇ ਚ ਏਕਸਦਿਸਮੇਵ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਮਦ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ ਹਤ੍ਥਿਂ ਉਪਨੇਸੁਂ। ਸੋ ਉਪਨੀਯਮਾਨੋਪਿ ਨ ਉਪਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ। ਅਞ੍ਞਂ ਅਞ੍ਞਂ ਹਤ੍ਥਿਂ ਆਨਯਿਂਸੁ, ਤੇਪਿ ਤਥੇਵ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਰਾਜਾ ''ਏਤੇਸਂ ਹਤ੍ਥੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਓਸਧਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਵਿਚਿਨਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤੇਨ ਹਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨ੍ਤਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪੁਚ੍ਛਥ ਨੇ ''ਅਤ੍ਥਿ ਵੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਮਨ੍ਤੋ''ਤਿ? ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ''ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਰ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ, ਰਾਜਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਨਨਮਨ੍ਤਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਵੋਚ ''ਦੇਵ, ਅਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹੇ ਪਨ ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਜਨਾ ਪਾਣਂ ਨ ਹਨਾਮ, ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਦਿਯਾਮ, ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਂ ਨ ਚਰਾਮ, ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਨ ਭਣਾਮ, ਮਜ੍ਜਂ ਨ ਪਿਵਾਮ, ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਮ, ਦਾਨਂ ਦੇਮ, ਮਗ੍ਗਂ ਸਮਂ ਕਰੋਮ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯੋ ਖਣਾਮ, ਸਾਲਂ ਕਰੋਮ, ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਨ੍ਤੋ ਚ ਪਰਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵੁਡ੍ਢਿ ਚਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਪਸਨ੍ਨੋ ਪੇਸੁਞ੍ਞਕਾਰਕਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਂ ਗੇਹਵਿਭਵਂ ਤਞ੍ਚ ਤੇਸਂਯੇਵ ਦਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਤਂ ਹਤ੍ਥਿਞ੍ਚ ਗਾਮਞ੍ਚ ਤੇਸਂਯੇਵ ਅਦਾਸਿ।

ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ''ਚਤੁਮਹਾਪਥੇ ਮਹਨ੍ਤਂ ਸਾਲਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਡ੍ਢਕਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਂ ਪਟ੍ਠਪੇਸੁਂ। ਮਾਤੁਗਾਮੇਸੁ ਪਨ ਵਿਗਤਚ੍ਛਨ੍ਦਤਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨਂ ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਾਦਂਸੁ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਸੁਧਮ੍ਮਾ, ਚਿਤ੍ਤਾ, ਨਨ੍ਦਾ, ਸੁਜਾਤਿ ਚਤਸ੍ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਸੁ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਵਡ੍ਢਕਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਭਾਤਿਕ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਮਂ ਜੇਟ੍ਠਿਕਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਲਞ੍ਜਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਠਮਮੇਵ ਕਣ੍ਣਿਕਾਰੁਕ੍ਖਂ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਚ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਿਕਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਥੇਨ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਸਾਲਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਿਕਾਰੋਪਨਕਾਲੇ ''ਅਹੋ, ਅਯ੍ਯਾ, ਏਕਂ ਨ ਸਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿਂ ਨਾਮ, ਭੋ''ਤਿ। ''ਕਣ੍ਣਿਕਾ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਹੋਤੁ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ? ''ਇਦਾਨਿ ਛਿਨ੍ਨਰੁਕ੍ਖੇਨ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਯੇਵ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਚ੍ਛੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਕਣ੍ਣਿਕਾ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਗੇਹੇ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ

ਵਿਕ੍ਕਾਯਿਕਕਣ੍ਣਿਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਾ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਤੇ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾਯ ਗੇਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮੂਲੇਨ ਨ ਲਭਿੰਸੁ। ''ਸਚੇ ਮੰ ਸਾਲਾਯ ਪਤ੍ਤਿਕੰ ਕਰੋਥ, ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਮਯੰ ਮਾਤੁਗਾਮਾਨੰ ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ।

ਅਥ ਨੇ ਵਡ੍ਢਕੀ ਆਹ ''ਅਯ੍ਯਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿੰ ਕਥੇਥ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਅਞ੍ਞੰ ਮਾਤੁਗਾਮਰਹਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਗਣ੍ਹਥ ਕਣ੍ਣਿਕੰ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਮ੍ਮੰ ਨਿਟ੍ਠੰ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਕਣ੍ਣਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਸਨਫਲਕਾਨਿ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਚਾਟਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤੰ ਨਿਬਨ੍ਧਿੰਸੁ। ਸਾਲੰ ਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਪਾਕਾਰੇ ਵਾਲੁਕੰ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਪਾਕਾਰੇ ਤਾਲਪਨ੍ਤਿਯੋ ਰੋਪੇਸੁੰ। ਚਿਤ੍ਤਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਕਾਰੇਸਿ, ''ਪੁਪ੍ਫੂਪਗਫਲੂਪਗਰੁਕ੍ਖੋ ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਨਾਹੋਸਿ। ਨਨ੍ਦਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਠਾਨੇ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਕਾਰੇਸਿ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣੇਹਿ ਪਦੁਮੇਹਿ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨੰ ਰਮਣੀਯੰ। ਸੁਜਾ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਾਤੁ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਪਿਤੁ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮੰ ਸਚ੍ਚਵਾਚੰ ਅਫਰੁਸਵਾਚੰ ਅਪਿਸੁਣਵਾਚੰ ਮਚ੍ਛੇਰਵਿਨਯਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਵਤਪਦਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ –

''ਮਾਤਾਪੇਤ੍ਤਿਭਰੰ ਜਨ੍ਤੁੰ, ਕੁਲੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਨੰ।
ਸਣ੍ਹੰ ਸਖਿਲਸਮ੍ਭਾਸੰ, ਪੇਸੁਣੇਯ੍ਯਪ੍ਪਹਾਯਿਨੰ॥

''ਮਚ੍ਛੇਰਵਿਨਯੇ ਯੁਤ੍ਤੰ, ਸਚ੍ਚੰ ਕੋਧਾਭਿਭੁੰ ਨਰੰ।
ਤੰ ਵੇ ਦੇਵਾ ਤਾਵਤਿੰਸਾ, ਆਹੁ ਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਇਤੀ''ਤਿ॥ (ਸੰ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੫੭) –

ਏਵੰ ਪਸੰਸਿਯਭਾਵੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਤੇਪਿਸ੍ਸ ਸਹਾਯਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿੰਸੁ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਤਾਵਤਿੰਸਭਵਨੇ ਅਸੁਰਾ ਪਟਿਵਸਨ੍ਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ''ਕਿੰ ਨੋ ਸਾਧਾਰਣੇਨ ਰਜ੍ਜੇਨਾ''ਤਿ ਅਸੁਰੇ ਦਿਬ੍ਬਪਾਨੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤੇ ਸਮਾਨੇ ਪਾਦੇਸੁ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨੇਰੁਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਖਿਪਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਅਸੁਰਭਵਨਮੇਵ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ।

ਅਸੁਰਭਵਨੰ ਨਾਮ ਸਿਨੇਰੁਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਿਮਤਲੇ ਤਾਵਤਿੰਸਦੇਵਲੋਕਪ੍ਪਮਾਣਮੇਵ, ਤਤ੍ਥ ਦੇਵਾਨੰ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ ਚਿਤ੍ਤਪਾਟਲਿ ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਰੁਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਪਾਟਲਿਯਾ ਪੁਪ੍ਫਿਤਾਯ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ''ਨਾਯੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਵਲੋਕੋ, ਦੇਵਲੋਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਾਰਿਚ੍ਛਤ੍ਤਕੋ ਪੁਪ੍ਫਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਤੇ ''ਜਰਸਕ੍ਕੋ ਅਮ੍ਹੇ ਮਤ੍ਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਵਨਗਰੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਤੇ ਮਯੰ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦੇਵਨਗਰਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਾ ਵਿਯ ਥਮ੍ਭੰ ਸਿਨੇਰੁੰ ਅਨੁਸਞ੍ਚਰਮਾਨਾ ਉਟ੍ਠਹਿੰਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਅਸੁਰਾ ਕਿਰ ਉਟ੍ਠਿਤਾ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੁਜ੍ਝਮਾਨੋ ਤੇਹਿ ਪਰਾਜਿਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢਯੋਜਨਸਤਿਕੇਨ ਵੇਜਯਨ੍ਤਰਥੇਨ ਦਕ੍ਖਿਣਸਮੁਦ੍ਦਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਥੋ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇਨ ਵੇਗੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦੋ, ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਮਗ੍ਗੇ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨੰ ਨਲ਼ਵਨੰ ਵਿਯ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਪਤਤਿ। ਸੁਪਣ੍ਣਪੋਤਕਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਪਰਿਪਤਨ੍ਤਾ ਮਹਾਵਿਰਵੰ ਰਵਿੰਸੁ। ਸਕ੍ਕੋ ਮਾਤਲਿੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਸਮ੍ਮ ਮਾਤਲਿ, ਕਿੰ ਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮੇਸ, ਅਤਿਕਾਰੁਞ੍ਞਰਵੋ ਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ? ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਰਥਵੇਗੇਨ ਵਿਚੁਣ੍ਣਿਤੇ ਸਿਮ੍ਬਲਿਵਨੇ ਪਤਨ੍ਤੇ ਸੁਪਣ੍ਣਪੋਤਕਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਏਕਵਿਰਵੰ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ।

ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ''ਸਮ੍ਮ ਮਾਤਲਿ, ਮਾ ਅਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਤੇ ਕਿਲਮਨ੍ਤੁ, ਨ ਮਯੰ ਇਸ੍ਸਰਿਯੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਾਣਵਧਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਮ, ਏਤੇਸੰ ਪਨ ਅਤ੍ਥਾਯ ਮਯੰ ਜੀਵਿਤੰ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰਾਨੰ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਨਿਵਤ੍ਤਯੇਤੰ ਰਥ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੧. ''ਕੁਲਾਵਕਾ ਮਾਤਲਿ ਸਿਮ੍ਬਲਿਸ੍ਮਿੰ, ਈਸਾਮੁਖੇਨ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਸ੍ਸੁ।

ਕਾਮं ਚਜਾਮ ਅਸੁਰੇਸੁ ਪਾਣं, ਮਾਮੇ ਦਿਜਾ ਵਿਕੁਲਾਵਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਲਾਵਕਾ**ਤਿ ਸੁਪਣ੍ਣਪੋਤਕਾ। **ਮਾਤਲੀ**ਤਿ ਸਾਰਥਿं ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। **ਸਿਮ੍ਬਲਿਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਸ੍ਸ ਏਤੇ ਸਿਮ੍ਬਲਿਰੁਕ੍ਖੇ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤਾ ਠਿਤਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਈਸਾਮੁਖੇਨ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਏਤੇ ਏਤਸ੍ਸ ਰਥਸ੍ਸ ਈਸਾਮੁਖੇਨ ਯਥਾ ਨ ਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਏਵं ਤੇ ਪਰਿਵਜ੍ਜਯਸ੍ਸੁ। **ਕਾਮं ਚਜਾਮ ਅਸੁਰੇਸੁ ਪਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਯਦਿ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਅਸੁਰਾਨं ਪਾਣं ਚਜਨ੍ਤੇਸੁ ਏਤੇਸं ਸੋਤ੍ਥਿ ਹੋਤਿ, ਕਾਮं ਚਜਾਮ ਏਕंਸੇਨੇਵ ਮਯं ਅਸੁਰੇਸੁ ਅਮ੍ਹਾਕं ਪਾਣं ਚਜਾਮ। **ਮਾਮੇ ਦਿਜਾ ਵਿਕੁਲਾਵਾ ਅਹੇਸੁ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਪਨ ਦਿਜਾ ਇਮੇ ਗਰੁਲ਼ਪੋਤਕਾ ਵਿਦ੍ਧਸੁਵਿਚੁਣ੍ਣਿਤਕੁਲਾਵਕਤਾਯ ਵਿਕੁਲਾਵਾ ਮਾ ਅਹੇਸੁं, ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕं ਦੁਕ੍ਖं ਏਤੇਸं ਉਪਰਿ ਖਿਪ, ਨਿਵਤ੍ਤਯ ਨਿਵਤ੍ਤਯ ਰਥਨ੍ਤਿ। ਮਾਤਲਿਸਙ੍ਗਾਹਕੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨं ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਥं ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਮਗ੍ਗੇਨ ਦੇਵਲੋਕਾਭਿਮੁਖं ਅਕਾਸਿ। ਅਸੁਰਾ ਪਨ ਤं ਨਿਵਤ੍ਤਯਮਾਨਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਦ੍ਧਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿਪਿ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ੇਹਿ ਸਕ੍ਕਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਬਲं ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਥੋ ਨਿਵਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰਭਵਨਮੇਵ ਪਵਿਸਿंਸੁ।

ਸਕ੍ਕੋਪਿ ਦੇਵਨਗਰं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੇਵਲੋਕੇਸੁ ਦੇਵਗਣੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਨਗਰਮਜ੍ਝੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿं ਖਣੇ ਪਥਵਿं ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਸਹਸ੍ਸੁਬ੍ਬੇਧੋ ਵੇਜਯਨ੍ਤਪਾਸਾਦੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਵਿਜਯਨ੍ਤੇ ਉਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ''ਵੇਜਯਨ੍ਤੋ'' ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮं ਅਕंਸੁ। ਅਥ ਸਕ੍ਕੋ ਪੁਨ ਅਸੁਰਾਨं ਅਨਾਗਮਨਤ੍ਥਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਆਰਕ੍ਖं ਠਪੇਸਿ। ਯं ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤं –

> ''ਅਨ੍ਤਰਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨं ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨं, ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਠਪਿਤਾ ਅਭਿਰਕ੍ਖਾ।
> ਉਰਗਕਰੋਟਿਪਯਸ੍ਸ ਚ ਹਾਰੀ, ਮਦਨਯੁਤਾ ਚਤੁਰੋ ਚ ਮਹਨ੍ਤਾ''ਤਿ॥ (ਸं॰ ਨਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧.੧.੨੪੭)।

ਦ੍ਵੇ ਨਗਰਾਨਿਪਿ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਗਹੇਤੁं ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾਯ ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨਿ ਨਾਮ ਜਾਤਾਨਿ ਦੇਵਨਗਰਞ੍ਚ ਅਸੁਰਨਗਰਞ੍ਚ। ਯਦਾ ਹਿ ਅਸੁਰਾ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਦੇਵੇਹਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਨਗਰं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਹਿਤੇ ਅਸੁਰਾਨं ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁं ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਯਦਾ ਦੇਵਾ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਅਸੁਰੇਹਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਰਨਗਰं ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਪਿਹਿਤੇ ਸਕ੍ਕਾਨं ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਤੁं ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਨਗਰਾਨਿ ਅਯੁਜ੍ਝਪੁਰਾਨਿ ਨਾਮ। ਤੇਸं ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਤੇਸੁ ਉਰਗਾਦੀਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਕ੍ਕੇਨ ਆਰਕ੍ਖਾ ਠਪਿਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਉਰਗ**-ਸਦ੍ਦੇਨ ਨਾਗਾ ਗਹਿਤਾ। ਤੇ ਉਦਕੇ ਬਲਵਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਿਨੇਰੁਸ੍ਸ ਪਠਮਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸं ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਕਰੋਟਿ**-ਸਦ੍ਦੇਨ ਸੁਪਣ੍ਣਾ ਗਹਿਤਾ। ਤੇਸं ਕਿਰ ਕਰੋਟਿ ਨਾਮ ਪਾਨਭੋਜਨं, ਤੇਨ ਤं ਨਾਮं ਲਭਿंਸੁ, ਦੁਤਿਯਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸं ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਪਯਸ੍ਸਹਾਰਿ**-ਸਦ੍ਦੇਨ ਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾ ਗਹਿਤਾ। ਦਾਨਵਰਕ੍ਖਸਾ ਕਿਰੇਤੇ, ਤਤਿਯਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸं ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਮਦਨਯੁਤ**-ਸਦ੍ਦੇਨ ਯਕ੍ਖਾ ਗਹਿਤਾ। ਵਿਸਮਚਾਰਿਨੋ ਕਿਰ ਤੇ ਯੁਦ੍ਧਸੋਣ੍ਡਾ, ਚਤੁਤ੍ਥਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸं ਆਰਕ੍ਖਾ। **ਚਤੁਰੋ ਚ ਮਹਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਹਾਰਾਜਾਨੋ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਪਞ੍ਚਮਾਲਿਨ੍ਦੇ ਤੇਸं ਆਰਕ੍ਖਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਿ ਅਸੁਰਾ ਕੁਪਿਤਾ ਆਵਿਲਚਿਤ੍ਤਾ ਦੇਵਪੁਰं ਉਪਯਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਸੁ ਯं ਗਿਰਿਨੋ ਪਠਮं ਪਰਿਭਣ੍ਡं, ਤं ਉਰਗਾ ਪਰਿਬਾਹਿਯ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ। ਏਵं ਸੇਸੇਸੁ ਸੇਸਾ।

ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਆਰਕ੍ਖं ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕੇ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੇ ਦਿਬ੍ਬਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿं ਅਨੁਭਵਮਾਨੇ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਦਿਨ੍ਨਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਸਤਿਕਾ ਸੁਧਮ੍ਮਾ ਨਾਮ ਦੇਵਸਭਾ ਉਦਪਾਦਿ, ਯਤ੍ਥ ਦਿਬ੍ਬਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਕਞ੍ਚਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਾਨਮਿਨ੍ਦੋ ਦੇਵਮਨੁਸ੍ਸਾਨं ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤਾਪਿ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਕਰਣਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨं ਨਾਮ ਉਯ੍ਯਾਨं ਉਦਪਾਦਿ। ਨਨ੍ਦਾਪਿ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਚਸ੍ਸਾ ਨਨ੍ਦਾ ਨਾਮ ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਉਦਪਾਦਿ।

ਸੁਜਾ ਪਨ ਕੁਸਲਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਕਤਤ੍ਤਾ ਏਕਸ੍ਮਿं ਅਰਞ੍ਞੇ ਕਨ੍ਦਰਾਯ ਬਕਸਕੁਣਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਸੁਜਾ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤं ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤं ਆਦਾਯ ਦੇਵਲੋਕं ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਰਮਣੀਯं

ਦੇਵਨਗਰਂ ਸੁਧਮ੍ਮਂ ਦੇਵਸਭਂ ਚਿਤ੍ਤਲਤਾਵਨਂ ਨਨ੍ਦਾਪੋਕ੍ਖਰਣਿਞ੍ਚ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤਾ ਕੁਸਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਕੁਸਲਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ , ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਾਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸਾਪਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ''ਸਕ੍ਕਾ ਨੁ ਖੋ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਰੂਪੇਨ ਉਤ੍ਤਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਸਾ ''ਮਤਮਚ੍ਛਕੋ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਸੀਸੇ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਮਚ੍ਛੋ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਂ ਚਾਲੇਸਿ, ਅਥ ਨਂ ''ਜੀਵਤਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੁ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਕੁਮ੍ਭਕਾਰਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਕ੍ਕੋ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਏਲਾਲੁਕਾਨਂ ਯਾਨਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਗਾਮਸ੍ਸ ਮਹਲ੍ਲਕਵੇਸੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਏਲਾਲੁਕਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥ, ਏਲਾਲੁਕਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਉਗ੍ਘੋਸੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਹਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਅਹਂ ਸੀਲਰਕ੍ਖਕਾਨਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਥਾ''ਤਿ? ''ਮਯਂ ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਮੂਲੇਨ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਮੂਲੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਸੀਲਰਕ੍ਖਕਾਨਞ੍ਞੇਵਾਹਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਕੋ ਚਾਯਂ ਏਲਾਲੁਕੋ''ਤਿ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੁਜਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਆਨੀਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ''ਦੇਹਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਸਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਰਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ। ''ਇਦਂ ਮਯਾ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਭਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਾਨਕੇਨ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਾਪਿ ਯਾਵਜੀਵਂ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਚੁਤਾ ਵੇਪਚਿਤ੍ਤਿਸ੍ਸ ਅਸੁਰਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸੀਲਾਨਿਸਂਸੇਨ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ''ਮਯ੍ਹਂ ਧੀਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਂ ਸਾਮਿਕਂ ਗਣ੍ਹਤੂ''ਤਿ ਅਸੁਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸਿ । ਸਕ੍ਕੋ ''ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਸਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸੁਜਾ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਂ ਸਾਮਿਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਮਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਸੁਰਵਣ੍ਣਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੁਜਂ ਅਲਙ੍ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ''ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤਂ ਸਾਮਿਕਂ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਸਕ੍ਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਸਿਨੇਹਵਸੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਪੇਮੇਨ ਮਹੋਘੇਨ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਹਦਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਮੇ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਸੁਰਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਾਜਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਧੀਤੁ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਲਭਤਿ , ਅਯਮੇਵਸ੍ਸਾ ਧੀਤੁ ਪਿਤਾਮਹਤੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ''ਤਿ ਲਜ੍ਜਮਾਨਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਾਨਂ ਨਾਟਿਕਾਕੋਟੀਨਂ ਜੇਟ੍ਠਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਦੇਵਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰਯਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਾਪਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਂ ਨ ਕਰਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵਿਤਂ ਸਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਾਤਲਿਸਙ੍ਗਾਹਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਲਾਵਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੩੨] ੨. ਨਚ੍ਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਰੁਦਂ ਮਨੁਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਬਹੁਭਣ੍ਡਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ **ਦੇਵਧਮ੍ਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੬) ਵਿਤ੍ਥਾਰਿਤਮੇਵ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਭਣ੍ਡੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬਹੁਭਣ੍ਡੋ ਜਾਤੋਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਕੁਦ੍ਧੋ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਦਾਨਿ ਨੀਹਾਰੇਨ ਵਿਚਰਾਮੀ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਪੁਰਤੋ ਨਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਧੀ ਧੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ''ਸਤ੍ਥੁ ਨਾਮ ਪੁਰਤੋ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਭਨ੍ਤੇ, ''ਸੋ ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਰਤੋ ਚਤੁਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਂ ਪਹਾਯ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਵਿਯ ਨਗ੍ਗੋ ਠਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਜਿਗੁਚ੍ਛਿਯਮਾਨੋ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਾ ਪਰਿਹੀਨੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ

ਅਗੁਣਕਥਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਾਭਾਵੇਨ ਰਤਨਸਾਸਨਾ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਤ੍ਥਿਰਤਨਪਟਿਲਾਭਤੋਪਿ ਪਰਿਹੀਨੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਪਠਮਕਪ੍ਪੇ ਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਸੀਹੰ ਰਾਜਾਨੰ ਅਕੰਸੁ, ਮਚ੍ਛਾ ਆਨਨ੍ਦਮਚ੍ਛੰ, ਸਕੁਣਾ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸੰ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸਰਾਜਸ੍ਸ ਧੀਤਾ ਹੰਸਪੋਤਿਕਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਰੰ ਅਦਾਸਿ, ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤੰ ਸਾਮਿਕੰ ਵਾਰੇਸਿ। ਹੰਸਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਸਕੁਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਸਿ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਹੰਸਮੋਰਾਦਯੋ ਸਕੁਣਗਣਾ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਮਹਨ੍ਤੇ ਪਾਸਾਣਤਲੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿੰਸੁ। ਹੰਸਰਾਜਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਰੁਚਿਤੰ ਸਾਮਿਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤੂ''ਤਿ ਧੀਤਰੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਸਾ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੀ ਮਣਿਵਣ੍ਣਗੀਵੰ ਚਿਤ੍ਰਪੇਖੁਣੰ ਮੋਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਮੇ ਸਾਮਿਕੋ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਾ ਮੋਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਹੰਸੁ ''ਸਮ੍ਮ ਮੋਰ, ਅਯੰ ਰਾਜਧੀਤਾ ਏਤ੍ਤਕਾਨੰ ਸਕੁਣਾਨੰ ਮਜ੍ਝੇ ਸਾਮਿਕੰ ਰੋਚੇਨ੍ਤੀ ਤਯਿ ਰੁਚਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੀ''ਤਿ। ਮੋਰੋ ''ਅਜ੍ਜਾਪਿ ਤਾਵ ਮੇ ਬਲੰ ਨ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਤਿਤੁਟ੍ਠਿਯਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾਵ ਮਹਤੋ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿਤੁੰ ਆਰਭਿ, ਨਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸਰਾਜਾ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ''ਇਮਸ੍ਸ ਨੇਵ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਹਿਰੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਨ ਬਹਿਦ੍ਧਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਓਤ੍ਤਪ੍ਪੰ, ਨਾਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸ ਮਮ ਧੀਤਰੰ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੨. ''ਰੁਦੰ ਮਨੁਞ੍ਞੰ ਰੁਚਿਰਾ ਚ ਪਿਟ੍ਠਿ, ਵੇਲੁਰਿਯਵਣ੍ਣੂਪਨਿਭਾ ਚ ਗੀਵਾ।
ਬ੍ਯਾਮਮਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਪੇਖੁਣਾਨਿ, ਨਚ੍ਚੇਨ ਤੇ ਧੀਤਰੰ ਨੋ ਦਦਾਮੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰੁਦੰ ਮਨੁਞ੍ਞ**ਨ੍ਤਿ ਤ-ਕਾਰਸ੍ਸ ਦ-ਕਾਰੋ ਕਤੋ, ਰੁਤੰ ਮਨਾਪੰ, ਵਸ੍ਸਿਤਸਦ੍ਦੋ ਮਧੁਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰੁਚਿਰਾ ਚ ਪਿਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਪਿਟ੍ਠਿਪਿ ਤੇ ਚਿਤ੍ਰਾ ਚੇਵ ਸੋਭਨਾ ਚ। **ਵੇਲੁਰਿਯਵਣ੍ਣੂਪਨਿਭਾ**ਤਿ ਵੇਲੁਰਿਯਮਣਿਵਣ੍ਣਸਦਿਸਾ। **ਬ੍ਯਾਮਮਤ੍ਤਾਨੀ**ਤਿ ਏਕਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ। **ਪੇਖੁਣਾਨੀ**ਤਿ ਪਿਞ੍ਛਾਨਿ। **ਨਚ੍ਚੇਨ ਤੇ ਧੀਤਰੰ ਨੋ ਦਦਾਮੀ**ਤਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿਤਭਾਵੇਨੇਵ ਤੇ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜਸ੍ਸ ਧੀਤਰੰ ਨੋ ਦਦਾਮੀਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹੰਸਰਾਜਾ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੰਸਪੋਤਕਸ੍ਸ ਧੀਤਰੰ ਅਦਾਸਿ। ਮੋਰੋ ਹੰਸਪੋਤਿਕੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿ। ਹੰਸਰਾਜਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਏਸ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰਤਨਸਾਸਨਾ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਇਤ੍ਥਿਰਤਨਪਟਿਲਾਭਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮੋਰੋ ਬਹੁਭਣ੍ਡਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਹੰਸਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਚ੍ਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੩੩] ੩. ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਕਪਿਲਵਤ੍ਥੁੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਿਗ੍ਰੋਧਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚੁਮ੍ਬਟਕਕਲਹੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ **ਕੁਣਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੧.ਕੁਣਾਲਜਾਤਕ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਞਾਤਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜਾ ਞਾਤਕਾਨੰ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਮਗ੍ਗਕਾਲੇ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿੰ ਪਤ੍ਤਾ ਯਦਾ ਵਿਵਾਦਮਾਪਨ੍ਨਾ, ਤਦਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਰਾਜਕੁਲੇਹਿ ਆਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਵਟ੍ਟਕਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਵਟ੍ਟਕਲੁਦ੍ਦਕੋ ਤੇਸੰ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਕਵਸ੍ਸਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਉਪਰਿ ਜਾਲੰ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇਸੁ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਘਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ

ਮੂਲੇਨ ਜੀਵਿਕੰ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਵਟ੍ਟਕੇ ਆਹ – ''ਅਯੰ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਞਾਤਕੇ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੇਤਿ, ਅਹੰ ਏਕੰ ਉਪਾਯੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਏਨੇਸ ਅਮ੍ਹੇ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਤੇਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਰਿ ਜਾਲੇ ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਏਕੇਕੋ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰ ਜਾਲਕ੍ਖਿਕੇ ਸੀਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਣ੍ਟਕਗੁਮ੍ਬੇ ਪਕ੍ਖਿਪਥ, ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਠਾਨੇਨ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿੰਸੁ। ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਉਪਰਿ ਜਾਲੇ ਖਿਤ੍ਤੇ ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਣ੍ਟਕਗੁਮ੍ਬੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਹੇਟ੍ਠਾਭਾਗੇਨ ਤਤੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਸਾਕੁਣਿਕਸ੍ਸ ਗੁਮ੍ਬਤੋ ਜਾਲੰ ਮੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਿਕਾਲੋ ਜਾਤੋ, ਸੋ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯਪਿ ਵਟ੍ਟਕਾ ਤਥੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਸੋਪਿ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਾ ਜਾਲਮੇਵ ਮੋਚੇਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋਵ ਗੇਹੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵੰ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋ ਆਗਚ੍ਛਸਿ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਤੇ ਬਹਿ ਪੋਸਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੰ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾਕੁਣਿਕੋ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਮ ਅਞ੍ਞੰ ਪੋਸਿਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਤੇ ਵਟ੍ਟਕਾ ਸਮਗ੍ਗਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਿ, ਮਯਾ ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਜਾਲੰ ਆਦਾਯ ਕਣ੍ਟਕਗੁਮ੍ਬੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਖੋ ਪਨੇਤੇ ਸਬ੍ਬਕਾਲਮੇਵ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਯਦਾ ਤੇ ਵਿਵਾਦਮਾਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਵ ਆਦਾਯ ਤਵ ਮੁਖੰ ਹਾਸਯਮਾਨੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਾਯ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੩. ''ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਜਾਲਮਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਿਨੋ।
ਯਦਾ ਤੇ ਵਿਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਏਹਿਨ੍ਤਿ ਮੇ ਵਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਦਾ ਤੇ ਵਿਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਤੇ ਵਟ੍ਟਕਾ ਨਾਨਾਲਦ੍ਧਿਕਾ ਨਾਨਾਗਾਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਵਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਲਹੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਦਾ ਏਹਿਨ੍ਤਿ ਮੇ ਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਮਮ ਵਸੰ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਥਾਹੰ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਵ ਮੁਖੰ ਹਾਸੇਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਭਰਿਯੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਸਿ।

ਕਤਿਪਾਹਸ੍ਸੇਵ ਪਨ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਏਕੋ ਵਟ੍ਟਕੋ ਗੋਚਰਭੂਮਿੰ ਓਤਰਨ੍ਤੋ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸੀਸੰ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਇਤਰੋ ''ਕੋ ਮੰ ਸੀਸੇ ਅਕ੍ਕਮੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿ। ''ਅਹੰ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕਮਿੰ, ਮਾ ਕੁਜ੍ਝੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਕੁਜ੍ਝਿਯੇਵ। ਤੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ''ਤ੍ਵਮੇਵ ਮਞ੍ਞੇ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਸੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਵਿਵਾਦੰ ਕਰਿੰਸੁ। ਤੇਸੁ ਵਿਵਦਨ੍ਤੇਸੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਵਿਵਾਦਕੇ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਤੇ ਜਾਲੰ ਨ ਉਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਮਹਨ੍ਤੰ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਓਕਾਸੰ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੰ ਆਦਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਸਾਕੁਣਿਕੋਪਿ ਖੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟਕਵਸ੍ਸਿਤੰ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨੰ ਉਪਰਿ ਜਾਲੰ ਖਿਪਿ। ਅਥੇਕੋ ਵਟ੍ਟਕੋ ''ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਿਰ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਤ੍ਥਕੇ ਲੋਮਾਨਿ ਪਤਿਤਾਨਿ, ਇਦਾਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਪਰੋ ''ਤੁਯ੍ਹੰ ਕਿਰ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਕ੍ਖੇਸੁ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਪਤਿਤਾਨਿ, ਇਦਾਨਿ ਉਕ੍ਖਿਪਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤਿ ਤੇਸੰ ''ਤ੍ਵੰ ਉਕ੍ਖਿਪ, ਤ੍ਵੰ ਉਕ੍ਖਿਪਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸਾਕੁਣਿਕੋ ਜਾਲੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਵ ਤੇ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯੰ ਹਾਸਯਮਾਨੋ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਞਾਤਕਾਨੰ ਕਲਹੋ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ, ਕਲਹੋ ਵਿਨਾਸਮੂਲਮੇਵ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਪਣ੍ਡਿਤਵਟ੍ਟਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਵਟ੍ਟਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੩੪] ੪. ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਮਂ ਸੀਤਂ ਨ ਮਂ ਉਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੇਨਾਸਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ ਮਧੁਰਹਤ੍ਥਰਸਾ, ਤਂ ਜਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤਵ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ , ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਰਣਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੋ ਮਂ ਆਗਮ੍ਮ ਮਰਣਾ ਮੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਨਦਿਯਂ ਜਾਲਂ ਖਿਪਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਮਹਾਮਚ੍ਛੋ ਰਤਿਵਸੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਚ੍ਛਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਮਾਨੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਮਚ੍ਛੀ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਜਾਲਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਜਾਲਂ ਪਰਿਹਰਮਾਨਾ ਗਤਾ। ਸੋ ਪਨ ਕਾਮਗਿਦ੍ਧੋ ਲੋਲਮਚ੍ਛੋ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਮੇਵ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਤਸ੍ਸ ਜਾਲਂ ਪਵਿਟ੍ਠਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਜਾਲਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਵਾਲਿਕਾਪਿਟ੍ਠੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਂ ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸੂਲਂ ਤਚ੍ਛੇਨ੍ਤਿ। ਮਚ੍ਛੋ ‘‘ਏਤਂ ਅਙ੍ਗਾਰਤਾਪਨਂ ਵਾ ਸੂਲਵਿਜ੍ਝਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨ ਮਂ ਕਿਲਮੇਤਿ, ਯਂ ਪਨੇਸਾ ਮਚ੍ਛੀ ‘ਅਞ੍ਞਂ ਸੋ ਨੂਨ ਰਤਿਯਾ ਗਤੋ’ਤਿ ਮਯਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਮੇਵ ਮਂ ਬਾਧਤੀ’’ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੪. ‘‘ਨ ਮਂ ਸੀਤਂ ਨ ਮਂ ਉਣ੍ਹਂ, ਨ ਮਂ ਜਾਲਸ੍ਮਿ ਬਾਧਨਂ।
ਯਞ੍ਚ ਮਂ ਮਞ੍ਞਤੇ ਮਚ੍ਛੀ, ਅਞ੍ਞਂ ਸੋ ਰਤਿਯਾ ਗਤੋ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਮਂ ਸੀਤਂ ਨ ਮਂ ਉਣ੍ਹ**ਨ੍ਤਿ ਮਚ੍ਛਾਨਂ ਉਦਕਾ ਨੀਹਟਕਾਲੇ ਸੀਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਗਤੇ ਉਣ੍ਹਂ ਹੋਤਿ, ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਨ ਮਂ ਸੀਤਂ ਨ ਮਂ ਉਣ੍ਹਂ ਬਾਧਤੀ’’ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਅਙ੍ਗਾਰੇਸੁ ਪਚ੍ਚਨਮੂਲਕਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ‘‘ਨ ਮਂ ਉਣ੍ਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤੇਵ। **ਨ ਮਂ ਜਾਲਸ੍ਮਿ ਬਾਧਨ**ਨ੍ਤਿ ਯਮ੍ਪਿ ਮੇ ਜਾਲਸ੍ਮਿਂ ਬਾਧਨਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਮਂ ਨ ਬਾਧੇਤੀਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। **‘‘ਯਞ੍ਚ ਮ’**’ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਸਾ ਮਚ੍ਛੀ ਮਮ ਜਾਲੇ ਪਤਿਤਸ੍ਸ ਇਮੇਹਿ ਕੇਵਟ੍ਟੇਹਿ ਗਹਿਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਮਂ ਅਪਸ੍ਸਮਾਨਾ ‘‘ਸੋ ਮਚ੍ਛੋ ਇਦਾਨਿ ਅਞ੍ਞਂ ਮਚ੍ਛਿਂ ਕਾਮਰਤਿਯਾ ਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਿ, ਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਚਿਨ੍ਤਨਂ ਮਂ ਬਾਧਤੀਤਿ ਵਾਲਿਕਾਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਪਰਿਦੇਵਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਦਾਸਪਰਿਵੁਤੋ ਨ੍ਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਨਦੀਤੀਰਂ ਆਗਤੋ। ਸੋ ਪਨ ਸਬ੍ਬਰੁਤਞ੍ਞੂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਮਚ੍ਛਪਰਿਦੇਵਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਮਚ੍ਛੋ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪਰਿਦੇਵਤਿ, ਏਵਂ ਆਤੁਰਚਿਤ੍ਤੋ ਖੋ ਪਨੇਸ ਮੀਯਮਾਨੋ ਨਿਰਯੇਯੇਵ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਮਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕੇਵਟ੍ਟਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਬਜ੍ਞਜਨਤ੍ਥਾਯ ਮਚ੍ਛਂ ਨ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ‘‘ਕਿਂ ਵਦੇਥ, ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰੁਚ੍ਚਨਕਮਚ੍ਛਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਞ੍ਞੇਵ ਦੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਗਣ੍ਹਥ ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ ਮਚ੍ਛ, ਸਚੇ ਤਾਹਂ ਅਜ੍ਜ ਨ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਂ, ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਕਿਲੇਸਵਸਿਕੋ ਅਹੋਸੀ’’ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਚ੍ਛੀ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਮਚ੍ਛੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੩੫] ੫. ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਾ ਅਪਤਨਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਮਗਧੇਸੁ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਦਾਵਗ੍ਗਿਨਿਬ੍ਬਾਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ਮਗਧੇਸੁ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਮਗਧਗਾਮਕੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤੰ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਮਗ੍ਗੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਹਾਡਾਹੋ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੋਪਿ ਖੋ ਅਗ੍ਗਿ ਏਕਧੂਮੋ ਏਕਜਾਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਵਤ੍ਥਰਮਾਨੋ ਆਗਚ੍ਛਤੇਵ। ਤਤ੍ਥੇਕੇ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਿਕ੍ਖੂ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ''ਪਟਗ੍ਗਿੰ ਦਸ੍ਸਾਮ, ਤੇਨ ਦਡ੍ਢਟ੍ਠਾਨੰ ਇਤਰੋ ਅਗ੍ਗਿ ਨ ਓਤ੍ਥਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਰਣਿਸਹਿਤੰ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਅਪਰੇ ਆਹੰਸੁ ''ਆਵੁਸੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿੰ ਨਾਮ ਕਰੋਥ, ਗਗਨਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤੰ ਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ, ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਤੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਸਹਸ੍ਸਰੰਸਿਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਸੂਰਿਯਮਣ੍ਡਲੰ, ਵੇਲਾਯ ਤੀਰੇ ਠਿਤਾ ਸਮੁਦ੍ਦੰ, ਸਿਨੇਰੁੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤਾ ਸਿਨੇਰੁੰ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮੇਵ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੰ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ 'ਪਟਗ੍ਗਿੰ ਦੇਮਾ'ਤਿ ਵਦਥ, ਬੁਦ੍ਧਬਲੰ ਨਾਮ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਏਥ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਪੁਰਤੋ ਚ ਪਚ੍ਛਤੋ ਚ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵਾਰੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਪਦੇਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਦਾਵਗ੍ਗਿ ਅਭਿਭਵਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਰਵਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਦੇਸਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸੋਲ਼ਸਕਰੀਸਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਤੋ ਉਦਕੇ ਓਪਿਲਾਪਿਤਤਿਣੁਕ੍ਕਾ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਵਿਨਿਬ੍ਬੇਧਤੋ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿੰਸਕਰੀਸਮਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੰ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਕਥੰ ਆਰਭਿੰਸੁ – ''ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਗੁਣਾ ਨਾਮ, ਅਯਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਚੇਤਨੋ ਅਗ੍ਗਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਉਦਕੇ ਤਿਣੁਕ੍ਕਾ ਵਿਯ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨੰ ਆਨੁਭਾਵੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸੰ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤੰ ਏਤਰਹਿ ਮਯ੍ਹੰ ਬਲੰ, ਯੰ ਇਮੰ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੰ ਪਤ੍ਵਾ ਏਸ ਅਗ੍ਗਿ ਨਿਬ੍ਬਾਯਤਿ। ਇਦੰ ਪਨ ਮਯ੍ਹੰ ਪੋਰਾਣਕਸਚ੍ਚਬਲੰ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਦੇਸੇ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਇਮੰ ਕਪ੍ਪੰ ਅਗ੍ਗਿ ਨ ਜਲਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਪਾਟਿਹਾਰਿਯੰ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਸਤ੍ਥੁ ਨਿਸੀਦਨਤ੍ਥਾਯ ਚਤੁਗ੍ਗੁਣੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ, ਨਿਸੀਦਿ ਸਤ੍ਥਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਪਿ ਤਥਾਗਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਦੰ ਤਾਵ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਕਟੰ, ਅਤੀਤੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੰ, ਤੰ ਨੋ ਪਾਕਟੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਆਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਜਾਤੋ ਅਣ੍ਡਕੋਸੰ ਪਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਮਹਾਗੇਣ੍ਡੁਕਪ੍ਪਮਾਣੋ ਵਟ੍ਟਕਪੋਤਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਕੁਲਾਵਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਗੋਚਰੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਗਮਨਬਲੰ ਵਾ ਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਗਮਨਬਲੰ ਵਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਞ੍ਚ ਪਦੇਸੰ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਦਾਵਗ੍ਗਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਸਮਯੇ ਮਹਾਰਵੰ ਰਵਨ੍ਤੋ ਤੰ ਪਦੇਸੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਾਵਕੇਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਵਿਰਵਨ੍ਤਾ ਪਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਲਾਵਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਗੀਵੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਅਗ੍ਗਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਮਯ੍ਹੰ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਮਨਬਲੰ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ। ਸਚੇ ਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਮਨਬਲੰ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਪਦਵਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੰ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਪਿ ਖੋ ਮੇ ਮਰਣਭਯਭੀਤਾ ਮੰ ਏਕਕੰ ਪਹਾਯ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਤ੍ਤਾਯਨ੍ਤਾ ਪਲਾਤਾ। ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਅਞ੍ਞੰ ਪਟਿਸਰਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤਾਣੋਮ੍ਹਿ ਅਸਰਣੋ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਲੋਕੇ ਸੀਲਗੁਣੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਚ੍ਚਗੁਣੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਤੀਤੇ ਪਾਰਮਿਯੋ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਾ ਸੀਲਸਮਾਧਿਪਞ੍ਞਾਵਿਮੁਤ੍ਤਿਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਸਚ੍ਚਾਨੁਦ੍ਦਯਕਾਰੁਞ੍ਞਖਨ੍ਤਿਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇਸੁ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਮੇਤ੍ਤਾਭਾਵਨਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਹਿ ਚ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਾ ਧਮ੍ਮਗੁਣਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਯਿ ਚਾਪਿ ਏਕੰ ਸਚ੍ਚੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੰਵਿਜ੍ਜਮਾਨੋ ਏਕੋ ਸਭਾਵਧਮ੍ਮੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤੀਤੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਚੇਵ ਤੇਹਿ ਪਟਿਵਿਦ੍ਧਗੁਣੇ ਚ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ

ਮਯਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਸਚ੍ਚਸਭਾਵਧਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੇਵ ਸੇਸਸਕੁਣਾਨਞ੍ਚ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਲੋਕੇ ਸੀਲਗੁਣੋ, ਸਚ੍ਚਂ ਸੋਚੇਯ੍ਯਨੁਦ੍ਦਯਾ।
ਤੇਨ ਸਚ੍ਚੇਨ ਕਾਹਾਮਿ, ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਮਨੁਤ੍ਤਰਂ॥

‘‘ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਬਲਂ, ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਕੇ ਜਿਨੇ।
ਸਚ੍ਚਬਲਮਵਸ੍ਸਾਯ, ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਮਕਾਸਹ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੭੯-੮੦)।

ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤੀਤੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਗੁਣੇ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਸਚ੍ਚਸਭਾਵਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੫. ‘‘ਸਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਾ ਅਪਤਨਾ, ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਦਾ ਅਵਞ੍ਚਨਾ।
ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਚ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਜਾਤਵੇਦ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਾ ਅਪਤਨਾ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਕ੍ਖਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ ਉਪਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਨੋ ਚ ਖੋ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤੇਹਿ ਉਪ੍ਪਤਿਤੁਂ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤੁਨ੍ਤਿ ਅਪਤਨਾ। **ਸਨ੍ਤਿ ਪਾਦਾ ਅਵਞ੍ਚਨਾ**ਤਿ ਪਾਦਾਪਿ ਮੇ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇਹਿ ਪਨ ਵਞ੍ਚਿਤੁਂ ਪਦਵਾਰਗਮਨੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਅਵਞ੍ਚਨਾ। **ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਚ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਯੇ ਚ ਮਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਨੇਯ੍ਯੁਂ, ਤੇਪਿ ਮਰਣਭਯੇਨ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ। **ਜਾਤਵੇਦਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਆਲਪਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਜਾਤੋਵ ਵੇਦਯਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਜਾਤਵੇਦੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਟਿਕ੍ਕਮਾ**ਤਿ ਪਟਿਗਚ੍ਛ ਨਿਵਤ੍ਤਾਤਿ ਜਾਤਵੇਦਂ ਆਣਾਪੇਤਿ।

ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਪਕ੍ਖਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੋ, ਤੇ ਚ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਪਤਨਭਾਵੋ, ਪਾਦਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੋ, ਤੇ ਚ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਵਞ੍ਚਨਭਾਵੋ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਮਂ ਕੁਲਾਵਕੇਯੇਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਭਾਵੋ ਚ ਸਚ੍ਚੋ ਸਭਾਵਭੂਤੋਯੇਵ, ਜਾਤਵੇਦ, ਏਤੇਨ ਸਚ੍ਚੇਨ ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾ’’ਤਿ ਕੁਲਾਵਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਹ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾਯ ਸੋਲ਼ਸਕਰੀਸਮਤ੍ਤੇ ਠਾਨੇ ਜਾਤਵੇਦੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿ। ਪਟਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਚ ਨ ਝਾਯਮਾਨੋਵ ਅਞ੍ਞਂ ਗਤੋ, ਉਦਕੇ ਪਨ ਓਪਿਲਾਪਿਤਾ ਉਕ੍ਕਾ ਵਿਯ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

‘‘ਸਹ ਸਚ੍ਚੇ ਕਤੇ ਮਯ੍ਹਂ, ਮਹਾਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਸਿਖੀ।
ਵਜ੍ਜੇਸਿ ਸੋਲ਼ਸ ਕਰੀਸਾਨਿ, ਉਦਕਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸਿਖੀ’’ਤਿ॥ (ਚਰਿਯਾ॰ ੩.੮੨)।

ਤਂ ਪਨ ਠਾਨਂ ਸਕਲੇਪਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਪ੍ਪੇ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਅਨਭਿਭਵਨੀਯਤ੍ਤਾ ਕਪ੍ਪਟ੍ਠਿਯਪਾਟਿਹਾਰਿਯਂ ਨਾਮ ਜਾਤਂ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਨਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਅਨਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਣਂ ਏਤਰਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਬਲਂ, ਪੋਰਾਣਂ ਪਨੇਤਂ ਵਟ੍ਟਪੋਤਕਕਾਲੇ ਮਯ੍ਹਮੇਵ ਸਚ੍ਚਬਲ’’ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤਾਤਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਏਤਰਹਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋਵ ਅਹੇਸੁਂ, ਵਟ੍ਟਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਟ੍ਟਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੩੬] ੬. ਸਕੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦਡ੍ਢਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਕੋਸਲੇਸੁ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਸੇਨਾਸਨੇ ਵਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਠਮਮਾਸੇਯੇਵ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਡਯ੍ਹਿਤ੍ਥ। ਸੋ ''ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਮੇ ਦਡ੍ਢਾ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਇਦਾਨਿ ਨੋ ਖੇਤ੍ਤਂ ਪਰਿਸੁਕ੍ਖਂ, ਕੇਦਾਰੇ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ'', ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਯਿਤੇ ''ਬੀਜਂ ਵਪਿਤ੍ਵਾ'', ਬੀਜੇ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਵਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ'', ਵਤਿਯਾ ਕਤਾਯ ''ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ, ਲਾਯਿਤ੍ਵਾ, ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਤਂ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਪਦਿਸਨ੍ਤਾਯੇਵ ਤੇਮਾਸਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸੁਂ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੇਮਾਸਂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੇਸਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਖੇਨ ਵਸ੍ਸਂਵੁਤ੍ਥੋਸਿ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਤੇ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਸੇਨਾਸਨਸਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ ਮੇ ਅਭਾਵੇਨ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਨ ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾਸਪ੍ਪਾਯਂ ਜਾਨਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਾਸੁ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਘਂਸਨ੍ਤੀਸੁ ਚੁਣ੍ਣਂ ਪਤਤਿ, ਧੂਮੋ ਉਟ੍ਠਾਤਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਾ ਦ੍ਵੇ ਸਾਖਾ ਏਵਂ ਘਂਸਮਾਨਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਾਣਪਣ੍ਣਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਮ੍ਪਿ ਰੁਕ੍ਖਂ ਝਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਧ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਵਸਿਤੁਂ, ਇਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੬. ''ਯਂ ਨਿਸ੍ਸਿਤਾ ਜਗਤਿਰੁਹਂ ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ, ਸ੍ਵਾਯਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਮੁਞ੍ਚਤਿ।
ਦਿਸਾ ਭਜਥ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ, ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਜਗਤਿਰੁਹ**ਨ੍ਤਿ ਜਗਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਥਵੀ, ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖੋ ''ਜਗਤਿਰੁਹੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ**ਤਿ ਵਿਹਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਕਾਸਂ, ਤਤ੍ਥ ਗਮਨਤੋ ਪਕ੍ਖੀ ''ਵਿਹਙ੍ਗਮਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। **ਦਿਸਾ ਭਜਥਾ**ਤਿ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਪਲਾਯਨ੍ਤਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਿਸਾ ਭਜਥ। **ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ**ਤਿ ਸਕੁਣੇ ਆਲਪਤਿ। ਤੇ ਹਿ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਗਲਂ ਕਦਾਚਿ ਕਦਾਚਿ ਵਙ੍ਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਵਙ੍ਕਾ ਵਾ ਤੇਸਂ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਪਕ੍ਖਾ ਜਾਤਾਤਿ ਵਕ੍ਕਙ੍ਗਾ। **ਜਾਤਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਵਸ੍ਸਯਰੁਕ੍ਖਤੋਯੇਵ ਭਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਂ, ਏਥ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਮਾਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਸਕੁਣਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤਾ। ਯੇ ਪਨ ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ, ਤੇ ''ਏਵਮੇਵ ਏਸ ਬਿਨ੍ਦੁਮਤ੍ਤੇ ਉਦਕੇ ਕੁਮ੍ਭੀਲੇ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾਕਾਰੇਨੇਵ ਅਗ੍ਗਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਧੂਮੇਸੁ ਚ ਜਾਲਾਸੁ ਚ ਉਟ੍ਠਿਤਾਸੁ ਧੂਮਨ੍ਧਾ ਸਕੁਣਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗੇ ਵਸਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾਸਪ੍ਪਾਯਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਸਕੁਣਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਸਕੁਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਕੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੩੭] ੭. ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇ ਵੁਡ੍ਢਮਪਚਾਯਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਪਟਿਬਾਹਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਹਿ ਵਿਹਾਰੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੂਤੇ ਪੇਸਿਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ਰਾਜਗਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਵੇਸਾਲਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਾਨਂ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਅਗ੍ਗਹਿਤੇਸ੍ਵੇਵ ''ਇਦਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ, ਇਦਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ, ਇਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਪਲਿਬੁਨ੍ਧੇਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਤਾ ਥੇਰਾ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਨ ਲਭਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸੇਨਾਸਨਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਚ ਚਙ੍ਕਮੇਨ ਚ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਾਸਿ, ਥੇਰੋਪਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿ। ''ਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ? ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਇਧ ਕਿਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ? ''ਸੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ''। ਸਤ੍ਥਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਮਯਿ ਜੀਵਨ੍ਤੇਯੇਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪਤਿਸ੍ਸਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸਂਵੇਗੋ ਉਦਪਾਦਿ।

ਸੋ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਰਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ? ਤਤੋ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕੋ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡਂ ਅਰਹਤੀ''ਤਿ? ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਾ, ਗਹਪਤਿਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ''ਤਿ, ਅਪਰੇ ''ਵਿਨਯਧਰੋ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਪਠਮਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ, ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ, ਤਤਿਯਸ੍ਸ, ਚਤੁਤ੍ਥਸ੍ਸ ਝਾਨਸ੍ਸ ਲਾਭੀ''ਤਿ। ਅਪਰੇ ''ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ, ਸਕਦਾਗਾਮੀ, ਅਨਾਗਾਮੀ, ਅਰਹਾ, ਤੇਵਿਜ੍ਜੋ, ਛਲਭਿਞ੍ਞੋ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਏਵਂ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਵਸੇਨ ਅਗ੍ਗਾਸਨਾਦਿਰਹਾਨਂ ਕਥਿਤਕਾਲੇ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ – ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਸਨੇ ਅਗ੍ਗਾਸਨਾਦੀਨਿ ਪਤ੍ਵਾ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਪਮਾਣਂ, ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਨ ਗਹਪਤਿਕੁਲਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਨ ਵਿਨਯਧਰੋ, ਨ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕੋ, ਨ ਆਭਿਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਨ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਾਦਿਲਾਭਿਨੋ, ਨ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾਦਯੋ ਪਮਾਣਂ, ਅਥ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਾਸਨੇ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡੋ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬੋ। ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਪਮਾਣਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਡ੍ਢਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤੇਸਂ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ। ਇਦਾਨਿ ਖੋ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੋ ਅਨੁਧਮ੍ਮਚਕ੍ਕਪ੍ਪਵਤ੍ਤਕੋ ਮਮਾਨਨ੍ਤਰਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਅਰਹਤਿ, ਸੋ ਇਮਂ ਰਤ੍ਤਿਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪਤਿਸ੍ਸਾ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਰਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਓਵਾਦਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ''ਪੁਬ੍ਬੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਪਿ 'ਨ ਖੋ ਪਨੇਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤਿਰੂਪਂ, ਯਂ ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਨੋ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮ, ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਮਹਲ੍ਲਕਤਰਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਸਾਧੁਕਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ 'ਅਯਂ ਨੋ ਮਹਲ੍ਲਕੋ'ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਪਥਂ ਪੂਰਯਮਾਨਾ ਗਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਏਕਂ ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਯੋ ਸਹਾਯਾ ਵਿਹਰਿਂਸੁ – ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ, ਮਕ੍ਕਟੋ, ਹਤ੍ਥੀਤਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪਤਿਸ੍ਸਾ ਅਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਵਂ ਵਿਹਰਿਤੁਂ, ਯਂਨੂਨ ਮਯਂ ਯੋ ਨੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤਰੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਭਿਵਾਦਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ''ਕੋ ਪਨ ਨੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤਰੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ''ਅਤ੍ਥੇਸੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਤਯੋਪਿ ਜਨਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਚ ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਹਤ੍ਥਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਸਮ੍ਮ ਹਤ੍ਥਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖਂ ਕੀਵਪ੍ਪਮਾਣਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ਆਹ ''ਸਮ੍ਮਾ, ਅਹਂ ਤਰੁਣਪੋਤਕਕਾਲੇ ਇਮਂ ਨਿਗ੍ਰੋਧਗਚ੍ਛਂ ਅਨ੍ਤਰਸਤ੍ਥੀਸੁ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਚ ਪਨ ਮੇ ਏਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਸਾਖਾ ਨਾਭਿਂ ਘਟ੍ਟੇਤਿ, ਏਵਾਹਂ ਇਮਂ ਗਚ੍ਛਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਉਭੋਪਿ ਜਨਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਮਕ੍ਕਟਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਆਹ ''ਅਹਂ ਸਮ੍ਮਾ ਮਕ੍ਕਟਚ੍ਛਾਪਕੋ

ਸਮਾਨੇ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਂ ਅਨੁਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਵ ਇਮਸ੍ਸ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪੋਤਕਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਙ੍ਕੁਰੇ ਖਾਦਾਮਿ, ਏਵਾਹਂ ਇਮਂ ਖੁਦ੍ਦਕਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਨਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਇਤਰੇ ਉਭੋਪਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਆਹ ''ਸਮ੍ਮਾ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧਰੁਕ੍ਖੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਸਿਂ, ਤਤੋ ਏਸ ਰੁਕ੍ਖੋ ਜਾਤੋ, ਏਵਾਹਂ ਇਮਂ ਅਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਜਾਤਿਯਾ ਮਹਲ੍ਲਕਤਰੋ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮਕ੍ਕਟੋ ਚ ਹਤ੍ਥੀ ਚ ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤਂ ਆਹਂਸੁ ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਮਹਲ੍ਲਕਤਰੋ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਯਂ ਤਵ ਸਕ੍ਕਾਰਗਰੁਕਾਰਮਾਨਨਵਨ੍ਦਨਪੂਜਨਾਨਿ ਚੇਵ ਅਭਿਵਾਦਨਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਾਨਿ ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਓਵਾਦੇ ਚ ਤੇ ਠਸ੍ਸਾਮ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਸਯਮ੍ਪਿ ਸੀਲਾਨਿ ਸਮਾਦਿਯਿ। ਤੇ ਤਯੋਪਿ ਜਨਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਗਾਰਵਾ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਸਭਾਗਵੁਤ੍ਤਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੇਵਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਸਮਾਦਾਨਂ ਤਿਤ੍ਤਿਰਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ।

ਤੇ ਹਿ ਨਾਮ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਗਾਰਵਾ ਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਾ ਵਿਹਰਿਂਸੁ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਂ ਸ੍ਵਾਖਾਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਅਗਾਰਵਾ ਅਪਤਿਸ੍ਸਾ ਵਿਹਰਥ। ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ, ਯਥਾਵੁਡ੍ਢਂ ਅਗ੍ਗਾਸਨਂ ਅਗ੍ਗੋਦਕਂ ਅਗ੍ਗਪਿਣ੍ਡਂ, ਨ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਨਵਕਤਰੇਨ ਵੁਡ੍ਢਤਰੋ ਸੇਨਾਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਿਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੭. ''ਯੇ ਵੁਡ੍ਢਮਪਚਾਯਨ੍ਤਿ, ਨਰਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦਾ।
ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਪਾਸਂਸਾ, ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਸੁਗ੍ਗਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਵੁਡ੍ਢਮਪਚਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਜਾਤਿਵੁਡ੍ਢੋ, ਵਯੋਵੁਡ੍ਢੋ, ਗੁਣਵੁਡ੍ਢੋਤਿ ਤਯੋ ਵੁਡ੍ਢਾ। ਤੇਸੁ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਜਾਤਿਵੁਡ੍ਢੋ ਨਾਮ, ਵਯੇ ਠਿਤੋ ਵਯੋਵੁਡ੍ਢੋ ਨਾਮ , ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਗੁਣਵੁਡ੍ਢੋ ਨਾਮ। ਤੇਸੁ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵਯੋਵੁਡ੍ਢੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ''ਵੁਡ੍ਢੋ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। **ਅਪਚਾਯਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮੇਨ ਪੂਜੇਨ੍ਤਿ। **ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦਾ**ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਨਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕੋਵਿਦਾ ਕੁਸਲਾ। **ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ। **ਪਾਸਂਸਾ**ਤਿ ਪਸਂਸਾਰਹਾ। **ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਚ ਸੁਗ੍ਗਤੀ**ਤਿ ਸਮ੍ਪਰੇਤਬ੍ਬੇ ਇਮਂ ਲੋਕਂ ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੇ ਪਰਲੋਕੇਪਿ ਤੇਸਂ ਸੁਗਤਿਯੇਵ ਹੋਤੀਤਿ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਖਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਵਾ ਵੇਸ੍ਸਾ ਵਾ ਸੁਦ੍ਦਾ ਵਾ ਗਹਟ੍ਠਾ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾ ਵਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਸਤ੍ਤਾ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਿਤਿਕਮ੍ਮੇ ਛੇਕਾ ਕੁਸਲਾ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵਯੋਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਅਪਚਿਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਿਤਿਕਾਰਕਾਤਿ ਪਸਂਸਂ ਵਣ੍ਣਨਂ ਥੋਮਨਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸ ਚ ਭੇਦਾ ਸਗ੍ਗੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਿਤਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਹਤ੍ਥਿਨਾਗੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਕ੍ਕਟੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੩੮] ੮. ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਜੇਤਵਨਵਾਸਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਚੀਵਰੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਛੇਦਨਘਟ੍ਟਨਵਿਚਾਰਣਸਿਬ੍ਬਨਾਦਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ, ਤਤ੍ਥ ਸੁਕੁਸਲੋ। ਸੋ ਤਾਯ ਕੁਸਲਤਾਯ

ਚੀਵਰੰ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ'' ਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਕਿੰ ਪਨੇਸ ਕਰੋਤੀਤਿ? ਜਿਣ੍ਣਪਿਲੋਤਿਕਾਸੁ ਹਤ੍ਥਕਮ੍ਮੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਫਸ੍ਸਿਕੰ ਮਨਾਪੰ ਚੀਵਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਿਟ੍ਠੋਦਕੇਨ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖੇਨ ਘੰਸਿਤ੍ਵਾ ਉਜ੍ਜਲੰ ਮਨੁਞ੍ਞੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਚੀਵਰਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹਤੇ ਸਾਟਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਯੰ ਚੀਵਰੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਚੀਵਰੰ ਨੋ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਚੀਵਰੰ ਆਵੁਸੋ ਕਰਿਯਮਾਨੰ ਚਿਰੇਨ ਨਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਮਯਾ ਕਤਚੀਵਰਮੇਵ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮੇ ਸਾਟਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ''ਥਿਰ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਅਹਤਸਾਟਕੇ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੰ ਤੇਹਿ ਥੋਕੰ ਕਿਲਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਧੋਵਿਯਮਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਕਤਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਜਿਣ੍ਣਟ੍ਠਾਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਆਗਤਾਗਤੇ ਪਿਲੋਤਿਕਾਹਿ ਵਞ੍ਚੇਨ੍ਤੋ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਯਥਾ ਚੇਸ ਜੇਤਵਨੇ, ਤਥਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇਪਿ ਏਕੋ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ ਲੋਕੰ ਵਞ੍ਚੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਜੇਤਵਨੇ ਕਿਰ ਏਕੋ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ ਏਵੰ ਲੋਕੰ ਵਞ੍ਚੇਤੀ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਹਨ੍ਦਾਹੰ, ਤੰ ਨਗਰਵਾਸਿਕੰ ਵਞ੍ਚੇਮੀ''ਤਿ ਪਿਲੋਤਿਕਚੀਵਰੰ ਅਤਿਮਨਾਪੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਰਤ੍ਤੰ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਇਤਰੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਲੋਭੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਚੀਵਰੰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮਾਵੁਸੋ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਚੀਵਰੰ ਮਯ੍ਹੰ ਦੇਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞੰ ਲਭਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ? ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯੰ ਗਾਮਵਾਸਿਕਾ ਦੁਲ੍ਲਭਪਚ੍ਚਯਾ, ਇਮਾਹੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਿੰ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਹਤਸਾਟਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਚੀਵਰੰ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯਾ ਏਤ੍ਥ ਹਤ੍ਥਕਮ੍ਮੰ ਦਸ੍ਸਿਤੰ, ਤਯਿ ਪਨ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤੇ ਕਿੰ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁੰ, ਗਣ੍ਹਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪਿਲੋਤਿਕਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਅਹਤਸਾਟਕੇ ਆਦਾਯ ਤੰ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਜੇਤਵਨਵਾਸਿਕੋਪਿ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਉਣ੍ਹੋਦਕੇਨ ਧੋਵਨ੍ਤੋ ਜਿਣ੍ਣਪਿਲੋਤਿਕਭਾਵੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲਜ੍ਜਿਤੋ ''ਗਾਮਵਾਸਿਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੇਨ ਕਿਰ ਜੇਤਵਨਵਾਸਿਕੋ ਵਞ੍ਚਿਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਞ੍ਚਿਤਭਾਵੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਤੰ ਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਜੇਤਵਨਵਾਸੀ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਞ੍ਞੇ ਵਞ੍ਚੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਞ੍ਚੇਸਿਯੇਵ। ਨ ਗਾਮਵਾਸਿਕੇਨਾਪਿ ਇਦਾਨੇਵ ਏਸ ਜੇਤਵਨਵਾਸੀ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ ਵਞ੍ਚਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਞ੍ਚਿਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਦੁਮਸਰੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤੇ ਵਰਣਰੁਕ੍ਖੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤੇ ਸਰੇ ਨਿਦਾਘਸਮਯੇ ਉਦਕੰ ਮਨ੍ਦੰ ਅਹੋਸਿ, ਬਹੂ ਚੇਤ੍ਥ ਮਚ੍ਛਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਬਕੋ ਤੇ ਮਚ੍ਛੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮੇ ਮਚ੍ਛੇ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦਕਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨੰ ਮਚ੍ਛਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿੰ, ਅਯ੍ਯ, ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ''ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ? '''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਸਰੇ ਉਦਕੰ ਪਰਿਤ੍ਤੰ, ਗੋਚਰੋ ਮਨ੍ਦੋ, ਨਿਦਾਘੋ ਚ ਮਹਨ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿਮੇ ਮਚ੍ਛਾ ਕਿੰ ਨਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ'ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਿੰ ਕਰੋਮ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਚੇ ਮਯ੍ਹੰ ਵਚਨੰ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥ , ਅਹੰ ਵੋ ਏਕੇਕੰ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨੰ ਮਹਾਸਰੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਯ੍ਯ, ਪਠਮਕਪ੍ਪਿਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਚ੍ਛਾਨੰ ਚਿਨ੍ਤਨਕਬਕੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤ੍ਵੰ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਏਕੇਕੰ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਸੀ''ਤਿ। ''ਨਾਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯ੍ਹੰ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ''। ''ਸਚੇ ਪਨ ਸਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵੰ ਮਯ੍ਹੰ ਨ ਸਦ੍ਦਹਥ, ਏਕੰ ਮਚ੍ਛੰ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਰੰ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਪੇਸੇਥਾ''ਤਿ। ਮਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਜਲੇਪਿ ਥਲੇਪਿ ਸਮਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਏਕੰ ਕਾਲ਼ਮਹਾਮਚ੍ਛੰ ਅਦੰਸੁ ''ਇਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਰੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਸਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਮਚ੍ਛਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਤੇਸੰ ਮਚ੍ਛਾਨੰ ਸਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਣ੍ਣੇਸਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯ, ਅਮ੍ਹੇ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ।

ਬਕੋ ਪਠਮੰ ਤੰ ਕਾਲ਼ਮਹਾਮਚ੍ਛਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਰਤੀਰੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਰਤੀਰੇ ਜਾਤੇ ਵਰਣਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਵਿਟਪਨ੍ਤਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਟਕੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ, ਮੇ ਸੋ ਮਚ੍ਛੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਏਕੇਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਮਚ੍ਛੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤੋ ਏਕੰ ਮਚ੍ਛਮ੍ਪਿ ਨਾਦ੍ਦਸ। ਏਕੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਅਵਸਿਟ੍ਠੋ। ਬਕੋ ਤਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ, ਕਕ੍ਕਟਕ, ਮਯਾ ਸਬ੍ਬੇਤੇ ਮਚ੍ਛਾ ਨੇਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨੇ ਮਹਾਸਰੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾ, ਏਹਿ ਤਮ੍ਪਿ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕਥੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤ੍ਵੰ ਏਵੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮੰ ਪਾਤੇਸ੍ਸਸਿ, ਨਾਹੰ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਅਹੰ ਤੰ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਮਚ੍ਛੇ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਰੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਮੰ ਸਰੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ। ਨੋ ਚੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਤਿ, ਗੀਵਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੰ ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਅਥ ਨੰ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਸਮ੍ਮ ਬਕ, ਨ ਖੋ ਤ੍ਵੰ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਗਹੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਨ ਗਹਣੰ ਸੁਗ੍ਗਹਣੰ , ਸਚਾਹੰ ਅਲ਼ੇਹਿ ਤਵ ਗੀਵੰ ਗਹੇਤੁੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਵ ਗੀਵੰ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ‘‘ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮੋ ਏਸ ਮ’’ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਲ਼ੇਹਿ ਕਮ੍ਮਾਰਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵੰ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਤੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਰੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਵਰਣਰੁਕ੍ਖਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਆਹ ‘‘ਮਾਤੁਲ, ਅਯੰ ਸਰੋ ਏਤ੍ਤੋ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਇਤੋ ਕਿੰ ਨੇਸੀ’’ਤਿ? ਬਕੋ ‘‘ਨ ਤੇ ਮਾਤੁਲੋ ਅਹੰ, ਨ ਭਗਿਨਿਪੁਤ੍ਤੋਸਿ ਵਤ ਮੇ ਤ੍ਵ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵੰ ‘ਏਸ ਮੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹੰ ਦਾਸੋ’ਤਿ ਸਞ੍ਞੰ ਕਰੋਸਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਪਸ੍ਸੇਤੰ ਵਰਣਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲੇ ਕਣ੍ਟਕਰਾਸਿੰ, ਯਥਾ ਮੇ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਮਚ੍ਛਾ ਖਾਦਿਤਾ, ਤਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਕਕ੍ਕਟਕੋ ‘‘ਏਤੇ ਮਚ੍ਛਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਤਯਾ ਖਾਦਿਤਾ, ਅਹੰ ਪਨ ਤੇ ਮੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਞ੍ਞੇਵ ਪਨ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ। ਤ੍ਵਞ੍ਹਿ ਬਾਲਤਾਯ ਮਯਾ ਵਞ੍ਚਿਤਭਾਵੰ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਮਰਨ੍ਤਾ ਉਭੋਪਿ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਅਹੰ ਤੇ ਸੀਸੰ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਾਰਸਣ੍ਡਾਸੇਨ ਵਿਯ ਅਲ਼ੇਹਿ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵੰ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਸਿ। ਸੋ ਵਿਵਟੇਨ ਮੁਖੇਨ ਅਕ੍ਖੀਹਿ ਅਸ੍ਸੁਨਾ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ‘‘ਸਾਮਿ, ਅਹੰ ਤੰ ਨ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਜੀਵਿਤੰ ਮੇ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਯਦਿ ਏਵੰ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮੰ ਸਰਸ੍ਮਿੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਰਮੇਵ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਕਕ੍ਕਟਕੰ ਸਰਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਪਙ੍ਕਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪੇਸਿ, ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਕਤ੍ਤਰਿਕਾਯ ਕੁਮੁਦਨਾਲ਼ੰ ਕਪ੍ਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵੰ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੰ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤੰ ਅਚ੍ਛਰਿਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਰਣਰੁਕ੍ਖੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਦੇਵਤਾ ਸਾਧੁਕਾਰੰ ਦਦਮਾਨਾ ਵਨੰ ਉਨ੍ਨਾਦਯਮਾਨਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੮. ‘‘ਨਾਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਨਿਕਤ੍ਯਾ ਸੁਖਮੇਧਤਿ।
ਆਰਾਧੇਤਿ ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਬਕੋ ਕਕ੍ਕਟਕਾਮਿਵਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ, ਨਿਕਤ੍ਯਾ ਸੁਖਮੇਧਤੀ**ਤਿ ਨਿਕਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਞ੍ਚਨਾ, ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਵਞ੍ਚਨਪਞ੍ਞੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਾਯ ਨਿਕਤ੍ਯਾ ਨਿਕਤਿਯਾ ਵਞ੍ਚਨਾਯ ਨ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਸੁਖਮੇਧਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੇ ਸੁਖਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਕੰਸੇਨ ਪਨ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਆਰਾਧੇਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਲਭਤਿ। **ਨਿਕਤਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਕੇਰਾਟਿਕਭਾਵੰ ਸਿਕ੍ਖਿਤਪਞ੍ਞੋ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਸ੍ਸ ਪਾਪਸ੍ਸ ਫਲੰ ਆਰਾਧੇਤਿ ਪਟਿਲਭਤਿ ਵਿਨ੍ਦਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਥੰ? **ਬਕੋ ਕਕ੍ਕਟਕਾਮਿਵ,** ਯਥਾ ਬਕੋ ਕਕ੍ਕਟਕਾ ਗੀਵਚ੍ਛੇਦੰ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਏਵੰ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਪਾਪਤੋ ਦਿਟ੍ਠਧਮ੍ਮੇ ਵਾ ਸਮ੍ਪਰਾਯੇ ਵਾ ਭਯੰ ਆਰਾਧੇਤਿ ਪਟਿਲਭਤੀਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਥੋ ਵਨੰ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਗਾਮਵਾਸਿਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੇਨੇਸ ਵਞ੍ਚਿਤੋ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਵਞ੍ਚਿਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੋ ਬਕੋ ਜੇਤਵਨਵਾਸੀ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਕ੍ਕਟਕੋ ਗਾਮਵਾਸੀ ਚੀਵਰਵਡ੍ਢਕੋ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਬਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੩੯] ੯. ਨਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਞ੍ਞੇ ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ ਰਾਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਬ੍ਬਚੋ ਅਹੋਸਿ ਵਚਨਕ੍ਖਮੋ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੇਨੁਸ੍ਸਾਹੇਨ ਉਪਕਾਰਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥੇਕਂ ਸਮਯਂ ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਦਕ੍ਖਿਣਾਗਿਰਿਜਨਪਦਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਤ੍ਥ ਗਤਕਾਲੇ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰੋਤਿ ''ਆਵੁਸੋ, ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਆਸਯਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਤੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਥੇਰਸ੍ਸ ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਂ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਤਾਦਿਸੋਵ ਜਾਤੋ। ਥੇਰੋ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਕੋ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਤੇਨ ਕੀਤਦਾਸੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ 'ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਰੋਹੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨਾਯਂ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਂਸੀਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਕਂ ਠਾਨਂ ਗਤੋ ਸਤੇਨ ਕੀਤਦਾਸੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਏਕਂ ਠਾਨਂ ਗਤੋ ਪਟਿਪਕ੍ਖੋ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਯਕੁਲੇ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਸਹਾਯਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸਯਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤਰੁਣੀ। ਸਾ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਤਰੁਣਤ੍ਤਾ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਕਞ੍ਚਿਦੇਵ ਪੁਰਿਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਨਂ ਵਿਨਾਸੇਯ੍ਯ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਇਮਂ ਧਨਂ ਪਥਵਿਗਤਂ ਕਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਘਰੇ ਨਨ੍ਦਂ ਨਾਮ ਦਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਤਂ ਧਨਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਨਨ੍ਦ, ਇਮਂ ਧਨਂ ਮਮਚ੍ਚਯੇਨ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਾ ਚ ਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ।

ਪੁਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਤਵ ਪਿਤਾ ਨਨ੍ਦਂ ਦਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਨਿਧੇਸਿ, ਤਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਨ੍ਦਂ ਆਹ – ''ਮਾਤੁਲ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਰਾ ਧਨਂ ਨਿਦਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਆਮ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕੁਹਿਂ ਤਂ ਨਿਦਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਰਞ੍ਞੇ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਿਟਕਂ ਆਦਾਯ ਨਿਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਮਾਤੁਲ, ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਨਨ੍ਦੋ ਆਰੁਯ੍ਹ ਧਨਮਤ੍ਥਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ ਦਾਸਿਪੁਤ੍ਤ ਚੇਟਕ, ਕੁਤੋ ਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਮਾਰਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਤਸ੍ਸ ਫਰੁਸਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਨਨ੍ਦੋ ਤਥੇਵ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ। ਕੁਮਾਰੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਫਰੁਸਵਚਨਂ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਦਾਸੋ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ 'ਧਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਨ ਮਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਾਰਣਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਪਿਤੁ ਸਹਾਯੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ, ਤਂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਤਾਤ, ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਯਸ੍ਮਿਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਨਨ੍ਦੋ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਤੇ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਦਾ ਤੇ ਨਨ੍ਦੋ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਦਾ ਨਂ 'ਏਹਿ ਰੇ ਦਾਸ, ਕਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਸੀ'ਤਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੩੯. ''ਮਞ੍ਞੇ ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ ਰਾਸਿ, ਸੋਵਣ੍ਣਮਾਲਾ ਚ ਨਨ੍ਦਕੋ।

ਯਤ੍ਥ ਦਾਸੋ ਆਮਜਾਤੋ, ਠਿਤੋ ਥੁਲ੍ਲਾਨਿ ਗਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਏਵੰ ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿ। **ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਵਣ੍ਣੋ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਸੋਵਣ੍ਣਾਨਿ। ਕਾਨਿ ਤਾਨਿ? ਰਜਤਮਣਿਕਞ੍ਚਨਪਵਾਲ਼ਾਦੀਨਿ ਰਤਨਾਨਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਠਾਨੇ ਸਬ੍ਬਾਨੇਤਾਨਿ ''ਸੁਵਣ੍ਣਾਨੀ''ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਰਾਸਿ ਸੋਵਣ੍ਣਯੋ ਰਾਸਿ। **ਸੋਵਣ੍ਣਮਾਲਾ ਚਾ**ਤਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਿਤੁਸਨ੍ਤਕਾ ਸੁਵਣ੍ਣਮਾਲਾ ਚ ਏਤ੍ਥੇਵਾਤਿ ਮਞ੍ਞਾਮਿ। **ਨਨ੍ਦਕੋ ਯਤ੍ਥ ਦਾਸੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਨਨ੍ਦਕੋ ਦਾਸੋ। **ਆਮਜਾਤੋ**ਤਿ ''ਆਮ, ਅਹਂ ਵੋ ਦਾਸੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਦਾਸਬ੍ਯਂ ਉਪਗਤਾਯ ਆਮਦਾਸਿਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਦਾਸਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋ। **ਠਿਤੋ ਥੁਲ੍ਲਾਨਿ ਗਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ''ਸੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਥੁਲ੍ਲਾਨਿ ਫਰੁਸਵਚਨਾਨਿ ਵਦਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਤੇ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ, ਏਵੰ ਅਹਂ ਤਂ ਮਞ੍ਞਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਧਨਗ੍ਗਹਣੂਪਾਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

ਕੁਮਾਰੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਨ੍ਦਂ ਆਦਾਯ ਨਿਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਨੁਸਿਟ੍ਠਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਧਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਏਵਂਸੀਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਨਨ੍ਦੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੪੦] ੧੦. ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਾਮਂ ਪਤਾਮਿ ਨਿਰਯਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਹਿ ਵਿਹਾਰਮੇਵ ਆਰਬ੍ਭ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਕੋਟਿਧਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤੀਣਿ ਰਤਨਾਨਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਰਤਨਸਞ੍ਞਮੇਵ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਰਿ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਦੇਵਸਿਕਂ ਤੀਣਿ ਮਹਾਉਪਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਪਾਤੋਵ ਏਕਵਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਤਪਾਤਰਾਸੋ ਏਕਵਾਰਂ, ਸਾਯਨ੍ਹੇ ਏਕਵਾਰਂ। ਅਞ੍ਞਾਨਿਪਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੁਪਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਆਦਾਯ ਆਗਤੋਤਿ ਸਾਮਣੇਰਾ ਵਾ ਦਹਰਾ ਵਾ ਹਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਮੇ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨ ਗਤਪੁਬ੍ਬੋ। ਪਾਤੋਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਾਗੁਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਕਤਪਾਤਰਾਸੋ ਸਪ੍ਪਿਨਵਨੀਤਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿਪਿ, ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਵਤ੍ਥਾਦਿਹਤ੍ਥੋਤਿ। ਏਵੰ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗੇ ਪਮਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ।

ਬਹੂ ਵੋਹਾਰੂਪਜੀਵਿਨੋਪਿਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਣ੍ਣੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕੋਟਿਸਙ੍ਖਜਂ ਧਨਂ ਇਣਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ, ਤੇ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਨ ਆਹਰਾਪੇਤਿ। ਅਞ੍ਞਾ ਪਨਸ੍ਸ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਕੋਟਿਯੋ ਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਅਚਿਰਵਤੋਦਕੇਨ ਨਦੀਕੂਲੇ ਭਿਨ੍ਨੇ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ, ਤਾ ਯਥਾਪਿਹਿਤਲਞ੍ਛਿ ਤਾਵ ਲੋਹਚਾਟਿਯੋ ਅਣ੍ਡਵਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਪਵਟ੍ਟਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਗੇਹੇ ਪਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਂ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਂ ਨਿਬਦ੍ਧਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਹਿ ਗੇਹਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚਤੁਮਹਾਪਥੇ ਖਤਪੋਕ੍ਖਰਣਿਸਦਿਸਂ, ਸਬ੍ਬਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਾਤਾਪਿਤੁਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਂ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਘਰਂ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਪਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰਾਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਸੇਸਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਪਮਾਣਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਂ ਪਨ ਘਰਂ ਸਤ੍ਤਭੂਮਕਂ ਸਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਏਕਾ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕਾ ਦੇਵਤਾ ਵਸਤਿ, ਸਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਮਾਨੇ ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਸੀਤਿਮਹਾਥੇਰੇਸੁਪਿ ਅਵਸੇਸਤ੍ਥੇਰੇਸੁਪਿ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਸੁ ਚ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇਸੁ ਚ ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਮਣੇ ਗੋਤਮੇ ਚ ਸਾਵਕੇਸੁ ਚਸ੍ਸ ਇਮਂ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੇਸੁ ਮਯ੍ਹਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਥਾ ਇਮੇ ਏਤਂ ਘਰਂ ਨ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਮਯਾ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਯਣੂਪਗਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਕੋ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ ਚਤੁਤ੍ਥਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ

ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੁਦੇਵਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਤਾਸੀ''ਤਿ? ''ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਕਿਰਿਯਂ ਨ ਪਸ੍ਸਥ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਲਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂਯੇਵ ਪੂਜੇਤਿ, ਨੇਵ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਪਯੋਜੇਤਿ, ਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪਟ੍ਠਪੇਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਤਥਾ ਓਵਦਥ, ਯਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਸਸਾਵਕੋ ਇਮਂ ਘਰਂ ਨ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਥਾ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਆਹ ''ਬਾਲਦੇਵਤੇ, ਸੇਟ੍ਠਿ ਧਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ, ਸੋ ਸਚੇ ਮਂ ਚੂਲ਼ਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਸ੍ਸਤਿ, ਨੇਵਾਹਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਪੁਨੇਕਦਿਵਸਂ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਜੇਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਓਵਦਿ, ਸੋਪਿ ਤਂ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁਂਯੇਵ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿਨੋਪਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਦਾਨਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵੋਹਾਰੇ ਅਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਯੇ ਮਨ੍ਦੀਭੂਤੇ ਧਨਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦਾਲਿਦ੍ਦਿਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਭੋਗਸਾਟਕਸਯਨਭੋਜਨਾਨਿਪਿ ਪੁਰਾਣਸਦਿਸਾਨਿ ਨ ਭਵਿਂਸੁ। ਏਵਂਭੂਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਪਣੀਤਂ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ । ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਦੀਯਤਿ ਪਨ ਤੇ, ਗਹਪਤਿ, ਕੁਲੇ ਦਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਦੀਯਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਕਣਾਜਕਂ ਬਿਲਙ੍ਗਦੁਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਗਹਪਤਿ, 'ਲੂਖਂ ਦਾਨਂ ਦੇਮੀ'ਤਿ ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਕੋਚਯਿਤ੍ਥ । ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਣੀਤੇ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਸਾਵਕਾਨਂ ਦਿਨ੍ਨਦਾਨਂ ਲੂਖਂ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਵਿਪਾਕਮਹਨ੍ਤਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਹਿ ਪਣੀਤਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਲੂਖਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਚੇਤਂ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ –

''ਨਤ੍ਥਿ ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਸਨ੍ਨਮ੍ਹਿ, ਅਪ੍ਪਕਾ ਨਾਮ ਦਕ੍ਖਿਣਾ।
ਤਥਾਗਤੇ ਵਾ ਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ, ਅਥ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਾਵਕੇ॥ (ਵਿ॰ ਵ॰ ੮੦੪)।

''ਨ ਕਿਰਤ੍ਥਿ ਅਨੋਮਦਸ੍ਸਿਸੁ, ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਅਪ੍ਪਕਾ।
ਸੁਕ੍ਖਾਯ ਅਲੋਣਿਕਾਯ ਚ, ਪਸ੍ਸ ਫਲਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪਿਣ੍ਡਿਯਾ''ਤਿ॥

ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਨਂ ਆਹ ''ਗਹਪਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਤਾਵ ਲੂਖਂ ਦਾਨਂ ਦਦਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਦੇਸਿ, ਅਹਂ ਵੇਲਾਮਕਾਲੇ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪਂ ਉਨ੍ਨਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਰਤਨਾਨਿ ਦਦਮਾਨੋ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਨਦਿਯੋ ਏਕੋਘਪੁਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਯ ਚ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤਯਮਾਨੋ ਤਿਸਰਣਗਤਂ ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੀਲਰਕ੍ਖਨਕਂ ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਨਾਲਤ੍ਥਂ, ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਪੁਗ੍ਗਲਾ ਨਾਮ ਏਵਂ ਦੁਲ੍ਲਭਾ। ਤਸ੍ਮਾ 'ਲੂਖਂ ਮੇ ਦਾਨ'ਨ੍ਤਿ ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਕੋਚਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ **ਵੇਲਾਮਸੁਤ੍ਤਂ** (ਅ॰ ਨਿ॰ ੯.੨੦) ਕਥੇਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਇਸ੍ਸਰਕਾਲੇ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁਮ੍ਪਿ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ''ਇਦਾਨਾਯਂ ਦੁਗ੍ਗਤਤ੍ਤਾ ਮਮ ਵਚਨਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹਂ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਚਤੁਤ੍ਥਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ, ਦੇਵਤਾ''ਤਿ। ''ਕਿਮਤ੍ਥਮਾਗਤਾਸੀ''ਤਿ? ''ਤੁਯ੍ਹਂ ਓਵਾਦਂ ਕਥੇਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਤ੍ਵਂ ਪਚ੍ਛਿਮਕਾਲਂ ਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ, ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਤੇ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਾਸਨੇ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣਂ, ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਅਤਿਵੇਲਂ ਧਨਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਨ ਵਾ ਵਣਿਜ੍ਜਾਦਿਕਮ੍ਮਾਨਂ ਅਕਰਣੇਨ ਵਾ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਜਾਤੋ, ਏਵਂਭੂਤੋਪਿ ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨ ਮੁਞ੍ਚਸਿ, ਅਜ੍ਜਪਿ ਤੇ ਸਮਣਾ ਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਯਂ ਤਾਵ ਤੇਹਿ ਨੀਤਂ, ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਚ੍ਚਾਹਰਾਪੇਤੁਂ, ਗਹਿਤਂ ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤੁ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਸਯਞ੍ਚ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਮਾ ਗਮਿਤ੍ਥ, ਸਾਵਕਾਨਞ੍ਚਸ੍ਸ ਇਮਂ ਘਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਮਾ ਅਦਾਸਿ, ਸਮਣਂ ਗੋਤਮਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਨੋਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੋਹਾਰੇ ਚ ਵਣਿਜ੍ਜਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਹੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੋ ਏਵਮਾਹ ''ਅਯਂ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਦਾਤਬ੍ਬਓਵਾਦੋ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਤਾਦਿਸਾਨਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਸਤੇਨਪਿ ਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਅਕਮ੍ਪਨੀਯੋ ਅਹਂ ਦਸਬਲੇਨ ਕਤੋ। ਮਮ ਹਿ ਸਦ੍ਧਾ ਸਿਨੇਰੁ ਵਿਯ ਅਚਲਾ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ, ਮਯਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕੇ ਰਤਨਸਾਸਨੇ ਧਨਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਂ, ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇ ਕਥਿਤਂ, ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਹਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ,

ਏਵਰੂਪਾਯ ਅਨਾਚਾਰਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਯਾ ਮਮ ਏਕਗੇਹੇ ਵਸਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੀਘਂ ਮਮ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਤਿ।

ਸਾ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਰਿਯਸਾਵਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਰਕੇ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ''ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਪਰਿਗ੍ਗਾਹਕਦੇਵਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਆਗਤਾਸੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਸਿਂ, ਸੋ ਮਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿ, ਮਂ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਮੇ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤਯਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਵੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਸਙ੍ਘੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਮਾ ਕਰਿ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਘਰਪ੍ਪਵੇਸਨਂ ਮਾ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ ''ਏਵਂ ਮੇ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤਯਾ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸਾਸਨੇ ਪਹਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ''ਅਹਂ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਸਙ੍ਗਹਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤੇਹਿਪਿ ਤਥੇਵ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਰਾਜਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ, ਦੇਵ, ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਦਾਰਕੇ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਾ ਵਿਚਰਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਿਰਿਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਯਾਚਿ। ਸੋਪਿ ਨਂ ਆਹ ''ਤਯਾ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤਂ, ਜਿਨਸਾਸਨੇ ਪਹਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਕਂ ਪਨ ਤੇ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਖਮਨੂਪਾਯਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵ, ਕਥੇਹੀ''ਤਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਣ੍ਣੇ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕੋਟਿਸਙ੍ਖਜਂ ਧਨਂ ਗਹਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਸ ਆਯੁਤ੍ਤਕਵੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਆਦਾਯ ਕਤਿਪਯੇਹਿ ਯਕ੍ਖਤਰੁਣੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰਿਤਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਣ੍ਣਂ, ਏਕੇਨ ਲੇਖਨਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਕ੍ਖਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਣਪਣ੍ਣਂ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਸ੍ਸਰਕਾਲੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ, ਇਦਾਨਿ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਜਾਤੋ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਗਹਿਤਕਹਾਪਣਾਨਿ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਕ੍ਖਾਨੁਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਤਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਸਾਧੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਕੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਚਿਰਵਤਿਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਦਹਿਤਂ ਧਨਂ ਨਦੀਕੂਲੇ ਭਿਨ੍ਨੇ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਕੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ, ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਂ ਅਟ੍ਠਾਰਸਕੋਟਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਕੇ ਪੂਰੇਹਿ, ਇਮਾਹਿ ਚਤੁਪਞ੍ਞਾਸਕੋਟੀਹਿ ਇਮਂ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਕਪੂਰਕਂ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਂ ਖਮਾਪੇਹੀਤਿ।

ਸਾ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਧਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਓਭਾਸਂ ਫਰਿਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਕੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਹਂ ਤੇ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਚਤੁਤ੍ਥਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਅਨ੍ਧਬਾਲਦੇਵਤਾ, ਮਯਾ ਮਹਾਮੋਹਮੂਲ਼੍ਹਾਯ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥਿਤਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਮੇ ਦੋਸਂ ਖਮਥ। ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਹਿ ਮੇ ਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਣਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਕੋਟਿਯੋ, ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਗਤਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਕੋਟਿਯੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਧਨਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਕੋਟਿਯੋਤਿ ਚਤੁਪਣ੍ਣਾਸ ਕੋਟਿਯੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠਕਪੂਰਣੇਨ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਜੇਤਵਨਵਿਹਾਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਤਧਨਂ ਸਬ੍ਬਂ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਿਤਂ, ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਕਿਲਮਾਮਿ, ਮਯਾ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ ਕਥਿਤਂ ਮਨਸਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਖਮਥ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ 'ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਮੇ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ ਵਦਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਦੋਸਂ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਵਿਨੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣੇ ਜਾਨਾਪੇਸ੍ਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਹ ''ਅਮ੍ਮ, ਦੇਵਤੇ, ਸਚੇਸਿ ਮਂ ਖਮਾਪੇਤੁਕਾਮਾ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਂ ਖਮਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾਧੁ ਏਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ''ਸਤ੍ਥੁ ਪਨ ਮਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਿਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਾਤੋਵ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਯ

ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਸਬ੍ਬਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਧ, ਗਹਪਤਿ, ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੋਪਿ ਯਾਵ ਪਾਪਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ , ਤਾਵ ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਪਾਪਂ ਪਚ੍ਚਤਿ, ਤਦਾ ਪਾਪਮੇਵ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਭਦ੍ਰਪੁਗ੍ਗਲੋਪਿ ਯਾਵ ਭਦ੍ਰਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ, ਤਾਵ ਪਾਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਭਦ੍ਰਂ ਪਚ੍ਚਤਿ, ਤਦਾ ਭਦ੍ਰਮੇਵ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਦ੍ਵੇ ਗਾਥਾ ਅਭਾਸਿ –

''ਪਾਪੋਪਿ ਪਸ੍ਸਤੀ ਭਦ੍ਰਂ, ਯਾਵ ਪਾਪਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ।
ਯਦਾ ਚ ਪਚ੍ਚਤੀ ਪਾਪਂ, ਅਥ ਪਾਪੋ ਪਾਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ॥

''ਭਦ੍ਰੋਪਿ ਪਸ੍ਸਤੀ ਪਾਪਂ, ਯਾਵ ਭਦ੍ਰਂ ਨ ਪਚ੍ਚਤਿ।
ਯਦਾ ਚ ਪਚ੍ਚਤੀ ਭਦ੍ਰਂ, ਅਥ ਭਦ੍ਰੋ ਭਦ੍ਰਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੧੯-੧੨੦)।

ਇਮਾਸਞ੍ਚ ਪਨ ਗਾਥਾਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਚਕ੍ਕਙ੍ਕਿਤੇਸੁ ਸਤ੍ਥੁ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਗਰਤ੍ਤਾਯ ਦੋਸਪਦੁਟ੍ਠਾਯ ਮੋਹਮੂਲ੍ਹਾਯ ਅਵਿਜ੍ਜਨ੍ਧਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗੁਣੇ ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਪਕਂ ਵਚਨਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਮੇ ਖਮਥਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਮ੍ਪਿ ਖਮਾਪੇਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਸਤ੍ਥੁ ਪੁਰਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਦੇਵਤਾ 'ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਮਾ ਕਰੋਹੀ'ਤਿ ਵਾਰਯਮਾਨਾਪਿ ਮਂ ਵਾਰੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, 'ਦਾਨਂ ਨ ਦਾਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ ਇਮਾਯ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਹਂ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿਮੇਵ, ਨੂਨ ਏਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਤ੍ਵਂ ਖੋਸਿ ਗਹਪਤਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਅਚਲਸਦ੍ਧੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਦਸ੍ਸਨੋ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਇਮਾਯ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਅਵਾਰਿਤਭਾਵੋ ਨ ਅਚ੍ਛਰਿਯੋ । ਯਂ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੁਦ੍ਧੇ ਅਪਰਿਪਕ੍ਕਞਾਣੇ ਠਿਤਾ ਕਾਮਾਵਚਰਿਸ੍ਸਰੇਨ ਮਾਰੇਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ 'ਸਚੇ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਿਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਗਮ੍ਭੀਰਂ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ 'ਮਾ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸੀ'ਤਿ ਵਾਰਿਤਾਪਿ ਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਾਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ, ਇਦਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਸੁਖੂਪਕਰਣੇਹਿ ਦੇਵਕੁਮਾਰੋ ਵਿਯ ਸਂਵਡ੍ਢਿਯਮਾਨੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇਯੇਵ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਤੂਸੁ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ, ਮਜ੍ਝੇ ਨਗਰਸ੍ਸ ਏਕਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਨ੍ਤਿ ਛ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਪਾਤਰਾਸਵੇਲਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇ ਮਨੁਞ੍ਞਭੋਜਨੇ ਉਪਨੀਯਮਾਨੇ ਏਕੋ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਸਤ੍ਤਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਨਿਰੋਧਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਨਾਗਲਤਾਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਤਤ੍ਤਦਹੇ ਮੁਖਧੋਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨੋਸਿਲਾਤਲੇ ਠਿਤੋ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾਸਦਿਸਂ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਇਦ੍ਧਿਮਯਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਆਕਾਸੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੇ ਉਪਨੀਤਮਤ੍ਤੇ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਨਿਪਚ੍ਚਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਾਰਕਂ ਓਲੋਕੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਕਰੋਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਯਜਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਆਹਰਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਮਾਰੋ ਪਾਪਿਮਾ ਵਿਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ''ਅਯਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਆਹਾਰਂ ਲਭਿ, ਅਜ੍ਜ ਅਲਭਮਾਨੋ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਞ੍ਚ ਵਿਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਚ ਦਾਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵਤ੍ਥੁਮ੍ਹਿ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤਂ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿ। ਸਾ ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਪੁਣ੍ਣਾ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਲਿਤਾ ਸਜੋਤਿਭੂਤਾ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯੋ ਵਿਯ ਖਾਯਿਤ੍ਥ। ਤਂ ਪਨ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਤ੍ਤਾਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਮਾਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਿਂ, ਤਾਤ, ਨਿਵਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਯਂ ਸਾਮਿ

ਅਨੁਰਵਤ੍ਥਮ੍ਹਿ ਮਹਤੀ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਲਿਤਾ ਸਜੋਤਿਭੂਤਾਤਿ । ਅਥਞ੍ਞੋ ਅਥਞ੍ਞੋਤਿ ਏਵਂ ਆਗਤਾਗਤਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਦਾਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਵਸਵਤ੍ਤੀ ਮਾਰੋ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਜਾਨਾਤਿ ਮਾਰਸਤੇਨ ਮਾਰਸਹਸ੍ਸੇਨਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਕਮ੍ਪਿਯਭਾਵਂ, ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਵਾ ਮਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਬਲਮਹਨ੍ਤਤਂ, ਆਨੁਭਾਵਮਹਨ੍ਤਤਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਯਥਾਸਜ੍ਜਿਤਮੇਵ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਂ ਸਯਂ ਆਦਾਯ ਗੇਹਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਤਟੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹਂ, ਮਾਰੋ''ਤਿ। ''ਅਯਂ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁ ਤਯਾ ਨਿਮ੍ਮਿਤਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਮਯਾ''ਤਿ । ''ਕਿਮਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਤਵ ਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਚ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਚ ਜੀਵਿਤਨਾਸਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨੇਵ ਤੇ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ, ਨ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਾਤੁਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਾ ਬਲਮਹਨ੍ਤਤਂ, ਆਨੁਭਾਵਮਹਨ੍ਤਤਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਤਟੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧ ਅਹਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਯਾ ਅਧੋਸੀਸੋ ਪਤਮਾਨੋਪਿ ਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੇਵਲਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੦. ''ਕਾਮਂ ਪਤਾਮਿ ਨਿਰਯਂ, ਉਦ੍ਧਂਪਾਦੋ ਅਵਂਸਿਰੋ।
ਨਾਨਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਹਨ੍ਦ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਚੇਕਵਰਬੁਦ੍ਧ ਸਚੇਪਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਇਮਂ ਨਿਰਯਂ ਉਦ੍ਧਂਪਾਦੋ ਅਵਂਸਿਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤਾਮਿ, ਤਥਾਪਿ ਯਦਿਦਂ ਅਦਾਨਞ੍ਚ ਅਸੀਲਞ੍ਚ ਅਰਿਯੇਹਿ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਨਰਿਯੇਹਿ ਚ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ **"ਅਨਰਿਯ"**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਨ ਤਂ ਅਨਰਿਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ , ਹਨ੍ਦ ਇਮਂ ਮਯਾ ਦੀਯਮਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਵੋਸ੍ਸਗ੍ਗਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਲ੍ਹਸਮਾਦਾਨੇਨ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਮਤ੍ਥਕੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਤਾਵਦੇਵ ਅਸੀਤਿਹਤ੍ਥਗਮ੍ਭੀਰਾਯ ਅਙ੍ਗਾਰਕਾਸੁਯਾ ਤਲਤੋ ਉਪਰੂਪਰਿਜਾਤਂ ਸਤਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਿਤਂ ਏਕਂ ਮਹਾਪਦੁਮਂ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਤਤੋ ਮਹਾਤੁਮ੍ਬਮਤ੍ਤਾ ਰੇਣੂ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਦ੍ਧਨਿ ਠਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਸੁਵਣ੍ਣਚੁਣ੍ਣਸਮੋਕਿਣ੍ਣਮਿਵ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਆਕਾਸੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਵਲਾਹਕਪਨ੍ਤਿਂ ਮਦ੍ਦਮਾਨੋ ਵਿਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤੋ। ਮਾਰੋਪਿ ਪਰਾਜਿਤੋ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਠਿਤਕੋਵ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਦਾਨਸੀਲਸਂਵਣ੍ਣਨੇਨ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨੇਨ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨਮੇਵ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨਯਿਦਂ, ਗਹਪਤਿ, ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਦਸ੍ਸਨਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਤਰਹਿ ਦੇਵਤਾਯ ਨ ਕਮ੍ਪਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਕਤਮੇਵ ਅਚ੍ਛਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਮਾਰਂ ਪਰਾਜੇਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਕਣ੍ਣਿਕਾਯ ਠਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਦਾਯਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਲਾਵਕਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕੁਲਾਵਕਞ੍ਚ ਨਚ੍ਚਞ੍ਚ, ਸਮ੍ਮੋਦਮਚ੍ਛਵਟ੍ਟਕਂ।
ਸਕੁਣਂ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਬਕਂ, ਨਨ੍ਦਞ੍ਚ ਖਦਿਰਙ੍ਗਾਰਨ੍ਤਿ॥

੫. ਅਤ੍ਥਕਾਮਵਗ੍ਗੋ

[੪੧] ੧. ਲੋਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਨਾਮ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋ ਪਨੇਸ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮਾਤਿ? ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਏਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਨਾਸਕੋ ਕੇਵਟ੍ਟਪੁਤ੍ਤਕੋ ਅਲਾਭੀ ਭਿਕ੍ਖੁ। ਸੋ ਕਿਰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇਤਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲਸਹਸ੍ਸਵਾਸੇ ਕੇਵਟ੍ਟਗਾਮੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਕੇਵਟ੍ਟਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਤਂ ਕੁਲਸਹਸ੍ਸਂ ਜਾਲਹਤ੍ਥਂ ਨਦਿਯਞ੍ਚ ਤਲਾਕਾਦੀਸੁ ਚ ਮਚ੍ਛੇ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਂ ਏਕਂ ਖੁਦ੍ਦਕਮਚ੍ਛਮ੍ਪਿ ਨਾਲਤ੍ਥ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਤੇ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕੁਚ੍ਛਿਗਤੇਯੇਵ ਨੇਸਂ ਗਾਮੋ ਸਤ੍ਤ ਵਾਰੇ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਦਡ੍ਢੋ, ਸਤ੍ਤ ਵਾਰੇ ਰਞ੍ਞਾ ਦਣ੍ਡਿਤੋ। ਏਵਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਜਾਤਾ। ਤੇ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਵਰੂਪਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਪਰਿਹਾਯਾਮ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕਾਯ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਯਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਦ੍ਵੇ ਭਾਗਾ ਹੋਮਾ''ਤਿ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚ ਕੁਲਸਤਾਨਿ ਏਕਤੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਯਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਸੋਵ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪਰਿਹਾਯਤਿ, ਇਤਰੋ ਵਡ੍ਢਤਿ। ਤੇ ਤਮ੍ਪਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਦ੍ਵਿਧਾ, ਤਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵਿਧਾਤਿ ਏਵਂ ਯਾਵ ਤਮੇਵ ਕੁਲਂ ਏਕਂ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਵ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਂਸੁ।

ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਜੀਵਮਾਨਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕੇ ਗਬ੍ਭੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਸਤ੍ਤਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਨਾਸੇਤੁਂ, ਅਨ੍ਤੋਘਟੇ ਪਦੀਪੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਹਦਯੇ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੋ ਜਲਤਿ। ਸਾ ਤਂ ਦਾਰਕਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਆਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਣਕਾਲੇ ਏਕਮਸ੍ਸ ਕਪਾਲਕਂ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ''ਪੁਤ੍ਤ, ਏਤਂ ਘਰਂ ਪਵਿਸਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਾ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਕੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਯਤਿ, ਨ ਨ੍ਹਾਯਤਿ, ਨ ਸਰੀਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ, ਪਂਸੁਪਿਸਾਚਕੋ ਵਿਯ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਉਕ੍ਖਲਿਧੋਵਨਸ੍ਸ ਛਡ੍ਡਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਕਾਕੋ ਵਿਯ ਏਕੇਕਂ ਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥਂ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਮਾਨੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸਤ੍ਤੋ ਅਤਿਕਾਰੁਞ੍ਞਪ੍ਪਤ੍ਤੋ , ਕਤਰਗਾਮਵਾਸਿਕੋ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਰੇ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ''ਕਤਰਗਾਮਵਾਸਿਕੋਸਿ, ਕਹਂ ਵਾ ਤੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਯੋ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ 'ਕਿਲਨ੍ਤਮ੍ਹਾ'ਤਿ ਮਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤਾ''ਤਿ। ''ਅਪਿ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਤਾਵ ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯਂ, ਮਾਦਿਸਂ ਪਨ ਕਪਣਂ ਕੋ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਅਹਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਬ੍ਬਾਜੇਥਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸਹਤ੍ਥੇਨੇਵ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸ੍ਸਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਸੋ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ''ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ''ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞੋ ਅਪ੍ਪਲਾਭੋ। ਤੇਨ ਕਿਰ ਅਸਦਿਸਦਾਨੇਪਿ ਕੁਚ੍ਛਿਪੂਰੋ ਨ ਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬੋ, ਜੀਵਿਤਘਟਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ਪਤ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਯਾਗੁਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਪਤ੍ਤੋ ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਅਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਪੂਰੋ''ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਯਾਗੁਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਯਾਗੁਂ ਦਾਨਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਾਜਨੇ ਯਾਗੁ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਤੀਤਿਪਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਖਜ੍ਜਕਾਦੀਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਪਿ ਅਪ੍ਪਲਾਭੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ਪਰਿਹੀਨੇਸੁ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਦਿਵਸੋ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ

''ਅਯਂ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਜ੍ਜ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਏਤਸ੍ਸ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਆਹਾਰਂ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਾਵ ਬਹੁਮਨੁਸ੍ਸਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਲਤ੍ਥ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਆਸਨਸਾਲਾਯ ਨਿਸੀਦਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਤਂ ਆਗਤਮੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਅਯ੍ਯੋ, ਆਗਤੋ''ਤਿ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਸਿ। ਥੇਰੋਪਿ ''ਇਮਂ ਲੋਸਕਸ੍ਸ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਲਦ੍ਧਾਹਾਰਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤਾ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਅਸਰਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਅਥ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਗਮਨਕਾਲੇ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿ, ਥੇਰੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ''ਲਦ੍ਧਂ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਭਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇਤਿ। ਥੇਰੋ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਲਂ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਕਾਲੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। ਥੇਰੋ ''ਹੋਤਾਵੁਸੋ, ਇਧੇਵ ਨਿਸੀਦਾ''ਤਿ ਲੋਸਕਤ੍ਥੇਰਂ ਆਸਨਸਾਲਾਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਕਾਲੋ''ਤਿ ਪਤ੍ਤਪੂਰਂ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਥੇਰੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਹਾਵੁਸੋ, ਤਿਸ੍ਸ ਇਮਂ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਥੇਰੇ ਗਾਰਵੇਨ ਲਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ''ਏਹਾਵੁਸੋ ਤਿਸ੍ਸ, ਅਹਂ ਇਮਂ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਠਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ। ਸਚੇ ਅਹਂ ਪਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਞ੍ਚੇਯ੍ਯਂ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਮ੍ਹਿ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ। ਤਂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਰਿਯਿਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਨ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਦਾ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਉਦਰਪੂਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਤਂ ਦਿਵਸਂਯੇਵ ਚ ਅਨੁਪਾਦਿਸੇਸਾਯ ਨਿਬ੍ਬਾਨਧਾਤੁਯਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ। ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਧਾਤੁਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਕਰਿਂਸੁ।

ਤਦਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਹੋ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞੋ ਅਪ੍ਪਲਾਭੀ, ਏਵਰੂਪੇਨ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਪੁਞ੍ਞੇਨ ਅਪ੍ਪਲਾਭਿਨਾ ਕਥਂ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮੋ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਲਾਭਿਭਾਵਞ੍ਚ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਲਾਭਿਭਾਵਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਕਾਸਿ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਰੇਸਂ ਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਲਾਭੀ ਜਾਤੋ, ''ਅਨਿਚ੍ਚਂ, ਦੁਕ੍ਖਂ, ਅਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਯੁਤ੍ਤਭਾਵਸ੍ਸ ਬਲੇਨ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਲਾਭੀ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਕਿਰ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਗਾਮਕਾਵਾਸੇ ਵਸਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਸੀਲਵਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਯ ਯੁਤ੍ਤਪ੍ਪਯੁਤ੍ਤੋ। ਅਥੇਕੋ ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਸਮਵਤ੍ਤਵਾਸਂ ਵਸਮਾਨੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਵਸਨਗਾਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇਯੇਵ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਘਰਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਧੁਰਵਿਹਾਰਮੇਵ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯਂ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨੇਵਾਸਿਕਤ੍ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋਪਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਲਦ੍ਧੋ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਾਹਾਰੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਲਦ੍ਧੋ''ਤਿ? ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧੁਰਗਾਮੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਘਰੇ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਫਲਸੁਖੇਨ ਚ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸੋਪਿ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਸਾਯਨ੍ਹੇ ਗਨ੍ਧਮਾਲਞ੍ਚੇਵ ਪਦੀਪੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨੇਵਾਸਿਕਤ੍ਥੇਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੋ ਆਗਨ੍ਤੁਕਤ੍ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਗਤੋ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਆਗਤੋ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਸੁਕਸੇਨਾਸਨੇ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੀਤਲਵੇਲਾਯ ਚੇਤਿਯਞ੍ਚ ਬੋਧਿਞ੍ਚ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਜਨੇ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਨੇਵਾਸਿਕਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਖੋ ''ਅਯਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ, ਸਚਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਮਂ ਏਸ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਗਣਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਥੇਰੇ ਅਨਤ੍ਤਮਨਤਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਏਤਸ੍ਸ ਅਵਸਨਾਕਾਰੋ ਮਯਾ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਉਪਟ੍ਠਾਨਵੇਲਾਯ ਆਗਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਕਥੇਸਿ। ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ

ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਥੇਰੋ ਮਮ ਕੁਲੇ ਵਾ ਗਣੇ ਵਾ ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਫਲਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਨੇਵਾਸਿਕੋਪਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਖਪਿਟ੍ਠੇਨ ਗਣ੍ਡਿਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਖੇਨ ਦ੍ਵਾਰਂ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਗਨ੍ਤੁਕਤ੍ਥੇਰੋ ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਨਾਹਂ ਤਵ ਕੁਲੂਪਕਸ੍ਸ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਗਣ੍ਡਿਂ ਪਹਰਨ੍ਤੋਪਿ ਦ੍ਵਾਰਂ ਆਕੋਟੇਨ੍ਤੋਪਿ ਪਬੋਧੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਤਵ ਗੇਹੇ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੋਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਸੀਦਮਾਨੋ ਏਵਰੂਪੇਸੁਯੇਵ ਠਾਨੇਸੁ ਪਸੀਦਸੀ’’ਤਿ ਆਹ – ‘‘ਖੀਣਾਸਵਤ੍ਥੇਰੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਨੇਵਾਸਿਕਤ੍ਥੇਰਂ ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਸਕ੍ਖਰਾਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਧਚੁਣ੍ਣੇਹਿ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਸੋ ਥੇਰੋ ਮਗ੍ਗਕਿਲਨ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਮਸ੍ਸ ਹਰਥਾ’’ਤਿ ਅਦਾਸਿ। ਇਤਰੋ ਅਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਮਂ ਪਾਯਾਸਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਇਮਂ ਪਾਯਾਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਾਕਟਂ ਮੇ ਕਮ੍ਮਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਉਦਕੇ ਓਪਿਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਸਪ੍ਪਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ । ਸਚੇ ਭੂਮਿਯਂ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਕਾਕਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ। ਕਤ੍ਥ ਨੁ ਖੋ ਇਮਂ ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਝਾਮਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਰੇ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਅਙ੍ਗਾਰੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਖੀਣਾਸਵੋ ਮਮ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਵਿਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹੋ ਮਯਾ ਉਦਰਹੇਤੁ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਦਪਾਦਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਵ ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਪੇਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸੋ ਬਹੂਨਿ ਵਸ੍ਸਸਤਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਵਸੇਸੇਨ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਞ੍ਚਜਾਤਿਸਤੇਸੁ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਉਦਰਪੂਰਂ ਆਹਾਰਂ ਨ ਲਭਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਨ ਗਬ੍ਭਮਲਂ ਉਦਰਪੂਰਂ ਲਭਿ। ਪੁਨ ਪਞ੍ਚਜਾਤਿਸਤੇਸੁ ਸੁਨਖੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾਪਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਤ੍ਤਵਮਨਂ ਉਦਰਪੂਰਂ ਲਭਿ, ਸੇਸਕਾਲੇ ਪਨ ਤੇਨ ਉਦਰਪੂਰੋ ਆਹਾਰੋ ਨਾਮ ਨ ਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬੋ। ਸੁਨਖਯੋਨਿਤੋ ਪਨ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਦੁਗ੍ਗਤਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਂ ਕੁਲਂ ਪਰਮਦੁਗ੍ਗਤਮੇਵ ਜਾਤਂ, ਜਾਤਿਤੋ ਉਦ੍ਧਂ ਉਦਕਕਞ੍ਜਿਕਾਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ‘‘ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਛਾਤਕਦੁਕ੍ਖਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ’’ਤਿ ਤਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਂਸੁ। ਸੋ ਅਪਟਿਸਰਣੋ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਵਾਚੇਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਦੁਗ੍ਗਤਾਨਂ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਤਿ। ਸੋ ਫਰੁਸੋ ਅਨੋਵਾਦਕ੍ਖਮੋ ਤਂ ਤਂ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋਪਿ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਯੋਪਿਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦੋ ਜਾਤੋ।

ਅਥ ਸੋ ਮਾਣਵਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਓਵਾਦਂ ਅਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਏਕਾਯ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸਾ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦ੍ਵੇ ਦਾਰਕੇ ਵਿਜਾਯਿ। ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਸਾਸਨਂ ਦੁਸ੍ਸਾਸਨਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਸ੍ਸ ਭਤਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਕੁਟਿਕਾਯ ਵਸਾਪੇਸੁਂ। ਤਂ ਪਨ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਰਾਜਦਣ੍ਡਂ ਅਗਮਂਸੁ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਨੇਸਂ ਗੇਹਾਨਿ ਝਾਯਿਂਸੁ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਤਲ਼ਾਕਂ ਭਿਜ੍ਜਿ। ਤੇ ਚਿਨ੍ਤਯਿਂਸੁ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਮਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਕਾਲੇ ਏਵਰੂਪਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਹਾਯਾਮਾ’’ਤਿ ਤਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਂਸੁ।

ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਗ੍ਗਹਂ ਅਟਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਾਰਕੇ ਚ ਭਰਿਯਞ੍ਚ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਆਹਿਣ੍ਡਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਗਮ੍ਭੀਰਂ ਨਾਮ ਪਟ੍ਟਨਗਾਮਂ ਨਾਵਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਦਿਵਸੇਯੇਵ ਪਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਨਾਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ ਵਿਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤੇ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਲਾਕਂ ਚਾਰੇਸੁਂ, ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਸ੍ਸੇਵ ਪਾਪੁਣਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸੇਕਂ ਵੇਲ਼ੁਕਲਾਪਂ ਦਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਖਿਪਿਂਸੁ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਨਾਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਵੇਲ਼ੁਕਲਾਪੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਰਕ੍ਖਿਤਸੀਲਸ੍ਸ ਫਲੇਨ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਫਲਿਕਵਿਮਾਨੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਾਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਵਸਿ। ਤਾ ਪਨ ਵਿਮਾਨਪੇਤਿਯੋ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਸੁਖਂ ਅਨੁਭਵਨ੍ਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦੁਕ੍ਖਂ। ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ''ਯਾਵ ਮਯਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ।

ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਤਾਸਂ ਗਤਕਾਲੇ ਵੇਲ਼ੁਕਲਾਪੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਰਜਤਵਿਮਾਨੇ ਅਟ੍ਠ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਲਭਿ। ਤਤੋਪਿ ਪਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਣਿਵਿਮਾਨੇ ਸੋਲ਼ਸ, ਕਨਕਵਿਮਾਨੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਦੇਵਧੀਤਰੋ ਲਭਿ। ਤਾਸਮ੍ਪਿ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਦੀਪਕੇ ਏਕਂ ਯਕ੍ਖਨਗਰਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਤਤ੍ਥੇਕਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਅਜਰੂਪੇਨ ਵਿਚਰਤਿ। ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਅਜਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਪਾਦੇ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਸਾ ਯਕ੍ਖਾਨੁਭਾਵੇਨ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਖਿਤ੍ਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਪਰਿਖਾਪਿਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਣ੍ਟਕਗੁਮ੍ਬਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਵਟ੍ਟਮਾਨੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਖਾਪਿਟ੍ਠੇ ਰਞ੍ਞੋ ਅਜਿਕਾ ਚਰਮਾਨਾ ਚੋਰਾ ਹਰਨ੍ਤਿ। ਅਜਿਕਗੋਪਕਾ ''ਚੋਰੇ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਲੀਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਪਵਟ੍ਟਿਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋ ਤਾ ਅਜਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪਕੇ ਅਜਿਕਂ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਖਿਤ੍ਤੋ ਇਧ ਪਤਿਤੋ। ਸਚੇ ਇਦਾਨਿ ਏਕਂ ਅਜਿਕਂ ਪਾਦੇ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਾ ਮਂ ਪਰਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਪਿਟ੍ਠੇ ਵਿਮਾਨਦੇਵਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਖਿਪਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਜਿਕਂ ਪਾਦੇ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਾ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਾ ਵਿਰਵਿ। ਅਜਿਕਗੋਪਕਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਰਾਜਕੁਲੇ ਅਜਿਕਖਾਦਕੋ ਏਸ ਚੋਰੋ''ਤਿ ਤਂ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਨ੍ਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਮਾਣਵਕਪਰਿਵੁਤੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਹ – ''ਤਾਤਾ, ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਨਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ? ''ਅਜਿਕਚੋਰਕੋ, ਅਯ੍ਯ, ਏਕਂ ਅਜਿਕਂ ਪਾਦੇ ਗਣ੍ਹਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਗਹਿਤੋ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹੇਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਥ, ਅਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇ, ''ਸਾਧੁ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕ, ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਕਹਂ ਵਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥਕਾਮਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਾਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੧. ''ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ, ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨ ਕਰੋਤਿ ਸਾਸਨਂ।
ਅਜਿਯਾ ਪਾਦਮੋਲਮ੍ਬ, ਮਿਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ ਸੋਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ**ਤਿ ਹਿਤੇਨ ਅਨੁਕਮ੍ਪਮਾਨਸ੍ਸ। **ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ**ਤਿ ਮੁਦੁਕੇਨ ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਓਵਦਿਯਮਾਨੋ। **ਨ ਕਰੋਤਿ ਸਾਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸਿਟ੍ਠਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਅਨੋਵਾਦਕੋ ਹੋਤਿ। **ਮਿਤ੍ਤਕੋ ਵਿਯ ਸੋਚਤੀ**ਤਿ ਯਥਾਯਂ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਅਜਿਕਾਯ ਪਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੋਚਤਿ ਕਿਲਮਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਸੋਚਤੀਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ।

ਏਵਂ ਤੇਨ ਥੇਰੇਨ ਏਤ੍ਤਕੇ ਅਦ੍ਧਾਨੇ ਤੀਸੁਯੇਵ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇਸੁ ਕੁਚ੍ਛਿਪੂਰੋ ਲਦ੍ਧਪੁਬ੍ਬੋ। ਯਕ੍ਖੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਬ੍ਭਮਲਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਸੁਨਖੇਨ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭਤ੍ਤਵਮਨਂ, ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਦਿਵਸੇ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਲਦ੍ਧਂ। ਏਵਂ

ਪਰਸ੍ਸ ਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣੰ ਨਾਮ ਮਹਾਦੋਸਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਕਾਲੇ ਸੋਪਿ ਆਚਰਿਯੋ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਪ੍ਪਲਾਭਿਭਾਵਞ੍ਚ ਅਰਿਯਧਮ੍ਮਲਾਭਿਭਾਵਞ੍ਚ ਸਯਮੇਵ ਏਸ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਾਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਲੋਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੪੨] ੨. ਕਪੋਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਲੋਲਭਾਵੋ ਨਵਕਨਿਪਾਤੇ **ਕਾਕਜਾਤਕੇ** ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਅਯੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਲੋ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਲੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲੋਲੋ ਲੋਲਕਾਰਣਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾ ਪਰਿਹੀਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਰਾਵਤਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਪੁਞ੍ਞਕਾਮਤਾਯ ਤਸ੍ਮਿੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਸਕੁਣਾਨੰ ਸੁਖਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਥੁਸਪਚ੍ਛਿਯੋ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋਪਿ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਾਨਸੇ ਏਕੰ ਥੁਸਪਚ੍ਛਿੰ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਪਾਤੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰੇ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤੋ ਕਾਲੰ ਖੇਪੇਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਏਕੋ ਕਾਕੋ ਮਹਾਨਸਮਤ੍ਥਕੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਮ੍ਬਿਲਾਨਮ੍ਬਿਲਮਚ੍ਛਮੰਸਾਨੰ ਧੂਪਨਵਾਸੰ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਲੋਭੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਕੰ ਨੁ ਖੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਮੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਸਾਯੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਨਸੰ ਪਵਿਸਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਪਾਰਾਵਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਪਾਤੋਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਕਾਲੇ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ, ਸਮ੍ਮ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚਰਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਕਿਰਿਯਾ ਮਯ੍ਹੰ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਮ੍ਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞਗੋਚਰਾ, ਮਯੰ ਅਞ੍ਞਗੋਚਰਾ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਦੁਕ੍ਕਰ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਗੋਚਰਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਅਹਮ੍ਪਿ ਗੋਚਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਕੇਵਲੰ ਤੇ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਕੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰੰ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਿਣਬੀਜਾਦੀਨਿ ਖਾਦਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗੋਚਰਗ੍ਗਹਣਕਾਲੇ ਕਾਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯਪਿਣ੍ਡੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਾਣਕੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦਰੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤਿਵੇਲੰ ਚਰਥ, ਅਤਿਬਹੁਭਕ੍ਖੇਨ ਨਾਮ ਭਵਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਗੋਚਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਮਹਾਨਸੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਕਪੋਤੋ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ''ਤਿ ਕਾਕਸ੍ਸਪਿ ਪਚ੍ਛਿੰ ਠਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਵਸਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਬਹੁੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਆਹਰਿੰਸੁ। ਤੰ ਆਦਾਯ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਮਹਾਨਸੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਓਲਮ੍ਬੇਸਿ। ਕਾਕੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲੋਭੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ ਗੋਚਰਭੂਮਿੰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਇਦਮੇਵ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਰਤ੍ਤਿੰ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਕਾਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਮਯ੍ਹੰ ਕੁਚ੍ਛਿਰੋਗੋ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਸਮ੍ਮ, ਕਾਕਾਨੰ ਕੁਚ੍ਛਿਰੋਗੋ ਨਾਮ ਨ ਕਦਾਚਿ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਰਤ੍ਤਿੰ ਤੀਸੁ ਯਾਮੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿੰ ਯਾਮੇ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੀਪਵਟ੍ਟਿੰ ਗਿਲਿਤਕਾਲੇ ਪਨ ਨੇਸੰ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਤਿਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਦੁਪ੍ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਯੋ, ਮਾ ਏਵਰੂਪੰ ਅਕਾਸਿ, ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ਗੋਚਰਾਯ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ। ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ, ਲੋਭਵਸੰ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ ਤੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਗਤੋ।

ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਚ੍ਛਮਂਸਵਿਕਤਿਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਉਸੁਮਨਿਕ੍ਖਮਨਤ੍ਥਂ ਭਾਜਨਾਨਿ ਥੋਕਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਰਸਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਕਰੋਟਿਂ ਭਾਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੇਦਂ ਪੁਞ੍ਛਮਾਨੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਕਾਕੋ ਪਚ੍ਛਿਤੋ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤਗੇਹਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂਦਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮਨੋਰਥਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਕਾਲੋ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮਹਾਮਂਸਂ ਖਾਦਾਮਿ, ਉਦਾਹੁ ਚੁਣ੍ਣਿਕਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਚੁਣ੍ਣਿਕਮਂਸੇਨ ਨਾਮ ਖਿਪ੍ਪਂ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਛਿਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰਸਕਰੋਟਿਯਂ ਨਿਲੀਯਿ। ਸਾ ''ਕਿਰੀ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਕਾਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਦੁਟ੍ਠਕਾਕੋ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਪਕ੍ਕਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ, ਅਹਂ ਖੋ ਪਨ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਾਮਿ, ਨ ਇਮਂ ਬਾਲਂ, ਕਿਂ ਮੇ ਇਮਿਨਾ''ਤਿ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਧਾਯ ਕਾਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਸਿਙ੍ਗੀਵੇਰਲੋਣਜੀਰਕਾਦਯੋ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਿਲਤਕ੍ਕੇਨ ਆਲੋਲੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਕਂ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਖਿਪਿ। ਸੋ ਅਧਿਮਤ੍ਤਵੇਦਨਾਭਿਭੂਤੋ ਨਿਤ੍ਥੁਨਨ੍ਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਲੋਲਕਾਕ, ਮਮ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤਵ ਲੋਭਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੨. ''ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ, ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨ ਕਰੋਤਿ ਸਾਸਨਂ।
ਕਪੋਤਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ, ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤ੍ਥਗਤੋਵ ਸੇਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਪੋਤਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਵਤਸ੍ਸ ਹਿਤਾਨੁਸਾਸਨਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ। **ਅਮਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਤ੍ਥਗਤੋਵ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਅਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਕਾਨਂ ਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਾਦਕਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤ੍ਥਂ ਹਤ੍ਥਪਥਂ ਗਤੋ ਅਯਂ ਕਾਕੋ ਵਿਯ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸੋਚਮਾਨੋ ਸੇਤੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮਯਾ ਚ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਕਾਕੋਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਭਤ੍ਤਕਾਰਕੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਚ੍ਛਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਲੋਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਲੋਲੋਯੇਵ, ਤਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਲੋਲਜਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਸਕਾਵਾਸਾ ਪਰਿਹੀਨਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਕੋ ਲੋਲਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਾਰਾਵਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਪੋਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੪੩] ੩. ਵੇਲੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਗਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵ, ਦੁਬ੍ਬਚਤ੍ਤਾਯੇਵ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਮੁਖੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਮਹਾਭੋਗਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮੇ ਚਾਨਿਸਂਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਮਹਾਪਰਿਵਾਰੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਤਾਪਸਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਗਣਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਆਸਿਵਿਸਪੋਤਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਮ੍ਮਤਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਪਤ੍ਤੋ। ਤਾਪਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵੇਲੁਪਬ੍ਬੇ ਸਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ। ਤਸ੍ਸ

ਵੇਲੁਪਬ੍ਬੇ ਸਯਨਤੋ ''ਵੇਲੁਕੋ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਂ ਪੁਤ੍ਤਸਿਨੇਹੇਨ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨਤੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ''ਵੇਲੁਕਪਿਤਾ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਏਕੋ ਕਿਰ ਤਾਪਸੋ ਆਸਿਵਿਸਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਆਸਿਵਿਸਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਸਿਵਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਜਗ੍ਗਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸੋ ਮੇ ਆਚਰਿਯ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਨਾਹਂ ਤੇਨ ਵਿਨਾ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿ, ਆਸਿਵਿਸਮ੍ਪਿ ਜਹਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬੇ ਤਾਪਸਾ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਫਲਾਫਲਸ੍ਸ ਸੁਲਭਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿਂਸੁ, ਵੇਲੁਕਪਿਤਾਪਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਸਿਵਿਸਂ ਵੇਲੁਪਬ੍ਬੇਯੇਵ ਸਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਸੋ ਪੁਨ ਤਾਪਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਵੇਲੁਕਸ੍ਸ ਗੋਚਰਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੇਲੁਪਬ੍ਬਂ ਉਗ੍ਘਾਟੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਪੁਤ੍ਤਕ, ਛਾਤਕੋਸੀ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਂ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਆਸਿਵਿਸੋ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਂ ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਸਾਰਿਤਹਤ੍ਥਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਾਪਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਇਸੀਨਂ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੩. ''ਯੋ ਅਤ੍ਥਕਾਮਸ੍ਸ ਹਿਤਾਨੁਕਮ੍ਪਿਨੋ, ਓਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ਨ ਕਰੋਤਿ ਸਾਸਨਂ।
ਏਵਂ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਵੇਲੁਕਸ੍ਸ ਯਥਾ ਪਿਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਵਂ ਸੋ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਹਿ ਇਸੀਨਂ ਓਵਾਦਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸੋ ਯਥਾ ਏਸ ਤਾਪਸੋ ਆਸਿਵਿਸਮੁਖੇ ਪੂਤਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤਿ, ਏਵਂ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਵਾ ਨਿਹਤੋ ਸੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਗਣਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵ, ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵੇਨੇਵ ਚ ਆਸਿਵਿਸਮੁਖੇ ਪੂਤਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵੇਲੁਕਪਿਤਾ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਸਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵੇਲੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੪੪] ੪. ਮਕਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੇਯ੍ਯੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਮਗਧੇਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਬਾਲਗਾਮਿਕਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਥਾਗਤੋ ਕਿਰ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਮਗਧਰਟ੍ਠਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਕਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਚ ਗਾਮਕੋ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਨ੍ਧਬਾਲਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿਯੇਵ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੋ। ਤਤ੍ਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤੇ ਅਨ੍ਧਬਾਲਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ, ਅਮ੍ਹੇ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਮਕਸਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦੋ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਧਨੂਨਿ ਚੇਵ ਆਵੁਧਾਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਕਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਮਕਸੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਚ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਮਕਸੇ ਵਿਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚ ਦੁਕ੍ਖਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਚ ਗਾਮਮਜ੍ਝੇ ਚ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਚ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਮਣ੍ਡਪਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ

ਠਾਨੇ ਪਤਿਤਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤੇ ਉਪਾਸਕੇ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਬਹੂ ਇਮੇ ਗਿਲਾਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ, ਕਿਂ ਏਤੇਹਿ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ 'ਮਕਸਯੁਦ੍ਧਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਗਿਲਾਨਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਅਨ੍ਧਬਾਲਮਨੁਸ੍ਸਾ 'ਮਕਸੇ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ 'ਮਕਸਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਪਰਂ ਪਹਰਣਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਹੇਸੁਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਤਦਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੇ ਬਹੂ ਵਡ੍ਢਕੀ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਖਲਿਤਵਡ੍ਢਕੀ ਰੁਕ੍ਖਂ ਤਚ੍ਛਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਏਕੋ ਮਕਸੋ ਤਮ੍ਬਲੋਹਥਾਲਕਪਿਟ੍ਠਿਸਦਿਸੇ ਸੀਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੀਸਂ ਮੁਖਤੁਣ੍ਡਕੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਸੀਸਂ ਮਕਸੋ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਵਾਰੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਅਧਿਵਾਸੇਹਿ, ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਤਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਡ੍ਢਕਿਸਾਲਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਅਥ ਸੋ ਵਡ੍ਢਕੀ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਹ – ''ਤਾਤ, ਇਮਂ ਮਕਸਂ ਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਤਿਖਿਣਂ ਮਹਾਫਰਸੁਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਪਿਟ੍ਠਿਪਸ੍ਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਮਕਸਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਿਤੁ ਮਤ੍ਥਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿ, ਵਡ੍ਢਕੀ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ। ਸੋ ਹਿ ਦਣ੍ਡਭਯੇਨਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੪. ''ਸੇਯ੍ਯੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਮਤਿਯਾ ਉਪੇਤੋ, ਨ ਤ੍ਵੇਵ ਮਿਤ੍ਤੋ ਮਤਿਵਿਪ੍ਪਹੀਨੋ।
'ਮਕਸਂ ਵਧਿਸ੍ਸ'ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਏਲ਼ਮੂਗੋ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਬ੍ਭਿਦਾ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਪਵਰੋ ਉਤ੍ਤਮੋ। **ਮਤਿਯਾ ਉਪੇਤੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। **ਏਲ਼ਮੂਗੋ**ਤਿ ਲਾਲਾਮੁਖੋ ਬਾਲੋ। **ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਬ੍ਭਿਦਾ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਉਤ੍ਤਮਙ੍ਗਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ''ਮਕਸਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਬਾਲਮਿਤ੍ਤਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਅਮਿਤ੍ਤੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ। ਵਡ੍ਢਕਿਸ੍ਸਪਿ ਞਾਤਕਾ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਅਕਂਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵਂ ਉਪਾਸਕਾ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ 'ਮਕਸਂ ਪਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਪਰਂ ਪਹਰਣਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਹੇਸੁਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਕਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੪੫] ੫. ਰੋਹਿਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੇਯ੍ਯੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋਤਿਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਦਾਸਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਏਕਾ ਰੋਹਿਣੀ ਨਾਮ ਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵੀਹਿਪਹਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਮਾਤਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ, ਤਂ ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸੂਚਿਯਾਵਿਜ੍ਝਮਾਨਾ ਵਿਯ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਧੀਤਰਂ ਆਹ – ''ਅਮ੍ਮ, ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮਂ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਏਤਾ ਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਵਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਮੁਸਲਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਮਾਤੁ ਸਰੀਰੇ ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਮੁਸਲੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾਤਾ ਮੇ ਮਤਾ''ਤਿ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਏਸਾ 'ਮਾਤੁ

ਸਰੀਰੇ ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਇਦਾਨੇਵ ਮੁਸਲੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਮਾਰੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਾਰੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਰੋਹਿਣੀਯੇਵ ਨਾਮ ਦਾਸੀ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਹਿਪਹਰਣਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਮਾਤਰਂ ''ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮੇ, ਅਮ੍ਮ, ਵਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਏਵਮੇਵ ਮੁਸਲੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮਿਤ੍ਤੋਪਿ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਣ੍ਡਿਤੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੫. ''ਸੇਯ੍ਯੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਮੇਧਾਵੀ, ਯਞ੍ਚੇ ਬਾਲਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ।
ਪਸ੍ਸ ਰੋਹਿਣਿਕਂ ਜਮ੍ਮਿਂ, ਮਾਤਰਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਸੋਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮੇਧਾਵੀ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਞਾਣੀ ਵਿਭਾਵੀ। **ਯਞ੍ਚੇ ਬਾਲਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਲਿਙ੍ਗਵਿਪਲ੍ਲਾਸੋ ਕਤੋ, **ਚੇ**ਤਿ ਨਾਮਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। ਯੋ ਨਾਮ ਬਾਲੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਕੋ, ਤਤੋ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਅਮਿਤ੍ਤੋ ਹੋਨ੍ਤੋਪਿ ਸੇਯ੍ਯੋਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸੇਧਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਨੋ ਚੇ ਬਾਲਾਨੁਕਮ੍ਪਕੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਮ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਲਾਮਿਕਂ ਦਨ੍ਧਂ। **ਮਾਤਰਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਸੋਚਤੀ**ਤਿ ''ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਹਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਅਯਂ ਬਾਲਾ ਸਯਮੇਵ ਰੋਦਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਅਮਿਤ੍ਤੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਏਸਾ ਇਦਾਨੇਵ 'ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਘਾਤੇਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਘਾਤੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਾਤਾਯੇਵ ਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਧੀਤਾਯੇਵ ਧੀਤਾ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰੋਹਿਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੪੬] ੬. ਆਰਾਮਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਵੇ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕੋਸਲਗਾਮਕੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨਦੂਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਕਿਰ ਕੋਸਲੇਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਕਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਤਥਾਗਤਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਟ੍ਠਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਉਪਾਸਕ, ਇਮਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਸਨ੍ਦਚ੍ਛਾਯਂ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਨ ਕੋਚਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਵਾ ਗਚ੍ਛੋ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ? ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯਾਨਸ੍ਸ ਰੋਪਨਕਾਲੇ ਏਕੋ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਉਦਕਂ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤੋ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕੇ ਉਮ੍ਮੂਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਉਦਕਂ ਸਿਞ੍ਚਿ । ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕਾ ਮਿਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਮਤਾ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਇਦਂ ਠਾਨਂ ਅਙ੍ਗਣਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਆਰਾਮਦੂਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਆਰਾਮਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੋਸਯਿਂਸੁ। ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਭੇਰਿਸਦ੍ਦਸਵਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਨਿਸ੍ਸਿਤਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਬਹੂ ਮਕ੍ਕਟਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਨਗਰੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੁਟ੍ਠਂ, ਇਮੇ ਵਾਨਰੇ 'ਉਦਕਂ ਸਿਞ੍ਚਥਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਕਵਾਨਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕ, ਇਮਂ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਬਹੂਪਕਾਰਂ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤ੍ਥ ਪੁਪ੍ਫਫਲਪਲ੍ਲਵਾਨਿ ਖਾਦਥ,

ਨਗਰੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਘੁਟ੍ਠੰ, ਅਹੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਾਵਾਹੰ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਾਵ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕੇਸੁ ਉਦਕੰ ਸਿਞ੍ਚਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸਾਧੁ, ਸਿਞ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਉਦਕਸਿਞ੍ਚਨਤ੍ਥਾਯ ਤੇਸੰ ਚਮ੍ਮਕੁਟੇ ਚ ਦਾਰੁਕੁਟੇ ਚ ਦਤ੍ਵਾ ਗਤੋ। ਵਾਨਰਾ ਚਮ੍ਮਕੁਟੇ ਚੇਵ ਦਾਰੁਕੁਟੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕੇਸੁ ਉਦਕੰ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨੇ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਏਵਮਾਹ ''ਭੋਨ੍ਤੋ ਵਾਨਰਾ, ਉਦਕੰ ਨਾਮ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕੇਸੁ ਉਦਕੰ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਾ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲੰ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਗਮ੍ਭੀਰਗਤੇਸੁ ਮੂਲੇਸੁ ਬਹੁੰ ਉਦਕੰ ਸਿਞ੍ਚਥ, ਅਗਮ੍ਭੀਰਗਤੇਸੁ ਅਪ੍ਪੰ, ਪਚ੍ਛਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਉਦਕੰ ਦੁਲ੍ਲਭੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਏਕੋ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਤੇ ਵਾਨਰੇ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਭੋਨ੍ਤੋ ਵਾਨਰਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕੇ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮੂਲਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਉਦਕੰ ਸਿਞ੍ਚਥਾ''ਤਿ? ਤੇ ''ਏਵੰ ਨੋ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਓਵਦਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਸੋ ਤੰ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਹੋ ਵਤ ਭੋ ਬਾਲਾ ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ, 'ਅਤ੍ਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੬. ''ਨ ਵੇ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨ, ਅਤ੍ਥਚਰਿਯਾ ਸੁਖਾਵਹਾ।
ਹਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਕਪਿ ਆਰਾਮਿਕੋ ਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵੇਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੰ। **ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨਾ**ਤਿ ਅਨਤ੍ਥੇ ਅਨਾਯਤਨੇ ਕੁਸਲੇਨ, ਅਤ੍ਥੇ ਆਯਤਨੇ ਕਾਰਣੇ ਅਕੁਸਲੇਨ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤ੍ਥਚਰਿਯਾ**ਤਿ ਵੁਡ੍ਢਿਕਿਰਿਯਾ। **ਸੁਖਾਵਹਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪੇਨ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਸੁਖਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਚਰਿਯਾ ਨ ਸੁਖਾਵਹਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਆਵਹਿਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ? ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ ਹਿ **ਹਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ**ਤਿ, ਬਾਲਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਅਤ੍ਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨਤ੍ਥਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। **ਕਪਿ ਆਰਾਮਿਕੋ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਆਰਾਮੇ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋ ਆਰਾਮਰਕ੍ਖਨਕੋ ਮਕ੍ਕਟੋ ''ਅਤ੍ਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਮੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਏਵੰ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੋ, ਤੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਤ੍ਥਚਰਿਯੰ ਆਵਹਿਤੁੰ, ਸੋ ਏਕੰਸੇਨ ਅਤ੍ਥੰ ਹਾਪੇਤਿਯੇਵਾਤਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੰ ਆਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸ ਗਾਮਦਾਰਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਆਰਾਮਦੂਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਆਰਾਮਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵਾਨਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਆਰਾਮਦੂਸਕਗਾਮਦਾਰਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਆਰਾਮਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੪੭] ੭. ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਵੇ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਕਿਰ ਸਹਾਯੋ ਏਕੋ ਵਾਰੁਣਿਵਾਣਿਜੋ ਤਿਖਿਣੰ ਵਾਰੁਣਿੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਮਹਾਜਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਮੂਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾਰੁਣਿੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਵਾਰੁਣਿੰ ਦੇਨ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਲੋਣਸਕ੍ਖਰਾ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਸੁਰਾ ਅਲੋਣਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਲੋਣਮੇਤ੍ਥ ਪਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਰਾਚਾਟਿਯੰ ਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤੰ ਲੋਣੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸੁਰੰ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਮੁਖੰ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰ ਤੇ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਸੁਰੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣੰ ਆਹਰਾਪੇਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਲੋਣੇਨ ਯੋਜੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮ ਮਨਾਪੰ ਵਾਰੁਣਿੰ ਨਾਸੇਸਿ ਬਾਲਾ''ਤਿ ਤੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯੁਟ੍ਠਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਵਾਰੁਣਿਵਾਣਿਜੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਵਾਰੁਣਿਪਾਯਕਾ ਕਹੰ ਗਤਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੋ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਆਚਰਿਯੋ ''ਬਾਲ, ਏਵਰੂਪਾ ਨਾਮ ਤੇ

ਸੁਰਾ ਨਾਸਿਤਾ''ਤਿ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ''ਅਤ੍ਥਿਦਾਨਿ ਮੇ ਇਦੰ ਕਥਾਪਾਭਤ''ਨ੍ਤਿ ਜੇਤਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਏਸ, ਗਹਪਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਕੋ ਵਾਰੁਣਿਵਾਣਿਜੋ ਜੀਵਤਿ। ਸੋ ਤਿਖਿਣੰ ਸੁਰੰ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਹੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਵਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁੰ ਗਤੋ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਸੁਰਾਯ ਲੋਣੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਸੁਰੰ ਵਿਨਾਸੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ''ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲਾ ਨਾਮ ਬਾਲਾ 'ਅਤ੍ਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਮੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੭. ''ਨ ਵੇ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੇਨ, ਅਤ੍ਥਚਰਿਯਾ ਸੁਖਾਵਹਾ।
ਹਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਵਾਰੁਣਿੰ ਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞੋ ਵਾਰੁਣਿੰ ਯਥਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਯੰ ਕੋਣ੍ਡਞ੍ਞਨਾਮਕੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ''ਅਤ੍ਥੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਲੋਣੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾਰੁਣਿੰ ਹਾਪੇਸਿ ਪਰਿਹਾਪੇਸਿ ਵਿਨਾਸੇਸਿ, ਏਵੰ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਅਨਤ੍ਥਕੁਸਲੋ ਅਤ੍ਥੰ ਹਾਪੇਤੀਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ ਏਸ ਗਹਪਤਿ ਇਦਾਨੇਵ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋ ਇਦਾਨਿਪਿ ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਰੁਣਿਦੂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੪੮] ੮. ਵੇਦਬ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨੁਪਾਯੇਨ ਯੋ ਅਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵ, ਤੇਨੇਵ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨੰ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਹੇਨ ਅਸਿਨਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਕਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਨਿਪਤਿਤ੍ਥ, ਤਞ੍ਚ ਏਕਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਕੇ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵੇਦਬ੍ਬੰ ਨਾਮ ਮਨ੍ਤੰ ਜਾਨਾਤਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਮਨ੍ਤੋ ਅਨਗ੍ਘੋ ਮਹਾਰਹੋ, ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੇ ਲਦ੍ਧੇ ਤੰ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਲ੍ਲੋਕਿਤੇ ਆਕਾਸਤੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਚੇਤਰਟ੍ਠੰ ਅਗਮਾਸਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਅਰਞ੍ਞਟ੍ਠਾਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਪੇਸਨਕਚੋਰਾ ਨਾਮ ਪਨ੍ਥਘਾਤੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵੇਦਬ੍ਬਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਞ੍ਚ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਕਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤੇ ''ਪੇਸਨਕਚੋਰਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ? ਤੇ ਕਿਰ ਦ੍ਵੇ ਜਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਧਨਾਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪੇਸੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪੇਸਨਕਚੋਰਾ''ਤ੍ਵੇਵ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇਪਿ ਚ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰੰ ''ਤ੍ਵੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਧਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਮਾਤੁਧੀਤਰੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਜੇਟ੍ਠਕਨਿਟ੍ਠੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਭਾਤਿਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਆਚਰਿਯਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਵੇਦਬ੍ਬਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁੰ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹੰ ਏਕਾਹਦ੍ਵੀਹਚ੍ਚਯੇਨ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਾ ਭਾਯਿਤ੍ਥ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਮਮ ਵਚਨੰ ਕਰੋਥ, ਅਜ੍ਜ ਧਨਵਸ੍ਸਾਪਨਕਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਾ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦੁਕ੍ਖੰ ਅਸਹਨ੍ਤਾ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਵਸ੍ਸਾਪਯਿਤ੍ਥ। ਸਚੇ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸ੍ਸਥ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਥ, ਇਮੇ ਚ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਆਚਰਿਯੰ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਧਨਤ੍ਥਾਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਚੋਰਾਪਿ ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁੰ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਤੋ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਮਣ੍ਡਲੰ ਉਟ੍ਠਹਿ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ''ਧਨਵਸ੍ਸਾਪਨਕਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਕਿੰ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਅਨੁਭੂਤੇਨ, ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰਾਨੰ ਧਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ਯਥਾਸੁਖੰ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਭੋਨ੍ਤੋ ਚੋਰਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮੰ ਕਿਮਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ? ''ਧਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਵੋ, ਧਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਖਿਪ੍ਪੰ ਮੰ ਬਨ੍ਧਨਾ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੰ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਹਤਵਤ੍ਥਾਨਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਥਾ''ਤਿ। ''ਚੋਰਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ''।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੰ ਞਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੰ ਉਲ੍ਲੋਕੇਸਿ, ਤਾਵਦੇਵ ਆਕਾਸਤੋ ਰਤਨਾਨਿ ਪਤਿੰਸੁ। ਚੋਰਾ ਤੰ ਧਨੰ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਸੁ ਭਣ੍ਡਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਯਿੰਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋਪਿ ਤੇਸੰ ਪਚ੍ਛਤੋਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਚੋਰੇ ਅਞ੍ਞੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ''ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਅਮ੍ਹੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਧਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਯਦਿ ਵੋ ਧਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਏਤੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਗਣ੍ਹਥ, ਏਸੋ ਆਕਾਸੰ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤੰ ਏਤੇਨੇਵ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਚੋਰਾ ਚੋਰੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਧਨੰ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਧਨੰ ਦਦੇਯ੍ਯੰ, ਧਨਵਸ੍ਸਾਪਨਕਨਕ੍ਖਤ੍ਤਯੋਗੋ ਪਨ ਇਤੋ ਸੰਵਚ੍ਛਰਮਤ੍ਥਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਦਿ ਵੋ ਧਨੇਨਤ੍ਥੋ, ਅਧਿਵਾਸੇਥ, ਤਦਾ ਧਨਵਸ੍ਸੰ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਚੋਰਾ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਦੁਟ੍ਠਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਇਦਾਨੇਵ ਧਨੰ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਅਞ੍ਞੰ ਸੰਵਚ੍ਛਰੰ ਅਧਿਵਾਸਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਤਿਣ੍ਹੇਨ ਅਸਿਨਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਆਦਾਯ ਪੁਨ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਾਨਿ ਪੁਰਿਸਸਤਾਨਿ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਵਸਿਟ੍ਠਾ ਅਹੇਸੁੰ, ਤਾਵ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਘਾਤਯਿੰਸੁ। ਏਵੰ ਤੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੰ।

ਤੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਤੰ ਧਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਗਾਮਸਮੀਪੇ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨੇ ਧਨੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਖਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ, ਏਕੋ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਪਚਾਪੇਤੁੰ ਗਾਮੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਲੋਭੋ ਚ ਨਾਮੇਸ ਵਿਨਾਸਮੂਲਮੇਵਾਤਿ ਧਨਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤਸ੍ਮਿੰ ਆਗਤੇ ਇਦੰ ਧਨੰ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਤੰ ਆਗਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਖਗ੍ਗੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਘਾਤੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਖਗ੍ਗੰ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿ। ਇਤਰੋਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤੰ ਧਨੰ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯੰਨੂਨਾਹੰ ਭਤ੍ਤੇ ਵਿਸੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੁਰਿਸੰ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਕੋਵ ਧਨੰ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਭਤ੍ਤੇ ਸਯੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਕੇ ਵਿਸੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ। ਤੰ ਭਤ੍ਤੰ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਇਤਰੋ ਖਗ੍ਗੇਨ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਤੰ ਧਨੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਬ੍ਬੇਵ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਏਕਾਹਦ੍ਵੀਹਚ੍ਚਯੇਨ ਧਨੰ ਆਦਾਯ ਆਗਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਆਚਰਿਯੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਕਿਣ੍ਣੰ ਪਨ ਧਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਮਮ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਵਸ੍ਸਾਪਿਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇਨ ਪਾਯਾਸਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯੰ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਮ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਮਤੋ''ਤਿ ਦਾਰੂਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੰ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ, ਪੁਰਤੋ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਸਤੇਤਿ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਵਸਾਨੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮੰ ਦ੍ਵੀਹਿ ਊਨੰ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੰ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਚੋਰੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਤੇਪਿ ਸਨ੍ਥਮ੍ਭਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਗਤਾ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇਸੰ ਧਨੰ ਆਦਾਯ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪਵਿਟ੍ਠਮਗ੍ਗੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਿਕਬਦ੍ਧਸ੍ਸ ਧਨਸ੍ਸ ਰਾਸਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕੰ ਭਤ੍ਤਪਾਤਿੰ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਮਤੰ ਅਦ੍ਦਸ। ਤਤੋ ''ਇਦੰ ਨਾਮ ਤੇਹਿ ਕਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕਹੰ ਨੁ ਖੋ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤੋ ਤਮ੍ਪਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਅਪਵਿਦ੍ਧੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਚਰਿਯੋ ਮਮ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵੇਨ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਤੇਨ ਪੁਰਿਸਸਹਸ੍ਸੰ ਵਿਨਾਸਿਤੰ, ਅਨੁਪਾਯੇਨ ਵਤ ਅਕਾਰਣੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿੰ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਚਰਿਯੋ ਵਿਯ ਮਹਾਵਿਨਾਸਮੇਵ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੮. ‘‘ਅਨੁਪਾਯੇਨ ਯੋ ਅਤ੍ਥਂ, ਇਚ੍ਛਤਿ ਸੋ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ।
ਚੇਤਾ ਹਨਿਂਸੁ ਵੇਦਬ੍ਬਂ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਬ੍ਯਸਨਮਜ੍ਝਗੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋ ਵਿਹਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਅਨੁਪਾਯੇਨ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਂ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਸੁਖਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਅਕਾਲੇ ਵਾਯਾਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਹਞ੍ਞਤਿ ਕਿਲਮਤਿ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। **ਚੇਤਾ**ਤਿ ਚੇਤਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਚੋਰਾ। **ਹਨਿਂਸੁ ਵੇਦਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਬ੍ਬਮਨ੍ਤਵਸੇਨ ‘‘ਵੇਦਬ੍ਬੋ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਹਨਿਂਸੁ। **ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਬ੍ਯਸਨਮਜ੍ਝਗੂ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਚ ਅਨਵਸੇਸਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਘਾਤਯਮਾਨਾ ਬ੍ਯਸਨਂ ਅਧਿਗਚ੍ਛਿਂਸੁ ਪਟਿਲਭਿਂਸੂਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਯਥਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯੋ ਅਨੁਪਾਯੇਨ ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਪਰਕ੍ਕਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਧਨਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਵਿਨਾਸਪਚ੍ਚਯੋ ਜਾਤੋ, ਏਵਮੇਵ ਯੋ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਅਨੁਪਾਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਾਯਾਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬੋ ਸੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚ ਵਿਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਵਿਨਾਸਪਚ੍ਚਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਵਨਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਤਾਸੁ ਸਾਧੁਕਾਰਂ ਦਦਮਾਨਾਸੁ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਧਨਂ ਉਪਾਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਗ੍ਗਪਥਂ ਪੂਰਯਮਾਨੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਨ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਵ, ਦੁਬ੍ਬਚਤ੍ਤਾ ਪਨ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਵੇਦਬ੍ਬਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵੇਦਬ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੪੯] ੯. ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਪਤਿਮਾਨੇਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਆਜੀਵਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰੇਕਂ ਕੁਲਧੀਤਰਂ ਜਨਪਦੇ ਏਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਨਾਮ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਦਿਵਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲੂਪਕਂ ਆਜੀਵਕਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਂ ਏਕਂ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਸੋਭਨਂ ਨੁ ਖੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਅਯਂ ਮਂ ਪਠਮਂ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਦਿਵਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਹੋਤੁ, ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਅਸੋਭਨਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ, ਮਾ ਅਜ੍ਜ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਰਿਤ੍ਥ, ਸਚੇ ਕਰਿਸ੍ਸਥ, ਮਹਾਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਸਬ੍ਬਂ ਮਙ੍ਗਲਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਅਨਾਗਮਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਹਿ ਅਜ੍ਜ ਦਿਵਸੋ ਠਪਿਤੋ, ਨੇ ਚ ਖੋ ਆਗਤਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਬਹੁ ਵਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਕਿਂ ਨੋ ਤੇਹਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਧੀਤਰਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਯਥਾਕਤੇਨੇਵ ਮਙ੍ਗਲੇਨ ਧੀਤਰਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ।

ਇਤਰੇ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਥ ਨੋ ਦਾਰਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ‘‘ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਨਾਮ ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਹਪਤਿਕਾ ਪਾਪਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਵਸਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਞ੍ਞਾਯ ਨ ਆਗਤਾ, ਆਗਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਪਟਿਗਚ੍ਛਥ , ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਰਿਕਾ ਦਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਿਂਸੁ। ਤੇ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਰਿਕਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਗਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਗਤਾ। ਤੇਨਪਿ ਆਜੀਵਕੇਨ ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯਸ੍ਸ ਕਤਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਆਜੀਵਕੇਨ ਕੁਲਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯੋ ਕਤੋ’’ਤਿ ਕਥਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਕਥਯਿਂਸੁ। ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਆਜੀਵਕੋ ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਸ ਤੇਸਂ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯਂ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਜਨਪਦਵਾਸੀਨੰ ਧੀਤਰੰ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲੂਪਕੰ ਆਜੀਵਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਏਕਾ ਮਙ੍ਗਲਕਿਰਿਯਾ, ਸੋਭਨੰ ਨੁ ਖੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਇਮੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਦਿਵਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਮੰ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਨੇਸੰ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਅਸੋਭਨੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ, ਸਚੇ ਕਰੋਥ, ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨ ਗਮਿੰਸੁ। ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ਤੇਸੰ ਅਨਾਗਮਨੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤੇ ਅਜ੍ਜ ਦਿਵਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਆਗਤਾ, ਕਿੰ ਨੋ ਤੇਹਿ, ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਧੀਤਰੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਧੀਤਰੰ ਅਦੰਸੁ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਰਿਕੰ ਯਾਚਿੰਸੁ। ਜਨਪਦਵਾਸਿਨੋ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਨਾਮ ਛਿਨ੍ਨਹਿਰਿਕਾ ਗਹਪਤਿਕਾ, ਦਿਵਸੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਰਿਕੰ ਨ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਥ, ਮਯੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਅਦਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਮਯੰ ਆਜੀਵਕੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ '''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਨ ਸੋਭਨ'ਨ੍ਤਿ ਨਾਗਤਾ, ਦੇਥ ਨੋ ਦਾਰਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ''ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵੇਨ ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਦਿਨ੍ਨਾ, ਇਦਾਨਿ ਦਿਨ੍ਨਦਾਰਿਕੰ ਕਥੰ ਪੁਨ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ।

ਏਵੰ ਤੇਸੁ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਕਲਹੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਨਗਰਵਾਸੀ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਏਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਜਨਪਦੰ ਗਤੋ ਤੇਸੰ ਨਗਰਵਾਸੀਨੰ ''ਮਯੰ ਆਜੀਵਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸੋਭਨਭਾਵੇਨ ਨਾਗਤਾ''ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਨਨੁ ਦਾਰਿਕਾਯ ਲਦ੍ਧਭਾਵੋਵ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੪੯. ''ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਪਤਿਮਾਨੇਨ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥੋ ਬਾਲੰ ਉਪਚ੍ਚਗਾ।
ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ, ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਰਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਤਿਮਾਨੇਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੰ, ''ਇਦਾਨਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਗਮਯਮਾਨੰ। **ਅਤ੍ਥੋ ਬਾਲੰ ਉਪਚ੍ਚਗਾ**ਤਿ ਏਤੰ ਨਗਰਵਾਸਿਕੰ ਬਾਲੰ ਦਾਰਿਕਾਪਟਿਲਾਭਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਤ੍ਥੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ। **ਅਤ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੰ ਅਤ੍ਥੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤੋ ਚਰਤਿ, ਸੋ ਪਟਿਲਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਥੋਵ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਨਾਮ। **ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਾਰਕਾ**ਤਿ ਇਤਰੇ ਪਨ ਆਕਾਸੇ ਤਾਰਕਾ ਕਿੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਤਰੰ ਅਤ੍ਥੰ ਸਾਧੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਕਲਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਰਿਕੰ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾਵ ਅਗਮੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸ ਆਜੀਵਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਕੁਲਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਆਜੀਵਕੋ ਏਤਰਹਿ ਆਜੀਵਕੋਵ ਅਹੋਸਿ, ਤਾਨਿਪਿ ਕੁਲਾਨਿ ਏਤਰਹਿ ਕੁਲਾਨਿਯੇਵ, ਗਾਥੰ ਵਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੫੦] ੧੦. ਦੁਮ੍ਮੇਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲੋਕਤ੍ਥਚਰਿਯੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਮਹਾਕਣ੍ਹਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੬੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਸ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਕੰਸੁ। ਸੋ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵੇਦਾਨੰ ਪਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਨ੍ਨੰ ਵਿਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਾਨੰ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿੰ ਪਾਪੁਣਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਓਪਰਜ੍ਜੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦੇਵਤਾ ਨਮਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਬਹੂ ਅਜੇਲ਼ਕਕੁਕ੍ਕੁਟਸੂਕਰਾਦਯੋ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਪੁਪ੍ਫਗਨ੍ਧੇਹਿ ਚੇਵ ਮੰਸਲੋਹਿਤੇਹਿ ਚ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਾਨਿ ਸਤ੍ਤਾ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕਾ, ਬਹੁੰ ਪਾਣਵਧੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਜਨੋ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਧਮ੍ਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋ, ਅਹੰ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ

ਉਪਾਯੇਨੇਵ ਪਾਣਵਧੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਦ੍ਦਸ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਮਹਨ੍ਤੇ ਵਟਰੁਕ੍ਖੇ ਮਹਾਜਨੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤੁਯਸਧਨਾਦੀਸੁ ਯੰ ਯੰ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤੰ ਤੰ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੰ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਥਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਤੰ ਰੁਕ੍ਖੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਨ ਅਭਿਸੇਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤੰ ਨਮਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਰਥੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਨਗਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰੇ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕੋ ਵਿਯ ਪੂਜੰ ਕਰੋਤਿ।

ਸੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਗਤਿਯੋ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹੰ ਮਨੋਰਥੋ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਮ੍ਹਿ। ਯੰ ਪਨਾਹੰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਕੰ ਅਤ੍ਥੰ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰ, ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਮਤ੍ਥਕੰ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਜਾਨਾਥ ਭੋ ਮਯਾ ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਰਜ੍ਜੰ ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਅਪਿ ਵੋਹੰ ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਵਟਰੁਕ੍ਖੰ ਗਨ੍ਧਾਦੀਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਤਦਾਹੰ ਪਤ੍ਥਨੰ ਅਕਾਸਿੰ ''ਸਚੇ ਰਜ੍ਜੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਤੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਦੇਵਤਾਯ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਇਦੰ ਰਜ੍ਜੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਇਦਾਨਿਸ੍ਸਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਪਞ੍ਚੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰ ਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਸਜ੍ਜੇਥਾ''ਤਿ। ''ਕਿੰ ਕਿੰ ਗਣ੍ਹਾਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ਭੋ ਅਹੰ ਦੇਵਤਾਯ ਆਯਾਚਮਾਨੋ ''ਯੇ ਮਯ੍ਹੰ ਰਜ੍ਜੇ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮਾਨਿ ਦਸ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਵਟ੍ਟਿਮੰਸਲੋਹਿਤਾਦੀਹਿ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਯਾਚਿੰ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵੰ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਥ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਰਾਜਾ ਉਪਰਾਜਕਾਲੇਯੇਵ ਏਵੰ ਆਯਾਚਿ 'ਸਚਾਹੰ ਰਜ੍ਜੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯੇ ਮੇ ਰਜ੍ਜੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ, ਸੋ ਇਦਾਨਿ ਪਞ੍ਚਵਿਧੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮੰ ਦਸਵਿਧੰ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੰ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਨੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਹਦਯਮੰਸਾਦੀਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਤਾਯ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁਕਾਮੋ, ਏਵੰ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਜਾਨਨ੍ਤੂ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਯੇਦਾਨਿ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮੇ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞੰ ਯਜਿਤ੍ਵਾ ਆਯਾਚਨਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੦. ''ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨੰ ਸਹਸ੍ਸੇਨ, ਯਞ੍ਞੋ ਮੇ ਉਪਯਾਚਿਤੋ।
ਇਦਾਨਿ ਖੋਹੰ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਬਹੁ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਜਨੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨੰ ਸਹਸ੍ਸੇਨਾ**ਤਿ ''ਇਦੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਅਜਾਨਨਭਾਵੇਨ, ਦਸਸੁ ਵਾ ਪਨ ਅਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥੇਸੁ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਨਭਾਵੇਨ ਦੁਟ੍ਠਾ ਮੇਧਾ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾ, ਤੇਸੰ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਨੰ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞਾਨੰ ਬਾਲਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਗਣਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤੇਨ ਸਹਸ੍ਸੇਨ। **ਯਞ੍ਞੋ ਮੇ ਉਪਯਾਚਿਤੋ**ਤਿ ਮਯਾ ਦੇਵਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਏਵੰ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਯਞ੍ਞੋ ਯਾਚਿਤੋ। **ਇਦਾਨਿ ਖੋਹੰ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਸੋ ਅਹੰ ਇਮਿਨਾ ਆਯਾਚਨੇਨ ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਪਟਿਲਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਇਦਾਨਿ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ? ਇਦਾਨਿ ਹਿ **ਬਹੁ ਅਧਮ੍ਮਿਕੋ ਜਨੋ,** ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨੇਵ ਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਅਮਚ੍ਚਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਸੁੰ। ਭੇਰਿਯਾ ਆਣੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮੰ ਸਮਾਦਾਯ ਠਿਤੋ ਏਕਪੁਰਿਸੋਪਿ ਨਾਹੋਸਿ। ਇਤਿ ਯਾਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ, ਤਾਵ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੋਪਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਦਸਸੁ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮੇਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਿਤ੍ਥ। ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਮ੍ਪਿ ਅਕਿਲਮੇਨ੍ਤੋ ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਸੀਲੰ ਰਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੰ ਆਦਾਯ ਦੇਵਨਗਰੰ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਲੋਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਚਰਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਮ੍ਮੇਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਤ੍ਥਕਾਮਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਲੋਸਕਤਿਸ੍ਸਕਪੋਤ, ਵੇਲੁਕਂ ਮਕਸਮ੍ਪਿ ਚ।
ਰੋਹਿਣੀ ਆਰਾਮਦੂਸਂ, ਵਾਰੁਣੀਦੂਸਵੇਦਬ੍ਬਂ।
ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਦੁਮ੍ਮੇਧਂ ਦਸਾਤਿ॥

ਪਠਮੋ ਪਣ੍ਣਾਸਕੋ।

੬. ਆਸੀਸਵਗ੍ਗੋ

[੫੧] ੧. ਮਹਾਸੀਲਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਸੀਸੇਥੇਵ **ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਰਜ੍ਜਾ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਰਿਯੇ ਠਤ੍ਵਾਵ ਨਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਯਸਂ ਪੁਨ ਉਪ੍ਪਾਦਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ''ਸੀਲਵਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕੋਵ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਮਹਾਸੀਲਵਰਾਜਾ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ। ਸੋ ਨਗਰਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਚਤਸ੍ਸੋ, ਮਜ੍ਝੇ ਏਕਂ, ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਨ੍ਤਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਛ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਪਣਦ੍ਧਿਕਾਨਂ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਰਿਤੋਸਯਮਾਨੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤੇ ਪਰਿਤੋਸਯਮਾਨੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਪਦੁਬ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਨ੍ਧਬਾਲ ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇ ਕਤਂ, ਨ ਤ੍ਵਂ ਮਮ ਵਿਜਿਤੇ ਵਸਿਤੁਂ ਅਰਹਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨਞ੍ਚ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਸਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਕੋਸਲਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਕੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋ ਜਾਤੋ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਆਹ – ''ਦੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਨਾਮ ਨਿਮ੍ਮਕ੍ਖਿਕਮਧੁਪਟਲਸਦਿਸਂ, ਰਾਜਾ ਅਤਿਮੁਦੁਕੋ, ਅਪ੍ਪੇਨੇਵ ਬਲਵਾਹਨੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਨਾਮ ਮਹਾ, ਅਯਞ੍ਚ 'ਅਪ੍ਪੇਨੇਵ ਬਲਵਾਹਨੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁ'ਨ੍ਤਿ ਆਹ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪਨ ਪਯੁਤ੍ਤਕਚੋਰੋ ਸਿਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਪਯੁਤ੍ਤਕੋਸਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨਾਹਂ, ਦੇਵ, ਪਯੁਤ੍ਤਕੋ, ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਵਦਾਮਿ। ਸਚੇ ਮੇ ਨ ਸਦ੍ਦਹਥ, ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਹਨਾਪੇਥ, ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੀਤੇ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਯਂ ਅਤਿਵਿਯ ਸੂਰੋ

ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਦਤਿ, ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰਿਸੇ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਹਨਾਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇ ਚੋਰੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਗਾਮਂ ਹਨਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਰਾਜਾ ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨਾਗਮਿਤ੍ਥ, ਇਤੋਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੋ ਏਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਵਿਸਹਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਮਜ੍ਝੇਜਨਪਦਂ ਹਨਾਪੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਚੋਰੇ ਰਾਜਾ ਤਥੇਵ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਏਤ੍ਤਕੇਨਾਪਿ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਸਿ, ਰਾਜਾ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਚੋਰਾਨਂ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿਯੇਵ। ਤਦਾ ਕੋਸਲਰਾਜਾ ''ਅਤਿਵਿਯ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਰਾਜਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਲਵਾਹਨਂ ਆਦਾਯ ਨਿਯਜਾਸਿ।

ਤਦਾ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਮਤ੍ਤਵਾਰਣੇਪਿ ਅਭਿਮੁਖਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨਧਮ੍ਮਾ ਅਸਨਿਯਾਪਿ ਸੀਸੇ ਪਤਨ੍ਤਿਯਾ ਅਸਨ੍ਤਸਨਸਭਾਵਾ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਰੁਚਿਯਾ ਸਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾ ਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਅਭੇਜ੍ਜਵਰਸੂਰਾ ਮਹਾਯੋਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇ ''ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਕਿਰ 'ਬਾਰਾਣਸਿਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਗਚ੍ਛਾਮ, ਨਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਜ੍ਜਸੀਮਂ ਅਨੋਕ੍ਕਨ੍ਤਮੇਵ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਤਾਤਾ, ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਕਿਲਮਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਜ੍ਜਤ੍ਥਿਕੋ ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਾਤੁ, ਮਾਗਮਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜਸੀਮਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਮਜ੍ਝਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਪੁਨਪਿ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵਦਿਂਸੁ, ਰਾਜਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਨਿਵਾਰੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਬਹਿਨਗਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ''ਤਿ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਸ੍ਸ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਿ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਦ੍ਧਂ, ਰਜ੍ਜਂ ਗਣ੍ਹਾਤੂ''ਤਿ ਪਟਿਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਪੁਨਪਿ ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਨ ਮਯਂ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਦੇਮ, ਬਹਿਨਗਰੇਯੇਵ ਨਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ, ਰਾਜਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸੇਨ ਮਹਾਤਲੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸੀਦਿ।

ਕੋਸਲਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਬਲਵਾਹਨੇਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਸੋ ਏਕਮ੍ਪਿ ਪਟਿਸਤ੍ਤੁਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਅਪਾਰੁਤਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਵੇਸਨੇ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਮਹਾਤਲਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਨਿਰਾਪਰਾਧਂ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸੇਨ ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਇਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਗਾਲ੍ਹਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਮਕਸੁਸਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣੇ ਆਵਾਟੇ ਖਨਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਏਕੋਪਿ ਹਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਂ ਪਂਸੁਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਖਨਥ, ਰਤ੍ਤਿਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤੇਸਂ ਕਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਆਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਗਾਲ੍ਹਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਕਾਲੇ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾ ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਆਘਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਾਕਾਸਿ। ਤੇਸੁਪਿ ਅਮਚ੍ਚੇਸੁ ਏਵਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਸੁਵਿਨੀਤਾ ਕਿਰਸ੍ਸ ਪਰਿਸਾ। ਅਥ ਤੇ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਸਾਮਚ੍ਚਂ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਆਮਕਸੁਸਾਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗਲਪ੍ਪਮਾਣੇ ਆਵਾਟੇ ਖਨਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ , ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਸੇਸਅਮਚ੍ਚੇਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਆਵਾਟੇਸੁ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਂਸੁਂ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਘਨਂ ਆਕੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਤਦਾ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਚੋਰਰਞ੍ਞੋ ਉਪਰਿ ਕੋਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਂ ਏਵ ਭਾਵੇਥ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਓਵਦਿ।

ਅਥ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ''ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਚ ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਸਦ੍ਦਮਕਂਸੁ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਭੀਤਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਤੇ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਇਤਰੇਪਿ ਤਥੇਵ ਸਦ੍ਦਮਕਂਸੁ। ਏਵਂ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾ ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਵਜ੍ਝਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਏਤੇ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਸੂਰਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੇਸੁ ਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਸੁਪਿ ਨ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਜੇਟ੍ਠਕਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ, ਸੇਸਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਸੇਸਾਨਂ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਡਂਸਿਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗੀਵਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗੀਵਾਯ ਡਂਸਮਾਨਂ ਹਨੁਕਟ੍ਠਿਕੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਯਨ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ

ਵਿਯ ਗਾਲ੍ਹੰ ਗਣ੍ਹਿ, ਨਾਗਬਲੇਨ ਰਵ੍ਖਾ ਹਨੁਕਟ੍ਠਿਕੇਨ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯ ਗਾਲ੍ਹੰ ਗਹਿਤਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮੋਚੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਮਹਾਵਿਰਵੰ ਵਿਰਵਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਾ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਅਟ੍ਟਸ੍ਸਰੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਏਕੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸੁਗ੍ਗਹਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਲਾਯਿੰਸੁ। ਰਵ੍ਖੋ ਹਨੁਕਟ੍ਠਿਕੇਨ ਦਲ੍ਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਸਿਙ੍ਗਾਲੇ ਅਪਰਾਪਰੰ ਸਵ੍ਵੂਰਨ੍ਤੇ ਪੰਸੁ ਸਿਥਿਲਾ ਅਹੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਚਤੂਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਰਵ੍ਖੋ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਪੰਸੁੰ ਅਪਬ੍ਯੂਹਿ, ਰਾਜਾ ਪੰਸੁਨੋ ਸਿਥਿਲਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਪਰਾਪਰੰ ਸਵ੍ਵੂਰਨ੍ਤੋ ਉਭੋ ਹਤ੍ਥੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਵਾਟਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯੰ ਓਲੁਬ੍ਭ ਵਾਤਚ੍ਛਿਨ੍ਨਵਲਾਹਕੋ ਵਿਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਅਮਚ੍ਚੇ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੰਸੁੰ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਪਰਿਵੁਤੋ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਏਕੰ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੰ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਯਕ੍ਖਾਨੰ ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਾਯ ਛਡ੍ਡੇਸੁੰ। ਤੇ ਯਕ੍ਖਾ ਤੰ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੰ ਭਾਜੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ''ਨ ਮਯੰ ਇਮੰ ਭਾਜੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਅਯੰ ਸੀਲਵਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਏਸ ਨੋ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਤੰ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੰ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਰਵ੍ਖੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਇਮੰ ਮਤਕੰ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਭੋ ਯਕ੍ਖਾ, ਅਹੰ ਇਮੰ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯੰ, ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਪਨਮ੍ਹਿ, ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵਾ''ਤਿ। ਯਕ੍ਖਾ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਠਪਿਤੰ ਵਾਸਿਤਉਦਕੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਵ੍ਖੋ ਨ੍ਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਅਦੰਸੁ। ਨ੍ਹਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸੰਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੇ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਸਾਟਕੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦੰਸੁ, ਤੇ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਚਤੁਜ੍ਜਾਤਿਯਗਨ੍ਧਸਮੁਗ੍ਗੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦੰਸੁ, ਗਨ੍ਧੇ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਸਮੁਗ੍ਗੇ ਮਣਿਤਾਲਵਣ੍ਟੇਸੁ ਠਪਿਤਾਨਿ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦੰਸੁ। ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ''ਅਵ੍ਹੰ ਕਿੰ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਛਾਤਕਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਸਿ, ਤੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੰ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦੰਸੁ, ਰਾਜਾ ਨ੍ਹਾਤਾਨੁਲਿਤ੍ਤੋ ਸੁਮਣ੍ਡਿਤਪ੍ਪਸਾਧਿਤੋ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨੰ ਭੁਞ੍ਜਿ। ਯਕ੍ਖਾ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਠਪਿਤੰ ਵਾਸਿਤਪਾਨੀਯੰ ਸੁਵਣ੍ਣਭਿਙ੍ਕਾਰੇਨੇਵ ਸੁਵਣ੍ਣਸਰਕੇਨਪਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਆਹਰਿੰਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੰ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤੰ ਪਞ੍ਚਸੁਗਨ੍ਧਿਕਸੁਪਰਿਭਾਵਿਤੰ ਤਮ੍ਬੂਲੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦੰਸੁ। ਤੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ''ਅਵ੍ਹੰ ਕਿੰ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਉਸ੍ਸੀਸਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਮਙ੍ਗਲਖਗ੍ਗੰ ਆਹਰਥਾਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਖਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੰ ਉਜੁਕੰ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕਮਜ੍ਝੇ ਅਸਿਨਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਯਕ੍ਖਾਨੰ ਸਮਵਿਭਤ੍ਤਮੇਵ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਦਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਖਗ੍ਗੰ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਯਕ੍ਖਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ''ਅਵ੍ਹੰ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕਿੰ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿੰਸੁ। ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਮੰ ਚੋਰਰਵ੍ਖੋ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭੇ ਓਤਾਰੇਥ, ਇਮੇ ਚ ਅਮਚ੍ਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਥਾਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੁ ਦੇਵਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕੰਸੁ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਚੋਰਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਤਸਿਰਿਗਬ੍ਭੇ ਸਿਰਿਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਪਮਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਖਗ੍ਗਤਲੇਨ ਉਦਰੰ ਪਹਰਿ। ਸੋ ਭੀਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਾਲੋਕੇਨ ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾਨੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਤਿੰ ਉਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਰਾਜਾਨੰ ਆਹ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਏਵਰੂਪਾਯ ਰਤ੍ତਿਯਾ ਗਹਿਤਾਰਕ੍ਖੇ ਪਿਹਿਤਦ੍ਵਾਰੇ ਭਵਨੇ ਆਰਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਨਿਰੋਕਾਸੇ ਠਾਨੇ ਖਗ੍ਗੰ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਕਥੰ ਨਾਮ ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੰ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਮਨਾਕਾਰੰ ਸਬ੍ਬੰ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਕਥੇਸਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚੋਰਰਾਜਾ ਸੰਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹੰ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਗੁਣੇ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਪਰੇਸੰ ਲੋਹਿਤਮੰਸਖਾਦਕੇਹਿ ਪਨ ਕਕ੍ਖਲ਼ੇਹਿ ਫਰੁਸੇਹਿ ਯਕ੍ਖੇਹਿ ਤਵ ਗੁਣਾ ਞਾਤਾ, ਨ ਦਾਨਾਹੰ, ਨਰਿਨ੍ਦ , ਏਵਰੂਪੇ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਯਿ ਦੁਬ੍ਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਖਗ੍ਗੰ ਆਦਾਯ ਸਪਥੰ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਯਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਞ੍ਚਕੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭੇਰਿੰ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੇਨਿਯੋ ਚ ਅਮਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕੇ ਚ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਪੁਰਤੋ ਆਕਾਸੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦੰ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੀਲਵਰਵ੍ਖੋ ਗੁਣੇ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇਯੇਵ ਪੁਨ ਰਾਜਾਨੰ

ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਚੋਰੂਪਦ੍ਦਵੋ ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਰੋ, ਮਯਾ ਗਹਿਤਾਰਕ੍ਖਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੇਸੁਞ੍ਞਕਾਰਕਸ੍ਸ ਆਣਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਵਾਹਨਂ ਆਦਾਯ ਸਕਰਟ੍ਠਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸੀਲਵਰਾਜਾਪਿ ਖੋ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤੋ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਰਭਪਾਦਕੇ ਕਞ੍ਚਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਞ੍ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਜੀਵਿਤਪਟਿਲਾਭੋ ਮਯਿ ਵੀਰਿਯਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਵੀਰਿਯਬਲੇਨ ਪਨਾਹਂ ਨਟ੍ਠਞ੍ਚ ਇਮਂ ਯਸਂ ਪਟਿਲਭਿਂ, ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸਸ੍ਸ ਚ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਅਦਾਸਿਂ, ਆਸਚ੍ਛੇਦਂ ਵਤ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵੀਰਿਯਮੇਵ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਕਤਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਹਿ ਫਲਂ ਨਾਮ ਏਵਂ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨਵਸੇਨ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੧. ‘‘ਆਸੀਸੇਥੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਵੋਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਯਥਾ ਇਚ੍ਛਿਂ ਤਥਾ ਅਹੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਸੀਸੇਥੇ**ਵਾਤਿ ‘‘ਏਵਾਹਂ ਵੀਰਿਯਂ ਆਰਭਨ੍ਤੋ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੀਰਿਯਬਲੇਨ ਆਸਂ ਕਰੋਥੇਵ। **ਨ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ ਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਵੀਰਿਯਸ੍ਸ ਫਲਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਆਸਚ੍ਛੇਦਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਵੋਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੋਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ , ਅਹਂ ਅਜ੍ਜ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। **ਯਥਾ ਇਚ੍ਛਿਂ ਤਥਾ ਅਹੂ**ਤਿ ਅਹਞ੍ਹਿ ਆਵਾਟੇ ਨਿਖਾਤੋ ਤਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਇਚ੍ਛਿਂ, ਸੋ ਅਹਂ ਇਮਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਥੇਵਾਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਇਚ੍ਛਿਂ, ਤਥੇਵ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾ ਜਾਤੋਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਅਹੋ ਵਤ ਭੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਵੀਰਿਯਫਲਂ ਨਾਮ ਸਮਿਜ੍ਝਤੀ’’ਤਿ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਪਦੁਟ੍ਠਾਮਚ੍ਚੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਮਚ੍ਚਸਹਸ੍ਸਂ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਸੀਲਵਮਹਾਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸੀਲਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੫੨] ੨. ਚੂਲ਼ਜਨਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾ**ਯਮੇਥੇ**ਵ **ਪੁਰਿਸੋ**ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਮੇਵਾਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ **ਮਹਾਜਨਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੨੩ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਜਨਕਰਾਜਾ ਪਨ ਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੨. ‘‘ਵਾਯਮੇਥੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਵੋਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ, ਉਦਕਾ ਥਲਮੁਬ੍ਭਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵਾ**ਯਮੇਥੇ**ਵਾਤਿ ਵਾਯਾਮਂ ਕਰੋਥੇਵ। **ਉਦਕਾ ਥਲਮੁਬ੍ਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਦਕਤੋ ਥਲਮੁਤ੍ਤਿਣ੍ਣਂ ਥਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਇਧਾਪਿ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਜਨਕਰਾਜਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋਵ ਅਹੋਸੀਤਿ।

ਚੂਲ਼ਜਨਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੫੩] ੩. ਪੁਣ੍ਣਪਾਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਥੇਵ ਪੁਣ੍ਣਾ ਪਾਤਿਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਸਵਾਰੁਣਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਂ ਸਮਯਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸੁਰਾਧੁਤ੍ਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਮਨ੍ਤਯਿਂਸੁ – ''ਸੁਰਾਮੂਲਂ ਨੋ ਖੀਣਂ, ਕਹਂ ਨੁ ਖੋ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਕ੍ਖਲ਼ਧੁਤ੍ਤੋ ਆਹ ''ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ। ''ਕਤਰੋ ਉਪਾਯੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕਨਿਵਤ੍ਥੋ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਮਯਂ ਸੁਰਾਪਾਤਿਯਂ ਵਿਸਞ੍ਞੀਕਰਣਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਪਾਨਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਆਗਮਨਕਾਲੇ 'ਇਤੋ ਏਹਿ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ'ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੁਰਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਞ੍ਞੀਭੂਤਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾ ਚ ਸਾਟਕੇ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮੂਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਪਟਿਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਇਤੋ ਤਾਵ ਆਗਚ੍ਛਥ , ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਤਿਮਨਾਪਾ ਸੁਰਾ, ਥੋਕਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਕਿਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ ਸਮਾਨੋਪਿ ਪਨ ''ਇਮੇ ਧੁਤ੍ਤੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਆਪਾਨਭੂਮਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸੁਰਾ ਇਮੇਹਿ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨ ਯੋਜਿਤਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮੇ ਇਤੋ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਹਰੇ ਦੁਟ੍ਠਧੁਤ੍ਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ 'ਸੁਰਾਪਾਤਿਯਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤੇ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਞ੍ਞੀ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਆਪਾਨਮਣ੍ਡਲਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਕੇਵਲਂ ਇਮਂ ਸੁਰਂ ਵਣ੍ਣੇਥ, ਏਕੋਪਿ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤੁਂ ਨ ਉਸ੍ਸਹਤਿ। ਸਚੇ ਅਯਂ ਅਯੋਜਿਤਾ ਅਸ੍ਸ, ਇਮਂ ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਪਿਵੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਤੇ ਧੁਤ੍ਤੇ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਧੁਤ੍ਤੇਹਿ ਕਤਕਾਰਣਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਗਹਪਤਿ ਤੇ ਧੁਤ੍ਤਾ ਤਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ ਜਾਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਪਣ੍ਡਿਤੇਪਿ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾਪੇਤੇ ਧੁਤ੍ਤਾ ਏਵਮੇਵ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਪਟਿਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋਪਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਕਿਰਿਯਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਨਾਮੇਤੇ ਕਾਤੁਕਾਮਾ, ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨੇ ਇਤੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਭੋਨ੍ਤੋ, ਧੁਤ੍ਤਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਮ ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਨਿਸੀਦਥਾ''ਤਿ ਰਾਜੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਞ੍ਛਿ। ਧੁਤ੍ਤਾ ''ਇਤੋ ਏਥ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜੇਨ ਸਂਯੋਜਿਤਾ ਸੁਰਾਪਾਤਿਯੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਭੋਨ੍ਤੋ ਧੁਤ੍ਤਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰਿਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਰਾਪਾਤਿਯੋ ਯਥਾਪੂਰਿਤਾਵ ਠਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਕੇਵਲਂ ਸੁਰਂ ਵਣ੍ਣੇਥ, ਨ ਪਨ ਪਿਵਥ। ਸਚਾਯਂ ਮਨਾਪਾ ਅਸ੍ਸ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਪਿਵੇਯ੍ਯਾਥ, ਇਮਾਯ ਪਨ ਵਿਸਸਂਯੁਤ੍ਤਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਮਨੋਰਥਂ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੩. ''ਤਥੇਵ ਪੁਣ੍ਣਾ ਪਾਤਿਯੋ, ਅਞ੍ਞਾਯਂ ਵਤ੍ਤਤੇ ਕਥਾ।
ਆਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਨ ਚਾਯਂ ਭਦ੍ਦਿਕਾ ਸੁਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਥੇਵਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਮਯਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਇਦਾਨਿਪਿ ਇਮਾ ਸੁਰਾਪਾਤਿਯੋ ਤਥੇਵ ਪੁਣ੍ਣਾ। **ਅਞ੍ਞਾਯਂ ਵਤ੍ਤਤੇ ਕਥਾ**ਤਿ ਯਾ ਅਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਰਾਵਣ੍ਣਨਕਥਾ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਸਾ ਅਞ੍ਞਾਵ ਅਭੂਤਾ ਅਤਚ੍ਛਾ। ਯਦਿ ਹਿ ਏਸਾ ਸੁਰਾ ਮਨਾਪਾ ਅਸ੍ਸ, ਤੁਮ੍ਹੇਪਿ ਪਿਵੇਯ੍ਯਾਥ, ਉਪਡ੍ਢਪਾਤਿਯੋ ਅਵਸਿਸ੍ਸੇਯ੍ਯੁਂ। ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਨ ਏਕੇਨਾਪਿ ਸੁਰਾ ਨ ਪੀਤਾ। **ਆਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਾਮਿ। **ਨ ਚਾਯਂ ਭਦ੍ਦਿਕਾ ਸੁਰਾ**ਤਿ ''ਨੇਵਾਯਂ ਭਦ੍ਦਿਕਾ ਸੁਰਾ, ਵਿਸਸਂਯੋਜਿਤਾਯ ਏਤਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਧੁਤ੍ਤੇ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਤੇ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਯਾਵਜੀਵਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਧੁਤ੍ਤਾ ਏਤਰਹਿ ਧੁਤ੍ਤਾ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

[੫੪] ੪. ਕਿਂਫਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਦੁਰਾਰੁਹਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਫਲਕੁਸਲਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਰਾਮੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਅਮ੍ਬਾਦੀਨਿ ਨਾਨਾਫਲਾਨਿ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਮਾਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ''ਏਤਂ ਫਲਂ ਆਮਂ, ਏਤਂ ਨ ਸੁਪਕ੍ਕਂ, ਏਤਂ ਸੁਪਕ੍ਕ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਂ ਸੋ ਵਦਤਿ, ਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਫਲਕੁਸਲੋ ਭੂਮਿਯਂ ਠਿਤੋਵ ਰੁਕ੍ਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ 'ਏਤਂ ਫਲਂ ਆਮਂ, ਏਤਂ ਨ ਸੁਪਕ੍ਕਂ, ਏਤਂ ਸੁਪਕ੍ਕ'ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ। ਯਂ ਸੋ ਵਦਤਿ, ਤਂ ਤਥੇਵ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਮੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਫਲਕੁਸਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਫਲਕੁਸਲਾਯੇਵ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਹਾਵਤ੍ਤਨਿਅਟਵਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟਵਿਯਾ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਾ ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਿਸਪਤ੍ਤਾਨਿ, ਵਿਸਪੁਪ੍ਫਾਨਿ, ਵਿਸਫਲਾਨਿ, ਵਿਸਮਧੂਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤਂ, ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਂ ਵਾ ਫਲਂ ਵਾ ਪਲ੍ਲਵਂ ਵਾ ਮਂ ਅਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਾ ਖਾਦਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਂ ਓਤਰਿਂਸੁ। ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਚ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਕਿਂਫਲਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਸਾਖਾਪਲਾਸਪੁਪ੍ਫਫਲਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਮ੍ਬਸਦਿਸਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਕੇਵਲਂ ਵਣ੍ਣਸਣ੍ਠਾਨਤੋਵ, ਗਨ੍ਧਰਸੇਹਿਪਿਸ੍ਸ ਆਮਪਕ੍ਕਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਅਮ੍ਬਫਲਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਖਾਦਿਤਾਨਿ ਪਨ ਹਲਾਹਲਵਿਸਂ ਵਿਯ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਲੋਲਪੁਰਿਸਾ ''ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਸਤ੍ਥਵਾਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਵ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤੇ ਸਤ੍ਥਵਾਹੇ ਆਗਤੇ ''ਅਯ੍ਯ, ਇਮਾਨਿ ਅਮ੍ਬਫਲਾਨਿ ਖਾਦਾਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨਾਯਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਫਲਰੁਕ੍ਖੋ ਨਾਮੇਸ, ਨਾਯਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ, ਮਾ ਖਾਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਯੇ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਤੇਪਿ ਵਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਮਧੁਰਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰੋਗੇ ਅਕਾਸਿ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਬਫਲਾਨੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਇਮਾਨਿ ਵਿਸਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੇਯੇਵ ''ਮਯ੍ਹਂ ਬਲਿਬਦ੍ਦਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਕਟਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਨਿਰੋਗੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਥਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ 'ਨਾਯਂ ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ'ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤੇ ''ਮਯਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਸਤ੍ਥਵਾਹਜੇਟ੍ਠਕੋ ਨੋ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸੀ''ਤਿ? ਸੋ ''ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਅਞ੍ਞਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੪. ''ਨਾਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਦੁਰਾਰੁਹੋ, ਨਪਿ ਗਾਮਤੋ ਆਰਕਾ।

ਆਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਨਾਯਂ ਸਾਦੁਫਲੋ ਦੁਮੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ ਦੁਰਾਰੁਹੋ**ਤਿ ਅਯਂ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖੋ ਨ ਦੁਕ੍ਖਾਰੁਹੋ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਨਿਸ੍ਸੇਣੀ ਵਿਯ ਸੁਖੇਨਾਰੋਹਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾਤਿ ਵਦਤਿ। **ਨਪਿ ਗਾਮਤੋ ਆਰਕਾ**ਤਿ ਗਾਮਤੋ ਦੂਰੇ ਠਿਤੋਪਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋਯੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਆਕਾਰਣੇਨ ਜਾਨਾਮੀ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਦੁਵਿਧੇਨ ਕਾਰਣੇਨਾਹਂ ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਜਾਨਾਮਿ। ਕਿਨ੍ਤਿ? **ਨਾਯਂ ਸਾਦੁਫਲੋ ਦੁਮੋ**ਤਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਅਯਂ ਮਧੁਰਫਲੋ

ਅਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸ, ਏਵੰ ਸੁਖਾਰੁਲ੍ਹੇ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਿਤੇ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਏਕਮ੍ਪਿ ਫਲਂ ਨ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਫਲਖਾਦਕਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਰਿਵੁਤੋਵ ਅਸ੍ਸ। ਏਵੰ ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਭਾਵੰ ਅਞ੍ਞਾਸਿਨ੍ਤਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸੋਤ੍ਥਿਗਮਨਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਏਵੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਫਲਕੁਸਲਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਿਂਫਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੫੫] ੫. ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਅਲੀਨੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਸ੍ਸਟ੍ਠਵੀਰਿਯੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਵੀਰਿਯਂ ਕਾਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵੀਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਅਟ੍ਠਸਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਸਬ੍ਬਕਾਮੇਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਲਕ੍ਖਣਕੁਸਲਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਕੁਮਾਰੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਕਮ੍ਮੇ ਪਞ੍ਞਾਤੋ ਪਾਕਟੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਗ੍ਗਪੁਰਿਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਬ੍ਯਾਕਰਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ''ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸੇ ਠਿਤਂ ਰਾਜਾ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਨਗਰੇ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹ, ਇਦਞ੍ਚਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਭਾਗਂ ਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਸਹਸ੍ਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਪਞ੍ਚਾਵੁਧੋ ਬਾਰਾਣਸਿਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਸਿਲੇਸਲੋਮਯਕ੍ਖੇਨ ਨਾਮ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਂ ਏਕਂ ਅਟਵਿਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਨਂ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭੋ ਮਾਣਵ, ਮਾ ਇਮਂ ਅਟਵਿਂ ਪਵਿਸ, ਸਿਲੇਸਲੋਮਯਕ੍ਖੋ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤਕ੍ਕੇਨ੍ਤੋ ਅਸਮ੍ਭੀਤਕੇਸਰਸੀਹੋ ਵਿਯ ਅਟਵਿਂ ਪਾਵਿਸਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਟਵਿਮਜ੍ਝਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਸੋ ਯਕ੍ਖੋ ਤਾਲਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੂਟਾਗਾਰਮਤ੍ਤਂ ਸੀਸਂ ਪਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ, ਦਕਲਿਮਕੁਲ਼ਮਤ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇ ਦਾਠਾ ਚ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਤਮੁਖੋ ਕਬਰਕੁਚ੍ਛਿ ਨੀਲਹਤ੍ਥਪਾਦੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਯਾਸਿ, ਤਿਟ੍ਠ ਭਕ੍ਖੋਸਿ ਮੇ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਯਕ੍ਖ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਇਧ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਤ੍ਵਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਂ ਉਪਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਵਿਸਪੀਤੇਨ ਹਿ ਸਰੇਨ ਤਂ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥੇਵ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਹਲਾਹਲਵਿਸਪੀਤਂ ਸਰਂ ਸਨ੍ਨਯ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿ, ਸੋ ਯਕ੍ਖਸ੍ਸ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਪਞ੍ਞਾਸ ਸਰੇ ਮੁਞ੍ਚਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਤਸ੍ਸ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿਂਸੁ। ਯਕ੍ਖੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਸਰੇ ਫੋਟੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਪਿ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਹਰਿ, ਤੇਤ੍ਤਿਂਸਙ੍ਗੁਲਾਯਤੋ ਖਗ੍ਗੋ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਅਥ ਨਂ ਕਣਯੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਲ੍ਲੀਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਲ੍ਲੀਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਕੁਨ੍ਤੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਲ੍ਲੀਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਯਕ੍ਖ, ਤੇ ਅਹਂ 'ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮਾ'ਤਿ ਸੁਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਅਹਂ ਤਯਾ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਂ ਅਟਵਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਨ ਧਨੁਆਦੀਨਿ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋ,

ਅਤ੍ਤਾਨਂਯੇਵ ਪਨ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਅਜ੍ਜ ਤਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਨ੍ਨਾਦੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣਹਤ੍ਥੇਨ ਯਕ੍ਖਂ ਪਹਰਿ, ਹਤ੍ਥੋ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਵਾਮਹਤ੍ਥੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਵਾਮਪਾਦੇਨ ਪਹਰਿ, ਸੋਪਿ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ''ਸੀਸੇਨ ਤਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੀਸੇਨ ਪਹਰਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਲੋਮੇਸੁਯੇਵ ਅਲ੍ਲੀਯਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚੋਡ੍ਡਿਤੋ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਬਦ੍ਧੋ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੋਪਿ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰਜ੍ਜੋਵ ਅਹੋਸਿ।

ਯਕ੍ਖੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਏਕੋ ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ ਪੁਰਿਸਾਜਾਨੀਯੋ, ਨ ਪੁਰਿਸਮਤ੍ਤੋਵ, ਮਾਦਿਸੇਨ ਨਾਮਸ੍ਸ ਯਕ੍ਖੇਨ ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਇਮਂ ਮਗ੍ਗਂ ਹਨਨ੍ਤੇਨ ਏਕੋਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਨ ਭਾਯਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਅਵਿਸਹਨ੍ਤੋ ''ਕਸ੍ਮਾ ਨੁ ਖੋ, ਤ੍ਵਂ ਮਾਣਵ, ਮਰਣਭਯਂ ਨ ਭਾਯਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ, ਯਕ੍ਖ, ਭਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਏਕਂ ਮਰਣਂ ਨਿਯਤਮੇਵ, ਅਪਿਚ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਿ ਵਜਿਰਾਵੁਧਂ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਮਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਂ ਆਵੁਧਂ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਂ ਤੇ ਅਨ੍ਤਾਨਿ ਖਣ੍ਡਾਖਣ੍ਡਿਕਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਤਿ। ਇਤਿ ਉਭੋਪਿ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨਾਹਂ ਨ ਭਾਯਾਮੀ''ਤਿ। ਇਦਂ ਕਿਰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਞਾਣਾਵੁਧਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਥੇਸਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਮਾਣਵੋ ਸਚ੍ਚਮੇਵ ਭਣਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸੀਹਸ੍ਸ ਸਰੀਰਤੋ ਮੁਗ੍ਗਬੀਜਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਮਯ੍ਹਂ ਕੁਚ੍ਛਿ ਜੀਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾਣਵ, ਪੁਰਿਸਸੀਹੋ ਤ੍ਵਂ, ਨ ਤੇ ਅਹਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਜ੍ਜ ਰਾਹੁਮੁਖਾ ਮੁਤ੍ਤਚਨ੍ਦੋ ਵਿਯ ਮਮ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸੁਹਜ੍ਜਮਣ੍ਡਲਂ ਤੋਸੇਨ੍ਤੋ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ''ਯਕ੍ਖ, ਅਹਂ ਤਾਵ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕੁਸਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਲੁਦ੍ਦੋ ਲੋਹਿਤਪਾਣਿ ਪਰਰੁਹਿਰਮਂਸਭਕ੍ਖੋ ਯਕ੍ਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਸਚੇ ਇਧਾਪਿ ਠਤ੍ਵਾ ਅਕੁਸਲਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਨ੍ਧਕਾਰਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਮਂ ਦਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਯਾ ਅਕੁਸਲਂ ਕਾਤੁਂ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਿਰਯੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇ ਅਸੁਰਕਾਯੇ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਪ੍ਪਾਯੁਕਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲ੍ਯਕਮ੍ਮਾਨਂ ਆਦੀਨਵਂ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਸੀਲਾਨਂ ਆਨਿਸਂਸਞ੍ਚ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਕਾਰਣੇਹਿ ਯਕ੍ਖਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਨਂ ਅਟਵਿਯਾ ਬਲਿਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਂ ਦੇਵਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਦ੍ਧਪਞ੍ਚਾਵੁਧੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੫. ''ਯੋ ਅਲੀਨੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਅਲੀਨਮਨਸੋ ਨਰੋ।
ਭਾਵੇਤਿ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ।
ਪਾਪੁਣੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ, ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਲੀਨੇਨ ਅਸਂਕੁਟਿਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਅਲੀਨਮਨੋ ਅਲੀਨਜ੍ਝਾਸਯੋਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨਵਜ੍ਜਟ੍ਠੇਨ ਕੁਸਲਂ ਸਤ੍ਤਤਿਂ ਸਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਭੇਦਂ ਧਮ੍ਮਂ ਭਾਵੇਤਿ ਵਡ੍ਢੇਤਿ, ਵਿਸਾਲੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਤਿ ਚਤੂਹਿ ਯੋਗੇਹਿ ਖੇਮਸ੍ਸ ਨਿਬ੍ਬਾਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਸੋ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਖਾਰੇਸੁ ''ਅਨਿਚ੍ਚਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਤਿਲਕ੍ਖਣਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਵਿਪਸ੍ਸਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਬੋਧਿਪਕ੍ਖਿਯਧਮ੍ਮੇ ਭਾਵੇਨ੍ਤੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਏਕਸਂਯੋਜਨਮ੍ਪਿ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯਕਰਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ''ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯੋ''ਤਿ ਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਤਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ।

ਏਵਂ ਸੱਥਾ ਅਰਹੱਤੇਨ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹੱਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੱਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਯਕ੍ਖੋ ਅਙ੍ਗੁਲਿਮਾਲੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੫੬] ੬. ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਪਹਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸੱਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਤਨਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਏਕਵਿਧੇਨ ਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਦੁਵਿਧੇਨ, ਤਿਵਿਧੇਨ, ਚਤੁਬ੍ਬਿਧੇਨ, ਪਞ੍ਚਵਿਧੇਨ, ਛਬ੍ਬਿਧੇਨ, ਸਤ੍ਤਵਿਧੇਨ, ਅਟ੍ਠਵਿਧੇਨ, ਨਵਵਿਧੇਨ, ਦਸਵਿਧੇਨ, ਬਹੁਵਿਧੇਨ ਸੀਲਂ ਨਾਮ। ਇਦਂ ਚੂਲ਼ਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਮਜ੍ਝਿਮਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਮਹਾਸੀਲਂ ਨਾਮ। ਇਦਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸਂਵਰਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਸਂਵਰਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਆਜੀਵਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਸੀਲਂ ਨਾਮ, ਇਦਂ ਪਚ੍ਚਯਪਟਿਸੇਵਨਸੀਲਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਸੀਲਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਂ ਸੀਲਂ ਨਾਮ ਅਤਿਬਹੁ, ਅਹਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਤਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੀਲਂ ਪੂਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਗਿਹੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਞ੍ਚ ਪੋਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਹਂ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਆਹਂਸੁ ''ਆਵੁਸੋ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਦਸਬਲਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਵ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਤੇ ਤਂ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਸੱਥਾ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਕਿਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਤ੍ਥਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਅਹਂ ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਮਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮ੍ਹਾਤਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬਹੁਂ ਸੀਲਂ ਆਚਿਕ੍ਖਥ। ਯਤ੍ਤਕਂ ਏਸ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਮੇਵ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਤਂ ਮਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ, ਅਹਮੇਤ੍ਥ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਿਂ ਤੇ ਬਹੁਨਾ ਸੀਲੇਨ, ਤੀਣਿਯੇਵ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ? ''ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਤੇਨ ਹਿ ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਂ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰਂ ਮਨੋਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਤੀਣਿ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਰਕ੍ਖ, ਮਾ ਕਾਯੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿ, ਮਾ ਵਾਚਾਯ, ਮਾ ਮਨਸਾ। ''ਗਚ੍ਛ ਮਾ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਿ, ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿਯੇਵ ਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਾ''ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸੀਲਾਨੀ''ਤਿ ਸੱਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਾਨਿ ਤੀਣਿ ਸੀਲਾਨਿ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋਵ ਅਞ੍ਞਾਸਿ ''ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਂ ਸੀਲਮ੍ਪਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਤੇ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬੁਦ੍ਧਭਾਵੇਨ ਮਂ ਬੁਜ੍ਝਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬੁਦ੍ਧਸੁਬੁਦ੍ਧਤਾਯ ਅਨੁੱਤਰਧਮ੍ਮਰਾਜਤਾਯ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸੀਲਂ ਤੀਸੁਯੇਵ ਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ, ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਵਤ ਮੇ ਸੱਥਾ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹੇਨੇਵ ਅਰਹੱਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਤਂ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁਂ 'ਬਹੁਸੀਲਾਨਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ'ਤਿ ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸੀਲਾਨਿ ਤੀਹਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇਹਿ ਸਙ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੱਥਾ ਅਰਹੱਤਂ ਪਾਪੇਸਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਬਲਂ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੱਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁੱਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਤਿਗਰੁਕੋਪਿ ਭਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਵਸੇਨ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੋ ਲਹੁਕੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਵਿਭਾਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਕਸ੍ਸਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਛਡ੍ਡਿਤਗਾਮਕੇ ਖੇਤ੍ਤੇ ਕਸਿਂ ਕਸਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਏਕੋ ਵਿਭਵਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਊਰੁਮਤ੍ਤਪਰਿਣਾਹਂ ਚਤੁਹਤ੍ਥਾਯਾਮਂ ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਙ੍ਗਲਂ ਲਗਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ‘‘ਮੂਲਸਨ੍ਤਾਨਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪਂਸੁਂ ਵਿਯੂਹਨ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਂਸੁਨਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸਂ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਯੁਗਨਙ੍ਗਲਾਦੀਨਿ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤ੍ਤਕਂ ਕੁਚ੍ਛਿਭਰਣਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪਯੋਜੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਦਾਨਾਦਿਪੁਞ੍ਞਕਿਰਿਯਾਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਵਿਭਤ੍ਤਕਾਲੇ ਸੋ ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਸਲ੍ਲਹੁਕੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਚਤੁਧਾ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਇਤਿ ਭਗਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੬. ‘‘ਯੋ ਪਹਟ੍ਠੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ, ਪਹਟ੍ਠਮਨਸੋ ਨਰੋ।
ਭਾਵੇਤਿ ਕੁਸਲਂ ਧਮ੍ਮਂ, ਯੋਗਕ੍ਖੇਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਿਯਾ।
ਪਾਪੁਣੇ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ, ਸਬ੍ਬਸਂਯੋਜਨਕ੍ਖਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਹਟ੍ਠੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਨੀਵਰਣੇਨ। **ਪਹਟ੍ਠਮਨਸੋ**ਤਿ ਤਾਯ ਏਵ ਵਿਨੀਵਰਣਤਾਯ ਪਹਟ੍ਠਮਾਨਸੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਂ ਵਿਯ ਪਹਂਸਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਜ੍ਜੋਤਿਤਸਪ੍ਪਭਾਸਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਅਰਹਤ੍ਤਕੂਟੇਨ ਦੇਸਨਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਲਦ੍ਧਪੁਰਿਸੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੫੭] ੭. ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਤਾਸਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਨ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਪਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਅਸ੍ਸਪੋਤਕਪ੍ਪਮਾਣੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਕਚਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਨਦਿਯਾ ਵੇਮਜ੍ਝੇ ਏਕੋ ਦੀਪਕੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਅਮ੍ਬਪਨਸਾਦੀਹਿ ਫਲਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਦਿਯਾ ਓਰਿਮਤੀਰਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਦੀਪਕਸ੍ਸ ਓਰਤੋ ਨਦੀਮਜ੍ਝੇ ਏਕੋ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਪਤਤਿ, ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੀਪਕੇ ਪਤਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇਪਿ ਤਥੇਵ ਕਰੋਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਿਯਾਮੇਨ ਤਤ੍ਥ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਏਕੋ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਸਪਜਾਪਤਿਕੋ ਤਸ੍ਸਾ ਨਦਿਯਾ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਪਰਾਪਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸੇ ਦੋਹਲ਼ਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭੀਲਂ ਆਹ – ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਖੋ, ਅਯ੍ਯ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਹਦਯਮਂਸੇ ਦੋਹਲ਼ੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ। ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਲਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਤਂ ਸਾਯਂ ਦੀਪਕਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਮੇਵ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਿਵਸਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਦੀਪਕੇ ਠਿਤੋਵ ਪਾਸਾਣਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਯਂ ਪਾਸਾਣੋ ਇਦਾਨਿ ਉਚ੍ਚਤਰੋ ਖਾਯਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰ ਉਦਕਪ੍ਪਮਾਣਞ੍ਚ ਪਾਸਾਣਪ੍ਪਮਾਣਞ੍ਚ ਸੁਵਵਤ੍ਥਾਪਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਜ੍ਜ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਨਦਿਯਾ ਉਦਕਂ ਨੇਵ ਹਾਯਤਿ, ਨ ਚ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਅਥ ਚ ਪਨਾਯਂ ਪਾਸਾਣੋ ਮਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਮਯ੍ਹਂ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਨਿਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ। ਸੋ ''ਵੀਮਂਸਾਮਿ ਤਾਵ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ''ਭੋ ਪਾਸਾਣਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਵਚਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ''ਭੋ ਪਾਸਾਣਾ''ਤਿ ਆਹ। ਪਾਸਾਣੋ ਕਿਂ ਪਟਿਵਚਨਂ ਦਸ੍ਸਤਿ। ਪੁਨਪਿ ਵਾਨਰੋ ''ਕਿਂ ਭੋ ਪਾਸਾਣ, ਅਜ੍ਜ ਮਯ੍ਹਂ ਪਟਿਵਚਨਂ ਨ ਦੇਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਅਯਂ ਪਾਸਾਣੋ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਟਿਵਚਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਦਾਨਿਸ੍ਸ ਪਟਿਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਭੋ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕੋਸਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਹਂ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ''ਤਿ। ''ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਏਤ੍ਥ ਨਿਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ? ''ਤਵ ਹਦਯਮਂਸਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਞ੍ਞੋ ਮੇ ਗਮਨਮਗ੍ਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਏਸ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਵਞ੍ਚੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਵਮਾਹ ''ਸਮ੍ਮ ਕੁਮ੍ਭੀਲ, ਅਹਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਮਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ। ਕੁਮ੍ਭੀਲਾਨਞ੍ਹਿ ਮੁਖੇ ਵਿਵਟੇ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਮ੍ਮੀਲਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਿਥੀਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਥਾਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦੀਪਕਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭੀਲਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤੋ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਵਿਜ੍ਜੋਤਮਾਨੋ ਪਰਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਤਂ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੇਨ ਅਤਿਅਚ੍ਛੇਰਕਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਚਤੂਹਿ ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇ ਅਧਿਭਵਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੭. ''ਯਸ੍ਸੇਤੇ ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ ਯਥਾ ਤਵ।
ਸਚ੍ਚਂ ਧਮ੍ਮੋ ਧਿਤਿ ਚਾਗੋ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੋ ਅਤਿਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। **ਏਤੇ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਚਤੁਰੋ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗੁਣਾ। **ਸਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਵਚੀਸਚ੍ਚਂ, ''ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਯੇਵਾਤਿ ਏਤਂ ਤੇ ਵਚੀਸਚ੍ਚਂ। **ਧਮ੍ਮੋ**ਤਿ ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾ, ''ਏਵਂ ਕਤੇ ਇਦਂ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਸਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰਣਪਞ੍ਞਾ ਅਤ੍ਥਿ। **ਧਿਤੀ**ਤਿ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਵੀਰਿਯਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਤੇ ਅਤ੍ਥਿ। **ਚਾਗੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਚਾਗੋ, ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੋ। ਯਂ ਪਨਾਹਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਮਯ੍ਹਮੇਵੇਸ ਦੋਸੋ। **ਦਿਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ। **ਸੋ ਅਤਿਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਯਥਾ ਤਵ, ਏਵਂ ਏਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਧਮ੍ਮਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਯਥਾ ਮਂ ਅਜ੍ਜ ਤ੍ਵਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਤਥੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਤਿ ਅਭਿਭਵਤੀਤਿ। ਏਵਂ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਸਂਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੁਮ੍ਭੀਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਭਰਿਯਾਸ੍ਸ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਾਨਰਿਨ੍ਦਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੫੮] ੮. ਤਯੋਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਸ ਏਤੇ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਮੇਵਾਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਾਨਰਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਯੂਥਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਾਤਾਨਂ ਵਾਨਰਪੋਤਕਾਨਂ ''ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਇਮੇ ਯੂਥਂ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਭਯੇਨ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਬੀਜਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਞ੍ਞੇਵ ਪਟਿਚ੍ਚ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਵਾਨਰਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥ ਸਾ ਵਾਨਰੀ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਬ੍ਭਂ ਅਨੁਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਪਰਿਪਕ੍ਕਗਬ੍ਭਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਸੋ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਮਾਤਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਮ੍ਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ? ''ਤਾਤ, ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਯੂਥਂ ਪਰਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਸਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਤਸ੍ਸ ਮਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਹੀ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਯਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਂ। ਪਿਤਾ ਹਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚ੍ਚ ਜਾਤਾਨਂ ਵਾਨਰਪੋਤਕਾਨਂ ਯੂਥਪਰਿਹਰਣਭਯੇਨ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਬੀਜਾਨਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਨੇਹਿ ਮਂ ਤਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸੋ ਵਾਨਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ''ਅਯਂ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਯੂਥਂ ਪਰਿਹਰਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਮਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ''ਏਤਂ ਆਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗਾਲ੍ਹਂ ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਤਾਤ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਕਹਂ ਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਲਿਙ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਸੋਪਿ ਨਂ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ੇਸਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠੀਨਿ ਭਿਜ੍ਜਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਯਂ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਮਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤਿ, ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਪੁਰੇਤਰਞ੍ਞੇਵ ਮਾਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਅਵਿਦੂਰੇ ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੋ ਸਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਰਕ੍ਖਸੇਨ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਵਮਾਹ ''ਤਾਤ, ਅਹਂ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਇਮਂ ਯੂਥਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਮਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਤਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਰੋਮਿ, ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਸਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਕੁਮੁਦਿਨਿਯੋ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਉਪ੍ਪਲਿਨਿਯੋ, ਪਞ੍ਚ ਪਦੁਮਿਨਿਯੋ ਚ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ, ਗਚ੍ਛ, ਤਤੋ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਆਹਰਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਹਸਾ ਅਨੋਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਦਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਓਤਿਣ੍ਣਪਦਞ੍ਞੇਵ ਅਦ੍ਦਸ, ਨ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਪਦਂ। ਸੋ ''ਇਮਿਨਾ ਸਰੇਨ ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਮਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਸੇਨ ਮਂ ਖਾਦਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ , ਅਹਂ ਇਮਞ੍ਚ ਸਰਂ ਨ ਓਤਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਰੁਦਕਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੇਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਨਿਰੁਦਕੇ ਓਕਾਸੇ ਠਿਤਾਨੇਵ ਦ੍ਵੇ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਤੀਰੇ ਪਤਿ। ਪਰਤੀਰਤੋਪਿ ਓਰਿਮਤੀਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੇਨੇਵੁਪਾਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਏਵਂ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਰਾਸਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਗਣ੍ਹਿ, ਰਕ੍ਖਸਸ੍ਸ ਚ ਆਣਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਓਤਰਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ''ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਰਾਸਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਰਕ੍ਖਸੋ ''ਮਯਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਏਵਰੂਪੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਅਚ੍ਛਰਿਯਪੁਰਿਸੋ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਨਾਮ ਯਾਵਦਿਚ੍ਛਕਂ ਗਹਿਤਾਨਿ, ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਆਣਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਓਤਰੀ''ਤਿ ਉਦਕਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਉਦਕਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਯਸ੍ਸ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਂ ਅਭਿਭਵਤਿ, ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤਵ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਤ੍ਥਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੮. ''ਯਸ੍ਸ ਏਤੇ ਤਯੋ ਧਮ੍ਮਾ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦ ਯਥਾ ਤਵ।
ਦਕ੍ਖਿਯਂ ਸੂਰਿਯਂ ਪਞ੍ਞਾ, ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੋ ਅਤਿਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਦਕ੍ਖਭਾਵੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਭਯਂ ਵਿਧਮਿਤੁਂ ਜਾਨਨਪਞ੍ਞਾਯ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਉਤ੍ਤਮਵੀਰਿਯਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਸੂਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਰਭਾਵੋ, ਨਿਬ੍ਭਯਭਾਵਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। **ਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਞਾਪਦਟ੍ਠਾਨਾਯ ਉਪਾਯਪਞ੍ਞਾਯੇਤਂ ਨਾਮਂ।

ਏਵਂ ਸੋ ਦਕਰਕ੍ਖਸੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਹਰਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਪਿਤਾ ਮਂ ਰਾਜਾਨਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਹਰਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤਾਦਿਸੇਨ ਉਤ੍ਤਮਪੁਰਿਸੇਨ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਹਿਤੁਂ ਅਹਂ ਵਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ

ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਦੂਰਤੋਵ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹੰ ਇਮੰ 'ਰਕ੍ਖਸਭਤ੍ਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਪਹਿਣਿੰ, ਸੋ ਦਾਨੇਸ ਰਕ੍ਖਸੰ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਇਦਾਨਿਮ੍ਹਿ ਨਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤੁਧਾ ਹਦਯਫਾਲਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ। ਸੇਸਵਾਨਰਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਰਾਜਾਨੰ ਅਕੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਯੂਥਪਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਯੂਥਪਤਿਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਯੋਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੫੯] ੯. ਭੇਰਿਵਾਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮੇ ਧਮੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦੁਬ੍ਬਚੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ, ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਤ੍ਵੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭੇਰਿਵਾਦਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਕੇ ਵਸਤਿ। ਸੋ ''ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਘੁਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਮਜ੍ਜਮਣ੍ਡਲੇ ਭੇਰਿੰ ਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਧਨੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਤ੍ਤੰ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੇਰਿੰ ਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਨੰ ਲਭਿ। ਸੋ ਤੰ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਾਮੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਚੋਰਾਟਵਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਭੇਰਿੰ ਵਾਦੇਨ੍ਤੰ ਵਾਰੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਅਵਾਦੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਇਸ੍ਸਰਸ੍ਸ ਭੇਰਿੰ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਵਾਦੇਹੀ''ਤਿ ਸੋ ਪਿਤਰਾ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਿ ''ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੇਨੇਵ ਚੋਰੇ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਵਾਦੇਸਿ। ਚੋਰਾ ਪਠਮਞ੍ਞੇਵ ਭੇਰਿਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਸ੍ਸਰਭੇਰੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤਿ ਵਿਯ ਏਕਾਬਦ੍ਧੰ ਸਦ੍ਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਨਾਯੰ ਇਸ੍ਸਰਭੇਰੀ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇਯੇਵ ਜਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਵਤ ਨੋ ਲਦ੍ਧੰ ਧਨੰ ਏਕਾਬਦ੍ਧੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਦੇਨ੍ਤੋ ਨਾਸੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੫੯. ''ਧਮੇ ਧਮੇ ਨਾਤਿਧਮੇ, ਅਤਿਧਨ੍ਤਞ੍ਹਿ ਪਾਪਕੰ।
ਧਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਸਤੰ ਲਦ੍ਧੰ, ਅਤਿਧਨ੍ਤੇਨ ਨਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਮੇ ਧਮੇ**ਤਿ ਧਮੇਯ੍ਯ ਨੋ ਨ ਧਮੇਯ੍ਯ, ਭੇਰਿੰ ਵਾਦੇਯ੍ਯ ਨੋ ਨ ਵਾਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਤਿਧਮੇ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਨ ਵਾਦੇਯ੍ਯ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ? **ਅਤਿਧਨ੍ਤਞ੍ਹਿ ਪਾਪਕੰ,** ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਭੇਰਿਵਾਦਨੰ ਇਦਾਨਿ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਾਪਕੰ ਲਾਮਕੰ ਜਾਤੰ। **ਧਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਸਤੰ ਲਦ੍ਧ**ਨ੍ਤਿ ਨਗਰੇ ਧਮਨ੍ਤੇਨ ਭੇਰਿਵਾਦਨੇਨ ਕਹਾਪਣਸਤੰ ਲਦ੍ਧੰ। **ਅਤਿਧਨ੍ਤੇਨ ਨਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਚਨੰ ਅਕਤ੍ਵਾ ਯਦਿਦੰ ਅਟਵਿਯੰ ਅਤਿਧਨ੍ਤੰ, ਤੇਨ ਅਤਿਧਨ੍ਤੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਨਾਸਿਤਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਭੇਰਿਵਾਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੬੦] ੧੦. ਸਙ੍ਖਧਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮੇ ਧਮੇਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੁਬ੍ਬਚਮੇਵਾਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਖਧਮਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਪਿਤਰੰ ਆਦਾਯ ਸਙ੍ਖਧਮਨਕਮ੍ਮੇਨ ਧਨੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਨਕਾਲੇ ਚੋਰਾਟਵਿਯੰ ਪਿਤਰੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰੰ ਸਙ੍ਖੰ ਧਮਨ੍ਤੰ ਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ''ਸਙ੍ਖਸਦ੍ਦੇਨ ਚੋਰੇ ਪਲਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਧਮਿ, ਚੋਰਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਗਾਥੰ ਅਭਾਸਿ –

੬੦. ''ਧਮੇ ਧਮੇ ਨਾਤਿਧਮੇ, ਅਤਿਧਨ੍ਤਞ੍ਹਿ ਪਾਪਕੰ।
ਧਨ੍ਤੇਨਾਧਿਗਤਾ ਭੋਗਾ, ਤੇ ਤਾਤੋ ਵਿਧਮੀ ਧਮ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਤਾਤੋ ਵਿਧਮੀ ਧਮ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਸਙ੍ਖੰ ਧਮਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਭੋਗੇ ਮਮ ਪਿਤਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਧਮਨ੍ਤੋ ਵਿਧਮਿ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਸਿ ਵਿਨਾਸੇਸੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਿਤਾ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਖਧਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਆਸੀਸਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਮਹਾਸੀਲਵਜਨਕੰ, ਪੁਣ੍ਣਪਾਤਿ ਚ ਕਿੰਫਲੰ।
ਪਞ੍ਚਾਵੁਧਕਞ੍ਚਨਕ੍ਖਨ੍ਧੰ, ਵਾਨਰਿਨ੍ਦੰ ਤਯੋਧਮ੍ਮੰ।
ਭੇਰਿਵਾਦਸਙ੍ਖਧਮਨ੍ਤਿ॥

੭. ਇਤ੍ਥਿਵਗ੍ਗੋ

[੬੧] ੧. ਅਸਾਤਮਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਾ ਲੋਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਉਮ੍ਮਾਦਨ੍ਤਿਜਾਤਕੇ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਸਾਤਾ ਅਸਤਿਯੋ ਲਾਮਿਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾ, ਤ੍ਵੰ ਏਵਰੂਪੰ ਲਾਮਿਕੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਸ੍ਮਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ ਤੀਸੁ ਵੇਦੇਸੁ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਚ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿੰ ਪਤ੍ਤੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਅਗ੍ਗਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨਿਬ੍ਬਾਯਨ੍ਤੰ ਠਪਯਿੰਸੁ। ਅਥ ਨੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰੰ ਸੋਲਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਆਹੰਸੁ ''ਪੁਤ੍ਤ, ਮਯੰ ਤਵ ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਅਗ੍ਗਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਪਯਿਮ੍ਹ। ਸਚੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਭਵਿਤੁਕਾਮੋ, ਤ੍ਵੰ ਅਗ੍ਗਿੰ ਆਦਾਯ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਨਮਸ੍ਸਮਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਹੋਹਿ। ਸਚੇ ਅਗਾਰੰ ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਤੁਕਾਮੋ, ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬੰ ਸਣ੍ਠਪੇਹੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ''ਨਾਹੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਗ੍ਗਿੰ ਪਰਿਚਰਿਤੁੰ, ਕੁਟੁਮ੍ਬਮੇਵ ਸਣ੍ਠਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਭਾਗੰ ਸਹਸ੍ਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਾਸਿ।

ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਨਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਥਿਕਾ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਰਿਚਰਾਪੇਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਦੋਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪੇਸੇਤੁਕਾਮਾ ‘‘ਸੋ ਆਚਰਿਯੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬਜਤ੍ਤੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਦੋਸਂ ਕਥੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਹ – ‘‘ਉਗ੍ਗਹਿਤਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਸਿਪ੍ਪ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਆਮ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋਪਿ ਤੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਉਗ੍ਗਹਿਤੋ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤਾਤ, ਯਦਿ ਤੇ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋ ਨ ਉਗ੍ਗਹਿਤੋ, ਕਿਂ ਨਾਮ ਤੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਂ, ਗਚ੍ਛ, ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪੁਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਮਹਲ੍ਲਿਕਾ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਤਿਕਾ । ਸੋ ਤਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਨ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਭੋਜੇਨ੍ਤੋ ਪਾਯੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ। ਅਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਂ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰੇਯਜ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਵਿਤ੍ਤੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਉਦਕਫਾਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਸੋਪਿ ਖੋ ਮਾਣਵੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਹਂ ਆਚਰਿਯੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਤਾਤ, ਅਤਿਸੀਘਂ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨਨੁ ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਕੋ ਪਨ ਤੇ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬੇ ਕਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਮਾਤਾ ਆਚਰਿਯਾ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਕੋਚਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤਾ ਇਮਂ ਇਤ੍ਥਿਦੋਸੇ ਜਾਨਾਪੇਤੁਕਾਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਦਸ੍ਸਾਮਿ ਤੇ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੇ, ਤ੍ਵਂ ਅਜ੍ਜ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਮ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਮ ਮਾਤਰਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਨ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਭੋਜੇਨ੍ਤੋ ਪਾਯੇਨ੍ਤੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਹਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਦਸੀਸਪਿਟ੍ਠਿਸਮ੍ਬਾਹਨਾਦੀਨਿ ਚਸ੍ਸਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ‘ਅਯਜੇ ਜਰਂ ਪਤ੍ਤਕਾਲੇਪਿ ਤਾਵ ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਸਰੀਰਂ, ਦਹਰਕਾਲੇ ਕੀਦਿਸਂ ਅਹੋਸੀ’ਤਿ ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਰਿਕਮ੍ਮਾਦਿਕਰਣਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾਦੀਨਂ ਵਣ੍ਣਂ ਕਥੇਯਜਾਸਿ। ਯਞ੍ਚ ਤੇ ਮਮ ਮਾਤਾ ਕਥੇਤਿ, ਤਂ ਅਲਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਨਿਗੂਹਨ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਯਜਾਸਿ, ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੇ ਲਚ੍ਛਸਿ, ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨ ਲਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ ਆਚਰਿਯਾ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਵਿਧਾਨਂ ਅਕਾਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਾਣਵੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਣ੍ਣਯਮਾਨੇ ‘‘ਅਯਂ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਅਨ੍ਧਾਯ ਜਰਾਜਿਣ੍ਣਾਯ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ । ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰਵਣ੍ਣਂ ਕਥਯਮਾਨਂ ਮਾਣਵਂ ਆਹ ‘‘ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਯਜੇ, ਅਹਂ ਤਾਵ ਇਚ੍ਛੇਯਜਂ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਗਰੁਕੋ’’ਤਿ। ‘‘ਸਚੇ ਮਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਪੁਤ੍ਤਂ ਮੇ ਮਾਰੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਹਂ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਮਂ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਸਿ, ਅਹਮੇਵ ਨਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਸਾਤਾ ਲਾਮਿਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਨਾਮ ਵਯੇ ਠਿਤਾ ਰਾਗਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਮਾਨਾ ਏਵਂ ਉਪਕਾਰਕਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਾ ਜਾਤਾ। ਮਾਣਵੋ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਕਥਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸੁਟ੍ਠੁ ਤੇ, ਮਾਣਵ, ਕਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੇਨਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਆਯੁਸਙ੍ਖਾਰਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਹਿ, ਮਾਣਵ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਉਦੁਮ੍ਬਰਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣੇਨ ਕਟ੍ਠਰੂਪਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਯਨਟ੍ਠਾਨੇ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਕਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ ਆਹ – ‘‘ਤਾਤ, ਫਰਸੁਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਮਾਤੁ ਸਞ੍ਞਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਜੇ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਯਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਰਜ੍ਜੁਸਞ੍ਞਾ ਮੇ ਬਦ੍ਧਾ, ਇਮਂ ਫਰਸੁਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਮਾਰੇਹਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਮਂ ਨ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ਸਾ ਫਰਸੁਂ ਆਦਾਯ ਪਵੇਧਮਾਨਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਰਜ੍ਜੁਸਞ੍ਞਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਕਟ੍ਠਰੂਪਕਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਸਾਟਕਂ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਫਰਸੁਂ ਆਦਾਯ ‘‘ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗੀਵਾਯਮੇਵ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਦੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਰੁਕ੍ਖਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ‘‘ਕਿਂ ਕਰੋਸਿ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਾ ‘‘ਵਞ੍ਚਿਤਾਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਮਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਤਾ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਰ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਾਯਪਿ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤਾਯ ਮਰਿਤਬ੍ਬਮੇਵ।

ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਮਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਲਾਹਨਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਨਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਂ ਆਦਾਯ ਪਣ੍ਣਸਾਲਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਤ, ਪਾਟਿਯੇਕ੍ਕੋ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਅਸਾਤਾ ਨਾਮ, ਤਵ ਮਾਤਾ ‘ਅਸਾਤਮਨ੍ਤਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾ’ਤਿ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸਯਮਾਨਾ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਦੋਸਂ ਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਮੇਵ ਮਮ ਮਾਤੁ ਦੋਸੋ ਦਿਟ੍ਠੋ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ‘ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਸਾਤਾ ਲਾਮਿਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾ’ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਤਂ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਾਤਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਤਾਤ, ਉਗ੍ਗਹਿਤੋ ਤੇ ਅਸਾਤਮਨ੍ਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਅਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਵਾ ਪਰਿਚਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਅਗਾਰਮਜ੍ਝੇ ਵਾ ਵਸਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ਮਾਣਵੋ ‘‘ਮਯਾ, ਅਮ੍ਮ, ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਦੋਸਾ ਦਿਟ੍ਠਾ , ਅਗਾਰੇਨ ਮੇ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਹ’’ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੧. ‘‘ਅਸਾ ਲੋਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ, ਵੇਲਾ ਤਾਸਂ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤਿ।
ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਚ ਪਗਬ੍ਭਾ ਚ, ਸਿਖੀ ਸਬ੍ਬਘਸੋ ਯਥਾ।
ਤਾ ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਾ**ਤਿ ਅਸਤਿਯੋ ਲਾਮਿਕਾ। ਅਥ ਵਾ ਸਾਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਸੁਖਂ, ਤਂ ਤਾਸੁ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਤ੍ਤਨਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਅਸਾਤਮੇਵ ਦੇਨ੍ਤੀਤਿਪਿ ਅਸਾ, ਦੁਕ੍ਖਾ ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਾਧਨਤ੍ਥਾਯ ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤਬ੍ਬਂ –

‘‘ਮਾਯਾ ਚੇਤਾ ਮਰੀਚੀ ਚ, ਸੋਕੋ ਰੋਗੋ ਚੁਪਦ੍ਦਵੋ।
ਖਰਾ ਚ ਬਨ੍ਧਨਾ ਚੇਤਾ, ਮਚ੍ਚੁਪਾਸਾ ਗੁਹਾਸਯਾ।
ਤਾਸੁ ਯੋ ਵਿਸ੍ਸਸੇ ਪੋਸੋ, ਸੋ ਨਰੇਸੁ ਨਰਾਧਮੋ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੧੧੮)।

ਲੋਕਿਤ੍ਥਿਯੋਤਿ ਲੋਕੇ ਇਤ੍ਥਿਯੋ। **ਵੇਲਾ ਤਾਸਂ ਨ ਵਿਜ੍ਜਤੀ**ਤਿ ਅਮ੍ਮ, ਤਾਸਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਕਿਲੇਸੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਵੇਲਾ ਸਂਵਰੋ ਮਰਿਯਾਦਾ ਪਮਾਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਚ ਪਗਬ੍ਭਾ ਚਾ**ਤਿ ਵੇਲਾ ਚ ਏਤਾਸਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਞ੍ਚਸੁ ਕਾਮਗੁਣੇਸੁ ਸਾਰਤ੍ਤਾ ਅਲ੍ਲੀਨਾ, ਤਥਾ ਕਾਯਪਾਗਬ੍ਭਿਯੇਨ, ਵਾਚਾਪਾਗਬ੍ਭਿਯੇਨ, ਮਨੋਪਾਗਬ੍ਭਿਯੇਨਾਤਿ ਤਿਵਿਧੇਨ ਪਾਗਬ੍ਭਿਯੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਪਗਬ੍ਭਾ ਚੇਤਾ। ਏਤਾਸਞ੍ਹਿ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰਾਦੀਨਿ ਪਤ੍ਵਾ ਸਂਵਰੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਲੋਲਾ ਕਾਕਪਟਿਭਾਗਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸਿਖੀ ਸਬ੍ਬਘਸੋ ਯਥਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਮ, ਯਥਾ ਜਾਲਸਿਖਾਯ ‘‘ਸਿਖੀ’’ਤਿ ਸਙ੍ਖਂ ਗਤੋ ਅਗ੍ਗਿ ਨਾਮ ਗੂਥਗਤਾਦਿਭੇਦਂ ਅਸੁਚਿਮ੍ਪਿ, ਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦਿਭੇਦਂ ਸੁਚਿਮ੍ਪਿ, ਇਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਅਨਿਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਯਂ ਯਦੇਵ ਲਭਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਘਸਤਿ ਖਾਦਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਸਬ੍ਬਘਸੋ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਥੇਵ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋਪਿ ਹਤ੍ਥਿਮੇਣ੍ਡਗੋਮੇਣ੍ਡਾਦਯੋ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਹੀਨਜਚ੍ਚਾ ਹੀਨਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਖਤ੍ਤਿਯਾਦਯੋ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ ਉਤ੍ਤਮਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਹੀਨੁਕ੍ਕਟ੍ਠਭਾਵਂ ਅਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਲੋਕਸ੍ਸਾਦਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਥਵੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਯਂ ਯਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਸੇਵਨ੍ਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਘਸਸਿਖਿਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਿਖੀ ਸਬ੍ਬਘਸੋ ਯਥਾ, ਤਥੇਵੇਤਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਤਾ ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਹਂ ਤਾ ਲਾਮਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ। **ਵਿਵੇਕਮਨੁਬ੍ਰੂਹਯਨ੍ਤਿ** ਕਾਯਵਿਵੇਕੋ ਚਿਤ੍ਤਵਿਵੇਕੋ ਉਪਧਿਵਿਵੇਕੋਤਿ ਤਯੋ ਵਿਵੇਕਾ, ਤੇਸੁ ਇਧ ਕਾਯਵਿਵੇਕੋਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ ਚਿਤ੍ਤਵਿਵੇਕੋਪਿ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਅਹਂ, ਅਮ੍ਮ, ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਣਤੋ ਕਾਯਂ, ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਚ ਚਿਤ੍ਤਂ ਵਿਵੇਚੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਵਿਵੇਕਂ ਬ੍ਰੂਹੇਨ੍ਤੋ ਵਡ੍ਢੇਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਂ ਮੇ ਅਗਾਰੇਨਾਤਿ। ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੁਪ੍ਪਕਾਰਂ ਵਿਵੇਕਂ ਬ੍ਰੂਹੇਨ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ‘‘ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਸਾਤਾ ਲਾਮਿਕਾ ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾ ਦੁਕ੍ਖਦਾਯਿਕਾ’’ਤਿ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਾਤਾ ਭਦ੍ਦਕਾਪਿਲਾਨੀ, ਪਿਤਾ ਮਹਾਕਸ੍ਸਪੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਾਤਮਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੬੨] ੨. ਅਣ੍ਡਭੂਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਵਾਦੇਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਮੇਵਾਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਰਕ੍ਖਿਯਾ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਇਤ੍ਥਿਂ ਗਬ੍ਭਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਪੁਰੋਹਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਤਿ। ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਪਨ –

‘‘ਸਬ੍ਬਾ ਨਦੀ ਵਙ੍ਕਗਤੀ, ਸਬ੍ਬੇ ਕਟ੍ਠਮਯਾ ਵਨਾ।
ਸਬ੍ਬਿਤ੍ਥਿਯੋ ਕਰੇ ਪਾਪਂ, ਲਭਮਾਨੇ ਨਿਵਾਤਕੇ’’ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੩੦੮) –

ਇਮਂ ਜੂਤਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਰਜਤਫਲਕੇ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਸਕੇ ਖਿਪਤਿ। ਏਵਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਪਨ ਰਾਜਾ ਨਿਚ੍ਚਂ ਜਿਨਾਤਿ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਰਾਜੀਯਤਿ।

ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਘਰੇ ਵਿਭਵੇ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਘਰੇ ਧਨਂ ਖੀਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਂ ਅਗਤਂ ਏਕਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਘਰੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਅਞ੍ਞਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਗਬ੍ਭਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਕਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਰਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਵਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਪੁਰਿਸਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਾਲ਼੍ਹਂ ਆਰਕ੍ਖਂ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਤੋ ਧਨਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਚ ਅਙ੍ਗਵਿਜ੍ਜਾਯ ਛੇਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਥੇਕਂ ਦੁਗ੍ਗਤਿਤ੍ਥਿਂ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਧੀਤਰਂ ਵਿਜਾਯਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਘਰੇਯੇਵ ਵਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਜਾਤਕਾਲੇ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਮਾਰਿਕਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਦਟ੍ਠੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥੀਨਂਯੇਵ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਪੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਕਾਲੇ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਠਪੇਸਿ। ਯਾਵ ਚੇਸਾ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਤਾਵ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਜੂਤਂ ਨ ਕੀਲ਼ਿ। ਤਂ ਪਨ ਵਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਜੂਤਂ ਕੀਲ਼ਾਮਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪੁਰਿਮਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਕੀਲ਼ਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਕਂ ਖਿਪਨਕਾਲੇ ‘‘ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਮਾਣਵਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਜਿਨਾਤਿ, ਰਾਜਾ ਪਰਾਜੀਯਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਮਸ੍ਸ ਘਰੇ ਏਕਪੁਰਿਸਿਕਾਯ ਏਕਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੀਲਮਸ੍ਸਾ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਏਕਂ ਧੁਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸੀਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਖਿਪ੍ਪਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਹੀ’’ਤਿ ਤਂ ਪਹਿਣਿ। ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਧਨਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਧਧੂਮਚੁਣ੍ਣਕਪ੍ਪੂਰਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਘਰਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਬ੍ਬਗਨ੍ਧਾਪਣਂ ਪਸਾਰੇਸਿ। ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸਪਿ ਗੇਹਂ ਸਤ੍ਤਭੂਮਕਂ ਸਤ੍ਤਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਂ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇਸੁ ਇਤ੍ਥੀਨਂਯੇਵ ਆਰਕ੍ਖਾ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਅਞ੍ਞੋ ਪੁਰਿਸੋ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਚਵਰਛਡ੍ਡਨਪਚ੍ਛਿਮ੍ਪਿ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾਯੇਵ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਮਾਣਵਿਕਂ ਪੁਰੋਹਿਤੋਯੇਵ ਦਟ੍ਠੁਂ ਲਭਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਏਕਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਥਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਤਸ੍ਸ ਧੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਣਸਮੀਪੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ‘‘ਅਯਂ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਚਾਰਿਕਾ’’ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਪਣਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ

ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਾਦੇ ਗਾਲ੍ਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਏਤ੍ତਕਂ ਕਾਲਂ ਕਹਂ ਗਤਾਸੀ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਿ, ਅਵਸੇਸਾਪਿ ਪਯੁਤ੍ਤਕਧੁਤ੍ਤਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਤ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਪਾਦਮੁਖਸਣ੍ਠਾਨੇਹਿ ਚ ਆਕਪ੍ਪੇਨ ਚ ਮਾਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਏਕਸਦਿਸਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਲਿਙ੍ਗੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ।

ਅਥ ਸੋ ਧੁਤ੍ਤੋ ਆਹ ''ਅਮ੍ਮ, ਕਹਂ ਵਸਸੀ''ਤਿ? ''ਕਿਨ੍ਨਰਿਲੀਲਾਯ ਵਸਮਾਨਾਯ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਦਹਰਿਤ੍ਥਿਯਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਵਸਾਮਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਕਹਂ ਯਾਸਿ, ਅਮ੍ਮਾ''ਤਿ? ''ਤਸ੍ਸਾ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤਾਯ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਮੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਹਰਾ''ਤਿ ਮੂਲਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਬਹੂਨਿ ਤਮ੍ਬੂਲਤਕ੍ਕੋਲਕਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਨਾਨਾਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਚ ਅਦਾਸਿ। ਮਾਣਵਿਕਾ ਬਹੂਨਿ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਅਮ੍ਮ, ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਸਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਵਦਸੀ''ਤਿ? ''ਇਮੇਸਂ ਬਹੁਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ''ਤਿ। ਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬਹੁਮੂਲਂ ਅਦਾਸਿ, ਮਯਾ ਪਨੇਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਆਭਤਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਨ ਦਿਨ੍ਨਮੂਲਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਆਹਰਤਿ। ਧੁਤ੍ਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਗਿਲਾਨਾਲਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਆਪਣਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਅਫਾਸੁਕਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ? ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ''ਕਿਂ ਨ ਕਥੇਸਿ ਪੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ? ''ਅਮ੍ਮ, ਮਰਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਕਥੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਕਥੇਹਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞਂ ਅਫਾਸੁਕਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ , ਤਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਇਧੇਵ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤਾਤ, ਮਯ੍ਹਂ ਏਸ ਭਾਰੋ, ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਿਨ੍ਤਯੀ''ਤਿ ਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬਹੂਨਿ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਪੁਤ੍ਤੋ ਮੇ, ਅਮ੍ਮ, ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਤਵ ਵਣ੍ਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ, ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚੇ ਆਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਥ, ਮਯਾ ਕਤੋਕਾਸੋਯੇਵਾ''ਤਿ।

ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਸ੍ਸ ਕਣ੍ਣਕਣ੍ਣੇਹਿ ਬਹੁਂ ਕਚਵਰਂ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਆਰਕ੍ਖਿਤ੍ਥਿਯਾ ਉਪਰਿ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਸਾ ਤੇਨ ਅਟ੍ਟੀਯਮਾਨਾ ਅਪੇਤਿ। ਇਤਰਾ ਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਯਾ ਯਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਥੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਕਚਵਰਂ ਛਡ੍ਡੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਸਾ ਯਂ ਯਂ ਆਹਰਤਿ ਵਾ ਹਰਤਿ ਵਾ, ਤਂ ਤਂ ਨ ਕਾਚਿ ਸੋਧੇਤੁਂ ਉਸ੍ਸਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸਾ ਤਂ ਧੁਤ੍ਤਂ ਪੁਪ੍ਫਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਭਿਹਰਿ। ਧੁਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਸੀਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਾਹਦ੍ਵੀਹਂ ਪਾਸਾਦੇਯੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਪੁਰੋਹਿਤੇ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਉਭੋ ਅਭਿਰਮਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤੇ ਧੁਤ੍ਤੋ ਨਿਲੀਯਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਏਕਾਹਦ੍ਵੀਹਚ੍ਚਯੇਨ ''ਸਾਮਿ, ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ। ਸਾ ''ਏਵਂ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਧੁਤ੍ਤਂ ਨਿਲੀਯਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਆਗਤੇ ਏਵਮਾਹ ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਵੀਣਂ ਵਾਦੇਨ੍ਤੇਸੁ ਨਚ੍ਚਿਤੁਂ ਇਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਨਚ੍ਚਸ੍ਸੂ''ਤਿ ਵੀਣਂ ਵਾਦੇਸਿ। ''ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੇਸੁ ਲਜ੍ਜਾਮਿ, ਮੁਖਂ ਪਨ ਵੋ ਸਾਟਕੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਲਜ੍ਜਸਿ, ਏਵਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵਿਕਾ ਘਨਸਾਟਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਿਦਹਮਾਨਾ ਮੁਖਂ ਬਨ੍ਧਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮੁਖਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵੀਣਂ ਵਾਦੇਸਿ। ਸਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯ, ਅਹਂ ਤੇ ਏਕਵਾਰਂ ਸੀਸੇ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਇਤ੍ਥਿਲੋਲੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਰਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਪਹਰਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ, ਮਾਣਵਿਕਾ ਧੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਸਣਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਪਸ੍ਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸੀਸੇ ਕਪ੍ਪਰੇਨ ਪਹਰਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਤਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ, ਸੀਸੇ ਗਣ੍ਡੋ ਉਟ੍ਠਹਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਆਹਰ ਤੇ ਹਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਮਾਣਵਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹਤ੍ਥਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਹਤ੍ਥੋ ਮੁਦੁਕੋ, ਪਹਾਰੋ ਪਨ ਥਦ੍ਧੋ''ਤਿ ਆਹ । ਧੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਯਿ। ਮਾਣਵਿਕਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਲੀਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਸਾਟਕਂ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤੇਲਂ ਆਦਾਯ ਸੀਸਂ ਪਰਿਸਮ੍ਬਾਹਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਪੁਨ ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਧੁਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿ।

ਸੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਆਗਤੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਆਹ ''ਜੂਤੰ ਕੀਲ਼ਾਮ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ? ''ਸਾਧੁ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਜੂਤਮਣ੍ਡਲੰ ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਜੂਤਗੀਤੰ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਕੇ ਖਿਪਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਤਪਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਮਾਣਵਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤੋਪਿ ਪਰਾਜਿਤੋਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਿੰ ਵਦੇਸਿ, ਮਾਣਵਿਕਾਯ ਤੇ ਤਪੋ ਭਿਨ੍ਨੋ, ਤ੍ਵੰ 'ਮਾਤੁਗਾਮੰ ਗਬ੍ਭਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਆਰਕ੍ਖੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਮਞ੍ਞਸਿ, ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਕੁਚ੍ਛਿਯੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਏਕਪੁਰਿਸਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਵ ਮਾਣਵਿਕਾ 'ਨਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮਾਮ੍ਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵੀਣੰ ਵਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਵ ਸਾਟਕੇਨ ਮੁਖੰ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਰੰ ਤਵ ਸੀਸੇ ਕਪ੍ਪਰੇਨ ਪਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਕਿੰ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੨. ''ਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਵਾਦੇਸਿ, ਵੀਣੰ ਸਮੁਖਵੇਠਿਤੋ।
ਅਣ੍ਡਭੂਤਾਭਤਾ ਭਰਿਯਾ, ਤਾਸੁ ਕੋ ਜਾਤੁ ਵਿਸ੍ਸਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਵਾਦੇਸਿ, ਵੀਣੰ ਸਮੁਖਵੇਠਿਤੋ**ਤਿ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਘਨਸਾਟਕੇਨ ਸਹ ਮੁਖੇਨ ਵੇਠਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੀਣੰ ਵਾਦੇਸਿ, ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਨ ਜਾਨਾਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਾ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ ਏਵਮਕਾਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਤੰ ਇਤ੍ਥਿਂ ਬਹੁਮਾਯਾਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ''ਮੰ ਏਸਾ ਲਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਏਵੰਸਞ੍ਞੀ ਅਹੋਸਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਣਭਾਵੰ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਏਵਮਾਹ, ਅਯਮੇਤ੍ਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ । **ਅਣ੍ਡਭੂਤਾਭਤਾ ਭਰਿਯਾ**ਤਿ ਅਣ੍ਡੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਬੀਜੰ, ਬੀਜਭੂਤਾ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇਯੇਵ ਆਭਤਾ ਆਨੀਤਾ, **ਭਤਾ**ਤਿ ਵਾ ਪੁਟ੍ਠਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾ ਸਾ? **ਭਰਿਯਾ** ਪਜਾਪਤਿ ਪਾਦਪਰਿਚਾਰਿਕਾ। ਸਾ ਹਿ ਭਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਦੀਹਿ ਭਰਿਤਬ੍ਬਤਾਯ, ਭਿਨ੍ਨਸੰਵਰਤਾਯ, ਲੋਕਧਮ੍ਮੇਹਿ ਭਰਿਤਤਾਯ ਵਾ ''ਭਰਿਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਤਾਸੁ ਕੋ ਜਾਤੁ ਵਿਸ੍ਸਸੇ**ਤਿ **ਜਾਤੂ**ਤਿ ਏਕੰਸਾਧਿਵਚਨੰ, ਤਾਸੁ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਕ੍ਖਿਯਮਾਨਾਸੁਪਿ ਏਵੰ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਸੁ ਭਰਿਯਾਸੁ ਕੋ ਨਾਮ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਏਕੰਸੇਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ, ''ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰਾ ਏਸਾ ਮਯੀ''ਤਿ ਕੋ ਸਦ੍ਦਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਸੇਨ ਹਿ ਆਮਨ੍ਤਕੇਸੁ ਨਿਮਨ੍ਤਕੇਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੇਸੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਰਕ੍ਖਿਤੁਨ੍ਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਮਾਣਵਿਕੰ ਆਹ – ''ਤਯਾ ਕਿਰ ਏਵਰੂਪੰ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਯ੍ਯ, ਕੋ ਏਵਮਾਹ, ਨ ਕਰੋਮਿ, 'ਅਹਮੇਵ ਪਹਰਿਂ, ਨ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ'। ਸਚੇ ਨ ਸਦ੍ਦਹਥ, ਅਹੰ 'ਤੁਮ੍ਹੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀ'ਤਿ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਦ੍ਦਹਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਏਵੰ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਮਹਨ੍ਤੰ ਦਾਰੁਰਾਸਿਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਦ੍ਦਹਸਿ, ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਮਾਣਵਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਚਾਰਿਕੰ ਪਠਮਮੇਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਸਿ ''ਅਮ੍ਮ, ਤਵ ਪੁਤ੍ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਮ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਨਕਾਲੇ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣੰ ਕਾਤੁੰ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਵਚ। ਧੁਤ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਾ ਮਾਣਵਿਕਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮਾ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਨਾਮ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਚ੍ਚੇਨ ਅਯੰ ਅਗ੍ਗਿ ਮਾ ਮੰ ਝਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧਾ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਧੁਤ੍ਤੋ ''ਪਸ੍ਸਥ ਭੋ ਪੁਰੋਹਿਤਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੰ, ਏਵਰੂਪੰ ਮਾਤੁਗਾਮੰ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵੇਸਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਮਾਣਵਿਕੰ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਸਾ ਹਤ੍ਥੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰੋਹਿਤੰ ਆਹ – ''ਅਯ੍ਯ, ਮਮ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾ ਭਿਨ੍ਨਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਾ ਕਤਾ 'ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਾਮਿਕੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਸਮ੍ਫਸ੍ਸੰ ਨ ਜਾਨਾਮੀ'ਤਿ , ਇਦਾਨਿ ਚਮ੍ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹਿਤਾ''ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਵਞ੍ਚਿਤੋ ਅਹੰ ਇਮਾਯਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਾਪੇਸਿ। ਏਵੰ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕਿਰੇਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਤਾਵ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਾਪਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੰ ਵਞ੍ਚੇਤੁੰ ''ਨਾਹੰ ਏਵਰੂਪੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਸਪਥੰ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਨਾਨਾਚਿਤ੍ਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ –

‘‘ਚੋਰੀਨਂ ਬਹੁਬੁਦ੍ਧੀਨਂ, ਯਾਸੁ ਸਚ੍ਚਂ ਸੁਦੁਲ੍ਲਭਂ।
ਥੀਨਂ ਭਾਵੋ ਦੁਰਾਜਾਨੋ, ਮਚ੍ਛਸ੍ਸੇਵੋਦਕੇ ਗਤਂ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੩੪੭)।

‘‘ਮੁਸਾ ਤਾਸਂ ਯਥਾ ਸਚ੍ਚਂ, ਸਚ੍ਚਂ ਤਾਸਂ ਯਥਾ ਮੁਸਾ।
ਗਾਵੋ ਬਹਿ ਤਿਣਸ੍ਸੇਵ, ਓਮਸਨ੍ਤਿ ਵਰਂ ਵਰਂ॥

‘‘ਚੋਰਿਯੋ ਕਥਿਨਾ ਹੇਤਾ, ਵਾਲ਼ਾ ਚ ਲਪਸਕ੍ਖਰਾ।
ਨ ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਵਞ੍ਚਨ’’ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.੩੩੨, ੩੩੪)।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਏਵਂ ਅਰਕ੍ਖਿਯੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ’’ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ‘‘ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਣ੍ਡਭੂਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੬੩] ੩. ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੋਧਨਾ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਞੇਵਾਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਤਾ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਅਸ੍ਸਮਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਾ ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੀ ਨਾਮ ਚਣ੍ਡਾ ਅਹੋਸਿ ਫਰੁਸਾ, ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰੇ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ ਪਰਿਭਾਸਤਿ ਪਹਰਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਰਿਵਾਰਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਙ੍ਗਾਯ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਅਗਮਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਕੀਲਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਵੇਲਾ ਜਾਤਾ, ਮੇਘੋ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਮੇਘਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯਪਿ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਤਂ ਅਨ੍ਤੋਉਦਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਂਸੁ। ਦੇਵੋ ਪਾਵਸ੍ਸਿ, ਸੂਰਿਯੋਪਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੋ, ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਜਾਤੋ। ਤੇ ਤਾਯ ਵਿਨਾਵ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਹਂ ਸਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਗਙ੍ਗਾਤੋ ਤਾਵ ਉਤ੍ਤਿਣ੍ਣਾ, ਅਥ ਨਂ ਨ ਜਾਨਾਮ ਕਹਂ ਗਤਾ’’ਤਿ। ਞਾਤਕਾ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ।

ਸਾ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਨ੍ਤੀ ਉਦਕੇਨ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਸਮੀਪਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਏਸੋ, ਪਰਿਤ੍ਤਾਣਮਸ੍ਸਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਿਣੁਕ੍ਕਂ ਆਦਾਯ ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਦਿਂ ਤਰਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸੀਤੇ ਵਿਗਤੇ ਮਧੁਰਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਤਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ‘‘ਕਤ੍ਥ ਵਾਸਿਕਾਸਿ, ਕਥਞ੍ਚ ਗਙ੍ਗਾਯ ਪਤਿਤਾਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਇਧੇਵ ਵਸਾ’’ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯ ਵਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਂ ਸਯਂ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ‘‘ਇਮਂ ਤਾਪਸਂ ਸੀਲਭੇਦਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਲੀਲਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਲਭੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਝਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇਯੇਵ ਵਸਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਆਹ ‘‘ਅਯ੍ਯ, ਕਿਂ ਨੋ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸੇਨ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ? ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਭਤਿਯਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੋਸੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਕ੍ਕਂ

ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਤੀਤਿ ‘‘ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ’’ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਯੁਤ੍ਤਦੁਯੁਤ੍ਤਕਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਏਤ੍ਥ ਵਸਾ’’ਤਿ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਕੁਟਿਯਂ ਵਾਸੇਸੁਂ।

ਤੇਨ ਚ ਸਮਯੇਨ ਚੋਰਾ ਪਬ੍ਬਤਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਏਕਦਿਵਸਂ ਤਂ ਗਾਮਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਵਾਸਿਕੇਹਿਯੇਵ ਭਣ੍ਡਿਕਾ ਉਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਮ੍ਪਿ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਸਜਨੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੁਂ। ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਤਸ੍ਸਾ ਰੂਪੇ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਂ ਅਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਕਹ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਾ ਕਤਾ’’ਤਿ ਚ ਸੁਤ੍ਵਾਪਿ ‘‘ਨ ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਮਯਾ ਵਿਨਾ ਵਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਪਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਹਂ ਇਧ ਸੁਖਂ ਵਸਾਮਿ, ਕਦਾਚਿ ਮਂ ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਥ ਏਤਸ੍ਮਾ ਸੁਖਾ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਨ੍ਨੂਨਾਹਂ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਘਾਤਾਪੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਏਕਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਇਧ ਦੁਕ੍ਖਂ ਜੀਵਾਮਿ, ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਸਾਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯ੍ਯ, ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮ, ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਅਮ੍ਹੇ ਘਾਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਤਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਂ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਕਾਲੇ ‘‘ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਇਮਾਯ ਵੇਲਾਯ ਤਵ ਸਤ੍ਤੁਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਕਿਨ੍ਤਿ ਨਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ’’। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਸੋ ਦੂਰੇ, ਨਨੁ ਕੋਟ੍ਠਕੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ’’ਤਿ? ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਉਕ੍ਕਂ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਮਜ੍ਝੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਰਾਦੀਹਿ ਯਥਾਰੁਚਿਂ ਪੋਥੇਸਿ। ਸੋ ਪੋਥਿਯਮਾਨੋਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋਧਨਾ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚ, ਪਿਸੁਣਾ ਮਿਤ੍ਤਭੇਦਿਕਾ’’ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਵਦਤਿ। ਚੋਰੋ ਤਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਮਾਸਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਿ। ਪਬੁਦ੍ਧੋ ਜਿਣ੍ਣਾਯ ਸੁਰਾਯ ਪੁਨ ਤਂ ਪੋਥੇਤੁਂ ਆਰਭਿ, ਸੋਪਿ ਤਾਨੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦਾਨਿ ਵਦਤਿ।

ਚੋਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਏਵਂ ਪੋਥਿਯਮਾਨੋਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਇਮਾਨੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦਾਨਿ ਵਦਤਿ, ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸੁਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਪੋਥਿਯਮਾਨੋਪਿ ਕਸ੍ਮਾ ਏਤਾਨੇਵ ਪਦਾਨਿ ਵਦਸੀ’’ਤਿ? ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਸੁਣਾਹੀ’’ਤਿ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਥੇਸਿ। ‘‘ਅਹਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸਿਕੋ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਝਾਨਲਾਭੀ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਏਤਂ ਗਙ੍ਗਾਯ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਂ। ਅਥ ਮਂ ਏਸਾ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾ ਪਰਿਹਾਪੇਸਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਹਾਯ ਏਤਂ ਪੋਸੇਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੇ ਵਸਾਮਿ, ਅਥੇਸਾ ਚੋਰੇਹਿ ਇਧਾਨੀਤਾ ‘ਅਹਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਾਮਿ, ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਨੇਤੂ’ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਤਵ ਹਤ੍ਥੇ ਪਾਤੇਸਿ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨਾਹਂ ਏਵਂ ਕਥੇਮੀ’’ਤਿ। ਚੋਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਯਾ ਏਸਾ ਏਵਰੂਪੇ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਕਾਰਕੇ ਏਵਂ ਵਿਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ, ਸਾ ਮਯ੍ਹਂ ਕਤਰਂ ਨਾਮ ਉਪਦ੍ਦਵਂ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਮਾਰੇਤਬ੍ਬਾ ਏਸਾ’’ਤਿ ਸੋ ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਆਦਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ‘‘ਏਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੇ ਘਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਹਿਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਤਂ ਤਾਯ ਹਤ੍ਥੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗਂ ਆਦਾਯ ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤਂ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤਂ ਕਤਿਪਾਹਂ ਪਣੀਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਕਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ‘‘ਘਰਾਵਾਸੇਨ ਮੇ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੩. ''ਕੋਧਨਾ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚ, ਪਿਸੁਣਾ ਮਿਤ੍ਤੁਭੇਦਿਕਾ।
ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਸੋ ਸੁਖਂ ਨ ਵਿਹਾਹਿਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – **ਭਿਕ੍ਖੁ** ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ **ਕੋਧਨਾ,** ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਕੋਧਂ ਨਿਵਾਰੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। **ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚ,** ਅਤਿਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਉਪਕਾਰਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ। **ਪਿਸੁਣਾ** ਚ, ਪਿਯਸੁਞ੍ਞਭਾਵਕਰਣਮੇਵ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ। **ਮਿਤ੍ਤੁਭੇਦਿਕਾ,** ਮਿਤ੍ਤੇ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਮਿਤ੍ਤੁਭੇਦਨਕਥਂ ਕਥਨਸੀਲਾਯੇਵ , ਏਵਰੂਪੇਹਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਏਤਾ। ਕਿਂ ਤੇ ਏਤਾਹਿ, **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰ ਭਿਕ੍ਖੁ,** ਅਯਞ੍ਹਿ ਮੇਥੁਨਵਿਰਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਟ੍ਠੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਨਾਮ, ਤਂ ਚਰ। **ਸੋ ਸੁਖਂ ਨ ਵਿਹਾਹਿਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਂ ਵਸਨ੍ਤੋ ਝਾਨਸੁਖਂ ਮਗ੍ਗਸੁਖਂ ਫਲਸੁਖਞ੍ਚ ਨ ਵਿਹਾਹਿਸਿ, ਏਤਂ ਸੁਖਂ ਨ ਵਿਜਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਮਾ ਸੁਖਾ ਨ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਨ ਪਰਿਹਾਹਿਸੀ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵਤ੍ਥੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਚੋਰਜੇਟ੍ਠਕੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੬੪] ੪. ਦੁਰਾਜਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਾਸੁ ਨਨ੍ਦਿ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਉਪਾਸਕੋ ਤੀਸੁ ਸਰਣੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਬੁਦ੍ਧਮਾਮਕੋ, ਧਮ੍ਮਮਾਮਕੋ, ਸਙ੍ਘਮਾਮਕੋ, ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ। ਯਂ ਦਿਵਸਂ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਂ ਚਰਤਿ, ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਸਤਕੀਤਦਾਸੀ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਸ੍ਸ ਪਨ ਅਕਤਦਿਵਸੇ ਸਾਮਿਨੀ ਵਿਯ ਹੋਤਿ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਵਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਅਥ ਤਾਯ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ਆਹ – ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤ੍ਵਂ, ਉਪਾਸਕ, ਸਤ੍ਤੁਟ੍ਠ ਦਿਵਸੇ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ। ਘਰਣੀ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਸਤਕੀਤਦਾਸੀ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਸਾਮਿਨੀ ਵਿਯ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ। ਅਹਂ ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਵਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਾਯ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਚ੍ਛਾਮੀਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਾਸਕ, 'ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਨਾਮ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ'ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕਥਯਿਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਤਂ ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਵਾਸਿਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਏਕਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵੇਲਾਯੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਾ ਪਨਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ। ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਂ ਚਿਣ੍ਣਦਿਵਸੇ ਦਾਸੀ ਵਿਯ ਹੋਤਿ, ਅਚਿਣ੍ਣਦਿਵਸੇ ਸਾਮਿਨੀ ਵਿਯ ਹੋਤਿ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਵਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਾਯ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਆਕੁਲਚਿਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਤੁਟ੍ਠ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਂ ''ਕਿਂ, ਮਾਣਵ , ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸੀ''ਤਿ ਆਚਰਿਯੋ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਭਰਿਯਾ ਮਂ, ਆਚਰਿਯ, ਏਕਦਿਵਸਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਦਾਸੀ ਵਿਯ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਹੋਤਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਮਿਨੀ ਵਿਯ ਥਦ੍ਧਾ ਚਣ੍ਡਾ ਫਰੁਸਾ, ਅਹਂ ਤਸ੍ਸਾ ਭਾਵਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਤਾਯ ਉਬ੍ਬਾਲ੍ਹੋ ਆਕੁਲਚਿਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਏਵਮੇਤਂ, ਮਾਣਵ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਿਣ੍ਣਦਿਵਸੇ ਸਾਮਿਕਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਦਾਸੀ ਵਿਯ ਨਿਹਤਮਾਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਨਾਚਿਣ੍ਣਦਿਵਸੇ ਪਨ ਮਾਨਤ੍ਥਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕਂ ਨ ਗਣੇਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ, ਤਾਸਂ ਭਾਵੋ ਨਾਮ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ, ਤਾਸੁ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸੁਪਿ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸੁਪਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੇਨੇਵ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦਵਸੇਨ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੪. ''ਮਾ ਸੁ ਨਨ੍ਦਿ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮਂ, ਮਾ ਸੁ ਸੋਚਿ ਨ ਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਥੀਨਂ ਭਾਵ◌ੋ ਦੁਰਾਜਾਨੋ, ਮਚ੍ਛਸ੍ਸੇਵ◌ੋਦਕੇ ਗਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਮਾ ਸੁ ਨਨ੍ਦਿ ਇਚ੍ਛਤਿ ਮ**ਨ੍ਤਿ **ਸੁ**-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ''ਅਯਂ ਇਤ੍ਥੀ ਮਂ ਇਚ੍ਛਤਿ ਪਤ੍ਥੇਤਿ, ਮਯਿ ਸਿਨੇਹਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਮਾ ਤੁਸ੍ਸਿ। **ਮਾ ਸੁ ਸੋਚਿ ਨ ਮਿਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਮਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤੀ''ਤਿਪਿ ਮਾ ਸੋਚਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਇਚ੍ਛਮਾਨਾਯ ਨਨ੍ਦਿਂ, ਨ ਇਚ੍ਛਮਾਨਾਯ ਚ ਸੋਕਂ ਅਕਤ੍ਵ◌ਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਵ ਹੋਹੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਥੀਨਂ ਭਾਵ◌ੋ ਦੁਰਾਜਾਨੋ**ਤਿ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ਭਾਵ◌ੋ ਨਾਮ ਇਤ੍ਥਿਮਾਯਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦੁਰਾਜਾਨੋ। ਯਥਾ ਕਿਂ? **ਮਚ੍ਛਸ੍ਸੇਵ◌ੋਦਕੇ ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਗਮਨਂ ਉਦਕੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦੁਜ੍ਜਾਨਂ, ਤੇਨੇਵ ਸੋ ਕੇਵਟ੍ਟੇ ਆਗਤੇ ਉਦਕੇਨ ਗਮਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਲਾਯਤਿ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਨ ਦੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ''ਮਯਂ ਏਵਰੂਪਂ ਨ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਇਤ੍ਥਿਮਾਯਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਾਮਿਕੇ ਵਞ੍ਚੇਨ੍ਤਿ । ਏਵ◌ਂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਦੁਰਾਜਾਨਾ, ਤਾਸੁ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਯੇਵ ਸੁਖਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਵ◌ਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵ◌ਾਸਿਕਸ੍ਸ ਓਵ◌ਾਦਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਕਿਰ ਮੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵ◌ੋ ਞਾਤੋ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਿ। ਸਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥੀ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਕਿਰ ਮਯ੍ਹਂ ਦੁਰਾਚਾਰਭਾਵ◌ੋ ਞਾਤੋ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵ◌ਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਯੇਵ ਇਦਾਨਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਰਾਜਾਨਜਾਤਕਵ◌ਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੬੫] ੫. ਅਨਭਿਰਤਿਜਾਤਕਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਨਦੀ ਚ ਪਨ੍ਥੋ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵ◌ਿਹਰਨ੍ਤੋ ਤਥਾਰੂਪਂਯੇਵ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਪਨ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵ◌ਂ ਞਤ੍ਵ◌ਾ ਭਣ੍ਡਿਤੋ ਚਿਤ੍ਤਬ੍ਯਾਕੁਲਤਾਯ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਦਿਵਸੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵ◌ਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਤਥਾਗਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ''ਕਸ੍ਮਾ ਸਤ੍ਤਟ੍ਠ ਦਿਵਸਾਨਿ ਨਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੇ ''ਭਰਿਯਾ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ ਬ੍ਯਾਕੁਲਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਨਾਗਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਾਸਕ, ਇਤ੍ਥੀਸੁ 'ਅਨਾਚਾਰਾ ਏਤਾ'ਤਿ ਕੋਪਂ ਅਕਤ੍ਵ◌ਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੇਨੇਵ ਭਵ◌ਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕਥਯਿਂਸੁ, ਤ੍ਵ◌ਂ ਪਨ ਭਵਨ੍ਤਰੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵ◌ਾਸਿਕੋ ਭਰਿਯਾਯ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਬ੍ਯਾਕੁਲਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਕਤਿਪਾਹਂ ਅਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਦਿਵ◌ਸਂ ਆਚਰਿਯੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਨਿਵ◌ੇਦੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯੋ ''ਤਾਤ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਾ , ਤਾਸੁ 'ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਏਤਾ'ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਕੋਪਂ ਨ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਓਵ◌ਾਦਵਸੇਨ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੫. ''ਯਥਾ ਨਦੀ ਚ ਪਨ੍ਥੋ ਚ, ਪਾਨਾਗਾਰਂ ਸਭਾ ਪਪਾ।
ਏਵ◌ਂ ਲੋਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ, ਨਾਸਂ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾ ਨਦੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਅਨੇਕਤਿਤ੍ਥਾ ਨਦੀ ਨ੍ਹਾਨਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਚਣ੍ਡਾਲਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਸਾਧਾਰਣਾ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ ਨਾਮ। **''ਪਨ੍ਥੋ''**ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ ਯਥਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗੋਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣੋ , ਨ ਕੋਚਿ ਤੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ।

ਪਾਨਾਗਾਰਮ੍ਪਿ ਸੁਰਾਗੇਹਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣਂ, ਯੋ ਯੋ ਪਾਤੁਕਾਮੋ, ਸਬ੍ਬੋ ਤਤ੍ਥ ਪਵਿਸਤੇਵ। ਪੁਞ੍ਞਤ੍ਥਿਕੇਹਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਨਿਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਕਤਾ **ਸਭਾ**ਪਿ ਸਾਧਾਰਣਾ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ। ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਪਾਨੀਯਚਾਟਿਯੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਾ **ਪਪਾ**ਪਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਾਧਾਰਣਾ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ। **ਏਵਂ ਲੋਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਏਵਮੇਵ ਤਾਤ ਮਾਣਵ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਇਤ੍ਥਿਯੋਪਿ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਾਵ, ਤੇਨੇਵ ਚ ਸਾਧਾਰਣਟ੍ਠੇਨ ਨਦੀਪਨ੍ਥਪਾਨਾਗਾਰਸਭਾਪਪਾਸਦਿਸਾ। ਤਸ੍ਮਾ **ਨਾਸਂ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ**, ਏਤਾਸਂ ਇਤ੍ਥੀਨਂ ''ਲਾਮਿਕਾ ਏਤਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਛੇਕਾ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨ ਕੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋ ਤਂ ਓਵਾਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਕਿਰਮ੍ਹਿ ਞਾਤਾ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਅਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸਪਿ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ''ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਿਰਮ੍ਹਿ ਞਾਤਾ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਨ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਵ ਏਤਰਹਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ, ਆਚਰਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਨਭਿਰਤਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੬੬] ੬. ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾ ਇਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇ ਆਸੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਂਕਿਲੇਸਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਤਨਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਨ੍ਨਕੋ ਯੋਗਾਵਚਰੋ ਅਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਭਵਸੇਨ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸੋ ਚਲਿ, ਵਾਸਿਯਾ ਆਕੋਟਿਤਖੀਰਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਲੇਸਵਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਕਾਯਸ੍ਸਾਦਂ ਨ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਂ ਲਭਤਿ, ਭਨ੍ਤਮਿਗਸਪ੍ਪਟਿਭਾਗੋ ਸਾਸਨੇ ਅਨਭਿਰਤੋ ਪਰੂਲ੍ਹਕੇਸਲੋਮਨਖੋ ਕਿਲਿਟ੍ਠਚੀਵਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਿਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਹਾਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਨ ਯਥਾ ਪੋਰਾਣਾਨਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਅਨਭਿਰਤੋਸ੍ਮਿ, ਆਵੁਸੋਤਿ।

ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਿਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨਿਚ੍ਛਮਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਭਿਰਤੋ''ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਿਕ੍ਖੂ''ਤਿ। ''ਸਚ੍ਚਂ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਕੋ ਤਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪੇਸੀ''ਤਿ? ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਸਿਂ, ਅਥ ਮੇ ਕਿਲੇਸੋ ਚਲਿ, ਤੇਨਮ੍ਹਿ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਨਚ੍ਛਰਿਯਮੇਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਭਾਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਸੁਭਵਸੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਕਮ੍ਪਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਝਾਨਬਲੇਨ ਕਿਲੇਸੇ ਵਿਕ੍ਖਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਗਗਨਤਲਚਰਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਪਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਭਾਗਾਰਮ੍ਮਣਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਝਾਨਾ ਪਰਿਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸੇਹਿ ਕਮ੍ਪਿਤਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਂਸੁ। ਨ ਹਿ ਸਿਨੇਰੁਉਪ੍ਪਾਟਨਕਵਾਤੋ ਹਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਂ ਮੁਣ੍ਡਪਬ੍ਬਤਂ, ਮਹਾਜਮ੍ਬੁਉਮ੍ਮੂਲਕਵਾਤੋ ਛਿਨ੍ਨਤਟੇ ਵਿਰੂਲ੍ਹਗਚ੍ਛਕਂ, ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵਾ ਪਨ ਸੋਸਨਕਵਾਤੋ ਖੁਦ੍ਦਕਤਲਾਕਂ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਗਣੇਤਿ, ਏਵਂ ਉਤ੍ਤਮਬੁਦ੍ਧੀਨਂ ਨਾਮ ਵਿਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾਨਂ ਅਞ੍ਞਾਣਭਾਵਕਰਾ ਕਿਲੇਸਾ ਤਯਿ ਕਿਂ ਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਂਕਿਲਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਮਯਸਸਮਙ੍ਗਿਨੋਪਿ ਆਯਸਕ੍ਯਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਭਵਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਂ ਪਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ

ਕਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਕਤਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨੋ ਰਤ੍ਤਵਾਕਮਯਂ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਂ ਸਣ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਜਿਨਚਮ੍ਮਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਂਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਜਟਾਮਣ੍ਡਲਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਮਾਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਮਾਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਘਰਦ੍ਵਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਇਰਿਯਾਪਥੇਯੇਵ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਹੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣੀਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯੇਨ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਾਨੁਮੋਦਨਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਯਾਚਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗੇਹੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਕੁਲਂ ਓਵਦਮਾਨੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਸੋਲ਼ਸ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਵਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਕੁਪਿਤਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਂ ਨਾਮ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ''ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚ੍ਚਨਵੇਲਾਯ ਰਾਜਗੇਹਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਹਾਰਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ – ''ਅਜ੍ਜ ਅਯ੍ਯੋ ਚਿਰਾਯਤੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਮਹਾਤਲੇ ਚੂਲ਼ਸਯਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਾ ਵਾਕਚੀਰਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ''ਅਯ੍ਯੋ, ਆਗਤੋ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਵੇਗੇਨ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿਯਾ ਮਟ੍ਠਸਾਟਕੋ ਭਸ੍ਸਿ। ਤਾਪਸੋਪਿ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇਨ ਪਵਿਸਨ੍ਤੋ ਦੇਵਿਯਾ ਵਿਸਭਾਗਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਭਵਸੇਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸੋ ਚਲਿ, ਵਾਸਿਯਾ ਪਹਟਖੀਰਰੁਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਝਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ, ਛਿਨ੍ਨਪਕ੍ਖੋ ਕਾਕੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਠਿਤਕੋਵ ਆਹਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਕਿਲੇਸਕਮ੍ਪਿਤੋ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਫਲਕਤ੍ਥਰਣਸਯਨਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਆਹਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਭਾਗਾਰਮ੍ਮਣੇਨ ਬਦ੍ਧੋ ਕਿਲੇਸਗ੍ਗਿਨਾ ਡਯ੍ਹਮਾਨੋ ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਸੁਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਫਲਕਤ੍ਥਰਣੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ''ਅਯ੍ਯਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਪਨ੍ਨਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਕਂ ਅਫਾਸੁਕਂ ਜਾਤਂ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਸੋਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ, ਅਯ੍ਯ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਹਾਰਾਜ ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਅਫਾਸੁਕਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਪਨਮ੍ਹਿ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯ, ਚਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਾਯ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ ਅਯ੍ਯ, ਅਹਂ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਤਾਪਸਂ ਆਦਾਯ ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਦਦਮਾਨੋਯੇਵ ਚ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਾਯ ਸਞ੍ਞਮਦਾਸਿ ''ਤਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਅਯ੍ਯਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਵਾਯਮਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵ, ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਾਪਸੋ ਦੇਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਓਤਰਿ।

ਅਥ ਨਂ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ''ਅਯ੍ਯ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਂ ਗੇਹਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਗਚ੍ਛ, ਰਾਜਾਨਂ ਗੇਹਂ ਯਾਚਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾਪਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਯਾਚਿ। ਰਾਜਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਕਿਚ੍ਚਂ ਸਾਧਯਮਾਨਂ ਏਕਂ ਛਡ੍ਡਿਤਗੇਹਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਦੇਵਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਅਗਮਾਸਿ, ਸਾ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਨ ਪਵਿਸਸੀ''ਤਿ? ''ਅਸੁਚਿਭਾਵੇਨਾ''ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ''ਕਿਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ। ''ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਕੁਦ੍ਦਾਲਂ ਆਹਰ, ਪਚ੍ਛਿਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸੁਚਿਞ੍ਚ ਸਙ੍ਕਾਰਞ੍ਚ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਯਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲਿਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ''ਗਚ੍ਛ, ਮਞ੍ਚਂ ਆਹਰ, ਪੀਠਂ ਆਹਰ, ਅਤ੍ਥਰਣਂ ਆਹਰ, ਚਾਟਿਂ ਆਹਰ, ਘਟਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਏਕਮੇਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਦਕਾਹਰਣਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਘਟਂ ਆਦਾਯ ਉਦਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਨੋਦਕਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸਯਨਂ ਅਤ੍ਥਰਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਯਨੇ ਏਕਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਾਠਿਕਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤਵ ਸਮਣਭਾਵਂ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਭਾਵਂ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਓਣਮੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਮੁਖਂ ਆਕਡ੍ਢਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿ,

ਏਤ੍ਤਕਂ ਪਨ ਕਾਲਂ ਅਵ੍ਵਾਣੀ ਅਹੋਸਿ। ਏਵਂ ਅਵ੍ਵਾਣਕਰਣਾ ਕਿਲੇਸਾ ਨਾਮ। ''ਕਾਮਚ੍ਛਨ੍ਦਨੀਵਰਣਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਧਕਰਣਂ ਅਵ੍ਵਾਣਕਰਣ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੨੨੧) ਚੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਸੋ ਸਤਿਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਤਣ੍ਹਾ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਮਮ ਚਤੂਹਿ ਅਪਾਯੇਹਿ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਮਯਾ ਇਮਂ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤਵ ਦੇਵਿਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੇਵਲਂ ਮੇ ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਣ੍ਹਾ ਵਡ੍ਢਿਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੬. ''ਏਕਾ ਇਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇ ਆਸਿ, ਅਲਦ੍ਧਾ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਂ।
ਯਤੋ ਲਦ੍ਧਾ ਅਲ਼ਾਰਕ੍ਖੀ, ਇਚ੍ਛਾ ਇਚ੍ਛਂ ਵਿਜਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਇਮਂ ਤਵ ਦੇਵਿਂ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇ ''ਅਹੋ ਵਤਾਹਂ ਏਤਂ ਲਭੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ **ਏਕਾ ਇਚ੍ਛਾ ਆਸਿ**, ਏਕਾਵ ਤਣ੍ਹਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਯਤੋ ਪਨ ਮੇ ਅਯਂ **ਅਲ਼ਾਰਕ੍ਖੀ** ਵਿਸਾਲਨੇਤ੍ਤਾ ਸੋਭਨਲੋਚਨਾ ਲਦ੍ਧਾ, ਅਥ ਮੇ ਸਾ ਪੁਰਿਮਿਕਾ **ਇਚ੍ਛਾ** ਗੇਹਤਣ੍ਹਂ ਉਪਕਰਣਤਣ੍ਹਂ ਉਪਭੋਗਤਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਉਪਰੂਪਰਿ ਅਞ੍ਞਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ **ਇਚ੍ਛਂ ਵਿਜਾਯਥ** ਜਨੇਸਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ। ਸਾ ਖੋ ਪਨ ਮੇ ਏਵਂ ਵਡ੍ਢਮਾਨਾ ਇਚ੍ਛਾ ਅਪਾਯਤੋ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਅਲਂ ਮੇ ਇਮਾਯ, ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਤਵ ਭਰਿਯਂ ਗਣ੍ਹ, ਅਹਂ ਪਨ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਤਾਵਦੇਵ ਨਟ੍ਠਂ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਨਾਮ ਨਾਗਮਾਸਿ, ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਪਨ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਾ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਇਸਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੬੭] ੭. ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਦੇਵ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਜਾਨਪਦਿਤ੍ਥਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਤਯੋ ਜਨਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਕਸਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨ੍ਤੋਅਟਵਿਯਂ ਚੋਰਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤੇ ਚੋਰੇ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਟਵਿਯਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਕਸ੍ਸਕਾ ਵਿਯ ਹੋਥਾ''ਤਿ ''ਤੇ ਚੋਰਾ ਇਮੇ''ਤਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਦਂਸੁ। ਅਥੇਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਮੇ ਦੇਥ, ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਮੇ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੀ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਪਰਿਯਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਦੇਥ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਚ੍ਛਾਦਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਾਟਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਦਂਸੁ। ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨਾਹਂ ਏਤਂ ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਯਾਚਾਮਿ , ਸਾਮਿਕਚ੍ਛਾਦਨਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ ''ਨ ਕਿਰੇਸਾ ਇਦਂ ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਕਥੇਤਿ, ਸਾਮਿਕਚ੍ਛਾਦਨਂ ਕਥੇਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਕਿਰ ਸਾਮਿਕਚ੍ਛਾਦਨਂ ਯਾਚਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਮ, ਦੇਵ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਹਿ ਸਾਮਿਕੋ ਅਚ੍ਛਾਦਨਂ ਨਾਮ, ਸਾਮਿਕੇ ਹਿ ਅਸਤਿ ਸਹਸ੍ਸਮੂਲਮ੍ਪਿ ਸਾਟਕਂ ਨਿਵਤ੍ਥਾ ਇਤ੍ਥੀ ਨਗ੍ਗਾਯੇਵ ਨਾਮ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਸਾਧਨਤ੍ਥਂ –

''ਨਗ੍ਗਾ ਨਦੀ ਅਨੂਦਕਾ, ਨਗ੍ਗਂ ਰਟ੍ਠਂ ਅਰਾਜਕਂ।
ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਵਿਧਵਾ ਨਗ੍ਗਾ, ਯਸ੍ਸਾਪਿ ਦਸ ਭਾਤਰੋ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੧੮੪੦) –

ਇਦੰ ਸੁਤ੍ਤੰ ਆਹਰਿਤਬ੍ਬੰ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਸਨ੍ਨੋ ''ਇਮੇ ਤੇ ਤਯੋ ਜਨਾ ਕੇ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਏਕੋ ਮੇ, ਦੇਵ, ਸਾਮਿਕੋ, ਏਕੋ ਭਾਤਾ, ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਹੰ ਤੇ ਤੁਟ੍ਠੋ, ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਏਕੰ ਦੇਮਿ, ਕਤਰੰ ਇਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਆਹ ''ਅਹੰ, ਦੇਵ, ਜੀਵਮਾਨਾ ਏਕੰ ਸਾਮਿਕੰ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਿਯੇਵ, ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਪਨ ਮੇ ਮਤਤ੍ਤਾ ਭਾਤਾਵ ਦੁਲ੍ਲਭੋ, ਭਾਤਰੰ ਮੇ ਦੇਹਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਤਯੋਪਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਏਵੰ ਤੰ ਏਕਿਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇ ਤਯੋ ਜਨਾ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ। ਤੰ ਕਾਰਣੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੰ ਜਾਤੰ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਏਕੰ ਇਤ੍ਥਿੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਯੋ ਜਨਾ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਗੁਣਕਥਾਯ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸਾ ਇਤ੍ਥੀ ਇਦਾਨੇਵ ਤੇ ਤਯੋ ਜਨੇ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮੋਚੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਯੋ ਜਨਾ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਕਸਨ੍ਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਤਦਾ ਪਨ ਰਞ੍ਞਾ ''ਤੀਸੁ ਜਨੇਸੁ ਕੰ ਇਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਾ ਆਹ – ''ਤਯੋਪਿ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਥ, ਦੇਵਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ ਤਯੋ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਥ, ਭਾਤਰੰ ਮੇ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ''ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਾ ਸਾਮਿਕੰ ਵਾ ਗਣ੍ਹ, ਕਿੰ ਤੇ ਭਾਤਰਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤਾ ''ਏਤੇ ਨਾਮ ਦੇਵ ਸੁਲਭਾ, ਭਾਤਾ ਪਨ ਦੁਲ੍ਲਭੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੭. ''ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਦੇਵ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਪਥੇ ਧਾਵਨ੍ਤਿਯਾ ਪਤਿ।
ਤਞ੍ਚ ਦੇਸੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤੋ ਸੋਦਰਿਯਮਾਨਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ, ਦੇਵ, ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਦੇਵ, ਮਯ੍ਹੰ ਪੁਤ੍ਤੋ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇਯੇਵ। ਯਥਾ ਹਿ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਕਤ੍ਵਾ ਡਾਕੰ ਉਚ੍ਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿਯਾ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਡਾਕੰ ਨਾਮ ਸੁਲਭੰ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤੋਪਿ ਸੁਲਭੋ ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ ਡਾਕਸਦਿਸੋਵ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਉਚ੍ਛਙ੍ਗੇ, ਦੇਵ, ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ। **ਪਥੇ ਧਾਵਨ੍ਤਿਯਾ ਪਤੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਏਕਿਕਾਯ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾਯਪਿ ਹਿ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਪਤਿ ਨਾਮ ਸੁਲਭੋ, ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਪਥੇ ਧਾਵਨ੍ਤਿਯਾ ਪਤੀ''ਤਿ। **ਤਞ੍ਚ ਦੇਸੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਤੋ ਸੋਦਰਿਯਮਾਨਯੇ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਮੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਦਾਨਿ ਤੰ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਸਙ੍ਖਾਤੰ ਅਞ੍ਞੰ ਦੇਸੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਤੋ ਅਹੰ ਸਮਾਨੇ ਉਦਰੇ ਜਾਤਤ੍ਤਾ ਸਉਦਰਿਯਸਙ੍ਖਾਤੰ ਭਾਤਰੰ ਆਨੇਯਜੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਾਤਰੰਯੇਵ ਮੇ ਦੇਥਾਤਿ।

ਰਾਜਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਏਸਾ ਵਦਤੀ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਤਯੋਪਿ ਜਨੇ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਤੋ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ, ਸਾ ਤਯੋਪਿ ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸਾ ਇਮੇ ਤਯੋ ਜਨੇ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੋਚੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਅਤੀਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਵ ਏਤਰਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੬੮] ੮. ਸਾਕੇਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਮਿੰ ਮਨੋ ਨਿਵਿਸਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਕੇਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਞ੍ਜਨਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਤੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤਸ੍ਸ ਸਾਕੇਤੰ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਨਕਾਲੇ ਏਕੋ ਸਾਕੇਤਨਗਰਵਾਸੀ ਮਹਲ੍ਲਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਗਰਤੋ ਬਹਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਦ੍ਵਾਰੇ ਦਸਬਲੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗੋਪ੍ਫਕੇਸੁ ਗਾਲ੍ਹੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੇਹਿ ਜਿਣ੍ਣਕਾਲੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਤਬ੍ਬਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸਿ? ਮਯਾ ਤਾਵ ਦਿਟ੍ਠੋਸਿ, ਮਾਤਰੰ ਪਨ ਪਸ੍ਸਿਤੁੰ ਏਹੀ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਆਸਨੇ ਸਦ੍ਧਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਕਹੰ ਗਤੋਸਿ, ਨਨੁ ਨਾਮ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ

ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਪੁਤ੍ਤੁਧੀਤਰੋਪਿ ''ਏਥ, ਭਾਤਰਂ ਵਨ੍ਦਥਾ''ਤਿ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸਿ। ਉਭੋ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸਾ ਮਹਾਦਾਨਂ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਜਨਾਨਂ **ਜਰਾਸੁਤ੍ਤਂ** (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੧੦ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ। ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋਪਿ ਅਨਾਗਾਮਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਅਞ੍ਜਨਵਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ 'ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਸੁਦ੍ਧੋਦਨੋ, ਮਾਤਾ ਮਹਾਮਾਯਾ'ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਜਾਨਨ੍ਤੋਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਤਥਾਗਤਂ 'ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤਿ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ? ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਮੇਵ 'ਪੁਤ੍ਤੋ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤੀਤੇ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਚੂਲ਼ਪਿਤਾ, ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਮਹਾਪਿਤਾ। ਏਸਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਚੂਲ਼ਮਾਤਾ, ਪਞ੍ਚ ਜਾਤਿਸਤਾਨਿ ਮਹਾਮਾਤਾ। ਏਵਾਹਂ ਦਿਯਡ੍ਢਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਸਂਵਡ੍ਢੋ, ਦਿਯਡ੍ਢਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇ ਸਂਵਡ੍ਢੋਤਿ ਤੀਣਿ ਜਾਤਿਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੮. ''ਯਸ੍ਮਿਂ ਮਨੋ ਨਿਵਿਸਤਿ, ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾਪਿ ਪਸੀਦਤਿ।
ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਕੇ ਪੋਸੇ, ਕਾਮਂ ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਿਸ੍ਸਸੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸ੍ਮਿਂ ਮਨੋ ਨਿਵਿਸਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। **ਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚਾਪਿ ਪਸੀਦਤੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਮੁਦੁਕਂ ਹੋਤਿ। **ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਕੇ ਪੋਸੇ**ਤਿ ਪਕਤਿਯਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਅਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇ। **ਕਾਮਂ ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਿਸ੍ਸਸੇ**ਤਿ ਅਨੁਭੂਤਪੁਬ੍ਬਸਿਨੇਹੇਨੇਵ ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਏਕਂਸੇਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਏਤੇ ਏਵ ਅਹੇਸੁਂ, ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਕੇਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੬੯] ੯. ਵਿਸਵਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਵਿਸਂ ਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਥੇਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਪਿਟ੍ਠਖਜ੍ਜਕਖਾਦਨਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਬਹੁਂ ਪਿਟ੍ਠਖਾਦਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਂਸੁ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਗਹਿਤਾਵਸੇਸਂ ਬਹੁ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਨ੍ਤੋਗਾਮਗਤਾਨਮ੍ਪਿ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੋ ਦਹਰੋ ਅਨ੍ਤੋਗਾਮੇ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ''ਅਤਿਦਿਵਾ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਥੇਰੇਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੇ ਦਹਰੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਥੇਰੋ ''ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਠਪਿਤਖਾਦਨੀਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਮਧੁਰਂ ਨਾਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਥੇਰਸ੍ਸ ਸਂਵੇਗੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ''ਪਿਟ੍ਠਖਾਦਨੀਯਂ ਨ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਰ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਪਿਟ੍ਠਖਾਦਨੀਯਂ ਨਾਮ ਨ ਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਖਾਦਨੀਯਂ ਅਖਾਦਨਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕਵਾਰਂ ਜਹਿਤਕਂ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤੋਪਿ ਪੁਨ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਿਸਵੇਜ੍ਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮੇਨ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥੇਕਂ ਜਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸਂ ਸਪ੍ਪੋ ਡਂਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਞਾਤਕਾ ਪਮਾਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਂ ਵੇਜ੍ਜਂ ਆਨਯਿਂਸੁ । ਵੇਜ੍ਜੋ ਆਹ ''ਕਿਂ

ਤਾਵ ਓਸਧੇਨ, ਪਰਿਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂ ਹਰਾਮਿ, ਦਟ੍ਠਸਪ੍ਪਂ ਆਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਦਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਤੇਨੇਵ ਵਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਾਪੇਮੀ''ਤਿ। ''ਸਪ੍ਪਂ ਆਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸਪ੍ਪਂ ਆਵਾਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤਯਾ ਅਯਂ ਦਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਮਯਾ''ਤਿ । ''ਤਯਾ ਦਟ੍ਠਟ੍ਠਾਨਤੋ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਮੁਖੇਨ ਵਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਾਹੀ''ਤਿ। ''ਮਯਾ ਏਕਵਾਰਂ ਜਹਿਤਕਂ ਪੁਨ ਨ ਗਹਿਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਨਾਹਂ ਮਯਾ ਜਹਿਤਵਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਸਚੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਸਂ ਨਾਕਡ੍ਢਸਿ, ਇਮਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਾ''ਤਿ। ਸਪ੍ਪੋ ''ਅਪਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਏਕਵਾਰਂ ਜਹਿਤਵਿਸਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੬੯. ''ਧਿਰਤ੍ਥੁ ਤਂ ਵਿਸਂ ਵਨ੍ਤਂ, ਯਮਹਂ ਜੀਵਿਤਕਾਰਣਾ।
ਵਨ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਤਂ ਮੇ ਜੀਵਿਤਾ ਵਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਧਿਰਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਗਰਹਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਤਂ ਵਿਸ**ਨ੍ਤਿ ਯਮਹਂ ਜੀਵਿਤਕਾਰਣਾ ਵਨ੍ਤਂ ਵਿਸਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਵਨ੍ਤਂ ਵਿਸਂ ਧਿਰਤ੍ਥੁ। **ਮਤਂ ਮੇ ਜੀਵਿਤਾ ਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸਸ੍ਸ ਅਪਚ੍ਚਾਹਰਣਕਾਰਣਾ ਯਂ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਂ, ਤਂ ਮਮ ਜੀਵਿਤਤੋ ਵਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਵੇਜ੍ਜੋ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਓਸਧੇਹਿ ਚ ਮਨ੍ਤੇਹਿ ਚ ਨਿਬ੍ਬਿਸਂ ਅਰੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਸੀਲਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਕਞ੍ਚਿ ਵਿਹੇਠੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਏਕਵਾਰਂ ਜਹਿਤਕਂ ਜੀਵਿਤਮ੍ਪਿ ਪਰਿਚ੍ਚਜਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਸਪ੍ਪੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਵੇਜ੍ਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਸਵਨ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੭੦] ੧੦. ਕੁਦ੍ਦਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਤਂ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਏਕੋ ਕੁਲਦਾਰਕੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਤੋ ਸਿਨਿਦ੍ਧਂ ਮਧੁਰਂ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯਂ ਰਤ੍ਤਿਨ੍ਦਿਵਂ ਸਹਤ੍ਥੇਨ ਨਾਨਾਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕੁਰੁਮਾਨਾਪਿ ਏਵਰੂਪਂ ਮਧੁਰਾਹਾਰਂ ਨ ਲਭਾਮ, ਮਯਾਪਿ ਸਮਣੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ । ਸੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਾਸਡ੍ਢਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਅਯੋਨਿਸੋ ਮਨਸਿਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਵਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਭਤ੍ਤੇਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਇਮਿਨਾਵ ਉਪਾਯੇਨ ਛ ਵਾਰੇ ਵਿਬ੍ਭਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ। ਤਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇ ਸਤ੍ਤਪ੍ਪਕਰਣਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਨ੍ਤੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ ਚਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਵਿਯ ਤੇ ਏਤਰਹਿ ਕਿਲੇਸਾ ਨ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਹਾਸਂ ਕਰਿਂਸੁ। ''ਆਵੁਸੋ, ਅਭਬ੍ਬੋ ਦਾਨਿ ਅਹਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਹਿਭਾਵਾਯਾ''ਤਿ।

ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਾ ਉਦਪਾਦਿ ''ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਨਾਮ ਅਰਹਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੇ ਸਤਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚਿਤ੍ਤਹਤ੍ਥਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਅਹੋ ਮਹਾਦੋਸੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਭਾਵੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਲਹੁਕਂ ਦੁਨ੍ਨਿਗ੍ਗਹਂ, ਆਰਮ੍ਮਣਵਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ, ਏਕਵਾਰਂ ਅਲ੍ਲੀਨਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਖਿਪ੍ਪਂ ਮੋਚੇਤੁਂ, ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਮਥੋ ਸਾਧੁ। ਦਨ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਤਂ ਸੁਖਂ ਆਵਹਤਿ।

''ਦੁਨ੍ਨਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਲਹੁਨੋ, ਯਤ੍ਥਕਾਮਨਿਪਾਤਿਨੋ।
ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਮਥੋ ਸਾਧੁ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਨ੍ਤਂ ਸੁਖਾਵਹਂ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੫)।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੁਨ੍ਨਿਗ੍ਗਹਤਾਯ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਏਕਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਂ ਜਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਲੋਭਵਸੇਨ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵੇ ਝਾਨਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਲੋਭਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਣ੍ਣਿਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿ, ''ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕੇਨ ਭੂਮਿਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਡਾਕਞ੍ਚੇਵ ਅਲਾਬੁਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਏਲਾਲੁਕਾਦੀਨਿ ਚ ਵਪਿਤ੍ਵਾ ਤਾਨਿ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਕਪਣਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਞ੍ਹਿਸ੍ਸ ਏਕਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਧਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਿਂ ਮੇ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਲੋਭਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਕੁਣ੍ਠਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿ। ਏਵਂ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪੀਤਿ ਛ ਵਾਰੇ ਤਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚੇਵ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚ।

ਸਤ੍ਤਮੇ ਪਨ ਵਾਰੇ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਇਮਂ ਕੁਣ੍ਠਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਉਪ੍ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਮਹਾਨਦਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚਸ੍ਸ ਪਤਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਿਤੁਕਾਮਤਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਤਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਂ ਦਣ੍ਡੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਸੀਸਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਮਜ੍ਝੇ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਜਿਤਂ ਮੇ ਜਿਤਂ ਮੇ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਨਦਿਯਾ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੋ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇਨ ਗਚ੍ਛਮਾਨੋ ਤਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਪੁਰਿਸੋ 'ਜਿਤਂ ਮੇ ਜਿਤਂ ਮੇ'ਤਿ ਵਦਤਿ, ਕੋ ਨੁ ਖੋ ਏਤੇਨ ਜਿਤੋ, ਪਕ੍ਕੋਸਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਅਹਂ ਤਾਵ ਵਿਜਿਤਸਙ੍ਗਾਮੋ ਇਦਾਨਿ ਜਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਯਾ ਪਨ ਕੋ ਜਿਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਤਯਾ ਸਙ੍ਗਾਮਸਤਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਗਾਮਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਗਾਮਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਜਿਨਨ੍ਤੇਨ ਦੁਜ੍ਜਿਤਮੇਵ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਜਿਤਤ੍ਤਾ। ਅਹਂ ਪਨ ਮਮ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਲੋਭਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸੇ ਜਿਨਿ''ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਮਹਾਨਦਿਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਪੋਕਸਿਣਾਰਮ੍ਮਣਂ ਝਾਨਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦. ''ਨ ਤਂ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਂ, ਯਂ ਜਿਤਂ ਅਵਜੀਯਤਿ।
ਤਂ ਖੋ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਂ, ਯਂ ਜਿਤਂ ਨਾਵਜੀਯਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤਂ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਂ, ਯਂ ਜਿਤਂ ਅਵਜੀਯਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇ ਪਰਾਜਿਨਿਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਂ ਜਿਤਂ ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ ਪੁਨਪਿ ਤੇਹਿ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਅਵਜੀਯਤਿ, ਤਂ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁਜਿਤਂ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਪੁਨ ਅਵਜੀਯਨਤੋ। ਅਪਰੋ ਨਯੋ – ਜਿਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਜਯੋ। ਯੋ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਧਿਗਤੋ ਜਯੋ ਪੁਨ ਤੇਸੁ ਜਿਨਨ੍ਤੇਸੁ , ਪਰਾਜਯੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਨ ਸਾਧੁ ਨ ਸੋਭਨੋ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਪੁਨ ਪਰਾਜਯੋਵ ਹੋਤਿ। **ਤਂ ਖੋ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਂ, ਯਂ ਜਿਤਂ ਨਾਵਜੀਯਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਖੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੇ ਨਿਮ੍ਮਥੇਤ੍ਵਾ ਜਿਤਂ ਪੁਨ ਤੇਹਿ ਨਾਵਜੀਯਤਿ, ਯੋ ਵਾ ਏਕਵਾਰਂ ਲਦ੍ਧੋ ਜਯੋ ਨ ਪੁਨ ਪਰਾਜਯੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਜਿਤਂ ਸਾਧੁ ਜਿਤਂ ਸੋਭਨਂ, ਸੋ ਜਯੋ ਸਾਧੁ ਸੋਭਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਪੁਨ ਨਾਵਜੀਯਨਤੋ। ਤਸ੍ਮਾ, ਤ੍ਵਂ ਮਹਾਰਾਜ, ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਸਹਸ੍ਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸਂ ਜਿਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਸਙ੍ਗਾਮਯੋਧੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਸਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਅਜਿਤਤ੍ਤਾ। ਯੋ ਪਨ ਏਕਵਾਰਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸੇ ਜਿਨਾਤਿ, ਅਯਂ ਉਤ੍ਤਮੋ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸਯੋਧੋਤਿ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੋਵ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਉਤ੍ਤਮਸਙ੍ਗਾਮਯੋਧਭਾਵੇ ਪਨੇਤ੍ਥ –

''ਯੋ ਸਹਸ੍ਸਂ ਸਹਸ੍ਸੇਨ, ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਮਾਨੁਸੇ ਜਿਨੇ।
ਏਕਞ੍ਚ ਜੇਯ੍ਯਮਤ੍ਤਾਨਂ, ਸ ਵੇ ਸਙ੍ਗਾਮਜੁਤ੍ਤਮੋ''ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੦੩) –

ਇਦਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਸਾਧਕਂ।

ਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤਦਙ੍ਗਪ੍ਪਹਾਨਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਾ ਪਹੀਨਾ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਯ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਮਿ। ਰਾਜਬਲਸ੍ਸਪਿ ਤਥੇਵ ਕਿਲੇਸਾ ਪਹੀਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਇਦਾਨਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਹਂ ਗਮਿਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਅਹਮ੍ਪਿ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਕ੍ਖਮਿ, ਬਲਕਾਯੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾ ਸਬ੍ਬਾ ਸੇਨਿਯੋਤਿ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੋ ਮਹਾਜਨਕਾਯੋ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਨੋਪਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਰ ਰਾਜਾ ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਭਿਮੁਖੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬਲਕਾਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ, ਮਯਂ ਇਧ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਯਾ ਸਕਲਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕਾ ਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਂ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਦੇਵਰਞ੍ਞੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ਆਵਜ੍ਜਮਾਨੋ ''ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਹਾਸਮਾਗਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਹਾਭਿਨਿਕ੍ਖਮਨਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ , ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਮੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਦੀਘਤੋ ਤਿਂਸਯੋਜਨਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਪਨ੍ਨਰਸਯੋਜਨਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਮਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਹਤ੍ਥਿਪਾਲਜਾਤਕੇ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਹਿ ਤਞ੍ਚ ਏਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦਮੇਵ। ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੋਪਿ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਦ੍ਦੇ ਮਿਗੇ ਚ ਸਕੁਣੇ ਚ ਅਮਨੁਸ੍ਸੇ ਚ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਤੇਨ ਦਿਸਾਭਾਗੇਨ ਏਕਪਦਿਕਮਗ੍ਗਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋਪਿ ਤਂ ਪਰਿਸਂ ਆਦਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਦਤ੍ਤਿਯਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਕਮ੍ਮੇਨ ਮਾਪਿਤਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਪਰਿਸਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਤ ਰਾਜਾਨੋ ਸਤ੍ਤ ਰਜ੍ਜਾਨਿ ਛਡ੍ਡਯਿਂਸੁ। ਤਿਂਸਯੋਜਨਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਪੂਰਿ। ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋ ਸੇਸਕਸਿਣੇਸੁਪਿ ਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸਬ੍ਬੇ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਯੇ ਪਨ ਤੇਸਂ ਪਾਰਿਚਰਿਯਂ ਅਕਂਸੁ, ਤੇ ਦੇਵਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਏਵਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮੇਤਂ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਅਲ੍ਲੀਨਂ ਦੁਮ੍ਮੋਚਯਂ ਹੋਤਿ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾ ਲੋਭਧਮ੍ਮਾ ਦੁਪ੍ਪਜਹਾ, ਏਵਰੂਪੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਅਞ੍ਞਾਣੇ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਦ੍ਦਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਇਤ੍ਥਿਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਸਾਤਮਨ੍ਤਣ੍ਡਭੂਤਂ , ਤਕ੍ਕਪਣ੍ਡਿ ਦੁਰਾਜਾਨਂ।
ਅਨਭਿਰਤਿ ਮੁਦੁਲਕ੍ਖਣਂ, ਉਚ੍ਛਙ੍ਗਮ੍ਪਿ ਚ ਸਾਕੇਤਂ।
ਵਿਸਵਨ੍ਤਂ ਕੁਦ੍ਦਾਲਕਨ੍ਤਿ॥

੮. ਵਰੁਣਵਗ੍ਗੋ

[੭੧] ੧. ਵਰੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਰਣੀਯਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਦਿਵਸੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੋ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਹਾਯਕਾ ਤਿਂਸਮਤ੍ਤਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਗਮਾਲਕਸਾਲਮਾਲਕਾਦੀਸੁ ਥੋਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਸਤ੍ਥਰਿ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਗਨ੍ਧਪੁਪ੍ਫੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਙ੍ਕਿਤਤਲੇਸੁ ਫੁਲ੍ਲਪਦੁਮਸਸ੍ਸਿਰਿਕੇਸੁ ਪਾਦੇਸੁ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਿਂਸੁ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਯਥਾ ਯਥਾ ਖੋ ਮਯਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮ, ਪਬ੍ਬਜੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸਭਾਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਤਥਾਗਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਂਸੁ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਮਾਤਿਕਾ ਪਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਨੁਮੋਦਨਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਾਨਿ ਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਵੇਸੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਜਾਤਿਜਰਾਬ੍ਯਾਧਿਮਰਣਭਯਭੀਤਾ, ਤੇਸਂ ਨੋ ਸਂਸਾਰਪਰਿਮੋਚਨਤ੍ਥਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਯਾਚਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਅਟ੍ਠਤਿਂਸਾਯ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ''ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ।

ਅਥ ਨੇਸਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮੇਨ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਕੁਸੀਤੋ ਹੀਨਵੀਰਿਯੋ ਰਸਗਿਦ੍ਧੋ। ਸੋ ਏਵਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਹਂ ਨੇਵ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਿਤੁਂ, ਨ ਪਧਾਨਂ ਪਦਹਿਤੁਂ, ਨ ਭਿਕ੍ਖਾਚਰਿਯਾਯ ਯਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਕੋ ਮੇ ਗਮਨੇਨ ਅਤ੍ਥੋ, ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੋ ਵੀਰਿਯਂ ਓਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਤੇਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੋਸਲੇਸੁ ਚਾਰਿਕਂ ਚਰਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਤੇਮਾਸਂ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਘਟੇਨ੍ਤਾ ਵਾਯਮਨ੍ਤਾ ਵਿਪਸ੍ਸਨਾਗਬ੍ਭਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਉਨ੍ਨਾਦਯਮਾਨਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸਾ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਪਟਿਲਦ੍ਧਗੁਣਂ ਸਤ੍ਥੁ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥਾਗਤਂ ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਅਕਾਸਿ। ਤੇ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਗੁਣਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ, ਸਤ੍ਥਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਸਂਸਿ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਤੇਸਂ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ। ਤੇਪਿ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਮਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਮੇਵ ਅਰਞ੍ਞਵਾਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਅਨੁਜਾਨਿ। ਤੇ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵੇਣਂ ਅਗਮਂਸੁ।

ਅਥ ਸੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਅਚ੍ਚਾਰਦ੍ਧਵੀਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਤਿਵੇਗੇਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਆਲਮ੍ਬਨਫਲਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਠਿਤਕੋਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿ, ਊਰੁਟ੍ਠਿਕਂ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਵੇਦਨਾ ਮਹਨ੍ਤਾ ਜਾਤਾ। ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤਾਨਂ ਗਮਨਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਵੇਲਾਯਂ ਆਗਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਨਨੁ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, 'ਸ੍ਵੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਹਿਯ੍ਯੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਾਯਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਪੁਤ੍ਤਤਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਰੋ ਅਕਾਲੇ ਅਤਿਵੇਗੇਨ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਨਿਦ੍ਦਾਭਿਭੂਤੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਤੋ, ਊਰੁਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਭਿਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗਮਨਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਹੀਨਵੀਰਿਯਭਾਵੇਨ ਅਕਾਲੇ ਅਤਿਵੇਗੇਨ ਵੀਰਿਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਦਾਰੁਂ ਆਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਉਦ੍ਧਰਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਕੋ ਕੁਸੀਤਮਾਣਵੋ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਰੁਣਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੁਕ੍ਖਰੁਕ੍ਖੋ ਏਸੋ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ''ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਤਾਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕਚ੍ਛਮਾਨੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਇਤਰੇ ਮਾਣਵਕਾ ਦਾਰੁਕਲਾਪੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਤਂ ਪਾਦੇਨ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਂਸੁ। ਕੁਸੀਤਮਾਣਵੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਗਤਨਿਦ੍ਦੋਵ ਵਰੁਣਰੁਕ੍ਖਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਮੁਖਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਭਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਟਿਤਕੋਟਿਯਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਕ੍ਖਿਂ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਤਂ ਪਿਧਾਯ ਏਕੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਲ੍ਲਦਾਰੂਨਿ ਭਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਦਾਰੁਕਲਾਪਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਪਾਤਿਤਾਨਂ ਦਾਰੂਨਂ ਉਪਰਿ ਪਾਤੇਸਿ।

ਤਂ ਦਿਵਸਞ੍ਚ ਜਨਪਦਗਾਮਕੇ ਏਕਂ ਕੁਲਂ ''ਸ੍ਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਵਾਚਨਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਮਾਣਵਕੇ ਆਹ ''ਤਾਤਾ, ਸ੍ਵੇ ਏਕਂ ਗਾਮਕਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਨਿਰਾਹਾਰਾ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥ ਗਨ੍ਤੁਂ, ਪਾਤੋਵ ਯਾਗੁਂ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਕੋਟ੍ਠਾਸਞ੍ਚ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਤ੍ਤਕੋਟ੍ਠਾਸਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਮਾਦਾਯ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਪਾਤੋਵ ਯਾਗੁਪਚਨਤ੍ਥਾਯ ਦਾਸਿਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਖਿਪ੍ਪਂ ਨੋ ਯਾਗੁਂ ਪਚਾਹੀ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾ ਦਾਰੂਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੀ ਉਪਰਿ ਠਿਤਾਨਿ ਅਲ੍ਲਵਰੁਣਦਾਰੂਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਮੁਖਵਾਤਂ ਦਦਮਾਨਾਪਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਉਜ੍ਜਾਲੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਸੂਰਿਯਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਾਣਵਕਾ ''ਅਤਿਦਿਵਾ ਜਾਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਗਨ੍ਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਿਂਸੁ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਕਿਂ, ਤਾਤਾ, ਨ ਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਆਮ, ਆਚਰਿਯ ਨ ਗਤਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਕੁਸੀਤਮਾਣਵੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਾਰੂਨਮਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਰੁਣਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਵੇਗੇਨ ਰੁਕ੍ਖਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਕ੍ਖਿਂ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲ੍ਲਵਰੁਣਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਆਨੀਤਦਾਰੂਨਂ ਉਪਰਿ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਯਾਗੁਪਾਚਿਕਾ ਤਾਨਿ ਸੁਕ੍ਖਦਾਰੁਸਞ੍ਞਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਾ ਉਜ੍ਜਾਲੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਇਮਿਨਾ ਨੋ ਕਾਰਣੇਨ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਮਾਣਵੇਨ ਕਤਕਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਨ੍ਧਬਾਲਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਵਰੂਪਾ ਪਰਿਹਾਨਿ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ –

੭੧. ''ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਰਣੀਯਾਨਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਸੋ ਕਾਤੁਮਿਚ੍ਛਤਿ।
ਵਰੁਣਕਟ੍ਠਭਞ੍ਜੋਵ, ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਮਨੁਤਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸ ਪਚ੍ਛਾ ਮਨੁਤਪ੍ਪਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ''ਇਦਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਂ ਪਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਅਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਰਣੀਯਾਨਿ ਪਠਮਮੇਵ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਮ੍ਮਾਨਿ ਪਚ੍ਛਾ ਕਰੋਤਿ, ਅਯਂ ਵਰੁਣਕਟ੍ਠਭਞ੍ਜੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਮਾਣਵਕੋ ਵਿਯ ਸੋ ਬਾਲਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨੁਤਪ੍ਪਤਿ ਸੋਚਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਅਕ੍ਖਿਭੇਦਂ ਪਤ੍ਤੋ ਮਾਣਵੋ ਊਰੁਭੇਦਂ ਪਤ੍ਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਸਮਾਣਵਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਆਚਰਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਰੁਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੭੨] ੨. ਸੀਲਵਨਾਗਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕਤਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਗੁਣੇ ਨ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿੰਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਤਞ੍ਞੂਯੇਵ, ਨ ਕਦਾਚਿ ਮਯ੍ਹੰ ਗੁਣੰ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਹਤ੍ਥਿਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਅਹੋਸਿ ਰਜਤਪੁਞ੍ਜਸਨ੍ਨਿਭੋ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਮਣਿਗੁਲ਼ਸਦਿਸਾਨਿ, ਪਞ੍ਞਾਯਮਾਨਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਪਸਾਦਾਨਿ ਅਹੇਸੁੰ, ਮੁਖੰ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਦਿਸੰ, ਸੋਣ੍ਡਾ ਰਤ੍ਤਸੁਵਣ੍ਣਬਿਨ੍ਦੁਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ ਰਜਤਦਾਮੰ ਵਿਯ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦਾ ਕਤਲਾਖਾਰਸਪਰਿਕਮ੍ਮਾ ਵਿਯ। ਏਵਮਸ੍ਸ ਦਸਹਿ ਪਾਰਮੀਹਿ ਅਲਙ੍ਕਤੋ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਭਾਵੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੰ ਸਕਲਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਾਰਣਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿੰਸੁ। ਏਵੰ ਸੋ ਅਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਵਾਰਣਪਰਿਵਾਰੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਵਸਮਾਨੋ ਅਪਰਭਾਗੇ ਗਣੇ ਦੋਸੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਕਾਯਵਿਵੇਕਾਯ ਏਕਕੋਵ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੀਲਵਨ੍ਤਤਾਯ ਚ ਪਨਸ੍ਸ ‘‘ਸੀਲਵਨਾਗਰਾਜਾ’’ ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮੰ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸਿਕੋ ਵਨਚਰਕੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਜੀਵਭਣ੍ਡਕੰ ਗਵੇਸਮਾਨੋ ਦਿਸਾ ਵਵਤ੍ਥਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਮੂਲ਼੍ਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਭੀਤੋ ਬਾਹਾ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਬਲਵਪਰਿਦੇਵਿਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੰ ਪੁਰਿਸੰ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਕਾਰੁਞ੍ਞੇਨ ਚੋਦਿਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਭੀਤੋ ਪਲਾਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਪਲਾਯਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਠਿਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ । ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨ ਅਗਮਾਸਿ, ਸੋ ਪੁਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਠਿਤਕਾਲੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯੰ ਵਾਰਣੋ ਮਮ ਪਲਾਯਨਕਾਲੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਠਿਤਕਾਲੇ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨਾਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਅਨਤ੍ਥਕਾਮੋ, ਇਮਮ੍ਹਾ ਪਨ ਮੰ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮਾਚੇਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸੂਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਭੋ ਤ੍ਵੰ ਪੁਰਿਸ, ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਵਿਚਰਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਦਿਸਾ ਵਵਤ੍ਥਾਪੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਗ੍ਗਮੂਲ਼੍ਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯੇਨਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹੰ ਫਲਾਫਲੇਹਿ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ, ਪੁਰਿਸ, ਮਾ ਭਾਯਿ, ਅਹੰ ਤੰ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੰ ਪਾਯਾਸਿ।

ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਪੁਰਿਸੋ ‘‘ਸਚੇ ਕੋਚਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਯੇਵ ਰੁਕ੍ਖਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਪਬ੍ਬਤਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਗਾਮਿਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਇਮਿਨਾ ਮਗ੍ਗੇਨ ਗਚ੍ਛ, ਮਯ੍ਹੰ ਪਨ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋਪਿ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤੋਪਿ ਮਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਚਿਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਤੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰਯੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਦਨ੍ਤਕਾਰਵੀਥਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਕਾਰੇ ਦਨ੍ਤਵਿਕਤਿਯੋ ਕੁਰੁਮਾਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ ਪਨ ਭੋ, ਜੀਵਦਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਭੋ, ਕਿੰ ਵਦੇਸਿ, ਜੀਵਦਨ੍ਤੋ ਨਾਮ ਮਤਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤਤੋ ਮਹਗ੍ਘਤਰੋ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਹੰ ਵੋ ਜੀਵਦਨ੍ਤੰ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਰਕਕਚੰ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥੰ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਅਹੰ, ਸਾਮਿ, ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਕਪਣੋ ਜੀਵਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਨ੍ਤਖਣ੍ਡੰ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਦਸ੍ਸਥ, ਤੰ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਮੂਲੇਨ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਗਤੋਤਿ। ‘‘ਹੋਤੁ ਭੋ, ਦਨ੍ਤੰ ਤੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਦਨ੍ਤਕਪ੍ਪਨਤ੍ਥਾਯ ਕਕਚੰ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਕਚੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਦਨ੍ਤੇ ਕਕਚੇਨ ਕਨ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਦੇ ਸਮਿਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗੋਨਿਸਿਨ੍ਨਕੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਗ੍ਗਦਨ੍ਤੇ ਛਿਨ੍ਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਦਨ੍ਤੇ ਸੋਣ੍ਡਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਨਾਹੰ ‘ਏਤੇ ਦਨ੍ਤਾ ਮਯ੍ਹੰ ਅਪ੍ਪਿਯਾ ਅਮਨਾਪਾ’ਤਿ ਦਮ੍ਮਿ, ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਮੇ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਸਤਗੁਣੇਨ ਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ

ਸਤਸਹਸ੍ਸਗੁਣੇਨ ਸਬ੍ਬਧਮ੍ਮਪਟਿਵੇਧਨਸਮਤ੍ਥਾ ਸਬ੍ਬਵ੍ਵੁਤਵ੍ਵਾਣਦਨ੍ਤਾਵ ਪਿਯਤਰਾ, ਤਸ੍ਸ ਮੇ ਇਦਂ ਦਨ੍ਤਦਾਨਂ ਸਬ੍ਬਵ੍ਵੁਤਵ੍ਵਾਣਪਟਿਵਿਜ੍ਝਨਤ੍ਥਾਯ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਵ੍ਵੁਤਵ੍ਵਾਣਸ੍ਸ ਆਰਾਧਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਯੁਗਲਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੂਲੇ ਖੀਣੇ ਪੁਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਨ੍ਤੇ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਮੂਲਂ ਮਯ੍ਹਂ ਇਣਸੋਧਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਜਾਤਂ, ਅਵਸੇਸਦਨ੍ਤੇ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਕਪ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਦਨ੍ਤੇ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤੇਪਿ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿ, ਜੀਵਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਮੂਲਦਾਠਾ ਮੇ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਪਾਪਪੁਰਿਸੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰਜਤਦਾਮਸਦਿਸਂ ਸੋਣ੍ਡਂ ਮਦ੍ਦਮਾਨੋ ਕੇਲਾਸਕੂਟਸਦਿਸਂ ਕੁਮ੍ਭਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋ ਦਨ੍ਤਕੋਟਿਯੋ ਪਣ੍ਹਿਯਾ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਮਂਸਂ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਕੁਮ੍ਭਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਖਰਕਕਚੇਨ ਮੂਲਦਾਠਾ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਿਜਹਨ੍ਤੇਯੇਵ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਪਪੁਰਿਸੇ ਚਤੁਨਹੁਤਾਧਿਕਦ੍ਵਿਯੋਜਨਸਤਸਹਸ੍ਸਬਹਲਾ ਘਨਪਥਵੀ ਸਿਨੇਰੁਯੁਗਨ੍ਧਰਾਦਯੋ ਮਹਾਭਾਰੇ ਦੁਗ੍ਗਨ੍ਧਜੇਗੁਚ੍ਛਾਨਿ ਗੂਥਮੁਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਚ ਧਾਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਰਾਸਿਂ ਧਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਵਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਾਵਦੇਵ ਅਵੀਚਿਮਹਾਨਿਰਯਤੋ ਅਗ੍ਗਿਜਾਲਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿਪੁਰਿਸਂ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕੇਨ ਕਮ੍ਬਲੇਨ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤੀ ਵਿਯ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿ।

ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਥਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਅਧਿਵਤ੍ਥਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ''ਅਕਤਵ੍ਵੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾਪਿ ਤੋਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ''ਤਿ ਵਨਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਯਮਾਨਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੨. ''ਅਕਤਵ੍ਵੁਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚਂ ਵਿਵਰਦਸ੍ਸਿਨੋ।
ਸਬ੍ਬਂ ਚੇ ਪਥਵਿਂ ਦਜ੍ਜਾ, ਨੇਵ ਨਂ ਅਭਿਰਾਧਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਕਤਵ੍ਵੁਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਪੋਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ। **ਵਿਵਰਦਸ੍ਸਿਨੋ**ਤਿ ਛਿਦ੍ਦਮੇਵ ਓਕਾਸਮੇਵ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। **ਸਬ੍ਬਂ ਚੇ ਪਥਵਿਂ ਦਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਸਕਲਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਜ੍ਜਂ, ਇਮਂ ਵਾ ਪਨ ਮਹਾਪਥਵਿਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪਥਵੋਜਂ ਦਦੇਯ੍ਯ। **ਨੇਵ ਨਂ ਅਭਿਰਾਧਯੇ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋਪਿ ਏਵਰੂਪਂ ਕਤਗੁਣਵਿਦ੍ਧਂਸਕਂ ਕੋਚਿ ਪਰਿਤੋਸੇਤੁਂ ਵਾ ਪਸਾਦੇਤੁਂ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਸਾ ਦੇਵਤਾ ਵਨਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਕਤਵ੍ਵੂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਤਵ੍ਵੂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਸੀਲਵਨਾਗਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵਨਾਗਰਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੭੩] ੩. ਸਚ੍ਚਂਕਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰੇਵਮਾਹਂਸੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਵਧਾਯਯੇਵ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇ ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਪਹਟਾਸੀਵਿਸੂਪਮੋ, ਅਨਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਕਥੇਤਿ। ਸੋ ਅਨ੍ਤੋਜਨਸ੍ਸ ਚ ਬਹਿਜਨਸ੍ਸ ਚ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਪਤਿਤਰਜਂ ਵਿਯ, ਖਾਦਿਤੁਂ ਆਗਤਪਿਸਾਚੋ ਵਿਯ ਚ ਅਮਨਾਪੋ ਅਹੋਸਿ ਉਬ੍ਬੇਜਨੀਯੋ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਨਦੀਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਦੀਤੀਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਹਾਮੇਘੋ ਉਟ੍ਠਹਿ, ਦਿਸਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰਾ ਜਾਤਾ। ਸੋ ਦਾਸਪੇਸ੍ਸਜਨਂ ਆਹ ''ਏਥ ਭਣੇ, ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਦੀਮਜ੍ਝਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੋ ਰਾਜਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਂ ਪਾਪਪੁਰਿਸਂ ਏਤ੍ਥੇਵ ਮਾਰੇਮਾ''ਤਿ ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ''ਤਿ ਉਦਕੇ ਨਂ ਓਪਿਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ''ਕਹਂ ਕੁਮਾਰੋ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ ਮਯਂ ਕੁਮਾਰਂ ਪਸ੍ਸਾਮ, ਮੇਘਂ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਕਹਂ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਨ ਜਾਨਾਮ ਦੇਵ, ਮੇਘੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ''ਪੁਰਤੋ ਆਗਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਆਗਤਮ੍ਹਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨਥਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵਿਚਿਨਾਪੇਸਿ, ਕੋਚਿ ਕੁਮਾਰਂ ਨਾਦ੍ਦਸ।

ਸੋਪਿ ਖੋ ਮੇਘਨ੍ਧਕਾਰੇ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਨਦਿਯਾ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨੋ ਏਕਂ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਵਾਸੀ ਏਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਨਦੀਤੀਰੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾਵ ਮਰਨ੍ਤੋ ਧਨਤਣ੍ਹਾਯ ਧਨਪਿਟ੍ਠੇ ਸਪ੍ਪੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਪਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਦੇਸੇ ਤਿਂਸ ਕੋਟਿਯੋ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਧਨਤਣ੍ਹਾਯ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਨ੍ਦੂਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਉਦਕਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤੇ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪਵਿਟ੍ਠਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰੇਨ ਅਭਿਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਪਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਏਕਂ ਕੋਟਿਂ, ਇਤਰੋ ਇਤਰਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਖਨ੍ਧਪਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਖੋ ਪਨ ਨਦਿਯਾ ਤੀਰੇ ਏਕੋ ਸਿਮ੍ਬਲਿਰੁਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਸੁਵਪੋਤਕੋ ਵਸਤਿ। ਸੋਪਿ ਰੁਕ੍ਖੋ ਉਦਕੇਨ ਧੋਤਮੂਲੋ ਨਦੀਪਿਟ੍ਠੇ ਪਤਿ, ਸੁਵਪੋਤਕੋ ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਖਨ੍ਧਸ੍ਸ ਏਕਪਸ੍ਸੇ ਨਿਲੀਯਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਜਨਾ ਏਕਤੋ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਖੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਦੀਨਿਵਤ੍ਤਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲ਼ਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਚਙ੍ਕਮਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਬਲਵਪਰਿਦੇਵਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਾਦਿਸੇ ਨਾਮ ਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਾਪਸੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਏਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮਰਣਂ ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਉਦਕਤੋ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ''ਮਾ ਭਾਯਿ, ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸੋਤਂ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਾਰੁਕ੍ਖਨ੍ਧਂ ਏਕਾਯ ਕੋਟਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਨਾਗਬਲੋ ਥਾਮਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਕਵੇਗੇਨ ਤੀਰਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤੇਪਿ ਸਪ੍ਪਾਦਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇ ਦੁਬ੍ਬਲਤਰਾ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਸਪ੍ਪਾਦੀਨਂ ਸਰੀਰਂ ਸੇਦੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਸੇਦੇਤ੍ਵਾ ਤਮ੍ਪਿ ਅਰੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹਾਰਂ ਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਪਠਮਂ ਸਪ੍ਪਾਦੀਨਂਯੇਵ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਸ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਉਪਨਾਮੇਸਿ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ''ਅਯਂ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਮਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਂ ਅਗਣੇਤ੍ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਨਂ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਆਘਾਤਂ ਬਨ੍ਧਿ।

ਤਤੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਸਬ੍ਬੇਸੁਪਿ ਤੇਸੁ ਥਾਮਬਲਪ੍ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਨਦਿਯਾ ਓਘੇ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਸਪ੍ਪੋ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਮਹਾਉਪਕਾਰੋ ਕਤੋ, ਨ ਖੋ ਪਨਾਹਂ ਦਲਿਦ੍ਦੋ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਮੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧਨੇਨ ਕਿਚ੍ਚੇ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤਂ ਧਨਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਦੀਘਾ'ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਉਨ੍ਦੂਰੋਪਿ ਤਥੇਵ ਤਾਪਸਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ 'ਉਨ੍ਦੂਰਾ'ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੁਵਪੋਤਕੋ ਪਨ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਧਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਰਤ੍ਤਸਾਲ਼ੀਹਿ ਪਨ ਵੋ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਮਯ੍ਹਂ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਸੁਵਾ'ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਹਂ ਞਾਤਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਕਟਪੂਰਮਤ੍ਤਾ ਰਤ੍ਤਸਾਲ਼ਿਯੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਇਤਰੋ ਪਨ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ''ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਾਯ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਂ

ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਿ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੇ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਹਂ ਵੋ ਚਤੂਹਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵ ਨੇ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਦੀਘਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ, ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਏਵਮਤ੍ਥੁ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਕਿਚ੍ਚੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਦੂਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਮਕਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਤਥੇਵ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸੁਵਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਏਕਵਚਨੇਨੇਵ ਰੁਕ੍ਖਗ੍ਗਤੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਞਾਤਕਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਯਂਜਾਤਸਾਲੀ ਆਹਰਾਪੇਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਆਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵਤ੍ਤੇਨ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸੋ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਰਾਜਾ ਅਲਙ੍ਕਤਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਵਰਗਤੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦੂਰਤੋਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਸੋ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਸਿਤੁਕਾਮੋ ਆਗਤੋ, ਯਾਵ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਯ੍ਹਂ ਕਤਗੁਣਂ ਨਪ੍ਪਕਾਸੇਤਿ, ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਰਿਸੇ ਓਲੋਕੇਸਿ। ''ਕਿਂ ਕਰੋਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਏਸ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਮਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਚਿਤੁਕਾਮੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ ਮਞ੍ਞੇ, ਏਤਸ੍ਸ ਕਾਲਕਣ੍ਣਿਤਾਪਸਸ੍ਸ ਮਂ ਪਸ੍ਸਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾਵ ਏਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਤ੍ਵਾ ਆਘਾਤਨੇ ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਰਪਰਾਧਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਚਤੁਕ੍ਕੇ ਪਹਰਨ੍ਤਾ ਆਘਾਤਨਂ ਨੇਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਹਟਪਹਟਟ੍ਠਾਨੇ ''ਅਮ੍ਮ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਅਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੩. ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰੇਵਮਾਹਂਸੁ, ਨਰਾ ਏਕਚ੍ਚਿਯਾ ਇਧ।
ਕਟ੍ਠਂ ਨਿਪ੍ਲਵਿਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਨ ਤ੍ਵੇਵੇਕਚ੍ਚਿਯੋ ਨਰੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰੇਵਮਾਹਂਸੂ**ਤਿ ਅਵਿਤਥਮੇਵ ਕਿਰ ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤਿ। **ਨਰਾ ਏਕਚ੍ਚਿਯਾ ਇਧਾ**ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾ। **ਕਟ੍ਠਂ ਨਿਪ੍ਲਵਿਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ**ਤਿ ਨਦਿਯਾ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨਂ ਸੁਕ੍ਖਦਾਰੁਂ ਨਿਪ੍ਲਵਿਤਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਥਲੇ ਠਪਿਤਂ ਸੇਯ੍ਯੋ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰੋ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਵਦਮਾਨਾ ਤੇ ਪੁਰਿਸਾ ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਤਞ੍ਹਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਪਚਨਤ੍ਥਾਯ, ਸੀਤਾਤੁਰਾਨਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਞ੍ਞੇਸਮ੍ਪਿ ਚ ਪਰਿਸ੍ਸਯਾਨਂ ਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਉਪਕਾਰਂ ਹੋਤਿ। **ਨ ਤ੍ਵੇਵੇਕਚ੍ਚਿਯੋ ਨਰੋ**ਤਿ ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਨ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਪਾਪਪੁਰਿਸੋ ਓਘੇਨ ਵੁਯ੍ਹਮਾਨੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਾਰਿਤੋ ਨ ਤ੍ਵੇਵ ਸੇਯ੍ਯੋ। ਤਥਾ ਹਿ ਅਹਂ ਇਮਂ ਪਾਪਪੁਰਿਸਂ ਉਤ੍ਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਆਹਰਿਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਪਹਟਪਹਟਟ੍ਠਾਨੇ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸਾ, ਤੇ ਆਹਂਸੁ ''ਕਿਂ ਪਨ, ਭੋ ਪਬ੍ਬਜਿਤ, ਤਯਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਅਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਗੁਣੋ ਕਤੋ''ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਮਿਮਂ ਮਹੋਘਤੋ ਉਤ੍ਤਾਰੇਨ੍ਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਕਾਸਿਂ, 'ਨ ਵਤ ਮੇ ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਖਤ੍ਤਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਦਯੋ ਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ''ਸ੍ਵਾਯਂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਰਾਜਾ ਏਵਂ ਗੁਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਦਾਯਕਸ੍ਸ ਗੁਣਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵੁਡ੍ਢਿ, ਗਣ੍ਹਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਪਿਤਾ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਉਸੁਸਤ੍ਤਿਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦਿਪ੍ਪਹਾਰੇਹਿ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਗਤਮੇਵ ਨਂ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਖਾਪਿਟ੍ਠੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ।

ਸੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਪ੍ਪਾਦਯੋ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੀਘਾ''ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਸਪ੍ਪੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੇ ਸਾਮਿ ਧਨਂ ਗਣ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਧਨਂ

ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨੂਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਉਨ੍ਨੂਰਾ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਿੰਸਕੋਟਿਧਨੰ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਮ੍ਪਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਵਾ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਸੋਪਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿੰ, ਸਾਮਿ, ਸਾਲਿੰ ਆਹਰਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਾਲੀਹਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਆਹਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਹਿ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਸਤ੍ਤਤਿਯਾ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਤੇ ਤਯੋਪਿ ਜਨੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਵਰੇ ਮਹਾਤਲੰ ਆਰੁਯ੍ਹ ਧਨੰ ਸਙ੍ਗੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਸੁਵਣ੍ਣਨਾਲਿੰ, ਉਨ੍ਨੂਰਸ੍ਸ ਫਲਿਕਗੁਹੰ, ਸੁਵਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਪਞ੍ਜਰੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਸ੍ਸ ਚ ਸੁਵਸ੍ਸ ਚ ਭੋਜਨਤ੍ਥਾਯ ਦੇਵਸਿਕੰ ਕਞ੍ਚਨਤਟ੍ਟਕੇ ਮਧੁਲਾਜੇ, ਉਨ੍ਨੂਰਸ੍ਸ ਗਨ੍ਧਸਾਲਿਤਣ੍ਡੁਲੇ ਦਾਪੇਸਿ, ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਚ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਏਵੰ ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਜਨਾ ਯਾਵਜੀਵੰ ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਅਗਮੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹੰ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੁਟ੍ਠਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਪ੍ਪੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਉਨ੍ਨੂਰੋ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਸੁਵੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਚ੍ਛਾ ਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਚ੍ਚੰਕਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੭੪] ੪. ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਾਧੂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਞਾਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਦਕਕਲਹੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕਾਨੰ ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰੋਹਿਣੀਨਦਿਯਾ ਉਪਰਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨੀਲਰੰਸਿੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਕੇ ਸੰਵੇਜੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤੰ ਕਲਹੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਕੁਣਾਲਜਾਤਕੇ (ਜਾ॰ ੨.੨੧.ਕੁਣਾਲਜਾਤਕ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ਞਾਤਕੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜਾ , ਤੁਮ੍ਹੇ ਞਾਤਕਾ, ਞਾਤਕੇਹਿ ਨਾਮ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਞਾਤਕਾਨਞ੍ਹਿ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਾ ਓਕਾਸੰ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ ਤਾਵ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਅਚੇਤਨਾਨੰ ਰੁਕ੍ਖਾਨਮ੍ਪਿ ਸਾਮਗ੍ਗਿੰ ਲਦ੍ਧੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਤੀਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਮਹਾਵਾਤੋ ਸਾਲਵਨੰ ਪਹਰਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਾਲਵਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਰੁਕ੍ਖਗਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਲਤਾਹਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਤ੍ਤਾ ਏਕਰੁਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਪਾਤੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮਤ੍ਥਕਮਤ੍ਥਕੇਨੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਏਕੰ ਪਨ ਅਙ੍ਗਣੇ ਠਿਤੰ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖੰ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਅਸਮ੍ਬਨ੍ਧਤ੍ਤਾ ਉਮ੍ਮੂਲੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਪਾਤੇਸਿ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿਪਿ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਪਠਮੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ ਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ਮਹਾਰਾਜਾ ਚਵਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਅਞ੍ਞੰ ਵੇਸ੍ਸਵਣੰ ਠਪੇਸਿ। ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਵੇਸ੍ਸਵਣੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਵੇਸ੍ਸਵਣੋ ‘‘ਰੁਕ੍ਖਗਚ੍ਛਗੁਮ੍ਬਲਤਾਨੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚ੍ਚਨਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਮਾਨੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਸਾਸਨੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਸਾਲਵਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਞਾਤਕੇ ਆਹ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਅਙ੍ਗਣੇ ਠਿਤਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਮਾ ਗਣ੍ਹਥ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਸਾਲਵਨੇ ਮਯਾ ਗਹਿਤਵਿਮਾਨੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਵਿਮਾਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਪਣ੍ਡਿਤਦੇਵਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਮਾਨੰ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਵਿਮਾਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਅਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਨ ਦੇਵਤਾ ‘‘ਕਿੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਤ੍ਥੋ ਅਰਞ੍ਞਵਿਮਾਨੇਹਿ, ਮਯੰ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਗਾਮਨਿਗਮਰਾਜਧਾਨਿਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ। ਗਾਮਾਦਯੋ ਹਿ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਮਾਨਾ ਦੇਵਤਾ ਲਾਭਗ੍ਗਯਸਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਹਾਰੁਕ੍ਖੇਸੁ ਵਿਮਾਨਾਨਿ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ।

ਅਥੇਕਸ੍ਮਿੰ ਦਿਵਸੇ ਮਹਤੀ ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਵਾਤਸ੍ਸ ਅਤਿਬਲਵਤਾਯ ਦਲ੍ਹਮੂਲਾ ਵਨਜੇਟ੍ਠਕਰੁਕ੍ਖਾਪਿ ਸੰਭਗ੍ਗਸਾਖਾਵਿਟਪਾ ਸਮੂਲਾ ਨਿਪਤਿੰਸੁ। ਤੰ ਪਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਨੇਨ ਠਿਤੰ ਸਾਲਵਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਰੁਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਪਾਤੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਭਗ੍ਗਵਿਮਾਨਾ ਦੇਵਤਾ ਨਿਪ੍ਪਟਿਸਰਣਾ ਦਾਰਕੇ ਹਤ੍ਥੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿੰ

ਸਾਲਵਨਦੇਵਤਾਨਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਤਾ ਤਾਸਂ ਏਵਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪਚ੍ਚਯਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤਾ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪. ''ਸਾਧੂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਞਾਤੀ, ਅਪਿ ਰੁਕ੍ਖਾ ਅਰਞ੍ਞਜਾ।
ਵਾਤੋ ਵਹਤਿ ਏਕਟ੍ਠਂ, ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਨਪ੍ਪਤਿ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਞਾਤੀ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਉਪਾਦਾਯ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਨਾਮ, ਏਵਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨ੍ਤਾ ਞਾਤਕਾ। **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਸੋਭਨਾ ਪਸਤ੍ਥਾ, ਪਰੇਹਿ ਅਪ੍ਪਧਂਸਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪਿ ਰੁਕ੍ਖਾ ਅਰਞ੍ਞਜਾ**ਤਿ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤੁ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਜਾਤਰੁਕ੍ਖਾਪਿ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਨ ਠਿਤਾ ਸਾਧੁਯੇਵ। ਰੁਕ੍ਖਾਨਮ੍ਪਿ ਹਿ ਸਪਚ੍ਚਯਭਾਵੋ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵਾਤੋ ਵਹਤਿ ਏਕਟ੍ਠ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦੋ ਵਾਤੋ ਵਾਯਨ੍ਤੋ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਂ ਏਕਟ੍ਠਂ ਏਕਕਮੇਵ ਠਿਤਂ **ਬ੍ਰਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਨਪ੍ਪਤਿਂ** ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਵਹਤਿ, ਉਮ੍ਮੂਲੇਤ੍ਵਾ ਪਾਤੇਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਆਯੁਕ੍ਖਯੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ''ਏਵਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਤਾਵ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯੇਵ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਮਗ੍ਗਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਪਿਯਸਂਵਾਸਮੇਵ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦੇਵਤਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਣ੍ਡਿਤਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੭੫] ੫. ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਭਿਤ੍ਥਨਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਸ੍ਸਾਪਿਤਵਸ੍ਸਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਸਮਯੇ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਿ, ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਮਿਲਾਯਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਤਲਾਕਪੋਕ੍ਖਰਣਿਸਰਾਨਿ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸਮੀਪੇ ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾਪਿ ਉਦਕਂ ਛਿਜ੍ਜਿ। ਕਲਲਗਹਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪੇ ਕਾਕਕੁਲਲਾਦਯੋ ਕਣਯਗ੍ਗਸਦਿਸੇਹਿ ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਫਨ੍ਦਮਾਨੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾਨਂ ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਕਰੁਣਾਯ ਉਸ੍ਸਾਹਿਤਹਦਯੋ ''ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਸਰੀਰਪਟਿਜਗ੍ਗਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਵੇਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਸੋਪਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਆਨਨ੍ਦ, ਉਦਕਸਾਟਿਕਂ ਆਹਰ, ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਨਨੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਉਦਕਂ ਛਿਨ੍ਨਂ, ਕਲਲਮਤ੍ਤਮੇਵ ਅਵਸਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਨਨ੍ਦ, ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਨਾਮ ਮਹਨ੍ਤਂ, ਆਹਰ ਤ੍ਵਂ ਉਦਕਸਾਟਿਕ''ਨ੍ਤਿ। ਥੇਰੋ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਏਕੇਨਨ੍ਤੇਨ ਉਦਕਸਾਟਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨਨ੍ਤੇਨ ਸਰੀਰਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ''ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੋਪਾਨੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸ ਪਣ੍ਡੁਕਮ੍ਬਲਸਿਲਾਸਨਂ ਉਣ੍ਹਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਸੋ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਸਤ੍ਥਾ 'ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਧੁਰਸੋਪਾਨੇ ਠਿਤੋ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਸਕਲਕੋਸਲਰਟ੍ਠਂ ਏਕਮੇਘਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਵਲਾਹਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਮੇਘਗੀਤਂ ਗਾਯਨ੍ਤੋ ਪਾਚੀਨਲੋਕਧਾਤੁਅਭਿਮੁਖੋ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ। ਪਾਚੀਨਦਿਸਾਭਾਗੇ ਖਲਮਣ੍ਡਲਮਤ੍ਤਂ ਏਕਂ ਮੇਘਪਟਲਂ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਤਪਟਲਂ ਸਹਸ੍ਸਪਟਲਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਭਿਤ੍ਥਨਨ੍ਤਂ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤਂ ਅਧੋਮੁਖਂ ਠਪਿਤਉਦਕਕੁਮ੍ਭਾਕਾਰੇਨ ਵਸ੍ਸਮਾਨਂ ਸਕਲਕੋਸਲਰਟ੍ਠਂ ਮਹੋਘੇਨ ਵਿਯ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿ। ਦੇਵੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਧਾਰਂ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਪੂਰੇਸਿ, ਧੁਰਸੋਪਾਨਂ ਆਹਚ੍ਚ ਉਦਕਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਤ੍ਤਦੁਪਟ੍ਟਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸੁਗਤਮਹਾਚੀਵਰਂ ਏਕਂਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਮਣਿਸੋਪਾਨਫਲਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਸੀਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ''ਪਸ੍ਸਥਾਵੁਸੋ, ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਵਿਵਿਧਸਸ੍ਸੇਸੁ ਮਿਲਾਯਨ੍ਤੇਸੁ ਨਾਨਾਜਲਾਸਯੇਸੁ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇਸੁ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪੇਸੁ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੇਸੁ ਕਾਰੁਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚ੍ਚ 'ਮਹਾਜਨਂ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਉਦਕਸਾਟਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਧੁਰਸੋਪਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨ ਸਕਲਕੋਸਲਰਟ੍ਠਂ ਮਹੋਘੇਨ ਓਪਿਲਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਾਜਨੇ ਕਿਲਮਨ੍ਤੇ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਰਾਜਕਾਲੇਪਿ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਜੇਤਵਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਾ ਵਲ੍ਲਿਗਹਨਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਕਨ੍ਦਰਾ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਚ੍ਛਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਇਦਾਨਿ, ਏਵਮੇਵ ਤਦਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਟ੍ਠੇ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਮਿਲਾਯਿਂਸੁ, ਵਾਪਿਤਲਾਕਕਨ੍ਦਰਾਦੀਸੁ ਉਦਕਂ ਛਿਜ੍ਜਿ, ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾ ਕਲਲਗਹਨਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਇਮਿਸ੍ਸਾਪਿ ਕਨ੍ਦਰਾਯ ਮਚ੍ਛਕਚ੍ਛਪਾ ਕਲਲਗਹਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਨਿਲੀਯਿਂਸੁ। ਕਾਕਾਦਯੋ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਂਸੁ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਂ ਤੇਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਂ ਅਞ੍ਞੋ ਮੋਚੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਚ੍ਚਕਿਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਕੇ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਾਲਵਣ੍ਣਂ ਕਦ੍ਦਮਂ ਦ੍ਵਿਧਾ ਵਿਯੂਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਨਰੁਕ੍ਖਸਾਰਘਟਿਕਵਣ੍ਣੋ ਮਹਾਮਚ੍ਛੋ ਸੁਧੋਤਲੋਹਿਤਙ੍ਕਮਣਿਗੁਲ੍ਲਸਦਿਸਾਨਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਦੇਵਰਾਜਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨ, ਅਹਂ ਞਾਤਕੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੁਕ੍ਖਿਤੋ, ਤ੍ਵਂ ਮਯਿ ਸੀਲਵਨ੍ਤੇ ਕਿਲਮਨ੍ਤੇ ਕਸ੍ਮਾ ਦੇਵਂ ਨ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿ? ਮਯਾ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਾਨਂ ਖਾਦਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਣ੍ਡੁਲਪ੍ਪਮਾਣਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਮੇ ਪਾਣੋ ਜੀਵਿਤਾ ਨ ਵੋਰੋਪਿਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਇਮਿਨਾ ਸਚ੍ਚੇਨ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਂ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚਾਰਕਚੇਟਕਂ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੫. ''ਅਭਿਤ੍ਥਨਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨ, ਨਿਧਿਂ ਕਾਕਸ੍ਸ ਨਾਸਯ।
ਕਾਕਂ ਸੋਕਾਯ ਰਨ੍ਧੇਹਿ, ਮਞ੍ਚ ਸੋਕਾ ਪਮੋਚਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਭਿਤ੍ਥਨਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮੇਘੋ, ਅਯਂ ਪਨ ਮੇਘਵਸੇਨ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਵਸ੍ਸਵਲਾਹਕਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਆਲਪਤਿ। ਅਯਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਦੇਵੋ ਨਾਮ ਅਨਭਿਤ੍ਥਨਨ੍ਤੋ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਅਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਸੋਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਅਭਿਤ੍ਥਨਨ੍ਤੋ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਸ੍ਸਾਪੇਹੀਤਿ। **ਨਿਧਿਂ ਕਾਕਸ੍ਸ ਨਾਸਯਾ**ਤਿ ਕਾਕਾ ਕਲਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇ ਮਚ੍ਛੇ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋਕਲਲੇ ਮਚ੍ਛਾ ''ਨਿਧੀ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਕਾਕਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਧਿਂ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਨ੍ਤੋ ਉਦਕੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਾਸੇਹੀਤਿ। **ਕਾਕਂ ਸੋਕਾਯ ਰਨ੍ਧੇਹੀ**ਤਿ ਕਾਕਸਙ੍ਘੋ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕਨ੍ਦਰਾਯ ਉਦਕੇਨ ਪੁਣ੍ਣਾਯ ਮਚ੍ਛੇ ਅਲਭਮਾਨੋ ਸੋਚਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਕਾਕਗਣਂ ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਕਨ੍ਦਰਂ ਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਸੋਕਾਯ ਰਨ੍ਧੇਹਿ, ਸੋਕਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਾਸਤ੍ਥਾਯ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਹਿ। ਯਥਾ ਅਨ੍ਤੋਨਿਜ੍ਝਾਨਲਕ੍ਖਣਂ ਸੋਕਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਏਵਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, **ਮਞ੍ਚ ਸੋਕਾ ਪਮੋਚਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਚ**-ਕਾਰੋ ਸਮ੍ਪਿਣ੍ਡਨਤ੍ਥੋ, ਮਞ੍ਚ ਮਮ ਞਾਤਕੇ ਚ ਸਬ੍ਬੇਵ ਇਮਮ੍ਹਾ ਮਰਣਸੋਕਾ ਮੋਚੇਹੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਰਿਚਾਰਕਚੇਟਕਂ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਂ ਆਲਪਿਤ੍ਵਾ ਸਕਲਕੋਸਲਰਟ੍ਠੇ ਮਹਾਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਮਰਣਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਥਾਗਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਾਪੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਮਚ੍ਛਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋਪਿ ਵਸ੍ਸਾਪੇਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਚ੍ਛਗਣਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਪਜ੍ਜੁਨ੍ਨਦੇਵਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਮਚ੍ਛਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਚ੍ਛਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੭੬] ੬. ਅਸਙ੍ਕਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਙ੍ਕਿਯੋਮ੍ਹਿ ਗਾਮਮ੍ਹੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨੋ ਅਰਿਯਸਾਵਕੋ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਏਕੇਨ ਸਕਟਸਤ੍ਥਵਾਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਟ੍ਠਾਨੇ ਸਕਟਾਨਿ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਬਨ੍ਧੇ ਕਤੇ ਸਤ੍ਥਵਾਹਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚਙ੍ਕਮਤਿ। ਅਥਤ੍ਤਨੋ ਕਾਲਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ''ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਧਨੁਮੁਗ੍ਗਰਾਦਿਹਤ੍ਥਾ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਉਪਾਸਕੋਪਿ ਚਙ੍ਕਮਤਿਯੇਵ। ਚੋਰਾ ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਦ੍ਧਾ ਏਸ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਰਕ੍ਖਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸੋਪਿ ਉਪਾਸਕੋ ਪਠਮਯਾਮੇਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇਪਿ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇਪਿ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋਯੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਜਾਤੇ ਚੋਰਾ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਗਹਿਤੇ ਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦਯੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਉਪਾਸਕੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਪਰਰਕ੍ਖਕਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਉਪਾਸਕ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਪਰਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਰਕ੍ਖਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਯਾਵ ਸੁਭਾਸਿਤਞ੍ਚਿਦਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਤਾ, ਅਹਂ ਏਕੇਨ ਸਤ੍ਥਵਾਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ 'ਮਂ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਸਕਲਸਤ੍ਥਂ ਰਕ੍ਖਿ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਾਸਕ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਪਰਂ ਰਕ੍ਖਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਮੇਸੁ ਆਦੀਨਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਜਨਪਦਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਸਤ੍ਥਵਾਹੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤ੍ਥੇ ਨਿਵਿਟ੍ਠੇ ਸਤ੍ਥਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਝਾਨਸੁਖੇਨ ਵੀਤਿਨਾਮੇਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਖੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਚੋਰਾ ''ਸਾਯਮਾਸਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਤਂ ਸਕਟਸਤ੍ਥਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰਯਿਂਸੁ। ਤੇ ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਅਯਂ ਅਮ੍ਹੇ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਤ੍ਥਵਾਸਿਕਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਨਿਦ੍ਦੂਪਗਤਵੇਲਾਯ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਚਙ੍ਕਮਿਯੇਵ। ਚੋਰਾ ਓਕਾਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਗਹਿਤੇ ਮੁਗ੍ਗਰਪਾਸਾਣੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਸਤ੍ਥਵਾਸੀਨਂ ਸਦ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਭੋਨ੍ਤੋ, ਸਤ੍ਥਵਾਸਿਨੋ ਸਚੇ ਏਸ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਚਙ੍ਕਮਨਕਤਾਪਸੋ ਅਜ੍ਜ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬੇ ਮਹਾਵਿਲੋਪਂ ਪਤ੍ਤਾ ਅਭਵਿਸ੍ਸਥ, ਸ੍ਵੇ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਮਹਾਸਕ੍ਕਾਰਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ।

ਤੇ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਚੋਰੇਹਿ ਛਡ੍ਡਿਤੇ ਮੁਗ੍ਗਰਪਾਸਾਣਾਦਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਦਿਟ੍ਠਾ ਵੋ ਚੋਰਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਆਮਾਵੁਸੋ, ਦਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤ੍ਤਕੇ ਵੋ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਯਂ ਵਾ ਸਾਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਨ

ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੀ’’ਤਿ? ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਆਵੁਸੋ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਯਂ ਨਾਮ ਸਧਨਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਨਿਦ੍ਧਨੋ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਕਿਂ ਭਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਮਯ੍ਹਂ ਗਾਮੇਪਿ ਅਰਞ੍ਞੇਪਿ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਯਂ ਵਾ ਸਾਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੬. ‘‘ਅਸਙ੍ਕਿਯੋਮ੍ਹਿ ਗਾਮਮ੍ਹਿ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਭਯਂ।
ਉਜੁਮਗ੍ਗਂ ਸਮਾਰੁਲ਼੍ਹੋ, ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਕਰੁਣਾਯ ਚਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਙ੍ਕਿਯੋਮ੍ਹਿ ਗਾਮਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਸਙ੍ਕਾਯ ਨਿਯੁਤ੍ਤੋ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋਤਿ ਸਙ੍ਕਿਯੋ, ਨ ਸਙ੍ਕਿਯੋ ਅਸਙ੍ਕਿਯੋ। ਅਹਂ ਗਾਮੇ ਵਸਨ੍ਤੋਪਿ ਸਙ੍ਕਾਯ ਅਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਅਸਙ੍ਕਿਯੋ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕੋਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਰਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਗਾਮਗਾਮੂਪਚਾਰਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤੇ ਠਾਨੇ। **ਉਜੁਮਗ੍ਗਂ ਸਮਾਰੁਲ਼੍ਹੋ, ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਕਰੁਣਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਅਹਂ ਤਿਕਚਤੁਕ੍ਕਜ੍ਝਾਨਿਕਾਹਿ ਮੇਤ੍ਤਾਕਰੁਣਾਹਿ ਕਾਯਵਙ੍ਕਾਦਿਵਿਰਹਿਤਂ ਉਜੁਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਗਾਮਿਮਗ੍ਗਂ ਆਰੁਲ਼੍ਹੋਤਿ ਵਦਤਿ। ਅਥ ਵਾ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਸੀਲਤਾਯ ਕਾਯਵਚੀਮਨੋਵਙ੍ਕਵਿਰਹਿਤਂ ਉਜੁਂ ਦੇਵਲੋਕਮਗ੍ਗਂ ਆਰੁਲ਼੍ਹੋਮ੍ਹੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਮੇਤ੍ਤਾਯ ਕਰੁਣਾਯ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਤ੍ਤਾ ਉਜੁਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮਗ੍ਗਮ੍ਪਿ ਆਰੁਲ਼੍ਹੋਮ੍ਹੀਤਿਪਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨਸ੍ਸ ਹਿ ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਤ੍ਤਾ ਮੇਤ੍ਤਾਕਰੁਣਾਦਯੋ ਉਜੁਮਗ੍ਗਾ ਨਾਮ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਤੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਕ੍ਕਤੋ ਪੂਜਿਤੋ ਯਾਵਜੀਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਤ੍ਥਵਾਸਿਨੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਙ੍ਕਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੭੭] ੭. ਮਹਾਸੁਪਿਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਲਾਬੂਨਿ ਸੀਦਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੋਲ਼ਸ ਮਹਾਸੁਪਿਨੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਕੋਸਲਮਹਾਰਾਜਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਦ੍ਦੂਪਗਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇ ਸੋਲ਼ਸ ਮਹਾਸੁਪਿਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇਸਂ ਸੁਪਿਨਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਸਯਨਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕੋਵ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪੁਰੋਹਿਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਖਂ ਸਯਿਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ‘‘ਕੁਤੋ ਮੇ ਆਚਰਿਯਾ ਸੁਖਂ, ਅਜ੍ਜਾਹਂ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸੋਲ਼ਸ ਮਹਾਸੁਪਿਨੇ ਪਸ੍ਸਿਂ, ਸੋਮ੍ਹਿ ਤੇਸਂ ਦਿਟ੍ਠਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਵਦੇਥ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਦਿਟ੍ਠਸੁਪਿਨੇ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਇਮੇਸਂ ਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਹਤ੍ਥੇ ਵਿਧੁਨਿਂਸੁ। ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਹਤ੍ਥੇ ਵਿਧੁਨਥਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸੁਪਿਨਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਾ ਤੇਸਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਰਜ੍ਜਨ੍ਤਰਾਯੋ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯੋ ਭੋਗਨ੍ਤਰਾਯੋਤਿ ਇਮੇਸਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ’’ਤਿ। ‘‘ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ’’ਤਿ? ‘‘ਕਾਮਂ ਏਤੇ ਸੁਪਿਨਾ ਅਤਿਫਰੁਸਤ੍ਤਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮਾ, ਮਯਂ ਪਨ ਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਏਤੇ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਨਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਭਾਵੋ ਨਾਮ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਾਪੇਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕੇਨ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਆਚਰਿਯਾ ਮਮ ਜੀਵਿਤਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਹਤ੍ਥੇ ਹੋਤੁ, ਖਿਪ੍ਪਂ ਮੇ ਸੋਤ੍ਥਿਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ‘‘ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮ, ਬਹੁਂ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਂ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ‘‘ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਨਗਰੇ ਯਞ੍ਞਾਵਾਟਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਚਤੁਪ੍ਪਦਗਣੇ ਥੂਣੂਪਨੀਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਗਣੇ ਸਮਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਮ੍ਪਿਦਮ੍ਪਿ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਿ।

ਅਥ ਖੋ ਮਲ੍ਲਿਕਾ ਦੇਵੀ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ''ਸੁਖਿਤਾ, ਤ੍ਵਂ ਭਦ੍ਦੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਆਸੀਵਿਸਂ ਚਰਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਏਤਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ? ਮਯਾ ਏਵਰੂਪਾ ਦੁਸ੍ਸੁਪਿਨਾ ਦਿਟ੍ਠਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ''ਤਿਣ੍ਣਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ '''ਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਾਯ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸੁਪਿਨਪਟਿਕਮ੍ਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ''ਤਿ? ''ਕਤਰੋ ਪਨੇਸ, ਭਦ੍ਦੇ, ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ''ਤਿ। ''ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਂ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਨਿਕ੍ਕਿਲੇਸਂ ਮਹਾਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਗਵਾ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਰਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵਂ ਪੁਚ੍ਛ ਤਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵੀ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਅਤਿਪ੍ਪਗੋਵ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸੋਲ਼ਸ ਮਹਾਸੁਪਿਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭੀਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿਂ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ''ਕਕ੍ਖਲ਼ਾ, ਮਹਾਰਾਜ , ਸੁਪਿਨਾ, ਏਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਤ੍ਥਾਯ ਸਬ੍ਬਚਤੁਕ੍ਕੇਨ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਯਞ੍ਞਂ ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਿ, ਬਹੂ ਪਾਣਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਚ ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਅਗ੍ਗਪੁਗ੍ਗਲਾ, ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਨਤ੍ਥਿ ਸੋ ਞੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ, ਯੋ ਵੋ ਞਾਣਮੁਖੇ ਆਪਾਥਂ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ। ''ਏਤੇਸਂ ਮੇ ਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਥ ਭਗਵਾ''ਤਿ। ''ਏਵਮੇਤਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਸਦੇਵਕੇ ਲੋਕੇ ਮਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਏਤੇਸਂ ਸੁਪਿਨਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਵਾ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਵਾ ਜਾਨਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਤੇ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸੁਪਿਨੇ ਕਥੇਹੀ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਰਾਜਾ ਦਿਟ੍ਠਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਕਥੇਨ੍ਤੋ –

''ਉਸਭਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਗਾਵਿਯੋ ਗਵਾ ਚ,
ਅਸ੍ਸੋ ਕਂਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲ਼ੀ ਚ ਕੁਮ੍ਭੋ।
ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਚ ਅਪਾਕਚਨ੍ਦਨਂ॥

''ਲਾਬੂਨਿ ਸੀਦਨ੍ਤਿ ਸਿਲਾ ਪ੍ਲਵਨ੍ਤਿ, ਮਣ੍ਡੂਕਿਯੋ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇ ਗਿਲਨ੍ਤਿ।
ਕਾਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਵਾਰਯਨ੍ਤਿ, ਤਸਾ ਵਕਾ ਏਲ਼ਕਾਨਂ ਭਯਾ ਹੀ''ਤਿ॥ –

ਇਮਂ ਮਾਤਿਕਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਸਿ।

(੧) ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਤਾਵ ਸੁਪਿਨਂ ਏਵਂ ਅਦ੍ਦਸਂ – ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਅਞ੍ਜਨਵਣ੍ਣਾ ਕਾਲ਼ਉਸਭਾ ''ਯੁਜ੍ਝਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਚਤੂਹਿ ਦਿਸਾਹਿ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਉਸਭਯੁਦ੍ਧਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਮਹਾਜਨੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ਯੁਜ੍ਝਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਗਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵ ਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ। ਇਮਂ ਪਠਮਂ ਸੁਪਿਨਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ''ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੋ ਨੇਵ ਤਵ, ਨ ਮਮ ਕਾਲੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨਾਗਤੇ ਪਨ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਪਣਰਾਜੂਨਂ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾਨਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਕਾਲੇ ਲੋਕੇ ਵਿਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਕੁਸਲੇ ਓਸ੍ਸਨ੍ਨੇ, ਅਕੁਸਲੇ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨੇ, ਲੋਕਸ੍ਸ ਪਰਿਹਾਯਨਕਾਲੇ ਦੇਵੋ ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਮੇਘਪਾਦਾ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਸ੍ਸਾਨਿ ਮਿਲਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮਾ ਵਿਯ ਚਤੂਹਿ ਦਿਸਾਹਿ ਮੇਘਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਕਾਹਿ ਆਤਪੇ ਪਤ੍ਥਟਾਨਂ ਵੀਹਿਆਦੀਨਂ ਤੇਮਨਭਯੇਨ ਅਨ੍ਤੋਪਵੇਸਿਤਕਾਲੇ ਪੁਰਿਸੇਸੁ ਕੁਦ੍ਦਾਲਪਿਟਕਹਤ੍ਥੇਸੁ ਆਲ਼ਿਬਨ੍ਧਨਤ੍ਥਾਯ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਸੁ ਵਸ੍ਸਨਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਗਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਉਸਭਾ ਵਿਯ ਅਯੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾਵ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਯਮੇਤਸ੍ਸ ਵਿਪਾਕੋ। ਤੁਯ੍ਹਂ ਪਨ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕੋਚਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਨਾਗਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦਿਟ੍ਠੋ ਸੁਪਿਨੋ ਏਸ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਥਯਿਂਸੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸੁਪਿਨਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਦੁਤਿਯਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ।

(੨) ਦੁਤਿਯਾਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵਂ ਅਦ੍ਦਸਂ – ਖੁਦ੍ਦਕਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਚੇਵ ਗਚ੍ਛਾ ਚ ਪਥਵਿਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਰਤਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਪੁਪ੍ਫਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਫਲਨ੍ਤਿ ਚ। ਇਮਂ ਦੁਤਿਯਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਲੋਕਸ੍ਸ

ਪਰਿਹਾਯਨਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਰਿਤ੍ਤਾਯੁਕਕਾਲੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਤਿਬ੍ਬਰਾਗਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਵਯਾਵ ਕੁਮਾਰਿਯੋ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਤੁਨਿਯੋ ਚੇਵ ਗਬ੍ਭਿਨਿਯੋ ਚ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਡ੍ਢਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਖੁਦ੍ਦਕਰੁਕ੍ਖਾਨਂ ਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਯ ਹਿ ਤਾਸਂ ਉਤੁਨਿਭਾਵੋ, ਫਲਂ ਵਿਯ ਚ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤਿਯਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

(੩) ਗਾਵਿਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਦਹੁਜਾਤਾਨਂ ਵਚ੍ਛਕਾਨਂ ਖੀਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿਯੋ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਯਂ ਮੇ ਤਤਿਯੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਅਨਾਗਤੇ ਏਵ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਜੇਟ੍ਠਾਪਚਾਯਿਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਨਟ੍ਠਕਾਲੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਸੁ ਵਾ ਸਸ੍ਸੁਸਸੁਰੇਸੁ ਵਾ ਲਜ੍ਜਂ ਅਨੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮੇਵ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਾਵ ਘਾਸਚ੍ਛਾਦਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਾਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਦਾਤੁਕਾਮਾ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਅਨਾਥਾ ਅਸਯਂਵਸੀ ਦਾਰਕੇ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਤਦਹੁਜਾਤਾਨਂ ਵਚ੍ਛਕਾਨਂ ਖੀਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਹਾਗਾਵਿਯੋ ਵਿਯ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

(੪) ਧੁਰਵਾਹੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਮਹਾਗੋਣੇਯੁਗਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਅਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣੇ ਗੋਦਮ੍ਮੇ ਧੁਰੇ ਯੋਜੇਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਤੇ ਧੁਰਂ ਵਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਸਕਟਾਨਿ ਨਪ੍ਪਵਟ੍ਟਿਂਸੁ। ਅਯਂ ਮੇ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਅਨਾਗਤੇ ਏਵ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਨਂ ਕਾਲੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਕਪਣਰਾਜਾਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਪਵੇਣਿਕੁਸਲਾਨਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਿਤ੍ਥਰਣਸਮਤ੍ਥਾਨਂ ਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨਂ ਯਸਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਵੋਹਾਰਕੁਸਲੇ ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਅਮਚ੍ਚੇ ਨ ਠਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਬ੍ਬਿਪਰੀਤਾਨਂ ਪਨ ਤਰੁਣਤਰੁਣਾਨਂ ਯਸਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਏਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਰਾਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਚੇਵ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਨੇਵ ਤਂ ਯਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਰਾਜਕਮ੍ਮਾਨਿ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ। ਤੇ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਧੁਰਂ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਹਲ੍ਲਕਾਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚਾ ਯਸਂ ਅਲਭਨ੍ਤਾ ਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਾਪਿ ''ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤੇਹਿ, ਮਯਂ ਬਾਹਿਰਕਾ ਜਾਤਾ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਕਾ ਤਰੁਣਦਾਰਕਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਤੇਸਂ ਰਾਜੂਨਂ ਹਾਨਿਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਧੁਰਂ ਵਹਿਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਾਨਂ ਵਚ੍ਛਦਮ੍ਮਾਨਂ ਧੁਰੇ ਯੋਜਿਤਕਾਲੋ ਵਿਯ, ਧੁਰਵਾਹਾਨਞ੍ਚ ਮਹਾਗੋਣਾਨਂ ਯੁਗਪਰਮ੍ਪਰਾਯ ਅਯੋਜਿਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਞ੍ਚਮਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

(੫) ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਉਭਤੋਮੁਖਂ ਅਸ੍ਸਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਯਵਸਂ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੁਖੇਹਿ ਖਾਦਤਿ। ਅਯਂ ਮੇ ਪਞ੍ਚਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਕਾਲੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਬਾਲਰਾਜਾਨੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਲੋਲਮਨੁਸ੍ਸੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਠਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪਾਪਪੁਞ੍ਞੇਸੁ ਅਨਾਦਰਾ ਬਾਲਾ ਸਭਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਦੇਨ੍ਤਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲਞ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਅਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਦ੍ਵੀਹਿ ਮੁਖੇਹਿ ਯਵਸਂ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਛਟ੍ਠਂ ਕਥੇਹਿ, ਮਹਾਰਾਜਾਤਿ।

(੬) ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਾਜਨੋ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਸ ਜਰਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਉਪਨਾਮੇਸਿ, ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਯਂ ਮੇ ਛਟ੍ਠੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਪਾਕੋ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਵਿਜਾਤਿਰਾਜਾਨੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਆਸਙ੍ਕਾਯ ਯਸਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕੁਲੀਨਾਨਂਯੇਵ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਾਕੁਲਾਨਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਲਾਮਕਕੁਲਾਨਿ ਇਸ੍ਸਰਾਨਿ। ਤੇ ਚ ਕੁਲੀਨਪੁਰਿਸਾ ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ''ਇਮੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਕੁਲੀਨਾਨਂ ਧੀਤਰੋ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਤਿ ਤਾਸਂ ਕੁਲਧੀਤਾਨਂ ਅਕੁਲੀਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸੋ ਜਰਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਸੁਵਣ੍ਣਪਾਤਿਯਂ ਪਸ੍ਸਾਵਕਰਣਸਦਿਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਤ੍ਤਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੭) ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਰਜ੍ਜੁਂ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਤੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੀਠਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਯਿਤਾ ਏਕਾ ਛਾਤਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਤਂ ਖਾਦਤਿ, ਏਵਾਹਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਯਂ ਮੇ ਸਤ੍ਤਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪੁਰਿਸਲੋਲਾ ਸੁਰਾਲੋਲਾ ਅਲਙ੍ਕਾਰਲੋਲਾ ਵਿਸਿਖਾਲੋਲਾ ਆਮਿਸਲੋਲਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਦੁਰਾਚਾਰਾ, ਤਾ ਸਾਮਿਕੇਹਿ ਕਸਿਗੋਰਕ੍ਖਾਦੀਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਸਮ੍ਭਤਂ ਧਨਂ ਜਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿਯੋ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਂ ਧਾਰਯਮਾਨਾ ਅਨ੍ਤੋਗੇਹੇ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਮ੍ਪਿ ਕਿਚ੍ਚਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹੇ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇਨਪਿ ਛਿਦ੍ਦਟ੍ਠਾਨੇਹਿਪਿ ਜਾਰੇ ਉਪਧਾਰਯਮਾਨਾ ਸ੍ਵੇ ਵਪਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਬੀਜਮ੍ਪਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਖਜ੍ਜਕਾਦੀਨਿ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਮਾਨਾ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾਪੀਠਕੇ ਨਿਪਨ੍ਨਛਾਤਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਵਿਯ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਰਜ੍ਜੁਂ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਟ੍ਠਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੮) ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਬਹੂਹਿ ਤੁਚ੍ਛਕੁਮ੍ਭੇਹਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਏਕਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਪੂਰਿਤਕੁਮ੍ਭਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਪਨ ਵਣ੍ਣਾ ਚਤੂਹਿ ਦਿਸਾਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਨੁਦਿਸਾਹਿ ਚ ਘਟੇਹਿ ਉਦਕਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪੂਰਿਤਕੁਮ੍ਭਮੇਵ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਪੂਰਿਤਪੂਰਿਤਂ ਉਦਕਂ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ, ਤੇਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਦਕਂ ਆਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤੁਚ੍ਛਕੁਮ੍ਭੇ ਪਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਂ ਮੇ ਅਟ੍ਠਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਲੋਕੋ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਟ੍ਠਂ ਨਿਰੋਜਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਾਜਾਨੋ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਕਪਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਯੋ ਇਸ੍ਸਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰੇ ਸਤਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਾ ਕਹਾਪਣਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਏਵਂ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਸਬ੍ਬੇ ਜਾਨਪਦੇ ਅਤ੍ਤਨੋਵ ਕਮ੍ਮੇ ਕਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕੇ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜੂਨਞ੍ਞੇਵ ਅਤ੍ਥਾਯ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਪਰਣ੍ਣਾਨਿ ਵਪਨ੍ਤਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਲਾਯਨ੍ਤਾ ਮਦ੍ਦਨ੍ਤਾ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਾ ਉਚ੍ਛੁਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਯਨ੍ਤਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਯਨ੍ਤਾਨਿ ਵਾਹੇਨ੍ਤਾ ਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਪਚਨ੍ਤਾ ਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮੇ ਚ ਫਲਾਰਾਮੇ ਚ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪ੍ਫਨ੍ਨਾਨਿ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਮੇਵ ਪੂਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇਸੁ ਤੁਚ੍ਛਕੋਟ੍ਠੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਪਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੁਚ੍ਛਕੁਮ੍ਭੇ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪੂਰਿਤਕੁਮ੍ਭੇ ਪੂਰਣਸਦਿਸਮੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਵਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੯) ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਪਦੁਮਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਗਮ੍ਭੀਰਂ ਸਬ੍ਬਤੋ ਤਿਤ੍ਥਂ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਮਜ੍ਝੇ ਗਮ੍ਭੀਰਟ੍ਠਾਨੇ ਉਦਕਂ ਆਵਿਲਂ, ਤੀਰਪ੍ਪਦੇਸੇਸੁ ਦ੍ਵਿਪਦਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਅਕ੍ਕਮਟ੍ਠਾਨੇ ਅਚ੍ਛਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ ਅਨਾਵਿਲਂ। ਏਵਾਹਂ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਯਂ ਮੇ ਨਵਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਅਗਤਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਨਾਮ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਲਞ੍ਜਵਿਤ੍ਤਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਧਨਲੋਲਾ, ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਕੇਸੁ ਨੇਸਂ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਾ ਨਾਮ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਕ੍ਖਲਾ ਫਰੁਸਾ ਉਚ੍ਛੁਯਨ੍ਤੇ ਉਚ੍ਛੁਗਣ੍ਠਿਕਾ ਵਿਯ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪੀਲੇਨ੍ਤਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਬਲਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਾ ਧਨਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬਲਿਪੀਲ਼ਿਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਗਾਮਨਿਗਮਾਦਯੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਜ੍ਝਿਮਜਨਪਦੋ ਸੁਞ੍ਞੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਘਨਵਾਸੋ ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇ ਉਦਕਂ ਆਵਿਲਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਂ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਦਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੦) ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਪਚ੍ਚਮਾਨਂ ਓਦਨਂ ਅਪਾਕਂ ਅਦ੍ਦਸਂ ''ਅਪਾਕ''ਨ੍ਤਿ ਵਿਚਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ ਵਿਯ ਤੀਹਾਕਾਰੇਹਿ ਪਚ੍ਚਮਾਨਂ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਸ੍ਸੇ ਅਤਿਕਿਲਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਉਤ੍ਤਣ੍ਡੁਲੋ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸੁਪਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਯਂ ਮੇ ਦਸਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਅਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਰਾਜਯੁਤ੍ਤਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਪਿ ਨੇਗਮਜਾਨਪਦਾਪੀਤਿ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਤੇਸਂ ਆਰਕ੍ਖਦੇਵਤਾ, ਬਲਿਪਟਿਗ੍ਗਾਹਿਕਾ ਦੇਵਤਾ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ, ਆਕਾਸਟ੍ਠਦੇਵਤਾਤਿ ਏਵਂ ਦੇਵਤਾਪਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜੂਨਞ੍ਚ ਰਜ੍ਜੇ ਵਾਤਾ ਵਿਸਮਾ ਖਰਾ ਵਾਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਆਕਾਸਟ੍ਠਵਿਮਾਨਾਨਿ ਕਮ੍ਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਕਮ੍ਪਿਤੇਸੁ ਦੇਵਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਦੇਵਂ ਵਸ੍ਸਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਵਸ੍ਸਮਾਨੋਪਿ ਸਕਲਰਟ੍ਠੇ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਨ

ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਸ੍ਸਮਾਨੇਪਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਕਸਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਵਪ੍ਪਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਕਾਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਰਟ੍ਠੇ, ਏਵੰ ਜਨਪਦੇਪਿ ਗਾਮੇਪਿ ਏਕਤਲ਼ਾਕੇਪਿ ਏਕਸਰੇਪਿ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਨ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਲ਼ਾਕਸ੍ਸ ਉਪਰਿਭਾਗੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾਭਾਗੇ ਨ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਉਪਰਿ ਨ ਵਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਾਗੇ ਸਸ੍ਸਂ ਅਤਿਵਸ੍ਸੇਨ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਵਸ੍ਸਨੇਨ ਮਿਲਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸਮ੍ਮਾ ਵਸ੍ਸਮਾਨੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਤਿ। ਏਵੰ ਏਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਰਜ੍ਜੇ ਵੁਤ੍ਤਸਸ੍ਸਾ ਤਿਪ੍ਪਕਾਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਏਕਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਓਦਨੋ ਵਿਯ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਾਦਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੧) ਭਨ੍ਤੇ, ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਿਕਂ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਪੂਤਿਤਕ੍ਕੇਨ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਯਂ ਮੇ ਏਕਾਦਸਮੋ ਸੁਪਿਨੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇਯੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਸਾਸਨੇ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੇ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਪਚ੍ਚਯਲੋਲਾ ਅਲਜ੍ਜੀ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਮਯਾ ਪਚ੍ਚਯਲੋਲੁਪ੍ਪਂ ਨਿਮ੍ਮਥੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਚੀਵਰਾਦਿਚਤੁਪਚ੍ਚਯਹੇਤੁ ਪਰੇਸਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਮੁਚ੍ਛਿਤਾ ਨਿਸ੍ਸਰਣਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਾਭਿਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕੇਵਲਂ ''ਪਦਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚੇਵ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਹਗ੍ਘਾਨਿ ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ'' ਇਚ੍ਚੇਵਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਪਰੇ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਚਤੁਕ੍ਕਰਾਜਦ੍ਵਾਰਾਦੀਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣਅਡ੍ਢਕਹਾਪਣਪਾਦਮਾਸਕਰੂਪਾਦੀਨਿਪਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੇਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਤਿ ਮਯਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨਗ੍ਘਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਂ ਧਮ੍ਮਂ ਚਤੁਪਚ੍ਚਯਤ੍ਥਾਯ ਚੇਵ ਕਹਾਪਣਡ੍ਢਕਹਾਪਣਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਚ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਨ੍ਤਾ ਸਤਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਚਨ੍ਦਨਸਾਰਂ ਪੂਤਿਤਕ੍ਕੇਨ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੨) ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਚ੍ਛਲਾਬੂਨਿ ਉਦਕੇ ਸੀਦਨ੍ਤਾਨਿ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਅਨਾਗਤੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਕਾਲੇ ਲੋਕੇ ਵਿਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਯਸਂ ਨ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਕੁਲੀਨਾਨਂਯੇਵ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਇਸ੍ਸਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਤਰੇ ਦਲਿਦ੍ਦਾ। ਰਾਜਸਮ੍ਮੁਖੇਪਿ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਅਮਚ੍ਚਸਮ੍ਮੁਖੇਪਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇਪਿ ਤੁਚ੍ਛਲਾਬੁਸਦਿਸਾਨਂ ਅਕੁਲੀਨਾਨਂਯੇਵ ਕਥਾ ਓਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਲਾ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸੁਪਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਗਣਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਚੇਵ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਰਿਵੇਣਾਦਿਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਚ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਨਂ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂਯੇਵ ਕਥਾ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਲਜ੍ਜਿਭਿਕ੍ਖੂਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਤੁਚ੍ਛਲਾਬੁਸੀਦਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਤੇਰਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੩) ਭਨ੍ਤੇ, ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤਾ ਕੂਟਾਗਾਰਪ੍ਪਮਾਣਾ ਘਨਸਿਲਾ ਨਾਵਾ ਵਿਯ ਉਦਕੇ ਪ੍ਲਵਮਾਨਾ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਤਾਦਿਸੇਯੇਵ ਕਾਲੇ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਾਨੋ ਅਕੁਲੀਨਾਨਂ ਯਸਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਇਸ੍ਸਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕੁਲੀਨਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। ਤੇਸੁ ਨ ਕੇਚਿ ਗਾਰਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਇਤਰੇਸੁਯੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਸਮ੍ਮੁਖੇ ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਸਮ੍ਮੁਖੇ ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕੁਸਲਾਨਂ ਘਨਸਿਲਾਸਦਿਸਾਨਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਕਥਾ ਨ ਓਗਾਹਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਤਿ। ਤੇਸੁ ਕਥੇਨ੍ਤੇਸੁ ''ਕਿਂ ਇਮੇ ਕਥੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਤਰੇ ਪਰਿਹਾਸਮੇਵ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਸੁਪਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਨੇਵ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਰੁਕਾਤਬ੍ਬੇ ਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨਾਪਿ ਤੇਸਂ ਕਥਾ ਪਰਿਯੋਗਾਹਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਿਲਾਨਂ ਪ੍ਲਵਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਚੁਦ੍ਦਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੪) ਭਨ੍ਤੇ , ਖੁਦ੍ਦਕਮਧੁਕਪੁਪ੍ਫਪ੍ਪਮਾਣਾ ਮਣ੍ਡੂਕਿਯੋ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤੇ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇ ਵੇਗੇਨ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਲਨਾਲੇ ਵਿਯ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਿਲਨ੍ਤਿਯੋ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਲੋਕੇ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤੇ ਅਨਾਗਤੇ ਏਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਿਬ੍ਬਰਾਗਜਾਤਿਕਾ ਕਿਲੇਸਾਨੁਵਤ੍ਤਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਰੁਣਤਰੁਣਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਾਨਂ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਗੇਹੇ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦਯੋਪਿ ਗੋਮਹਿਂਸਾਦਯੋਪਿ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਤਾਸਞ੍ਞੇਵ ਆਯਤ੍ਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ''ਅਸੁਕਂ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛਦਾਦਿਜਾਤਂ ਵਾ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਹੋਤੁ, ਕਿਂ ਤੁਯ੍ਹਿਮਿਨਾ ਬ੍ਯਾਪਾਰੇਨ, ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਘਰੇ ਸਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਸਨ੍ਤਂ ਵਾ ਜਾਨਿਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖਸਤ੍ਤੀਹਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਚੇਟਕੇ

ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮਧੁਕਪੁਪ੍ਫਪ੍ਪਮਾਣਾਨਂ ਮਣ੍ਡੂਕਪੋਤਿਕਾਨਂ ਆਸੀਵਿਸੇ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇ ਗਿਲਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਨ੍ਨਰਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੫) ਭਨ੍ਤੇ, ਦਸਹਿ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਗਾਮਗੋਚਰਂ ਕਾਕਂ ਕਞ੍ਚਨਵਣ੍ਣਤਾਯ ‘‘ਸੁਵਣ੍ਣਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇ ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜਹਂਸੇ ਪਰਿਵਾਰੇਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਗਤੇ ਦੁਬ੍ਬਲਰਾਜਕਾਲੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਨਾਗਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਹਤ੍ਥਿਸਿਪ੍ਪਾਦੀਸੁ ਅਕੁਸਲਾ ਯੁਦ੍ਧੇਸੁ ਅਵਿਸਾਰਦਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰਜ੍ਜਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਆਸਙ੍ਕਮਾਨਾ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਾਨਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਦਮੂਲਿਕਨ੍ਹਾਪਕਕਪ੍ਪਕਾਦੀਨਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾ ਰਾਜਕੁਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤੁਂ ਅਸਮਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯੇ ਠਿਤੇ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਹੀਨੇ ਅਕੁਲੀਨੇ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸੁਵਣ੍ਣਰਾਜਹਂਸੇਹਿ ਕਾਕਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਿਤਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋਲ਼ਸਮਂ ਕਥੇਹੀਤਿ।

(੧੬) ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਦੀਪਿਨੋ ਏਲ਼ਕੇ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਏਲ਼ਕੇ ਦੀਪਿਨੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮੁਰੁਮੁਰੂਤਿ ਖਾਦਨ੍ਤੇ ਅਦ੍ਦਸਂ। ਅਥਞ੍ਞੇ ਤਸਾ ਵਕਾ ਏਲ਼ਕੇ ਦੂਰਤੋਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸਿਤਾ ਤਾਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਲ਼ਕਾਨਂ ਭਯਾਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗੁਮ੍ਬਗਹਨਾਦੀਨਿ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਲੀਯਿਂਸੁ, ਏਵਾਹਂ ਅਦ੍ਦਸਂ, ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਵਿਪਾਕੋਤਿ? ਇਮਸ੍ਸਪਿ ਅਨਾਗਤੇ ਅਧਮ੍ਮਿਕਰਾਜਕਾਲੇਯੇਵ ਵਿਪਾਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਅਕੁਲੀਨਾ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭਾ ਇਸ੍ਸਰਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕੁਲੀਨਾ ਅਪਞ੍ਞਾਤਾ ਦੁਗ੍ਗਤਾ। ਤੇ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭਾ ਰਾਜਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਥਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਬਲਵਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕੁਲੀਨਾਨਂ ਪਵੇਣਿਆਗਤਾਨਿ ਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਏਤਾਨੀ’’ਤਿ ਅਭਿਯੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ‘‘ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ, ਅਮ੍ਹਾਕ’’ਨ੍ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਵਿਵਦਨ੍ਤੇਸੁ ਵੇਤ੍ਤਲਤਾਦੀਹਿ ਪਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪਕਡ੍ਢਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਵਦਥ, ਇਦਾਨਿ ਵੋ ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਚ੍ਛੇਦਨਾਦੀਨਿ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੇਸਂ ਭਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂਯੇਵੇਤਾਨਿ ਗਣ੍ਹਥਾ’’ਤਿ ਨਿਯਜਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਾਨਿ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਪੇਸਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਯਥਾਰੁਚਿ ਵਿਹੇਠੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਪੇਸਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਸਰਣਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਗਹਨਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਨਿਲੀਯਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਹੀਨਜਚ੍ਚੇਹਿ ਚੇਵ ਪਾਪਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਚ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾਨਂ ਜਾਤਿਮਨ੍ਤਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚੇਵ ਪੇਸਲਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਏਲ਼ਕਾਨਂ ਭਯੇਨ ਤਸਵਕਾਨਂ ਪਲਾਯਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਤੋਨਿਦਾਨਮ੍ਪਿ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਅਯਮ੍ਪਿ ਹਿ ਸੁਪਿਨੋ ਅਨਾਗਤਂਯੇਵ ਆਰਬ੍ਭ ਦਿਟ੍ਠੋ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਪਨ ਨ ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਾਯ ਤਯਿ ਸਿਨੇਹੇਨ ਕਥਯਿਂਸੁ, ‘‘ਬਹੁਧਨਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਮਿਸਾਪੇਕ੍ਖਤਾਯ ਜੀਵਿਤਵੁਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਥਯਿਂਸੂਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸੋਲ਼ਸਨ੍ਨਂ ਮਹਾਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤਰਹਿ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਇਮੇ ਸੁਪਿਨੇ ਅਦ੍ਦਸ, ਪੋਰਾਣਕਰਾਜਾਨੋਪਿ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਪਿ ਨੇਸਂ ਏਵਮੇਵ ਇਮੇ ਸੁਪਿਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਞ੍ਞਮਤ੍ਥਕੇ ਖਿਪਿਂਸੁ, ਤਤੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਨਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਪੋਰਾਣਕਾ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਨੇਸਂ ਇਮੇ ਸੁਪਿਨੇ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਕਥੇਸੁ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚੇਵ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਝਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਇਮੇ ਸੁਪਿਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਏਵਮੇਵ ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਮਾਣਵੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਬਜਤ੍ਤੋ ਆਚਰਿਯਂ ਆਹ – ‘‘ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਯਂ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪਿਤਾ, ਨਨੁ ਤੇਸੁ ਏਕਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਾਰਣਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ਤਾਤ, ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਬਹੁਧਨਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ,

ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਧਨਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੋ ਮਞ੍ਞੇਤਿ। ਮਾਣਵੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਂ ਦਿਵਸਮੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਤੇ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਬਨ੍ਧਨਾ ਮੋਕ੍ਖੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਪਟਿਮਾ ਵਿਯ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਾਤਲੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਮਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਧੁਰਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਨਾਮ ਧਮ੍ਮਿਕੋ, ਅਪਿਚ ਖੋ ਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਅਤਿਤ੍ਥੇ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਸੋਲ਼ਸ ਸੁਪਿਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ‘‘ਯਞ੍ਞਂ ਯਜਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਆਰਦ੍ਧਾ। ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ‘‘ਅਯਂ ਨਾਮ ਇਮੇਸਂ ਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਮਹਾਜਨਂ ਭਯਾ ਮੋਚੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ। ਮਯਂ ਖੋ, ਮਾਣਵ, ਰਾਜਾਨਂ ਨ ਜਾਨਾਮ, ਰਾਜਾਪਿ ਅਮ੍ਹੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਕਥੇਯ੍ਯਾਮਸ੍ਸ ਮਯਨ੍ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਮਾਗਮਨਂ ਉਦਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਥਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪਟਿਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਏਕੋ ਆਕਾਸਚਾਰਿਕੋ ਤਾਪਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ‘ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਦਿਟ੍ਠਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਾਥਾ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਕਥੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਥੇਮਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਯਥਾਦਿਟ੍ਠੇ ਤਾਵ ਸੁਪਿਨੇ ਮਂ ਸਾਵੇਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਰਾਜਾ –

੨੨. ‘‘ਉਸਭਾ ਰੁਕ੍ਖਾ ਗਾਵਿਯੋ ਗਵਾ ਚ,
ਅਸ੍ਸੋ ਕਂਸੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੀ ਚ ਕੁਮ੍ਭੋ।
ਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਚ ਅਪਾਕਚਨ੍ਦਨਂ॥

‘‘ਲਾਬੂਨਿ ਸੀਦਨ੍ਤਿ ਸਿਲਾ ਪ੍ਲਵਨ੍ਤਿ, ਮਣ੍ਡੂਕਿਯੋ ਕਣ੍ਹਸਪ੍ਪੇ ਗਿਲਨ੍ਤਿ।
ਕਾਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਵਾਰਯਨ੍ਤਿ, ਤਸਾ ਵਕਾ ਏਲ਼ਕਾਨਂ ਭਯਾ ਹੀ’’ਤਿ॥ –

ਵਤ੍ਵਾ ਪਸੇਨਦਿਰਞ੍ਞਾ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਸੁਪਿਨੇ ਕਥੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤੇਸਂ ਇਦਾਨਿ ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਯਂ ਇਦਂ ਕਥੇਸਿ –

“**ਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਵਤ੍ਤਤਿ ਨਯਿਧ ਮਤ੍ਥੀ**”ਤਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਮਤ੍ਥੋ – ਅਯਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮੇਸਂ ਸੁਪਿਨਾਨਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ। ਯਂ ਪਨੇਤਂ ਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਤ੍ਥਾਯ ਯਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਤਂ **ਵਿਪਰਿਯਾਸੋ ਵਤ੍ਤਤਿ** ਵਿਪਰੀਤਤੋ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵਤ੍ਤਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਇਮੇਸਞ੍ਹਿ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਲੋਕਸ੍ਸ ਵਿਪਰਿਵਤ੍ਤਨਕਾਲੇ, ਅਕਾਰਣਸ੍ਸ ਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਗਹਣਕਾਲੇ, ਕਾਰਣਸ੍ਸ ਅਕਾਰਣਨ੍ਤਿ ਛਡ੍ਡਨਕਾਲੇ, ਅਭੂਤਸ੍ਸ ਭੂਤਨ੍ਤਿ ਗਹਣਕਾਲੇ, ਭੂਤਸ੍ਸ ਅਭੂਤਨ੍ਤਿ ਜਹਨਕਾਲੇ, ਅਲਜ੍ਜੀਨਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਕਾਲੇ, ਲਜ੍ਜੀਨਞ੍ਚ ਪਰਿਹੀਨਕਾਲੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। **ਨਯਿਧ ਮਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤਵ ਵਾ ਮਮ ਵਾ ਕਾਲੇ ਇਧ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਿਸਯੁਗੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਏਤੇਸਂ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤੇਸਂ ਪਟਿਘਾਤਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਯਞ੍ਞਕਮ੍ਮਂ ਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਲਂ ਤੇਨ। ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਇਤੋਨਿਦਾਨਂ ਭਯਂ ਵਾ ਛਮ੍ਭਿਤਤ੍ਤਂ ਵਾਤਿ ਮਹਾਪੁਰਿਸੋ ਰਾਜਾਨਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਬਨ੍ਧਨਾ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ

‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ, ਮਹਾਰਾਜ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਸੁਘਾਤਯਞ੍ਞਂ ਮਾ ਯਜੀ’’ਤਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਪਿਨਪਚ੍ਚਯਾ ਤੇ ਭਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਹਰੇਤਂ ਯਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ ਯਞ੍ਞਂ ਹਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਣਵੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਪਨ ਭਗਵਤਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਕਾਰਕਾ ‘‘ਉਸਭਾ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਪਦਾਨਿ ਅਟ੍ਠਕਥਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਲਾਬੂਨੀ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦਾਨਿ ਏਕਂ ਗਾਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਕਨਿਪਾਤਪਾਲ਼ਿਂ ਆਰੋਪੇਸੁਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸੁਪਿਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੭੮] ੮. ਇਲ੍ਲਿਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਭੋ ਖਞ੍ਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਚ੍ਛਰਿਯਕੋਸਿਯਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਗਹਨਗਰਸ੍ਸ ਕਿਰ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਨਾਮ ਨਿਗਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥੇਕੋ ਮਚ੍ਛਰਿਯਕੋਸਿਯੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੋ ਪਟਿਵਸਤਿ। ਸੋ ਤਿਣਗ੍ਗੇਨ ਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨੇਵ ਪਰੇਸਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਇਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਿਭਵਜਾਤਂ ਨੇਵ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾਦੀਨਂ, ਨ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾਨਂ ਅਤ੍ਥਂ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਵਿਯ ਅਪਰਿਭੋਗਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਮਹਾਕਰੁਣਾਸਮਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਵੁਟ੍ਠਾਯ ਸਕਲਲੋਕਧਾਤੁਯਂ ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਬਨ੍ਧਵੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਸਪਜਾਪਤਿਕਸ੍ਸ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯਂ ਅਦ੍ਦਸ। ਤਤੋ ਪੁਰਿਮਦਿਵਸੇ ਪਨ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਂ ਰਾਜਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਛਾਤਜ੍ਝਤ੍ਤਂ ਜਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸਂ ਕੁਮ੍ਮਾਸਪੂਰਂ ਕਪਲ੍ਲਪੂਵਂ ਖਾਦਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਪਿਪਾਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਚਾਹਂ ‘ਕਪਲ੍ਲਪੂਵਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਬਹੂ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਬਹੂਨਿ ਤਣ੍ਡੁਲਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤਣ੍ਹਂ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਣ੍ਡੁਪਣ੍ਡੁਕਜਾਤੋ ਧਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ । ਤਤੋ ਤਣ੍ਹਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕਂ ਉਪਗੂਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਏਵਂਗਤੋਪਿ ਧਨਹਾਨਿਭਯੇਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਕਥੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਭਰਿਯਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ ਤੇ ਸਾਮਿ, ਅਫਾਸੁਕ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਨ ਮੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਫਾਸੁਕਂ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ ਰਾਜਾ ਕੁਪਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਰਾਜਾਪਿ ਮੇ ਨ ਕੁਪ੍ਪਤੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਥ ਕਿਂ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਹਿ ਵਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦੀਹਿ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਮਨਾਪਂ ਕਤਂ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ? ‘‘ਏਵਰੂਪਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿ ਪਨ ਤੇ ਤਣ੍ਹਾ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ? ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਧਨਹਾਨਿਭਯੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦੋਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਰਿਯਾ ‘‘ਕਥੇਹਿ, ਸਾਮਿ, ਕਿਸ੍ਮਿਂ ਤੇ ਤਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਵਚਨਂ ਪਰਿਗਿਲਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਮੇ ਏਕਾ ਤਣ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਕਿਂ ਤਣ੍ਹਾ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਪਲ੍ਲਪੂਵਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਥ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਨ ਕਥੇਸਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਂ ਦਲਿਦ੍ਦੋ, ਇਦਾਨਿ ਸਕਲਸਕ੍ਕਾਰਨਿਗਮਵਾਸੀਨਂ ਪਹੋਨਕੇ ਕਪਲ੍ਲਪੂਵੇ ਪਚਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕਿਂ ਤੇ ਏਤੇਹਿ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਕਰਚ੍ਛਵਾਸੀਨਂ ਪਹੋਨਕੇ ਪਚਾਮੀ’’ਤਿ। ਜਾਨਾਮਹਂ ਤਵ ਮਹਦ੍ਧਨਭਾਵਨ੍ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹਮਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਹੋਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਜਾਨਾਮਹਂ ਤਵ ਮਹਜ੍ਝਾਸਯਭਾਵ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤੇ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਹੋਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਏਤੇਹੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਪਹੋਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਪਹੋਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਚਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨਂ ਬਹੂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਿ, ਸਕਲਤਣ੍ਡੁਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਨਤਣ੍ਡੁਲੇ ਚ ਉਦ੍ਧਨਕਪਲ੍ਲਾਦੀਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਥੋਕਂ ਖੀਰਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਞ੍ਚ

ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਉਪਰਿਮਤਲਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਪਚ, ਤਤ੍ਥਾਹਂ ਏਕਕੋਵ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਦਾਸਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਪਿਦਹਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਦ੍ਵਾਰੇਸੁ ਸੂਚਿਘਟਿਕਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਮਤਲਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥਪਿ ਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਭਰਿਯਾਪਿਸ੍ਸ ਉਦ੍ਧਨੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਜਾਲੇਤ੍ਵਾ ਕਪਲ੍ਲਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪੂਵੇ ਪਚਿਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਪਾਤੋਵ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ, ''ਏਸੋ, ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨ, ਰਾਜਗਹਨਗਰਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਕ੍ਕਾਰਨਿਗਮੇ ਮਚ੍ਛਰਿਯਕੋਸਿਯਸੇਟ੍ਠਿ 'ਕਪਲ੍ਲਪੂਵੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਸ੍ਸਨਭਯੇਨ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕੇ ਪਾਸਾਦੇ ਕਪਲ੍ਲਪੂਵੇ ਪਚਾਪੇਤਿ। ਤ੍ਵਂ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕੇ ਪੂਵੇ ਚ ਖੀਰਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਜੇਤਵਨਂ ਆਨੇਹਿ। ਅਜ੍ਜਾਹਂ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਾਰੇਯੇਵ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੂਵੇਹੇਵ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਾਵਦੇਵ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਤਂ ਨਿਗਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰਦ੍ਵਾਰੇ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਪਾਰੁਤੋ ਆਕਾਸੇਯੇਵ ਮਣਿਰੂਪਕਂ ਵਿਯ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਹਦਯਮਂਸਂ ਕਮ੍ਪਿ। ਸੋ ''ਅਹਂ ਏਵਰੂਪਾਨਞ੍ਞੇਵ ਭਯੇਨ ਇਮਂ ਠਾਨਂ ਆਗਤੋ, ਅਯਞ੍ਚ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਗਹਣਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਲੋਣਸਕ੍ਖਰਾ ਵਿਯ ਦੋਸੇਨ ਤਟਤਟਾਯਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ ''ਸਮਣ, ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਆਕਾਸੇ ਅਪਦੇ ਪਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋਪਿ ਨੇਵ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਅਪਰਾਪਰਂ ਚਙ੍ਕਮਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ''ਚਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਕਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਆਕਾਸੇ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਮਾਨੋਪਿ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨਂ ''ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਕਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਿਤੋਪਿ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਥੇਰੋ ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ''ਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਿਤੋ ਕਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਧੂਮਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ਧੂਮਾਯਿ, ਸਕਲਪਾਸਾਦੋ ਏਕਧੂਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਅਕ੍ਖੀਨਂ ਸੂਚਿਯਾ ਵਿਜ੍ਝਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਜਾਤੋ। ਗੇਹਜ੍ਝਾਯਨਭਯੇਨ ਪਨ ਨਂ ''ਪਜ੍ਜਲਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਸਮਣੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਲਗ੍ਗੋ, ਅਲਦ੍ਧਾ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਕਮਸ੍ਸ ਪੂਵਂ ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਰਿਯਂ ਆਹ – ''ਭਦ੍ਦੇ, ਏਕਂ ਖੁਦ੍ਦਕਪੂਵਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਸਮਣਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਹਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਥੋਕਞ੍ਞੇਵ ਪਿਟ੍ਠਂ ਕਪਲ੍ਲਪਾਤਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿ, ਮਹਾਪੂਵੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਕਲਪਾਤਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਬਹੁ ਤਯਾ ਪਿਟ੍ਠਂ ਗਹਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਸਯਮੇਵ ਦਬ੍ਬਿਕਣ੍ਣੇਨ ਥੋਕਤਰਂ ਪਿਟ੍ਠਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿ, ਪੂਵੋ ਪੁਰਿਮਪੂਵਤੋ ਮਹਨ੍ਤਤਰੋ ਜਾਤੋ। ਏਵਂ ਯਂ ਯਂ ਪਚਤਿ, ਸੋ ਸੋ ਮਹਨ੍ਤਮਹਨ੍ਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਨੋ ਭਰਿਯਂ ਆਹ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮਸ੍ਸ ਏਕਂ ਪੂਵਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਤੋ ਏਕਂ ਪੂਵਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾ ਸਬ੍ਬੇ ਏਕਾਬਦ੍ਧਾ ਅਲ੍ਲੀਯਿਂਸੁ। ਸਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਹ ''ਸਾਮਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਪੂਵਾ ਏਕਤੋ ਲਗ੍ਗਾ, ਵਿਸੁਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ। ''ਅਹਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੋਪਿ ਕਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਉਭੋ ਜਨਾ ਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਾਪਿ ਵਿਯੋਜੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁਯੇਵ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੂਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾਯਮਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਰੀਰਤੋ ਸੇਦਾ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁ, ਪਿਪਾਸਾ ਚ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ। ਤਤੋ ਭਰਿਯਂ ਆਹ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਨ ਮੇ ਪੂਵੇਹਿ ਅਤ੍ਥੋ , ਪਚ੍ਛਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਇਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ਪਚ੍ਛਿਂ ਆਦਾਯ ਥੇਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪੂਵੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਥੇਰੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸਿ, ਤਿਣ੍ਣਂ ਰਤਨਾਨਂ ਗੁਣੇ ਕਥੇਸਿ, ''ਅਤ੍ਥਿ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਤ੍ਥਿ ਯਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਦਾਨਾਦੀਨਂ ਫਲਂ ਗਗਣਤਲੇ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਂ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪੂਵੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ''ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ 'ਪੂਵੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰੁਚਿਯਾ ਸਤਿ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਂ ਪੂਵੇ ਚ ਖੀਰਾਦੀਨਿ ਚ ਗਣ੍ਹਾਪੇਥ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਹਂ ਪਨ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਤਰਹਿ ਸਤ੍ਥਾ''ਤਿ? ''ਇਤੋ ਪਞ੍ਚਚਤ੍ਤਾਲੀਸਯੋਜਨਮਤ੍ਥਕੇ ਜੇਤਵਨਮਹਾਵਿਹਾਰੇ''ਤਿ। ''ਭਨ੍ਤੇ, ਕਾਲਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਕਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ?

‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰੁਚਿਯਾ ਸਤਿ ਅਹਂ ਵੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਦ੍ਧਿਬਲੇਨ ਨੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਸਾਦੇ ਸੋਪਾਨਸੀਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਾਨੇਯੇਵ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋਪਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਪਨ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਾ ਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਦਂ ਓਤਰਣਕਾਲਮਤ੍ਤੇਨ ਵੋ ਜੇਤਵਨਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਥੇਰੋ ਸੋਪਾਨਸੀਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੋਪਾਨਪਾਦਮੂਲਂ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਹੋਤੂ’’ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਤਥੇਵਾਹੋਸਿ।

ਇਤਿ ਥੇਰੋ ਸੇਟ੍ਠਿਞ੍ਚ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਞ੍ਚ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦਾ ਹੇਟ੍ਠਾਓਤਰਣਕਾਲਤੋ ਖਿਪ੍ਪਤਰਂ ਜੇਤਵਨਂ ਸਮ੍ਪਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਲਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਗ੍ਗਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਵਰਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਕ੍ਖਿਣੋਦਕਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਪੂਵੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਪਨਮਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਤਥੇਵ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਖੀਰਸਪ੍ਪਿਮਧੁਫਾਣਿਤਸਕ੍ਖਰਾਦੀਨਿ ਦਦਮਾਨੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਰਿਯਾਯ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਖਾਦਿ, ਪੂਵਾਨਂ ਪਰਿਯੋਸਾਨਮੇਵ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਸਕਲਵਿਹਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਵਿਘਾਸਾਦਾਨਞ੍ਚ ਦਿਨ੍ਨੇਪਿ ਨ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਪੂਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਤੇਨ ਹਿ ਜੇਤਵਨਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਛਡ੍ਡੇਥਾਤਿ। ਅਥ ਨੇ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਪਬ੍ਭਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਛਡ੍ਡਯਿਂਸੁ। ਅਜ੍ਜਤਨਾਪਿ ਤਂ ਠਾਨਂ ‘‘ਕਪਲ੍ਲਪੂਵਪਬ੍ਭਾਰੋ’’ਤ੍ਵੇਵ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਰਿਯਾਯ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਭਗਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਨੁਮੋਦਨਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਭੋਪਿ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕੇ ਸੋਪਾਨਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਸਾਦੇਯੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ । ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਧਨਂ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇਯੇਵ ਵਿਕਿਰਿ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਗਮ੍ਮ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸੁਗਤੋਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਲ੍ਲੀਨੇ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਪਸ੍ਸਥਾਵੁਸੋ, ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵਂ, ਅਨੁਪਹਚ੍ਚ ਸਦ੍ਧਂ ਅਨੁਪਹਚ੍ਚ ਭੋਗੇ ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੇਟ੍ਠਿਂ ਮੁਹੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪੂਵੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਮ੍ਮੁਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਅਹੋ ਮਹਾਨੁਭਾਵੋ ਥੇਰੋ’’ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੁਲਦਮਕੇਨ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕੁਲੇ ਅਵਿਹੇਠੇਤ੍ਵਾ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਤੋ ਰੇਣੁਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨ ਭਮਰੇਨ ਵਿਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਗੁਣੇ ਜਾਨਾਪੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਪਸਂਸਨ੍ਤੋ –

> ‘‘ਯਥਾਪਿ ਭਮਰੋ ਪੁਪ੍ਫਂ, ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਮਹੇਠਯਂ।
> ਪਲੇਤਿ ਰਸਮਾਦਾਯ, ਏਵਂ ਗਾਮੇ ਮੁਨੀ ਚਰੇ’’ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੪੯) –

ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਪਦੇ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਿਪਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਤੁਂ ‘‘ਨ ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੇਨ ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ਦਮਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤਂ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਜਾਨਾਪੇਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਇਲ੍ਲਿਸੋ ਨਾਮ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੋ ਪੁਰਿਸਦੋਸਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਖਞ੍ਜੋ ਕੁਣੀ ਵਿਸਮਕ੍ਖਿਮਣ੍ਡਲੋ ਅਸ੍ਸਦ੍ਧੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਮਚ੍ਛਰੀ, ਨੇਵ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦੇਤਿ, ਨ ਸਯਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ। ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਪੋਕ੍ਖਰਣੀ ਵਿਯਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਪਨਸ੍ਸ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਾ ਕੁਲਪਰਿਵਟ੍ਟਾ ਦਾਯਕਾ ਦਾਨਪਤਿਨੋ। ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਯੇਵ ਕੁਲਵਂਸਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਸਾਲਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਕੇ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਧਨਮੇਵ ਸਣ੍ਠਾਪੇਸਿ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਮਗ੍ਗਕਿਲਨ੍ਤਂ ਜਾਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸਂ, ਏਕਂ ਸੁਰਾਵਾਰਕਂ, ਆਦਾਯ ਪੀਠਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਿਲਸੁਰਾਯ ਕੋਸਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪੂਤਿਮਚ੍ਛਕੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇਨ ਪਿਵਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਾਤੁਕਾਮੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਯਿ ਪਿਵਨ੍ਤੇ ਬਹੂ ਪਿਵਿਤੁਕਾਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮੇ ਧਨਪਰਿਕ੍ਖਯੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਣ੍ਹਂ ਅਧਿਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਵਿਹਤਕਪ੍ਪਾਸੋ ਵਿਯ ਪਣ੍ਡੁਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ ਧਮ੍ਮਨਿਸਨ੍ਥਤਗਤ੍ਤੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚਕਂ ਉਪਗੂਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਮੇਨਂ ਭਰਿਯਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਸਾਮਿ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਕਸ੍ਸੇਵ ਤੇ ਪਹੋਨਕਂ ਸੁਰਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਗੇਹੇ ਸੁਰਾਯ ਕਾਰਿਯਮਾਨਾਯ ਬਹੂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨ੍ਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਪਣਤੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਪਿਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਮਾਸਕਮਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਪਣਤੋ ਸੁਰਾਵਾਰਕਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੇਟਕੇਨ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗਸਮੀਪੇ ਏਕਂ ਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਵਾਰਕਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਚੇਟਕਂ ਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਸਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਾਤੁਂ ਆਰਭਿ।

ਪਿਤਾ ਪਨਸ੍ਸ ਦਾਨਾਦੀਨਂ ਪੁਞ੍ਞਾਨਂ ਕਤਤ੍ਤਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਸਕ੍ਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ''ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਦਾਨਗ੍ਗਂ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕੁਲਵਂਸਂ ਨਾਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਸਾਲਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਕੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਰਿਯਭਾਵੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ''ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਭਯੇਨ ਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਏਕਕਸ੍ਸੇਵ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨਭਾਵਞ੍ਚ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਨਂ ਸਙ੍ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਫਲਸਮ੍ਬਨ੍ਧਂ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨਾਰਹਂ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਸਦਿਸਂ ਖਞ੍ਜਂ ਕੁਣਿਂ ਵਿਸਮਚਕ੍ਖੁਮਣ੍ਡਲਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਨਿਮ੍ਮਿਨਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾਵਂ ਆਰੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਪਵਿਸਤੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਅਵੇਲਾਯ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਆਮ, ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਦੇਵ ਘਰੇ ਮੇ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਮਤ੍ਤਂ ਧਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਦੇਵੋ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਂ ਪੂਰਾਪੇਤੂ''ਤਿ। ''ਅਲਂ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਤਵ ਧਨਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਬਹੁਤਰਂ ਧਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਸਚੇ, ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ। ''ਦੇਹਿ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਗੇਹਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਉਪਟ੍ਠਾਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁਂ, ਏਕੋਪਿ ''ਨਾਯਂ, ਇਲ੍ਲਿਸੋ''ਤਿ ਜਾਨਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ।

ਸੋ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਉਮ੍ਮਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਯੋ ਅਞ੍ਞੋ ਮਯਾ ਸਮਾਨਰੂਪੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਮਮੇਤਂ ਗੇਹ'ਨ੍ਤਿ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਮਹਾਰਹੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਤਾਕਾਰਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਦਾਨਂ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਚ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਚ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾ ਚ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਂ ਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ''ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਦੇਥ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇਨ ਹਿ ਭੇਰਿਵਾਦਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ '''ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਮਣਿਮੁਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੁ'ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਸਾ ਚ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਪਚ੍ਛਿਪਸਿਬ੍ਬਕਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਸਤ੍ਤਰਤਨਪੂਰੇ ਗਬ੍ਭੇ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਯਾਵਦਿਚ੍ਛਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਮਹਾਜਨੋ ਧਨਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਤਲੇ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਭਤਭਾਜਨਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਜਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸੋ ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਗੋਣੇ ਤਸ੍ਸੇਵ ਰਥੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਹਾਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਮ੍ਬਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਰਥਂ ਪੇਸੇਨ੍ਤੋ ''ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਜੀਵ, ਸਾਮਿ, ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਯਾਵਜੀਵਂ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਬ੍ਬਂ ਜਾਤਂ, ਤਵੇਵ ਰਥੋ, ਤਵੇਵ ਗੋਣਾ, ਤਵੇਵ ਗੇਹੇ ਸਤ੍ਤ ਰਤਨਾਨਿ, ਨੇਵ ਮਾਤਰਾ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ, ਨ ਪਿਤਰਾ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਾਨਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ

ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਮਮ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਵਦਤਿ, ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮਮ ਧਨਂ ਰਞ੍ਞਾ ਲੋਕਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਗੁਮ੍ਬਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਚ ਰਥਞ੍ਚ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ, ਚੇਟਕ, ਮਯ੍ਹਂ ਗੋਣਾ, ਮਯ੍ਹਂ ਰਥੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਨਾਸਾਰਜ੍ਜੁਯਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਗਹਪਤਿਕੋ ਰਥਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ''ਅਰੇ, ਦੁਟ੍ਠਚੇਟਕ, ਇਲ੍ਲਿਸਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਸਕਲਨਗਰਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਸਨਿਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਖਨ੍ਧੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਆਦਾਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਪੁਨ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਂਸੁਂ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਗਣ੍ਹਿ, ਗਹਪਤਿਕੋ ਰਥਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਰਪਹਾਰੇਹਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਗਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗਾਭਿਮੁਖਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾਸ੍ਸ ਸੁਰਾਮਦੋ ਛਿਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਵੇਗੇਨ ਨਿਵੇਸਨਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਨਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਮਹਾਜਨੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ, ਕਿਂ ਰਾਜਾ ਮਮ ਧਨਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਤੀ''ਤਿ ਤਂ ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਗਹਿਤਗਹਿਤਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਦ੍ਵਾਰਪਾਲਾ ''ਅਰੇ, ਦੁਟ੍ਠਗਹਪਤਿ, ਕਹਂ ਪਵਿਸਸੀ''ਤਿ ਵਂਸਪੇਸਿਕਾਹਿ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਹਰਿਂਸੁ।

ਸੋ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਰਾਜਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ ਮੇ ਅਞ੍ਞੋ ਕੋਚਿ ਪਟਿਸਰਣੋ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਮਮ ਗੇਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਨਾਹਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਮਿ, ਨਨੁ ਤ੍ਵਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨ ਗਣ੍ਹਥ, ਅਹਂ ਮਮ ਧਨਂ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਗਰੇ ਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਅਦਾਸੀਤਿ। ਨਾਹਂ , ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਯ੍ਹਂ ਮਚ੍ਛਰਿਯਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਅਹਂ ਤਿਣਗ੍ਗੇਨ ਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਮ੍ਪਿ ਨ ਕਸ੍ਸਚਿ ਦੇਮਿ। ਯੋ ਦਾਨਂ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਥ, ਦੇਵਾਤਿ। ਰਾਜਾ ਸਕ੍ਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਵਿਸੇਸਂ ਨੇਵ ਰਾਜਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਅਮਚ੍ਚਾ। ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ''ਕਿਂ, ਦੇਵ, ਅਯਂ ਸੇਟ੍ਠਿ, ਅਹਂ ਸੇਟ੍ਠੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਯਂ ਨ ਸਞ੍ਜਾਨਾਮ, ਅਤ੍ਥਿ ਤੇ ਕੋਚਿ ਸਞ੍ਜਾਨਨਕੋ''ਤਿ? ''ਭਰਿਯਾ ਮੇ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਭਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਤਰੋ ਤੇ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸਾ ''ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਰੋ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰੇ ਚ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਕ੍ਕਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ।

ਪੁਨ ਸੇਟ੍ਠਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸੀਸੇ ਪਿਲ਼ਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਕੇਸੇਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ, ਤਂ ਖੋ ਪਨ ਕਪ੍ਪਕੋ ਏਵ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਕਪ੍ਪਕੋ ਮਂ, ਦੇਵ, ਸਞ੍ਜਾਨਾਤਿ, ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਸੀਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸੀਸਂ ਓਲੋਕੇਹੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕੋ ਸੀਸੇ ਪਿਲ਼ਕਂ ਮਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸੀਸਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਿਲ਼ਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸੀਸੇ ਪਿਲ਼ਕਾ ਅਤ੍ਥੇਵ, ਨਾਹਂ ਏਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸਾਪਿ ਇਲ੍ਲਿਸਭਾਵਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੮. ''ਉਭੋ ਖਞ੍ਜਾ ਉਭੋ ਕੁਣੀ, ਉਭੋ ਵਿਸਮਚਕ੍ਖੁਕਾ।
ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਪਿਲ਼ਕਾ ਜਾਤਾ, ਨਾਹਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ ਇਲ੍ਲਿਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਭੋ**ਤਿ ਦ੍ਵੇਪਿ ਜਨਾ। **ਖਞ੍ਜਾ**ਤਿ ਕੁਣ੍ਠਪਾਦਾ। **ਕੁਣੀ**ਤਿ ਕੁਣ੍ਠਹਤ੍ਥਾ। **ਵਿਸਮਚਕ੍ਖੁਕਾ**ਤਿ ਵਿਸਮਕ੍ਖਿਮਣ੍ਡਲਾ ਕੇਕਰਾ। **ਪਿਲ਼ਕਾ**ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸੀਸਪਦੇਸੇ ਏਕਸਣ੍ਠਾਨਾਵ ਪਿਲ਼ਕਾ ਜਾਤਾ। **ਨਾਹਂ ਪਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਅਹਂ ''ਇਮੇਸੁ ਅਯਂ ਨਾਮ ਇਲ੍ਲਿਸੋ''ਤਿ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਕਸ੍ਸਾਪਿ ਇਲ੍ਲਿਸਭਾਵਂ ਨ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਅਵੋਚ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਧਨਸੋਕੇਨ ਸਤਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਕ੍ਕੋ ''ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ , ਇਲ੍ਲਿਸੋ, ਸਕ੍ਕੋਹਮਸ੍ਮੀ''ਤਿ ਮਹਤਿਯਾ ਸਕ੍ਕਲੀਲਾਯ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਇਲ੍ਲਿਸਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਨ ਸਿਞ੍ਚਿਂਸੁ, ਸੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਕ੍ਕਂ ਦੇਵਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਕ੍ਕੋ ਆਹ ''ਇਲ੍ਲਿਸ, ਇਦਂ ਧਨਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਨ

ਤਵ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਤੇ ਪਿਤਾ, ਤ੍ਵੰ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ। ਅਹਂ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਮੇ ਵੰਸਂ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਦਾਨਸੀਲੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਰਿਯੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਯ ਦਾਨਸਾਲਾਯੋ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਚਕੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਧਨਮੇਵ ਸਣ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਨੇਵ ਤ੍ਵੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਸਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦੇਸਿ, ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਵਿਯ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਸਚੇ ਮੇ ਦਾਨਸਾਲਾ ਪਾਕਤਿਕਾ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤੇ ਧਨਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਇਨ੍ਦਵਜਿਰੇਨ ਤੇ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਇਲ੍ਲਿਸਸੇਟ੍ਠਿ ਮਰਣਭਯੇਨ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜਿਤੋ ''ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਕ੍ਕੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਇਲ੍ਲਿਸੋਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਸਗ੍ਗਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੇਟ੍ਠਿਂ ਦਮੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਇਮਿਨਾ ਦਮਿਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਇਲ੍ਲਿਸੋ ਮਚ੍ਛਰਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ, ਸਕ੍ਕੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਕਪ੍ਪਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਇਲ੍ਲਿਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੭੯] ੯. ਖਰਸ੍ਸਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਤੋ ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਚ ਹਤਾ ਚ ਗਾਵੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਮਚ੍ਚਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਏਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਰਾਜਾਨਂ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮੇ ਰਾਜਬਲਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਦਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਗਾਮਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਂ ਮਯ੍ਹਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਗੇਵ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇਸੁ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਾਵਿਯੋ ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਗਤੇਸੁ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੁਨਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਨਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਭੋਜਕਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ''ਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਾਨੇਵ ਏਸ ਏਵਂਸੀਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵਂਸੀਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਅਦਾਸਿ। ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਤਦਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵਣਿਜ੍ਜਾਯ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਭੋਜਕੇ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵਾਰੇਨ ਭੇਰਿਯਾ ਵਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ''ਅਯਂ ਦੁਟ੍ਠਗਾਮਭੋਜਕੋ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਗਾਮਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੋਰੇਸੁ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠੇਸੁ ਇਦਾਨਿ ਉਪਸਨ੍ਤੂਪਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਭੇਰਿਯਾ ਵਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੭੯. ''ਯਤੋ ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਚ ਹਤਾ ਚ ਗਾਵੋ, ਦਡ੍ਢਾਨਿ ਗੇਹਾਨਿ ਜਨੋ ਚ ਨੀਤੋ।
ਅਥਾਗਮਾ ਪੁਤ੍ਤਹਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਖਰਸ੍ਸਰਂ ਡਿਣ੍ਡਿਮਂ ਵਾਦਯਨ੍ਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤੋ**ਤਿ ਯਦਾ। **ਵਿਲੁਤ੍ਤਾ ਚ ਹਤਾ ਚਾ**ਤਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਚ ਨੀਤਾ, ਮਂਸਂ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਹਤਾ। **ਗਾਵੋ**ਤਿ ਗੋਰੂਪਾਨਿ। **ਦਡ੍ਢਾਨੀ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਝਾਪਿਤਾਨਿ। **ਜਨੋ ਚ ਨੀਤੋ**ਤਿ ਕਰਮਰਗ੍ਗਾਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨੀਤੋ। **ਪੁਤ੍ਤਹਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਹਤਪੁਤ੍ਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ, ਨਿਲ੍ਲਜ੍ਜੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਛਿਨ੍ਨਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਸ੍ਸ ਹਿ ਮਾਤਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤਿ ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਜੀਵਨ੍ਤੋਪਿ ਹਤਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤੀਤਿ ਹਤਪੁਤ੍ਤਾਯ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। **ਖਰਸ੍ਸਰ**ਨ੍ਤਿ ਥਦ੍ਧਸਦ੍ਦਂ। **ਡਿਣ੍ਡਿਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਹਭੇਰਿਂ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤਂ ਪਰਿਭਾਸਿ। ਨ ਚਿਰੇਨੇਵ ਚ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ, ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਦੋਸਾਨੁਰੂਪਂ ਨਿਗ੍ਗਹਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਏਵਂਸੀਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵਂਸੀਲੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਮਚ੍ਚੋ ਇਦਾਨਿ ਅਮਚ੍ਚੋਯੇਵ, ਗਾਥਾਯ ਉਦਾਹਾਰਕਪਣ੍ਡਿਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਖਰਸ੍ਸਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੮੦] ੧੦. ਭੀਮਸੇਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਂ ਤੇ ਪਵਿਕਤ੍ਥਿਤਂ ਪੁਰੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਿਕਤ੍ਥਿਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਜਾਤਿਸਮਾ ਜਾਤਿ, ਗੋਤ੍ਤਸਮਂ ਗੋਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਂ ਏਵਰੂਪੇ ਨਾਮ ਮਹਾਖਤ੍ਤਿਯਕੁਲੇ ਜਾਤਾ, ਗੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਾ ਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸੇਨ ਵਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦਿਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਾਦੀਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਪਿ ਨੋ ਸਾਲਿਮਂਸੋਦਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਕਾਸਿਕਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਕਾਸਿਕਵਿਲੇਪਨਂ ਵਿਲਿਮ੍ਪਨ੍ਤਿ। ਮਯਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤਭਾਵੇਨ ਏਤਰਹਿ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਲੂਖਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਭੁਞ੍ਜਾਮ, ਲੂਖਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਧਾਰੇਮਾ''ਤਿ ਥੇਰਨਵਮਜ੍ਝਿਮਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਿਕਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਜਾਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸਂ ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਕਤ੍ਥਨਭਾਵਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤੀ''ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਇਦਾਨੇਵ ਵਿਕਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਕਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਵਮ੍ਭੇਨ੍ਤੋ ਖੁਂਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮਗਾਮੇ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਵਿਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਮਯਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਮਹਿਂਸਕਰਟ੍ਠਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਜਾਤਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਥੋਕਂ ਰਸ੍ਸੋ ਓਣਤਾਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਕਞ੍ਚਿ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ 'ਏਵਂ ਰਸ੍ਸਸਰੀਰੋ ਤ੍ਵਂ ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਆਰੋਹਪਰਿਣਾਹਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਭਿਰੂਪਂ ਏਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ਫਲਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿਚ੍ਛਾਯਾਯ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾਰੂਪਂ ਪੁਰਿਸਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਭੀਮਸੇਨਸ੍ਸ ਨਾਮੇਕਸ੍ਸ ਤਨ੍ਤੁਵਾਯਸ੍ਸ ਤਨ੍ਤੁਵੀਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਨ੍ਨਾਮੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਅਹਂ ਭੀਮਸੇਨੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ? ''ਕਿਂ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਏਵਂ ਅਭਿਰੂਪੋ ਉਪਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਲਾਮਕਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ? ''ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ''ਤਿ। ''ਸਮ੍ਮ, ਮਾ ਏਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿ, ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਮਯਾ ਸਦਿਸੋ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਕਞ੍ਚਿ ਰਾਜਾਨਂ ਪਸ੍ਸੇਯ੍ਯਂ, ਸੋ ਮਂ 'ਏਵਂਰਸ੍ਸੋ ਅਯਂ ਕਿਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਕੋਪੇਯ੍ਯ, ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ 'ਅਹਂ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਿਂ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਦਸ੍ਸਤਿ। ਅਹਂ ਤੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਤਵ ਪਿਟ੍ਠਿਚ੍ਛਾਯਾਯ ਜੀਵਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਏਵਂ ਉਭੋਪਿ ਸੁਖਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮ। ਕਰੋਹਿ ਮਮ ਵਚਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥ ਨਂ ਆਦਾਯ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਚੂਲ਼ੂਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ''ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭੀਮਸੇਨੋ ਆਹ – ''ਅਹਂ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ, ਮਯਾ ਸਦਿਸੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਲਭਨ੍ਤੋ ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ?

‘‘ਅਡ੍ਢਮਾਸੇ ਸਹਸ੍ਸਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਉਪਟ੍ਠਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵ◌ਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਯਂ ਤੇ ਪੁਰਿਸੋ ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ? ‘‘ਚੂਲ਼ੂਪਟ੍ਠਾਕੋ, ਦੇਵ◌ਾ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਉਪਟ੍ਠਹਾ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭੀਮਸੇਨੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਟ੍ਠਹਤਿ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਚ੍ਚਂ ਪਨਸ੍ਸ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਵ ਨਿਤ੍ਥਰਤਿ।

ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਬਹੂਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਞ੍ਚਰਣਮਗ੍ਗਂ ਬਜਗ੍ਘੋ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤਿ, ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਖਾਦਤਿ। ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਭੀਮਸੇਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਾਤ, ਨਂ ਬਜਗ੍ਘਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਦੇਵ, ਕਿਂ ਧਨੁਗ੍ਗਹੋ ਨਾਮਾਹਂ , ਯਦਿ ਬਜਗ੍ਘਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮੀ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵ◌ਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ। ਸੋ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਸਮ੍ਮ, ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਤ੍ਵ◌ਂ ਪਨ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਆਮ ਨ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਉਪਾਯਂ ਪਨ ਤੇ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਆਚਿਕ੍ਖ, ਸਮ੍ਮਾ’’ਤਿ। ਤ੍ਵ◌ਂ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਸਹਸਾ ਏਕਕੋਵ ਮਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਜਨਪਦਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਨ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਂ ਵ◌ਾ ਦ੍ਵ◌ੇ ਵ◌ਾ ਧਨੁਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਉਟ੍ਠਿਤਭਾਵ◌ਂ ਞਤ੍ਵ◌ਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵ◌ਾ ਏਕਂ ਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵ◌ਿਸਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਰੇਨ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਜਾਨਪਦਾਵ ਬਜਗ੍ਘਂ ਪੋਥੇਤ੍ਵ◌ਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਬਜਗ੍ਘੇ ਗਹਿਤੇ ਤ੍ਵ◌ਂ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਏਕਂ ਵਲ੍ਲਿਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਮਤਬਜਗ੍ਘਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਭੋ, ਕੇਨੇਸ, ਬਜਗ੍ਘੋ ਮਾਰਿਤੋ, ਅਹਂ ਇਮਂ ਬਜਗ੍ਘਂ ਗੋਣਂ ਵ◌ਿਯ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵ◌ਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ’ਤਿ ਵਲ੍ਲਿਅਤ੍ਥਾਯ ਗੁਮ੍ਬਂ ਪਵ◌ਿਟ੍ਠੋ, ਮਯਾ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਅਨਾਭਤਾਯ ਏਵ ਕੇਨੇਸ ਮਾਰਿਤੋ’’ਤਿ ਕਥੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਜਾਨਪਦਾ ਭੀਤਤਸਿਤਾ ‘‘ਸਾਮਿ, ਮਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖੀ’’ਤਿ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਬਜਗ੍ਘੋ ਤਯਾ ਗਹਿਤੋ ਭਵ◌ਿਸ੍ਸਤਿ, ਰਞ੍ਞੋਪਿ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵ◌ਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਕਥਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਬਜਗ੍ਘਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਖੇਮਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵ◌ੁਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਰਾਜਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਗਹਿਤੋ ਮੇ, ਦੇਵ, ਬਜਗ੍ਘੋ, ਅਰਞ੍ਞਂ ਖੇਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਪੁਨੇਕਦਿਵਸਂ ‘‘ਏਕਮਗ੍ਗਂ ਮਹਿਂਸੋ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤੀ’’ਤਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ, ਰਾਜਾ ਤਥੇਵ ਭੀਮਸੇਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਨਯੇਨ ਬਜਗ੍ਘਂ ਵ◌ਿਯ ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਆਗਞ੍ਛਿ, ਰਾਜਾ ਪੁਨ ਬਹੁਂ ਧਨਂ ਅਦਾਸਿ, ਮਹਨ੍ਤਂ ਇਸ੍ਸਰਿਯਂ ਜਾਤਂ। ਸੋ ਇਸ੍ਸਰਿਯਮਦਮਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਅਵਮਞ੍ਞਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ‘‘ਨਾਹਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵ◌ਾਮਿ, ਕਿਂ ਤ੍ਵਞ੍ਞੇਵ ਪੁਰਿਸੋ’’ਤਿਆਦੀਨਿ ਫਰੁਸਵਚਨਾਨਿ ਵਦਤਿ।

ਅਥ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਏਕੋ ਸਾਮਨ੍ਤਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਉਪਰੁਨ੍ਧਿਤ੍ਵ◌ਾ ‘‘ਰਜ੍ਜਂ ਵ◌ਾ ਦੇਤੁ, ਯੁਦ੍ਧਂ ਵ◌ਾ’’ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਸਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਯੁਜ੍ਝਾਹੀ’’ਤਿ ਭੀਮਸੇਨਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਨਾਹਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਰਾਜਵ◌ੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸੁਸਨ੍ਨਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵ◌ਾਰਣਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਮਰਣਭਯੇਨ ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਨਾਹਸਨ੍ਨਦ੍ਧੋ ਭੀਮਸੇਨਸ੍ਸੇਵ ਪਚ੍ਛਿਮਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ। ਵ◌ਾਰਣੋ ਮਹਾਜਨਪਰਿਵ◌ੁਤੋ ਨਗਰਦ੍ਵ◌ਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਭੀਮਸੇਨੋ ਯੁਦ੍ਧਭੇਰਿਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾਵ ਕਮ੍ਪਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਇਦਾਨੇਸ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧਤੋ ਅਪਤਨਤ੍ਥਂ ਭੀਮਸੇਨਂ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਗਣ੍ਹਿ, ਭੀਮਸੇਨੋ ਸਮ੍ਪਹਾਰਟ੍ਠਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੇਨ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਂ ਦੂਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਨ ਖੋ ਤੇ ਭੀਮਸੇਨ ਪੁਰਿਮੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਸਮੇਤਿ, ਤ੍ਵ◌ਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਙ੍ਗਾਮਯੋਧੋ ਵ◌ਿਯ ਅਹੋਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਂ ਦੂਸੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵ◌ਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੦. ‘‘ਯਂ ਤੇ ਪਵ◌ਿਕਤ੍ਥਿਤਂ ਪੁਰੇ, ਅਥ ਤੇ ਪੂਤਿਸਰਾ ਸਜਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ।
ਉਭਯਂ ਨ ਸਮੇਤਿ ਭੀਮਸੇਨ, ਯੁਦ੍ਧਕਥਾ ਚ ਇਦਞ੍ਚ ਤੇ ਵ◌ਿਹਞ੍ਞ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਂ ਤੇ ਪਵ◌ਿਕਤ੍ਥਿਤਂ ਪੁਰੇ**ਤਿ ਯਂ ਤਯਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ‘‘ਕਿਂ ਤ੍ਵ◌ਂਯੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਨਾਹਂ ਪੁਰਿਸੋ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਗਾਮਯੋਧੋ’’ਤਿ ਵ◌ਿਕਤ੍ਥਿਤਂ ਵਮ੍ਭਨਵਚਨਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਤਾਵ ਏਕਂ। **ਅਥ ਤੇ ਪੂਤਿਸਰਾ ਸਜਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਥ ਤੇ ਇਮੇ ਪੂਤਿਭਾਵ◌ੇਨ ਸਰਣਭਾਵ◌ੇਨ ਚ ‘‘ਪੂਤਿਸਰਾ’’ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਾ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਧਾਰਾ ਸਜਨ੍ਤਿ ਵਲਞ੍ਜਨ੍ਤਿ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤਿ। **ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਪੁਰੇ ਵ◌ਿਕਤ੍ਥਿਤਤੋ ਅਪਰਭਾਗੇ, ਇਦਾਨਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਭਯਂ ਨ ਸਮੇਤਿ ਭੀਮਸੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਭੀਮਸੇਨ ਉਭਯਂ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਕਤਰਂ? **ਯੁਦ੍ਧਕਥਾ ਚ**

ਇਦਞ੍ਚ ਤੇ ਵਿਹਞ੍ਞਨ੍ਤਿ, ਯਾ ਚ ਪੁਰੇ ਕਥਿਤਾ ਯੁਦ੍ਧਕਥਾ, ਯਞ੍ਚ ਤੇ ਇਦਾਨਿ ਵਿਹਞ੍ਞੰ ਕਿਲਮਥੋ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਦੂਸਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਵਿਘਾਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਸਮ੍ਮ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਯਿ ਠਿਤੇ ਵਿਹਞ੍ਞਸੀ’’ਤਿ ਭੀਮਸੇਨੰ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਮੇਵ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਪਾਕਟੇਨ ਭਵਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਸਙ੍ਗਾਮੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਉਨ੍ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਬਲਕੋਟ੍ਠਕੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਪਤ੍ਤਰਾਜਾਨੰ ਜੀਵਗ੍ਗਾਹੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਹਨ੍ਤੰ ਯਸੰ ਅਦਾਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ‘‘ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ’’ਤਿ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਪਾਕਟੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਭੀਮਸੇਨਸ੍ਸ ਪਰਿਬ੍ਬਯੰ ਦਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਤ੍ਥੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਕਤ੍ਥਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸਨ੍ਧਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਭੀਮਸੇਨੋ ਵਿਕਤ੍ਥਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਚੂਲ਼ਧਨੁਗ੍ਗਹਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਭੀਮਸੇਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਵਰੁਣਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਵਰੁਣੰ ਸੀਲਵਨਾਗੰ, ਸਚ੍ਚੰਕਿਰ ਰੁਕ੍ਖਧਮ੍ਮੰ।
ਮਚ੍ਛਰਾਜਾ ਅਸਙ੍ਕਿਯੰ, ਮਹਾਸੁਪਿਨਇਲ੍ਲਿਸੰ।
ਖਰਸ੍ਸਰੰ ਭੀਮਸੇਨਨ੍ਤਿ॥

੯. ਅਪਾਯਿਮ੍ਹਵਗ੍ਗੋ

[੮੧] ੧. ਸੁਰਾਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਾਯਿਮ੍ਹ ਅਨਚ੍ਚਿਮ੍ਹਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਘੋਸਿਤਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਾਗਤਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਤਿ ਹਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਸ੍ਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਾਗਮਨੇਨ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕੰ ਨਾਮ ਨਿਗਮੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਗੋਪਾਲਕਾ ਪਸੁਪਾਲਕਾ ਕਸ੍ਸਕਾ ਪਥਾਵਿਨੋ ਚ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥੰ ਅਗਮਾਸਿ, ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥੇ ਜਟਿਲਸ੍ਸ ਅਸ੍ਸਮੇ ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਕੋ ਨਾਮ ਨਾਗੋ ਆਸੀਵਿਸੋ ਘੋਰਵਿਸੋ, ਸੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਿਹੇਠੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਵਾਰਯਿੰਸੁ। ਭਗਵਾਪਿ ਤੇਸੰ ਕਥੰ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤੇਸੁ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਵਾਰਯਮਾਨੇਸੁਪਿ ਅਗਮਾਸਿਯੇਵ।

ਤਤ੍ਰ ਸੁਦੰ ਭਗਵਾ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਕੋ ਸਾਗਤੋ ਨਾਮ ਥੇਰੋ ਪੋਥੁਜ੍ਜਨਿਕਾਯ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਤੰ ਅਸ੍ਸਮੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਾਗਰਾਜਸ੍ਸ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰਕੰ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇਨ ਨਿਸੀਦਿ। ਨਾਗੋ ਮਕ੍ਖੰ ਅਸਹਮਾਨੋ ਧੂਮਾਯਿ, ਥੇਰੋਪਿ ਧੂਮਾਯਿ। ਨਾਗੋ ਪਜ੍ਜਲਿ, ਥੇਰੋਪਿ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਨਾਗਸ੍ਸ ਤੇਜੋ ਥੇਰੰ ਨ ਬਾਧਤਿ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਤੇਜੋ ਨਾਗੰ ਬਾਧਤਿ। ਏਵੰ ਸੋ ਖਣੇਨ ਤੰ ਨਾਗਰਾਜਾਨੰ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਸਰਣੇਸੁ ਚ ਸੀਲੇਸੁ ਚ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਭਦ੍ਦਵਤਿਕਾਯਂ ਯਥਾਭਿਰਨ੍ਤਂ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੋਸਮ੍ਬਿਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾਗਤਤ੍ਥੇਰੇਨ ਨਾਗਸ੍ਸ ਦਮਿਤਭਾਵੋ ਸਕਲਜਨਪਦਂ ਪਤ੍ਥਰਿ। ਕੋਸਮ੍ਬਿਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਸਤ੍ਥੁ ਪਚ੍ਚੁਗ੍ਗਮਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਾਗਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਠਿਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਲ੍ਲਭਂ, ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਤਦੇਵ ਮਯਂ ਪਟਿਯਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਥੇਰੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਪਨਾਹਂਸੁ ''ਆਵੁਸੋ, ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਨਾਮ ਕਾਪੋਤਿਕਾ ਸੁਰਾ ਦੁਲ੍ਲਭਾ ਚੇਵ ਮਨਾਪਾ ਚ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਸਨ੍ਨਾ, ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਸੁਰਂ ਪਟਿਯਾਦੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ''ਥੇਰਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਾਪੋਤਿਕਂ ਸੁਰਂ ਪਸਨ੍ਨਂ ਪਟਿਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਘਰੇ ਘਰੇ ਪਸਨ੍ਨਂ ਸੁਰਂ ਅਦਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤੋ ਨਗਰਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਰੇ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਲਪਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਕਤਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੋ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੋ ਥੇਰਂ ਤੇਨਾਕਾਰੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਣ੍ਹਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤ''ਨ੍ਤਿ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮਂ ਅਗਮਾਸਿ । ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪਾਦਮੂਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਸੁਂ, ਸੋ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਤਥਾਗਤਾਭਿਮੁਖੇ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਾਗਤਸ੍ਸ ਮਯਿ ਗਾਰਵਂ, ਤਂ ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ? ''ਨਤ੍ਥਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਮ੍ਬਤਿਤ੍ਥਕਂ ਨਾਗਰਾਜਾਨਂ ਕੋ ਦਮੇਸੀ''ਤਿ। ''ਸਾਗਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨੇਤਰਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਗਤੋ ਉਦਕਦੇਡ੍ਡੁਭਕਮ੍ਪਿ ਦਮੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਨੋ ਹੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ''ਅਪਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂਵਿਸਞ੍ਞੀ ਹੋਤੀ''ਤਿ। ''ਅਯੁਤ੍ਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ। ਅਥ ਖੋ ਭਗਵਾ ਥੇਰਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੨੭) ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੁਰਾਪਾਨਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਕਥਯਿਂਸੁ ''ਯਾਵ ਮਹਾਦੋਸਞ੍ਚੇਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸੁਰਾਪਾਨਂ ਨਾਮ, ਤਾਵ ਪਞ੍ਞਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਾਮ ਇਦ੍ਧਿਮਨ੍ਤਂ ਸਾਗਤਂ ਯਥਾ ਸਤ੍ਥੁ ਗੁਣਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਥਾ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਵਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਹੇਸੁਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲਂ ਕੀਲਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਵਸਤਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸਤੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਵਸ੍ਸਾਨਸਮਯੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਆਹਂਸੁ ''ਆਚਰਿਯ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਂ ਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ''ਆਵੁਸੋ, ਅਹਂ ਇਧੇਵ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਂ ਸਨ੍ਤਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਬਹਿਦ੍ਵਾਰਗਾਮੇਯੇਵ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਿਯਾਯਮਾਨਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਅਦਂਸੁ। ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਚ ਰਞ੍ਞੋਪਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ ''ਦੇਵ, ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਪਞ੍ਚਸਤਾ ਇਸਯੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤਿ ਘੋਰਤਪਾ ਪਰਮਧਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾ ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਗੁਣੇ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਚਤੁਮਾਸਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਸਿ, ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਾਜਗੇਹੇਯੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਨਗਰੇ ਸੁਰਾਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਸੁਰਾ ਦੁਲ੍ਲਭਾ''ਤਿ ਬਹੁਂ ਉਤ੍ਤਮਸੁਰਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਤਾਪਸਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਚ੍ਚੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਨਚ੍ਚਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਗਾਯਿਂਸੁ, ਨਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਖਾਰਿਕਾਦੀਨਿ ਅਵਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਾਮਦੇ ਛਿਨ੍ਨੇ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸਾਰੁਪ੍ਪਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦੇਵਿਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਆਚਰਿਯੇਨ ਵਿਨਾਭੂਤਤ੍ਤਾ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਹਾਯ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਤਾਤਾ, ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੇ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਅਕਿਲਮਮਾਨਾ ਸੁਖਂ ਵਸਿਤ੍ਥ, ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਞ੍ਚ ਪਨ ਵਸਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਸੁਖਂ ਵਸਿਮ੍ਹ,

ਅਪਿਚ ਖੋ ਪਨ ਮਯਂ ਅਪਾਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਵ੍ਵੀਭੂਤਾ ਸਤਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਨਚ੍ਚਿਮ੍ਹ ਚੇਵ ਗਾਯਿਮ੍ਹ ਚਾ''ਤਿ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਾ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹਂਸੁ –

੮੧. ''ਅਪਾਯਿਮ੍ਹ ਅਨਚ੍ਚਿਮ੍ਹ, ਅਗਾਯਿਮ੍ਹ ਰੁਦਿਮ੍ਹ ਚ।
ਵਿਸਵ੍ਵੀਕਰਣਿਂ ਪਿਤ੍ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਾ ਨਾਹੁਮ੍ਹ ਵਾਨਰਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਾਯਿਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਮ੍ਹ। **ਅਨਚ੍ਚਿਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਤਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦੇ ਲਾਲ਼ੇਨ੍ਤਾ ਨਚ੍ਚਿਮ੍ਹ। **ਅਗਾਯਿਮ੍ਹਾ**ਤਿ ਮੁਖਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਆਯਤਕੇਨ ਸਰੇਨ ਗਾਯਿਮ੍ਹ। **ਰੁਦਿਮ੍ਹ ਚਾ**ਤਿ ਪੁਨ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਿਨੋ ''ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਰੋਦਿਮ੍ਹ ਚ। **ਵਿਸਵ੍ਵੀਕਰਣਿਂ ਪਿਤ੍ਵਾ, ਦਿਟ੍ਠਾ ਨਾਹੁਮ੍ਹ ਵਾਨਰਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਸਵ੍ਵਾਵਿਨਾਸਨਤੋ ਵਿਸਵ੍ਵੀਕਰਣਿਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ''ਏਤਦੇਵ ਸਾਧੁ, ਯਂ ਵਾਨਰਾ ਨਾਹੁਮ੍ਹਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਸੁਂ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਗਰੁਸਂਵਾਸਰਹਿਤਾਨਂ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪਂ ਹੋਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਤੇ ਤਾਪਸੇ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਮਾਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਿ ''ਅਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਨ ਵਕ੍ਖਾਮ। ਤਦਾ ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸੁਰਾਪਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੮੨] ੨. ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਰਮਣਕਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨ ਜਾਤਕਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਪਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਕਾਲਿਕਂ ਵਤ੍ਥੁ, ਤਂ ਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਮਹਾਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧.੮੨; ੧.੫.੧੦੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੨. ''ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਰਮਣਕਂ, ਸਦਾਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦੂਭਕਂ।
ਸ੍ਵਾਸਿ ਪਾਸਾਣਮਾਸੀਨੋ, ਯਸ੍ਮਾ ਜੀਵਂ ਨ ਮੋਕ੍ਖਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਰਮਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਫਲਿਕਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ਫਲਿਕਪਾਸਾਦਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸਦਾਮਤ੍ਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਰਜਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ, ਰਜਤਪਾਸਾਦਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਦੂਭਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਣਿਨੋ ਨਾਮਂ, ਮਣਿਪਾਸਾਦਞ੍ਚ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋਸੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸ੍ਵਾਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਅਸਿ ਤ੍ਵਂ। **ਪਾਸਾਣਮਾਸੀਨੋ**ਤਿ ਖੁਰਚਕ੍ਕਂ ਨਾਮ ਪਾਸਾਣਮਯਂ ਵਾ ਹੋਤਿ ਰਜਤਮਯਂ ਵਾ ਮਣਿਮਯਂ ਵਾ, ਤਂ ਪਨ ਪਾਸਾਣਮਯਮੇਵ। ਸੋ ਚ ਤੇਨ ਆਸੀਨੋ ਅਤਿਨਿਵਿਟ੍ਠੋ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਸਾਣੇਨ ਆਸੀਨਤ੍ਤਾ ''ਪਾਸਾਣਾਸੀਨੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਮਕਾਰਂ ਆਦਾਯ ''ਪਾਸਾਣਮਾਸੀਨੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਪਾਸਾਣਂ ਵਾ ਆਸੀਨੋ, ਤਂ ਖੁਰਚਕ੍ਕਂ ਆਸਜ੍ਜ ਪਾਪੁਣਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਸ੍ਮਾ ਜੀਵਂ ਨ ਮੋਕ੍ਖਸੀ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਖੁਰਚਕ੍ਕਾ ਯਾਵ ਤੇ ਪਾਪਂ ਨ ਖੀਯਤਿ, ਤਾਵ ਜੀਵਨ੍ਤੋਯੇਵ ਨ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਸਿ, ਤਂ ਆਸੀਨੋਸੀਤਿ।

ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂਯੇਵ ਗਤੋ। ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋਪਿ ਖੁਰਚਕ੍ਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਮਾਨੋ ਪਾਪਕਮ੍ਮੇ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੮੩] ੩. ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਮਿਤ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਤ੍ਤਪਦੇਨ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਪਂਸੁਕੀਲ਼ਿਕੋ ਏਕਾਚਰਿਯਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤਸਿਪ੍ਪੋ ਨਾਮੇਨ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਨਾਮ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਉਪਕਾਰਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ‘‘ਤਿਟ੍ਠ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿ, ਨਿਸੀਦ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿ, ਭੁਞ੍ਜ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ’’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ ‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਮਾ ਏਤਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਰਿ, ‘ਤਿਟ੍ਠ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿ, ਨਿਸੀਦ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿ, ਭੁਞ੍ਜ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ’ਤਿ ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਦੇਨ ਯਕ੍ਖੋਪਿ ਪਲਾਯੇਯ੍ਯ, ਨ ਚੇਸ ਤਯਾ ਸਮਾਨੋ, ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਦੁਰੂਪੇਤੋ, ਕਿਂ ਤੇ ਇਮਿਨਾ’’ਤਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ‘‘ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤਂ, ਨ ਤਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਮਾਣਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਸੁਤਮਙ੍ਗਲਿਕੇਨ ਨਾਮ ਭਵਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਨਾਮਮਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਹਪਂਸੁਕੀਲ਼ਿਕਂ ਸਹਾਯਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਅਨਾਦਾਯ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਗੇਹਰਕ੍ਖਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ।

ਚੋਰਾ ‘‘ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਿਰ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਤੋ, ਗੇਹਮਸ੍ਸ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਨਾਨਾਵੁਧਹਤ੍ਥਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਪਰਿਵਾਰੇਸੁਂ। ਇਤਰੋਪਿ ਚੋਰਾਨਞ੍ਞੇਵ ਆਗਮਨਂ ਆਸਙ੍ਕਮਾਨੋ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਵ ਨਿਸੀਦਿ। ਸੋ ਚੋਰਾਨਂ ਆਗਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਬੋਧੇਤੁਂ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਸਙ੍ਖਂ ਧਮ, ਤ੍ਵਂ ਮੁਦਿਙ੍ਗਂ ਵਾਦੇਹੀ’’ਤਿ ਮਹਾਸਮਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਕਲਨਿਵੇਸਨਂ ਏਕਸਦ੍ਦਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਚੋਰਾ ‘‘ਸੁਞ੍ਞਂ ਗੇਹਨ੍ਤਿ ਦੁਸ੍ਸੁਤਂ ਅਮ੍ਹੇਹਿ, ਅਤ੍ਥੇਵ ਇਧ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠੀ’’ਤਿ ਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦੀਨਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਛਡ੍ਡਿਤੇ ਪਾਸਾਣਮੁਗ੍ਗਰਾਦਯੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਂਵੇਗਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਅਜ੍ਜ ਏਵਰੂਪੋ ਬੁਦ੍ਧਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਘਰਵਿਚਾਰਕੋ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਚੋਰੇਹਿ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਗੇਹਂ ਵਿਲੁਤ੍ਤਂ ਅਸ੍ਸ, ਇਮਂ ਦਲ਼੍ਹਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਵੁਡ੍ਢਿ ਜਾਤਾ’’ਤਿ ਤਂ ਪਸਂਸਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਭੋਗਗਾਮਤੋ ਆਗਤਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਵੋਚ ‘‘ਤੁਮ੍ਹੇ ਏਵਰੂਪਂ ਮਮ ਗੇਹਰਕ੍ਖਕਂ ਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਥ, ਸਚਾਯਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨੇਨ ਮਯਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤੋ ਅਸ੍ਸ, ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਹਿਤਚਿਤ੍ਤਮੇਵ ਪਮਾਣ’’ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰਂ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਮੇ ਇਦਂ ਕਥਾਪਾਭਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਮਿਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਘਰੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਰਕ੍ਖਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਯਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਨਾਮ ਮਿਤ੍ਤੋਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭੋਗਗਾਮਤੋ ਆਗਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਵਚਨੇਨ ਏਵਰੂਪੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਿਤੋ ਅਸ੍ਸ, ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਾਭਵਿਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੩. ‘‘ਮਿਤ੍ਤੋ ਹਵੇ ਸਤ੍ਤਪਦੇਨ ਹੋਤਿ, ਸਹਾਯੋ ਪਨ ਦ੍ਵਾਦਸਕੇਨ ਹੋਤਿ।
ਮਾਸਡ੍ਢਮਾਸੇਨ ਚ ਞਾਤਿ ਹੋਤਿ, ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਂ ਅਤ੍ਤਸਮੋਪਿ ਹੋਤਿ।
ਸੋਹਂ ਕਥਂ ਅਤ੍ਤਸੁਖਸ੍ਸ ਹੇਤੁ, ਚਿਰਸਨ੍ਥੁਤਂ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਂ ਜਹੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਹਵੇ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਮੇਤ੍ਤਾਯਤੀਤਿ **ਮਿਤ੍ਤੋ,** ਮੇਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸਿਨੇਹਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋ ਪਨੇਸ **ਸਤ੍ਤਪਦੇਨ ਹੋਤਿ,** ਏਕਤੋ ਸਤ੍ਤਪਦਵੀਤਿਹਾਰਗਮਨਮਤ੍ਤੇਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਹਾਯੋ ਪਨ ਦ੍ਵਾਦਸਕੇਨ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਏਕਤੋ ਕਰਣਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਿਰਿਯਾਪਥੇਸੁ ਸਹ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਸਹਾਯੋ। ਸੋ ਪਨੇਸ ਦ੍ਵਾਦਸਕੇਨ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵਾਦਸਾਹਂ ਏਕਤੋ ਨਿਵਾਸੇਨ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮਾਸਡ਼੍ਢਮਾਸੇਨ ਚਾਤਿ ਮਾਸੇਨ ਵਾ ਅਡ਼੍ਢਮਾਸੇਨ ਵਾ। **ਵਾਤਿ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਵਾਤਿਸਮੋ ਹੋਤਿ। **ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਂ ਏਕਤੋ ਵਾਸੇਨ **ਅਤ੍ਤਸਮੋਪਿ ਹੋਤਿ**ਯੇਵ। **ਜਹੇਯਜ**ਨ੍ਤਿ ''ਏਵਰੂਪਂ ਸਹਾਯਂ ਕਥਂ ਜਹੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਕੋਚਿ ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸੀਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੮੪] ੪. ਅਤ੍ਥਸ੍ਸਦ੍ਵਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਰੋਗ੍ਯਮਿਚ੍ਛੇ ਪਰਮਞ੍ਚ ਲਾਭਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲਂ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਏਕਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਭਵਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਜਾਤਿਯਾ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲੋ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਿਤਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਪਞ੍ਹਂ ਨਾਮ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੋ ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਯਂ ਪਞ੍ਹੋ ਅਤਿਸੁਖੁਮੋ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਬੁਦ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞੋ ਉਪਰਿ ਭਵਗ੍ਗੇਨ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਅਵੀਚਿਨਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਲੋਕਸਨ੍ਨਿਵਾਸੇ ਏਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਬਹੁਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਏਤਦਵੋਚ ''ਅਯਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਦਾਰਕੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲੋ ਮਂ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਪਞ੍ਹਂ ਨਾਮ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤੋ, ਸਾਧੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਤੂ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹਂ, ਉਪਾਸਕ, ਇਮਿਨਾ ਕੁਮਾਰਕੇਨੇਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਟ੍ਠੋ, ਮਯਾ ਚਸ੍ਸ ਕਥਿਤੋ, ਤਦਾ ਨਂ ਏਸ ਜਾਨਾਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕੋ ਜਾਤਿਯਾ ਪਞ੍ਞਵਾ ਅਤ੍ਥਕੁਸਲੋ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਪਿਤਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਂ ਨਾਮ ਕਿ''ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਤਂ ਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੪. ''ਆਰੋਗ੍ਯਮਿਚ੍ਛੇ ਪਰਮਞ੍ਚ ਲਾਭਂ, ਸੀਲਞ੍ਚ ਵੁਦ੍ਧਾਨੁਮਤਂ ਸੁਤਞ੍ਚ।
ਧਮ੍ਮਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਚ ਅਲੀਨਤਾ ਚ, ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਮੁਖਾ ਛਲ਼ੇਤੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਰੋਗ੍ਯਮਿਚ੍ਛੇ ਪਰਮਞ੍ਚ ਲਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਚ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। ਤਾਤ, ਪਠਮਮੇਵ ਆਰੋਗ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਰਮਂ ਲਾਭਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਏਵਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ ਆਰੋਗ੍ਯਂ ਨਾਮ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਚੇਵ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਰੋਗਭਾਵੋ ਅਨਾਤੁਰਤਾ। ਸਰੀਰੇ ਹਿ ਰੋਗਾਤੁਰੇ ਨੇਵ ਅਲਦ੍ਧਂ ਭੋਗਲਾਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਨ ਲਦ੍ਧਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ, ਅਨਾਤੁਰੇ ਪਨ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਚਿਤ੍ਤੇ ਚ ਕਿਲੇਸਾਤੁਰੇ ਨੇਵ ਅਲਦ੍ਧਂ ਝਾਨਾਦਿਭੇਦਂ ਲਾਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਨ ਲਦ੍ਧਂ ਪੁਨ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ। ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਾਰੋਗ੍ਯੇ ਸਤਿ ਅਲਦ੍ਧੋਪਿ ਲਾਭੋ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਲਦ੍ਧੋਪਿ ਨਿਰਤ੍ਥਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਸਤਿ ਪਨੇਤਸ੍ਮਿਂ ਅਲਦ੍ਧੋਪਿ ਲਾਭੋ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਲਦ੍ਧੋਪਿ ਸਾਤ੍ਥਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਆਰੋਗ੍ਯਂ ਪਰਮੋ ਲਾਭੋ ਨਾਮ। ਤਂ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਮੇਕਂ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੀਲਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਆਚਾਰਸੀਲਂ। ਇਮਿਨਾ ਲੋਕਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਵੁਦ੍ਧਾਨੁਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਗੁਣਵੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਅਨੁਮਤਂ। ਇਮਿਨਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਗਰੂਨਂ ਓਵਾਦਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸੁਤਞ੍ਚਾ**ਤਿ ਕਾਰਣਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਸੁਤਂ। ਇਮਿਨਾ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਅਤ੍ਥਨਿਸ੍ਸਿਤਂ ਬਾਹੁਸਚ੍ਚਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਧਮ੍ਮਾਨੁਵਤ੍ਤੀ ਚਾ**ਤਿ ਤਿਵਿਧਸ੍ਸ ਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨਂ। ਇਮਿਨਾ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤਧਮ੍ਮਂ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਸੁਚਰਿਤਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਲੀਨਤਾ ਚਾ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਲੀਨਤਾ ਅਨੀਚਤਾ। ਇਮਿਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸਙ੍ਕੋਚਤਂ ਪਣੀਤਭਾਵਂ ਉਤ੍ਤਮਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਾ ਪਮੁਖਾ ਛਲ਼ੇਤੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਵੁਡ੍ਢਿ, ਤਸ੍ਸ ਵੁਡ੍ਢਿਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਲੋਕਿਯਲੋਕੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਏਤੇ ਪਮੁਖਾ ਉਤ੍ਤਮਾ ਛ ਦ੍ਵਾਰਾ ਉਪਾਯਾ ਅਧਿਗਮਮੁਖਾਨੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਪਞ੍ਹਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੇਸੁ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਵਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੁਤ੍ਤੋਵ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਤ੍ਥਸ੍ਸਦ੍ਵਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੮੫] ੫. ਕਿਂਪਕ੍ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਯਤਿਂ ਦੋਸਂ ਨਾਞ੍ਞਾਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਕਿਰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਲਙ੍ਕਤਇਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਨਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਪਞ੍ਚ ਕਾਮਗੁਣਾ ਨਾਮੇਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਰਿਭੋਗਕਾਲੇ ਰਮਣੀਯਾ। ਸੋ ਪਨ ਤੇਸਂ ਪਰਿਭੋਗੋ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਦਾਯਕਤ੍ਤਾ ਕਿਂਪਕ੍ਕਫਲਪਰਿਭੋਗਸਦਿਸੋ ਹੋਤਿ। ਕਿਂਪਕ੍ਕਫਲਂ ਨਾਮ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਖਾਦਿਤਂ ਪਨ ਅਨ੍ਤਾਨਿ ਖਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤਿ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਬਹੂ ਬਾਲਜਨਾ ਤਸ੍ਸ ਦੋਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸੇਸੁ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਫਲਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਾਪਰਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਟਵਿਮੁਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਟਵਿਯਾ ਵਿਸਰੁਕ੍ਖਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਖੋ ਮਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਖਾਦਿਤਪੁਬ੍ਬਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਓਵਦਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਟਵਿਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਟਵਿਮੁਖੇ ਏਕਂ ਕਿਂਪਕ੍ਕਰੁਕ੍ਖਂ ਫਲਭਾਰਓਣਮਿਤਸਾਖਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਤਸ੍ਸ ਖਨ੍ਧਸਾਖਾਪਤ੍ਤਫਲਾਨਿ ਸਣ੍ਠਾਨਵਣ੍ਣਰਸਗਨ੍ਧੇਹਿ ਅਮ੍ਬਸਦਿਸਾਨੇਵ। ਤੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸੇਸੁ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਫਲਸਞ੍ਞਾਯ ਫਲਾਨਿ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ''ਸਤ੍ਥਵਾਹਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ, ਤੇ ਫਲਾਨਿ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਯੇ ਖਾਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਤੇ ਵਮਨਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਅਦਾਸਿ। ਤੇਸੁ ਏਕਚ੍ਚੇ ਅਰੋਗਾ ਜਾਤਾ, ਪਠਮਮੇਵ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਪਨ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਇਚ੍ਛਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਸੋਤ੍ਥਿਨਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਲਾਭਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਕਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੫. ''ਆਯਤਿਂ ਦੋਸਂ ਨਾਞ੍ਞਾਯ, ਯੋ ਕਾਮੇ ਪਟਿਸੇਵਤਿ।
ਵਿਪਾਕਨ੍ਤੇ ਹਨਨ੍ਤਿ ਨਂ, ਕਿਂਪਕ੍ਕਮਿਵ ਭਕ੍ਖਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਆਯਤਿਂ ਦੋਸਂ ਨਾਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਗਤੇ ਦੋਸਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਯ, ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੋ ਕਾਮੇ ਪਟਿਸੇਵਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇ ਚ ਕਿਲੇਸਕਾਮੇ ਚ ਪਟਿਸੇਵਤਿ। **ਵਿਪਾਕਨ੍ਤੇ ਹਨਨ੍ਤਿ ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇ ਕਾਮਾ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਪਾਕਸਙ੍ਖਾਤੇ ਅਨ੍ਤੇ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਦੁਕ੍ਖੇਨ ਸਂਯੋਜਯਮਾਨਾ ਹਨਨ੍ਤਿ। ਕਥਂ? **ਕਿਂਪਕ੍ਕਮਿਵ ਭਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਪਰਿਭੋਗਕਾਲੇ ਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਨਾਪਂ ਕਿਂਪਕ੍ਕਫਲਂ ਅਨਾਗਤਦੋਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਭਕ੍ਖਿਤਂ ਅਨ੍ਤੇ ਹਨਤਿ, ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤਿ, ਏਵਂ ਪਰਿਭੋਗਕਾਲੇ ਮਨਾਪਾਪਿ ਕਾਮਾ ਵਿਪਾਕਕਾਲੇ ਹਨਨ੍ਤੀਤਿ ਦੇਸਨਂ ਯਥਾਨੁਸਨ੍ਧਿਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਸੇਸਪਰਿਸਾਯਪਿ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਰਹਨ੍ਤੋ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਸਤ੍ਥਵਾਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਿਂਪਕ੍ਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੮੬] ੬. ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਕੋਸਲਰਾਜਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਤਿ ਤਿਸਰਣਂ ਗਤੋ ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵੇਦਾਨਂ ਪਾਰਗੂ। ਰਾਜਾ ''ਅਯਂ ਸੀਲਵਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਤਿਰੇਕਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਤਿਵਿਯ ਮਂ ਗਰੁਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਏਸ ਮਮ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਕੁਲਪ੍ਪਦੇਸਸਿਪ੍ਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਇਮਂ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਸੀਲਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ, ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਤਾਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਸ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕਸ੍ਸ ਫਲਕਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਕਹਾਪਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ, ਹੇਰਞ੍ਞਿਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਗਰੁਭਾਵੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵੇ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹਿ, ਹੇਰਞ੍ਞਿਕੋ ਤਥੇਵ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਕਹਾਪਣਮੁਟ੍ਠਿਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਅਥ ਨਂ ਹੇਰਞ੍ਞਿਕੋ ''ਅਜ੍ਜ ਤੇ ਤਤਿਯੋ ਦਿਵਸੋ ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਵਿਲੁਮ੍ਪਨ੍ਤਸ੍ਸਾ''ਤਿ ''ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਵਿਲੁਮ੍ਪਕਚੋਰੋ ਮੇ ਗਹਿਤੋ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਿਰਵਿ। ਅਥ ਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਚਿਰਂਦਾਨਿ ਤ੍ਵਂ ਸੀਲਵਾ ਵਿਯ ਵਿਚਰੀ''ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਪਹਾਰੇ ਦਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਸ੍ਸੀਲਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਤਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਚੋਰੋ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ''ਕਸ੍ਮਾ ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕਸ੍ਸ ਫਲਕਤੋ ਕਹਾਪਣੇ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ? ''ਏਤਂ ਮਯਾ ਤਯਿ ਮਮ ਅਤਿਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇ 'ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਰਾਜਾ ਮਮ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਤਿਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤਿ, ਉਦਾਹੁ ਸੀਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯਾ'ਤਿ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਕਤਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਯਾ ਏਕਂਸੇਨ ਞਾਤਂ। ਯਥਾ ਸੀਲਮੇਵ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤਯਾ ਮਮ ਸਮ੍ਮਾਨੋ ਕਤੋ, ਨ ਜਾਤਿਆਦੀਨਿ। ਤਥਾ ਹਿ ਮੇ ਇਦਾਨਿ ਰਾਜਾਣਂ ਕਾਰੇਸਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ 'ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸੀਲਮੇਵ ਉਤ੍ਤਮਂ ਸੀਲਂ ਪਮੁਖ'ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਾਹਂ ਸੀਲਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਗੇਹੇ ਠਿਤੋ ਕਿਲੇਸੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੋ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਕਾਤੁਂ, ਅਜ੍ਜੇਵ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਮੇ ਦੇਥ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਞਾਤਿਸੁਹਜ੍ਜਬਨ੍ਧਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਞ੍ਞਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਂ ਜਾਤਂ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਰਞ੍ਞੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਅਯਮੇਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਅਕਾਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਲਂ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤਿਟ੍ਠਂ ਕਰਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ ਦਾਨਾਧਿਮੁਤ੍ਤੋ ਸੀਲਜ੍ਝਾਸਯੋ ਅਖਣ੍ਡਪਞ੍ਚਸੀਲੋ। ਰਾਜਾ ਸੇਸਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇਹਿ ਅਤਿਰੇਕਂ ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇ ਪਨ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੀਯਮਾਨੇ ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਾ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਸਪ੍ਪਂ ਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਗੀਵਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਗਲੇ ਵੇਠੇਨ੍ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ, ਤਾਤਾ, ਏਵਂ ਸਪ੍ਪਂ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਗਣ੍ਹਥ, ਮਾ ਗੀਵਾਯ ਗਣ੍ਹਥ, ਮਾ ਗਲੇ ਵੇਠੇਥ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਵੋ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਯ੍ਯਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਹਿਤੁਣ੍ਡਿਕਾ ‘‘ਅਯਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਪ੍ਪੋ ਸੀਲਵਾ ਆਚਾਰਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾਦਿਸੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲਤਾਯ ਅਨਾਚਾਰੇਨ ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਵਿਲੁਮ੍ਪਕਚੋਰੋਤਿ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨੀਯਸੀ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਪ੍ਪਾਪਿ ਤਾਵ ਅਡਂਸਨ੍ਤਾ ਅਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਾ ‘ਸੀਲਵਨ੍ਤੋ’ਤਿ ਨਾਮਂ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਕਿਮਙ੍ਗਂ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤਾ। ਸੀਲਮੇਵ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ‘‘ਕਿਂ ਇਦਂ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਵਿਲੁਮ੍ਪਕੋ ਚੋਰੋ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿਸ੍ਸ ਰਾਜਾਣਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ‘‘ਨਾਹਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਚੋਰੋ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਕਹਾਪਣੇ ਅਗ੍ਗਹੇਸੀ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਸ੍ਵਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ‘ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸੀਲਮੇਵ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਸੀਲਂ ਪਾਮੋਕ੍ਖ’ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਇਦਂ, ਆਸੀਵਿਸੋਪਿ ਤਾਵ ਅਡਂਸਨ੍ਤੋ ਅਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤੋ ‘ਸੀਲਵਾ’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਤਂ ਲਭਤਿ। ਇਮਿਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ ਸੀਲਮੇਵ ਉਤ੍ਤਮਂ, ਸੀਲਂ ਪਵਰ’’ਨ੍ਤਿ ਸੀਲਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੬. ‘‘ਸੀਲਂ ਕਿਰੇਵ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਸੀਲਂ ਲੋਕੇ ਅਨੁਤ੍ਤਰਂ।
ਪਸ੍ਸ ਘੋਰਵਿਸੋ ਨਾਗੋ, ਸੀਲਵਾਤਿ ਨ ਹਞ੍ਞਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲਂ ਕਿਰੇ**ਵਾਤਿ ਕਾਯਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਚਾਰਸੀਲਮੇਵ। **ਕਿਰਾ**ਤਿ ਅਨੁਸ੍ਸਵਵਸੇਨ ਵਦਤਿ। **ਕਲ੍ਯਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਂ। **ਅਨੁਤ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿ ਜੇਟ੍ਠਕਂ ਸਬ੍ਬਗੁਣਦਾਯਕਂ। **ਪਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਦਿਟ੍ਠਕਾਰਣਂ ਅਭਿਮੁਖਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਕਥੇਤਿ। **ਸੀਲਵਾਤਿ ਨ ਹਞ੍ਞਤੀ**ਤਿ ਘੋਰਵਿਸੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਅਡਂਸਨਅਵਿਹੇਠਨਮਤ੍ਤਕੇਨ ਸੀਲਵਾਤਿ ਪਸਂਸਂ ਲਭਤਿ, ਨ ਹਞ੍ਞਤਿ ਨ ਵਿਹਞ੍ਞਤੀਤਿ। ਇਮਿਨਾਪਿ ਕਾਰਣੇਨ ਸੀਲਮੇਵ ਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵੀਮਂਸਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੮੭] ੭. ਮਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਾ ਸਮੂਹਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਾਟਕਲਕ੍ਖਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਰਾਜਗਹਵਾਸਿਕੋ ਕਿਰੇਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕੋਤੂਹਲਮਙ੍ਗਲਿਕੋ ਤੀਸੁ ਰਤਨੇਸੁ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੋ ਮਿਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਅਡ੍ਢੋ ਮਹਦ੍ਧਨੋ ਮਹਾਭੋਗੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਮੁਗ੍ਗੇ ਠਪਿਤਂ ਸਾਟਕਯੁਗਂ ਮੂਸਿਕਾ ਖਾਦਿਂਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਟਕੇ ਆਹਰਥਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਕਾਲੇ ਮੂਸਿਕਾਯ ਖਾਦਿਤਭਾਵਂ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਸਚੇ ਇਦਂ ਮੂਸਿਕਾਦਟ੍ਠਂ ਸਾਟਕਯੁਗਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਗੇਹੇ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਹਾਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਅਵਮਙ੍ਗਲਂ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਦਿਸਂ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦੀਨਂ ਵਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦੀਨਂ ਵਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਤੁਂ। ਯੋ ਹਿ ਇਦਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਹਾਵਿਨਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਤਂ ਛਡ੍ਡਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾਦੀਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਦਾਤੁਂ। ਤੇ ਹਿ ਏਤ੍ਥ ਲੋਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੁਣੇਯ੍ਯੁਂ, ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਨਂ, ਤਾਤ, ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਫੁਸਿਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਕੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਏਹੀ’’ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਖੋ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਬੋਧਨੇਯ੍ਯਬਨ੍ਧਵੇ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਇਮੇਸੰ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਿਗਵੀਥਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕੋ ਵਿਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਮਕਸੁਸਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ। ਮਾਣਵੋਪਿ ਪਿਤੁ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਜਗਰਸਪ੍ਪੰ ਵਿਯ ਤੰ ਯੁਗਸਾਟਕੰ ਯਟ੍ਠਿਕੋਟਿਯਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਮਕਸੁਸਾਨਦ੍ਵਾਰੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਕਿੰ ਕਰੋਸਿ ਮਾਣਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਇਦੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਮੂਸਿਕਾਦਟ੍ਠੰ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਦਿਸੰ ਹਲਾਹਲਵਿਸੂਪਮੰ, ਮਮ ਪਿਤਾ 'ਅਞ੍ਞੋ ਏਤੰ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤੋ ਲੋਭੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ ਭਯੇਨ ਮੰ ਪਹਿਣਿ, ਅਹਮੇਤੰ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸੰ ਨ੍ਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਭੋ ਗੋਤਮਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਛਡ੍ਡੇਹੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ਛਡ੍ਡੇਸਿ, ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਦਾਨਿ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵ ਗਣ੍ਹਿ। ''ਅਵਮਙ੍ਗਲ਼ੰ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਏਤੰ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਦਿਸੰ, ਮਾ ਗਣ੍ਹਿ ਮਾ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਾਰਯਮਾਨੇਯੇਵ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨਾਭਿਮੁਖੋ ਪਾਯਾਸਿ।

ਮਾਣਵੋ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਆਰੋਚੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਮਯਾ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ 'ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਵਟ੍ਟਤੀ'ਤਿ ਮਯਾ ਵਾਰਿਯਮਾਨੋਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੰ ਗਤੋ''ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਅਵਮਙ੍ਗਲ਼ੰ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਦਿਸੰ, ਤੰ ਵਲ਼ਞ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਸਮਣੋਪਿ ਗੋਤਮੋ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਹਾਰੋਪਿ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਗਰਹਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇ ਬਹੂ ਸਾਟਕੇ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਬਹੂ ਸਾਟਕੇ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵੇਲ਼ੁਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਠਿਤੋ ਏਵਮਾਹ ''ਸਚ੍ਚੰ ਕਿਰ ਵੋ, ਭੋ ਗੋਤਮ, ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਚ੍ਚੰ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ''ਤਿ। ''ਭੋ ਗੋਤਮ, ਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਅਵਮਙ੍ਗਲ਼ੰ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਤੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਥ, ਸਕਲਵਿਹਾਰੋਪਿ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਵੋ ਨਿਵਾਸਨੰ ਵਾ ਪਾਰੁਪਨੰ ਵਾ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ, ਇਮੇ ਸਾਟਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਛਡ੍ਡਾਪੇਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਯੰ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਨਾਮ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯੰ ਸਙ੍ਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਨ੍ਹਾਨਤਿਤ੍ਥੇ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇਤਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਛਡ੍ਡਿਤਾ ਵਾ ਪਤਿਤਾ ਵਾ ਪਿਲੋਤਿਕਾ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਪਨ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵੰਲਦ੍ਧਿਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵੰਲਦ੍ਧਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਮਗਧਰਾਜਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤੰ ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਮਾਨੋ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖਾਚਾਰਤ੍ਥਾਯ ਨਗਰੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇਯੇਵ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਞ੍ਞੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਵੇਸਨੇ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਦੁਸ੍ਸਲਕ੍ਖਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਮੁਗ੍ਗੇ ਠਪਿਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੰ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਮਾਣਵੇ ਪਨ ਸੁਸਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਠਮਤਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੁਸਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਛਡ੍ਡਿਤੰ ਸਾਟਕਯੁਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਮਾਣਵੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਪਿਤਾ ''ਰਾਜਕੁਲੂਪਕੋ ਤਾਪਸੋ ਨਸ੍ਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਤਾਪਸ, ਤਯਾ ਗਹਿਤਸਾਟਕੇ ਛਡ੍ਡੇਹਿ, ਮਾ ਨਸ੍ਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤਾਪਸੋ ''ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸੁਸਾਨੇ ਛਡ੍ਡਿਤਪਿਲੋਤਿਕਾ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨ ਮਯੰ ਕੋਤੂਹਲਮਙ੍ਗਲਿਕਾ, ਕੋਤੂਹਲਮਙ੍ਗਲ਼ੰ ਨਾਮੇਤੰ ਨ ਬੁਦ੍ਧਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਹਿ ਵਣ੍ਣਿਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਨਾਮ ਕੋਤੂਹਲਮਙ੍ਗਲਿਕੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਸਰਣੰ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਅਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾਪਿ ਇਮੰ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੭. ''ਯਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਾ ਸਮੂਹਤਾ, ਉਪ੍ਪਾਤਾ ਸੁਪਿਨਾ ਚ ਲਕ੍ਖਣਾ ਚ।

ਸੋ ਮਙ੍ਗਲਦੋਸਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ, ਯੁਗਯੋਗਾਧਿਗਤੋ ਨ ਜਾਤੁਮੇਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਾ ਸਮੂਹਤਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਅਰਹਤੋ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਮਙ੍ਗਲਂ, ਸੁਤਮਙ੍ਗਲਂ, ਮੁਤਮਙ੍ਗਲਨ੍ਤਿ ਏਤੇ ਮਙ੍ਗਲਾ ਸਮੁਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ। **ਉਪ੍ਪਾਤਾ ਸੁਪਿਨਾ ਚ ਲਕ੍ਖਣਾ ਚਾ**ਤਿ ''ਏਵਰੂਪੋ ਚਨ੍ਦਗ੍ਗਾਹੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਸੂਰਿਯਗ੍ਗਾਹੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਉਕ੍ਕਾਪਾਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਦਿਸਾਡਾਹੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਮਹਾਉਪ੍ਪਾਤਾ, ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾ ਸੁਪਿਨਾ, ਸੁਭਗਲਕ੍ਖਣਂ, ਦੁਬ੍ਭਗਲਕ੍ਖਣਂ, ਇਤ੍ਥਿਲਕ੍ਖਣਂ, ਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਂ, ਦਾਸਿਲਕ੍ਖਣਂ, ਦਾਸਲਕ੍ਖਣਂ, ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਂ, ਹਤ੍ਥਿਲਕ੍ਖਣਂ, ਅਸ੍ਸਲਕ੍ਖਣਂ, ਉਸਭਲਕ੍ਖਣਂ, ਆਵੁਧਲਕ੍ਖਣਂ, ਵਤ੍ਥਲਕ੍ਖਣਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿਕਾਨਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਇਮੇ ਚ ਦਿਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਾ ਯਸ੍ਸ ਸਮੂਹਤਾ, ਨ ਏਤੇਹਿ ਉਪ੍ਪਾਤਾਦੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਙ੍ਗਲਂ ਵਾ ਅਵਮਙ੍ਗਲਂ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਤਿ। **ਸੋ ਮਙ੍ਗਲਦੋਸਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਖੀਣਾਸਵੋ ਸਬ੍ਬਮਙ੍ਗਲਦੋਸੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਪਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ। **ਯੁਗਯੋਗਾਧਿਗਤੋ**ਤਿ ''ਕੋਧੋ ਚ ਉਪਨਾਹੋ ਚ, ਮਕ੍ਖੋ ਚ ਪਲਾਸੋ ਚਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਵਿਭ॰ ੮੩੩) ਨਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਏਕਤੋ ਆਗਤਕਿਲੇਸਾ ਯੁਗਾ ਨਾਮ। ਕਾਮਯੋਗੋ, ਭਵਯੋਗੋ, ਦਿਟ੍ਠਿਯੋਗੋ, ਅਵਿਜ੍ਜਾਯੋਗੋਤਿ ਇਮੇ ਸਂਸਾਰੇ ਯੋਜਨਭਾਵਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਯੋਗਾ ਨਾਮ। ਤੇ ਯੁਗੇ ਚ ਯੋਗੇ ਚਾਤਿ ਯੁਗਯੋਗੇ ਅਧਿਗਤੋ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਗਤੋ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੋ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਖੀਣਾਸਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁ। **ਨ ਜਾਤੁਮੇਤੀ**ਤਿ ਪੁਨ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਏਕਂਸੇਨੇਵ ਇਮਂ ਲੋਕਂ ਨ ਏਤਿ ਨਾਗਚ੍ਛਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਏਤੇਵ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਇਦਾਨਿ ਪਿਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਙ੍ਗਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੮੮] ੮. ਸਾਰਮ੍ਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਲਜਾਣਿਮੇਵ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਓਮਸਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ (ਪਾਚਿ॰ ੧੫) ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਨਨ੍ਦਿਵਿਸਾਲਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਜਾਤਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਾਰਮ੍ਭੋ ਨਾਮ ਬਲਿਬਦ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਇਦਂ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੮. ''ਕਲਜਾਣਿਮੇਵ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ, ਨ ਹਿ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ ਪਾਪਿਕਂ।
ਮੋਕ੍ਖੋ ਕਲਜਾਣਿਯਾ ਸਾਧੁ, ਮੁਤ੍ਵਾ ਤਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਿਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਲਜਾਣਿਮੇਵ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜਾ**ਤਿ ਚਤੁਦੋਸਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਂ ਕਲਜਾਣਿਂ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਅਨਵਜ੍ਜਂ ਵਾਚਮੇਵ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ ਕਥੇਯਜ। **ਨ ਹਿ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ ਪਾਪਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਪਿਕਂ ਲਾਮਿਕਂ ਪਰੇਸਂ ਅਪ੍ਪਿਯਂ ਅਮਨਾਪਂ ਨ ਮੁਞ੍ਚੇਯਜ ਨ ਕਥੇਯਜ। **ਮੋਕ੍ਖੋ ਕਲਜਾਣਿਯਾ ਸਾਧੂ**ਤਿ ਕਲਜਾਣਵਾਚਾਯ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਮੇਵ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਸਾਧੁ ਸੁਨ੍ਦਰਂ ਭਦ੍ਦਕਂ। **ਮੁਤ੍ਵਾ ਤਪ੍ਪਤਿ ਪਾਪਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਾਪਿਕਂ ਫਰੁਸਵਾਚਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਪ੍ਪਤਿ ਸੋਚਤਿ ਕਿਲਮਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਉਪ੍ਪਲਵਣ੍ਣਾ, ਸਾਰਮ੍ਭੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਰਮ੍ਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੮੯] ੯. ਕੁਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾਚਾਵ **ਕਿਰ ਤੇ ਆਸੀ**ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਕੁਹਕਵਤ੍ਥੁ ਉਦ੍ਦਾਲਕਜਾਤਕੇ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਏਕੰ ਗਾਮਕੰ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਕੋ ਕੂਟਜਟਿਲੋ ਕੁਹਕਤਾਪਸੋ ਵਸਤਿ। ਏਕੋ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ਤਸ੍ਸ ਅਰਞ੍ਞੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨੰ ਵਾਸੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹੇ ਪਣੀਤਾਹਾਰੇਨ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਕੂਟਜਟਿਲੰ ''ਸੀਲਵਾ ਏਸੋ''ਤਿ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਚੋਰਭਯੇਨ ਸੁਵਣ੍ਣਨਿਕ੍ਖਸਤੰ ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਗਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਤਾਪਸੋ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਨਾਮ, ਆਵੁਸੋ, ਏਵਰੂਪੰ ਕਥੇਤੁੰ, ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਨ ਪਰਸਨ੍ਤਕੇ ਲੋਭੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸਦ੍ਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸੋ ''ਸਕ੍ਕਾ ਏਤ੍ਤਕੇਨ ਜੀਵਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਕਤਿਪਾਹੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਮੇਵ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਆਵੁਸੋ, ਮਯੰ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਚਿਰੰ ਵਸਿਮ੍ਹ, ਅਤਿਚਿਰੰ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਵਸਨ੍ਤਾਨੰ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਸਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਸੰਸਗ੍ਗੋ ਚ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਮਲੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਗਚ੍ਛਾਮਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਯਾਚਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁੰ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨੰ ਸੋ ''ਏਵੰ ਸਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਯਾਵ ਗਾਮਦ੍ਵਾਰੰ ਅਨੁਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਤਾਪਸੋਪਿ ਥੋਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ''ਇਮੰ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੰ ਮਯਾ ਵਞ੍ਚੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜਟਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਤਿਣੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ''ਕਿੰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਆਵੁਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਗੇਹਚ੍ਛਦਨਤੋ ਮੇ ਜਟਾਸੁ ਏਕਤਿਣੰ ਲਗ੍ਗੰ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤੰ ਆਦਾਯ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀਤਿ। ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੋ ''ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤਿਣਸਲਾਕਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਪਰਸਨ੍ਤਕੰ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਹੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਕੋ ਮੇ ਅਯ੍ਯੋ''ਤਿ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਤਦਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਤ੍ਥਾਯ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਵੇਸਨੇ ਨਿਵਾਸੋ ਗਹਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ''ਅਦ੍ਧਾ ਇਮਿਨਾ ਦੁਟ੍ਠਤਾਪਸੇਨ ਇਮਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਹਿਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕੁਟੁਮ੍ਬਿਕੰ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ ਤੇ, ਸਮ੍ਮ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਏਤਸ੍ਸ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿ, ਸਮ੍ਮ, ਸੁਵਣ੍ਣਨਿਕ੍ਖਸਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਗਚ੍ਛ, ਤੰ ਉਪਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ । ਸੋ ਪਣ੍ਣਸਾਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਿ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਨ ਤੇ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਅਞ੍ਞੇਨ ਗਹਿਤੰ, ਤੇਨੇਵ ਕੁਹਕਤਾਪਸੇਨ ਗਹਿਤੰ, ਏਹਿ, ਤੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੂਟਤਾਪਸੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਪਾਦੇਹਿ ਚ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨਿਕ੍ਖਸਤੰ ਹਰਮਾਨੋ ਅਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਤਿਣਮਤ੍ਤੇ ਸਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੮੯. ''ਵਾਚਾਵ ਕਿਰ ਤੇ ਆਸਿ, ਸਣ੍ਹਾ ਸਖਿਲਭਾਣਿਨੋ।
ਤਿਣਮਤ੍ਤੇ ਅਸਜ੍ਜਿਤ੍ਥੋ, ਨੋ ਚ ਨਿਕ੍ਖਸਤੰ ਹਰ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ ਵਾਚਾਵ **ਕਿਰ ਤੇ ਆਸਿ, ਸਣ੍ਹਾ ਸਖਿਲਭਾਣਿਨੋ**ਤਿ ''ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨੰ ਤਿਣਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਆਦਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਸਖਿਲੰ ਮੁਦੁਵਚਨੰ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾ ਏਵ ਕਿਰ ਤੇ ਸਣ੍ਹਾ ਆਸਿ, ਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਮਟ੍ਠੰ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਿਣਮਤ੍ਤੇ ਅਸਜ੍ਜਿਤ੍ਥੋ**ਤਿ ਕੂਟਜਟਿਲ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਤਿਣਸਲਾਕਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਤ੍ਵੰ ਸਤ੍ਤੋ ਆਸਤ੍ਤੋ ਲਗ੍ਗੋ ਅਹੋਸਿ। **ਨੋ ਚ ਨਿਕ੍ਖਸਤੰ ਹਰ**ਨ੍ਤਿ ਇਮੰ ਪਨ ਨਿਕ੍ਖਸਤੰ ਹਰਨ੍ਤੋ ਅਸਤ੍ਤੋ ਨਿਲ੍ਲਗ੍ਗੋਵ ਜਾਤੋਸੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਪੁਨ, ਕੂਟਜਟਿਲ, ਏਵਰੂਪਮਕਾਸੀ''ਤਿ ਓਵਾਦੰ ਦਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੁਹਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੯੦] ੧੦. ਅਕਤਞ੍ਞੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਿਰੇਕੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਦਿਟ੍ਠਸਹਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਉਟ੍ਠਾਨਕਭਣ੍ਡਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿਕਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਹ – ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭੋ, ਇਮੰ ਭਣ੍ਡੰ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਗ੍ਘੇਨ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਭਣ੍ਡੰ ਆਹਰਥਾ''ਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ''ਸ੍ਵਾਗਤੰ ਵੋ''ਤਿ ਤੇਸੰ ਆਵਾਸਞ੍ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਯਞ੍ਚ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਸੁਖੰ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਭਣ੍ਡੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋਪਿ ਤਥੇਵ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਤਤ੍ਥ ਪੇਸੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਆਦਾਯ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਕਸੇਟ੍ਠਿੰ ਪਸ੍ਸਿੰਸੁ। ਸੋ ''ਕੁਤੋ ਆਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਾਵਤ੍ਥਿਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋਤਿ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਨਾਮੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਪਰਿਹਾਸੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ, ਨੇਵ ਨਿਵਾਸੰ, ਨ ਪਰਿਬ੍ਬਯੰ ਦਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਸਯਮੇਵ ਭਣ੍ਡੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਭਣ੍ਡੰ ਆਦਾਯ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ।

ਅਥ ਸੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸੀ ਪੁਨਪਿ ਏਕਵਾਰੰ ਤਥੇਵ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿੰ ਪੇਸੇਸਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰੰ ਆਦਾਯ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿੰ ਪਸ੍ਸਿੰਸੁ। ਤੇ ਪਨ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ''ਮਯੰ, ਸਾਮਿ, ਏਤੇਸੰ ਨਿਵਾਸਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਯਞ੍ਚ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਸਕਟਾਨਿ ਬਹਿਨਗਰੇ ਤਥਾਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਮੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਵਸਥ, ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਵੋ ਘਰੇ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਿਬ੍ਬਯੋ ਚ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਪਞ੍ਚ ਸਕਟਸਤਾਨਿ ਵਿਲੁਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨਾਨਿਪਿ ਨੇਸੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗੋਣੇ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟਾਨਿ ਵਿਚਕ੍ਕਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਕ੍ਕਾਨਿਪਿ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾਵ ਅਗਮੰਸੁ। ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਨੋ ਨਿਵਾਸਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਸਾਮਿਕਾ ਅਹੁਤ੍ਵਾ ਭੀਤਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਮੇਵ ਗਤਾ। ਸੇਟ੍ਠਿਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ਤਮਤ੍ਥੰ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਸੋ ''ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿਦੰ ਕਥਾਪਾਭਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ, ਗਹਪਤਿ, ਸੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸੀ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵੰਸੀਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵੰਸੀਲੋਯੇਵ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਦਿਟ੍ਠਸਹਾਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਬ੍ਬੰ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ''ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਇਦੰ ਨਾਮ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਰੋਚਿਤੇ ''ਪਠਮੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਤੰ ਉਪਕਾਰੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵਰੂਪੰ ਲਭਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੦. ''ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋ, ਕਤਤ੍ਥੋ ਨਾਵਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਪਚ੍ਛਾ ਕਿਚ੍ਚੇ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ, ਕਤ੍ਤਾਰੰ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ **ਯੋ** ਕੋਚਿ ਪੁਰਿਸੋ **ਪੁਬ੍ਬੇ** ਪਠਮਤਰੰ ਅਞ੍ਞੇਨ **ਕਤਕਲ੍ਯਾਣੋ** ਕਤੂਪਕਾਰੋ **ਕਤਤ੍ਥੋ** ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਕਿਚ੍ਚੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨਿ ਕਤੰ ਕਲ੍ਯਾਣਞ੍ਚੇਵ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ **ਪਚ੍ਛਾ** ਅਤ੍ਤਨੋ **ਕਿਚ੍ਚੇ ਸਮੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ** ਤਸ੍ਸ ਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ **ਕਤ੍ਤਾਰੰ ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ** ਨ ਲਭਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਤਵਾਸੀ ਇਦਾਨੀਪਿ ਪਚ੍ਚੁਨ੍ਤਵਾਸੀਯੇਵ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਕਤਞ੍ਞੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਪਾਯਿਮ੍ਹਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਸੁਰਾਪਾਨਂ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦੁਂ, ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਅਤ੍ਥਦ੍ਵਾਰਂ।
ਕਿਂਪਕ੍ਕਸੀਲਵੀਮਂਸਂ, ਮਙ੍ਗਲਞ੍ਚਾਪਿ ਸਾਰਮ੍ਭਂ।
ਕੁਹਕਂ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਚਾਤਿ॥

੧੦. ਲਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

[੯੧] ੧. ਲਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਲਿਤ੍ਤਂ ਪਰਮੇਨ ਤੇਜਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਪਰਿਭੋਗਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਨਿਰਯਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਪਰਿਭੋਗੇ ਆਦੀਨਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਨਵਿਧਿਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ''ਇਧ ਪਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾ ਯੋਨਿਸੋ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸੇਵਤਿ ਸੀਤਸ੍ਸ ਪਟਿਘਾਤਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੨੩; ਅ॰ ਨਿ॰ ੬.੫੮) ਨਯੇਨ ਤਨ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਏਵਂ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ ਹਲਾਹਲਵਿਸਪਰਿਭੋਗਸਦਿਸੋ। ਪੋਰਾਣਕਾ ਹਿ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਦੋਸਂ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਪਾਕਨ੍ਤੇ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਮਹਾਭੋਗਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥਾਪਰੋ ਕੂਟਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਯੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਕੇਲ਼ਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਪਰਾਜਯਕਾਲੇ ਪਨ ਅਕ੍ਖਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਅਕ੍ਖੋ ਨਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਕੇਲ਼ਿਮਣ੍ਡਲਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਹੋਤੁ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੇਤ੍ਥ ਪਤਿਰੂਪਕਾਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਅਕ੍ਖੇ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਹਲਾਹਲਵਿਸੇਨ ਰਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਆਦਾਯ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਸਮ੍ਮ, ਅਕ੍ਖੇਹਿ ਕੀਲ਼ਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ, ਸਮ੍ਮਾ''ਤਿ ਕੇਲ਼ਿਮਣ੍ਡਲਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਾਜਯਕਾਲੇ ਏਕਂ ਅਕ੍ਖਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਗਿਲਾਹਿ ਤਾਵ, ਪਚ੍ਛਾ ਇਦਂ ਨਾਮੇਤਨ੍ਤਿ ਜਾਨਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਚੋਦੇਤੁਂ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੧. ''ਲਿਤ੍ਤਂ ਪਰਮੇਨ ਤੇਜਸਾ, ਗਿਲਮਕ੍ਖਂ ਪੁਰਿਸੋ ਨ ਬੁਜ੍ਝਤਿ।
ਗਿਲ ਰੇ ਗਿਲ ਪਾਪਧੁਤ੍ਤਕ, ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਕਟੁਕਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਖਿਤੰ ਰਞ੍ਜਿਤੰ। **ਪਰਮੇਨ ਤੇਜਸਾ**ਤਿ ਉਤ੍ਤਮਤੇਜਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਹਲਾਹਲਵਿਸੇਨ। **ਗਿਲ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਲਨ੍ਤੋ। **ਅਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਗੁਲ਼ਕੰ। **ਨ ਬੁਜ੍ਝਤੀ**ਤਿ ''ਅਯੰ ਮੇ ਗਿਲਤੋ ਇਦੰ ਨਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ। **ਗਿਲ ਰੇ**ਤਿ ਗਿਲਾਹਿ ਅਰੇ। **ਗਿਲਾ**ਤਿ ਪੁਨਪਿ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋ ਵਦਤਿ। **ਪਚ੍ਛਾ ਤੇ ਕਟੁਕੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਤੇ ਅਕ੍ਖੇ ਗਿਲਿਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਏਤੰ ਵਿਸੰ ਤਿਖਿਣੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਿਸਵੇਗੇਨ ਮੁਚ੍ਛਿਤੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧੰ ਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਜੀਵਿਤਦਾਨੰ ਦਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਓਸਧਪਰਿਭਾਵਿਤੰ ਵਮਨਯੋਗੰ ਦਤ੍ਵਾ ਵਮੇਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਫਾਣਿਤਮਧੁਸਕ੍ਕਰਾਦਯੋ ਖਾਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਰੋਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨ ਏਵਰੂਪੰ ਮਾ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕਤਵਿਸਪਰਿਭੋਗਸਦਿਸੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪਣ੍ਡਿਤਧੁਤ੍ਤੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿੰ, ਕੂਟਧੁਤ੍ਤੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨ ਕਥੀਯਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਏਤ੍ਥ, ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਯੋ ਪਨ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਸੋ ਨ ਕਥੀਯਤੇਵਾ''ਤਿ।

ਲਿਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੯੨] ੨. ਮਹਾਸਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ ਸੂਰਮਿਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਚਿਨ੍ਤਯਿੰਸੁ ''ਬੁਦ੍ਧੁਪ੍ਪਾਦੋ ਨਾਮ ਦੁਲ੍ਲਭੋ, ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪਟਿਲਾਭੋ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਾਯਤਨਤਾ ਚ। ਮਯਞ੍ਚ ਇਮੰ ਦੁਲ੍ਲਭੰ ਖਣਸਮਵਾਯੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਸੋਤੁੰ ਬੁਦ੍ਧਪੂਜੰ ਵਾ ਕਾਤੁੰ ਦਾਨੰ ਵਾ ਦਾਤੁੰ ਨ ਲਭਾਮ, ਮਞ੍ਜੂਸਾਯ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਵਿਯ ਵਸਾਮ, ਰਞ੍ਞੋ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁੰ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੰ ਏਕੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੋਸ੍ਸਾਮ, ਤਤੋ ਯੰ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮ, ਤੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮ, ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਚ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ। ਏਵੰ ਨੋ ਅਯੰ ਖਣਪਟਿਲਾਭੋ ਸਫਲੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਰਾਜਾਨੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚਿਨ੍ਤਿਤਕਾਰਣੰ ਕਥਯਿੰਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਕੀਲ਼ੰ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਸੋਧੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲੋ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਸੋਧੇਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸੁਦ੍ਧੰ, ਦੇਵ, ਉਯ੍ਯਾਨੰ, ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਭਗਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੁ, ਸਮ੍ਮ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸੋਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਅਲਙ੍ਕਤਰਥੰ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਸਮਯੇ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ ਨਾਮੇਕੋ ਅਨਾਗਾਮੀ ਉਪਾਸਕੋ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣਮਾਨੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਸਙ੍ਕਮਾਨੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤੰ ਠਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਸਚਾਯੰ ਪਾਪਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਣੇਯ੍ਯ, ਅਪਾਪਕੇਨ ਇਮਿਨਾ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸੀਦਿ। ਉਪਾਸਕੋ ਬੁਦ੍ਧਗਾਰਵੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਵਨ੍ਦਨੰ ਵਾ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਅਨਤ੍ਤਮਨਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਕਥੇਸਿ ''ਅਯੰ, ਮਹਾਰਾਜ, ਉਪਾਸਕੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ ਆਗਤਾਗਮੋ ਕਾਮੇਸੁ ਵੀਤਰਾਗੋ''ਤਿ ਰਾਜਾ ''ਨ ਇਮਿਨਾ ਓਰਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਯਸ੍ਸ ਸਤ੍ਥਾ ਗੁਣੰ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਉਪਾਸਕ, ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ ਯੇਨ ਤੇ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਆਹ। ਉਪਾਸਕੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਉਪਰਿਪਾਸਾਦੇ ਮਹਾਵਾਤਪਾਨੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ਤੰ ਉਪਾਸਕੰ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੰ ਛਤ੍ਤਮਾਦਾਯ ਜੇਤਵਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ ''ਤ੍ਵੰ ਕਿਰ, ਉਪਾਸਕ, ਬਹੁਸ੍ਸੁਤੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਧਮ੍ਮੰ ਸੋਤੁਕਾਮਾ ਚੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਾ ਚ,

ਸਾਧੁ ਵਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਤਾਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਦੇਵ, ਗਿਹੀਨਂ ਨਾਮ ਰਾਜਨ੍ਤੇਪੁਰੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਾ ਵਾਚੇਤੁਂ ਵਾ ਨਪ੍ਪਤਿਰੂਪਂ, ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਏਵ ਪਤਿਰੂਪ’’ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਏਸ ਵਦਤੀ’’ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਧਮ੍ਮਵਾਚਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਯਾਚਾਮਿ, ਅਸੀਤਿਯਾ ਮਹਾਸਾਵਕੇਸੁ ਕਤਰਂ ਯਾਚਾਮੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਂ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਮੇਵ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੋਤੁਞ੍ਚ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਞ੍ਚ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਾਧੁ ਵਤ ਸਚੇ ਥੇਰੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗੇਹੇ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ ਚੇਵ ਵਾਚੇਯ੍ਯ ਚਾ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਚ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿ ਨਟ੍ਠੋ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਨਟ੍ਠਭਾਵਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ‘‘ਸਬ੍ਬੇ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਂ ਆਹਰਾਪੇਥਾ’’ਤਿ। ਅਮਚ੍ਚਾ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਮਹਾਜਨਂ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵਿਟ੍ਠੋ। ਯਥਾ ਤਾ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਥੇਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਹਟ੍ਠਤੁਟ੍ਠਾ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ ਚ, ਤਥਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾਵ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਤੋ ਥੇਰੇਨ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਜ੍ਜ ਏਵਰੂਪਾ ਜਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਰਞ੍ਞੋ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿਂ ਪਰਿਯੇਸਾਮਾਤਿ ਅਮਚ੍ਚਾ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਉਪਾਦਾਯ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕੇ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਿ, ਨ ਜਾਨਾਮ ਕਸ੍ਸ ‘ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ’ਤਿ, ਤੇਨਮ੍ਹ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ’’ਤਿ। ਥੇਰੋ ‘‘ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਤਾ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਣਿ ਕਿਰ ਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ, ਨਟ੍ਠੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਅਸਕ੍ਖਿ ਪਨ ਤਂ ਆਹਰਾਪੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਸਬ੍ਬਂ ਅਨ੍ਤੋਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਆਹਰਾਪੇਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਮਹਾਜਨਂ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾਵ ਆਹਰਣੂਪਾਯੋ ਅਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਰੋ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ? ‘‘ਪਿਣ੍ਡਦਾਨਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਤਰਂ ਪਿਣ੍ਡਦਾਨਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ? ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਯਤ੍ਤਕੇਸੁ ਆਸਙ੍ਕਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕਸ੍ਸ ਏਕੇਕਂ ਪਲਾਲਪਿਣ੍ਡਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਿਣ੍ਡਂ ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ‘ਇਮਂ ਪਚ੍ਚੂਸਕਾਲੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਨਾਮ ਪਾਤੇਥਾ’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੇਨ ਗਹਿਤੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਠਮਦਿਵਸੇਯੇਵ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇਪਿ ਤਥੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਮਹਾਜਨੋ ਚ ਨ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਣਿਞ੍ਚ ਲਭਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੋ ਅਗਮਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਦਾਪੇਸਿ, ਨੇਵ ਮਣਿਂ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਥੇਰੋ ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂ, ਮਹਾਰਾਜ, ਪਾਤਿਤੋ ਮਣੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਨ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਹਾਤਲਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਮਹਾਚਾਟਿਂ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਸ੍ਸ ਪੂਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘ਸਬ੍ਬੇ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕੋਵ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੂ’ਤਿ ਵਦੇਹੀ’’ਤਿ ਥੇਰੋ ਇਮਂ ਉਪਾਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਰਾਜਾ ਤਥਾ ਕਾਰੇਸਿ। ਮਣਿਚੋਰੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕੋ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਆਦਾਯ ਮਣਿਂ ਅਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਸਕ੍ਕਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਅਟ੍ਠਾਨਮੇਤਂ, ਪਾਤੇਤੁਂ ਦਾਨਿ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ ਮਣਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਚਾਟਿਯਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਣਿਂ ਅਦ੍ਦਸਂਸੁ। ਰਾਜਾ ‘‘ਥੇਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਜਨਂ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾਵ ਮੇ ਮਣਿ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿ, ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਮਨੁਸ੍ਸਾਪਿ ‘‘ਥੇਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੁਤ੍ਤਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿਂਸੁ। ‘‘ਥੇਰਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਰਞ੍ਞੋ ਚੂਲ਼ਾਮਣਿ ਲਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੋ ਸਕਲਨਗਰੇ ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਚ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਵਣ੍ਣਯਿਂਸੁ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਹੁਸ੍ਸੁਤਤਾਯ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚੇਨ ਉਪਾਯਕੁਸਲਤਾਯ ਮਹਾਜਨਂ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨੇਵ ਰਞ੍ਞੋ ਮਣਿਂ ਦਸ੍ਸੇਸੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨਿ ਆਨਨ੍ਦੇਨੇਵ ਪਰਹਤ੍ਥਗਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਮਹਾਜਨਂ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨੇਵ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਹਤ੍ਥਗਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ਦਸ੍ਸਯਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨਨ੍ਤਰਾਨਿ ਵਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ ਮਙ੍ਗਲਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਾਗਾਰਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿ। ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਸੂਪਗਗੀਵੂਪਗਾਦੀਨਿ ਆਭਰਣਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਗ੍ਗਪਿਟ੍ਠੇਸੁ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯੋ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਓਤਰਿਂਸੁ। ਅਥੇਕਾ ਉਯ੍ਯਾਨਮਕ੍ਕਟੀ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਦੇਵਿਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਾਨਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਗ੍ਗਪਿਟ੍ਠੇ ਠਪਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤੁਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯਾ ਪਮਾਦਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ, ਦਾਸੀਪਿ ਤਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਤਹਂ ਤਹਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯੇਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਮਕ੍ਕਟੀ ਤਸ੍ਸਾ ਪਮਾਦਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਗੀਵਾਯ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਾਖਨ੍ਤਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਮਕ੍ਕਟੀਨਂ ਦਸ੍ਸਨਭਯੇਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖਸੁਸਿਰਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਨ੍ਤੂਪਸਨ੍ਤਾ ਵਿਯ ਤਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿ।

ਸਾਪਿ ਖੋ ਦਾਸੀ ਪਟਿਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਕਮ੍ਪਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਂ ਉਪਾਯਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਪੁਰਿਸੋ ਦੇਵਿਯਾ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਤੋ''ਤਿ ਮਹਾਵਿਰਵਂ ਵਿਰਵਿ। ਆਰਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਤੋ ਤਤੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ''ਚੋਰਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਪੁਰਿਸਾ ਉਯ੍ਯਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਚੋਰਂ ਗਣ੍ਹਥ, ਚੋਰਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਜਾਨਪਦੋ ਬਲਿਕਾਰਕਪੁਰਿਸੋ ਤਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਪਲਾਯਿ। ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ''ਅਯਂ ਚੋਰੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ''ਅਰੇ, ਦੁਟ੍ਠਚੋਰ, ਏਵਂ ਮਹਾਸਾਰਂ ਨਾਮ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਅਵਹਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪਰਿਭਾਸਿਂਸੁ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ 'ਨ ਗਣ੍ਹਾਮੀ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਜੀਵਿਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪੋਥੇਨ੍ਤਾਯੇਵ ਮਂ ਮਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ''ਆਮ, ਸਾਮਿ, ਗਹਿਤਂ ਮੇ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਨਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾਪਿ ਨਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਗਹਿਤਂ ਤੇ ਮਹਾਸਾਰਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ । ''ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ। ''ਦੇਵ, ਮਯਾ ਮਹਾਸਾਰਂ ਨਾਮ ਮਞ੍ਚਪੀਠਮ੍ਪਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਂ, ਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਮਂ ਮਹਾਸਾਰਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਗਣ੍ਹਾਪੇਸਿ, ਸੋਹਂ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿਂ, ਸੋ ਨਂ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ।

ਰਾਜਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਹਿਤਂ ਤੇ ਇਮਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮਹਾਸਾਰਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਪੁਰੋਹਿਤਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸੋਪਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਤਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਤੇ ਮਹਾਸਾਰਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਕਹਂ ਤ''ਨ੍ਤਿ। ''ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਮੇ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਸਾ ''ਨ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨੇ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਸੂਰਿਯੋ ਅਤ੍ਥਂ ਗਤੋ। ਰਾਜਾ ''ਇਦਾਨਿ ਵਿਕਾਲੋ ਜਾਤੋ, ਸ੍ਵੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨੇ ਅਮਚ੍ਚਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਇਦਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨਂ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜੇ ਨਟ੍ਠਂ, ਅਯਞ੍ਚ ਗਹਪਤਿਕੋ ਬਹਿਵਲ਼ਞ੍ਜੋ, ਦ੍ਵਾਰੇਪਿ ਬਲਵਾਰਕ੍ਖੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਨਮ੍ਪਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ। ਏਵਂ ਨੇਵ ਬਹਿਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਨਂ, ਨ ਅਨ੍ਤੋ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਨਂ ਗਹਣੂਪਾਯੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਦੁਗ੍ਗਤਮਨੁਸ੍ਸੇਨ 'ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ'ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮੋਕ੍ਖਤ੍ਥਾਯ ਕਥਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਨਾਪਿ 'ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ'ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ 'ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਤ੍ਥਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਰੋਹਿਤੇਨਾਪਿ 'ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ'ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ 'ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰੇ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੁਖੇਨ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੇਨਾਪਿ 'ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਯਾ ਮੇ ਦਿਨ੍ਨ'ਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨ 'ਏਕਨ੍ਤੇਨ ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਥਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿਪਿ ਚੋਰੇਹਿ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਕ੍ਕਟਾ ਬਹੂ, ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨੇਨ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਮਕ੍ਕਟਿਯਾ ਹਤ੍ਥੇ ਆਰੁਲ਼੍ਹੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਚੋਰੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਥ, ਮਯਂ ਤਂ ਕਿਚ੍ਚਂ ਸੋਧੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੁ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਸੋਧੇਹੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸਪੁਰਿਸੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਠਾਨੇ ਵਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਆਰਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਯਂ ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਮਯ੍ਹਂ ਆਰੋਚੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਤੇ ਤਥਾ ਅਕਂਸੁ। ਤਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਵੇਲਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿ ਤਂ ਗਹਪਤਿਕਂ ਆਹ – ''ਅਰੇ, ਦੁਟ੍ਠਗਹਪਤਿ, ਤਯਾ ਅਹਂ, ਮਯਾ ਵਾ ਤ੍ਵਂ ਕਹਂ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬੋ, ਕਦਾ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ''ਸਾਮਿ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਅਹਂ ਮਹਾਸਾਰਂ ਨਾਮ ਰੁਕ੍ਖਸਾਰਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਪੀਠਮ੍ਪਿ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, 'ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਨ ਮੋਕ੍ਖਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਏਵਂ ਅਵਚਂ, ਮਾ ਮੇ ਕੁਜ੍ਝ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਪੁਰੋਹਿਤੋਪਿ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਆਹ ''ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਦਿਨ੍ਨਕਮੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਕਥਂ ਅਦਾਸੀ''ਤਿ? ''ਮਯਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੇ ਇਸ੍ਸਰਾ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕਾਲੇ ਕਮ੍ਮਂ ਖਿਪ੍ਪਂ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਕਥੇਸਿਨ੍ਤਿ। ਗਨ੍ਧਬ੍ਬੋਪਿ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਆਹ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਕਦਾ ਤਯਾ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਅਹਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨੇ ਸੁਖਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਥੇਸਿਨ੍ਤਿ। ਵਣ੍ਣਦਾਸੀਪਿ ਗਨ੍ਧਬ੍ਬਂ ਆਹ ''ਅਰੇ ਦੁਟ੍ਠਗਨ੍ਧਬ੍ਬ, ਅਹਂ ਕਦਾ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਤਪੁਬ੍ਬਾ, ਤ੍ਵਂ ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਕਦਾ ਤੇ ਮਯ੍ਹਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ਭਗਿਨਿ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਕੁਜ੍ਝਸਿ, ''ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਏਕਤੋ ਵਸਨ੍ਤੇਸੁ ਘਰਾਵਾਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਨੁਕ੍ਕਣ੍ਠਮਾਨਾ ਸੁਖਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਕਥੇਸਿਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਯੋਜਿਤਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਤਥਤੋ ਅਚੋਰਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਮਕ੍ਕਟਿਯਾ ਗਹਿਤਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਉਪਾਯੇਨੇਵ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗੇਣ੍ਡੁਮਯਾਨਿ ਬਹੂਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਨਾਨਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਕ੍ਕਟਿਯੋ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਗੀਵਾਸੁ ਗੇਣ੍ਡੁਪਿਲਨ੍ਧਨਾਨਿ ਪਿਲਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਇਤਰਾ ਮਕ੍ਕਟੀ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਰਕ੍ਖਮਾਨਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਏਵ ਨਿਸੀਦਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਗਚ੍ਛਥ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਸਬ੍ਬਾ ਮਕ੍ਕਟਿਯੋ ਉਪਧਾਰੇਥ, ਯਸ੍ਸਾ ਤਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਪਸ੍ਸਥ, ਤਂ ਉਤ੍ਤਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ। ਤਾਪਿ ਖੋ ਮਕ੍ਕਟਿਯੋ ''ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਨੋ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਪਹਟ੍ਠਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿਯੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਪਸ੍ਸ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਲਨ੍ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਸਾ ਮਕ੍ਕਟੀ ਅਸਹਮਾਨਾ ''ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਗੇਣ੍ਡੁਪਿਲਨ੍ਧਨੇਨਾ''ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਹਾਰਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਪੁਰਿਸਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ ਛਡ੍ਡਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਸੋ ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੇ ਦੇਵ ਪਿਲਨ੍ਧਨਂ, ਤੇ ਪਞ੍ਚਪਿ ਅਚੋਰਾ, ਇਦਂ ਪਨ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਕ੍ਕਟਿਯਾ ਆਭਤ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਕਥਂ ਪਨ ਤੇ, ਪਣ੍ਡਿਤ, ਮਕ੍ਕਟਿਯਾ ਹਤ੍ਥਂ ਆਰੁਲ੍ਹਭਾਵੋ ਞਾਤੋ, ਕਥਂ ਤੇ ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ਸੋ ਸਬ੍ਬਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ''ਸਙ੍ਗਾਮਸੀਸਾਦੀਸੁ ਨਾਮ ਸੂਰਾਦਯੋ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਾ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਥੁਤਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੨. ''ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ ਸੂਰਮਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਮਨ੍ਤੀਸੁ ਅਕੁਤੂਹਲਂ।
ਪਿਯਞ੍ਚ ਅਨ੍ਨਪਾਨਮ੍ਹਿ, ਅਤ੍ਥੇ ਜਾਤੇ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਉਪਕਟ੍ਠੇ, ਉਭਤੋਬ੍ਯੂਲ੍ਹੇ ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਸਮ੍ਪਹਾਰੇ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੂਰਮਿਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਸਨਿਯਾਪਿ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤਮਾਨਾਯ ਅਪਲਾਯਿਨਂ ਸੂਰਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਵਰੂਪੋ ਸਙ੍ਗਾਮਯੋਧੋ ਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। **ਮਨ੍ਤੀਸੁ ਅਕੁਤੂਹਲ**ਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਨਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਮਨ੍ਤੀਸੁ ਯੋ ਅਕੁਤੂਹਲੋ ਅਵਿਕਿਣ੍ਣਵਾਚੋ ਮਨ੍ਤਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਤਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸੋ ਤੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। **ਪਿਯਞ੍ਚ ਅਨ੍ਨਪਾਨਮ੍ਹੀ**ਤਿ ਮਧੁਰੇ ਅਨ੍ਨਪਾਨੇ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਿਤੇ ਸਹਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਪਿਯਪੁਗ੍ਗਲਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ। **ਅਤ੍ਥੇ ਜਾਤੇ ਚ ਪਣ੍ਡਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਗਮ੍ਭੀਰੇ ਧਮ੍ਮਗਮ੍ਭੀਰੇ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਕਾਰਣੇ ਵਾ ਪਞ੍ਹੇ ਵਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਵਿਚਕ੍ਖਣਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤਥਾਰੂਪੋ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਥੋਮੇਤ੍ਵਾ ਘਨਵਸ੍ਸਂ ਵਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਮਹਾਮੇਘੋ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਹਿ ਰਤਨੇਹਿ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੋਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸਾਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੯੩] ੩. ਵਿਸ੍ਸਾਸਭੋਜਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ ਅਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਭੋਜਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਿਰ ਸਮਯੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਮਾਤਰਾ ਨੋ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਪਿਤਰਾ ਨੋ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਭਾਤਰਾ, ਭਗਿਨਿਯਾ, ਚੂਲ਼ਮਾਤਰਾ, ਚੂਲ਼ਪਿਤਰਾ, ਮਾਤੁਲੇਨ, ਮਾਤੁਲਾਨਿਯਾ ਦਿਨ੍ਨਂ। ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਗਿਹਿਕਾਲੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਕਾਲੇਪਿ ਏਤੇ ਦਾਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਰੂਪਾਵਾ''ਤਿ ਞਾਤੀਹਿ ਦਿਨ੍ਨੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਯਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਞਾਤੀਹਿਪਿ ਅਞ੍ਞਾਤੀਹਿਪਿ ਦਿਨ੍ਨਕੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਭੋਗੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹਿ ਕਾਲਂ ਕੁਰੁਮਾਨੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਕ੍ਖਪੇਤਅਤ੍ਤਭਾਵਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਪਚ੍ਚਵੇਕ੍ਖਿਤਪਰਿਭੋਗੋ ਨਾਮੇਸ ਵਿਸਪਰਿਭੋਗਸਦਿਸੋ। ਵਿਸਞ੍ਹਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਕਮ੍ਪਿ ਅਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੇਨ ਦਿਨ੍ਨਕਮ੍ਪਿ ਮਾਰੇਤਿਯੇਵ। ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਵਿਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਗੋਪਾਲਕੋ ਕਿਟ੍ਠਸਮ੍ਬਾਧਸਮਯੇ ਗਾਵੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਗੋਸਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਵਸਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਚ ਕਾਲੇਨ ਕਾਲਂ ਗੋਰਸਂ ਆਹਰਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਗੋਸਾਲਾਯ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸੀਹੋ ਨਿਵਾਸਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਗਾਵੀਨਂ ਸੀਹਸਨ੍ਤਾਸੇਨ ਮਿਲਾਤਾਨਂ ਖੀਰਂ ਮਨ੍ਦਂ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਪ੍ਪਿਂ ਆਦਾਯ ਆਗਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ, ਸਮ੍ਮ ਗੋਪਾਲਕ, ਮਨ੍ਦਂ ਸਪ੍ਪੀ''ਤਿ? ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨ, ਸਮ੍ਮ, ਤਸ੍ਸ ਸੀਹਸ੍ਸ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਟਿਬਨ੍ਧੋ''ਤਿ? ''ਅਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸਾਮਿ, ਏਕਾਯ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਗ੍ਗੋ''ਤਿ। ''ਸਕ੍ਕਾ ਪਨ ਤਂ ਗਾਹਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ? ''ਸਕ੍ਕਾ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਨਲਾਟਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਰੀਰੇ ਲੋਮਾਨਿ ਵਿਸੇਨ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਸੁਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮਿਗਮਾਤੁਕਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਿਨੇਹੇਨ ਸਰੀਰਂ ਲੇਹਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਮ੍ਮਨਖਦਾਠਾ ਚੇਵ ਵਸਞ੍ਚ ਮਂਸਞ੍ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਹਲਾਹਲਵਿਸਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਸੋ ਗੋਪਾਲਕੋ ਜਾਲਂ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯੇਨ ਤਂ ਮਿਗਮਾਤੁਕਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਸੀਹੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਬਲਵਸਿਨੇਹੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰਂ ਲੇਹਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਗੋਪਾਲਕੋਪਿ ਚਮ੍ਮਾਦੀਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਪਰੇਸੁ ਸਿਨੇਹੋ ਨਾਮ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਂ ਬਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਪਿ ਸੀਹੋ ਮਿਗਰਾਜਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾਯ ਸਰੀਰਂ ਲੇਹਨ੍ਤੋ ਵਿਸਪਰਿਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੩. ''ਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ ਅਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇ, ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਪਿ ਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ।
ਵਿਸ੍ਸਾਸਾ ਭਯਮਨ੍ਵੇਤਿ, ਸੀਹਂਵ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸਭਯੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਅਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇ,** ਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕੋਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਵਿਸ੍ਸਤ੍ਥੇਪਿ ਨ ਵਿਸ੍ਸਸੇ,** ਨੇਵ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਵਿਸ੍ਸਾਸਾ ਭਯਮਨ੍ਵੇਤਿ,** ਯੋ ਹਿ ਮਿਤ੍ਤੇਪਿ ਅਮਿਤ੍ਤੇਪਿ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ, ਤਤੋ ਭਯਮੇਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਕਥਂ? **ਸੀਹਂਵ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾ,** ਯਥਾ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਵਸੇਨ ਕਤਵਿਸ੍ਸਾਸਾਯ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਸੀਹਸ੍ਸ ਭਯਂ ਅਨ੍ਵੇਤਿ, ਉਪਗਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਥਾ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸਵਸੇਨ ਸੀਹਂ ਮਿਗਮਾਤੁਕਾ ਅਨ੍ਵੇਤਾ ਉਪਗਤਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਸ੍ਸਾਸਭੋਜਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੯੪] ੪. ਲੋਮਹਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੋਤਤ੍ਤੋ ਸੋਸਿਨ੍ਨੋ ਚੇਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਸਾਲਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਾਟਿਕਾਰਾਮੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਵਿਚਰਮਾਨੋ ਕੋਰਕ੍ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ਦਸਬਲਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਕੋਰਕ੍ਖਤ੍ਤਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਕਾਲਕਞ੍ਜਿਕਅਸੁਰਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਕਾਲੇ ਗਿਹਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਤ੍ਥਿ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿ ਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਵਿਸੇਸੋ, ਤਕ੍ਕਪਰਿਯਾਹਤਂ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ ਵੀਮਂਸਾਨੁਚਰਿਤਂ ਸਯਂਪਟਿਭਾਨਂ। ਯਸ੍ਸ ਚ ਖ੍ਵਾਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਧਮ੍ਮੋ ਦੇਸਿਤੋ, ਨ ਸੋ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿ ਤਕ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਾਯਾ’’ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੪੬) ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਪਾਕਾਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਤਿ।

ਅਥਾਯਸ੍ਮਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਪਟਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਭਗਵਾ ‘‘ਕੋਧਨੋ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ, ਕੋਧਵਸੇਨੇਵਮਾਹ, ਕੋਧਵਸੇਨਾਪਿ ਪਨ ‘ਨ ਸੋ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿ ਤਕ੍ਕਰਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਕ੍ਖਯਾਯਾ’ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਮੇਵ ਭਾਸਤਿ। ਨ ਖੋ ਪਨ ਸੋ ਮੋਘਪੁਰਿਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਂ ਜਾਨਾਤਿ। ਮਯ੍ਹਞ੍ਹਿ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਛ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਮੇ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੋਵ। ਦਸਬਲਞਾਣਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਚਤੁਵੇਸਾਰਜ੍ਜਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਚਤੁਯੋਨਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਞ੍ਚਗਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਞਾਣਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਮੇ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੋਵ। ਏਵਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਪਨ ਮਂ ਯੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘ਨਤ੍ਥਿ ਸਮਣਸ੍ਸ ਗੋਤਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੋ’ਤਿ, ਸੋ ਤਂ ਵਾਚਂ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਤਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਭਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਨਿਰਯੇ’’ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਨਕ੍ਖਤ੍ਤੋ ਕਿਰ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਕੋਰਕ੍ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਰਕਾਰਿਕਾਯ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪੇ ਪਸਨ੍ਨੋ, ਮਿਚ੍ਛਾਤਪੇ ਪਸੀਦਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਮਯਿ ਏਵ ਪਸੀਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਹਞ੍ਹਿ ਇਤੋ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ‘ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਏਤ੍ਥ ਸਾਰੋ’ਤਿ ਬਾਹਿਰਕਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਵੀਮਂਸਨ੍ਤੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਵਾਸਂ ਵਸਿਂ, ਤਪਸ੍ਸੀ ਸੁਦਂ ਹੋਮਿ ਪਰਮਤਪਸ੍ਸੀ, ਲੂਖੋ ਸੁਦਂ ਹੋਮਿ ਪਰਮਲੂਖੋ, ਜੇਗੁਚ੍ਛੀ ਸੁਦਂ ਹੋਮਿ ਪਰਮਜੇਗੁਚ੍ਛੀ, ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਸੁਦਂ ਹੋਮਿ ਪਰਮਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਏਕਨਵੁਤਿਕਪ੍ਪਮਤ੍ਥਕੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਬਾਹਿਰਕਤਪਂ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਜੀਵਕਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਚੇਲਕੋ ਅਹੋਸਿ ਰਜੋਜਲ੍ਲਿਕੋ, ਪਵਿਵਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਏਕਵਿਹਾਰੀ। ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਿਗੋ ਵਿਯ ਪਲਾਯਿ, ਮਹਾਵਿਕਤਿਭੋਜਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਚ੍ਛਕਗੋਮਯਾਦੀਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਅਪ੍ਪਮਾਦਵਿਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਭਿਂਸਨਕੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਹਿਮਪਾਤਸਮਯੇ ਅਨ੍ਤਰਟ੍ਠਕੇ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੂਰਿਯੇ ਉਗ੍ਗਤੇ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਸੋ ਯਥਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਹਿਮੋਦਕੇਨ ਤਿਨ੍ਤੋ, ਤਥੇਵ ਦਿਵਾ ਵਨਸਣ੍ਡਤੋ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਹਿ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੂਹਿ ਤੇਮਯਿ। ਏਵਂ ਅਹੋਰਤ੍ਤਂ ਸੀਤਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭੋਤਿ। ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਨ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਮਾਸੇ ਦਿਵਾ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਵਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡਂ ਪਵਿਸਤਿ। ਸੋ ਯਥਾ ਦਿਵਾ ਅਬ੍ਭੋਕਾਸੇ ਆਤਪੇਨ ਪਰਿਲ਼ਾਹਪ੍ਪਤ੍ਤੋ, ਤਥੇਵ ਰਤ੍ਤਿਂ ਨਿਵਾਤੇ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਪਰਿਲ਼ਾਹਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਸਰੀਰਾ ਸੇਦਧਾਰਾ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਸ੍ਸੁਤਪੁਬ੍ਬਾ ਅਯਂ ਗਾਥਾ ਪਟਿਭਾਸਿ –

੯੪. ‘‘ਸੋਤਤ੍ਤੋ ਸੋਸਿਨ੍ਨੋ ਚੇਵ, ਏਕੋ ਭਿਂਸਨਕੇ ਵਨੇ।
ਨਗ੍ਗੋ ਨ ਚਗ੍ਗਿਮਾਸੀਨੋ, ਏਸਨਾਪਸੁਤੋ ਮੁਨੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੋਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਸੂਰਿਯਸਨ੍ਤਾਪੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਤਤ੍ਤੋ। **ਸੋਸਿਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਹਿਮੋਦਕੇਨ ਸੁਸਿਨ੍ਨੋ ਸੁਟ੍ਠੁ ਤਿਨ੍ਤੋ। **ਏਕੋ ਭਿੰਸਨਕੇ** ਵ**ਨੇ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਪਵਿਟ੍ਠਾਨੰ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਲੋਮਾਨਿ ਹੰਸਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪੇ ਭਿੰਸਨਕੇਵਨਸਣ੍ਡੇ ਏਕੋ ਅਦੁਤਿਯੋਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਨਗ੍ਗੋ ਨ ਚਗ੍ਗਿਮਾਸੀਨੋ**ਤਿ ਨਗ੍ਗੋ ਚ ਨ ਚ ਅਗ੍ਗਿਮਾਸੀਨੋ। ਤਥਾ ਸੀਤੇਨ ਪੀਲਿਯਮਾਨੋਪਿ ਨੇਵ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੰ ਵਾ ਆਦਿਯਿੰ, ਨ ਚ ਅਗ੍ਗਿੰ ਆਗਮ੍ਮ ਨਿਸੀਦਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਏਸਨਾਪਸੁਤੋ**ਤਿ ਅਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਪਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਮੇਵੇਤੰ ਏਸਨਾ ਗਵੇਸਨਾ ਉਪਾਯੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਤਾਯ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਸਨਾਯ ਪਸੁਤੋ ਅਨੁਯੁਤ੍ਤੋ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਆਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਮੁਨੀ**ਤਿ ''ਮੁਨਿ ਖੋ ਏਸ ਮੋਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਲੋਕੇਨ ਸਮ੍ਭਾਵਿਤੋ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ।

ਏਵੰ ਚਤੁਰਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੰ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਰਣਕਾਲੇ ਉਪਟ੍ਠਿਤੰ ਨਿਰਯਨਿਮਿਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦੰ ਵਤਸਮਾਦਾਨੰ ਨਿਰਤ੍ਥਕ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤੰ ਲਦ੍ਧਿੰ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਦਿਟ੍ਠਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਅਹੰ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸੋ ਆਜੀਵਕੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਲੋਮਹੰਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੯੫] ੫. ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਨਮਞ੍ਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ''ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਖੁਦ੍ਦਕਨਗਰਕੇ''ਤ੍ਯਾਦਿਵਚਨੰ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੧੦) ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਥਾਗਤੇ ਹਿ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੇ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰੋ ਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾਯੰ ਨਾਲਕਗਾਮਕੇ ਜਾਤੋਵਰਕੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨੋ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਸ੍ਸੇਵ ਕਾਲ਼ਪਕ੍ਖਅਮਾਵਸਿਯੰ। ਏਵੰ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬੁਤੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਯੁਗੇ ''ਅਹਮ੍ਪਿ ਕੁਸਿਨਾਰਾਯੰ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰਮਾਨੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਮਕਸਾਲਾਨਮਨ੍ਤਰੇ ਉਤ੍ਤਰਸੀਸਕੇ ਮਞ੍ਚਕੇ ਅਨੁਟ੍ਠਾਨਸੇਯ੍ਯਾਯ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨੰ ਆਯਸ੍ਮਾ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰੋ ''ਮਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਗਵਾ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਖੁਦ੍ਦਕਨਗਰਕੇ ਵਿਸਮੇ ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲਨਗਰਕੇ, ਸਾਖਾਨਗਰਕੇ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਿ, ਅਞ੍ਞੇਸੰ ਚਮ੍ਪਾਰਾਜਗਹਾਦੀਨੰ ਮਹਾਨਗਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਭਗਵਾ ਪਰਿਨਿਬ੍ਬਾਯਤੂ''ਤਿ ਯਾਚਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਮਾ, ਆਨਨ੍ਦ, ਇਮੰ 'ਖੁਦ੍ਦਕਨਗਰਕੰ, ਉਜ੍ਜਙ੍ਗਲਨਗਰਕੰ ਸਾਖਾਨਗਰਕ'ਨ੍ਤਿ ਵਦੇਹਿ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਸੁਦਸ੍ਸਨਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਾਜਕਾਲੇ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਨਗਰੇ ਵਸਿੰ, ਤਦਾ ਇਦੰ ਦ੍ਵਾਦਸਯੋਜਨਿਕੇਨ ਰਤਨਪਾਕਾਰੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਮਹਾਨਗਰੰ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਨ੍ਤੋ **ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਸੁਤ੍ਤੰ** (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੨੪੧ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ।

ਤਦਾ ਪਨ ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੰ ਸੁਧਮ੍ਮਪਾਸਾਦਾ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸਤ੍ਤਰਤਨਮਯੇ ਤਾਲਵਨੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪਿਯਮਞ੍ਚਕੇ ਦਕ੍ਖਿਣੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਅਨੁਟ੍ਠਾਨਸੇਯ੍ਯਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਤੇ, ਦੇਵ, ਚਤੁਰਾਸੀਤਿ ਨਗਰਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਸਾਵਤਿਰਾਜਧਾਨਿਪ੍ਪਮੁਖਾਨਿ, ਏਤ੍ਥ ਛਨ੍ਦੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਸੁਭਦ੍ਦਾਯ ਦੇਵਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ''ਮਾ ਦੇਵਿ ਏਵੰ ਅਵਚ, ਅਥ ਖੋ 'ਏਤ੍ਥ ਛਨ੍ਦੰ ਵਿਨੇਹਿ, ਮਾ ਅਪੇਕ੍ਖੰ ਅਕਾਸੀ'ਤਿ ਏਵੰ ਮੰ ਓਵਦਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਿੰਕਾਰਣਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਅਜ੍ਜਾਹੰ ਕਾਲਕਿਰਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਦੇਵੀ ਰੋਦਮਾਨਾ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਕਸਿਰੇਨ ਤਥਾ ਵਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਸੇਸਾਪਿ ਚਤੁਰਾਸੀਤਿਸਹਸ੍ਸਇਤ੍ਥਿਯੋ ਰੋਦਿੰਸੁ ਪਰਿਦੇਵਿੰਸੁ। ਅਮਚ੍ਚਾਦੀਸੁਪਿ ਏਕੋਪਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਰੋਦਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਲੰ, ਭਣੇ, ਮਾ ਸਦ੍ਦਮਕਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬੇ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਮਾ ਤ੍ਵੰ ਦੇਵਿ ਰੋਦਿ, ਮਾ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਤਿਲਫਲਮਤ੍ਤੋਪਿ ਹਿ ਸਙ੍ਖਾਰੋ ਨਿਚ੍ਚੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਭੇਦਨਧਮ੍ਮਾ ਏਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿੰ ਓਵਦਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੫. ''ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋ।
ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੰ ਵੂਪਸਮੋ ਸੁਖੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ**ਤਿ ਭਦ੍ਦੇ ਸੁਭਦ੍ਦਾਦੇਵਿ, ਯਤ੍ਤਕਾ ਕੇਹਿਚਿ ਪਚ੍ਚਯੇਹਿ ਸਮਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਤਾ ਖਨ੍ਧਾਯਤਨਾਦਯੋ ਸਙ੍ਖਾਰਾ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਅਨਿਚ੍ਚਾਯੇਵ ਨਾਮ। ਏਤੇਸੁ ਹਿ ਰੂਪਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ...ਪੇ॰... ਵਿਞ੍ਞਾਣਂ ਅਨਿਚ੍ਚਂ। ਚਕ੍ਖੁ ਅਨਿਚ੍ਚਂ...ਪੇ॰... ਧਮ੍ਮਾ ਅਨਿਚ੍ਚਾ। ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਰਤਨਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਅਨਿਚ੍ਚਮੇਵ। ਇਤਿ ''ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਵਤ ਸਙ੍ਖਾਰਾ''ਤਿ ਗਣ੍ਹ। ਕਸ੍ਮਾ? **ਉਪ੍ਪਾਦਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋ**ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਹੇਤੇ ਉਪ੍ਪਾਦਧਮ੍ਮਿਨੋ ਚੇਵ ਵਯਧਮ੍ਮਿਨੋ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨਭਿਜ੍ਜਨਸਭਾਵਾਯੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਨਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਅਨਿਚ੍ਚਾ, ਤਸ੍ਮਾ **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ,** ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾਪਿ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਸਬ੍ਬੇਵ ਹੇਤੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਮਾਨਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ ਨਾਮ, ਭਿਜ੍ਜਮਾਨਾ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ ਨਾਮ। ਤੇਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇ ਸਤਿਯੇਵ ਚ ਠਿਤਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਠਿਤਿਯਾ ਸਤਿਯੇਵ ਭਙ੍ਗੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਹਿ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਠਿਤਿ ਨਾਮ , ਨਾਪਿ ਠਿਤਂ ਅਭਿਜ੍ਜਨਕਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਇਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਸਙ੍ਖਾਰਾ ਤੀਣਿ ਲਕ੍ਖਣਾਨਿ ਪਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਰੁਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿਮੇ ਅਨਿਚ੍ਚਾ ਖਣਿਕਾ ਇਤ੍ਤਰਾ ਅਧ੍ਰੁਵਾ ਪਭਙ੍ਗੁਨੋ ਚਲਿਤਾ ਸਮੀਰਿਤਾ ਅਨਦ੍ਧਨਿਯਾ ਪਯਾਤਾ ਤਾਵਕਾਲਿਕਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਾ, ਤਾਵਕਾਲਿਕਟ੍ਠੇਨ ਮਾਯਾਮਰੀਚਿਫੇਣਸਦਿਸਾ। ਤੇਸੁ ਭਦ੍ਦੇ ਸੁਭਦ੍ਦਾਦੇਵਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਸੁਖਸਞ੍ਞਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸਿ, ਏਵਂ ਪਨ ਗਣ੍ਹ **ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮੋ ਸੁਖੋ**ਤਿ, ਸਬ੍ਬਵਟ੍ਟਵੂਪਸਮਨਤੋ ਤੇਸਂ ਵੂਪਸਮੋ ਨਾਮ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਤਦੇਵੇਕਂ ਏਕਨ੍ਤਤੋ ਸੁਖਂ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਸੁਖਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਅਮਤਮਹਾਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਸ੍ਸਪਿ ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ''ਦਾਨਂ ਦੇਥ, ਸੀਲਂ ਰਕ੍ਖਥ, ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦੇਵਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸੁਭਦ੍ਦਾ ਦੇਵੀ ਰਾਹੁਲਮਾਤਾ ਅਹੋਸਿ, ਪਰਿਣਾਯਕਰਤਨਂ ਰਾਹੁਲੋ, ਸੇਸਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਹਾਸੁਦਸ੍ਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੯੬] ੬. ਤੇਲਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਅਨਵਸੇਸਕਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਸੁਮ੍ਭਰਟ੍ਠੇ ਸੇਦਕਂ ਨਾਮ ਨਿਗਮਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਨਸਣ੍ਡੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਸੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਭਗਵਾ –

> ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, 'ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ'ਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਾਜਨਕਾਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ ਪਰਮਪਾਸਾਵਿਨੀ ਨਚ੍ਚੇ, ਪਰਮਪਾਸਾਵਿਨੀ ਗੀਤੇ। 'ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ ਨਚ੍ਚਤਿ ਗਾਯਤੀ'ਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਮਹਾਜਨਕਾਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤੇਯ੍ਯ। ਅਥ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਜੀਵਿਤੁਕਾਮੋ ਅਮਰਿਤੁਕਾਮੋ ਸੁਖਕਾਮੋ ਦੁਕ੍ਖਪਟਿਕ੍ਕੂਲੋ। ਤਮੇਨਂ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਅਯਂ ਤੇ, ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋ ਤੇਲਪਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਚ ਮਹਾਜਨਕਾਯਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਰੇਨ ਚ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਯਾ ਪਰਿਹਰਿਤਬ੍ਬੋ, ਪੁਰਿਸੋ ਚ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਪਿਟ੍ਠਿਤੋ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਤਿ 'ਯਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਥੋਕਮ੍ਪਿ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਸਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਤੇ ਸੀਸਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ'''ਤਿ। ''ਤਂ ਕਿਂ ਮਞ੍ਞਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਪਿ ਨੁ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਮੁਂ ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ ਅਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਪਮਾਦਂ ਆਹਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ? ''ਨੋ ਹੇਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ''। ਉਪਮਾ ਖੋ ਮ੍ਯਾਯਂ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਤਾ ਅਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਾਯ। ਅਯਮੇਵੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – 'ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋ ਤੇਲਪਤ੍ਤੋ'ਤਿ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕਾਯਗਤਾਯੇਤਂ ਸਤਿਯਾ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਤਸ੍ਮਾਤਿਹ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ 'ਕਾਯਗਤਾ ਨੋ ਸਤਿ ਭਾਵਿਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ ਸੁਸਮਾਰਦ੍ਧਾ'ਤਿ ਏਵਞ੍ਹਿ ਵੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੫.੩੯੬) –

ਇਦਂ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਸੁਤ੍ਤਂ ਸਾਤ੍ਥਂ ਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਕਥੇਸਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – **ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣੀ**ਤਿ ਜਨਪਦਮ੍ਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣੀ ਉਤ੍ਤਮਾ ਛਸਰੀਰਦੋਸਰਹਿਤਾ ਪਞ੍ਚਕਲ੍ਯਾਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ। ਸਾ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਨਾਤਿਦੀਘਾ, ਨਾਤਿਰਸ੍ਸਾ, ਨਾਤਿਕਿਸਾ, ਨਾਤਿਥੂਲਾ, ਨਾਤਿਕਾਲ਼ਾ, ਨਾਚ੍ਚੋਦਾਤਾ, ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਮਾਨੁਸਵਣ੍ਣਂ, ਅਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਦਿਬ੍ਬਵਣ੍ਣਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਛਸਰੀਰਦੋਸਰਹਿਤਾ। ਛਵਿਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਮਂਸਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਨ੍ਹਾਰੁਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਅਟ੍ਠਿਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਵਯੋਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਪਨ ਪਞ੍ਚਹਿ ਕਲ੍ਯਾਣੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਪਞ੍ਚਕਲ੍ਯਾਣਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਸਾ ਹਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕੋਭਾਸਕਿਚ੍ਚਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਰੀਰੋਭਾਸੇਨੇਵ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥੇ ਠਾਨੇ ਆਲੋਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਪਿਯਙ੍ਗੁਸਾਮਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਸਾਮਾ ਵਾ। ਅਯਮਸ੍ਸਾ **ਛਵਿਕਲ੍ਯਾਣਤਾ**। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨਸ੍ਸਾ ਹਤ੍ਥਪਾਦਾ ਮੁਖਪਰਿਯੋਸਾਨਞ੍ਚ ਲਾਖਾਰਸਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਂ ਵਿਯ ਰਤ੍ਤਪਵਾਲ਼ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਦਿਸਂ ਹੋਤਿ। ਅਯਮਸ੍ਸਾ **ਮਂਸਕਲ੍ਯਾਣਤਾ**। ਵੀਸਤਿ ਨਖਪਤ੍ਤਾਨਿ ਮਂਸਤੋ ਅਮੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਲਾਖਾਰਸਪੂਰਿਤਾਨਿ ਵਿਯ, ਮੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਖੀਰਧਾਰਾਸਦਿਸਾਨਿ। ਅਯਮਸ੍ਸਾ **ਨ੍ਹਾਰੁਕਲ੍ਯਾਣਤਾ**। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਦਨ੍ਤਾ ਸੁਫੁਸਿਤਾ ਸੁਧੋਤਵਜਿਰਪਨ੍ਤਿ ਵਿਯ ਖਾਯਨ੍ਤਿ। ਅਯਮਸ੍ਸਾ **ਅਟ੍ਠਿਕਲ੍ਯਾਣਤਾ**। ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਤਿਕਾਪਿ ਪਨ ਸਮਾਨਾ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕਾ ਵਿਯ ਹੋਤਿ ਨਿਬ੍ਬਲਿਪਲਿਤਾ। ਅਯਮਸ੍ਸਾ **ਵਯੋਕਲ੍ਯਾਣਤਾ**।

ਪਰਮਪਾਸਾਵਿਨੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਪਸਵਨਂ ਪਸਵੋ, ਪਵਤ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਪਸਵੋ ਏਵ ਪਾਸਾਵੋ, ਪਰਮੋ ਪਾਸਾਵੋ ਪਰਮਪਾਸਾਵੋ, ਸੋ ਅਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਪਰਮਪਾਸਾਵਿਨੀ। ਨਚ੍ਚੇ ਚ ਗੀਤੇ ਚ ਉਤ੍ਤਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿ ਸੇਟ੍ਠਕਿਰਿਯਾ। ਉਤ੍ਤਮਮੇਵ ਨਚ੍ਚਂ ਨਚ੍ਚਤਿ, ਗੀਤਞ੍ਚ ਗਾਯਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਅਥ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਤਿ ਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਅਥੇਵਂ ਮਹਾਜਨਮਜ੍ਝੇ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਯਾ ਨਚ੍ਚਮਾਨਾਯ ''ਸਾਧੁ ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਾਧੁਕਾਰੇਸੁ ਅਙ੍ਗੁਲਿਫੋਟਨੇਸੁ ਚੇਲੁਕ੍ਖੇਪੇਸੁ ਚ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੁ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਬਨ੍ਧਨਾਗਾਰਤੋ ਏਕਂ ਚੋਰਪੁਰਿਸਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਗਲ਼ਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਸੁਪਰਿਪੁਣ੍ਣਂ ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਦਲ਼੍ਹਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਸਿਹਤ੍ਥਂ ਪੁਰਿਸਂ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਏਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਯਾ ਸਮਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛ। ਯਤ੍ਥੇਵ ਚੇਸ ਪਮਾਦਂ ਆਗਮ੍ਮ ਏਕਮ੍ਪਿ ਤੇਲਬਿਨ੍ਦੁਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਅਸਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ਤਤ੍ਥ ਨੇਸਿ। ਸੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਜੀਵਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਪਮਾਦਵਸੇਨ ਤਂ ਅਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਂ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਏਵਂ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਮੇਵੇਤਂ ਵਤ੍ਥੁ, ਸੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਪਰਿਕਪ੍ਪਵਸੇਨੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਉਪਮਾ ਖੋ ਮ੍ਯਾਯਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਤੇਲਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਯਾ ਓਪਮ੍ਮਸਂਸਨ੍ਦਨਂ ਕਤਮੇਵ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਰਾਜਾ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਅਸਿ ਵਿਯ ਕਿਲੇਸਾ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਮਾਰੋ, ਤੇਲਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥੋ ਪੁਰਿਸੋ ਵਿਯ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਭਾਵਕੋ ਵਿਪਸ੍ਸਕਯੋਗਾਵਚਰੋ। ਇਤਿ ਭਗਵਾ ''ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਂ ਭਾਵੇਤੁਕਾਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤੇਲਪਤ੍ਤਹਤ੍ਥੇਨ ਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਵਿਯ ਸਤਿਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੇਨ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿ ਭਾਵੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਸਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਮਂ ਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਦੁਕ੍ਕਰਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਕਤਂ ਤਥਾਰੂਪਿਂ ਜਨਪਦਕਲ੍ਯਾਣਿਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤੇਨ ਦੁਕ੍ਕਰਂ ਕਤਂ, ਸੁਕਰਮੇਵੇਤਂ। ਕਸ੍ਮਾ? ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਸਿਕੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨੀਯਮਾਨਤਾਯ। ਯਂ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਪ੍ਪਮਾਦੇਨ ਸਤਿਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪਮ੍ਪਿ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਏਤਂ ਦੁਕ੍ਕਰ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਤ੍ਤਸਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਕਨਿਟ੍ਠੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਦਾ ਚ ਰਞ੍ਞੋ ਗੇਹੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਮ ਬਹੂ ਭਾਤਰੋ, ਲਚ੍ਛਾਮਿ ਨੁ ਖੋ ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਰਜ੍ਜਂ, ਉਦਾਹੁ ਨੋ''ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ

‘‘ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ ਧਮਕਰਣਂ ਆਦਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਤੇਲੇਨ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤਰਖਜ੍ਜਕਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਅਵੋਚੁਂ – ਕੁਮਾਰ, ਨ ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਰਜ੍ਜਂ ਲਭਿਸ੍ਸਸਿ, ਇਤੋ ਪਨ ਵੀਸਯੋਜਨਸਤਮਤ੍ਥਕੇ ਗਨ੍ਧਾਰਰਟ੍ਠੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਨਗਰਂ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਇਤੋ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਰਜ੍ਜਂ ਲਚ੍ਛਸਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਪਨ ਮਹਾਵਤ੍ਤਨਿਅਟਵਿਯਂ ਪਰਿਪਨ੍ਥੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਅਟਵਿਂ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋਜਨਸਤਿਕੋ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਉਜੁਕਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਸ ਯੋਜਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਹਿ ਅਮਨੁਸ੍ਸਕਨ੍ਤਾਰੋ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਗਾਮੇ ਚ ਸਾਲਾਯੋ ਚ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਸੁਵਣ੍ਣਤਾਰਕਵਿਚਿਤ੍ਤਵਿਤਾਨਂ ਮਹਾਰਹਸੇਯ੍ਯਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਵਿਰਾਗਪਟਸਾਣਿਯੋ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰੇਹਿ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਾਸੁ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਮਧੁਰਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਲਨ੍ਤਰੂਪਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਥ, ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥਾ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤਾਨਂ ਆਸਨਾਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੂਪਲੀਲਾਵਿਲਾਸੇਹਿ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸਿਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਕਤੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨੇ ਲੋਹਿਤੇਨ ਪਗ੍ਘਰਨ੍ਤੇਨ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਨ੍ਤਿ। ਰੂਪਗੋਚਰਂ ਸਤ੍ਤਂ ਰੂਪੇਨੇਵ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਸਦ੍ਦਗੋਚਰਂ ਮਧੁਰੇਨ ਗੀਤਵਾਦਿਤਸਦ੍ਦੇਨ, ਗਨ੍ਧਗੋਚਰਂ ਦਿਬ੍ਬਗਨ੍ਧੇਹਿ, ਰਸਗੋਚਰਂ ਦਿਬ੍ਬੇਨ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨੇਨ, ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਗੋਚਰਂ ਉਭਤੋਲੋਹਿਤਕੂਪਧਾਨੇਹਿ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨੇਹਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਾ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਤਿਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਸਿ, ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਰਜ੍ਜਂ ਲਚ੍ਛਸੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਹੋਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਓਵਾਦਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਤਾ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਵਾਲੁਕਞ੍ਚੇਵ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧੇ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਰਿਸੇ ਆਹ – ‘‘ਅਹਂ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤੁਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਧੇਵ ਤਿਟ੍ਠਥਾ’’ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਞ੍ਚ ਜਨਾ ਆਹਂਸੁ ‘‘ਮਯਮ੍ਪਿ ਅਨੁਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਅਨੁਗਨ੍ਤੁਂ, ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਕਿਰ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਰੂਪਾਦਿਗੋਚਰੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਏਵਞ੍ਚੇਵਞ੍ਚ ਰੂਪਾਦੀਹਿ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਮਹਾ ਪਰਿਪਨ੍ਥੋ, ਅਹਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂ ਪਨ, ਦੇਵ, ਮਯਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਯਾਨਿ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮ, ਮਯਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਥਾ’’ਤਿ ਤੇ ਪਞ੍ਚ ਜਨੇ ਆਦਾਯ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ।

ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਗਾਮਾਦੀਨਿ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਰੂਪਗੋਚਰੋ ਪੁਰਿਸੋ ਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰੂਪਾਰਮ੍ਮਣੇ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਥੋਕਂ ਓਹੀਯਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਕਿਂ ਭੋ, ਥੋਕਂ ਓਹੀਯਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਦੇਵ, ਪਾਦਾ ਮੇ ਰੁਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਥੋਕਂ ਸਾਲਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਏਤਾ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ, ਮਾ ਖੋ ਪਤ੍ਥੇਸੀ’’ਤਿ। ‘‘ਯਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਹੋਤੁ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ ਇਤਰੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਆਦਾਯ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋਪਿ ਰੂਪਗੋਚਰਕੋ ਤਾਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਕਤੇ ਤਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਤੂਰਿਯਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਾਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥ ਸਦ੍ਦਗੋਚਰਕੋ ਓਹੀਯਿ। ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇ ਗਨ੍ਧਕਰਣ੍ਡਕੇ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਆਪਣਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਧਗੋਚਰਕੋ ਓਹੀਯਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਾਨਂ ਦਿਬ੍ਬਭੋਜਨਾਨਂ ਭਾਜਨਾਨਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਓਦਨਿਕਾਪਣਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥ ਰਸਗੋਚਰਕੋ ਓਹੀਯਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਸਯਨਾਨਿ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ, ਤਤ੍ਥ ਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬਗੋਚਰਕੋ ਓਹੀਯਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਂਸੁ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਕੋਵ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਾ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ‘‘ਅਤਿਖਰਮਨ੍ਤੋ ਵਤਾਯਂ, ਅਹਂ ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਟਵਿਯਾ ਪਰਭਾਗੇ ਵਨਕਮ੍ਮਿਕਾਦਯੋ ਯਕ੍ਖਿਨਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਤੇ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਿਂ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ‘‘ਕੋਮਾਰਸਾਮਿਕੋ ਮੇ, ਅਯ੍ਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਅਯਂ ਏਵਂ ਸੁਕੁਮਾਲਾ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮਸਦਿਸਾ ਸੁਵਣ੍ਣਵਣ੍ਣਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਲਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਭਵਨ੍ਤਂ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਤਂ ਅਕਿਲਮੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਨ ਗਚ੍ਛਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਨੇਸਾ, ਅਯ੍ਯਾ, ਮਯ੍ਹਂ

ਪਜਾਪਤਿ, ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਏਸਾ, ਏਤਾਯ ਮੇ ਪਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖਾਦਿਤਾ''ਤਿ। ''ਅਯ੍ਯਾ, ਪੁਰਿਸਾ ਨਾਮ ਕੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਜਾਪਤਿਯੋ ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ ਪੇਤਿਨਿਯੋਪੀ''ਤਿ। ਸਾ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਵਣ੍ਣੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਕਿੰ ਵਿਜਾਤਵਣ੍ਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਅਙ੍ਕੇਨ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ, ਦਿਟ੍ਠਦਿਟ੍ਠਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਿਕਾਵ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰਦ੍ਵਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਸਾਲਾਯ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇਜੇਨ ਪਵਿਸਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਲਾਦ੍ਵਾਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਮਯੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛ, ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਅਸ੍ਸਾਮਿਕਭਾਵੰ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੰ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯੰ ਮੇ ਸਾਲਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਾਮਿਕੋ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨੇਸਾ ਮਯ੍ਹੰ ਪਜਾਪਤਿ, ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਏਸਾ, ਏਤਾਯ ਮੇ ਪਞ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਖਾਦਿਤਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾਪਿ ''ਪੁਰਿਸਾ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯਾ ਕੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਯੰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵਚਨੰ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਭਣ੍ਡੰ ਨਾਮ ਰਾਜਸਨ੍ਤਕੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਯਕ੍ਖਿਨਿੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰੰ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦੰ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਤੰ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਸਿ।

ਸੋ ਨ੍ਹਾਤਵਿਲਿਤ੍ਤੋ ਸਾਯਮਾਸੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਿਰੀਸਯਨੰ ਅਭਿਰੁਹਿ। ਸਾਪਿ ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਕਪ੍ਪਨਕੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਲਙ੍ਕਤਪਟਿਯਤ੍ਤਾ ਸਿਰਿਸਯਨੇ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਰਤਿਵਸੇਨ ਸੁਖੰ ਸਮਪ੍ਪਿਤਸ੍ਸ ਨਿਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਪਰੋਦਿ। ਅਥ ਨੰ ਰਾਜਾ ''ਕਿੰ, ਭਦ੍ਦੇ, ਰੋਦਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਦੇਵ, ਅਹੰ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਮਗ੍ਗੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਨੀਤਾ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਗੇਹੇ ਬਹੂ ਇਤ੍ਥਿਯੋ, ਅਹੰ ਸਪਤ੍ਤੀਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਸਮਾਨਾ ਕਥਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਯ 'ਕੋ ਤੁਯ੍ਹੰ ਮਾਤਰੰ ਵਾ ਪਿਤਰੰ ਵਾ ਗੋਤ੍ਤੰ ਵਾ ਜਾਤਿੰ ਵਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਤ੍ਵੰ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਨੀਤਾ ਨਾਮਾ'ਤਿ ਸੀਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਿਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਮਙ੍ਕੁ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਸਚੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਸਕਲਰਜ੍ਜੇ ਇਸ੍ਸਰਿਯਞ੍ਚ ਆਣਞ੍ਚ ਮਯ੍ਹੰ ਦਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਕੋਚਿ ਮਯ੍ਹੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ । ''ਭਦ੍ਦੇ, ਮਯ੍ਹੰ ਸਕਲਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨਾਹੰ ਏਤੇਸੰ ਸਾਮਿਕੋ। ਯੇ ਪਨ ਰਾਜਾਣੰ ਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਞ੍ਞੇਵਾਹੰ ਸਾਮਿਕੋ। ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਤੁਯ੍ਹੰ ਸਕਲਰਟ੍ਠੇ ਵਾ ਨਗਰੇ ਵਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਞ੍ਚ ਆਣਞ੍ਚ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ, ਦੇਵ, ਸਚੇ ਰਟ੍ਠੇ ਵਾ ਨਗਰੇ ਵਾ ਆਣੰ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਥ, ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕਾਨੰ ਉਪਰਿ ਮਮ ਵਸੰ ਵਤ੍ਤਨਤ੍ਥਾਯ ਆਣੰ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ਦਿਬ੍ਬਫੋਟ੍ਠਬ੍ਬੇਨ ਬਦ੍ਧੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਦ੍ਦੇ, ਅਨ੍ਤੋਵਲ਼ਞ੍ਜਨਕੇਸੁ ਤੁਯ੍ਹੰ ਆਣੰ ਦਮ੍ਮਿ, ਤ੍ਵੰ ਏਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸੇ ਵਤ੍ਤਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਨਿਦ੍ਦੂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਕਾਲੇ ਯਕ੍ਖਨਗਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਕ੍ਖੇ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਰਾਜਾਨੰ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੰ ਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਨ੍ਹਾਰੁਚਮ੍ਮਮੰਸਲੋਹਿਤੰ ਖਾਦਿ, ਅਵਸੇਸਾ ਯਕ੍ਖਾ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤੋਨਿਵੇਸਨੇ ਕੁਕ੍ਕੁਟਕੁਕ੍ਕੁਰੇ ਆਦਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਸੇਸੇ ਅਕੰਸੁ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵਾਰੰ ਯਥਾਪਿਹਿਤਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਫਰਸੂਹਿ ਕਵਾਟਾਨਿ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਨਿਵੇਸਨੰ ਅਟ੍ਠਿਕਪਰਿਕਿਣ੍ਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚੰ ਵਤ ਸੋ ਪੁਰਿਸੋ ਆਹ 'ਨਾਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਪਜਾਪਤਿ, ਯਕ੍ਖਿਨੀ ਏਸਾ'ਤਿ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯੰ ਅਕਾਸਿ, ਸਾ ਯਕ੍ਖੇ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੰ ਜਨੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਤੰ ਦਿਵਸੰ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਸਾਲਾਯੰ ਪਰਿਤ੍ਤਵਾਲੁਕੰ ਸੀਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਤ੍ਤਸੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਗ੍ਗੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਅਰੁਣੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਕਲਰਾਜਨਿਵੇਸਨੰ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਹਰਿਤੂਪਲਿਤ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਗਨ੍ਧੇਹਿ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਵਿਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਪ੍ਫਦਾਮਾਨਿ ਓਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਧੂਮੰ ਦਤ੍ਵਾ ਨਵਮਾਲਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਿੰਸੁ ''ਅਮ੍ਭੋ, ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿੰ ਯਕ੍ਖਿਨਿੰ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਸੋ ਅਤਿਵਿਯ ਉਲ਼ਾਰਸਤ੍ਤੋ ਧਿਤਿਮਾ ਞਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤਾਦਿਸੇ ਪੁਰਿਸੇ ਰਜ੍ਜੰ ਅਨੁਸਾਸਨ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬਰਟ੍ਠੰ ਸੁਖਿਤੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਰਾਜਾਨੰ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ। ਅਥ ਸਬ੍ਬੇ ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਨਾਗਰਾ ਚ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਇਮੰ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਥਾ''ਤਿ ਨਗਰੰ

ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਰਤਨਰਾਸਿਮ੍ਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਰਾਜਾਨਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਗਤਿਗਮਨਾਨਿ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ ਰਾਜਧਮ੍ਮੇ ਅਕੋਪੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੋ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੬. ''ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਅਨਵਸੇਸਕਂ, ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ ਯਥਾ ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯ।
ਏਵਂ ਸਚਿਤ੍ਤਮਨੁਰਕ੍ਖੇ, ਪਤ੍ਥਯਾਨੋ ਦਿਸਂ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਮੁਖਵਟ੍ਟਿਲੇਖਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮਭਰਿਤਂ। **ਅਨਵਸੇਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਵਸਿਞ੍ਚਨਕਂ ਅਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਕਂ ਕਤ੍ਵਾ। **ਤੇਲਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਿਲਤੇਲਪਤ੍ਤਂ। **ਪਰਿਹਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਹਰੇਯ੍ਯ, ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ। **ਏਵਂ ਸਚਿਤ੍ਤਮਨੁਰਕ੍ਖੇ**ਤਿ ਤਂ ਤੇਲਭਰਿਤਂ ਪਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚਿਤ੍ਤਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਯਾ ਗੋਚਰੇ ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਯੁਤ੍ਤਸਤਿਯਾ ਚਾਤਿ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਬਹਿਦ੍ਧਾ ਗੋਚਰੇ ਨ ਵਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਤਥਾ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਯੋਗਾਵਚਰੋ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਗੋਪੇਯ੍ਯ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ –

''ਦੁਨ੍ਨਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ ਲਹੁਨੋ, ਯਤ੍ਥਕਾਮਨਿਪਾਤਿਨੋ।
ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਮਥੋ ਸਾਧੁ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਦਨ੍ਤਂ ਸੁਖਾਵਹ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੫)।

ਤਸ੍ਮਾ –

''ਸੁਦੁਦ੍ਦਸਂ ਸੁਨਿਪੁਣਂ, ਯਤ੍ਥਕਾਮਨਿਪਾਤਿਨਂ।
ਚਿਤ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖੇਥ ਮੇਧਾਵੀ, ਚਿਤ੍ਤਂ ਗੁਤ੍ਤਂ ਸੁਖਾਵਹਂ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੬)।

ਇਦਞ੍ਚ –

''ਦੂਰਙ੍ਗਮਂ ਏਕਚਰਂ, ਅਸਰੀਰਂ ਗੁਹਾਸਯਂ।
ਯੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਂਯਮੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਮਾਰਬਨ੍ਧਨਾ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੭)।

ਇਤਰਸ੍ਸ ਪਨ –

''ਅਨਵਟ੍ਠਿਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਅਵਿਜਾਨਤੋ।
ਪਰਿਪ੍ਲਵਪਸਾਦਸ੍ਸ, ਪਞ੍ਞਾ ਨ ਪਰਿਪੂਰਤਿ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੮)।

ਥਿਰਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸਹਾਯਸ੍ਸ ਪਨ –

''ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ , ਅਨਨ੍ਵਾਹਤਚੇਤਸੋ।
ਪੁਞ੍ਞਪਾਪਪਹੀਨਸ੍ਸ, ਨਤ੍ਥਿ ਜਾਗਰਤੋ ਭਯਂ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੯)।

ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਂ –

''ਫਨ੍ਦਨਂ ਚਪਲਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਦੂਰਕ੍ਖਂ ਦੁਨ੍ਨਿਵਾਰਯਂ।
ਉਜੁਂ ਕਰੋਤਿ ਮੇਧਾਵੀ, ਉਸੁਕਾਰੋਵ ਤੇਜਨਂ''॥ (ਧ॰ ਪ॰ ੩੩)।

ਏਵਂ ਉਜੁਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਚਿਤ੍ਤਮਨੁਰਕ੍ਖੇ।

ਪਤ੍ਥਯਾਨੇ ਦਿਸਂ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੇ ਕਮ੍ਮਂ ਆਰਭਿਤ੍ਵਾ ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਸਂਸਾਰੇ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਂ ਦਿਸਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਪਿਹੇਨ੍ਤੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਰਕ੍ਖੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਾ ਪਨੇਸਾ ਦਿਸਾ ਨਾਮ? –

''ਮਾਤਾਪਿਤਾ ਦਿਸਾ ਪੁਬ੍ਬਾ, ਆਚਰਿਯਾ ਦਕ੍ਖਿਣਾ ਦਿਸਾ।
ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾ ਦਿਸਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਮਿਤ੍ਤਾਮਚ੍ਚਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾ॥

''ਦਾਸਕਮ੍ਮਕਰਾ ਹੇਟ੍ਠਾ, ਉਦ੍ਧਂ ਸਮਣਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ।
ਏਤਾ ਦਿਸਾ ਨਮਸ੍ਸੇਯ੍ਯ, ਅਲਮਤ੍ਤੋ ਕੁਲੇ ਗਿਹੀ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੩.੨੭੩) –

ਏਤ੍ਥ ਤਾਵ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਾਦਯੋ ''ਦਿਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

''ਦਿਸਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਦਿਸਾ ਚਤਸ੍ਸੋ, ਉਦ੍ਧਂ ਅਧੋ ਦਸ ਦਿਸਾ ਇਮਾਯੋ।
ਕਤਮਂ ਦਿਸਂ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਨਾਗਰਾਜਾ, ਯਮਦ੍ਦਸਾ ਸੁਪਿਨੇ ਛਬ੍ਬਿਸਾਣ''ਨ੍ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੧੬.੧੦੪) –

ਏਤ੍ਥ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦਾ ਦਿਸਾਵ ''ਦਿਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ।

''ਅਗਾਰਿਨੋ ਅਨ੍ਨਦਪਾਨਵਤ੍ਥਦਾ, ਅਵ੍ਹਾਯਿਕਾ ਤਮ੍ਪਿ ਦਿਸਂ ਵਦਨ੍ਤਿ।
ਏਸਾ ਦਿਸਾ ਪਰਮਾ ਸੇਤਕੇਤੁ, ਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖੀ ਸੁਖਿਨੋ ਭਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ॥ (ਜਾ॰ ੧.੬.੯) –

ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ ''ਦਿਸਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਇਧਾਪਿ ਤਦੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਞ੍ਹਿ ''ਖਯਂ ਵਿਰਾਗ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਹਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਅਪਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦਿਸਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਅਨਮਤਗ੍ਗੇ ਪਨ ਸਂਸਾਰੇ ਕੇਨਚਿ ਬਾਲਪੁਥੁਜ੍ਜਨੇਨ ਸੁਪਿਨੇਨਪਿ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਤਾਯ ਅਗਤਪੁਬ੍ਬਾ ਦਿਸਾ ਨਾਮਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਂ ਪਤ੍ਥਯਨ੍ਤੇਨ ਕਾਯਗਤਾਸਤਿਯਾ ਯੋਗੋ ਕਰਣੀਯੋਤਿ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਨਿਬ੍ਬਾਨੇਨ ਦੇਸਨਾਯ ਕੂਟਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰਾਜਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤੇਲਪਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੯੭] ੭. ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਜੀਵਕਞ੍ਚ ਮਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਏਕੋ ਕਿਰ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮੇਨ ਪਾਪਕੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ''ਏਹਾਵੁਸੋ, ਪਾਪਕ, ਤਿਟ੍ਠਾਵੁਸੋ, ਪਾਪਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਲੋਕੇ ਪਾਪਕਂ ਨਾਮ ਲਾਮਕਂ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਭੂਤਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਞ੍ਞਂ ਮਙ੍ਗਲ਼ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮਂ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਮਯ੍ਹਂ ਨਾਮਂ ਅਵਮਙ੍ਗਲ਼ਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਨਾਮਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਤੇ ਏਵਮਾਹਂਸੁ – ''ਆਵੁਸੋ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ, ਨਾਮੇਨ ਕਾਚਿ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਮੇਨੇਵ ਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਯੇਵ। ਤਸ੍ਸਾਯਂ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਕਿਰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕੋ ਮਙ੍ਗਲ਼ਂ ਨਾਮਂ ਆਹਰਾਪੇਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਧਮ੍ਮਸਭਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੋ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਮਨ੍ਤੇ ਵਾਚੇਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਕੋ ਮਾਣਵੋ ਪਾਪਕੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ। ਸੋ ''ਏਹਿ, ਪਾਪਕ, ਯਾਹਿ, ਪਾਪਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਨਾਮਂ ਅਵਮਙ੍ਗਲਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਨਾਮਂ ਆਹਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਆਚਰਿਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਮਯ੍ਹਂ ਨਾਮਂ ਅਵਮਙ੍ਗਲਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਮੇ ਨਾਮਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਆਚਰਿਯੋ ਅਵੋਚ ''ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਭਿਰੁਚਿਤਂ ਏਕਂ ਮਙ੍ਗਲਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਹਿ, ਆਗਤਸ੍ਸ ਤੇ ਨਾਮਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਨਾਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਗਾਮੇਨ ਗਾਮਂ ਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਨਗਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਤ੍ਥ ਚੇਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਕਾਲਕਤੋ ਜੀਵਕੋ ਨਾਮ ਨਾਮੇਨ। ਸੋ ਤਂ ਞਾਤਿਜਨੇਨ ਆਲਾਹਨਂ ਨੀਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨਾਮਕੋ ਏਸ ਪੁਰਿਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਜੀਵਕੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ। ''ਜੀਵਕੋਪਿ ਮਰਤੀ''ਤਿ? ''ਜੀਵਕੋਪਿ ਮਰਤਿ, ਅਜੀਵਕੋਪਿ ਮਰਤਿ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ, ਤ੍ਵਂ ਬਾਲੋ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਾਮੇ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਅਥੇਕਂ ਦਾਸਿਂ ਭਤਿਂ ਅਦਦਮਾਨਂ ਸਾਮਿਕਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ ''ਧਨਪਾਲੀ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਪੋਥਿਯਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਪੋਥੇਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਭਤਿਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨਸ੍ਸਾ ਨਾਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਧਨਪਾਲੀ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ਨਾਮੇਨ ਧਨਪਾਲੀ ਸਮਾਨਾਪਿ ਭਤਿਮਤ੍ਤਂ ਦਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤੀਤਿ ਧਨਪਾਲਿਯੋਪਿ ਅਧਨਪਾਲਿਯੋਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ, ਤ੍ਵਂ ਬਾਲੋ ਮਞ੍ਞੇਤਿ। ਸੋ ਨਾਮੇ ਮਜ੍ਝਤ੍ਤਤਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਕਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹੋਮ੍ਹਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਪਨ ਤੇ ਨਾਮ''ਨ੍ਤਿ? ''ਪਨ੍ਥਕੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਪਨ੍ਥਕੋਪਿ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਪਨ੍ਥਕੋਪਿ ਅਪਨ੍ਥਕੋਪਿ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹੋ ਹੋਤਿ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਬਾਲੋ ਮਞ੍ਞੇਤਿ''। ਸੋ ਨਾਮੇ ਅਤਿਮਜ੍ਝਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਤਾਤ, ਨਾਮਂ ਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਚਰਿਯ, ਜੀਵਕਾਪਿ ਨਾਮ ਮਰਨ੍ਤਿ ਅਜੀਵਕਾਪਿ, ਧਨਪਾਲਿਯੋਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਧਨਪਾਲਿਯੋਪਿ, ਪਨ੍ਥਕਾਪਿ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਪਨ੍ਥਕਾਪਿ, ਨਾਮਂ ਨਾਮ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ, ਨਾਮੇਨ ਸਿਦ੍ਧਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਮ੍ਮੇਨੇਵ ਸਿਦ੍ਧਿ। ਅਲਂ ਮਯ੍ਹਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਨਾਮੇਨ, ਤਦੇਵ ਮੇ ਨਾਮਂ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੇਨ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਕਤਞ੍ਚ ਸਂਸਨ੍ਦੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੭. ''ਜੀਵਕਞ੍ਚ ਮਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ, ਧਨਪਾਲਿਞ੍ਚ ਦੁਗ੍ਗਤਂ।
ਪਨ੍ਥਕਞ੍ਚ ਵਨੇ ਮੂਲ੍ਹਂ, ਪਾਪਕੋ ਪੁਨਰਾਗਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪੁਨਰਾਗਤੋ**ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤੋ, ਰ-ਕਾਰੋ ਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕੋ ਇਦਾਨਿਪਿ ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਕੋਯੇਵ, ਆਚਰਿਯਪਰਿਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੯੮] ੮. ਕੂਟਵਾਣਿਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਾਧੁ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੂਟਵਾਣਿਜਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਏਕਤੋ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਭਣ੍ਡਂ ਸਕਟੇਨਾਦਾਯ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਲਾਭਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਬਹੂ ਦਿਵਸੇ ਦੁਬ੍ਭੋਜਨੇਨ ਦੁਕ੍ਖਸੇਯ੍ਯਾਯ ਕਿਲਨ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਸੁਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਜੀਰਕੇਨ ਮਰਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥਾਹਂ ਇਮਂ ਭਣ੍ਡਂ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਤਸ੍ਸ ਦਾਰਕਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਅਜ੍ਜ ਭਾਜੇਸ੍ਸਾਮ, ਸ੍ਵੇ ਭਾਜੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਭਣ੍ਡਂ ਭਾਜੇਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਿ। ਅਥ ਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਅਕਾਮਕਂ ਨਿਪ੍ਪੀਲੇਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰੋ ''ਅਤਿਪਪਞ੍ਚੋ ਤੇ ਕਤੋ, ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਚਿਰੇਨ ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ

ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ ਖੋ ਸੋ, ਉਪਾਸਕ, ਇਦਾਨੇਵ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋਯੇਵ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤਂ ਵਞ੍ਚੇਤੁਕਾਮੋ ਜਾਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇਪਿ ਵਞ੍ਚੇਤੁਂ ਉਸ੍ਸਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਵਾਣਿਜਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਨਾਮਗ੍ਗਹਣਦਿਵਸੇ ਚਸ੍ਸ ''ਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾਣਿਜੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ''ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਕਟਸਤੇਹਿ ਭਣ੍ਡਂ ਆਦਾਯ ਜਨਪਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਣਿਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧਲਾਭਾ ਪੁਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਭਣ੍ਡਭਾਜਨਕਾਲੇ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ ਆਹ ''ਮਯਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ''ਤ੍ਵਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਅਹਂ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ। ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਏਕਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਅਰਹਤਿ, ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ ਦ੍ਵੇ''ਤਿ। ''ਨਨੁ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਭਣ੍ਡਮੂਲਕਮ੍ਪਿ ਗੋਣਾਦਯੋਪਿ ਸਮਸਮਾਯੇਵ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਲਦ੍ਧੁਂ ਅਰਹਸੀ''ਤਿ। ''ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤਭਾਵੇਨਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਕਥਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਕਲਹਂ ਅਕਂਸੁ।

ਤਤੋ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ ''ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਿਤਰਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਸੁਸਿਰਰੁਕ੍ਖੇ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹੇਸੁ ਆਗਤੇਸੁ 'ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਲਦ੍ਧੁਂ ਅਰਹਤੀ'ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਮਯ੍ਹਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾਨਂ ਯੁਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਾ ਅਯੁਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਾ ਏਸਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਜਾਨਾਤਿ, ਏਹਿ, ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਂ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਟ੍ਟਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਸਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਕਥੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਯ੍ਯੇ, ਅਯਂ ਪਣ੍ਡਿਤੋ, ਅਹਂ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ। ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਏਕਤੋ ਵੋਹਾਰੋ ਕਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਕੇਨ ਕਿਂ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਏਕੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ, ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਵਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਅਟ੍ਟਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਦੇਵਤਾਭਾਵਂ ਵਾ ਅਦੇਵਤਾਭਾਵਂ ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਲਾਲਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਿਰਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਅਦਾਸਿ, ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਪਿਤਾ ਜਾਲਾਯ ਫੁਟ੍ਠਕਾਲੇ ਅਡ੍ਢਜ੍ਝਾਮੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਉਪਰਿ ਆਰੁਯ੍ਹ ਸਾਖਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਓਲਮ੍ਬਨ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੮. ''ਸਾਧੁ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮ, ਨ ਤ੍ਵੇਵ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੇਨ ਪੁਤ੍ਤੇਨ, ਮਨਮ੍ਹਿ ਉਪਕੂਲ਼ਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਾਧੁ ਖੋ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਨਾਮਾ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਲੋਕੇ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਕਾਰਣਾਕਾਰਣਞ੍ਞੂ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸਾਧੁ ਸੋਭਨੋ। **ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਨਾਮਮਤ੍ਤੇਨ ਅਤਿਪਣ੍ਡਿਤੋ ਕੂਟਪੁਰਿਸੋ ਨ ਤ੍ਵੇਵ ਵਰਂ। **ਮਨਮ੍ਹਿ ਉਪਕੂਲ਼ਿਤੋ**ਤਿ ਥੋਕੇਨਮ੍ਹਿ ਝਾਮੋ, ਅਡ੍ਢਜ੍ਝਾਮਕੋਵ ਮੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮਞ੍ਞੇਵ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਸ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇਪਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜੋਯੇਵ, ਪਣ੍ਡਿਤਵਾਣਿਜੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੂਟਵਾਣਿਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੯੯] ੯. ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸਮਾਗਤਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਥੁਜ੍ਜਨਪੁਚ੍ਛਾਪਞ੍ਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ । ਵਤ੍ਥੁ **ਸਰਭਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੩੪ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਸਮਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਦਸਬਲੇਨ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਕਥਿਤਂ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਬਜਾਕਾਸੀ''ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥਯਮਾਨਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ

“ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯਾ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਭਾਸਿਤਂ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਬ੍ਯਾਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਬ੍ਯਾਕਾਸਿਯੇਵਾ”ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਪਰਿਵਾਰੋਪਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਤਾਪਸਸਤਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥਸ੍ਸ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਉਪਡ੍ਢਂ ਇਸਿਗਣਂ ਆਦਾਯ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਸਮਯੋ ਜਾਤੋ। ਅਥ ਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ “ਆਚਰਿਯ, ਕਤਰੋ ਵੋ ਗੁਣੋ ਲਦ੍ਧੋ”ਤਿ ਅਧਿਗਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ “ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀ”ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਭਸ੍ਸਰਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਾ ਹਿ ਅਰੂਪਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਅਭਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਤ੍ਤਾ ਆਰੁਪ੍ਪੇ ਨ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਨ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ “ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਗਮੋ ਨਤ੍ਥੀ”ਤਿ ਆਲ਼ਾਹਨੇ ਸਕ੍ਕਾਰਂ ਨ ਕਰਿਂਸੁ।

ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ “ਕਹਂ ਆਚਰਿਯੋ”ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ “ਕਾਲਕਤੋ”ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ “ਅਪਿ ਆਚਰਿਯਂ ਅਧਿਗਮਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਥਾ”ਤਿ ਆਹ। “ਆਮ, ਪੁਚ੍ਛਿਮ੍ਹਾ”ਤਿ। “ਕਿਂ ਕਥੇਸੀ”ਤਿ? “ਨਤ੍ਥਿ ਕਿਞ੍ਚੀਤਿ ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਨ ਕਤੋ”ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ “ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਵਚਨਤ੍ਥਂ ਨ ਜਾਨਾਥ, ਆਕਿਞ੍ਚਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭੀ ਆਚਰਿਯੋ”ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਪਿ ਨ ਸਦ੍ਦਹਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ “ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਮਮ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਨ ਸਦ੍ਦਹਨ੍ਤਿ। ਇਮਂ ਤੇਸਂ ਕਾਰਣਂ ਪਾਕਟਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ”ਤਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦਮਤ੍ਥਕੇ ਮਹਨ੍ਤੇਨਾਨੁਭਾਵੇਨ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਾਨੁਭਾਵਂ ਵਣ੍ਣੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੯੯. “ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਸਮਾਗਤਾਨਂ, ਕਨ੍ਦੇਯ੍ਯੁਂ ਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਪਞ੍ਞਾ।
ਏਕੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਪਞ੍ਞੋ, ਯੋ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਜਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥ”ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਅਤਿਰੇਕਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ। **ਸਮਾਗਤਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਜਾਨਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾਨਂ ਬਾਲਾਨਂ। **ਕਨ੍ਦੇਯ੍ਯੁਂ ਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਪਞ੍ਞਾ**ਤਿ ਤੇ ਏਵਂ ਸਮਾਗਤਾ ਅਪਞ੍ਞਾ ਇਮੇ ਬਾਲਤਾਪਸਾ ਵਿਯ ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਰੋਦੇਯ੍ਯੁਂ ਪਰਿਦੇਵੇਯ੍ਯੁਂ, ਰੋਦਮਾਨਾਪਿ ਪਨ ਅਤ੍ਥਂ ਵਾ ਕਾਰਣਂ ਵਾ ਨੇਵ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਏਕੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਪਞ੍ਞੋ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਨਂ ਬਾਲਾਨਂ ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਤੋਪਿ ਏਕੋ ਪਣ੍ਡਿਤਪੁਰਿਸੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਵਰਤਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕੀਦਿਸੋ ਸਪਞ੍ਞੋਤਿ? **ਯੋ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਜਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥਂ** ਅਯਂ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਵਿਯਾਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋਵ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਗਣਂ ਬੁਜ੍ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਤੇਪਿ ਤਾਪਸਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – “ਤਦਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ”ਨ੍ਤਿ।

ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੦੦] ੧੦. ਅਸਾਤਰੂਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਾਤਂ ਸਾਤਰੂਪੇਨਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਕੁਣ੍ਡਿਯਨਗਰਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਣ੍ਡਧਾਨਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਲਿਯਰਾਜਧੀਤਰਂ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਂ ਉਪਾਸਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਹਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਗਬ੍ਭਂ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ਼੍ਹਗਬ੍ਭਾ ਅਹੋਸਿ, ਅਧਿਮਤ੍ਤਾ ਵੇਦਨਾ ਪਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸਾ ਏਵਂ ਅਧਿਮਤ੍ਤਵੇਦਨਾਭਿਭੂਤਾਪਿ “ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਵਤ ਸੋ ਭਗਵਾ, ਯੋ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ

ਪਹਾਨਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤਿ। ਸੁਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ ਵਤ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸਾਵਕਸਙ੍ਘੋ, ਯੋ ਏਵਰੂਪਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਪਹਾਨਾਯ ਪਟਿਪਨ੍ਨੋ। ਸੁਸੁਖਂ ਵਤ ਨਿਬ੍ਬਾਨਂ, ਯਤ੍ਥੇਵ ਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ (ਉਦਾ॰ ੧੮) ਇਮੇਹਿ ਤੀਹਿ ਵਿਤਕ੍ਕੇਹਿ ਅਧਿਵਾਸੇਸਿ। ਸਾ ਸਾਮਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸੇਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਵਨ੍ਦਨਸਾਸਨਞ੍ਚ ਆਰੋਚੇਤੁਂ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਵਨ੍ਦਨਸਾਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾਵ ''ਸੁਖਿਨੀ ਹੋਤੁ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾ ਕੋਲਿਯਧੀਤਾ, ਸੁਖਿਨੀ ਅਰੋਗਾ ਅਰੋਗਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਤੂ''ਤਿ ਆਹ। ਸਹ ਵਚਨੇਨੇਵ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾ ਕੋਲਿਯਧੀਤਾ ਸੁਖਿਨੀ ਅਰੋਗਾ ਅਰੋਗਂ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਿਜਾਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ ਵਤ, ਭੋ''ਤਿ ਅਤਿਵਿਯ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਆਨੁਭਾਵੇਨ ਅਚ੍ਛਰਿਯਬ੍ਭੁਤਚਿਤ੍ਤਜਾਤੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾਪਿ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਪੁਨ ਨਿਮਨ੍ਤਨਤ੍ਥਾਯ ਤਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਮਹਾਮੋਗ੍ਗਲ੍ਲਾਨਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਕੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖੋ ਸਙ੍ਘੋ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾਯ ਦਾਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਥੇਰਂ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇਨ। ਸਤ੍ਤਮੇ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਸੀਵਲਿਕੁਮਾਰਂ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਞ੍ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਞ੍ਚ ਵਨ੍ਦਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤਤ੍ਥੇਰਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੀਤੇ ਥੇਰੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ''ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ, ਸੀਵਲਿ, ਖਮਨੀਯ''ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਮਕਾਸਿ। ਸੋ ''ਕੁਤੋ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸੁਖਂ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕੁਮ੍ਭਿਯਂ ਵਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਵਰੂਪਂ ਕਥਂ ਕਥੇਸਿ। ਸੁਪ੍ਪਾਵਾਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਤਾਹਜਾਤੋ ਮੇ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਨੁਬੁਦ੍ਧੇਨ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤੀ''ਤਿ ਸੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਪਿ ਨੁ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸੇ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਏਵਰੂਪੇ ਪੁਤ੍ਤੇ ਇਚ੍ਛਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸਚੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਵਰੂਪੇ ਅਞ੍ਞੇ ਸਤ੍ਤ ਪੁਤ੍ਤੇ ਲਭੇਯ੍ਯਂ, ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯਮੇਵਾਹ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸੀਵਲਿਕੁਮਾਰੋਪਿ ਖੋ ਸਤ੍ਤਵਸ੍ਸਿਕਕਾਲੇਯੇਵ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਸ੍ਸੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਲਾਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਥਵਿਂ ਉਨ੍ਨਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਵਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਏਤਦਗ੍ਗਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਆਵੁਸੋ, ਸੀਵਲਿਤ੍ਥੇਰੋ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੋ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞੋ ਪਤ੍ਥਿਤਪਤ੍ਥਨੋ ਪਚ੍ਛਿਮਭਵਿਕਸਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕੁਮ੍ਭਿਯਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿ, ਅਹੋ ਮਾਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਨੁਭਵਿਂਸੁ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੂ''ਤਿ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਤ੍ਥਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸੀਵਲਿਨੋ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਤੋਵ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕੁਮ੍ਭਿਯਂ ਨਿਵਾਸੋ ਚ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਿ ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਮੂਲਕਾਵ, ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾਯਪਿ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਗਬ੍ਭਪਰਿਹਰਣਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਦੁਕ੍ਖਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਮ੍ਮਮੂਲਕਮੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਕੁਚ੍ਛਿਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਕੋਸਲਮਹਾਰਾਜਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਬਲੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਮਰਣਕਾਲੇ ਨਿਦ੍ਧਮਨਦ੍ਵਾਰੇਨ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਬਲਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸਿ ''ਰਜ੍ਜਂ ਵਾ ਦੇਤੁ ਯੁਦ੍ਧਂ ਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ''ਯੁਦ੍ਧਂ ਦੇਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਰਾਜਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਪਨ ਮਾਤਾ ਤਂ ਸਾਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਸਞ੍ਚਾਰਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਪਰਿਵਾਰੇਤੁ, ਤਤੋ ਦਾਰੁਦਕਭਤ੍ਤਪਰਿਕ੍ਖਯੇਨ ਕਿਲਨ੍ਤਮਨੁਸ੍ਸਂ ਨਗਰਂ ਵਿਨਾਵ ਯੁਦ੍ਧੇਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੋ ਮਾਤੁ ਸਾਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਸਞ੍ਚਾਰਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਰੁਨ੍ਧਿ, ਨਾਗਰਾ ਸਞ੍ਚਾਰਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸਤ੍ਤਮੇ ਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਸੀਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਪਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸੋ ਏਤਰਹਿ ਸਤ੍ਤ ਦਿਵਸਾਨਿ ਸਦ੍ਵਾਰਂ ਪਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਰੁਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਕਮ੍ਮਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦੇਨ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਲੋਹਿਤਕੁਮ੍ਭਿਯਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਭਾਵਂ ਆਪਜ੍ਜਿ। ਯਂ ਪਨ ਸੋ ਪਦੁਮੁਤ੍ਤਰਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇ ''ਲਾਭੀਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਭਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਮਹਾਦਾਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਥਨਂ ਅਕਾਸਿ, ਯਞ੍ਚ ਵਿਪਸ੍ਸਿਬੁਦ੍ਧਕਾਲੇ ਨਾਗਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਹਸ੍ਸਗ੍ਘਨਕਂ ਗੁਲ਼ਦਧਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਥਨਮਕਾਸਿ, ਤਸ੍ਸਾਨੁਭਾਵੇਨ ਲਾਭੀਨਂ ਅਗ੍ਗੋ ਜਾਤੋ। ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾਪਿ ''ਨਗਰਂ ਰੁਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਪੇਸਿਤਭਾਵੇਨ ਸਤ੍ਤ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਕੁਚ੍ਛਿਨਾ ਗਬ੍ਭਂ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਮੂਲ੍ਹਗਬ੍ਭਾ ਜਾਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੦.''ਅਸਾਤਂ ਸਾਤਰੂਪੇਨ, ਪਿਯਰੂਪੇਨ ਅਪ੍ਪਿਯਂ।
ਦੁਕ੍ਖਂ ਸੁਖਸ੍ਸ ਰੂਪੇਨ, ਪਮਤ੍ਤਮਤਿਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਾਤਂ ਸਾਤਰੂਪੇਨਾ**ਤਿ ਅਮਧੁਰਮੇਵ ਮਧੁਰਪਤਿਰੂਪਕੇਨ। **ਪਮਤ੍ਤਮਤਿਵਤ੍ਤਤੀ**ਤਿ ਅਸਾਤਂ ਅਪ੍ਪਿਯਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਤਿਵਿਧਮ੍ਪਿ ਏਤੇਨ ਸਾਤਰੂਪਾਦਿਨਾ ਆਕਾਰੇਨ ਸਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸਵਸੇਨ ਪਮਤ੍ਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਅਤਿਵਤ੍ਤਤਿ ਅਭਿਭਵਤਿ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਦਂ ਭਗਵਤਾ ਯਞ੍ਚ ਤੇ ਮਾਤਾਪੁਤ੍ਤਾ ਇਮਿਨਾ ਗਬ੍ਭਪਰਿਹਰਣਗਬ੍ਭਵਾਸਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਅਸਾਤਾਦਿਨਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਗਰਰੁਨ੍ਧਨਸਾਤਾਦਿਪਤਿਰੂਪਕੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਾ, ਯਞ੍ਚ ਇਦਾਨਿ ਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਪੁਨਪਿ ਸਤ੍ਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਏਵਰੂਪਂ ਅਸਾਤਂ ਅਪ੍ਪਿਯਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਪੇਮਵਤ੍ਥੁਭੂਤੇਨ ਪੁਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਸਾਤਾਦਿਪਤਿਰੂਪਕੇਨ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਟਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਥਾ ਅਵਚ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਨਗਰਂ ਰੁਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਸੀਵਲਿ ਅਹੋਸਿ, ਮਾਤਾ ਸੁਪ੍ਪਵਾਸਾ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਾਤਰੂਪਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਲਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਦਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਲਿਤ੍ਤਤੇਜਂ ਮਹਾਸਾਰਂ, ਵਿਸ੍ਸਾਸ ਲੋਮਹਂਸਨਂ।
ਸੁਦਸ੍ਸਨ ਤੇਲਪਤ੍ਤਂ, ਨਾਮਸਿਦ੍ਧਿ ਕੂਟਵਾਣਿਜਂ।
ਪਰੋਸਹਸ੍ਸ ਅਸਾਤਰੂਪਨ੍ਤਿ॥

ਮਜ੍ਝਿਮਪਣ੍ਣਾਸਕੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

੧੧. ਪਰੋਸਤਵਗ੍ਗੋ

[੧੦੧] ੧. ਪਰੋਸਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

੧੦੧.''ਪਰੋਸਤਞ੍ਚੇਪਿ ਸਮਾਗਤਾਨਂ, ਝਾਯੇਯ੍ਯੁਂ ਤੇ ਵਸ੍ਸਸਤਂ ਅਪਞ੍ਞਾ।
ਏਕੋਵ ਸੇਯ੍ਯੋ ਪੁਰਿਸੋ ਸਪਞ੍ਞੋ, ਯੋ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਵਿਜਾਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥ''ਨ੍ਤਿ॥ –

ਇਦਂ ਜਾਤਕਂ ਵਤ੍ਥੁਤੋ ਚ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਤੋ ਚ ਸਮੋਧਾਨਤੋ ਚ ਪਰੋਸਹਸ੍ਸਜਾਤਕਸਦਿਸਮੇਵ। ਕੇਵਲਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ''ਞਾਯੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਪਦਮਤ੍ਤਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ। ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ – ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਅਪਞ੍ਞਾ ਞਾਯੇਯ੍ਯੁਂ ਓਲੋਕੇਯ੍ਯੁਂ ਉਪਧਾਰੇਯ੍ਯੁਂ, ਏਵਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਾਪਿ ਪਨ ਅਤ੍ਥਂ ਵਾ ਕਾਰਣਂ ਵਾ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਾਸਿਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਏਕੋਵ ਸਪਞ੍ਞੋ ਸੇਯ੍ਯੋਤਿ।

ਪਰੋਸਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੦੨] ੨. ਪਣ੍ਣਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਦੁਕ੍ਖਫੁਟ੍ਠਾਯ ਭਵੇਯ੍ਯ ਤਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਪਣ੍ਣਿਕਂ ਉਪਾਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਉਪਾਸਕੋ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਮੂਲਪਣ੍ਣਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਲਾਬੁਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾਦੀਨਿ ਚ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਤਸ੍ਸੇਕਾ ਧੀਤਾ ਅਭਿਰੂਪਾ ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਆਚਾਰਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ ਕੇਵਲਂ ਨਿਚ੍ਚਪ੍ਪਹਸਿਤਮੁਖਾ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਮਾਨਕੁਲੇਸੁ ਵਾਰੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੇਸੁ ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਵਾਰੇਯ੍ਯਂ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਨਿਚ੍ਚਪ੍ਪਹਸਿਤਮੁਖਾ। ਕੁਮਾਰਿਕਾਧਮ੍ਮੇ ਪਨ ਅਸਤਿ ਕੁਮਾਰਿਕਾਯ ਪਰਕੁਲਂ ਗਤਾਯ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਗਰਹਾ ਹੋਤਿ, 'ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਕੁਮਾਰਿਕਾਧਮ੍ਮੋ, ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵੀਮਂਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਧੀਤਰਂ ਪਚ੍ਛਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੀਮਂਸਨਵਸੇਨ ਕਿਲੇਸਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਰਹਸ੍ਸਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਣ੍ਹਿ। ਸਾ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਾਵ ਰੋਦਨ੍ਤੀ ਕਨ੍ਦਨ੍ਤੀ ''ਅਯੁਤ੍ਤਮੇਤਂ, ਤਾਤ, ਉਦਕਤੋ ਅਗ੍ਗਿਪਾਤੁਭਾਵਸਦਿਸਂ, ਮਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਮ੍ਮ, ਮਯਾ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਤ੍ਵਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹਿਤਾ, ਨ ਚ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ। ਵਦੇਹਿ, ਅਤ੍ਥਿ ਦਾਨਿ ਤੇ ਕੁਮਾਰਿਕਾਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਤਾਤ, ਅਤ੍ਥਿ । ਮਯਾ ਹਿ ਲੋਭਵਸੇਨ ਨ ਕੋਚਿ ਪੁਰਿਸੋ ਓਲੋਕਿਤਪੁਬ੍ਬੋ''ਤਿ। ਸੋ ਧੀਤਰਂ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਕੁਲਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦਿਹਤ੍ਥੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ, ''ਚਿਰਸ੍ਸਮਾਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਉਪਾਸਕ, ਕੁਮਾਰਿਕਾ ਚਿਰਂ ਪਟ੍ਠਾਯ ਆਚਾਰਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਵ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਨ ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਂ ਵੀਮਂਸਸਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਵੀਮਂਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਪਣ੍ਣਿਕਉਪਾਸਕੋਤਿ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸਦਿਸਮੇਵ। ਤੇਨ ਪਨ ਸਾ ਵੀਮਂਸਨਤ੍ਥਾਯ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਾ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੨.''ਯੋ ਦੁਕ੍ਖਫੁਟ੍ਠਾਯ ਭਵੇਯ੍ਯ ਤਾਣਂ, ਸੋ ਮੇ ਪਿਤਾ ਦੁਬ੍ਭਿ ਵਨੇ ਕਰੋਤਿ।
ਸਾ ਕਸ੍ਸ ਕਨ੍ਦਾਮਿ ਵਨਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ, ਯੋ ਤਾਯਿਤਾ ਸੋ ਸਹਸਂ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ ਦੁਕ੍ਖਫੁਟ੍ਠਾਯ ਭਵੇਯ੍ਯ ਤਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕੇਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ ਫੁਟ੍ਠਾਯ ਤਾਯਿਤਾ ਪਰਿਤਾਯਿਤਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਸੋ ਮੇ ਪਿਤਾ ਦੁਬ੍ਭਿ ਵਨੇ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਦੁਕ੍ਖਪਰਿਤਾਯਕੋ ਪਿਤਾਵ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਏਵਰੂਪਂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਾਯ ਧੀਤਰਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਾਤੁਂ ਮਞ੍ਞਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਾ ਕਸ੍ਸ ਕਨ੍ਦਾਮੀ**ਤਿ ਕਸ੍ਸ ਰੋਦਾਮਿ, ਕੋ ਮੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਯੋ ਤਾਯਿਤਾ ਸੋ ਸਹਸਂ ਕਰੋਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਮਯ੍ਹਂ ਤਾਯਿਤਾ ਰਕ੍ਖਿਤਾ ਅਵਸ੍ਸਯੋ ਭਵਿਤੁਂ ਅਰਹਤਿ, ਸੋ ਪਿਤਾਯੇਵ ਸਾਹਸਿਕਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਥ ਨਂ ਪਿਤਾ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਰਕ੍ਖਿਤਤ੍ਤਾਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਤਾਤ ਰਕ੍ਖਿਤੋ ਮੇ ਅਤ੍ਤਾ''ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਕੁਲਂ ਪੇਸੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਾਸਕੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

ਤਦਾ ਪਿਤਾ ਏਤਰਹਿ ਪਿਤਾਵ, ਧੀਤਾ ਚ ਏਤਰਹਿ ਧੀਤਾਵ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਤੋ ਦਿਟ੍ਠਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਪਣ੍ਣਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੦੩] ੩. ਵੇਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਤ੍ਥ ਵੇਰੀ ਨਿਵਿਸਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਕਿਰ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਸਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਗੋਣੇ ਪਾਜੇਤ੍ਵਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਿਹਾਰਂ ਗਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਗਹਪਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਵਿਲਮ੍ਬਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਮਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਗਾਮਕਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਚੋਰੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾਵ ਵੇਗੇਨ ਗੋਣੇ ਪਾਜੇਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਮੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਯਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ‘‘ਚੋਰਾਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਭਯਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਉਦਾਨਵਸੇਨ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੩.‘‘ਯਤ੍ਥ ਵੇਰੀ ਨਿਵਿਸਤਿ, ਨ ਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਦਿਰਤ੍ਤਂ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਤਿ ਵੇਰਿਸੂ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵੇਰੀ**ਤਿ ਵੇਰਚੇਤਨਾਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੋ। **ਨਿਵਿਸਤੀ**ਤਿ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ। **ਨ ਵਸੇ ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ**ਤਿ ਸੋ ਵੇਰੀਪੁਗ੍ਗਲੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਣ੍ਡਿਚ੍ਚੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਨ ਵਸੇਯ੍ਯ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਏਕਰਤ੍ਤਂ ਦਿਰਤ੍ਤਂ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਖਂ ਵਸਤਿ ਵੇਰਿਸੂ**ਤਿ, ਵੇਰੀਨਞ੍ਹਿ ਅਨ੍ਤਰੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਏਕਾਹਮ੍ਪਿ ਦ੍ਵੀਹਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਵਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਅਹਮੇਵ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਵੇਰਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੦੪] ੪. ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਅਟ੍ਠਜ੍ਝਗਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਂ ਪਨ ਜਾਤਕਂ ਕਸ੍ਸਪਬੁਦ੍ਧਕਾਲਿਕਂ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਉਰਚਕ੍ਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਪਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਕੋ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਭਨ੍ਤੇ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ’’ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਤਯਾ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੪.‘‘ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਅਟ੍ਠਜ੍ਝਗਮਾ, ਅਟ੍ਠਾਹਿਪਿ ਚ ਸੋਲ਼ਸ।
ਸੋਲ਼ਸਾਹਿ ਚ ਬਾਤ੍ਤਿਂਸ, ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਂ ਚਕ੍ਕਮਾਸਦੋ।
ਇਚ੍ਛਾਹਤਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ, ਚਕ੍ਕਂ ਭਮਤਿ ਮਤ੍ਥਕੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਬ੍ਭਿ ਅਟ੍ਠਜ੍ਝਗਮਾ**ਤਿ ਸਮੁਦ੍ਦਨ੍ਤਰੇ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਮਾਨਪੇਤਿਯੋ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਾਹਿ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਤਾਯ ਪਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਪਰਾ ਅਟ੍ਠ ਅਧਿਗਤੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਪਦਦ੍ਵਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਅਤ੍ਰਿਚ੍ਛਂ ਚਕ੍ਕਮਾਸਦੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਸਕਲਾਭੇਨ ਅਸਨ੍ਤੁਟ੍ਠੋ ਅਤ੍ਰ ਅਤ੍ਰ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਰਤੋ ਪਰਤੋ ਲਾਭਂ ਪਤ੍ਥੇਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਚਕ੍ਕਮਾਸਦੋ ਇਦਂ ਉਰਚਕ੍ਕਂ ਪਤ੍ਤੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਏਵਂ **ਇਚ੍ਛਾਹਤਸ੍ਸ ਪੋਸਸ੍ਸ** ਤਣ੍ਹਾਯ ਹਤਸ੍ਸ ਉਪਹਤਸ੍ਸ ਤਵ **ਚਕ੍ਕਂ ਭਮਤਿ ਮਤ੍ਥਕੇ**। ਪਾਸਾਣਚਕ੍ਕਂ, ਅਯਚਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਖੁਰਧਾਰਂ ਅਯਚਕ੍ਕਂ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਤਨਵਸੇਨ ਭਮਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਵਮਾਹ। ਵਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ। ਸੋਪਿ ਨੇਰਯਿਕਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਾਪੇ ਖੀਣੇ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕੋ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਦੇਵਪੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੦੫] ੫. ਦੁਬ੍ਬਲਕਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੁਮ੍ਪੇਤਂ ਵਨੇ ਕਟ੍ਠਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਤ੍ਤਸਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਏਕੋ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਵਾਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵੀਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਕ੍ਖਦਣ੍ਡਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਿਚਤੁਪ੍ਪਦਾਨਂ ਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਮਹਾਰਵਂ ਰਵਨ੍ਤੋ ਪਲਾਯਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਹਿ ''ਮਰਿਤਬ੍ਬਂ ਮਯਾ''ਤਿ ਸਤਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਹਿ ਸੋ ''ਅਹਂ ਮਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਜਾਨੇਯ੍ਯ, ਨ ਮਰਣਂ ਭਾਯੇਯ੍ਯ। ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਅਭਾਵਿਤਤ੍ਤਾਵ ਭਾਯਤਿ । ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਮਰਣਭੀਰੁਕਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਮਰਣਂ ਭਾਯਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ 'ਅਵਸ੍ਸਂ ਮਯਾ ਮਰਿਤਬ੍ਬ'ਨ੍ਤਿ ਮਰਣਸ੍ਸਤਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਭਾਵੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾ ਏਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਹੋਥ, ਨਾਯਂ ਇਦਾਨੇਵ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਆਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੁਂ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਤਂ ਆਲ਼ਾਨੇ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤੋਮਰਹਤ੍ਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਕਾਰਿਯਮਾਨੋ ਵੇਦਨਂ ਅਧਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਆਲ਼ਾਨਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਮਰਣਭੀਰੁਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਵਾਤਸਦ੍ਦਾਨਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਸੋਣ੍ਡਂ ਵਿਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਲਾਯਤਿ, ਆਲ਼ਾਨੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਆਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣਂ ਕਰਣਕਾਲੋ ਵਿਯਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਕਾਯਸ੍ਸਾਦਂ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾਦਂ ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ।

ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੫.''ਬਹੁਮ੍ਪੇਤਂ ਵਨੇ ਕਟ੍ਠਂ, ਵਾਤੋ ਭਞ੍ਜਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਂ।
ਤਸ੍ਸ ਚੇ ਭਾਯਸਿ ਨਾਗ, ਕਿਸੋ ਨੂਨ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – ਯਂ ਏਤਂ ਦੁਬ੍ਬਲਂ ਕਟ੍ਠਂ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਦਿਭੇਦੋ ਵਾਤੋ ਭਞ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਨੇ ਬਹੁਂ ਸੁਲਭਂ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ। ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਸ ਭਾਯਸਿ, ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇ ਨਿਚ੍ਚਂ ਭੀਤੋ ਮਂਸਲੋਹਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਿਸੋ ਨੂਨ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨ

ਵਨੇ ਤਵ ਭਯਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਾ ਭਾਯੀਤਿ।

ਏਵਂ ਦੇਵਤਾ ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ, ਸੋਪਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਨਾਗੋ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਲਕਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੦੬] ੬. ਉਦਞ੍ਚਨੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਖਂ ਵਤ ਮਂ ਜੀਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਪਲੋਭਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਵਤ੍ਥੁ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੪੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚ੍ਚਂ, ਭਗਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਤ੍ਥ ਤੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੀਲਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਮਾਨੋ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੁਖਂ ਲਭੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇਤਿ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁਪਿ ਚੂਲ਼ਨਾਰਦਕਸ੍ਸਪਜਾਤਕੇਯੇਵ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਯਂ ਫਲਾਫਲੇ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਚੂਲ਼ਤਾਪਸਂ ਏਤਦਵੋਚ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਦਾਰੂਨਿ ਆਹਰਸਿ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਆਹਰਸਿ, ਅਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਸਿ, ਅਜ੍ਜ ਪਨ ਏਕਮ੍ਪਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਦੁਮ੍ਮੁਖੋ ਪਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤੋ ਨਿਪਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ? ''ਤਾਤ, ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਤੇਸੁ ਏਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਂ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ ਆਰਭਿ, ਅਹਂ ਪਨ 'ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੋ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਨ ਗਚ੍ਛਿਂ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਨਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਇਦਾਨਿ ਗਚ੍ਛਾਮਹਂ ਤਾਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਏਤਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਤਾਤ, ਗਚ੍ਛ, ਏਸਾ ਪਨ ਤਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਯਦਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਪ੍ਪਿਲੋਣਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿ ਵਾ ਪਨਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ 'ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚਾਹਰਾ'ਤਿ ਤਂ ਕਿਲਮੇਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਮਯ੍ਹਂ ਗੁਣਂ ਸਰਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਇਧੇਵ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਂ ਗਮੇਤ੍ਵਾ ''ਮਂਸਂ ਆਹਰ, ਮਚ੍ਛਂ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਯੇਨ ਯੇਨ ਅਤ੍ਥਿਕਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਆਹਰਾਪੇਤਿ। ਤਦਾ ਸੋ ''ਅਯਂ ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸਂ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਕਾਰਂ ਵਿਯ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪੀਲ਼ੇਤੀ''ਤਿ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤਕੋਵ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੬.''ਸੁਖਂ ਵਤ ਮਂ ਜੀਵਨ੍ਤਂ, ਪਚਮਾਨਾ ਉਦਞ੍ਚਨੀ।
ਚੋਰੀ ਜਾਯਪ੍ਪਵਾਦੇਨ, ਤੇਲਂ ਲੋਣਞ੍ਚ ਯਾਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਖਂ ਵਤ ਮਂ ਜੀਵਨ੍ਤਨ੍ਤਿ** ਤਾਤ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਮਂ ਸੁਖਂ ਜੀਵਨ੍ਤਂ। **ਪਚਮਾਨਾਤਿ** ਤਾਪਯਮਾਨਾ ਪੀਲ਼ਯਮਾਨਾ, ਯਂ ਯਂ ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਪਚਮਾਨਾ। ਉਦਕਂ ਅਞ੍ਚਨ੍ਤਿ ਏਤਾਯਾਤਿ **ਉਦਞ੍ਚਨੀ,** ਚਾਟਿਤੋ ਵਾ ਕੂਪਤੋ ਵਾ ਉਦਕਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਨਘਟਿਕਾਯੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਸਾ ਪਨ ਉਦਞ੍ਚਨੀ ਵਿਯ, ਉਦਕਂ ਵਿਯ ਘਟਿਕਾ, ਯੇਨ ਯੇਨਤ੍ਥਿਕਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਆਕਡ੍ਢਤਿਯੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਚੋਰੀ ਜਾਯਪ੍ਪਵਾਦੇਨਾਤਿ** ''ਭਰਿਯਾ''ਤਿ ਨਾਮੇਨ ਏਕਾ ਚੋਰੀ ਮਂ ਮਧੁਰਵਚਨੇਨ ਉਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ **ਤੇਲਂ ਲੋਣਞ੍ਚ** ਯਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ **ਯਾਚਤਿ,** ਦਾਸਂ ਵਿਯ ਕਮ੍ਮਕਾਰਂ ਵਿਯ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾਪੇਤੀਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਹੋਤੁ, ਤਾਤ, ਏਹਿ ਤ੍ਵਂ ਮੇਤ੍ਤਂ ਭਾਵੇਹਿ, ਕਰੁਣਂ ਭਾਵੇਹੀ''ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ

ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਿਤਰਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ।

''ਤਦਾ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾਵ ਏਤਰਹਿ ਥੁਲ੍ਲਕੁਮਾਰਿਕਾ। ਚੂਲਤਾਪਸੋ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਪਿਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਦਞ੍ਚਨੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੦੭] ੭. ਸਾਲਿਤ੍ਤਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਾਧੂ ਖੋ ਸਿਪ੍ਪਕਂ ਨਾਮਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਹਂਸਪਹਰਨਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰੇਕੋ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਲਿਤ੍ਤਕਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ। ''ਸਾਲਿਤ੍ਤਕਸਿਪ੍ਪ''ਨ੍ਤਿ ਸਕ੍ਖਰਾਖਿਪਨਸਿਪ੍ਪਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਂ ਲਭਿ, ਨ ਪਨ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮੋ, ਨ ਪਟਿਪਤ੍ਤਿਸਾਧਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਏਕਂ ਦਹਰਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਦਾਯ ਅਚਿਰਵਤਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਨਦੀਤੀਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਦ੍ਵੇ ਸੇਤਹਂਸਾ ਆਕਾਸੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਹਰਂ ਆਹ ''ਇਮਂ ਪਚ੍ਛਿਮਹਂਸਂ ਸਕ੍ਖਰਾਯ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਾਤੇਮੀ''ਤਿ। ਇਤਰੋ ''ਕਥਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਸਿ, ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਪਹਰਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਇਤਰੋ ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵਸ੍ਸ ਓਰਤੋ ਅਕ੍ਖਿ, ਪਰਤੋ ਅਕ੍ਖਿਮ੍ਹਿ ਤਂ ਪਹਰਾਮੀ''ਤਿ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤ੍ਵਂ ਅਸਨ੍ਤਂ ਕਥੇਸੀਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਉਪਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਏਕਂ ਤਿਖਿਣਸਕ੍ਖਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਹਂਸਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਖਿਪਿ। ਸਾ ''ਰੁ''ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਦਂ ਅਕਾਸਿ, ਹਂਸੋ ''ਪਰਿਸ੍ਸਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਂ ਸੋਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਇਤਰੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਏਕਂ ਵਟ੍ਟਸਕ੍ਖਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਭਾਗੇ ਅਕ੍ਖਿਂ ਪਹਰਿ। ਸਕ੍ਖਰਾ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਅਕ੍ਖਿਂ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾ। ਹਂਸੋ ਮਹਾਰਵਂ ਰਵਨ੍ਤੋ ਪਾਦਮੂਲੇਯੇਵ ਪਤਿ। ਤਤੋ ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਅਨਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਤੇ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਪ੍ਪੇ ਕੁਸਲੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਕੁਸਲੋਯੇਵ ਅਹੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਤਿਮੁਖਰੋ ਹੋਤਿ ਬਹੁਭਾਣੀ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥੇਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੇ ਅਞ੍ਞੇ ਓਕਾਸਮੇਵ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਕਦਾ ਨੁ ਖੋ ਏਤਸ੍ਸ ਵਚਨੁਪਚ੍ਛੇਦਕਂ ਕਞ੍ਚਿ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਥਾਰੂਪਂ ਏਕਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਏਕੋ ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ ਸਕ੍ਖਰਾਖਿਪਨਸਿਪ੍ਪੇ ਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ। ਗਾਮਦਾਰਕਾ ਤਂ ਰਥਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਮਾਨਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਦ੍ਵਾਰਮੂਲੇ ਏਕੋ ਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਹਾਨਿਗ੍ਰੋਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਕਣਿਕਾਦੀਨਿ ਦਤ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਿਰੂਪਕਂ ਕਰ, ਅਸ੍ਸਰੂਪਕਂ ਕਰਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਕ੍ਖਰਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਪਣ੍ਣੇਸੁ ਨਾਨਾਰੂਪਾਨਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਣ੍ਣਾਨਿ ਛਿਦ੍ਦਾਵਛਿਦ੍ਦਾਨੇਵ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਉਸ੍ਸਾਰਣਾਭਯੇਨ ਸਬ੍ਬੇ ਦਾਰਕਾ ਪਲਾਯਿਂਸੁ, ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਰਾਜਾ ਨਿਗ੍ਰੋਧਮੂਲਂ ਪਤ੍ਵਾ ਰਥੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਛਿਦ੍ਦਤਾਯ ਛਾਯਂ ਕਬਰਕਬਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਛਿਦ੍ਦਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੇਨੇਤਾਨਿ ਏਵਂ ਕਤਾਨੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਪੀਠਸਪ੍ਪਿਨਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਵਚਨੁਪਚ੍ਛੇਦਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ, ਭਣੇ, ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਮੂਲਨ੍ਤਰੇ ਨਿਪਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਯਂ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਨਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਸਂ ਉਸ੍ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਏਕੋ ਮੁਖਰਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਦ੍ਦਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਾ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਾ ਲਭਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਦੇਵਾਤਿ। ਰਾਜਾ

ਪੀਠਸਪ੍ਪਿਂ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਣਿਯਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਣਿਯਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਛਿਦ੍ਦਾਭਿਮੁਖਂ ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਾ ਸੁਕ੍ਖਾ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਾ ਪੀਠਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਆਗਤਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਓਕਾਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥੇਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸੋ ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ ਸਾਣਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਏਕੇਕਂ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਂ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਾਲੁਤਲਮ੍ਹਿਯੇਵ ਪਾਤੇਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਤਾਗਤਂ ਨਾਲ਼ਿਯਂ ਤੇਲਂ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਗਿਲਤਿ, ਸਬ੍ਬਾ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਮਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸੇਤਾ ਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਾ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਾ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ ਅਡ੍ਢਾਲ਼੍ਹਕਮਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ਤਾਸਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹ – ''ਆਚਰਿਯ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਅਤਿਮੁਖਰਤਾਯ ਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤਾ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਾ ਗਿਲਨ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਜਾਨਿਤ੍ਥ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਉਤ੍ਤਰਿ ਜੀਰਾਪੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਥ। ਗਚ੍ਛਥ, ਪਿਯਙ੍ਗੁਦਕਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਰੋਗਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਿਹਿਤਮੁਖੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਕਥਨਸੀਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਕਣ੍ਣਸੁਖਂ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੀਠਸਪ੍ਪਿਸ੍ਸ ਸਤਸਹਸ੍ਸੁਟ੍ਠਾਨਕੇ ਚਤੂਸੁ ਦਿਸਾਸੁ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗਾਮੇ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਦੇਵ, ਸਿਪ੍ਪਂ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਉਗ੍ਗਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਪੀਠਸਪ੍ਪਿਨਾ ਸਾਲਿਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਅਯਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੭.''ਸਾਧੁ ਖੋ ਸਿਪ੍ਪਕਂ ਨਾਮ, ਅਪਿ ਯਾਦਿਸ ਕੀਦਿਸਂ।
ਪਸ੍ਸ ਖਞ੍ਜਪ੍ਪਹਾਰੇਨ, ਲਦ੍ਧਾ ਗਾਮਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਪਸ੍ਸ ਖਞ੍ਜਪ੍ਪਹਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਪਸ੍ਸ, ਮਹਾਰਾਜ, ਇਮਿਨਾ ਖਞ੍ਜਪੀਠਸਪ੍ਪਿਨਾ ਅਜਲਣ੍ਡਿਕਾਪਹਾਰੇਨ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਗਾਮਾ ਲਦ੍ਧਾ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਿਪ੍ਪਾਨਂ ਕੋ ਆਨਿਸਂਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਤਿ ਸਿਪ੍ਪਗੁਣਂ ਕਥੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੀਠਸਪ੍ਪੀ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸਾਲਿਤ੍ਤਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੦੮] ੮. ਬਾਹਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਸਾਲਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਲਿਚ੍ਛਵਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਲਿਚ੍ਛਵਿਰਾਜਾ ਸਦ੍ਧੋ ਪਸਨ੍ਨੋ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨੇ ਮਹਾਦਾਨਂ ਪਵਤ੍ਤੇਸਿ। ਭਰਿਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਥੂਲਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾ ਉਦ੍ਧੁਮਾਤਕਨਿਮਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਾਵਸਾਨੇ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਮ ਲਿਚ੍ਛਵਿਰਞ੍ਞੋ ਤਾਵ ਅਭਿਰੂਪਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸਾ ਭਰਿਯਾ ਥੂਲਙ੍ਗਪਚ੍ਚਙ੍ਗਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਕਥਂ ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਸ ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਥੂਲਸਰੀਰਾਯ ਏਵ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਭਿਰਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਅਮਚ੍ਚੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਾ ਜਨਪਦਿਤ੍ਥੀ ਥੂਲਸਰੀਰਾ ਅਨਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਭਤਿਂ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇਨ ਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਸਰੀਰਵਲ਼ਞ੍ਜਪੀਲ਼ਿਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਸਾਟਕੇਨ ਸਰੀਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਵਲ਼ਞ੍ਜਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਉਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਵਾਤਪਾਨੇਨ

ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਯੰ ਏਵਰੂਪੇ ਅਙ੍ਗਣਟ੍ਠਾਨੇ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੰ ਮੁਞ੍ਚਮਾਨਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਨਿਵਾਸਨੇਨੇਵ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੰ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪੰ ਉਟ੍ਠਿਤਾ, ਇਮਾਯ ਨਿਰੋਗਾਯ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਵਤ੍ਥੁ ਵਿਸਦੰ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਵਿਸਦੇ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਏਕੋ ਪੁਤ੍ਤੋ ਲਬ੍ਭਮਾਨੋ ਵਿਸਦੋ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮੰ ਮਯਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਅਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਟ੍ਠਾਨੰ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਪਿਯਾ ਅਹੋਸਿ ਮਨਾਪਾ, ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਏਕੰ ਪੁਤ੍ਤੰ ਵਿਜਾਯਿ। ਸੋ ਪਨਸ੍ਸਾ ਪੁਤ੍ਤੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤੀ ਰਾਜਾ ਅਹੋਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਥਾਰੂਪੰ ਵਚਨੋਕਾਸੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਵ, ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਨਾਮ ਸਿਪ੍ਪੰ ਕਸ੍ਮਾ ਨ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬੰ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਨਾਮਾਯੰ ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਕਾਰੇਨ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜੰ ਕੁਰੁਮਾਨਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਏਵਰੂਪੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਤ੍ਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਾਨੰ ਸਿਪ੍ਪਾਨੰ ਵਣ੍ਣੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੮.‘‘ਸਿਕ੍ਖੇਯ੍ਯ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਿਨੋ ਜਨਾ।
ਬਾਹਿਯਾ ਹਿ ਸੁਹਨ੍ਨੇਨ, ਰਾਜਾਨਮਭਿਰਾਧਯੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਨ੍ਤਿ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਿਨੋ ਜਨਾ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਸਚ੍ਛਨ੍ਦਾ ਜਨਾ ਅਤ੍ਥਿਯੇਵ। **ਬਾਹਿਯਾ**ਤਿ ਬਹਿਜਨਪਦੇ ਜਾਤਾ ਸੰਵਡ੍ਢਾ ਇਤ੍ਥੀ। **ਸੁਹਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਹਿਰੋਤ੍ਤਪ੍ਪੰ ਅਪ੍ਪਹਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇਨਾਕਾਰੇਨ ਹਨ੍ਨੰ ਸੁਹਨ੍ਨੰ ਨਾਮ, ਤੇਨ ਸੁਹਨ੍ਨੇਨ। **ਰਾਜਾਨਮਭਿਰਾਧਯੀ**ਤਿ ਦੇਵੰ ਅਭਿਰਾਧਯਿਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਪਤ੍ਤਾਤਿ। ਏਵੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਾਨੰ ਸਿਪ੍ਪਾਨੰ ਗੁਣੰ ਕਥੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਏਤਰਹਿਪਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਵ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਮਚ੍ਚੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਾਹਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੦੯] ੯. ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਕਦਾਚਿ ਏਕਮੇਵ ਕੁਲੰ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਨੰ ਦੇਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਤੀਣਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਕਦਾਚਿ ਗਣਬਨ੍ਧਨੇਨ, ਕਦਾਚਿ ਵੀਥਿਸਭਾਗੇਨ, ਕਦਾਚਿ ਸਕਲਨਗਰੰ ਛਨ੍ਦਕੰ ਸੰਹਰਿਤ੍ਵਾ। ਤਦਾ ਪਨ ਵੀਥਿਭਤ੍ਤੰ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਬੁਦ੍ਧਪ੍ਪਮੁਖਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਯਾਗੁੰ ਦਤ੍ਵਾ ‘‘ਖਜ੍ਜਕੰ ਆਹਰਥਾ’’ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ਤਦਾ ਪਨੇਕੋ ਪਰੇਸੰ ਭਤਿਕਾਰਕੋ ਦੁਗ੍ਗਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ਤਸ੍ਸੰ ਵੀਥਿਯੰ ਵਸਮਾਨੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਅਹੰ ਯਾਗੁੰ ਦਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਖਜ੍ਜਕੰ ਪਨ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਣ੍ਹਸਣ੍ਹੰ ਕੁਣ੍ਡਕੰ ਵਡ੍ਢਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇਨ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਅਕ੍ਕਪਣ੍ਣੇਨ ਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਲੇ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦੰ ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੰ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਠਿਤੋ ‘‘ਖਜ੍ਜਕੰ ਆਹਰਥਾ’’ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਵਚਨੇ ਵੇਗੇਨੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪੂਵੰ ਸਤ੍ਥੁ ਪਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ, ਸਤ੍ਥਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਦੀਯਮਾਨੰ ਖਜ੍ਜਕੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਪੂਵਖਜ੍ਜਕੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ।

ਤਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਪਨ ਖਣੇ ‘‘ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਕਿਰ ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤਸ੍ਸ ਕੁਣ੍ਡਕਖਜ੍ਜਕੰ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਮਤੰ ਵਿਯ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਸਕਲਨਗਰੰ ਏਕਕੋਲਾਹਲੰ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਦਯੋ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਦੋਵਾਰਿਕੇ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਹਨ੍ਦ ਭੋ, ਸਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੇ ਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਪਞ੍ਚ ਸਤਾਨਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਪਤ੍ਤਿੰ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਵਦਿੰਸੁ। ਸੋ ‘‘ਸਤ੍ਥਾਰੰ ਪਟਿਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥੰ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਧਨੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਪਤ੍ਤਿੰ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਧਨੰ ਗਹੇਤੁੰ ਆਰਭਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ

ਦਿਗੁਣਚਤੁਗ੍ਗੁਣਅਟ੍ਠਗੁਣਾਦਿਵਸੇਨ ਦਦਨ੍ਤਾ ਨਵ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਅਦਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੁਮੋਦਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸਿਤੇ ਸੁਗਤੋਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਰਾਜਾ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਪੂਜੇਸਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਤ੍ਥਾ ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਂ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਮਤਂ ਵਿਯ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ, ਮਹਾਦੁਗ੍ਗਤੋਪਿ ਬਹੁਧਨਞ੍ਚ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਮਯਾ ਅਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਤਸ੍ਸ ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵੋ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤੋਯੇਵ, ਤਦਾਪਿ ਚੇਸ ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਤ੍ਥੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਏਰਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਦੇਵਤਾਮਙ੍ਗਲਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਛਣੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾਨਂ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਦੁਗ੍ਗਤਮਨੁਸ੍ਸੋ ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਂ ਏਰਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿ। ਤੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੇਵਤਾਨਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਖਜ੍ਜਭੋਜ੍ਜਾਨਿ ਚ ਆਦਾਯ ਗਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਸੋ ਪਨ ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਞ੍ਚੇਵ ਉਲ੍ਲੁਙ੍ਕੇਨ ਚ ਉਦਕਂ ਆਦਾਯ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਰਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਦੇਵਤਾ ਨਾਮ ਦਿਬ੍ਬਖਜ੍ਜਕਾਨਿ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਦੇਵਤਾ ਇਮਂ ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਂ ਨ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਿਂ ਇਮਂ ਅਕਾਰਣੇਨ ਨਾਸੇਮਿ, ਅਹਮੇਵ ਨਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤੋਵ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਖਨ੍ਧਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਇਸ੍ਸਰੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਮਧੁਰਖਜ੍ਜਕਂ ਦਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਤੋ, ਅਹਂ ਤਵ ਪੂਵਂ ਨ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਕਿਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਨਾਸੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੦੯.''ਯਥਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਹੋਤਿ, ਤਥਨ੍ਨਾ ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਤਾ।
ਆਹਰੇਤਂ ਕੁਣ੍ਡਪੂਵਂ, ਮਾ ਮੇ ਭਾਗਂ ਵਿਨਾਸਯਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਯਥਾਰੂਪਭੋਜਨੋ ਹੋਤਿ। **ਤਥਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦੇਵਤਾਪਿ ਤਥਾਰੂਪਭੋਜਨਾਵ ਹੋਤਿ। **ਆਹਰੇਤਂ ਕੁਣ੍ਡਪੂ**ਵਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਕੁਣ੍ਡਕੇਨ ਪਕ੍ਕਪੂਵਂ ਆਨੇਹਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਗਂ ਮਾ ਵਿਨਾਸੇਹੀਤਿ।

ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਬਲਿਕਮ੍ਮਮਕਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਤੋ ਓਜਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਪੁਰਿਸ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਮਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਦੁਗ੍ਗਤੋਮ੍ਹਿ, ਸਾਮਿ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੁਗ੍ਗਤਭਾਵਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮੀ''ਤਿ। ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿ, ਤਯਾ ਕਤਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਕਤਵੇਦਿਨੋ ਪੂਜਾ ਕਤਾ, ਇਮਂ ਏਰਣ੍ਡਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਧਿਕੁਮ੍ਭਿਯੋ ਗੀਵਾਯ ਗੀਵਂ ਆਹਚ੍ਚ ਠਿਤਾ। ਤ੍ਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਸਕਟੇਹਿ ਧਨਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਰਾਸਿਂ ਕਾਰੇਹਿ, ਰਾਜਾ ਤੇ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਦਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸੇਟ੍ਠਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਦਾਸਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਪਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦੁਗ੍ਗਤੋ ਏਤਰਹਿ ਦੁਗ੍ਗਤੋਵ, ਏਰਣ੍ਡਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੧੦] ੧੦. ਸਬ੍ਬਸਂਹਾਰਕਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਬ੍ਬਸਂਹਾਰਕੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਯਂ ਸਬ੍ਬਸਂਹਾਰਕਪਞ੍ਹੋ ਸਬ੍ਬਾਕਾਰੇਨ ਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਸਬ੍ਬਸੰਹਾਰਕਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਪਰੋਸਤਵਗ੍ਗੋ ਏਕਾਦਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਪਰੋਸਤਮ੍ਪਿ ਪਣ੍ਹਿਕਂ, ਵੇਰੀ ਚ ਮਿਤ੍ਤਵਿਨ੍ਦਕਂ।
ਦੁਬ੍ਬਲਞ੍ਚ ਉਦਞ੍ਚਨੀ, ਸਾਲਿਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚ ਬਾਹਿਯਂ।
ਕੁਣ੍ਡਕਪੂਵਸਬ੍ਬਸੰਹਾਰਕਨ੍ਤਿ॥

੧੨. ਹਂਚਿਵਗ੍ਗੋ

[੧੧੧] ੧. ਗਦ੍ਰਭਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਹਂਚਿ ਤ੍ਵਂ ਏਵਮਞ੍ਞਸੀਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਗਦ੍ਰਭਪਞ੍ਹੋ **ਮਹਾਉਮਙ੍ਗਜਾਤਕੇ**ਯੇਵ (ਜਾ॰ ੨.੨੨.੫੯੦ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਗਦ੍ਰਭਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੧੨] ੨. ਅਮਰਾਦੇਵੀਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇਨ ਸਤ੍ਤੁਬਿਲਙ੍ਗਾ ਚਾਤਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਅਮਰਾਦੇਵਿਪਞ੍ਹੋ ਨਾਮ ਤਤ੍ਥੇਵ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਮਰਾਦੇਵੀਪਞ੍ਹਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੧੩] ੩. ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਦ੍ਦਹਾਸਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਮਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਪਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤਾਨਿ ਆਦਾਯ ਗਯਾਸੀਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘ਯਂ ਸਮਣੋ ਗੋਤਮੋ ਕਰੋਤਿ, ਨ ਸੋ ਧਮ੍ਮੋ। ਯਮਹਂ ਕਰੋਮਿ, ਅਯਮੇਵ ਧਮ੍ਮੋ’ਤਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਦ੍ਧਿਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਠਾਨਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਮੁਸਾਵਾਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸੀਮਾਯ ਦ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਾ ਕਤਾ’’ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਾ ਨਿਸੀਦਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮੁਸਾਵਾਦੀ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮੁਸਾਵਾਦੀਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਸਾਨਵਨੇ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਘੁਟ੍ਠਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ‘‘ਯਕ੍ਖਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਤੇਸੁ ਤੇਸੁ ਚਚ੍ਚਰਰਚ੍ਛਾਦਿਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਵਿਪ੍ਪਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਕਪਾਲਕੇਸੁ ਬਹੁਂ ਸੁਰਂ ਠਪਯਿਂਸੁ। ਅਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਨਿਦ੍ਧਮਨੇਨ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ੍ਨਾਗਗਚ੍ਛਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਸੋ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਆਲੋਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ’’ਤਿ ਮਗ੍ਗਸਮੀਪਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਮੁਖਧੋਵਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਨਾਮ ਧਨਲੋਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਮਂ ਧਨੇਨ ਪਲੋਭੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਮਂ ਉਪਕਚ੍ਛਕਨ੍ਤਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨੀਹਰਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ।

ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਭਾਸਾਯ ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੋ ਮਂ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ’’ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਅਹਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ’’ਤਿ। ‘‘ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਯ੍ਹਂ ਦ੍ਵੇ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਅਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਮਂ ਉਪਕਚ੍ਛਕਨ੍ਤਰੇ ਕਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਨ ਕੋਚਿ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਥਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਾਮੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਤੇ ਕਹਾਪਣੇ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਧਨਲੋਭੇਨ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਥੋਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਕਤਰਟ੍ਠਾਨਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਸੁਕਂ ਨਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਞ੍ਞਂ ਥੋਕਂ ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਾ’’ਤਿ। ਏਵਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਦਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸੁਸਾਨਂ ਪਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਧ ਮਂ ਓਤਾਰੇਹੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ ਨਂ ਓਤਾਰੇਸਿ। ਅਥ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਪਤ੍ਥਰਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਧਨਲੋਭੇਨ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਤ੍ਥਰਿ। ਅਥ ਨਂ ‘‘ਇਮਂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲਂ ਖਣਾਹੀ’’ਤਿ ਪਥਵਿਖਣਨੇ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਚਤੂਸੁ ਕਣ੍ਣੇਸੁ ਚ ਮਜ੍ਝੇ ਚਾਤਿ ਪਞ੍ਚਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਸਰੀਰਨਿਸ੍ਸਨ੍ਦਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਚੇਵ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਚ ਸੁਸਾਨਵਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਵਿਟਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੩.‘‘ਸਦ੍ਦਹਾਸਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ, ਸੁਰਾਪੀਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ।
ਸਿਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਸਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੁਤੋ ਕਂਸਸਤਾ ਦੁਵੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਦ੍ਦਹਾਸੀ**ਤਿ ਸਦ੍ਦਹਸਿ, ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ, ਪਤ੍ਤਿਯਾਯਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਿਪ੍ਪਿਕਾਨਂ ਸਤਂ ਨਤ੍ਥੀ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਹਿ ਸਿਪ੍ਪਿਕਾਸਤਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥਿ। **ਕੁਤੋ ਕਂਸਸਤਾ ਦੁਵੇ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਕਹਾਪਣਸਤਾਨਿ ਪਨਸ੍ਸ ਕੁਤੋ ਏਵਾਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਗਚ੍ਛ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਤਵ ਸਾਟਕਂ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਧਾਯਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਞ੍ਚਿਤੋ ਵਤਮ੍ਹੀ’’ਤਿ ਦੋਮਨਸ੍ਸਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੧੪] ੪. ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਜਨਪਦੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਤ੍ਥੁ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਸ੍ਵੇ ਗਚ੍ਛਾਮਾ’’ਤਿ ਮਾਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪਾਥੇਯ੍ਯਂ ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਮਾਸਂ, ਪੁਨ ਮਾਸਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਸੀਤਭਾਵੇਨ ਚੇਵ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਅਪੇਕ੍ਖਾਯ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮ੍ਮ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਭਾਗਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਂ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਸ੍ਸਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ‘‘ਚਿਰਂ ਵੋ, ਆਵੁਸੋ, ਬੁਦ੍ਧੁਪਟ੍ਠਾਨਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਚਿਰਾਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ? ਤੇ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਸੋ ਆਲਸਿਯਕੁਸੀਤਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਮ੍ਪਿ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਮੇਵ ਆਲਸਿਯਭਾਵਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਲਸਾ ਕੁਸੀਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਤੇ ਅਲਸਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਲਸਾ ਚੇਵ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੇ ਚ ਸਾਲਯਾ ਸਾਪੇਕ੍ਖਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਨਦਿਯਂ ਤਯੋ ਮਚ੍ਛਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ, ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤੀ, ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀਤਿ ਤੇਸਂ ਨਾਮਾਨਿ। ਤੇ ਅਰਞ੍ਞਤੋ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥਂ ਆਗਮਿਂਸੁ। ਤਤ੍ਥ ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀ ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਅਯਂ ਮਨੁਸ੍ਸਪਥੋ ਨਾਮ ਸਾਸਙ੍ਕੋ

ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ, ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਜਾਲਕੁਮਿਨਾਦੀਨਿ ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ। ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਲਸਤਾਯ ਚੇਵ ਆਮਿਸਗਿਦ੍ਧਤਾਯ ਚ ''ਅਜ੍ਜ ਗਚ੍ਛਾਮ, ਸ੍ਵੇ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਤਯੋ ਮਾਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਸੁਂ। ਅਥ ਕੇਵਟ੍ਟਾ ਨਦਿਯਂ ਜਾਲਂ ਖਿਪਿਂਸੁ। ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ ਚ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤੀ ਚ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਅਨ੍ਧਬਾਲਤਾਯ ਜਾਲਗਨ੍ਧਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਮੇਵ ਪਵਿਸਿਂਸੁ। ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀ ਪਚ੍ਛਤੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਜਾਲਗਨ੍ਧਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਞ੍ਚ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਟ੍ਠਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮੇਸਂ ਕੁਸੀਤਾਨਂ ਅਨ੍ਧਬਾਲਾਨਂ ਜੀਵਿਤਦਾਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿਪਸ੍ਸੇਨ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਆਲੁਲੇਨ੍ਤੋ ਜਾਲਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਜਾਲਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਭਾਗੇਨ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸਦਿਸੋ ਉਦਕਂ ਆਲੁਲੇਨ੍ਤੋ ਪਚ੍ਛਿਮਭਾਗੇ ਪਤਿ। ਕੇਵਟ੍ਟਾ ''ਮਚ੍ਛਾ ਜਾਲਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਗਤਾ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ਜਾਲਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਂਸੁ। ਤੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਮਚ੍ਛਾ ਜਾਲਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕੇ ਪਤਿਂਸੁ। ਇਤਿ ਤੇਹਿ ਮਿਤਚਿਨ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੪.''ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤੀ, ਉਭੋ ਜਾਲੇ ਅਬਜ੍ਝਰੇ।
ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀ ਪਮੋਚੇਸਿ, ਉਭੋ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਗਤਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਬਹੁਚਿਨ੍ਤਨਤਾਯ ਵਿਤਕ੍ਕਬਹੁਲਤਾਯ ਏਵਂਲਦ੍ਧਨਾਮੋ। ਇਤਰੇਸੁਪਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਯਮੇਵ ਨਯੋ। **ਉਭੋ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਗਤਾ**ਤਿ ਮਿਤਚਿਨ੍ਤਿਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਲਦ੍ਧਜੀਵਿਤਾ ਤਤ੍ਥ ਉਦਕੇ ਪੁਨ ਉਭੋਪਿ ਜਨਾ ਮਿਤਚਿਨ੍ਤਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਾਗਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਮਹਲ੍ਲਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਬਹੁਚਿਨ੍ਤੀ ਚ ਅਪ੍ਪਚਿਨ੍ਤੀ ਚ ਇਮੇ ਦ੍ਵੇ ਅਹੇਸੁਂ, ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਮਿਤਚਿਨ੍ਤੀਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੧੫] ੫. ਅਨੁਸਾਸਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਾਯਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸਾਸਤੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਅਨੁਸਾਸਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸਿਨੀ ਏਕਾ ਕੁਲਧੀਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਣਧਮ੍ਮੇ ਅਨਨੁਯੁਤ੍ਤਾ ਆਮਿਸਗਿਦ੍ਧਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਨਗਰਸ੍ਸ ਏਕਦੇਸੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਪਣੀਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਦੇਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਮਯ੍ਹਂ ਲਾਭੋ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾ ਏਤਂ ਪਦੇਸਂ ਅਞ੍ਞਾ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਮਯਾ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੂਪਸ੍ਸਯਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਯ੍ਯੇ, ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਚਣ੍ਡੋ ਹਤ੍ਥੀ, ਚਣ੍ਡੋ ਅਸ੍ਸੋ, ਚਣ੍ਡੋ ਮੇਣ੍ਡੋ, ਚਣ੍ਡੋ ਕੁਕ੍ਕੁਰੋ ਚਰਤਿ, ਸਪਰਿਸ੍ਸਯਟ੍ਠਾਨਂ, ਮਾ ਤਤ੍ਥ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਸਾਸਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਿ ਤਂ ਪਦੇਸਂ ਗੀਵਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਗੇਨੇਕਂ ਗੇਹਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਯਾ ਚਣ੍ਡੋ ਮੇਣ੍ਡਕੋ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਊਰੁਟ੍ਠਿਕਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵੇਗੇਨ ਉਪਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਭਿਨ੍ਨਂ ਊਰੁਟ੍ਠਿਕਂ ਏਕਤੋ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਮਞ੍ਚੇਨਾਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨੂਪਸ੍ਸਯਂ ਨਯਿਂਸੁ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ''ਅਯਂ ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਚਰਨ੍ਤੀ ਊਰੁਟ੍ਠਿਕਂ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਪਰਿਹਾਸਂ ਅਕਂਸੁ। ਤਮ੍ਪਿ ਤਾਯ ਕਤਕਾਰਣਂ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟਂ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕਾ ਅਨੁਸਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੇ ਅਨੁਸਾਸਿਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਚਰਮਾਨਾ ਚਣ੍ਡੇਨ ਮੇਣ੍ਡਕੇਨ ਊਰੁਂ ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਸੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਅਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ

ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸਾ ਅਞ੍ਞੇ ਅਨੁਸਾਸਤਿਯੇਵ, ਸਯਂ ਪਨ ਨ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਦੁਕ੍ਖਮੇਵ ਅਨੁਭੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਕੁਣਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨਕਾਲੇ ਏਕਾ ਚਣ੍ਡਸਕੁਣਿਕਾ ਮਹਾਵਤ੍ਤਨਿਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਸਾ ਤਤ੍ਥ ਸਕਟੇਹਿ ਪਤਿਤਾਨਿ ਵੀਹਿਮੁਗ੍ਗਬੀਜਾਦੀਨਿ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਯਥਾ ਇਦਾਨਿ ਇਮਂ ਪਦੇਸਂ ਅਞ੍ਞੇ ਸਕੁਣਾ ਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਕੁਣਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦੇਤਿ ''ਵਤ੍ਤਨਿਮਹਾਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ, ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦਯੋ ਚੇਵ ਚਣ੍ਡਗੋਣਯੁਤ੍ਤਯਾਨਾਦੀਨਿ ਚ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤਿ, ਸਹਸਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਸਕੁਣਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸਾ ''ਅਨੁਸਾਸਿਕਾ''ਤ੍ਵੇਵ ਨਾਮਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ਵਤ੍ਤਨਿਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਚਰਨ੍ਤੀ ਅਤਿਮਹਾਵੇਗੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਨਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਦੂਰੇ ਤਾਵਾ''ਤਿ ਚਰਤਿਯੇਵ। ਅਥ ਨਂ ਯਾਨਂ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਸੀਘਮੇਵ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਿ, ਸਾ ਉਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਚਕ੍ਕੇਨ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਤਾ। ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਸਕੁਣੇ ਸਮਾਨੇਨ੍ਤੋ ਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਨੁਸਾਸਿਕਾ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਉਪਧਾਰੇਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਸਕੁਣਾ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤਾ ਤਂ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ''ਸਾ ਅਞ੍ਞਾ ਸਕੁਣਿਕਾ ਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਤਤ੍ਥ ਚਰਮਾਨਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੫.''ਯਾਯਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸਾਸਤਿ, ਸਯਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਿਨੀ।
ਸਾਯਂ ਵਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਸੇਤਿ, ਹਤਾ ਚਕ੍ਕੇਨ ਸਾਸਿਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਾਯਞ੍ਞੇ ਮਨੁਸਾਸਤੀ**ਤਿ ਯਕਾਰੋ ਪਦਸਨ੍ਧਿਕਰੋ, ਯਾ ਅਞ੍ਞੇ ਅਨੁਸਾਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਯਂ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਿਨੀ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲੋਲੁਪ੍ਪਚਾਰਿਨੀ ਸਮਾਨਾ। **ਸਾਯਂ ਵਿਪਕ੍ਖਿਕਾ ਸੇਤੀ**ਤਿ ਸਾ ਏਸਾ ਵਿਹਤਪਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗੇ ਸਯਤਿ। **ਹਤਾ ਚਕ੍ਕੇਨ ਸਾਸਿਕਾ**ਤਿ ਯਾਨਚਕ੍ਕੇਨ ਹਤਾ ਸਾਸਿਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਨੁਸਾਸਿਕਾ ਸਕੁਣਿਕਾ ਅਯਂ ਅਨੁਸਾਸਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਹੋਸਿ, ਸਕੁਣਜੇਟ੍ਠਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਨੁਸਾਸਿਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੧੬] ੬. ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਤਿਕਰਮਕਰਾਚਰਿਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਦੁਬ੍ਬਚਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਨਵਕਨਿਪਾਤੇ **ਗਿਜ੍ਝਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੯.੧ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਨ ਤ੍ਵਂ ਇਦਾਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਦੁਬ੍ਬਚੋਯੇਵ। ਦੁਬ੍ਬਚਭਾਵੇਨੇਵ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਓਵਾਦਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤਿਪ੍ਪਹਾਰੇਨ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਲਙ੍ਘਨਟਕਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਞ੍ਞਵਾ ਉਪਾਯਕੁਸਲੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਸ੍ਸ ਲਙ੍ਘਨਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਤ੍ਤਿਲਙ੍ਘਨਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਆਚਰਿਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਚਤੁਨ੍ਨਂਯੇਵ ਸਤ੍ਤੀਨਂ ਲਙ੍ਘਨਸਿਪ੍ਪਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤੋ ''ਪਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਿਯੋ ਲਙ੍ਘਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ ''ਆਚਰਿਯ, ਤ੍ਵਂ ਪਞ੍ਚਸਤ੍ਤਿਲਙ੍ਘਨਸਿਪ੍ਪਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਏਕਂ ਸਤ੍ਤਿਂ ਹਰ। ਸਚੇ ਲਙ੍ਘਿਸ੍ਸਸਿ, ਪਞ੍ਚਮਾਯ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਦ੍ਧੋ ਮਰਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸੁਟ੍ਠੁ

ਮਤ੍ਤੁਤਾਯ ''ਤ੍ਵਞ੍ਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਪਮਾਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਲਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਮਾਯ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਦਣ੍ਡਕੇ ਮਧੁਕਪੁਪ੍ਫਂ ਵਿਯ ਆਵੁਤੋ ਪਰਿਦੇਵਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਪਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੬.''ਅਤਿਕਰਮਕਰਾਚਰਿਯ , ਮਯ੍ਹਮ੍ਪੇਤਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ।
ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾਨ, ਪਞ੍ਚਮਾਯਸਿ ਆਵੁਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਤਿਕਰਮਕਰਾਚਰਿਯਾ**ਤਿ ਆਚਰਿਯ ਅਜ੍ਜ ਤ੍ਵਂ ਅਤਿਕਰਂ ਅਕਰਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰਣਤੋ ਅਤਿਰੇਕਂ ਕਰਣਂ ਅਕਰੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਯ੍ਹਮ੍ਪੇਤਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤੀ**ਤਿ ਮਯ੍ਹਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸਪਿ ਸਮਾਨਸ੍ਸ ਏਤਂ ਤਵ ਕਰਣਂ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਤੇਨ ਤੇ ਅਹਂ ਪਠਮਮੇਵ ਕਥੇਸਿਨ੍ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾਨਾ**ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਸਤ੍ਤਿਥਲੇ ਅਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਲਙ੍ਘਯਿਤ੍ਵਾ। **ਪਞ੍ਚਮਾਯਸਿ ਆਵੁਤੋ**ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਇਦਾਨਿ ਪਞ੍ਚਮਾਯ ਸਤ੍ਤਿਯਾ ਆਵੁਤੋਸੀਤਿ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਸਤ੍ਤਿਤੋ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਆਚਰਿਯੋ ਅਯਂ ਦੁਬ੍ਬਚੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੧੭] ੭. ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਾਤਿਬਲਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਕਾਲਿਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਤੇਰਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਤਕ੍ਕਾਰਿਯਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੩.੧੦੪ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਚਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਟ੍ਠੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਟ੍ਠੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਕਾਮੇ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞਾ ਅਟ੍ਠ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ। ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਸਬ੍ਬੋ ਇਸਿਗਣੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਓਵਾਦਾਚਰਿਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਇਸਿਸਤਾਨਂ ਓਵਾਦਾਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਝਾਨਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤੋ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਚੇਤ੍ਥ ਪਣ੍ਡੁਰੋਗੀ ਤਾਪਸੋ ਕੁਠਾਰਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਟ੍ਠਂ ਫਾਲੇਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਮੁਖਰਤਾਪਸੋ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਇਧ ਪਹਾਰਂ ਦੇਹਿ, ਇਧ ਪਹਾਰਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਤਂ ਤਾਪਸਂ ਰੋਸੇਸਿ। ਸੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ''ਨ ਦਾਨਿ ਮੇ ਤ੍ਵਂ ਦਾਰੁਫਾਲਨਸਿਪ੍ਪਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਨਕਾਚਰਿਯੋ''ਤਿ ਤਿਣ੍ਹਂ ਕੁਠਾਰਿਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਂ ਏਕਪ੍ਪਹਾਰੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਕਿਚ੍ਚਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਤਦਾ ਅਸ੍ਸਮਤੋ ਅਵਿਦੂਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕਪਾਦੇ ਏਕੋ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਵਸਤਿ। ਸੋ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕਮਤ੍ਥਕੇ ਠਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਸ੍ਸਿਤਂ ਵਸ੍ਸਤਿ। ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਲੁਦ੍ਦਕੋ ''ਤਿਤ੍ਤਿਰੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਦਸਞ੍ਞਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਆਦਾਯ ਗਤੋ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਅਸੁਣਨ੍ਤੋ ''ਅਸੁਕਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਤ੍ਤਿਰੋ ਵਸਤਿ, ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦੋ ਨ ਸੂਯਤੀ''ਤਿ ਤਾਪਸੇ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਸੋ ਉਭੋਪਿ ਤਾਨਿ ਕਾਰਣਾਨਿ ਸਂਸਨ੍ਦੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਗਣਮਜ੍ਝੇ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੭.''ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਾਤਿਬਲਤਾ, ਅਤਿਵੇਲਂ ਪਭਾਸਿਤਾ।
ਵਾਚਾ ਹਨਤਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧਂ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਵਾਤਿਵਸ੍ਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਚ੍ਚੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਉਗ੍ਗਤਾ। **ਅਤਿਬਲਤਾ**ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਭਾਸਨੇਨ ਅਤਿਬਲਸਭਾਵਾ। **ਅਤਿਵੇਲਂ ਪਭਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵੇਲਾ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਭਾਸਿਤਾ। **ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਵਾਤਿਵਸ੍ਸਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਥਾ ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਅਤਿਵਸ੍ਸਿਤਂ ਹਨਤਿ, ਤਥਾ ਏਵਰੂਪਾ ਵਾਚਾ ਦੁਮ੍ਮੇਧਂ ਬਾਲਪੁਗ੍ਗਲਂ ਹਨਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਿਹਾਰੇ ਭਾਵੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਇਦਾਨੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਟ੍ਠੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਨਟ੍ਠੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮੁਖਰਤਾਪਸੋ ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਇਸਿਗਣੋ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਤਿਤ੍ਤਿਰਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੧੮] ੮. ਵਟ੍ਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ ਮਹਾਵਿਭਵੋ। ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾਯ ਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਏਕੋ ਪੁਞ੍ਞਵਾ ਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਾ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਅਭਿਰੂਪੋ ਪਾਸਾਦਿਕੋ ਅਹੋਸਿ ਬ੍ਰਹ੍ਮਵਣ੍ਣੀ। ਅਥ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਤ੍ਤਿਕਛਣੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇ ਘੁਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬੋ ਲੋਕੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾ ਅਞ੍ਞੇ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ਸਪਜਾਪਤਿਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੇ ਵਸਿਤਤ੍ਤਾ ਕਿਲੇਸੇਸੁ ਚਿਤ੍ਤਂ ਨ ਅਲ੍ਲੀਯਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕਾ ''ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਮ੍ਮ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਨਗਰੇ ਕਤ੍ਤਿਕਛਣੋ ਘੁਟ੍ਠੋ, ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਕੀਲਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਨ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ ਇਤ੍ਥਿਯਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਂ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਘਰਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਸਯਨਿਘਰਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ। ਤਂ ਸਯਨਿਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਨੇਵ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਨਾਲਪਤਿ। ਸਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਏਵਂ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਉਤ੍ਤਮਵਿਲਾਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਮਂ ਨੇਵ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਨਾਲਪਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਇਤ੍ਥਿਕੁਤ੍ਤਲੀਲਾਯ ਓਲੋਕਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਲੀਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਪਹਟ੍ਠਾਕਾਰੇਨ ਅਗ੍ਗਦਨ੍ਤੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਹਸਿਤਂ ਅਕਾਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਦਨ੍ਤਟ੍ਠਿਕੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਟ੍ਠਿਕਸਞ੍ਞਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਕਲਮ੍ਪਿ ਤਂ ਸਰੀਰਂ ਅਟ੍ਠਿਕਸਙ੍ਖਲਿਕਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਘਰਾ ਓਤਿਣ੍ਣਂ ਏਕੋ ਇਸ੍ਸਰੋ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰਂ ਨੇਸਿ, ਸਤ੍ਤਾਹੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਂ ਓਸਿਤਂ। ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਯਾ ਮਾਤਾ ਧੀਤੁ ਆਗਮਨਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਸਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਤੇ ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਹਂ ਸਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾ ਰੋਦਨ੍ਤੀ ''ਧੀਤਰਂ ਮੇ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਧੀਤਰਂ ਮੇ ਸਮਾਨੇਥਾ''ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਅਟ੍ਟਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਨਨ੍ਤੋ ''ਇਮੇ ਤੇ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਂ ਅਦਂਸੂ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਸਾ ਕਹ''ਨ੍ਤਿ? ''ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ''ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਸਮਾਨੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਸੀ''ਤਿ? ''ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਚੇ ਸਮਾਨੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਰਾਜਾਣਮਸ੍ਸ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਰਾਜਾਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ''ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਂ ਕਿਰ ਵਣ੍ਣਦਾਸਿਂ ਸਮਾਨੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਂ ਰਾਜਾ ਰਾਜਾਣਂ ਕਾਰੇਤੀ''ਤਿ ਸਕਲਨਗਰਂ ਏਕਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਉਰੇ ਹਤ੍ਥੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨਾਮੇਤਂ, ਸਾਮਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਤੇ ਅਨਨ੍ਤਚ੍ਛਵਿਕਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਪਰਿਦੇਵਤਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਪਿ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਚ੍ਛਤੋ ਪਰਿਦੇਵਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਏਵਰੂਪਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਗਾਰੇ ਵਸਨਭਾਵੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ। ਸਚੇ ਇਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਹਾਗੋਤਮਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾਪਿ ਖੋ ਵਣ੍ਣਦਾਸੀ ਤਂ ਕੋਲਾਹਲਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂਸਦ੍ਦੋ ਨਾਮੇਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ''ਉਸ੍ਸਰਥ, ਉਸ੍ਸਰਥ, ਸਾਮੀ, ਮਂ ਰਾਜਪੁਰਿਸਾਨਂ ਦਟ੍ਠਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਸਿ। ਰਾਜਪੁਰਿਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਾਤਰਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਂ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਹਾਯਕਪਰਿਵੁਤੋਵ ਨਦਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਪਾਤਰਾਸੋ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਸਾਟਕੇ ਆਦਾਯ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਞ੍ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨੋ ਵਿਪਸ੍ਸਨਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਨ ਚਿਰਸ੍ਸੇਵ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਾਸਨਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ 'ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਪਬ੍ਬਜਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸੁਚਿਨ੍ਤਿਤੇਨ ਮਰਣਮੁਤ੍ਤੋ ਚੇਵ, ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਚ ਅਗ੍ਗਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਕਥਂ ਕਥੇਸੁਂ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਤ੍ਤਰਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ 'ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਾ ਮੁਤ੍ਤੋ, ਅਤੀਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਯੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ 'ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮਾ'ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਰਣਭਯਤੋ ਮੁਚ੍ਚਿਂਸੁਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚੁਤਿਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨ੍ਤੋ ਵਟ੍ਟਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਵਟ੍ਟਕਲੁਦ੍ਦਕੋ ਅਰਞ੍ਞਾ ਬਹੂ ਵਟ੍ਟਕੇ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਗੇਹੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮੂਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਵਟ੍ਟਕੇ ਵਿਕ੍ਕਿਣਨ੍ਤੋ ਜੀਵਿਕਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਬਹੂਹਿ ਵਟ੍ਟਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਨੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਇਮਿਨਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਗੋਚਰਞ੍ਚ ਪਾਨੀਯਞ੍ਚ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਯਂ ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਨਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਦਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਮਿਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਥ ਮਂ ਮਿਲਾਯਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਮੇ ਸੋਤ੍ਥਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਂ ਉਪਾਯਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਮਿਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਿਚਮ੍ਮਮਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸੇਸੁ ਵਟ੍ਟਕੇਸੁ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣੇਸੁ ਪਚ੍ਛਿਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਹਤ੍ਥਤਲੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਅਯਂ ਵਟ੍ਟਕੋ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧੋ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਮਤ੍ਤਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਮੇਵ ਗਤੋ। ਅਞ੍ਞੇ ਵਟ੍ਟਕਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸਿ, ਕਹਂ ਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਲੁਦ੍ਦਕੇਨ ਗਹਿਤੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਮੁਤ੍ਤੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਗੋਚਰਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਅਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਉਪਾਯਚਿਨ੍ਤਾਯ ਮੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੮.''ਨਾਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੋ ਪੁਰਿਸੋ, ਵਿਸੇਸਮਧਿਗਚ੍ਛਤਿ।
ਚਿਨ੍ਤਿਤਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸ, ਮੁਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਵਧਬਨ੍ਧਨਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਪਿਣ੍ਡਤ੍ਥੋ – **ਪੁਰਿਸੋ** ਦੁਕ੍ਖਂ ਪਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਉਪਾਯੇਨ ਇਮਮ੍ਹਾ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ **ਅਚਿਨ੍ਤਯਨ੍ਤੋ** ਅਤ੍ਤਨੋ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੋਕ੍ਖਸਙ੍ਖਾਤਂ ਵਿਸੇਸਂ **ਨਾਧਿਗਚ੍ਛਤਿ**। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਮਯਾ **ਚਿਨ੍ਤਿਤ**ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ **ਫਲਂ ਪਸ੍ਸ**। ਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ **ਮੁਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਵਧਬਨ੍ਧਨਾ,** ਮਰਣਤੋ ਚ ਬਨ੍ਧਨਤੋ ਚ ਮੁਤ੍ਤੋਸ੍ਮਿ ਅਹਨ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਕਾਰਣਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਰਣਮੁਤ੍ਤੋ ਵਟ੍ਟਕੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਟ੍ਟਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੧੯] ੯. ਅਕਾਲਰਾਵਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਮਾਤਾਪਿਤਰਸੰਵਦ੍ਧੋਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਅਕਾਲਰਾਵਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੰ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖੰ ਵਾ ਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਮਯਾ ਵਤ੍ਤੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਉਪਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੰ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਠਮਯਾਮੇਪਿ ਮਜ੍ਝਿਮਯਾਮੇਪਿ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮੇਪਿ ਪਬੁਦ੍ਧਪਬੁਦ੍ਧਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਮਹਾਸਦ੍ਦਂ ਕਰੋਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਦ੍ਦਂ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪੇ ਰਤਨਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤੰ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖੰ ਵਾ ਕਾਲੰ ਵਾ ਅਕਾਲੰ ਵਾ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥੰ ਕਥੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਅਕਾਲਰਾਵੀ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਲਰਾਵੀਯੇਵ, ਕਾਲਾਕਾਲੰ ਅਜਾਨਨਭਾਵੇਨ ਚ ਗੀਵਾਯ ਵਟ੍ਟਿਤਾਯ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪੇਸੁ ਪਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਮਾਣਵੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਤਿ। ਤੇਸੰ ਮਾਣਵਾਨੰ ਏਕੋ ਕਾਲਰਾਵੀ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਿਤਸਦ੍ਦੇਨ ਉਟ੍ਠਾਯ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞੰ ਕੁਕ੍ਕੁਟੰ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਾ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਮਾਣਵਕੋ ਸੁਸਾਨਵਨੇ ਦਾਰੂਨਿ ਉਦ੍ਧਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੁਕ੍ਕੁਟੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਜਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਤਿ। ਸੋ ਸੁਸਾਨੇ ਵਡ੍ਢਿਤਤ੍ਤਾ ''ਅਸੁਕਵੇਲਾਯ ਨਾਮ ਵਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਕਦਾਚਿ ਅਤਿਰਤ੍ਤਿੰ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਕਦਾਚਿ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ। ਮਾਣਵਾ ਤਸ੍ਸ ਅਤਿਰਤ੍ਤਿੰ ਵਸ੍ਸਿਤਕਾਲੇ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨਾ ਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਨ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਅਤਿਪਭਾਤੇ ਵਸ੍ਸਿਤਕਾਲੇ ਸਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਓਕਾਸਮੇਵ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ। ਮਾਣਵਾ ''ਅਯੰ ਅਤਿਰਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਵਸ੍ਸਤਿ ਅਤਿਪਭਾਤੇ ਵਾ, ਇਮੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਸਿਪ੍ਪੰ ਨ ਨਿਟ੍ਠਾਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗੀਵੰ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਕਾਲਰਾਵੀ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਘਾਤਿਤੋ''ਤਿ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਕਥੇਸੁੰ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਓਵਾਦੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੰਵਡ੍ਢਿਤਭਾਵੇਨ ਮਰਣੰ ਪਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੧੯.''ਅਮਾਤਾਪਿਤਰ-ਸੰਵਦ੍ਧੋ, ਅਨਾਚੇਰਕੁਲੇ ਵਸੰ।
ਨਾਯੰ ਕਾਲੰ ਅਕਾਲੰ ਵਾ, ਅਭਿਜਾਨਾਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਮਾਤਾਪਿਤਰਸੰਵਦ੍ਧੋ**ਤਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਤੇਸੰ ਓਵਾਦੰ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੰਵਡ੍ਢੋ। **ਅਨਾਚੇਰਕੁਲੇ ਵਸ**ਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯਕੁਲੇਪਿ ਅਵਸਮਾਨੋ, ਆਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਕੰ ਕਞ੍ਚਿ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਵਸਿਤਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਯੰ ਕਾਲੰ ਅਕਾਲੰ** ਵਾਤਿ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਕਾਲੇ ਵਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਨ ਵਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਵਾ ਅਕਾਲੰ ਵਾ ਏਸ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਅਜਾਨਨਭਾਵੇਨੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤੋਤਿ। ਇਦੰ ਕਾਰਣੰ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਯਾਵਤਾਯੁਕੰ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਕਾਲਰਾਵੀ ਕੁਕ੍ਕੁਟੋ ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਕਾਲਰਾਵਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੨੦] ੧੦. ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਬਦ੍ਧਾ ਤਤ੍ਥ ਬਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਵਤ੍ਥੁ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਮਹਾਪਦੁਮਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੧੦੬ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਤਦਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ ਇਦਾਨੇਵ ਮੰ ਅਭੂਤੇਨ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਰੋਹਿਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਤੇਨ ਅਗ੍ਗਮਹੇਸਿਯਾ ਵਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਯਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ। ਸਾ ਏਵਮਾਹ ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਅਵ੍ਵੋ ਵਰੋ ਨਾਮ ਦੁਲ੍ਲਭੋ, ਇਤੋ ਪਨ ਤੇ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਵ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥੀ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਨ ਓਲੋਕੇਤਬ੍ਬਾ''ਤਿ। ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਪ੍ਪੀਲਿਯਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੋਲ਼ਸਸੁ ਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਸਹਸ੍ਸੇਸੁ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਏਕਿਤ੍ਥਿਮ੍ਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੋ ਕੁਪ੍ਪਿ, ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਠਿਤਾ ਯੋਧਾ ਚੋਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਸਙ੍ਗਾਮੇ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਮਯਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਾ''ਤਿ ਰਵ੍ਵੋ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਬਲਕਾਯਂ ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਅਹਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਯੁਦ੍ਧਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਜਯਪਰਾਜਯੋਪਿ ਅਨਿਬਦ੍ਧੋ, ਤਾਦਿਸੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਦੁਪ੍ਪਰਿਹਾਰੋ, ਤ੍ਵਂ ਇਧੇਵ ਨਿਵਤ੍ਤਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਦੇਵ, ਮਯਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਰਵ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਆਹ ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਕੇਕਂ ਯੋਜਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਜਾਨਨਤ੍ਥਂ ਏਕੇਕਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਪੇਸੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਗਰੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਬਲਕਾਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯੋਜਨੇ ਯੋਜਨੇ ਏਕੇਕਂ ਪੁਰਿਸਂ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਰੋਗ੍ਯਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਯਾ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਪੇਸੇਸਿ। ਸਾ ਆਗਤਾਗਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ''ਰਾਜਾ ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਤਂ ਪੇਸੇਤੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖਜਾਨਨਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਹੀ''ਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵਤਿ। ਰਾਜਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਯੋਜਨਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਜਨੇ ਪੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਥੇਵ ਅਕਾਸਿ।

ਰਾਜਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਵੂਪਸਮੇਤ੍ਵਾ ਜਨਪਦਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਤਥੇਵ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸ ਜਨੇ ਪੇਸੇਸਿ, ਸਾ ਤੇਹਿਪਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਥੇਵ ਵਿਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਯੇਵ। ਰਾਜਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਜਯਕ੍ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਨਗਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਤੂ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕਲਨਗਰਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਪੇਨ੍ਤੋ ਦੇਵਿਯਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਕਾਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀ ''ਏਹਿ , ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਸਯਨਂ ਅਭਿਰੁਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਰਾਜਾਪਿ ਗਰੁ, ਅਕੁਸਲਮ੍ਪਿ ਭਾਯਾਮਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਏਵਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ''ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਯਾ ਪਾਦਮੂਲਿਕਾਨਂ ਨੇਵ ਰਾਜਾ ਗਰੁ, ਨ ਅਕੁਸਲਂ ਭਾਯਨ੍ਤਿ। ਤਵੇਵ ਰਾਜਾ ਗਰੁ, ਤ੍ਵਂਯੇਵ ਚ ਅਕੁਸਲਂ ਭਾਯਸੀ''ਤਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਿ, ਸਚੇ ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਏਵਂ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਰੇਯ੍ਯੁਂ''। ''ਅਹਂ ਪਨ ਜਾਨਮਾਨੋ ਏਵਰੂਪਂ ਸਾਹਸਿਯਕਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਬਹੁਂ ਵਿਪ੍ਪਲਪਸਿ, ਸਚੇ ਮੇ ਵਚਨਂ ਨ ਕਰੋਸਿ, ਸੀਸਂ ਤੇ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਤਾਵ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵੇ ਸੀਸਂ, ਅਤ੍ਤਭਾਵਸਹਸ੍ਸੇਪਿ ਸੀਸੇ ਛਿਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਏਵਰੂਪਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸਾ ''ਹੋਤੁ, ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰੇ ਨਖਵਲ਼ਵ੍ਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਤੇਲੇਨ ਗਤ੍ਤਾਨਿ ਅਬ੍ਭਵ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲਿਟ੍ਠਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਲਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਸਿਯੋ ਆਣਾਪੇਸਿ 'ਰਵ੍ਵਾ ਕਹਂ ਦੇਵੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ 'ਗਿਲਾਨਾ'ਤਿ ਕਥੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਰਵ੍ਵੋ ਪਟਿਪਥਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਦੇਵਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ''ਕਹਂ, ਦੇਵੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਗਿਲਾਨਾ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ਸੋਪਿ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਭਦ੍ਦੇ, ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਰਾਜਾਨਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਜੀਵਸਿ ਨਾਮ, ਮਾਦਿਸਾਪਿ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਾਯੇਵ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕਿਂ ਏਤਂ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ? ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਨਗਰਂ ਰਕ੍ਖਨਤ੍ਥਾਯ ਠਪਿਤੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ''ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਨਿਵੇਸਨਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਾਮੀ''ਤਿ ਇਧਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤਿਂ ਮਂ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗਤੋਤਿ। ਰਾਜਾ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਲੋਣਸਕ੍ਖਰਾ ਵਿਯ ਕੋਧੇਨ ਤਟਤਟਾਯਨ੍ਤੋ ਸਿਰਿਗਬ੍ਭਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਦੋਵਾਰਿਕਪਾਦਮੂਲਿਕਾਦਯੋ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਭਣੇ, ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਜ੍ਝਭਾਵਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਆਘਾਤਨਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਸੀਸਮਸ੍ਸ ਛਿਨ੍ਦਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਜ੍ਝਭੇਰਿਂ ਚਰਾਪੇਸੁਂ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਦ੍ਧਾ ਤਾਯ ਦੁਟ੍ਠਦੇਵਿਯਾ ਰਾਜਾ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ ਪਰਿਭਿਨ੍ਨੋ, ਅਜ੍ਜ ਦਾਨਾਹਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤੇ ਪੁਰਿਸੇ ਆਹ ‘‘ਭੋ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਮਂ ਮਾਰੇਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਵ ਮਾਰੇਥਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹਂ ਰਾਜਕਮ੍ਮਿਕੋ, ਬਹੁ ਮੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਬਹੂਨਿ ਮਹਾਨਿਧਿਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਜਾਨਾਮਿ, ਰਾਜਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਮਯਾ ਵਿਚਾਰਿਤਂ। ਸਚੇ ਮਂ ਰਞ੍ਞੋ ਨ ਦਸ੍ਸੇਸ੍ਸਥ, ਬਹੁਧਨਂ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯੇ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤੇ ਪਚ੍ਛਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਤਂ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸਯਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ‘‘ਕਸ੍ਮਾ ਭੋ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਮਯਿ ਲਜ੍ਜਂ ਨ ਅਕਾਸਿ, ਕਸ੍ਮਾ ਤੇ ਏਵਰੂਪਂ ਪਾਪਕਮ੍ਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਅਹਂ ਸੋਤ੍ਥਿਯਕੁਲੇ ਜਾਤੋ, ਮਯਾ ਕੁਨ੍ਥਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਮਤ੍ਤੋਪਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਨ ਕਤਪੁਬ੍ਬੋ, ਤਿਣਸਲਾਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਦਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ, ਲੋਭਵਸੇਨ ਪਰੇਸਂ ਇਤ੍ਥੀ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕਿਤਪੁਬ੍ਬਾ, ਹਸ੍ਸਵਸੇਨਾਪਿ ਮੁਸਾ ਨ ਭਾਸਿਤਪੁਬ੍ਬਾ, ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਮਜ੍ਜਂ ਨ ਪੀਤਪੁਬ੍ਬਂ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹੇਸੁ ਨਿਰਪਰਾਧੋ। ਸਾ ਪਨ ਬਾਲਾ ਲੋਭਵਸੇਨ ਮਂ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਯਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਮਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਕਤਂ ਪਾਪਂ ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਮ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾ। ਅਹਂ ਨਿਰਪਰਾਧੋ, ਪਣ੍ਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਆਗਤਾ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਜਨਾ ਸਾਪਰਾਧਾ, ਤੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਯ ਵੋ ਵਚਨਂ ਕਤਂ, ਨ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ। ਰਾਜਾ ਤੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿ ਜਨੇ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਵਿਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਯਾ ਏਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਪਂ ਕਤਂ, ਨ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਕਤਂ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੇ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਜਨਾਨਂ ਸੀਸਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਥਾ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ – ‘‘ਨਤ੍ਥਿ, ਮਹਾਰਾਜ, ਏਤੇਸਂ ਦੋਸੋ, ਦੇਵੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਂ ਕਾਰਾਪੇਸਿ। ਨਿਰਪਰਾਧਾ ਏਤੇ, ਤਸ੍ਮਾ ਨੇਸਂ ਖਮਥ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਨਾਮ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮੇਨ ਅਤਿਤ੍ਤਾ। ਜਾਤਿਸਭਾਵੋ ਹਿ ਏਸ। ਏਤਾਸਂ ਖਮਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾਪਿ ਖਮਥਾ’’ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਰਾਜਾਨਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਚਤੁਸਟ੍ਠਿਪਿ ਜਨੇ ਤਞ੍ਚ ਬਾਲਂ ਮੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਯਥਾਸਕਾਨਿ ਠਾਨਾਨਿ ਦਾਪੇਸਿ। ਏਵਂ ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਕਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਹਾਰਾਜ, ਅਨ੍ਧਬਾਲਾਨਂ ਨਾਮ ਅਵਤ੍ਥੁਕੇਨ ਵਚਨੇਨ ਅਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਾਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਦ੍ਧਾ, ਪਣ੍ਡਿਤਾਨਂ ਕਾਰਣਯੁਤ੍ਤੇਨ ਵਚਨੇਨ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਦ੍ਧਾਪਿ ਮੁਤ੍ਤਾ। ਏਵਂ ਬਾਲਾ ਨਾਮ ਅਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕੇਪਿ ਬਨ੍ਧਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਪਣ੍ਡਿਤਾ ਬਦ੍ਧੇਪਿ ਮੋਚੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੦.‘‘ਅਬਦ੍ਧਾ ਤਤ੍ਥ ਬਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਬਾਲਾ ਪਭਾਸਰੇ।
ਬਦ੍ਧਾਪਿ ਤਤ੍ਥ ਮੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਧੀਰਾ ਪਭਾਸਰੇ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਬਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਅਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਾ। **ਪਭਾਸਰੇ**ਤਿ ਪਭਾਸਨ੍ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯਾ ਇਮਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਗਾਰੇ ਵਸਨਭਾਵੇਨ ਲਦ੍ਧਂ, ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਅਗਾਰੇਨ ਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਮੇ ਅਨੁਜਾਨ, ਦੇਵਾ’’ਤਿ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਅਨੁਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਂ ਞਾਤਿਜਨਂ ਮਹਨ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਭਵਂ ਪਹਾਯ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਸਨ੍ਤੋ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਦੁਟ੍ਠਦੇਵੀ ਚਿਞ੍ਚਮਾਣਵਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਨ੍ਧਨਮੋਕ੍ਖਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਹਂਚਿਵਗ੍ਗੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਗਦ੍ਰਭਪਞ੍ਹਾ ਅਮਰਾ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਮਿਤਚਿਨ੍ਤਿ ਚ।
ਅਨੁਸਾਸਿਕਦੁਬ੍ਬਚਂ, ਤਿਤ੍ਤਿਰਂ ਵਟ੍ਟਕਂ ਪੁਨ।
ਅਕਾਲਰਾਵਿ ਬਨ੍ਧਨਨ੍ਤਿ॥

੧੩. ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਵਗ੍ਗੋ

[੧੨੧] ੧. ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਰੇ ਸਰਿਕ੍ਖੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕਸ੍ਸ ਹਿ ਮਿਤ੍ਤਸੁਹਜ੍ਜਞਾਤਿਬਨ੍ਧਵਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਅਯਂ ਤਯਾ ਜਾਤਿਗੋਤ੍ਤਧਨਧਞ੍ਞਾਦੀਹਿ ਨੇਵ ਸਦਿਸੋ, ਨ ਉਤ੍ਤਰਿਤਰੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਏਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਨ੍ਥਵਂ ਕਰੋਸਿ, ਮਾ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਨਿਵਾਰੇਸੁਂ। ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੋ ਪਨ ''ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ ਨਾਮ ਹੀਨੇਹਿਪਿ ਸਮੇਹਿਪਿ ਅਤਿਰੇਕੇਹਿਪਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੋਗਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਤਂ ਕੁਟੁਮ੍ਬਰਕ੍ਖਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਧ ਪਨ ਅਨਾਥਪਿਣ੍ਡਿਕੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਘਰੇ ਪਵਤ੍ਤਿਯਾ ਆਰੋਚਿਤਾਯ ਸਤ੍ਥਾ ''ਗਹਪਤਿ, ਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥਭਾਵੋਵੇਤ੍ਥ ਪਮਾਣਂ, ਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮੋਪਿ ਹੀਨੋਪਿ ਸੇਟ੍ਠੋਪਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹੇਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਭਾਰਂ ਨਿਤ੍ਥਰਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਇਦਾਨਿ ਤਾਵ ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨੀਚਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਟੁਮ੍ਬਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋ ਜਾਤੋ, ਪੋਰਾਣਾ ਪਨ ਨੀਚਮਿਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਮਾਨਸਾਮਿਕਾ ਜਾਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਞ੍ਞੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਗਚ੍ਛੇ ਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਚ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਮਙ੍ਗਲਸਿਲਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਉਜੁਗਤਕ੍ਖਨ੍ਧੋ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮਾਨੋ ਰੁਚਮਙ੍ਗਲਰੁਕ੍ਖੋ ਅਤ੍ਥਿ, ''ਮੁਖਕੋ''ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਏਕੋ ਮਹੇਸਕ੍ਖੋ ਦੇਵਰਾਜਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਦਾ ਰਾਜਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਏਕਤ੍ਥਮ੍ਭਕੇ ਪਾਸਾਦੇ ਵਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਥਮ੍ਭੋ ਚਲਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਚਲਿਤਭਾਵਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਵਡ੍ਢਕੀ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਮਮ ਏਕਤ੍ਥਮ੍ਭਕਸ੍ਸ ਮਙ੍ਗਲਪਾਸਾਦਸ੍ਸ ਥਮ੍ਭੋ ਚਲਿਤੋ, ਏਕਂ ਸਾਰਤ੍ਥਮ੍ਭਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਨਿਚ੍ਚਲਂ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤੇ ''ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਵਚਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਮੁਖਕਰੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਤਾਤਾ, ਦਿਟ੍ਠੋ ਵੋ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ ਰੁਕ੍ਖੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਦਿਟ੍ਠੋ, ਦੇਵ, ਅਪਿਚ ਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਾਮਾ''ਤਿ ਆਹਂਸੁ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ''ਤਿ? ਮਯਞ੍ਹਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਰੁਕ੍ਖਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਪਵਿਸਿਮ੍ਹ, ਤਤ੍ਰਪਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਰੁਕ੍ਖਂ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ। ਇਤਿ ਨਂ ਮਙ੍ਗਲਰੁਕ੍ਖਤਾਯ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਾਮਾਤਿ। ਗਚ੍ਛਥ, ਤਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਂ ਥਿਰਂ ਕਰੋਥ, ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਂ ਮਙ੍ਗਲਰੁਕ੍ਖਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿ। ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ ਛਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ।

ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸ੍ਵੇ ਮਯ੍ਹਂ ਵਿਮਾਨਂ ਨਾਸੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਾਰਕੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੁਹਿਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਪੁਤ੍ਤਕੇ ਗੀਵਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰੋਦਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਨੂਪਾਯਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਤਂ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਹੋਤੁ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਅਹਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਨ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਸ੍ਵੇ ਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਮਮ ਕਾਰਣਂ ਪਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਤਾ ਦੇਵਤਾ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਆਗਤਵੇਲਾਯ ਕਕਣ੍ਟਕਵੇਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਕੀਨਂ ਪੁਰਤੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਨ੍ਤਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਸੁਸਿਰਂ ਵਿਯ ਕਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਮਜ੍ਝੇਨ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਮਤ੍ਥਕੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੀਸਂ ਕਮ੍ਪਯਮਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਹਾਵਡ੍ਢਕੀ ਤਂ ਕਕਣ੍ਟਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਸੁਸਿਰਰੁਕ੍ਖੋ ਏਸੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰੋ, ਹਿਯ੍ਯੋ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਏਕਘਨਂ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਮਾਨਸ੍ਸ ਸਾਮਿਨੀ ਜਾਤਾ।

ਤਸ੍ਸਾ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਾ ਬਹੂ ਦੇਵਤਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਂਸੁ। ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ''ਵਿਮਾਨਂ ਮੇ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤਾ ਤਾਸਂ ਦੇਵਤਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਕਥਯਮਾਨਾ ''ਭੋ, ਦੇਵਤਾ, ਮਯਂ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾ ਹੁਤ੍ਵਾਪਿ ਦਨ੍ਧਪਞ੍ਞਤਾਯ ਇਮਂ ਉਪਾਯਂ ਨ ਜਾਨਿਮ੍ਹ, ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਮ੍ਹੇ ਵਿਮਾਨਸਾਮਿਕੇ ਅਕਾਸਿ, ਮਿਤ੍ਤੋ ਨਾਮ ਸਦਿਸੋਪਿ ਅਧਿਕੋਪਿ ਹੀਨੋਪਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋਵ। ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਥਾਮੇਨ ਸਹਾਯਕਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਨਿਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੧.''ਕਰੇ ਸਰਿਕ੍ਖੋ ਅਥ ਵਾਪਿ ਸੇਟ੍ਠੋ, ਨਿਹੀਨਕੋ ਵਾਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯ ਏਕੋ।
ਕਰੇਯ੍ਯੁਮੇਤੇ ਬ੍ਯਸਨੇ ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥਂ, ਯਥਾ ਅਹਂ ਕੁਸਨਾਲ਼ਿ ਰੁਚਾਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਰੇ ਸਰਿਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਸਦਿਸੋਪਿ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਅਥ ਵਾਪਿ ਸੇਟ੍ਠੋ**ਤਿ ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਅਧਿਕੋਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਨਿਹੀਨਕੋ ਵਾਪਿ ਕਰੇਯ੍ਯ ਏਕੋ**ਤਿ ਏਕੋ ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਹੀਨੋਪਿ ਮਿਤ੍ਤਧਮ੍ਮਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਏਤੇ ਮਿਤ੍ਤਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾਯੇਵਾਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਕਰੇਯ੍ਯੁਮੇਤੇ ਬ੍ਯਸਨੇ ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਬ੍ਯਸਨੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਭਾਰਂ ਵਹਮਾਨਾ ਉਤ੍ਤਮਤ੍ਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯੁਂ, ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਤੋ ਤਂ ਸਹਾਯਕਂ ਮੋਚੇਯ੍ਯੁਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਹੀਨੋਪਿ ਮਿਤ੍ਤੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋਯੇਵ, ਪਗੇਵ ਇਤਰੇ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਓਪਮ੍ਮਂ – **ਯਥਾ ਅਹਂ ਕੁਸਨਾਲ਼ਿ ਰੁਚਾਯ**ਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਅਹਂ ਰੁਚਾਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਦੇਵਤਾ ਅਯ੍ਯਞ੍ਚ ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਦੇਵਤਾ, ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖਾਪਿ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਂ ਕਰਿਮ੍ਹ, ਤਤ੍ਰਾਪਾਹਂ ਮਹੇਸਕ੍ਖਾਪਿ ਸਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਦੁਕ੍ਖਂ ਬਾਲਤਾਯ ਅਨੁਪਾਯਕੁਸਲਤਾਯ ਹਰਿਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂ, ਇਮਂ ਪਨ ਅਪ੍ਪੇਸਕ੍ਖਮ੍ਪਿ ਸਮਾਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਦੇਵਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਦੁਕ੍ਖਤੋ ਮੁਤ੍ਤੋਮ੍ਹਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਹਿਪਿ ਦੁਕ੍ਖਾ ਮੁਚ੍ਚਿਤੁਕਾਮੇਹਿ ਸਮਵਿਸਿਟ੍ਠਭਾਵਂ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਹੀਨੋਪਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਮਿਤ੍ਤੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਰੁਚਾਦੇਵਤਾ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਦੇਵਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਦੇਵਤਾਯ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਰੁਚਾਦੇਵਤਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੨੨] ੨. ਦੁਮ੍ਮੇਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਸਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕਮੁਖਂ ਅਸੀਤਾਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਮਹਾਪੁਰਿਸਲਕ੍ਖਣਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਬ੍ਯਾਮਪ੍ਪਭਾਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਆਵੇਲ਼ਾਵੇਲ਼ਾਭੂਤਾ ਯਮਕਯਮਕਭੂਤਾ ਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਂ ਪਰਮਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਞ੍ਚ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸਾਦੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਉਸੂਯਮੇਵ ਕਰੋਤਿ। 'ਬੁਦ੍ਧਾ ਨਾਮ ਏਵਰੂਪੇਨ ਸੀਲੇਨ ਸਮਾਧਿਨਾ ਪਞ੍ਞਾਯ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਯਾ ਵਿਮੁਤ੍ਤਿਞਾਣਦਸ੍ਸਨੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਾ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਵਣ੍ਣਂ ਸਹਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਉਸੂਯਮੇਵ ਕਰੋਤੀ''ਤਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗੁਣਕਥਂ ਕਥਯਿਂਸੁ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਮਮ ਵਣ੍ਣੇ ਭਞ੍ਞਮਾਨੇ ਉਸੂਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਾਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮਗਧਰਾਜੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥਿਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੇਤੋ ਅਹੋਸਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵਣ੍ਣਿਤਸਦਿਸਾਯ ਰੂਪਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ। ਅਥ ਨਂ ''ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਰਾਜਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ ਅਕਾਸਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਛਣਦਿਵਸੇ ਸਕਲਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਂ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਂ

ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਨਗਰਂ ਪਦਕ੍ਖਿਣਂ ਅਕਾਸਿ। ਮਹਾਜਨੋ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਨੋ ਰੂਪਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਸਰੀਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹੋ ਰੂਪਂ, ਅਹੋ ਗਤਿ, ਅਹੋ ਲੀਲ਼ਾ, ਅਹੋ ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ, ਏਵਰੂਪੋ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਸੇਤਵਰਵਾਰਣੋ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ''ਤਿ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਮੇਵ ਵਣ੍ਣੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਹਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਉਸੂਯਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਤਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਤਯਾ ਅਯਂ ਨਾਗੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਸੁਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਨ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ, ਦੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ''ਤਿ। ''ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਯਦਿ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ , ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ ਨਂ ਵੇਪੁਲ੍ਲਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਆਰੋਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਏਹੀ''ਤਿ ਸਯਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੇਨ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ਹਤ੍ਥਿਮ੍ਹਿ ਵੇਪੁਲ੍ਲਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਆਰੋਪਿਤੇ ਸਯਮ੍ਪਿ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਥਕਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਂ ਪਪਾਤਾਭਿਮੁਖਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵਂ 'ਮਯਾ ਏਸ ਸੁਸਿਕ੍ਖਾਪਿਤੋ'ਤਿ ਵਦੇਸਿ, ਤੀਹਿਯੇਵ ਤਾਵ ਨਂ ਪਾਦੇਹਿ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾਵ ''ਭੋ ਤੀਹਿ ਪਾਦੇਹਿ ਤਿਟ੍ਠਾ''ਤਿ ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਿਕਾਯ ਸਞ੍ਞਂ ਅਦਾਸਿ, ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਥਾ ਅਕਾਸਿ। ਪੁਨ ਰਾਜਾ ''ਦ੍ਵੀਹਿ ਪੁਰਿਮਪਾਦੇਹਿਯੇਵ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ, ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਪਾਦੇਹਿ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦੇਹਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਦ੍ਵੇ ਪੁਰਿਮਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਪਾਦੇਹਿ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ''ਏਕੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਤਯੋ ਪਾਦੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੇਵ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਅਪਤਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਪਹੋਸਿ, ਆਕਾਸੇ ਨਂ ਠਪੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਆਚਰਿਯੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ''ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਇਮਿਨਾ ਸਦਿਸੋ ਸੁਸਿਕ੍ਖਿਤੋ ਹਤ੍ਥੀ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਸ੍ਸਂਸਯਂ ਪਨੇਤਂ ਏਸ ਪਪਾਤੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਤਾਤ, ਅਯਂ ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਪਾਤੇ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ। ਸਚੇ ਤੇ ਆਕਾਸੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ ਬਲਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਮਂ ਯਥਾਨਿਸਿਨ੍ਨਂਯੇਵ ਆਦਾਯ ਵੇਹਾਸਂ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ। ਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਅਯਂ ਹਤ੍ਥੀ ਪੁਞ੍ਞਿਦ੍ਧਿਯਾ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਨ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਮਨ੍ਦਪੁਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦੁਬ੍ਬੁਦ੍ਧਿਨੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ, ਪਣ੍ਡਿਤਸ੍ਸ ਪੁਞ੍ਞਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕੋ, ਤਾਦਿਸਾ ਨਾਮ ਮਨ੍ਦਪੁਞ੍ਞਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾਹਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਤਞ੍ਚੇਵ ਵਾਹਨਂ ਅਵਸੇਸਞ੍ਚ ਯਸਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਨਾਸੇਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੨.''ਯਸਂ ਲਦ੍ਧਾਨ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ, ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ।
ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ, ਹਿਂਸਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਤਾਦਿਸੋ ਦੁਮ੍ਮੇਧੋ ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਰਿਵਾਰਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਨਤ੍ਥਂ ਚਰਤਿ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਸੋ ਹਿ ਯਸਮਦਮਤ੍ਤੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਪਰੇਸਞ੍ਚ ਹਿਂਸਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਹਿਂਸਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਕਿਲਮਨਂ ਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਾਦਨਂ, ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਏਵ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤੀਤਿ।

ਏਵਂ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਰਞ੍ਞੋ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤਿਟ੍ਠ ਦਾਨਿ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਨਗਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਆਕਾਸੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਸਕਲਨਗਰਂ ਸਙ੍ਖੁਭਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਕਾਸੇਨ ਸੇਤਵਰਵਾਰਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਏਕਕੋਲਾਹਲਂ ਅਹੋਸਿ। ਵੇਗੇਨ ਰਞ੍ਞੋਪਿ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ''ਸਚੇ ਮਯ੍ਹਂ ਉਪਭੋਗਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੋਸਿ, ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ, ਆਚਰਿਯੋ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਰਾਜਗਹਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਮਨਾਪਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਕਤਂ ਇਧਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨਾ''ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਹਟ੍ਠੋ ਨਗਰਂ ਸਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾਰਣਂ ਮਙ੍ਗਲਹਤ੍ਥਿਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਕਲਰਜ੍ਜਂ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ, ਏਕਂ

ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ, ਏਕੰ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯੇਵ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਸਕਲਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਰਜ੍ਜੰ ਹਤ੍ਥਗਤਮੇਵ ਜਾਤੰ। ਸੋ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਅਗ੍ਗਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਮਗਧਰਾਜਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਹਤ੍ਥਾਚਰਿਯੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਹਤ੍ਥੀ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਦੁਮ੍ਮੇਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੨੩] ੩. ਨਙ੍ਗਲੀਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਂ ਵਾ**ਚ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਲਾਲੁਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ''ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਇਦੰ ਕਥੇਤਬ੍ਬੰ, ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਇਦੰ ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਮਙ੍ਗਲੇ ਅਵਮਙ੍ਗਲੰ ਵਦਨ੍ਤੋ ''ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇਸੁ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਸਨ੍ਧਿਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇਸੁ ਚਾ''ਤਿ ਇਦੰ ਅਵਮਙ੍ਗਲੰ ਮਙ੍ਗਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਥੇਤਿ। ਅਵਮਙ੍ਗਲੇਸੁ ਅਨੁਮੋਦਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ''ਬਹੂ ਦੇਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਚ, ਮਙ੍ਗਲਾਨਿ ਅਚਿਨ੍ਤਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪਾਨੰ ਮਙ੍ਗਲਾਨੰ ਸਤਮ੍ਪਿ ਸਹਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥਾ ਹੋਥਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਆਵੁਸੋ, ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਭਾਸਿਤਬ੍ਬਵਾਚੰ ਭਾਸਤੀ''ਤਿ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਲਾਲੁਦਾਯੀ ਇਦਾਨੇਵ ਦਨ੍ਧਪਰਿਸਕ੍ਕਨੋ ਯੁਤ੍ਤਾਯੁਤ੍ਤੰ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਏਵਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਿਚ੍ਚੰ ਲਾਲਕੋਯੇਵ ਏਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਸਿ। ਤਦਾ ਤੇਸੁ ਮਾਣਵੇਸੁ ਏਕੋ ਦਨ੍ਧਪਰਿਸਕ੍ਕਨੋ ਲਾਲਕੋ ਮਾਣਵੋ ਧਮ੍ਮਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਪ੍ਪੰ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਦਨ੍ਧਭਾਵੇਨ ਪਨ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਉਪਕਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਦਾਸੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਯਮਾਸੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਸਯਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਤੰ ਮਾਣਵੰ ਹਤ੍ਥਪਾਦਪਿਟ੍ਠਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੰ ਆਹ ''ਤਾਤ, ਮਞ੍ਚਪਾਦੇ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ਏਕੰ ਪਾਦੰ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਖੇਪੇਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਤਾਤ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਚਰਿਯ, ਏਕਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਪਾਦਸ੍ਸ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕੰ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਊਰੁਮ੍ਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਮ੍ਹੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਅਤਿ ਵਿਯ ਮਯ੍ਹੰ ਉਪਕਾਰੋ, ਏਤ੍ਤਕਾਨੰ ਪਨ ਮਾਣਵਕਾਨੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਯਮੇਵ ਦਨ੍ਧੋ ਸਿਪ੍ਪੰ ਸਿਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਕਥੰ ਨੁ ਖੋ ਅਹੰ ਇਮੰ ਪਣ੍ਡਿਤੰ ਕਰੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ, ਅਹੰ ਇਮੰ ਮਾਣਵੰ ਦਾਰੁਅਤ੍ਥਾਯ ਪਣ੍ਣਤ੍ਥਾਯ ਚ ਵਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਗਤੰ 'ਅਜ੍ਜ ਤੇ ਕਿਂ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਕਿਂ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਅਥ ਮੇ 'ਇਦੰ ਨਾਮ ਅਜ੍ਜ ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠੰ, ਇਦੰ ਕਤ'ਨ੍ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਨੰ 'ਤਯਾ ਦਿਟ੍ਠਞ੍ਚ ਕਤਞ੍ਚ ਕੀਦਿਸ'ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੋ 'ਏਵਰੂਪੰ ਨਾਮਾ'ਤਿ ਉਪਮਾਯ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਚ ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ। ਇਤਿ ਨੰ ਨਵੰ ਨਵੰ ਉਪਮਞ੍ਚ ਕਾਰਣਞ੍ਚ ਕਥਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਮਿਨਾ ਉਪਾਯੇਨ ਪਣ੍ਡਿਤੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ ਮਾਣਵ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਰੁਅਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਪਣ੍ਣਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਯੰ ਤੇ ਤਤ੍ਥ ਦਿਟ੍ਠੰ ਵਾ ਸੁਤੰ ਵਾ ਭੁਤ੍ਤੰ ਵਾ ਪੀਤੰ ਵਾ ਖਾਦਿਤੰ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਯ੍ਹੰ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ।

ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਾਣਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਾਰੁਅਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞੰ ਗਤੋ ਤਤ੍ਥ ਸਪ੍ਪੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਸਪ੍ਪੋ ਮੇ ਦਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਆਰੋਚੇਸਿ। ''ਸਪ੍ਪੋ ਨਾਮ, ਤਾਤ, ਕੀਦਿਸੋ ਹੋਤੀ''ਤਿ? ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸਾ''ਤਿ। ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਮਨਾਪਾ ਤੇ ਉਪਮਾ ਆਹਟਾ, ਸਪ੍ਪਾ ਨਾਮ ਨਙ੍ਗਲੀਸਸਦਿਸਾਵ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਅਥ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਾਣਵਕੇਨ ਮਨਾਪਾ ਉਪਮਾ ਆਹਟਾ,

ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਂ ਪਣ੍ਡਿਤਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਮਾਣਵੋ ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਅਰਞ੍ਞੇ ਹਤ੍ਥਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਹਤ੍ਥੀ ਮੇ ਆਚਰਿਯ ਦਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਆਹ। ''ਹਤ੍ਥੀ ਨਾਮ, ਤਾਤ, ਕੀਦਿਸੋ''ਤਿ? ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਨਙ੍ਗਲੀਸਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਹਤ੍ਥਿਸ੍ਸ ਸੋਣ੍ਡਾ ਨਙ੍ਗਲੀਸਸਦਿਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਦਨ੍ਤਾਦਯੋ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਚ। ਅਯਂ ਪਨ ਬਾਲਤਾਯ ਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੋਣ੍ਡਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਥੇਸਿ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨੇ ਉਚ੍ਛੁਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਂ ਉਚ੍ਛੁ ਖਾਦਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਉਚ੍ਛੁ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਥੋਕਂ ਪਤਿਰੂਪਂ ਕਾਰਣਂ ਕਥੇਸੀ''ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀ ਜਾਤੋ।

ਪੁਨੇਕਦਿਵਸਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨੇ ਏਕਚ੍ਚੇ ਮਾਣਵਾ ਗੁਲ਼ਂ ਦਧਿਨਾ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ, ਏਕਚ੍ਚੇ ਖੀਰੇਨ। ਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਆਚਰਿਯ, ਅਜ੍ਜ ਮਯਂ ਦਧਿਨਾ ਖੀਰੇਨ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਦਧਿਖੀਰਂ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸਂ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ਆਚਰਿਯੋ ''ਅਯਂ ਮਾਣਵੋ 'ਸਪ੍ਪੋ ਨਙ੍ਗਲੀਸਸਦਿਸੋ'ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਤਾਵ ਸੁਕਥਿਤਂ ਕਥੇਸਿ, 'ਹਤ੍ਥੀ ਨਙ੍ਗਲੀਸਸਦਿਸੋ'ਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਸੋਣ੍ਡਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਲੇਸੇਨ ਕਥਿਤਂ। 'ਉਚ੍ਛੁ ਨਙ੍ਗਲੀਸਸਦਿਸ'ਨ੍ਤਿ ਕਥਨੇਪਿ ਲੇਸੋ ਅਤ੍ਥਿ, 'ਦਧਿਖੀਰਾਨਿ ਪਨ ਨਿਚ੍ਚਂ ਪਣ੍ਡਰਾਨਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਭਾਜਨਸਣ੍ਠਾਨਾਨੀ'ਤਿ ਇਧ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਉਪਮਂ ਨ ਕਥੇਸਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਮਂ ਲਾਲ਼ਕਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੩.''ਅਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਂ ਵਾਚਂ, ਬਾਲੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਭਾਸਤਿ।
ਨਾਯਂ ਦਧਿਂ ਵੇਦਿ ਨ ਨਙ੍ਗਲੀਸਂ, ਦਧਿਪ੍ਪਯਂ ਮਞ੍ਞਤਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਾ ਵਾਚਾ ਓਪਮ੍ਮਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ **ਅਸਬ੍ਬਤ੍ਥਗਾਮਿਂ ਵਾਚਂ ਬਾਲੋ** ਦਨ੍ਧਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਭਾਸਤਿ,** ''ਦਧਿ ਨਾਮ ਕੀਦਿਸ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਟ੍ਠੋਪਿ ''ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ, ਨਙ੍ਗਲੀਸਾ''ਤਿ ਵਦਤੇਵ। ਏਵਂ ਵਦਨ੍ਤੋ **ਨਾਯਂ ਦਧਿਂ ਵੇਦਿ ਨ ਨਙ੍ਗਲੀਸਂ**। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਦਧਿਪ੍ਪਯਂ ਮਞ੍ਞਤਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸਂ,** ਯਸ੍ਮਾ ਅਯਂ ਦਧਿਮ੍ਪਿ ਨਙ੍ਗਲੀਸਮੇਵ ਮਞ੍ਞਤਿ। ਅਥ ਵਾ **ਦਧੀ**ਤਿ ਦਧਿਮੇਵ, **ਪਯ**ਨ੍ਤਿ ਖੀਰਂ, ਦਧਿ ਚ ਪਯਞ੍ਚ ਦਧਿਪ੍ਪਯਂ। ਯਸ੍ਮਾ ਦਧਿਖੀਰਾਨਿਪਿ ਅਯਂ ਨਙ੍ਗਲੀਸਮੇਵ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਏਦਿਸੋ ਚਾਯਂ ਬਾਲੋ, ਕਿਂ ਇਮਿਨਾਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਾਨਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਯਂ ਦਤ੍ਵਾ ਤਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਲਾਲ਼ਕਮਾਣਵੋ ਲਾਲ਼ੁਦਾਯੀ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਨਙ੍ਗਲੀਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੨੪] ੪. ਅਮ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਵਾਯਮੇਥੇਵ ਪੁਰਿਸੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਸਾਵਤ੍ਥਿਵਾਸੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤੋ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਹੋਸਿ, ਆਚਰਿਯੁਪਜ੍ਝਾਯਵਤ੍ਤਾਨਿ ਪਾਨੀਯਪਰਿਭੋਜਨੀਯਉਪੋਸਥਾਗਾਰਜਨ੍ਤਾਘਰਾਦਿਵਤ੍ਤਾਨਿ ਚ ਸਾਧੁਕਂ ਕਰੋਤਿ, ਚੁਦ੍ਦਸਸੁ ਮਹਾਵਤ੍ਤੇਸੁ ਅਸੀਤਿਖਨ੍ਧਕਵਤ੍ਤੇਸੁ ਚ ਪਰਿਪੂਰਕਾਰੀਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਵਿਹਾਰਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ, ਪਰਿਵੇਣਂ ਵਿਤਕ੍ਕਮਾਲ਼ਕਂ ਵਿਹਾਰਮਗ੍ਗਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਪਾਨੀਯਂ ਦੇਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਮਤ੍ਤਾਨਿ ਧੁਵਭਤ੍ਤਾਨਿ ਅਦਂਸੁ, ਮਹਾਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੂਨਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਸਿ, ਏਤਂ ਏਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਬਹੂਨਂ ਫਾਸੁਵਿਹਾਰੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤਂ ਏਕਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਞ੍ਚ ਇਸਿਸਤਾਨਿ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤੇਨੇਵ ਆਨੀਤਫਲਾਫਲੇਹਿ ਯਾਪੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਤਇਸਿਪਰਿਵਾਰੋ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤਦਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਚਣ੍ਡੋ ਨਿਦਾਘੋ ਅਹੋਸਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਪਾਨੀਯਾਨਿ ਛਿਜ੍ਜਿਂਸੁ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾ ਪਾਨੀਯਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਕਿਲਮਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਤੇਸੁ ਤਾਪਸੇਸੁ ਏਕੋ ਤਾਪਸੋ ਤੇਸਂ ਪਿਪਾਸਦੁਕ੍ਖਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਕਂ ਰੁਕ੍ਖਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੋਣਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਦੋਣਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਪਾਨੀਯਂ ਅਦਾਸਿ। ਬਹੂਸੁ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤੇਸੁ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨੋਕਾਸੋ ਨਾਹੋਸਿ। ਸੋ ਨਿਰਾਹਾਰੋਪਿ ਪਾਨੀਯਂ ਦੇਤਿਯੇਵ। ਮਿਗਗਣਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸੁਂ ‘‘ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਨੀਯਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਗਨ੍ਤੁਂ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਨਿਰਾਹਾਰਤਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਕਿਲਮਤਿ, ਹਨ੍ਦ ਮਯਂ ਕਤਿਕਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਕਤਿਕਂ ਅਕਂਸੁ ‘‘ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਾਨੁਰੂਪੇਨ ਫਲਾਫਲਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਆਗਨ੍ਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕੇਕੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਾਨੁਰੂਪੇਨ ਮਧੁਰਮਧੁਰਾਨਿ ਅਮ੍ਬਜਮ੍ਬੁਪਨਸਾਦੀਨਿਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਭਤਂ ਫਲਾਫਲਂ ਅਡ੍ਢਤੇਯਜਸਕਟਭਾਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਹੋਸਿ। ਪਞ੍ਚਸਤਤਾਪਸਾ ਤਦੇਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਅਤਿਰੇਕਂ ਛਡ੍ਡਿਯਿਤ੍ਥ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਏਕਂ ਨਾਮ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਤਾਪਸਾਨਂ ਫਲਾਫਲਤ੍ਥਾਯ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਾਪਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਵੀਰਿਯਂ ਨਾਮ ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੪.‘‘ਵਾਯਮੇਥੇਵ ਪੁਰਿਸੋ, ਨ ਨਿਬ੍ਬਿਨ੍ਦੇਯਜ ਪਣ੍ਡਿਤੋ।
ਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸ, ਭੁਤ੍ਤਾ ਅਮ੍ਬਾ ਅਨੀਤਿਹ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਤ੍ਤਪੂਰਣਾਦਿਕੇ ਕਮ੍ਮਸ੍ਮਿਂ ਵਾਯਮੇਥੇਵ, ਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠੇਯਜ। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? ਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਨਿਪ੍ਫਲਤਾਯ ਅਭਾਵਤੋ। ਇਤਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ‘‘ਵਾਯਾਮੋ ਨਾਮੇਸ ਸਫਲੋਵ ਹੋਤੀ’’ਤਿ ਇਸਿਗਣਂ ਆਲਪਨ੍ਤੋ “**ਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾ**”ਤਿ ਆਹ। ਕੀਦਿਸਂ? **ਭੁਤ੍ਤਾ ਅਮ੍ਬਾ ਅਨੀਤਿਹਂ**। ਤਤ੍ਥ **ਅਮ੍ਬਾ**ਤਿ ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਂ, ਤੇਹਿ ਪਨ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਫਲਾਫਲਾਨਿ ਆਭਤਾਨਿ। ਤੇਸੁ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਰਾਨਂ ਉਸ੍ਸਨ੍ਨਤਰਾਨਂ ਵਾ ਵਸੇਨ ‘‘ਅਮ੍ਬਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਯੇ ਇਮੇਹਿ ਪਞ੍ਚਹਿ ਇਸਿਸਤੇਹਿ ਸਯਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਆਨੀਤਾ ਅਮ੍ਬਾ ਭੁਤ੍ਤਾ, ਇਦਂ ਵਾਯਾਮਸ੍ਸ ਫਲਂ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਪਨ ਅਨੀਤਿਹਂ, ‘‘ਇਤਿ ਆਹ ਇਤਿ ਆਹਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਇਤਿਹੀਤਿਹੇਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਮੇਵ ਤਂ ਫਲਂ ਪਸ੍ਸਾਤਿ। ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਸਿਗਣਸ੍ਸ ਓਵਾਦਂ ਅਦਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਾਪਸੋ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਗਣਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਅਮ੍ਬਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੨੫] ੫. ਕਟਾਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਸੋ ਵਿਕਤ੍ਥੇਯਜਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਵਿਕਤ੍ਥਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ, ਦਾਸੀਪਿਸ੍ਸ ਤਂ ਦਿਵਸਞ੍ਞੇਵ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਜਾਯਿ। ਤੇ ਏਕਤੋਵ ਵਡ੍ਢਿਂਸੁ। ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੇ ਲੇਖਂ ਸਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਦਾਸੋਪਿਸ੍ਸ ਫਲਕਂ ਵਹਮਾਨੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੇਖਂ ਸਿਕ੍ਖਿ, ਗਣਨਂ ਸਿਕ੍ਖਿ, ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵੋਹਾਰੇ ਅਕਾਸਿ। ਸੋ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਵਚਨਕੁਸਲੋ ਵੋਹਾਰਕੁਸਲੋ ਯੁਵਾ ਅਭਿਰੂਪੋ ਅਹੋਸਿ, ਨਾਮੇਨ ਕਟਾਹਕੋ ਨਾਮ। ਸੋ ਸੇਟ੍ਠਿਘਰੇ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਨ ਮਂ ਇਮੇ ਸਬ੍ਬਕਾਲਂ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਾਲੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਅਙ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਪਰਿਭੋਗੇਨਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। ਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਖੋ ਪਨ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਸਹਾਯਕੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਲੇਖਂ ਆਦਾਯ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘ਅਹਂ

ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤੋ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਧੀਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਖਂ ਵਸੇਯ੍ਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਸਯਮੇਵ ਪਣ੍ਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਹਂ ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪਹਿਣਿਂ, ਆਵਾਹਵਿਵਾਹਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ ਨਾਮ ਮਯ੍ਹਞ੍ਚ ਤਯਾ, ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਤਿਰੂਪੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵਂ ਇਮਸ੍ਸ ਦਾਰਕਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧੀਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਸਾਪੇਹਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਓਕਾਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸੇਵ ਮੁਦ੍ਦਿਕਾਯ ਲਞ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਤਂ ਪਰਿਬ੍ਬਯਞ੍ਚੇਵ ਗਨ੍ਧਵਤ੍ਥਾਦੀਨਿ ਚ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਸੇਟ੍ਠਿ ‘‘ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸਿ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ’’ਤਿ। ‘‘ਕਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕੇਨਟ੍ਠੇਨਾਗਤੋਸੀ’’ਤਿ? ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਕਟਾਹਕੋ ‘‘ਇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਜਾਨਿਸ੍ਸਥਾ’’ਤਿ ਪਣ੍ਣਂ ਅਦਾਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਪਣ੍ਣਂ ਵਾਚੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਦਾਨਾਹਂ ਜੀਵਾਮਿ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ ਧੀਤਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੋ ਮਹਨ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਯਾਗੁਖਜ੍ਜਕਾਦੀਸੁ ਵਾ ਵਤ੍ਥਗਨ੍ਧਾਦੀਸੁ ਵਾ ਉਪਨੀਤੇਸੁ ‘‘ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਾਮ ਯਾਗੁਂ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਖਜ੍ਜਕਂ, ਏਵਂ ਭਤ੍ਤਂ, ਅਹੋ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਕਾ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਯਾਗੁਆਦੀਨਿ ਗਰਹਤਿ। ‘‘ਇਮੇ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਭਾਵੇਨੇਵ ਅਹਤਸਾਟਕੇ ਵਲਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਗਨ੍ਧੇ ਪਿਸਿਤੁਂ, ਪੁਪ੍ਫਾਨਿ ਗਨ੍ਥਿਤੁਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਥਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿਕਾਦਯੋ ਗਰਹਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਦਾਸਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਟਾਹਕੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਕਹਂ ਗਤੋ, ਪਰਿਯੇਸਥ ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਪਯੋਜੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਯੁਤ੍ਤਂ ਤੇਨ ਕਤਂ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਰਾਜਾਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ‘‘ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਿਰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਕਟਾਹਕੋ ‘‘ਸੇਟ੍ਠਿ ਕਿਰ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ‘‘ਨ ਸੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਆਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯੇਵਸ੍ਸ ਆਗਮਨੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨਾਹਂ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਅਤ੍ਥਿ ਪਨੇਸ ਉਪਾਯੋ। ਮਮ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਪਟਿਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਆਰਾਧੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਸਮਜ੍ਝੇ ਏਵਂ ਭਾਸਤਿ ‘‘ਅਞ੍ਞੇ ਬਾਲਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਾਲਭਾਵੇਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਗੁਣਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਾ ਤੇਸਂ ਭੋਜਨਵੇਲਾਯ ਅਪਚਿਤਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂਯੇਵ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਮਯਂ ਪਨ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਂ ਉਪਨੇਮ, ਖੇਲ਼ਮਲ੍ਲਕਂ ਉਪਨੇਮ, ਭਾਜਨਾਨਿ ਉਪਨੇਮ, ਪਾਨੀਯਮ੍ਪਿ ਬੀਜਨਿਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਾਮਾ’’ਤਿ ਯਾਵ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਨਕਾਲੇ ਉਦਕਕਲਸਂ ਆਦਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਗਮਨਾ ਸਬ੍ਬਂ ਦਾਸੇਹਿ ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਪਕਾਸੇਸਿ।

ਸੋ ਏਵਂ ਪਰਿਸਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਸਮੀਪਂ ਆਗਤਕਾਲੇ ਸਸੁਰਂ ਅਵੋਚ ‘‘ਤਾਤ, ਮਮ ਕਿਰ ਪਿਤਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਪਟਿਯਾਦਾਪੇਥ, ਅਹਂ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਥਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੁ, ਤਾਤਾ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਕਟਾਹਕੋ ਬਹੁਂ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਮਾਦਾਯ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਅਦਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ਪਣ੍ਣਾਕਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਤਰਾਸਕਾਲੇ ਖਨ੍ਧਾਵਾਰਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਨਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਕਟਾਹਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਵਾਰਂ ਨਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਕਲਸਂ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦਕਕਿਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਯਤ੍ਤਕਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਮਾ ਮੇ ਯਸਂ ਅਨ੍ਤਰਧਾਪਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਸਮ੍ਪਦਾਯ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾ ਭਾਯਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤੇ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ’’ਤਿ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਮਹਨ੍ਤੋ ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਟਾਹਕੋਪਿਸ੍ਸ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਦਾਸੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਾਯ ਵੇਲਾਯ ਸੁਖਨਿਸਿਨ੍ਨਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਸੇਟ੍ਠਿ ਆਹ ‘‘ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ, ਮਯਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਣ੍ਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦਾਰਿਕਾ ਦਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਟਾਹਕਂ ਪੁਤ੍ਤਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਪਿਯਵਚਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਂ ਤੋਸੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਟਾਹਕਸ੍ਸ ਮੁਖਂ ਉਲ੍ਲੋਕੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਰਂ ਪਕ੍ਕੋਸਿਤ੍ਵਾ ''ਏਹਿ, ਅਮ੍ਮ, ਸੀਸੇ ਮੇ ਊਕਾ ਵਿਚਿਨਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਊਕਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਪਿਯਵਚਨਂ ਵਤ੍ਵਾ ''ਕਥੇਹਿ, ਅਮ੍ਮ, ਕਚ੍ਚਿ ਤੇ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਸੁਖਦੁਕ੍ਖੇਸੁ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤੋ , ਉਭੋ ਜਨਾ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਤਾਤ, ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਕੇਵਲਂ ਆਹਾਰਂ ਗਰਹਤੀ''ਤਿ। ''ਅਮ੍ਮ, ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮੇਸ ਦੁਕ੍ਖਸੀਲੋਵ, ਅਪਿਚ ਤੇ ਅਹਂ ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਬਨ੍ਧਨਮਨ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਤ੍ਵਂ ਸਾਧੁਕਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਮਮ ਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਗਰਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਹਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਪੁਰਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਗਾਥਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਕਟਾਹਕੋਪਿ ਬਹੁਂ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਂ ਆਦਾਯ ਅਨੁਮਗ੍ਗਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਹੁਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿ। ਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਤਿਰੇਕਮਾਨੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਕਟਚ੍ਛੁਂ ਆਦਾਯ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤਿਯਾ ਭਤ੍ਤਂ ਗਰਹਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਗ੍ਗਹਿਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੫.''ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਸੋ ਵਿਕਤ੍ਥੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਂ ਜਨਪਦਂ ਗਤੋ।
ਅਨ੍ਵਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਦੂਸੇਯ੍ਯ, ਭੁਞ੍ਜ ਭੋਗੇ ਕਟਾਹਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਸੋ ਵਿਕਤ੍ਥੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਂ ਜਨਪਦਂ ਗਤੋ**ਤਿ ਯੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਭੂਮਿਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਜਨਪਦਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਯਤ੍ਥਸ੍ਸ ਜਾਤਿਂ ਨ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਸੋ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਵਿਕਤ੍ਥੇਯ੍ਯ, ਵਮ੍ਭਨਵਚਨਂ ਵਞ੍ਚਨਵਚਨਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। **ਅਨ੍ਵਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਦੂਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਇਮਂ ਤਾਵ ਵਾਰਂ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਪਟਿਪਥਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦਾਸਕਿਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਕਸਾਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਚਮ੍ਮੁਪ੍ਪਾਟਨਤੋ ਚ ਲਕ੍ਖਣਾਹਨਨਤੋ ਚ ਮੁਤ੍ਤੋਸਿ। ਸਚੇ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੋਸਿ, ਪੁਨ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਆਗਮਨਵਾਰੇ ਤਵ ਸਾਮਿਕੋ ਅਨ੍ਵਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾਨ ਦੂਸੇਯ੍ਯ, ਇਮਂ ਗੇਹਂ ਅਨੁਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਸਾਭਿਘਾਤੇਹਿ ਚੇਵ ਲਕ੍ਖਣਾਹਨਨੇਨ ਚ ਜਾਤਿਪ੍ਪਕਾਸਨੇਨ ਚ ਤਂ ਦੂਸੇਯ੍ਯ ਉਪਹਨੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਪਹਾਯ **ਭੁਞ੍ਜ ਭੋਗੇ ਕਟਾਹਕ,** ਮਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਾਸਭਾਵਂ ਪਾਕਟਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੀ ਅਹੋਸੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾ ਪਨ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੀ ਉਗ੍ਗਹਿਤਨਿਯਾਮੇਨ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਮੇਵ ਪਯਿਰੁਦਾਹਾਸਿ। ਕਟਾਹਕੋ ''ਅਦ੍ਧਾ ਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਮਮ ਕੁਲਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਸਬ੍ਬਂ ਕਥਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਭਤ੍ਤਂ ਗਰਹਿਤੁਂ ਨ ਵਿਸਹਿ, ਨਿਹਤਮਾਨੋ ਯਥਾਲਦ੍ਧਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਕਟਾਹਕੋ ਵਿਕਤ੍ਥਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਟਾਹਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੨੬] ੬. ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਥੇਵੇਕਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੋਸਲਰਞ੍ਞੋ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਕਿਰ ਕਮ੍ਮਾਰੇਹਿ ਰਞ੍ਞੋ ਅਸੀਨਂ ਆਹਟਕਾਲੇ ਅਸਿਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਿਤ੍ਵਾ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਂ ਉਦਾਹਰਤਿ। ਸੋ ਯੇਸਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲਾਭਂ ਲਭਤਿ, ਤੇਸਂ ਅਸਿਂ ''ਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਮਙ੍ਗਲਸਂਯੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਦਤਿ। ਯੇਸਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਲਾਭਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਤੇਸਂ ਅਸਿਂ ''ਅਵਲਕ੍ਖਣੋ''ਤਿ ਗਰਹਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਮ੍ਮਾਰੋ ਅਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕੋਸਿਯਂ ਸੁਖੁਮਂ ਮਰਿਚਚੁਣ੍ਣਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਅਸਿਂ ਆਹਰਿ। ਰਾਜਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਅਸਿਂ ਵੀਮਂਸਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਸਿਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਰਿਚਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਨਾਸਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿਤੁਕਾਮਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੁਂ। ਤਸ੍ਸ ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਾਸਿਕਾ ਅਸਿਧਾਰਾਯ ਪਟਿਹਤਾ ਦ੍ਵਿਧਾ ਛਿਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਨਾਸਿਕਾਯ ਛਿਨ੍ਨਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਰਞ੍ਞੋ ਕਿਰ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕੋ ਅਸਿਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤੋ ਨਾਸਿਕਂ ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਸੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ

''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਸਿਂ ਉਪਸਿਙ੍ਘਨ੍ਤੋ ਨਾਸਿਕਾਛੇਦਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ। ਰਾਜਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਵੇਜ੍ਜੇ ਦਤ੍ਵਾ ਨਾਸਿਕਾਕੋਟਿਂ ਫਾਸੁਕਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲਾਖਾਯ ਪਟਿਨਾਸਿਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਂ ਉਪਟ੍ਠਾਕਮੇਵ ਅਕਾਸਿ। ਬਾਰਾਣਸਿਰਞ੍ਞੋ ਪਨ ਪੁਤ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਾ ਧੀਤਾ ਚੇਵ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਚ ਅਹੇਸੁਂ। ਸੋ ਉਭੋਪਿ ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇਯੇਵ ਵਡ੍ਢਾਪੇਸਿ। ਤੇ ਏਕਤੋ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਰਾਜਾਪਿ ਅਮਚ੍ਚੇ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋਪਿ ਇਮਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਸ੍ਸ ਸਾਮਿਕੋਵ, ਧੀਤਰਂ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਦਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕਮਸ੍ਸ ਕਰੋਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯੋ ਸਬ੍ਬਥਾਪਿ ਞਾਤਕੋਯੇਵ, ਏਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧੀਤਰਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਨੋ ਞਾਤਕਾ ਬਹੂ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਰਜ੍ਜਾਨਂ ਮਯਮੇਵ ਸਾਮਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਸੋ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਉਭੋਪੇਤੇ ਵਿਸੁਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਭਾਗਿਨੇਯ੍ਯਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਨਿਵੇਸਨੇ, ਧੀਤਰਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਾਸੇਸਿ।

ਤੇ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸੁਦ੍ਦੇਸਿਕਭਾਵਂ ਪਤ੍ਤਾ ਅਤਿਵਿਯ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਉਪਾਯੇਨ ਮਾਤੁਲਧੀਤਰਂ ਰਾਜਗੇਹਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ''ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਮਹਾਇਕ੍ਖਣਿਕਂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਹਸ੍ਸਭਣ੍ਡਿਕਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਮਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਅਮ੍ਮ, ਤਯਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਅਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਕਾਰਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਮਮ ਮਾਤੁਲੋ ਰਾਜਾ ਧੀਤਰਂ ਅਨ੍ਤੋਗੇਹਾ ਨੀਹਰਾਪੇਤਿ, ਤਥਾ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਾਧੁ, ਸਾਮਿ, ਅਹਂ ਰਾਜਾਨਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ''ਦੇਵ, ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਉਪਰਿ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣੀ ਅਤ੍ਥਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਅਸੁਕਦਿਵਸੇ ਨਾਮ ਰਥਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਬਹੁਆਵੁਧਹਤ੍ਥੇ ਪੁਰਿਸੇ ਆਦਾਯ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਲਪੀਠਿਕਾਯ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੇ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿਮਞ੍ਚੇ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕਘਟਾਨਂ ਅਟ੍ਠੁਤ੍ਤਰਸਤੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਂ ਪਵਾਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਸੁਸਾਨਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਤਤ੍ਥ ਗਮਨਦਿਵਸੇ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਪੁਰੇਤਰਮੇਵ ਥੋਕਂ ਮਰਿਚਚੁਣ੍ਣਂ ਆਦਾਯ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥੇਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਰਥਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਥਂ ਸੁਸਾਨਦ੍ਵਾਰੇ ਏਕਪਦੇਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥੇ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਸੁਸਾਨਵਨਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਸੁਸਾਨੇ ਮਣ੍ਡਲਪੀਠਿਕਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਤਕੋ ਵਿਯ ਪਟਿਕੁਜ੍ਜੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜ। ਅਹਂ ਤਤ੍ਥ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਵ ਉਪਰਿ ਮਞ੍ਚਕਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਮਰਿਚਚੁਣ੍ਣਂ ਨਾਸਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਸਿ। ਤਯਾ ਖਿਪਿਤਕਾਲੇ ਮਯਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਪਹਾਯ ਪਲਾਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਅਥ ਤ੍ਵਂ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਸੀਸਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾਸੀਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੁ ਸੁਨ੍ਦਰੋ ਉਪਾਯੋ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ।

ਸਾਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸਿ, ਰਾਜਾਪਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਰਾਜਧੀਤਾਯਪਿ ਤਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਸਾਪਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿ। ਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਦਿਵਸੇ ਕੁਮਾਰਸ੍ਸ ਸਞ੍ਞਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਸੁਸਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਆਰਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਭਯਜਨਨਤ੍ਥਂ ਆਹ – ''ਮਯਾ ਰਾਜਧੀਤਾਯ ਮਞ੍ਚੇ ਠਪਿਤਕਾਲੇ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚੇ ਮਤਪੁਰਿਸੋ ਖਿਪਿਸ੍ਸਤਿ, ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚ ਹੇਟ੍ਠਾਮਞ੍ਚਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਯਂ ਪਠਮਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ , ਤਮੇਵ ਗਹੇਸ੍ਸਤਿ, ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਭਵੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ। ਰਾਜਕੁਮਾਰੋ ਪੁਰੇਤਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਤਤ੍ਥ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਮਹਾਇਕ੍ਖਣਿਕਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਲਪੀਠਿਕਾਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ''ਮਾ ਭਾਯੀ''ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਞ੍ਚੇ ਠਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਕੁਮਾਰੋ ਮਰਿਚਚੁਣ੍ਣਂ ਨਾਸਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿ। ਤੇਨ ਖਿਪਿਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਮਹਾਇਕ੍ਖਣਿਕਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਪਹਾਯ ਮਹਾਰਵਂ ਰਵਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਪਲਾਯਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਲਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕੋਪਿ ਠਾਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ, ਗਹਿਤਗਹਿਤਾਨਿ ਆਵੁਧਾਨਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਪਲਾਯਿਂਸੁ। ਕੁਮਾਰੋ ਯਥਾਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਾਜਧੀਤਰਂ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਇਕ੍ਖਣਿਕਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਸਾ ਮਯਾ ਤਸ੍ਸੇਵਤ੍ਥਾਯ ਪੁਟ੍ਠਾ, ਪਾਯਾਸੇ ਛਡ੍ਡਿਤਸਪ੍ਪਿ ਵਿਯ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਭਾਗੇ ਭਾਗਿਨੇਯਜਸ੍ਸ ਰਜ੍ਜਂ ਦਤ੍ਵਾ ਧੀਤਰਂ ਮਹਾਦੇਵਿਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋ ਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮਗ੍ਗਵਾਸਂ ਵਸਮਾਨੋ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਟ੍ਠਾਕੋ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸੇਕਦਿਵਸਂ ਰਾਜੂਪਟ੍ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸੂਰਿਯਂ ਠਤ੍ਵਾ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲਾਖਾ ਵਿਲੀਯਿ, ਪਟਿਨਾਸਿਕਾ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿ। ਸੋ ਲਜ੍ਜਾਯ ਅਧੋਮੁਖੋ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਰਾਜਾ ਪਰਿਹਸਨ੍ਤੋ ''ਆਚਰਿਯ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥ, ਖਿਪਿਤਂ ਨਾਮ ਏਕਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਹੋਤਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕਂ। ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਖਿਪਿਤੇਨ ਨਾਸਿਕਾ ਛਿਜ੍ਜੀਯਿਤ੍ਥ, ਮਯਂ ਪਨ ਖਿਪਨ੍ਤਾ ਮਾਤੁਲਧੀਤਰਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿਮ੍ਹਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੬.''ਤਥੇਵੇਕਸ੍ਸ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਤਥੇਵੇਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕਂ।
ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਕਲ੍ਯਾਣਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਵਾਪਿ ਨ ਪਾਪਕ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤਥੇਵੇਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਦੇਵੇਕਸ੍ਸ। ਅਯਮੇਵ ਵਾ ਪਾਠੋ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਇਤਿ ਸੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਾਯ ਦੇਸਨਾਯ ਲੋਕਸਮ੍ਮਤਾਨਂ ਕਲ੍ਯਾਣਪਾਪਕਾਨਂ ਅਨੇਕਂਸਿਕਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕੋਵ ਏਤਰਹਿ ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਪਾਠਕੋ, ਭਾਗਿਨੇਯਜਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੨੭] ੭. ਕਲਣ੍ਡੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇ ਦੇਸਾ ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਵਿਕਤ੍ਥਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਟਾਹਕਜਾਤਕਸਦਿਸਾਨੇਵ।

ਇਧ ਪਨੇਸ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਦਾਸੋ ਕਲਣ੍ਡੁਕੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਵਾਸਿਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਧੀਤਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਵਸਨਕਾਲੇ ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਰਿਯੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ''ਗਚ੍ਛ, ਕਲਣ੍ਡੁਕਂ ਪਰਿਯੇਸਾ''ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪੁਟ੍ਠਂ ਸੁਕਪੋਤਕਂ ਪੇਸੇਸਿ। ਸੁਕਪੋਤਕੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਨਗਰਂ ਪਾਪੁਣਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਕਾਲੇ ਕਲਣ੍ਡੁਕੋ ਨਦੀਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਤੁਕਾਮੋ ਬਹੁਂ ਮਾਲਾਗਨ੍ਧਵਿਲੇਪਨਞ੍ਚੇਵ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਾਨਿ ਚ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਦਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਾਵਂ ਆਰੁਯ੍ਹ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਪਦੇਸੇ ਨਦੀਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾ ਇਸ੍ਸਰਜਾਤਿਕਾ ਤਿਖਿਣਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਭਾਵਿਤਂ ਖੀਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਤੇਸਂ ਦਿਵਸਭਾਗਮ੍ਪਿ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨ੍ਤਾਨਂ ਸੀਤਂ ਨ ਬਾਧਤਿ। ਅਯਂ ਪਨ ਕਲਣ੍ਡੁਕੋ ਖੀਰਗਣ੍ਡੂਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਖੀਰਂ ਨੁਟ੍ਠੁਭਤਿ। ਨੁਟ੍ਠੁਭਨ੍ਤੋਪਿ ਉਦਕੇ ਅਨੁਟ੍ਠੁਭਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਸੀਸੇ ਨੁਟ੍ਠੁਭਤਿ। ਸੁਕਪੋਤਕੋਪਿ ਨਦੀਤੀਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਉਦੁਮ੍ਬਰਸਾਖਾਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਲਣ੍ਡੁਕਂ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਸੀਸੇ ਨੁਟ੍ਠੁਭਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਰੇ, ਕਲਣ੍ਡੁਕ ਦਾਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਜਾਤਿਞ੍ਚ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਅਨੁਸ੍ਸਰ, ਖੀਰਗਣ੍ਡੂਸਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੁਖਂ ਵਿਕ੍ਖਾਲੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸੁਖਸਂਵਡ੍ਢਾਯ ਸੇਟ੍ਠਿਧੀਤਾਯ ਸੀਸੇ ਮਾ ਨੁਟ੍ਠੁਭਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣਂ ਨ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੭.''ਤੇ ਦੇਸਾ ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਅਹਞ੍ਚ ਵਨਗੋਚਰੋ।
ਅਨੁਵਿਚ੍ਚ ਖੋ ਤਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁਂ, ਪਿਵ ਖੀਰਂ ਕਲਣ੍ਡੁਕਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੇ ਦੇਸਾ ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨੀ**ਤਿ ਮਾਤੁਕੁਚ੍ਛਿਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ – ਯਤ੍ਥ ਤੇ ਵਸਿਤਂ, ਨ ਤੇ ਖਤ੍ਤਿਯਧੀਤਾਦੀਨਂ ਕੁਚ੍ਛਿਦੇਸਾ। ਯਤ੍ਥ ਵਾਸਿ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਨ ਤਾਨਿ ਖਤ੍ਤਿਯਧੀਤਾਦੀਨਂ ਕੁਚ੍ਛਿਵਤ੍ਥੂਨਿ। ਅਥ ਖੋ ਦਾਸਿਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਤ੍ਵਂ ਵਸਿ ਚੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ

ਚਾਤਿ। **ਅਹਞ੍ਚ ਵਨਗੋਚਰੋ**ਤਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਭੂਤੋਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਜਾਨਾਮੀਤਿ ਦੀਪੇਤਿ। **ਅਨੁਵਿਚ੍ਚ ਖੋ ਤੰ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਅਨਾਚਾਰੰ ਚਰਮਾਨੰ ਮਯਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚਿਤੇ ਅਨੁਵਿਚ੍ਚ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਸਾਮਿਕਾ ਤਾਲ਼ੇਤ੍ਵਾ ਚੇਵ ਲਕ੍ਖਣਾਹਤਞ੍ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁੰ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਮਾਣੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਪੀਤਾਯ ਸੀਸੇ ਅਨੁਟ੍ਠਭਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵ ਖੀਰੰ। **ਕਲਣ੍ਡੁਕਾ**ਤਿ ਤੰ ਨਾਮੇਨਾਲਪਤਿ।

ਕਲਣ੍ਡੁਕੋਪਿ ਸੁਵਪੋਤਕੰ ਸਞ੍ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ''ਮੰ ਪਾਕਟੰ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭਯੇਨ ''ਏਹਿ, ਸਾਮਿ, ਕਦਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੁਕੋ ''ਨ ਏਸ ਮੰ ਹਿਤਕਾਮਤਾਯ ਪਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਗੀਵੰ ਪਨ ਮੇ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਵ ''ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਤਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਦਿਟ੍ਠੰ ਸੇਟ੍ਠਿਨੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਕਥੇਸਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ''ਅਯੁਤ੍ਤੰ ਤੇਨ ਕਤ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਆਣੰ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਮੇਵ ਨੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਦਾਸਪਰਿਭੋਗੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਲਣ੍ਡੁਕੋ ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਬਾਰਾਣਸਿਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਲਣ੍ਡੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੨੮] ੮. ਬਿਲ਼ਾਰਵਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਵੇ ਧਮ੍ਮੰ ਧਜੰ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਹਿ ਸਤ੍ਥਾ ਤਸ੍ਸ ਕੁਹਕਭਾਵੇ ਆਰੋਚਿਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਕੁਹਕੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮੂਸਿਕਯੋਨਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿਮਨ੍ਵਾਯ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਸੂਕਰਚ੍ਛਾਪਕਸਦਿਸੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨੇਕਸਤਮੂਸਿਕਾਹਿ ਪਰਿਵੁਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਰਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤੰ ਮੂਸਿਕਯੂਥੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਮਾ ਮੂਸਿਕਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮੂਸਿਕਾਨੰ ਆਸਯਸ੍ਸ ਅਵਿਦੂਰੇ ਸੂਰਿਯਾਭਿਮੁਖੋ ਵਾਤੰ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਮਾਨੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਸੀਲਵਾ ਏਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਤ੍ਵੰ ਕੋ ਨਾਮੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ। ''ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਭੂਮਿਯੰ ਅਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਏਕੇਨੇਵ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ। ''ਮਯਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਦੇ ਪਥਵਿਯੰ ਠਪੇਨ੍ਤੇ ਪਥਵੀ ਵਹਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਕੇਨੇਵ ਤਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿ। ''ਮੁਖੰ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਮਾ ਠਿਤੋਸੀ''ਤਿ? ''ਮਯੰ ਅਞ੍ਞੰ ਨ ਭਕ੍ਖਯਾਮ, ਵਾਤਮੇਵ ਭਕ੍ਖਯਾਮਾ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਸੂਰਿਯਾਭਿਮੁਖੋ ਤਿਟ੍ਠਸੀ''ਤਿ? ''ਸੂਰਿਯੰ ਨਮਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਸੀਲਵਾ ਏਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੂਸਿਕਗਣੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਾਯੰ ਪਾਤੰ ਤਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮੰ ਮੂਸਿਕੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮੁਖੰ ਪੁਞ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਨੁਪੁਬ੍ਬੇਨ ਮੂਸਿਕਗਣੋ ਤਨੁਕੋ ਜਾਤੋ। ਮੂਸਿਕਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਯੰ ਆਸਯੋ ਨਪ੍ਪਹੋਤਿ, ਨਿਰਨ੍ਤਰਾ ਤਿਟ੍ਠਾਮ। ਇਦਾਨਿ ਸਿਥਿਲਾ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਆਸਯੋ ਨ ਪੂਰਤੇਵ, ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕੇਨ ਨੁ ਖੋ ਕਾਰਣੇਨ ਮੂਸਿਕਾ ਤਨੁਤ੍ਤੰ ਗਤਾ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੇ ਆਸਙ੍ਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਵੀਮੰਸਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਉਪਟ੍ਠਾਨਕਾਲੇ ਸੇਸਮੂਸਿਕਾ ਪੁਰਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਪਚ੍ਛਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਤੰ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲ, ਇਦੰ ਤੇ ਵਤਸਮਾਦਾਨੰ ਨ ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਾਯ, ਪਰੇਸੰ ਪਨ ਵਿਹਿੰਸਨਤ੍ਥਾਯ ਧਮ੍ਮੰ ਧਜੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਰਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੮.''ਯੋ ਵੇ ਧਮ੍ਮੰ ਧਜੰ ਕਤ੍ਵਾ, ਨਿਗੂਲ਼੍ਹੋ ਪਾਪਮਾਚਰੇ।

ਵਿਸ੍ਸਾਸਯਿਤ੍ਵਾ ਭੂਤਾਨਿ, ਬਿਲ਼ਾਰਂ ਨਾਮ ਤਂ ਵਤ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੋ** ਵੇਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ ਯੋ ਕੋਚਿਦੇਵ। **ਧਮ੍ਮਂ ਧਜਂ ਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਦਸਕੁਸਲਕਮ੍ਮਪਥਧਮ੍ਮਂ ਧਜਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਕੂਟਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਉਸ੍ਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਸ੍ਸਾਸਯਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ‘‘ਸੀਲਵਾ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਸਞ੍ਜਾਤਵਿਸ੍ਸਾਸਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ। **ਬਿਲ਼ਾਰਂ ਨਾਮ ਤਂ ਵਤ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਏਵਂ ਧਮ੍ਮਂ ਧਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ਰਹੋ ਪਾਪਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤਂ ਕੇਰਾਟਿਕਵਤਂ ਨਾਮ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਮੂਸਿਕਰਾਜਾ ਕਥੇਨ੍ਤੋਵ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਗੀਵਾਯਂ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਹਨੁਕਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਅਨ੍ਤੋਗਲਨਾਲ਼ਿਯਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਗਲਨਾਲ਼ਿਂ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਸਿ। ਮੂਸਿਕਗਣੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ‘‘ਮੁਰੁ ਮੁਰੂ’’ਤਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਪਠਮਾਗਤਾਵ ਕਿਰਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਲਭਿਂਸੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਤਾ ਨ ਲਭਿਂਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੂਸਿਕਗਣੋ ਨਿਬ੍ਭਯੋ ਜਾਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਮੂਸਿਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਬਿਲ਼ਾਰਵਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੨੯] ੯. ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਯਂ ਸਿਖਾ ਪੁਞ੍ਞਹੇਤੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕੁਹਕਞ੍ਞੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ।

ਅਤੀਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮੂਸਿਕਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦਵਡਾਹੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਸੀਸਂ ਆਹਚ੍ਚ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਕਲਸਰੀਰੇ ਲੋਮਾਨਿ ਝਾਯਿਂਸੁ, ਰੁਕ੍ਖਂ ਆਹਚ੍ਚ ਠਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਨ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚੂਲ਼ਾ ਵਿਯ ਥੋਕਾਨਿ ਲੋਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਂਸੁ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੋਣ੍ਡਿਯਂ ਪਾਨੀਯਂ ਪਿਵਨ੍ਤੋ ਛਾਯਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਚੂਲ਼ਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਦਾਨਿ ਮੇ ਭਣ੍ਡਮੂਲ’’ਨ੍ਤਿ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਤਂ ਮੂਸਿਕਾਦਰਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾ ਮੂਸਿਕਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਵਿਦੂਰੇ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਨ੍ਤੋ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸੀਲਵਾ ਅਯ’’ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤ੍ਵਂ ਕਿਨ੍ਨਾਮੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਅਹਂ ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜੋ ਨਾਮਾ’’ਤਿ। ‘‘ਅਥ ਕਸ੍ਮਾ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਰਕ੍ਖਨਤ੍ਥਾਯਾ’’ਤਿ। ‘‘ਕਿਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ? ‘‘ਅਹਂ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਗਣਨਂ ਨਾਮ ਜਾਨਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਾਤੋਵ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਗਮਨਕਾਲੇ ‘ਏਤ੍ਤਕਾ’ਤਿ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਨਕਾਲੇਪਿ ਗਣੇਸ੍ਸਾਮਿ, ਏਵਂ ਸਾਯਂ ਪਾਤਂ ਗਣੇਨ੍ਤੋ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਰਕ੍ਖ ਮਾਤੁਲਾ’’ਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਕਾਲੇ ‘‘ਏਕੋ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ’’ਤਿ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਗਮਨਕਾਲੇਪਿ ਤਥੇਵ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਤਿ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਇਧ ਪਨ ਮੂਸਿਕਰਾਜਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋ ‘‘ਭੋ ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਨਾਯਂ ਤਵ ਧਮ੍ਮਸੁਧਮ੍ਮਤਾਯ ਮਤ੍ਥਕੇ ਚੂਲ਼ਾ ਠਪਿਤਾ, ਕੁਚ੍ਛਿਕਾਰਣਾ ਪਨ ਠਪਿਤਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੨੯.‘‘ਨਾਯਂ ਸਿਖਾ ਪੁਞ੍ਞਹੇਤੁ, ਘਾਸਹੇਤੁ ਅਯਂ ਸਿਖਾ।
ਨਾਗੁਟ੍ਠਿਗਣਨਂ ਯਾਤਿ, ਅਲਂ ਤੇ ਹੋਤੁ ਅਗ੍ਗਿਕਾ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਾਗੁਟ੍ਠਿਗਣਨਂ ਯਾਤੀ**ਤਿ ‘‘ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਿਗਣਨਾ’’ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਗਣਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਯਂ ਮੂਸਿਕਗਣੋ ਅਙ੍ਗੁਟ੍ਠਗਣਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ ਨ ਉਪੇਤਿ ਨ ਪੂਰੇਤਿ, ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਲਂ ਤੇ ਹੋਤੁ ਅਗ੍ਗਿਕਾ**ਤਿ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਨਾਮੇਨ ਆਲਪਨ੍ਤੋ ਆਹ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਤੇ ਅਲਂ ਹੋਤੁ, ਨ ਇਤੋ ਪਰਂ ਮੂਸਿਕੇ ਖਾਦਿਸ੍ਸਸਿ । ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਵਾ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸੋ ਅਲਂ ਹੋਤੁ, ਨ ਮਯਂ ਇਦਾਨਿ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮਾਤਿਪਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਹੋਸਿ, ਮੂਸਿਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਗ੍ਗਿਕਭਾਰਦ੍ਵਾਜਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੩੦] ੧੦. ਕੋਸਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਥਾ ਵਾਚਾ ਚ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾ ਕਿਰੇਕਸ੍ਸ ਸਦ੍ਧਾਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾ ਰਤ੍ਤਿਂ ਅਤਿਚਰਿਤ੍ਵਾ ਦਿਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਤ੍ਥੁਨਮਾਨਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਕਿਂ ਤੇ ਭਦ੍ਦੇ ਅਫਾਸੁਕ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਵਾਤਾ ਮੇ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ''ਅਥ ਕਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਸਿਨਿਦ੍ਧਮਧੁਰਾਨਿ ਪਣੀਤਪਣੀਤਾਨਿ ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਤੇਲਾਦੀਨੀ''ਤਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਯਂ ਯਂ ਸਾ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਦਾਸੋ ਵਿਯ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਗੇਹਂ ਪਵਿਟ੍ਠਕਾਲੇ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਕਾਲੇ ਜਾਰੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤਿ।

ਅਥ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਸਰੀਰੇ ਵਿਜ੍ਝਨਵਾਤਾਨਂ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗਨ੍ਧਮਾਲਾਦੀਨਿ ਆਦਾਯ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪੂਜੇਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਕਿਰ ਮੇ ਸਰੀਰੇ ਵਾਤਾ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵਾਹਂ ਤਸ੍ਸਾ ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਾਦੀਨਿ ਚੇਵ ਪਣੀਤਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਚ ਪਰਿਯੇਸਾਮਿ, ਸਰੀਰਮਸ੍ਸਾ ਘਨਂ ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨਚ੍ਛਵਿਵਣ੍ਣਂ ਜਾਤਂ, ਵਾਤਰੋਗਸ੍ਸ ਪਨ ਪਰਿਯਨ੍ਤੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ। ਅਹਂ ਤਂ ਪਟਿਜਗ੍ਗਨ੍ਤੋਵ ਇਧਾਗਮਨਸ੍ਸ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸਤ੍ਥਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਪਾਪਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣ, 'ਏਵਂ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਰੋਗੇ ਅਵੂਪਸਮਨ੍ਤੇ ਇਦਞ੍ਚਿਦਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ'ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਪਣ੍ਡਿਤੇਹਿ ਕਥਿਤਂ, ਭਵਸਙ੍ਖੇਪਗਤਤ੍ਤਾ ਪਨ ਨ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਹਾਸਾਲਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯਂ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਕਸਤਰਾਜਧਾਨੀਸੁ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਮਾਰਾ ਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਪ੍ਪਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਜਨਪਦਵਾਸੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਮਾਣਵੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਚ ਵਿਜ੍ਜਾਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂਯੇਵ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ । ਤਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ ਅਹੋਸਿ ਪਾਪਧਮ੍ਮਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸਦਿਸਮੇਵ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਨ ''ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਓਵਾਦਗਹਣਾਯ ਓਕਾਸਂ ਨ ਲਭਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾ ਮਾਣਵਿਕਾ ਇਮਂ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਤਸ੍ਸਾ ਰੋਗਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਆਹ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਸਾ ਸਪ੍ਪਿਖੀਰਰਸਾਦੀਨਿ ਮਾ ਅਦਾਸਿ, ਗੋਮੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਪਞ੍ਚਪਣ੍ਣਾਨਿ ਫਲਾਦੀਨਿ ਚ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਨਵਤਮ੍ਬਲੋਹਭਾਜਨੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਲੋਹਗਨ੍ਧਂ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੁਂ ਵਾ ਯੋਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਲਤਂ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ 'ਇਦਂ ਤੇ ਰੋਗਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਭੇਸਜ੍ਜਂ, ਇਦਂ ਵਾ ਪਿਵ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਵਾ ਤਯਾ ਭੁਤ੍ਤਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾਸਿ। ''ਸਚੇ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਨ ਪਿਵਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਵਾ ਯੋਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇਨ ਵਾ ਲਤਾਯ ਵਾ ਕਤਿਚਿ ਪਹਾਰੇ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕੇਸੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਰੇਨ ਪੋਥੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਸਾ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਿਯਾਮੇਨੇਵ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਭਦ੍ਦੇ, ਇਮਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਪਿਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਕੇਨ ਤੇ ਇਦਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਚਰਿਯੇਨ, ਭਦ੍ਦੇ''ਤਿ। ''ਅਪਨੇਹਿ ਤਂ, ਨ ਪਿਵਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵੋ ''ਨ ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੁਚਿਯਾ ਪਿਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਰਜ੍ਜੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਤਨੋ ਰੋਗਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਾ ਪਿਵ, ਯਾਗੁਭਤ੍ਤਾਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਵਾ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੦.''ਯਥਾਵਾਚਾ ਚ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ, ਯਥਾਭੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਹਰ।
ਉਭਯਂ ਤੇ ਨ ਸਮੇਤਿ, ਵਾਚਾ ਭੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕੋਸਿਯੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਥਾਵਾਚਾ ਚ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੂ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੇ ਵਾਚਾ, ਤਥਾ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੁ, ''ਵਾਤਾ ਮੇ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਵਾਚਾਯ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਮੇਵ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਸ੍ਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਯਥਾਵਾਚਂ ਵਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ''ਯਥਾਵਾਚਾਯਾ''ਤਿਪਿ ਪਠਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਯਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯਥਾਭੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਬ੍ਯਾਹਰਾ**ਤਿ ਯਂ ਯਥਾ ਤੇ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਮੇਵ ਬ੍ਯਾਹਰ, ''ਅਰੋਗਮ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗੇਹੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਸੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਯਥਾਭੂਤਞ੍ਚਾ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਥ ਵਾ ਅਰੋਗਮ੍ਹੀਤਿ ਯਥਾਭੂਤਮੇਵ ਵਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਭਯਂ ਤੇ ਨ ਸਮੇਤਿ, ਵਾਚਾਭੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕੋਸਿਯੇ**ਤਿ ਯਾ ਚ ਤੇ ਅਯਂ ਵਾਚਾ ''ਵਾਤਾ ਮਂ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਤੇ ਇਦਂ ਪਣੀਤਭੋਜਨਂ ਭੁਤ੍ਤਂ, ਇਦਂ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਤੁਯ੍ਹਂ ਨ ਸਮੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਹਿ। ''ਕੋਸਿਯੇ''ਤਿ ਤਂ ਗੋਤ੍ਤੇਨਾਲਪਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਕੋਸਿਯਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਧੀਤਾ ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਆਪਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਏਸ ਵਞ੍ਚੇਤੁਂ, ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ। ''ਆਚਰਿਯੇਨ ਮੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲਭਾਵੋ ਞਾਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਏਵਰੂਪਂ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਆਚਰਿਯੇ ਗਾਰਵੇਨ ਪਾਪਕਮ੍ਮਤੋਪਿ ਵਿਰਮਿਤ੍ਵਾ ਸੀਲਵਤੀ ਅਹੋਸਿ। ਸਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ''ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਕਿਰਮ੍ਹਿ ਞਾਤਾ''ਤਿ ਸਤ੍ਥਰਿਪਿ ਗਾਰਵੇਨ ਨ ਪੁਨ ਅਨਾਚਾਰਂ ਅਕਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ ਇਦਾਨਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਵ, ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕੋਸਿਯਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕੁਸਨਾਲ਼ਿਵਗ੍ਗੋ ਤੇਰਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਕੁਸਨਾਲ਼ਿ ਚ ਦੁਮ੍ਮੇਧਂ, ਨਙ੍ਗਲੀਸਮ੍ਬਕਟਾਹਂ।
ਅਸਿਲਕ੍ਖਣਕਲਣ੍ਡੁਕਂ, ਬਿਲ਼ਾਰਗ੍ਗਿਕਕੋਸਿਯਨ੍ਤਿ॥

੧੪. ਅਸਮ੍ਪਦਾਨਵਗ੍ਗੋ

[੧੩੧] ੧. ਅਸਮ੍ਪਦਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨਿਤਰੀਤਰਸ੍ਸਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ, ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਅਕਤਞ੍ਞੂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਰਾਜਗਹੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਮਗਧਰਞ੍ਞੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੋ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠੀਤਿ ਨਾਮੇਨ। ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਅਸੀਤਿਕੋਟਿਵਿਭਵੋਵ ਅਹੋਸਿ। ਤੇ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਹਾਯਕਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਤੇਸੁ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਮਹਨ੍ਤਂ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ ਪਰਿਹਾਯਿ। ਸੋ ਦਲਿਦ੍ਦੋ ਅਪ੍ਪਟਿਸਰਣੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਆਦਾਯ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪਚ੍ਚਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਦਸਾਵ ਰਾਜਗਹਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ

ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾਵ ‘‘ਸਹਾਯੋ ਮੇ ਆਗਤੋ’’ਤਿ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਏਕਦਿਵਸਂ ‘‘ਸਮ੍ਮ, ਕੇਨਟ੍ਠੇਨ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਯਂ ਮੇ, ਸਮ੍ਮ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਧਨਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਂ, ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭੋ ਮੇ ਹੋਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਧੁ ਸਮ੍ਮ, ਮਾ ਭਾਯੀ’’ਤਿ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਮ੍ਪਿ ਪਰਿਚ੍ਛਦਪਰਿਵਾਰਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਮੇਵ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਵਿਭਵਂ ਆਦਾਯ ਪੁਨ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ।

ਅਪਰਭਾਗੇ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸਪਿ ਤਾਦਿਸਮੇਵ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਸਰਣਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮੇ ਮਹਾਉਪਕਾਰੋ ਕਤੋ, ਉਪਡ੍ਢਵਿਭਵੋ ਦਿਨ੍ਨੋ। ਨ ਸੋ ਮਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਆਦਾਯ ਪਦਸਾਵ ਬਾਰਾਣਸਿਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਰਿਯਂ ਆਹ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਤਵ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਨ੍ਤਰਵੀਥਿਯਾ ਗਮਨਂ ਨਾਮ ਨ ਯੁਤ੍ਤਂ, ਮਯਾ ਪੇਸਿਤਯਾਨਮਾਰੁਯ੍ਹ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਵਾਰੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਸਿ। ਯਾਵ ਯਾਨਂ ਪੇਸੇਮਿ, ਤਾਵ ਇਧੇਵ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸਾਲਾਯ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਰਾਜਗਹਨਗਰਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਾਯੋ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿ ਨਾਮ ਆਗਤੋ’’ਤਿ ਆਰੋਚਾਪੇਸਿ। ਸੋ ‘‘ਆਗਚ੍ਛਤੂ’’ਤਿ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਨੇਵ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਾਸਿ, ਨ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਅਕਾਸਿ, ਕੇਵਲਂ ‘‘ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਨਿਵਾਸੋ ਤੇ ਕਹਂ ਗਹਿਤੋ’’ਤਿ? ‘‘ਨ ਤਾਵ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਅਤ੍ਥਿ, ਸੇਟ੍ਠਿਘਰਣਿਮ੍ਪਿ ਸਾਲਾਯ ਠਪੇਤ੍ਵਾਵ ਆਗਤੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਇਧ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਿਵਾਪਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਥ, ਪੁਨ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਘਰਂ ਮਾ ਪਵਿਸਥਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਯ੍ਹਂ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਬਹਲਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਦਾਸਂ ਆਣਾਪੇਸਿ। ਤਂ ਦਿਵਸਂ ਕਿਰ ਸੋ ਰਤ੍ਤਸਾਲੀਨਂ ਸਕਟਸਹਸ੍ਸਮਤ੍ਤਂ ਓਫੁਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਂ ਪੂਰਾਪੇਸਿ, ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤੋ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਹਾਚੋਰੋ ਸਹਾਯਕਸ੍ਸ ਤੁਮ੍ਬਮਤ੍ਤੇ ਪਲਾਪੇ ਦਾਪੇਸਿ। ਦਾਸੋ ਪਚ੍ਛਿਯਂ ਏਕਂ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ – ‘‘ਅਯਂ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਦਾਪੇਸਿ, ਗਣ੍ਹਾਮਿ ਨੁ ਖੋ, ਨ ਗਣ੍ਹਾਮੀ’’ਤਿ? ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਅਯਂ ਤਾਵ ਅਕਤਞ੍ਞੂ ਮਿਤ੍ਤਦੁਬ੍ਭੀ ਕਤਵਿਨਾਸਕਭਾਵੇਨ ਮਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਸਚਾਹਂ ਏਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਲਾਮਕਤ੍ਤਾ ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਭਿਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਅਨ੍ਧਬਾਲਾ ਪਰਿਤ੍ਤਕਂ ਲਦ੍ਧਂ ਅਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਅਹਂ ਪਨ ਏਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਵਸੇਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਦਾ ਓਰੁਯ੍ਹ ਸਾਲਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਰਿਯਾ ‘‘ਕਿਂ ਤੇ, ਅਯ੍ਯ, ਲਦ੍ਧ’’ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਾਯੋ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਹੇ ਅਜ੍ਜੇਵ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸੀ’’ਤਿ। ਸਾ ‘‘ਅਯ੍ਯ, ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਕਿਂ ਏਤਂ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਸ੍ਸ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕ’’ਨ੍ਤਿ ਰੋਦਿਤੁਂ ਆਰਭਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋਪਿ ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਮਾ ਰੋਦਿ, ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਭੇਦਨਭਯੇਨ ਮਮ ਵਸੇਨ ਮਿਤ੍ਤਭਾਵਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤੁਂ ਗਣ੍ਹਿਂ, ਤ੍ਵਂ ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੧.‘‘ਅਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨਿਤਰੀਤਰਸ੍ਸ, ਬਾਲਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਲੀਭਵਨ੍ਤਿ।
ਤਸ੍ਮਾ ਹਰਾਮਿ ਭੁਸਂ ਅਡ੍ਢਮਾਨਂ, ਮਾ ਮੇ ਮਿਤ੍ਤਿ ਜੀਯਿਤ੍ਥ ਸਸ੍ਸਤਾਯ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਸਮ੍ਪਾਦਾਨੇਨ। ਅਕਾਰਲੋਪੇ ਸਨ੍ਧਿ, ਅਗ੍ਗਹਣੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਤਰੀਤਰਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਲਾਮਕਾਲਾਮਕਸ੍ਸ। **ਬਾਲਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਲੀਭ**ਵ**ਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਦਨ੍ਧਸ੍ਸ ਅਪਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਲੀਨਿ ਕਾਲ਼ਕਣ੍ਣਿਸਦਿਸਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਸ੍ਮਾ ਹਰਾਮਿ ਭੁਸਂ ਅਡ੍ਢਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਅਹਂ ਸਹਾਯੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਏਕਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਂ ਹਰਾਮਿ ਗਣ੍ਹਾਮੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ‘‘ਮਾਨ’’ਨ੍ਤਿ ਹਿ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਨਾਲ਼ੀਨਂ ਨਾਮਂ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਡ੍ਢਮਾਨਂ, ਚਤਸ੍ਸੋ ਚ ਨਾਲ਼ਿਯੋ ਤੁਮ੍ਬੋ ਨਾਮ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ। **ਮਾ ਮੇ ਮਿਤ੍ਤਿ ਜੀਯਿਤ੍ਥ ਸਸ੍ਸਤਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਮ ਸਹਾਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਿਤ੍ਤਿ ਮਾ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਥ, ਸਸ੍ਸਤਾਵ ਅਯਂ ਹੋਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾ ਰੋਦਤੇਵ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਨਾ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਦਾਸੋ ਸਾਲਾਦ੍ਵਾਰੇਨ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸੇਟ੍ਠਿਭਰਿਯਾਯ ਰੋਦਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾਲਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਮਿਕੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਿਤ੍ਵਾ ਕਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਕਿਮਤ੍ਥਂ ਇਧਾਗਤਤ੍ਥ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੇਟ੍ਠਿ ਸਬ੍ਬਂ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਦਾਸੋ ''ਹੋਤੁ, ਸਾਮਿ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਉਭੋਪਿ ਅਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗੇਹਂ ਨੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੋਦਕੇਨ ਨ੍ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ ''ਸਾਮਿਕਾ, ਵੋ ਆਗਤਾ''ਤਿ ਸੇਸਦਾਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਪਾਹਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਦਾਸੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਪਰਵਂ ਅਕਾਸਿ। ਰਾਜਾ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ, ਤੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ।

ਰਾਜਾ ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਸੇਟ੍ਠੀ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤਯਾ ਮਹਾਸੇਟ੍ਠਿ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸਕੋਟਿਧਨਂ ਦਿਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ? ''ਆਮ, ਮਹਾਰਾਜ, ਮਮ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਮਂ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਗਹਂ ਆਗਤਸ੍ਸ ਨ ਕੇਵਲਂ ਧਨਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਭਵਜਾਤਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਅਵਿਞ੍ਞਾਣਕਂ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਭਾਗੇ ਅਦਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਚ੍ਚਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿਂ ਪੁਚ੍ਛਿ। ''ਆਮ, ਦੇਵਾ''ਤਿ। ''ਤਯਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤਞ੍ਞੇਵ ਤਕ੍ਕੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਸਕ੍ਕਾਰੋ ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਨੋ ਵਾ ਕਤੋ''ਤਿ। ਸੋ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਅਪਿ ਪਨ ਤੇ ਏਤਸ੍ਸ ਪਲਾਪਤੁਮ੍ਬਮਤ੍ਤਂ ਦੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਪਿਤਂ ਅਤ੍ਥੀਤਿ। ਤਮ੍ਪਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਯੇਵ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਕਿਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਮਚ੍ਚੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ''ਗਚ੍ਛਥ, ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਘਰੇ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਭਵਂ ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿਸ੍ਸ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਮਯ੍ਹਂ ਪਰਸਨ੍ਤਕੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਯਾ ਦਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਪਨ ਦਾਪੇਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਬ੍ਬਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਦਿਨ੍ਨਵਿਭਵਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਦਾਸਪਰਿਵੁਤੋ ਰਾਜਗਹਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕੁਟੁਮ੍ਬਂ ਸਣ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਪੀਲ਼ਿਯਸੇਟ੍ਠਿ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਙ੍ਖਸੇਟ੍ਠਿ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਅਸਮ੍ਪਦਾਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੩੨] ੨. ਭੀਰੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਸਲੂਪਦੇਸੇ ਧਿਤਿਯਾ ਦਲ਼੍ਹਾਯ ਚਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਜਪਾਲਨਿਗ੍ਰੋਧੇ ਮਾਰਧੀਤਾਨਂ ਪਲੋਭਨਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ –

> ''ਦਦ੍ਦੱਲ੍ਲਮਾਨਾ ਆਗਞ੍ਛੁਂ, ਤਣ੍ਹਾ ਚ ਅਰਤੀ ਰਗਾ।
> ਤਾ ਤਤ੍ਥ ਪਨੁਦੀ ਸਤ੍ਥਾ, ਤੂਲਂ ਭਟ੍ਠਂਵ ਮਾਲੁਤੋ''ਤਿ॥ (ਸਂ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੬੧)।

ਏਵਂ ਯਾਵ ਪਰਿਯੋਸਾਨਾ ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥਿਤਕਾਲੇ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਮਾਰਧੀਤਰੋ ਅਨੇਕਸਤਾਨਿਪਿ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪਾਨਿ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਲੋਭਨਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯੋ ਅਕ੍ਖੀਨਿਪਿ ਉਮ੍ਮੀਲੇਤ੍ਵਾ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਅਹੋ ਬੁਦ੍ਧਬਲਂ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਸਬ੍ਬਾਸਵੇ ਖੇਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਰਧੀਤਾਨਂ ਅਨੋਲੋਕਨਂ ਨਾਮ ਅਚ੍ਛਰਿਯਂ, ਅਹਞ੍ਹਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਬੋਧਿਞਾਣਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਸਕਿਲੇਸਕਾਲੇਪਿ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪਂ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਅਨੋਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਰਜ੍ਜਂ ਪਾਪੁਣਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਭਾਤਿਕਸਤਸ੍ਸ ਕਨਿਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸੀਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਜਾਤਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਤਦਾ ਪਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਨਗਰਵਾਸੀਹਿ ਬਹਿਨਗਰੇ ਸਾਲਾਯਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ

ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸੇਕੇ ਕਤੇ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਨਗਰਵਾਸਿਨੋ ਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ, ਰਾਜਭਵਨਞ੍ਚ ਇਨ੍ਦਭਵਨਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਰਿਂਸੁ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਗਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਭਵਨੇ ਪਾਸਾਦੇ ਮਹਾਤਲੇ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤਂ ਰਤਨਵਰਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਅਭਿਰੁਯ੍ਹ ਦੇਵਰਾਜਲੀਲਾਯ ਨਿਸੀਦਿ, ਅਮਚ੍ਚਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਦਯੋ ਚ ਖਤ੍ਤਿਯਕੁਮਾਰਾ ਚ ਸਬ੍ਬਾਲਙ੍ਕਾਰਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤਾ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਂਸੁ, ਦੇਵਚ੍ਛਰਾਪਟਿਭਾਗਾ ਸੋਲ਼ਸਸਹਸ੍ਸਨਾਟਕਿਤ੍ਥਿਯੋ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤਕੁਸਲਾ ਉਤ੍ਤਮਵਿਲਾਸਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ ਨਚ੍ਚਗੀਤਵਾਦਿਤਾਨਿ ਪਯੋਜੇਸੁਂ। ਗੀਤਵਾਦਿਤਸਦ੍ਦੇਨ ਰਾਜਭਵਨਂ ਮੇਘਤ੍ਥਨਿਤਪੂਰਿਤਾ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਕੁਚ੍ਛਿ ਵਿਯ ਏਕਨਿਨ੍ਨਾਦਂ ਅਹੋਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋਵ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਤਾਸਂ ਯਕ੍ਖਿਨੀਨਂ ਅਭਿਸਙ੍ਖਤਂ ਦਿਬ੍ਬਰੂਪਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਂ, ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤੋ ਅਭਵਿਸ੍ਸਂ, ਇਮਂ ਸਿਰਿਸੋਭਗ੍ਗਂ ਨ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਂ। ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਪਨ ਓਵਾਦੇ ਠਿਤਭਾਵੇਨ ਇਦਂ ਮਯਾ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਉਦਾਨਂ ਉਦਾਨੇਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੨.''ਕੁਸਲੂਪਦੇਸੇ ਧਿਤਿਯਾ ਦਲ਼੍ਹਾਯ ਚ, ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤਤ੍ਤਾ ਭਯਭੀਰੁਤਾਯ ਚ।
ਨ ਰਕ੍ਖਸੀਨਂ ਵਸਮਾਗਮਿਮ੍ਹਸੇ, ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਮਹਤਾ ਭਯੇਨ ਮੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕੁਸਲੂਪਦੇਸੇ**ਤਿ ਕੁਸਲਾਨਂ ਉਪਦੇਸੇ, ਪਚ੍ਚੇਕਬੁਦ੍ਧਾਨਂ ਓਵਾਦੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਿਤਿਯਾ ਦਲ਼੍ਹਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਦਲ਼੍ਹਾਯ ਧਿਤਿਯਾ ਚ, ਥਿਰੇਨ ਅਬ੍ਬੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਿਰਨ੍ਤਰਵੀਰਿਯੇਨ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤਤ੍ਤਾ ਭਯਭੀਰੁਤਾਯ ਚਾ**ਤਿ ਭਯਭੀਰੁਤਾਯ ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤਤਾਯ ਚ। ਤਤ੍ਥ **ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੁਤ੍ਰਾਸਮਤ੍ਤਂ ਪਰਿਤ੍ਤਭਯਂ। **ਭੀਰੁਤਾ**ਤਿ ਸਰੀਰਕਮ੍ਪਨਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਮਹਾਭਯਂ। ਇਦਂ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ''ਯਕ੍ਖਿਨਿਯੋ ਨਾਮੇਤਾ ਮਨੁਸ੍ਸਖਾਦਿਕਾ''ਤਿ ਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਨਾਹੋਸਿ। ਤੇਨਾਹ ''ਅਨਿਵਤ੍ਤਿਤਤ੍ਤਾ ਭਯਭੀਰੁਤਾਯ ਚਾ''ਤਿ। ਭਯਭੀਰੁਤਾਯ ਅਭਾਵੇਨੇਵ ਭੇਰਵਾਰਮ੍ਮਣਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨਭਾਵੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨ ਰਕ੍ਖਸੀਨਂ ਵਸਮਾਗਮਿਮ੍ਹਸੇ**ਤਿ ਯਕ੍ਖਕਨ੍ਤਾਰੇ ਤਾਸਂ ਰਕ੍ਖਸੀਨਂ ਵਸਂ ਨ ਅਗਮਿਮ੍ਹ। ਯਸ੍ਮਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਸਲੂਪਦੇਸੇ ਧਿਤਿ ਚ ਦਲ਼੍ਹਾ ਅਹੋਸਿ, ਭਯਭੀਰੁਤਾਭਾਵੇਨ ਚ ਅਨਿਵਤ੍ਤਨਸਭਾਵਾ ਅਹੁਮ੍ਹਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਰਕ੍ਖਸੀਨਂ ਵਸਂ ਨ ਅਗਮਿਮ੍ਹਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਸ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਮਹਤਾ ਭਯੇਨ ਮੇ**ਤਿ ਸੋ ਮਯ੍ਹਂ ਅਯਂ ਅਜ੍ਜ ਮਹਤਾ ਭਯੇਨ ਰਕ੍ਖਸੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕਾ ਪਤ੍ਤਬ੍ਬੇਨ ਦੁਕ੍ਖਦੋਮਨਸ੍ਸੇਨ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਖੇਮਭਾਵੋ ਪੀਤਿਸੋਮਨਸ੍ਸਭਾਵੋਯੇਵ ਜਾਤੋਤਿ।

ਏਵਂ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਅਹਂ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਤਕ੍ਕਸਿਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਪ੍ਪਤ੍ਤਕੁਮਾਰੋ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਭੀਰੁਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੩੩] ੩. ਘਤਾਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਖੇਮਂ ਯਹਿਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਗਾਮਕਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞਸੇਨਾਸਨੇ ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਞ੍ਛਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਮਾਸੇਯੇਵ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਟ੍ਠਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾ ਝਾਯਿਤ੍ਥ। ਸੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਾਭਾਵੇਨ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਉਪਟ੍ਠਾਕਾਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿ। ਤੇ ''ਹੋਤੁ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਕਸਾਮ ਤਾਵ, ਵਪਾਮ ਤਾਵਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵੀਤਿਨਾਮੇਸੁਂ। ਸੋ ਸੇਨਾਸਨਸਪ੍ਪਾਯਾਭਾਵੇਨ ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਮਤ੍ਥਕਂ ਪਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਸੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨੁਪ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਥਵਸ੍ਸੋ ਜੇਤਵਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤਂ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਟਿਸਨ੍ਥਾਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਨੁ ਖੋ ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਯਂ ਜਾਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਸਪ੍ਪਾਯਭਾਵਂ ਕਥੇਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਖੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾਸਪ੍ਪਾਯਂ ਞਤ੍ਵਾ ਸਪ੍ਪਾਯਕਾਲੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ

ਅਸਪ੍ਪਾਯਕਾਲੇ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਹਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਮਂਸੁ, ਤ੍ਵਂ ਕਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਪ੍ਪਾਯਾਸਪ੍ਪਾਯਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਤਂ ਪਤ੍ਵਾ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸਕੁਣਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰਤੀਰੇ ਸਾਖਾਵਿਟਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਬਹਲਪਤ੍ਤਪਲਾਸਂ ਮਹਾਰੁਕ੍ਖਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬਹੂ ਸਕੁਣਾ ਤਸ੍ਸ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਉਦਕਮਤ੍ਥਕੇ ਪਤ੍ਥਟਸਾਖਾਸੁ ਵਸਨ੍ਤਾ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਂ ਉਦਕੇ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਚਣ੍ਡੋ ਨਾਗਰਾਜਾ ਵਸਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਇਮੇ ਸਕੁਣਾ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਵਾਸੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਂ ਪਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਉਦਕਤੋ ਅਗ੍ਗਿਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇ ਪਲਾਪੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਕੁਦ੍ਧਮਾਨਸੋ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਕੁਣਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਸੁ ਨਿਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਪਠਮਂ ਤਾਵ ਉਦ੍ਧਨਾਰੋਪਿਤਂ ਵਿਯ ਉਦਕਂ ਪਕ੍ਕੁਧਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਵਾਰੇ ਧੂਮਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤਿਯਵਾਰੇ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਪ੍ਪਮਾਣਂ ਜਾਲਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਕਤੋ ਜਾਲਂ ਉਟ੍ਠਹਮਾਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਭੋ, ਸਕੁਣਾ, ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਆਦਿਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਉਦਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਉਦਕਮੇਵ ਆਦਿਤ੍ਤਂ। ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਇਧ ਵਸਿਤੁਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੩.''ਖੇਮਂ ਯਹਿਂ ਤਤ੍ਥ ਅਰੀ ਉਦੀਰਿਤੋ, ਦਕਸ੍ਸ ਮਜ੍ਝੇ ਜਲਤੇ ਘਤਾਸਨੋ।
ਨ ਅਜ੍ਜ ਵਾਸੋ ਮਹਿਯਾ ਮਹੀਰੁਹੇ, ਦਿਸਾ ਭਜਵ੍ਹੋ ਸਰਣਾਜ੍ਜ ਨੋ ਭਯ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਖੇਮਂ ਯਹਿਂ ਤਤ੍ਥ ਅਰੀ ਉਦੀਰਿਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਉਦਕਪਿਟ੍ਠੇ ਖੇਮਭਾਵੋ ਨਿਬ੍ਭਯਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਤਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕੋ ਸਪਤ੍ਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤੋ। **ਦਕਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਦਕਸ੍ਸ। **ਘਤਾਸਨੋ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿ। ਸੋ ਹਿ ਘਤਂ ਅਸ੍ਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਘਤਾਸਨੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਨ ਅਜ੍ਜ ਵਾਸੋ**ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਨੋ ਵਾਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਮਹਿਯਾ ਮਹੀਰੁਹੇ**ਤਿ ਮਹਿਰੁਹੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਮਹਿਯਾ ਜਾਤੇ ਰੁਕ੍ਖੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦਿਸਾ ਭਜਵ੍ਹੋ**ਤਿ ਦਿਸਾ ਭਜਥ ਗਚ੍ਛਥ। **ਸਰਣਾਜ੍ਜ ਨੋ ਭਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਜ੍ਜ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਰਣਤੋ ਭਯਂ ਜਾਤਂ, ਪਟਿਸਰਣਟ੍ਠਾਨਤੋ ਭਯਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਏਵਂ ਵਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚਨਕਰੇ ਸਕੁਣੇ ਆਦਾਯ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਤੋ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸਕੁਣਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਤ੍ਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਾਸਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਕਰਾ ਸਕੁਣਾ ਬੁਦ੍ਧਪਰਿਸਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਸਕੁਣਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਘਤਾਸਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੩੪] ੪. ਝਾਨਸੋਧਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੇ ਸਞ੍ਞਿਨੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਂਖਿਤ੍ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਪਞ੍ਹਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸੇਨਾਪਤਿਨੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰਬ੍ਯਾਕਰਣਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਅਤੀਤਵਤ੍ਥੁ – ਅਤੀਤੇ ਕਿਰ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਕਾਲਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਨੇਵਸਞ੍ਞੀਨਾਸਞ੍ਞੀ''ਤਿ ਆਹ...ਪੇ॰... ਤਾਪਸਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਕਥਂ ਨ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਭਸ੍ਸਰਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੪.''ਯੇ ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ, ਯੇਪਿ ਅਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ।
ਏਤਂ ਉਭਯਂ ਵਿਵਜ੍ਜਯ, ਤਂ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖਂ ਅਨਙ੍ਗਣ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯੇ ਸਞ੍ਞਿਨੋ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਲਾਭਿਨੋ ਅਵਸੇਸੇ ਸਚਿਤ੍ਤਕਸਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਸਮਾਪਤ੍ତਿਯਾ ਅਲਾਭਤੋ ਤੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ ਨਾਮ। **ਯੇਪਿ ਅਸਞ੍ਞਿਨੋ**ਤਿ ਅਸਞ੍ਞਭਵੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇ ਅਚਿਤ੍ਤਕਸਤ੍ਤੇ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਤੇਪਿ ਦੁਗ੍ਗਤਾ**ਤਿ ਤੇਪਿ ਇਮਿਸ੍ਸਾਯੇਵ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਲਾਭਤੋ ਦੁਗ੍ਗਤਾਯੇਵ ਨਾਮ। **ਏਤੰ ਉਭਯੰ ਵਿਵਜ੍ਜਯਾ**ਤਿ ਏਤੰ ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਸਞ੍ਞਿਭਵਞ੍ਚ ਅਸਞ੍ਞਿਭਵਞ੍ਚ ਵਿਵਜ੍ਜਯ ਪਜਹਾਤਿ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੰ ਓਵਦਤਿ। **ਤੰ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਸੁਖੰ ਅਨਙ੍ਗਣ**ਨ੍ਤਿ ਤੰ ਨੇਵਸਞ੍ਞਾਨਾਸਞ੍ਞਾਯਤਨਸਮਾਪਤ੍ਤਿਲਾਭਿਨੋ ਸਨ੍ਤਟ੍ਠੇਨ ''ਸੁਖ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਖੰ ਗਤੰ ਝਾਨਸੁਖੰ ਅਨਙ੍ਗਣੰ ਨਿਦ੍ਦੋਸੰ ਬਲਵਚਿਤ੍ਤੇਕਗ੍ਗਤਾਸਭਾਵੇਨਪਿ ਤੰ ਅਨਙ੍ਗਣੰ ਨਾਮ ਜਾਤੰ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਦਾ ਸੇਸਤਾਪਸਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਹਿੰਸੁ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਝਾਨਸੋਧਨਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੩੫] ੫. ਚਨ੍ਦਾਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਨ੍ਦਾਭਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਕਸ੍ਸਨਗਰਦ੍ਵਾਰੇ ਥੇਰਸ੍ਸੇਵ ਪਞ੍ਹਬ੍ਯਾਕਰਣੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਅਤੀਤੇ ਕਿਰ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਕਾਲੰ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੇਹਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ''ਚਨ੍ਦਾਭੰ ਸੂਰਿਯਾਭ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਆਭਸ੍ਸਰੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ। ਤਾਪਸਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਨ ਸਦ੍ਦਹਿੰਸੁ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਭਸ੍ਸਰਤੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੫.''ਚਨ੍ਦਾਭੰ ਸੂਰਿਯਾਭਞ੍ਚ, ਯੋਧ ਪਞ੍ਞਾਯ ਗਾਧਤਿ।
ਅਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਝਾਨੇਨ, ਹੋਤਿ ਆਭਸ੍ਸਰੂਪਗੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਚਨ੍ਦਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਓਦਾਤਕਸਿਣੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਸੂਰਿਯਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਪੀਤਕਸਿਣੰ। **ਯੋਧ ਪਞ੍ਞਾਯ ਗਾਧਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਇਧ ਸਤ੍ਤਲੋਕੇ ਇਦੰ ਕਸਿਣਦ੍ਵਯੰ ਪਞ੍ਞਾਯ ਗਾਧਤਿ, ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਵਿਸਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿਟ੍ਠਹਤਿ । ਅਥ ਵਾ **ਚਨ੍ਦਾਭੰ ਸੂਰਿਯਾਭਞ੍ਚ, ਯੋਧ ਪਞ੍ਞਾਯ ਗਾਧਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਤਕੰ ਠਾਨੰ ਚਨ੍ਦਾਭਾ ਚ ਸੂਰਿਯਾਭਾ ਚ ਪਤ੍ਥਟਾ, ਤਤ੍ਤਕੇ ਠਾਨੇ ਪਟਿਭਾਗਕਸਿਣੰ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਤੰ ਆਰਮ੍ਮਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਝਾਨੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਨ੍ਤੋ ਉਭਯਮ੍ਪੇਤੰ ਆਭੰ ਪਞ੍ਞਾਯ ਗਾਧਤਿ ਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਯਮ੍ਪੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋਯੇਵ। **ਅਵਿਤਕ੍ਕੇਨ ਝਾਨੇਨ, ਹੋਤਿ ਆਭਸ੍ਸਰੂਪਗੋ**ਤਿ ਸੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤਥਾ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧੇਨ ਦੁਤਿਯੇਨ ਝਾਨੇਨ ਆਭਸ੍ਸਰਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੂਪਗੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਾਪਸੇ ਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਗੁਣੰ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਮੇਵ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਜੇਟ੍ਠਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਚਨ੍ਦਾਭਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੩੬] ੬. ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੰ ਲਦ੍ਧੰ ਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਉਪਾਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਲਸੁਣੇਨ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੰ ਆਣਾਪੇਸਿ ''ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਏਕੇਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ

ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਭਣ੍ਡਿਕੇ ਦੇਹੀ''ਤਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹਮ੍ਪਿ ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲਸੁਣਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਸ੍ਮਿਂ ਉਸ੍ਸਵਦਿਵਸੇ ਤਸ੍ਸ ਗੇਹੇ ਲਸੁਣਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਪਰਿਵਾਰਾ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਲਸੁਣੇਨਾਵੁਸੋ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਨਤ੍ਥਯ੍ਯੇ, ਯਥਾਭਤਂ ਲਸੁਣਂ ਪਰਿਕ੍ਖੀਣਂ, ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਖੇਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਲਸੁਣਂ ਆਹਰਾਪੇਸਿ। ਖੇਤ੍ਤਪਾਲੋ ਉਜ੍ਝਾਯਿ ''ਕਥਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪੇਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ? ਤਸ੍ਸ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਯਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਾ, ਤਾਪਿ, ਤਾਸਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ, ਉਜ੍ਝਾਯਿਂਸੁ। ਉਜ੍ਝਾਯਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਏਤਮਤ੍ਥਂ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਭਗਵਾ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਹਿਚ੍ਛੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨਾਮ ਵਿਜਾਤਮਾਤੁਯਾਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਅਮਨਾਪੋ, ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ ਪਸਾਦੇਤੁਂ, ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਪਸਾਦਂ ਜਨੇਤੁਂ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਲਾਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਪਨ ਲਾਭਂ ਥਿਰਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ। ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛੋ ਪਨ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇ ਪਸਾਦੇਤੁਂ, ਪਸਨ੍ਨਾਨਂ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਸੋਮਤ੍ਤਾਯ ਪਸਾਦਂ ਜਨੇਤੁਂ, ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਲਾਭਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਂ, ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ ਵਾ ਪਨ ਲਾਭਂ ਥਿਰਂ ਕਾਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਦਨੁਚ੍ਛਵਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਿਚ੍ਛਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਹਿਚ੍ਛਾਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਾ ਕੁਲਾ ਪਜਾਪਤਿਂ ਆਹਰਿਂਸੁ। ਤਸ੍ਸਾ ਨਨ੍ਦਾ ਨਨ੍ਦਾਵਤੀ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਧੀਤਰੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਾਸੁ ਪਤਿਕੁਲਂ ਅਗਤਾਸੁਯੇਵ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ, ਜਾਤਿਸ੍ਸਰਞਾਣਞ੍ਚਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਸੁਵਣ੍ਣਸਞ੍ਛਨ੍ਨਂ ਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਤਭਾਵਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਨੁ ਖੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਅਹਂ ਇਧੂਪਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਆਵਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ ''ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਕਤੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ''ਕਥਂ ਨੁ ਖੋ ਮੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਧੀਤਰੋ ਚ ਜੀਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ''ਪਰੇਸਂ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਿਚ੍ਛੇਨ ਜੀਵਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਰੀਰੇ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਾਨਿ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਕੋਟ੍ਟਨਘਟ੍ਟਨਖਮਾਨਿ, ਇਤੋ ਤਾਸਂ ਏਕੇਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੇਨ ਮੇ ਪਜਾਪਤਿ ਚ ਧੀਤਰੋ ਚ ਸੁਖਂ ਜੀਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਿਟ੍ਠਿਵਂਸਕੋਟਿਯਂ ਨਿਲੀਯਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਧੀਤਰੋ ਚ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੁਤੋ ਆਗਤੋਸਿ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ''ਅਹਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਦਟ੍ਠੁਂ ਆਗਤੋ। ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਪਰੇਸਂ ਭਤਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਜੀਵਿਕਾਯ ਜੀਵਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਹਂ ਵੋ ਏਕੇਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਵਿਕ੍ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਸੁਖੇਨ ਜੀਵਥਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਏਤੇਨੇਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੇਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਦੇਤਿ, ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਧੀਤਰੋ ਚ ਅਡ੍ਢਾ ਸੁਖਿਤਾ ਅਹੇਸੁਂ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਸਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਧੀਤਰੋ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਮ੍ਮਾ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਨਾਮ ਚਿਤ੍ਤਂ ਦੁਜ੍ਜਾਨਂ। ਕਦਾਚਿ ਵੋ ਪਿਤਾ ਇਧ ਨਾਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲੇ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਪਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਲੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਮਾ''ਤਿ। ਤਾ ''ਏਵਂ ਨੋ ਪਿਤਾ ਕਿਲਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਨ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਪਨ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਰਾਜਸ੍ਸ ਆਗਤਕਾਲੇ ''ਏਹਿ ਤਾਵ, ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਗਤਂ ਉਭੋਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਤ੍ਤਾਨਿ ਲੁਞ੍ਚਿ। ਤਾਨਿ ਪਨ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਰੁਚਿਂ ਵਿਨਾ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਬਕਪਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਕ੍ਖੇ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿ। ਅਥ ਨਂ ਸਾ ਮਹਾਚਾਟਿਯਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਨ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਾਨਿ ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਸੇਤਾਨਿ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਞ੍ਜਾਤਪਤ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨ ਪੁਨ ਆਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਇਦਾਨੇਵ ਮਹਿਚ੍ਛਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਮਹਿਚ੍ਛਾਯੇਵ , ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਚ ਪਨ ਸੁਵਣ੍ਣਮ੍ਹਾ ਪਰਿਹੀਨਾ। ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਹਿਚ੍ਛਤਾਯ ਏਵ ਲਸੁਣਮ੍ਹਾਪਿ ਪਰਿਹਾਯਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲਸੁਣਂ ਖਾਦਿਤੁਂ ਨ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਥਾ ਚ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ, ਏਵਂ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੇਸਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਬਹੁਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪਮਾਣਮੇਵ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਪ੍ਪਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਯਥਾਲਦ੍ਧੇਨੇਵ ਸਨ੍ਤੋਸੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਨ ਪਤ੍ਥੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੬.''ਯਂ ਲਦ੍ਧਂ ਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਅਤਿਲੋਭੋ ਹਿ ਪਾਪਕੋ।

ਹਂਸਰਾਜਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾਨ, ਸੁਵਣ੍ਣਾ ਪਰਿਹਾਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਤੁਟ੍ਠਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤੁਸ੍ਸਿਤਬ੍ਬਂ।

ਇਦਂ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਲਸੁਣਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੭੯੪) ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਧੀਤਰੋ ਇਦਾਨਿ ਤਿਸ੍ਸੋਯੇਵ ਭਗਿਨਿਯੋ, ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਸੁਵਣ੍ਣਹਂਸਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੩੭] ੭. ਬਬ੍ਬੁਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯਤ੍ਥੇਕੋ ਲਭਤੇ ਬਬ੍ਬੂਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਾਣਮਾਤੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ (ਪਾਚਿ॰ ੨੩੦ ਆਦਯੋ) ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਞ੍ਹਿ ਕਾਣਮਾਤਾ ਨਾਮ ਧੀਤੁਵਸੇਨ ਪਾਕਟਨਾਮਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਅਹੋਸਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾ। ਸਾ ਧੀਤਰਂ ਕਾਣਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਸਮਾਨਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਦਾਸਿ। ਕਾਣਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਮਾਤੁ ਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ ''ਆਗਚ੍ਛਤੁ ਕਾਣਾ, ਇਚ੍ਛਾਮਿ ਕਾਣਾਯ ਆਗਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ਕਾਣਾ ਦੂਤਸ੍ਸ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਮ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮਾਤਰਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿ। ਕਾਣਮਾਤਾ ''ਏਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਕਥਂ ਤੁਚ੍ਛਹਤ੍ਥਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਪੂਵਂ ਪਚਿ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਏਕੋ ਪਿਣ੍ਡਚਾਰਿਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਸਾ ਨਿਵੇਸਨਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਉਪਾਸਿਕਾ ਤਂ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਪੂਰਂ ਪੂਵਂ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਤਥੇਵ ਦਾਪੇਸਿ। ਸੋਪਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਿ, ਤਸ੍ਸਪਿ ਤਥੇਵਾਤਿ ਏਵਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਦਾਪੇਸਿ । ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਪੂਵਂ ਪਰਿਕ੍ਖਯਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਕਾਣਾਯ ਗਮਨਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਅਥਸ੍ਸਾ ਸਾਮਿਕੋ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਦੂਤਂ ਪਾਹੇਸਿ। ਤਤਿਯਂ ਪਾਹੇਨ੍ਤੋ ਚ ''ਸਚੇ ਕਾਣਾ ਨਾਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਹਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਜਾਪਤਿਂ ਆਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਾਹੇਸਿ। ਤਯੋਪਿ ਵਾਰੇ ਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਗਮਨਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿ, ਕਾਣਾਯ ਸਾਮਿਕੋ ਅਞ੍ਞਂ ਪਜਾਪਤਿਂ ਆਨੇਸਿ। ਕਾਣਾ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰੋਦਮਾਨਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਸਮਯਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਮਾਦਾਯ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਨਿਵੇਸਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਣਮਾਤਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ''ਕਿਸ੍ਸਾਯਂ ਕਾਣਾ ਰੋਦਤੀ''ਤਿ? ''ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ ਚ ਸੁਤ੍ਵਾ ਕਾਣਮਾਤਰਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਂ ਕਥਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਤੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਯਥਾਪਟਿਯਤ੍ਤਪੂਵਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਾਣਾਯ ਗਮਨਸ੍ਸ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਭਾਵੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਪਾਕਟੋ ਜਾਤੋ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਚਤੂਹਿ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਪਕ੍ਕਪੂਵਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਣਾਯ ਗਮਨਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇਨ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਧੀਤਰਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਉਪਾਸਿਕਾਯ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤ''ਨ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵ ਤੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਾਣਮਾਤਾਯ ਸਨ੍ਤਕਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਦੋਮਨਸ੍ਸਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੁਂ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਉਪ੍ਪਾਦੇਸੁਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਾਸਾਣਕੋਟ੍ਟਕਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਪਰਿਯੋਦਾਤਸਿਪ੍ਪੋ ਅਹੋਸਿ। ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਨਿਗਮੇ ਏਕੋ ਮਹਾਵਿਭਵੋ ਸੇਟ੍ਠਿ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਧਾਨਗਤਾਯੇਵ ਚਤ੍ਤਾਲੀਸ ਹਿਰਞ੍ਞਕੋਟਿਯੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਧਨਸਿਨੇਹੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਧਨਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਮੂਸਿਕਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤਂ ਕੁਲਂ ਅਬ੍ਭਤ੍ਥਂ ਅਗਮਾਸਿ, ਵਂਸੋ ਉਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਗਾਮੋਪਿ ਛਡ੍ਡਿਤੋ ਅਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਕਭਾਵਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਾਣਗਾਮਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਸਾਣੇ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤਿ। ਅਥ ਸਾ ਮੂਸਿਕਾ ਗੋਚਰਾਯ ਚਰਮਾਨਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸਿਨੇਹਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਧਨਂ ਬਹੁ ਨਿਕ੍ਕਾਰਣੇਨ ਨਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਮਿਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਦਂ ਧਨਂ ਦਤ੍ਵਾ

ਮੰਸੰ ਵਿਕ੍ਕਿਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਾ ਏਕਦਿਵਸੰ ਏਕੰ ਕਹਾਪਣੰ ਮੁਖੇਨ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਸੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਿਯਵਾਚਾਯ ਸਮਾਲਪਨ੍ਤੋ ‘‘ਕਿੰ ਨੁ ਖੋ, ਅਮ੍ਮ, ਕਹਾਪਣੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਤਾਤ, ਇਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ, ਮਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਮੰਸੰ ਆਹਰਾਤਿ। ਸੋ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਹਾਪਣੰ ਆਦਾਯ ਘਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨ ਮਾਸਕੇਨ ਮੰਸੰ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਅਦਾਸਿ। ਸਾ ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਿਵਾਸਟ੍ਠਾਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਖਾਦਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਇਮਿਨਾਵ ਨਿਯਾਮੇਨ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣੰ ਦੇਤਿ, ਸੋਪਿਸ੍ਸਾ ਮੰਸੰ ਆਹਰਤਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਤੰ ਮੂਸਿਕੰ ਬਿਲ਼ਾਰੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਸਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਮਾ, ਸਮ੍ਮ, ਮੰ ਮਾਰੇਸੀ’’ਤਿ। ਕਿੰਕਾਰਣਾ ਨ ਮਾਰੇਸ੍ਸਾਮਿ? ਅਹਞ੍ਹਿ ਛਾਤੋ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਨ ਮਾਰੇਤੁਨ੍ਤਿ। ਕਿੰ ਪਨ ਏਕਦਿਵਸਮੇਵ ਮੰਸੰ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਉਦਾਹੁ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਨ੍ਤਿ? ‘‘ਲਭਮਾਨੋ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਮ੍ਪਿ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹੀ’’ਤਿ। ‘‘ਯਦਿ ਏਵੰ ਅਹੰ ਤੇ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲੰ ਮੰਸੰ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਮ’’ਨ੍ਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਬਿਲ਼ਾਰੋ ‘‘ਤੇਨ ਹਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਾ ਹੋਹੀ’’ਤਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਭਤੰ ਮੰਸੰ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਬਿਲ਼ਾਰਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਏਕੰ ਸਯੰ ਖਾਦਤਿ। ਅਥ ਨੰ ਏਕਦਿਵਸੰ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਬਿਲ਼ਾਰੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਯੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਅਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮੋਚਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਪੁਨ ਅਞ੍ਞੋ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਤਥੇਵ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਮੋਚਾਪੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਸਾ ਪਞ੍ਚਮੰ ਕੋਟ੍ਠਾਸੰ ਖਾਦਮਾਨਾ ਅਪ੍ਪਾਹਾਰਤਾਯ ਕਿਲਨ੍ਤਾ ਕਿਸਾ ਅਹੋਸਿ ਅਪ੍ਪਮੰਸਲੋਹਿਤਾ

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਕਸ੍ਮਾ ਮਿਲਾਤਾਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਤ੍ਵੰ ਏਤ੍ਤਕੰ ਕਾਲੰ ਕਸ੍ਮਾ ਮਯ੍ਹੰ ਨਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਅਹਮੇਤ੍ਥ ਕਾਤਬ੍ਬੰ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਤੰ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਫਲਿਕਪਾਸਾਣੇਨ ਗੁਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਮ, ਤ੍ਵੰ ਇਮੰ ਗੁਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਾਗਤਾਨੰ ਫਰੁਸਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ ਸਨ੍ਤਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਸੀ’’ਤਿ ਆਹ। ਸਾ ਗੁਹੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਅਥੇਕੋ ਬਿਲ਼ਾਰੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਦੇਹਿ, ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਮੰਸ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨੰ ਮੂਸਿਕਾ ‘‘ਅਰੇ, ਦੁਟ੍ਠਬਿਲ਼ਾਰ, ਕਿੰ ਤੇ ਅਹੰ ਮੰਸਹਾਰਿਕਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਾਨੰ ਮੰਸੰ ਖਾਦਾ’’ਤਿ ਤਜ੍ਜੇਸਿ। ਬਿਲ਼ਾਰੋ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਕੋਧਵਸੇਨ ਮੂਸਿਕੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸਹਸਾਵ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਦਯੇਨ ਫਲਿਕਗੁਹਾਯੰ ਪਹਰਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਹਦਯੰ ਭਿਜ੍ਜਿ, ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਨਿਕ੍ਖਮਨਾਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਨਿ ਜਾਤਾਨਿ। ਸੋ ਤਤ੍ਥੇਵ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਪਤਿ। ਏਤੇਨੂਪਾਯੇਨ ਅਪਰੋਪਿ ਅਪਰੋਪੀਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋਪਿ ਜਨਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੁਣਿੰਸੁ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮੂਸਿਕਾ ਨਿਬ੍ਭਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦੇਵਸਿਕੰ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਕਹਾਪਣੇ ਦੇਤਿ। ਏਵੰ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਧਨੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਅਦਾਸਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਯਾਵਜੀਵੰ ਮੇਤ੍ਤਿੰ ਅਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤਾ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੭.‘‘ਯਤ੍ਥੇਕੋ ਲਭਤੇ ਬਬ੍ਬੁ, ਦੁਤਿਯੋ ਤਤ੍ਥ ਜਾਯਤਿ।
ਤਤਿਯੋ ਚ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚ, ਇਦੰ ਤੇ ਬਬ੍ਬੁਕਾ ਬਿਲ’’ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਯਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ। **ਬਬ੍ਬੂ**ਤਿ ਬਿਲ਼ਾਰੋ। **ਦੁਤਿਯੋ ਤਤ੍ਥ ਜਾਯਤੀ**ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਏਕੋ ਮੂਸਿਕੰ ਵਾ ਮੰਸੰ ਵਾ ਲਭਤਿ, ਦੁਤਿਯੋਪਿ ਤਤ੍ਥ ਬਿਲ਼ਾਰੋ ਜਾਯਤਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਥਾ ਤਤਿਯੋ ਚ ਚਤੁਤ੍ਥੋ ਚ। ਏਵੰ ਤੇ ਤਦਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬਿਲ਼ਾਰਾ ਅਹੇਸੁੰ। ਹੁਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਮੰਸੰ ਖਾਦਨ੍ਤਾ ਤੇ ਬਬ੍ਬੁਕਾ ਇਦੰ ਫਲਿਕਮਯੰ ਬਿਲੰ ਉਰੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਤ੍ਤਾਤਿ।

ਏਵੰ ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਬਿਲ਼ਾਰਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਹੇਸੁੰ, ਮੂਸਿਕਾ ਕਾਣਮਾਤਾ, ਪਾਸਾਣਕੋਟ੍ਟਕਮਣਿਕਾਰੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

[੧੩੮] ੮. ਗੋਧਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਕਿਂ ਤੇ ਜਟਾਹਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਕੁਹਕਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਹੇਟ੍ਠਾ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਪਨ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਧਾਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਤਦਾ ਏਕੋ ਪਞ੍ਚਾਭਿਞ੍ਞੋ ਉਗ੍ਗਤਪੋ ਤਾਪਸੋ ਏਕਂ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਰਞ੍ਞਾਯਤਨੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਯਂ ਵਸਤਿ, ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਤਾਪਸਂ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਚਙ੍ਕਮਨਕੋਟਿਯਂ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਮ੍ਮਿਕੇ ਵਸਤਿ, ਵਸਨ੍ਤੋ ਚ ਪਨ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਾਰੇ ਤਾਪਸਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੂਪਸਂਹਿਤਂ ਅਤ੍ਥੂਪਸਂਹਿਤਞ੍ਚ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਪਰਭਾਗੇ ਤਾਪਸੋ ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇ ਚ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੀਲਵਤਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਾਪਸੇ ਅਞ੍ਞੋ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸ੍ਸਮਪਦੇ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਅਯਮ੍ਪਿ ਸੀਲਵਾ''ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਨਿਦਾਘਸਮਯੇ ਅਕਾਲਮੇਘੇ ਵੁਟ੍ਠੇ ਵਮ੍ਮਿਕੇਹਿ ਮਕ੍ਖਿਕਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਂਸੁ, ਤਾਸਂ ਖਾਦਨਤ੍ਥਂ ਗੋਧਾ ਆਹਿਣ੍ਡਿਂਸੁ। ਗਾਮਵਾਸਿਨੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਖਿਕਾਖਾਦਕਾ ਗੋਧਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਿਨਿਦ੍ਧਸਮ੍ਭਾਰਸਂਯੁਤ੍ਤਂ ਅਮ੍ਬਿਲਾਨਮ੍ਬਿਲਂ ਗੋਧਾਮਂਸਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤ੍ਵਾ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਅਦਂਸੁ। ਤਾਪਸੋ ਗੋਧਾਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ''ਇਦਂ ਮਂਸਂ ਅਤਿਮਧੁਰਂ, ਕਿਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਨਾਮੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਗੋਧਾਮਂਸ''ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਮਹਾਗੋਧਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ। ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਭਾਜਨਞ੍ਚ ਸਪ੍ਪਿਲੋਣਾਦੀਨਿ ਚ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਮਾਦਾਯ ਕਾਸਾਵੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਾਦ੍ਵਾਰੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਗਮਨਂ ਓਲੋਕਯਮਾਨੋ ਉਪਸਨ੍ਤੂਪਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਾਯਨ੍ਹਸਮਯੇ ''ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋਵ ਤਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਨਾਯਂ ਤਾਪਸੋ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ਨਿਸੀਦਨਾਕਾਰੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ, ਅਜ੍ਜੇਸ ਮਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋਪਿ ਦੁਟ੍ਠਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਓਲੋਕੇਤਿ, ਪਰਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਤਾਪਸਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾਵਾਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਗੋਧਾਮਂਸਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਕੂਟਤਾਪਸੇਨ ਅਜ੍ਜ ਗੋਧਾਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨੇਸ ਰਸਤਣ੍ਹਾਯ ਬਦ੍ਧੋ ਅਜ੍ਜ ਮਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਂ ਮੁਗ੍ਗਰੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਨੁਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾਵ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਤਿ।

ਤਾਪਸੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ 'ਅਯਂ ਮਂ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮੋ'ਤਿ ਞਾਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਕੁਤੋ ਮੁਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਖਿਪਿ। ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਮੇਵ ਆਸਾਦੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਵੇਗੇਨ ਵਮ੍ਮਿਕਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਸੀਸਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਅਮ੍ਭੋ ਕੂਟਜਟਿਲ, ਅਹਂ ਤਵ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੋ 'ਸੀਲਵਾ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਂ, ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇ ਮਯਾ ਕੂਟਭਾਵੋ ਞਾਤੋ, ਤਾਦਿਸਸ੍ਸ ਮਹਾਚੋਰਸ੍ਸ ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਲਿਙ੍ਗੇਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਗਰਹਨ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੮.''ਕਿਂ ਤੇ ਜਟਾਹਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਕਿਂ ਤੇ ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ।
ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਤੇ ਗਹਨਂ, ਬਾਹਿਰਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਕਿਂ ਤੇ ਜਟਾਹਿ ਦੁਮ੍ਮੇਧਾ**ਤਿ ਅਮ੍ਭੋ ਦੁਮ੍ਮੇਧ, ਨਿਪ੍ਪਞ੍ਞ ਏਤਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਾ ਜਟਾ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਗੁਣਰਹਿਤਸ੍ਸ ਕਿਂ ਤੇ ਤਾਹਿ ਜਟਾਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਕਿਂ ਤੇ ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ**ਤਿ ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ ਅਨੁਚ੍ਛਵਿਕਸ੍ਸ ਸਂਵਰਸ੍ਸ ਅਭਾਵਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਿਂ ਤੇ ਅਜਿਨਸਾਟਿਯਾ। **ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਤੇ ਗਹਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਵ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਹਦਯਂ ਰਾਗਦੋਸਮੋਹਗਹਨੇਨ ਗਹਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ। **ਬਾਹਿਰਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਸੀ**ਤਿ ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਗਹਨੇ ਨ੍ਹਾਨਾਦੀਹਿ ਚੇਵ ਲਿਙ੍ਗਗਹਨੇਨ ਚ ਬਾਹਿਰਂ ਪਰਿਮਜ੍ਜਸਿ, ਤਂ

ਪਰਿਮਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਕਞ੍ਜਿਕਪੂਰਿਤਲਾਬੁ ਵਿਯ ਵਿਸਪੂਰਿਤਚਾਟਿ ਵਿਯ ਆਸੀਵਿਸਪੂਰਿਤਵਮ੍ਮਿਕੋ ਵਿਯ ਗੂਥਪੂਰਿਤਚਿਤ੍ਤਘਟੋ ਵਿਯ ਚ ਬਹਿਮਟ੍ਠੋਵ ਹੋਸਿ, ਕਿਂ ਤਯਾ ਚੋਰੇਨ ਇਧ ਵਸਨ੍ਤੇਨ, ਸੀਘਂ ਇਤੋ ਪਲਾਯਾਹਿ, ਨੋ ਚੇ ਪਲਾਯਸਿ, ਗਾਮਵਾਸੀਨਂ ਤੇ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨਿਗ੍ਗਹਂ ਕਾਰਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ।

ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੂਟਤਾਪਸਂ ਤਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਮ੍ਮਿਕਮੇਵ ਪਾਵਿਸਿ, ਕੂਟਤਾਪਸੋਪਿ ਤਤੋ ਪਕ੍ਕਾਮਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕੂਟਤਾਪਸੋ ਅਯਂ ਕੁਹਕੋ ਅਹੋਸਿ, ਪੁਰਿਮੋ ਸੀਲਵਨ੍ਤਤਾਪਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤੋ, ਗੋਧਾਪਣ੍ਡਿਤੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗੋਧਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੩੯] ੯. ਉਭਤੋਭਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਕ੍ਖੀ ਭਿਨ੍ਨਾ ਪਟੋ ਨਟ੍ਠੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ''ਆਵੁਸੋ, ਸੇਯ੍ਯਥਾਪਿ ਨਾਮ ਛਵਾਲਾਤਂ ਉਭਤੋਪਦਿਤ੍ਤਂ ਮਜ੍ਝੇ ਗੂਥਗਤਂ ਨੇਵਾਰਞ੍ਞੇ ਕਟ੍ਠਤ੍ਥਂ ਫਰਤਿ, ਨ ਗਾਮੇ ਕਟ੍ਠਤ੍ਥਂ ਫਰਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਏਵਰੂਪੇ ਨਿਯ੍ਯਾਨਿਕਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਉਭਤੋ ਭਟ੍ਠੋ ਉਭਤੋ ਪਰਿਬਾਹਿਰੋ ਜਾਤੋ, ਗਿਹਿਪਰਿਭੋਗਾ ਚ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਸਾਮਞ੍ਞਤ੍ਥਞ੍ਚ ਨ ਪਰਿਪੂਰੇਤੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਉਭਤੋ ਭਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਅਤੀਤੇਪਿ ਉਭਤੋ ਭਟ੍ਠੋ ਅਹੋਸਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਦਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਕੇ ਬਾਲ਼ਿਸਿਕਾ ਵਸਨ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਬਾਲ਼ਿਸਿਕੋ ਬਲ਼ਿਸਂ ਆਦਾਯ ਦਹਰੇਨ ਪੁਤ੍ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸੋਬ੍ਭੇ ਪਕਤਿਯਾਪਿ ਬਾਲ਼ਿਸਿਕਾ ਮਚ੍ਛੇ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਲ਼ਿਸਂ ਖਿਪਿ। ਬਲ਼ਿਸੋ ਉਦਕਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਖਾਣੁਕੇ ਲਗ੍ਗਿ। ਬਾਲ਼ਿਸਿਕੋ ਤਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਬਲ਼ਿਸੋ ਮਹਾਮਚ੍ਛੇ ਲਗ੍ਗੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਪੁਤ੍ਤਕਂ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਾਰਾਪੇਮਿ, ਏਵਂ ਇਤੋ ਨ ਕੋਚਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਆਹ ''ਗਚ੍ਛ, ਤਾਤ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਮਹਾਮਚ੍ਛਸ੍ਸ ਲਦ੍ਧਭਾਵਂ ਮਾਤੁ ਆਚਿਕ੍ਖਾਹਿ, 'ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕੇਹਿ ਕਿਰ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਲਹਂ ਕਰੋਹੀ'ਤਿ ਵਦੇਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਬਲ਼ਿਸਂ ਆਕਡ੍ਢਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜੁਚ੍ਛੇਦਨਭਯੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਸਾਟਕਂ ਥਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਲੋਭੇਨ ਮਚ੍ਛਂ ਉਪਧਾਰੇਨ੍ਤੋ ਖਾਣੁਕੇਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇਪਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿ। ਥਲੇ ਠਪਿਤਸਾਟਕਂਪਿਸ੍ਸ ਚੋਰੋ ਹਰਿ। ਸੋ ਵੇਦਨਾਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਉਪ੍ਪੀਲ਼ਯਮਾਨੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਾ ਉਤ੍ਤਰਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਸਾਟਕਂ ਪਰਿਯੇਸਤਿ।

ਸਾਪਿਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ''ਕਲਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਚ੍ਚਾਸੀਸਨਭਾਵਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਕਣ੍ਣੇ ਤਾਲਪਣ੍ਣਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਅਕ੍ਖਿਂ ਉਕ੍ਖਲਿਮਸਿਯਾ ਅਞ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਕੁਕ੍ਕੁਰਂ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਪਟਿਵਿਸ੍ਸਕਘਰਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਏਕਾ ਸਹਾਯਿਕਾ ਏਵਮਾਹ ''ਏਕਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਤੇ ਕਣ੍ਣੇ ਤਾਲਪਣ੍ਣਂ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਿਤਂ, ਏਕਂ ਅਕ੍ਖਿ ਅਞ੍ਜਿਤਂ, ਪਿਯਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਕੁਕ੍ਕੁਰਂ ਅਙ੍ਕੇਨਾਦਾਯ ਘਰਤੋ ਘਰਂ ਗਚ੍ਛਸਿ, ਕਿਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਸਿ ਜਾਤਾ''ਤਿ। ''ਨਾਹਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਮਂ ਅਕਾਰਣੇਨ ਅਕ੍ਕੋਸਸਿ ਪਰਿਭਾਸਸਿ, ਇਦਾਨਿ ਤਂ ਗਾਮਭੋਜਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠ ਕਹਾਪਣੇ ਦਣ੍ਡਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਕਲਹਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਭੋਪਿ ਗਾਮਭੋਜਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਅਗਮਂਸੁ। ਕਲਹੇ ਵਿਸੋਧਿਯਮਾਨੇ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਮਤ੍ਥਕੇ ਦਣ੍ਡੋ ਪਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ''ਦਣ੍ਡਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਪੋਥੇਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ।

ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਗਾਮੇ ਤਸ੍ਸਾ ਇਮਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ, ਅਰਞ੍ਞੇ ਚਸ੍ਸਾ ਪਤਿਨੋ ਤਂ ਬ੍ਯਸਨਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਤੁਯ੍ਹਂ ਉਦਕੇਪਿ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤੋ ਪਦੁਟ੍ਠੋ ਥਲੇਪਿ, ਉਭਤੋਭਟ੍ਠੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੩੯.''ਅਕ੍ਖੀ ਭਿਨ੍ਨਾ ਪਟੋ ਨਟ੍ਠੋ, ਸਖਿਗੇਹੇ ਚ ਭਣ੍ਡਨਂ।
ਉਭਤੋ ਪਦੁਟ੍ਠਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਉਦਕਮ੍ਹਿ ਥਲਮ੍ਹਿ ਚਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਸਖਿਗੇਹੇ ਚ ਭਣ੍ਡਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਖੀ ਨਾਮ ਸਹਾਯਿਕਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ ਗੇਹੇ ਤਵ ਭਰਿਯਾਯ ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਤਂ, ਭਣ੍ਡਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪੋਥੇਤ੍ਵਾ ਦਣ੍ਡਂ ਦਾਪਿਯਤਿ। **ਉਭਤੋ ਪਦੁਟ੍ਠਾ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਤਵ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਠਾਨੇਸੁ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਪਦੁਟ੍ਠਾਯੇਵ ਭਿਨ੍ਨਾਯੇਵ। ਕਤਰੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ? **ਉਦਕਮ੍ਹਿ ਥਲਮ੍ਹਿ ਚਾ**ਤਿ, ਅਕ੍ਖਿਭੇਦੇਨ ਪਟਨਾਸੇਨ ਚ ਉਦਕੇ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਪਦੁਟ੍ਠਾ, ਸਖਿਗੇਹੇ ਭਣ੍ਡਨੇਨ ਥਲੇ ਕਮ੍ਮਨ੍ਤਾ ਪਦੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ ''ਤਦਾ ਬਾਲਿਸਿਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਉਭਤੋਭਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੪੦] ੧੦. ਕਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਿਚ੍ਚਂ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਹਦਯਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਞਾਤਤ੍ਥਚਰਿਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਦ੍ਵਾਦਸਕਨਿਪਾਤੇ **ਭਦ੍ਦਸਾਲਜਾਤਕੇ** (ਜਾ॰ ੧.੧੨.੧੩ ਆਦਯੋ) ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕਾਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਰਞ੍ਞੋ ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਬਹਿਨਗਰੇ ਨਦਿਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਧੇ ਵਿਲਿਮ੍ਪਿਤ੍ਵਾ ਮਾਲਂ ਪਿਲਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਰਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥੋ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਨਗਰਦ੍ਵਾਰਤੋਰਣੇ ਦ੍ਵੇ ਕਾਕਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਏਕੋ ਏਕਂ ਆਹ – ''ਸਮ੍ਮ, ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਸ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਸਰੀਰਵਲਞ੍ਜਂ ਪਾਤੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਇਤਰੋ ''ਮਾ ਤੇ ਏਤਂ ਰੁਚ੍ਚਿ, ਅਯਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਇਸ੍ਸਰੋ, ਇਸ੍ਸਰਜਨੇਨ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੇਰਂ ਨਾਮ ਪਾਪਕਂ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਕੁਦ੍ਧੋ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਕਾਕੇ ਵਿਨਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ''ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਨ ਕਾਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ''ਤੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਤਰੋ ਕਾਕੋ ਪਲਾਯਿ। ਸੋ ਤੋਰਣਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾਭਾਗਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੇ ਓਲਮ੍ਬਕਂ ਚਾਲੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਤਸ੍ਸ ਮਤ੍ਥਕੇ ਵਚ੍ਚਂ ਪਾਤੇਸਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕੇਸੁ ਵੇਰਂ ਬਨ੍ਧਿ।

ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਏਕਾ ਭਤਿਯਾ ਵੀਹਿਕੋਟ੍ਟਿਕਦਾਸੀ ਵੀਹਿਂ ਗੇਹਦ੍ਵਾਰੇ ਆਤਪੇ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਵ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਮਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਮਾਦਂ ਞਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਦੀਘਲੋਮਕੋ ਏਲ਼ਕੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੀਹਿਂ ਖਾਦਿ, ਸਾ ਪਬੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ। ਏਲ਼ਕੋ ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਤਸ੍ਸਾ ਤਥੇਵ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨਕਾਲੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵੀਹਿਂ ਖਾਦਿ। ਸਾਪਿ ਤਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਲਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯਂ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਉਪਡ੍ਢਵੀਹਿਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਬਹੁ ਮੇ ਛੇਦੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਾਨਿਸ੍ਸ ਪੁਨ ਅਨਾਗਮਨਕਾਰਣਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਅਲਾਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਮਾਨਾ ਵਿਯ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਵੀਹਿਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਏਲ਼ਕੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਉਟ੍ਠਾਯ ਅਲਾਤੇਨ ਏਲ਼ਕਂ ਪਹਰਿ, ਲੋਮਾਨਿ ਅਗ੍ਗਿਂ ਗਣ੍ਹਿਂਸੁ। ਸੋ ਸਰੀਰੇ ਝਾਯਨ੍ਤੇ ''ਅਗ੍ਗਿਂ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੇਗੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਯ ਸਮੀਪੇ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਤਿਣਕੁਟਿਯਾ ਸਰੀਰਂ ਘਂਸਿ, ਸਾ ਪਜ੍ਜਲਿ। ਤਤੋ ਉਟ੍ਠਿਤਾ ਜਾਲਾ ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਂ ਗਣ੍ਹਿ। ਹਤ੍ਥਿਸਾਲਾਸੁ ਝਾਯਨ੍ਤੀਸੁ ਹਤ੍ਥਿਪਿਟ੍ਠਾਨਿ ਝਾਯਿਂਸੁ, ਬਹੂ ਹਤ੍ਥੀ ਵਣਿਤਸਰੀਰਾ ਅਹੇਸੁਂ। ਵੇਜ੍ਜਾ ਹਤ੍ਥੀ ਅਰੋਗੇ ਕਾਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ਪੁਰੋਹਿਤਂ ਆਹ ''ਆਚਰਿਯ, ਹਤ੍ਥਿਵੇਜ੍ਜਾ ਹਤ੍ਥੀ ਤਿਕਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਅਪਿ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਜਾਨਾਸੀ''ਤਿ। ''ਜਾਨਾਮਿ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ''ਕਿਂ ਲਦ੍ਧੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ? ''ਕਾਕਵਸਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ''ਤਿ। ਰਾਜਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਕਾਕੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਂ ਆਹਰਥਾ''ਤਿ ਆਹ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਾਕੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਂ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਰਾਸਿਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਕਾਕਾਨਂ ਮਹਾਭਯਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਤਦਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਅਸੀਤਿਕਾਕਸਹਸ੍ਸਪਰਿਵਾਰੋ ਮਹਾਸੁਸਾਨੇ ਵਸਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਕੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਕਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਯੰ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਸੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮੰ ਅਞ੍ਞੋ ਮਯ੍ਹੰ ਞਾਤਕਾਨੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਯੰ ਹਰਿਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਹਰਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਦਸ ਪਾਰਮਿਯੋ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ ਪੁਰੇਚਾਰਿਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਵਟਮਹਾਵਾਤਪਾਨੇਨ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਆਸਨਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਾਵਿਸਿ। ਅਥ ਨੰ ਏਕੋ ਮਨੁਸ੍ਸੋ ਗਹਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ। ਰਾਜਾ ''ਸਰਣੰ ਪਵਿਟ੍ਠੋ, ਮਾ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਾਰੇਸਿ। ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਥੋਕੰ ਵਿਸ੍ਸਮਿਤ੍ਵਾ ਮੇਤ੍ਤਾਪਾਰਮਿੰ ਆਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾਸਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਆਹ – ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯੰ ਯੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬੰ ਨਿਸਮ੍ਮ ਉਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਞ੍ਚ ਕਯਿਰਮਾਨੰ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤਿ, ਤਦੇਵ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨ ਇਤਰੰ। ਸਚੇ ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਯੰ ਕਯਿਰਮਾਨੰ ਨ ਨਿਪ੍ਫਜ੍ਜਤਿ, ਤੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਮਹਾਜਨਸ੍ਸ ਮਰਣਭਯਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਮਹਾਭਯੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ । ਪੁਰੋਹਿਤੋ ਵੇਰਵਸਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਮੁਸਾਵਾਦੰ ਅਭਾਸਿ, ਕਾਕਾਨੰ ਵਸਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾ ਪਸਨ੍ਨਚਿਤ੍ਤੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਕਞ੍ਚਨਭਦ੍ਦਪੀਠੰ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਨਿ ਸਤਪਾਕਸਹਸ੍ਸਪਾਕਤੇਲੇਹਿ ਮਕ੍ਖਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਚਨਤਟ੍ਟਕੇ ਰਾਜਾਰਹੰ ਸੁਭੋਜਨੰ ਭੋਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਨੀਯੰ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ਸੁਹਿਤੰ ਵਿਗਤਦਰਥੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੰ ਏਤਦਵੋਚ ''ਪਣ੍ਡਿਤ, ਤ੍ਵੰ 'ਕਾਕਾਨੰ ਵਸਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਵਦੇਸਿ, ਕੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਨੇਸੰ ਵਸਾ ਨ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਕਾਰਣੇਨਾ''ਤਿ ਸਕਲਨਿਵੇਸਨੰ ਏਕਰਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੦.''ਨਿਚ੍ਚੰ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਹਦਯਾ, ਸਬ੍ਬਲੋਕਵਿਹੇਸਕਾ।
ਤਸ੍ਮਾ ਨੇਸੰ ਵਸਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਕਾਕਾਨਮ੍ਹਾਕ ਞਾਤਿਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਮਹਾਰਾਜ, ਕਾਕਾ ਨਾਮ **ਨਿਚ੍ਚੰ** ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਮਾਨਸਾ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤਾਵ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, **ਸਬ੍ਬਲੋਕਸ੍ਸ** ਚ **ਵਿਹੇਸਕਾ,** ਖਤ੍ਤਿਯਾਦਯੋ ਮਨੁਸ੍ਸੇਪਿ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸੇਪਿ ਕੁਮਾਰਕੁਮਾਰਿਕਾਦਯੋਪਿ ਵਿਹੇਠੇਨ੍ਤਾ ਕਿਲਮੇਨ੍ਤਾਵ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, **ਤਸ੍ਮਾ** ਇਮੇਹਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ **ਨੇਸੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਞਾਤੀਨੰ ਕਾਕਾਨੰ ਵਸਾ** ਨਾਮ **ਨਤ੍ਥਿ**। ਅਤੀਤੇਪਿ ਨ ਭੂਤਪੁਬ੍ਬਾ, ਅਨਾਗਤੇਪਿ ਨ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ।

ਏਵੰ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਇਮੰ ਕਾਰਣੰ ਉਤ੍ਤਾਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ''ਮਹਾਰਾਜ, ਰਞ੍ਞਾ ਨਾਮ ਅਨਿਸਮ੍ਮ ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਰਾਜਾਨੰ ਬੋਧੇਸਿ। ਰਾਜਾ ਤੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੰ ਰਜ੍ਜੇਨ ਪੂਜੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਰਜ੍ਜੰ ਰਞ੍ਞੋਯੇਵ ਪਟਿਦਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸੀਲੇਸੁ ਪਤਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਭਯੰ ਯਾਚਿ। ਰਾਜਾ ਤਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ ਅਭਯੰ ਦਤ੍ਵਾ ਕਾਕਾਨੰ ਨਿਬਦ੍ਧਦਾਨੰ ਪਟ੍ਠਪੇਸਿ। ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਤਣ੍ਡੁਲਮ੍ਬਣਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸੇਹਿ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਾਕਾਨੰ ਦੀਯਤਿ, ਮਹਾਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰਾਜਭੋਜਨਮੇਵ ਦੀਯਿਤ੍ਥ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਬਾਰਾਣਸਿਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਾਕਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਕਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਅਸਮ੍ਪਦਾਨਵਗ੍ਗੋ ਚੁਦ੍ਦਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨੰ –

ਅਸਮ੍ਪਦਾਨਭੀਰੁਕੰ, ਘਤਾਸਨਝਾਨਸੋਧੰ।
ਚਨ੍ਦਾਭੰ ਸੁਵਣ੍ਣਹੰਸੰ, ਬਬ੍ਬੁਗੋਧੁਭਤੋਭਟ੍ਟੰ।
ਕਾਕਰਾਜਾਤਿ ਤੇ ਦਸਾਤਿ॥

੧੫. ਕਕਣ੍ਟਕਵਗ੍ਗੋ

[੧੪੧] ੧. ਗੋਧਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਪਾਪਜਨਸੰਸੇਵੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕੰ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਮਹਿਲ਼ਾਮੁਖਜਾਤਕੇ ਕਥਿਤਸਦਿਸਮੇਵ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਗੋਧਾਯੋਨਿਯੰ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿੰ ਗਣ੍ਹਿ। ਸੋ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਨਦੀਤੀਰੇ ਮਹਾਬਿਲੇ ਅਨੇਕਗੋਧਾਸਤਪਰਿਵਾਰੋ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਗੋਧਾਪਿਲ੍ਲਕੋ ਏਕੇਨ ਕਕਣ੍ਟਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਨ੍ਥਵੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ''ਕਕਣ੍ਟਕੰ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਥਰਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਗੋਧਾਰਾਜਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਗੋਧਾਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਤੰ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵੰ ਅਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਕਰੋਸਿ, ਕਕਣ੍ਟਕਾ ਨਾਮ ਨੀਚਜਾਤਿਕਾ, ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੋ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਤ੍ਵੰ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਕਰਿਸ੍ਸਸਿ, ਤੰ ਕਕਣ੍ਟਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪੇਤੰ ਗੋਧਾਕੁਲੰ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਮਾ ਅਕਾਸੀ''ਤਿ ਆਹ। ਸੋ ਕਰੋਤਿਯੇਵ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋਪਿ ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਵਾਰੇਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ''ਅਵਸ੍ਸੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਏਤੰ ਕਕਣ੍ਟਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਯੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਪਲਾਯਨਮਗ੍ਗੰ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਏਕੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਵਾਤਬਿਲੰ ਕਾਰਾਪੇਸਿ।

ਪੁਤ੍ਤੋਪਿਸ੍ਸ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਮਹਾਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਕਕਣ੍ਟਕੋ ਪਨ ਪੁਰਿਮਪ੍ਪਮਾਣੋਯੇਵ। ਇਤਰੋ ''ਕਕਣ੍ਟਕੰ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਅਵਤ੍ਥਰਤਿਯੇਵ, ਕਕਣ੍ਟਕਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਤਕੂਟੇਨ ਅਵਤ੍ਥਰਣਕਾਲੋ ਵਿਯ ਹੋਤਿ। ਸੋ ਕਿਲਮਨ੍ਤੋ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਸਚੇ ਅਯੰ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤਿਪਯਾਨਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਮੰ ਏਵੰ ਪਰਿਸ੍ਸਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਜੀਵਿਤੰ ਮੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕੇਨ ਲੁਦ੍ਦਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗੋਧਾਕੁਲੰ ਵਿਨਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥੇਕਦਿਵਸੰ ਨਿਦਾਘਸਮਯੇ ਮੇਘੇ ਵੁਟ੍ਠੇ ਵਮ੍ਮਿਕਮਕ੍ਖਿਕਾ ਉਟ੍ਠਹਿੰਸੁ, ਤਤੋ ਤਤੋ ਗੋਧਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਖਿਕਾਯੋ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਏਕੋ ਗੋਧਾਲੁਦ੍ਦਕੋ ਗੋਧਾਬਿਲੰ ਭਿਨ੍ਦਨਤ੍ਥਾਯ ਕੁਦ੍ਦਾਲੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸੁਨਖੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਾਵਿਸਿ। ਕਕਣ੍ਟਕੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਅਤ੍ਤਨੋ ਮਨੋਰਥੰ ਪੂਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ , ਕਸ੍ਮਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਚਰਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਸੋ ''ਗੋਧਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ''ਅਹੰ ਅਨੇਕਸਤਾਨੰ ਗੋਧਾਨੰ ਆਸਯੰ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਗ੍ਗਿਞ੍ਚ ਪਲਾਲਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਏਹੀ''ਤਿ ਤੰ ਤਤ੍ਥ ਨੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਪਲਾਲੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਦਤ੍ਵਾ ਧੂਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸੁਨਖੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਮਹਾਮੁਗ੍ਗਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ ਗੋਧਾ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਰਾਸਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਯਾਹੀ''ਤਿ ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਿੰ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਠਾਨੇ ਸੀਸੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਲੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਪਲਾਲਧੂਮੰ ਅਕਾਸਿ, ਧੂਮੋ ਬਿਲੰ ਪਾਵਿਸਿ, ਗੋਧਾ ਧੂਮਨ੍ਧਾ ਮਰਣਭਯਤਜ੍ਜਿਤਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁੰ ਆਰਦ੍ਧਾ। ਲੁਦ੍ਦਕੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੰ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮਾਰੇਸਿ, ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਾ ਸੁਨਖਾ ਗਣ੍ਹਿੰਸੁ। ਗੋਧਾਨੰ ਮਹਾਵਿਨਾਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਕਕਣ੍ਟਕੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਭਯੰ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨ''ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ''ਪਾਪਪੁਰਿਸਸੰਸਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਪਾਪੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਹਿਤਸੁਖੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਸ੍ਸ ਪਾਪਕਕਣ੍ਟਕਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਏਤ੍ਤਕਾਨੰ ਗੋਧਾਨੰ ਵਿਨਾਸੋ ਜਾਤੋ''ਤਿ ਵਾਤਬਿਲੇਨ ਪਲਾਯਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੧.''ਨ ਪਾਪਜਨਸੰਸੇਵੀ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸੁਖਮੇਧਤਿ।
ਗੋਧਾਕੁਲੰ ਕਕਣ੍ਟਾਵ, ਕਲਿੰ ਪਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨ''ਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – **ਪਾਪਜਨਸੰਸੇਵੀ** ਪੁਗ੍ਗਲੋ **ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸੁਖੰ** ਏਕਨ੍ਤਸੁਖੰ ਨਿਰਨ੍ਤਰਸੁਖੰ ਨਾਮ ਨ ਏਧਤਿ ਨ ਵਿਨ੍ਦਤਿ ਨ ਪਟਿਲਭਤਿ। ਯਥਾ ਕਿੰ? **ਗੋਧਾਕੁਲੰ ਕਕਣ੍ਟਾ**ਵ। ਯਥਾ ਕਕਣ੍ਟਕਤੋ ਗੋਧਾਕੁਲੰ ਸੁਖੰ ਨ ਲਭਤਿ, ਏਵੰ ਪਾਪਜਨਸੰਸੇਵੀ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਸੁਖੰ ਨ ਲਭਤਿ। ਪਾਪਜਨੰ ਪਨ ਸੇਵਨ੍ਤੋ ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ **ਕਲਿੰ ਪਾਪੇਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ,** ਕਲਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਵਿਨਾਸੋ, ਏਕਨ੍ਤੇਨੇਵ ਪਾਪਸੇਵੀ ਅਤ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੇ ਚ

ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਸਨ੍ਤੇ ਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤਿ। ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਪਨ ''ਫਲਂ ਪਾਪੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਲਿਖਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਅਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਤ੍ਥੋਪਿਸ੍ਸ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਮੇਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਕਕਣ੍ਟਕੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਨੋਵਾਦਕੋ ਗੋਧਾਪਿਲ੍ਲਕੋ ਵਿਪਕ੍ਖਸੇਵੀ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਗੋਧਾਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਗੋਧਾਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਠਮਾ।

[੧੪੨] ੨. ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਤਞ੍ਹਿ ਤੇ ਦੁਰਾਜਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲ਼ੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਥਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਯ੍ਹਂ ਵਧਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਰਿਸਕ੍ਕਿਯੇਵ, ਨ ਚ ਮਂ ਮਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਖਿ, ਸਯਮੇਵ ਪਨ ਕਿਲਨ੍ਤੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਰਾਜਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਸੁਸਾਨਵਨੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਤੇਨ ਸਮਯੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਉਸ੍ਸਵੋ ਅਹੋਸਿ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸੁਰਂ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਸੁਰਾਛਣੋਯੇਵ ਕਿਰੇਸੋ। ਅਥੇਤ੍ਥ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਧੁਤ੍ਤਾ ਬਹੁਂ ਸੁਰਞ੍ਚ ਮਂਸਞ੍ਚ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਗਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸੁਰਞ੍ਚ ਪਿਵਨ੍ਤਿ, ਮਂਸਞ੍ਚ ਖਾਦਨ੍ਤਿ। ਤੇਸਂ ਪਠਮਯਾਮਾਵਸਾਨੇ ਮਂਸਂ ਖੀਯਿ, ਸੁਰਾ ਪਨ ਬਹੁਕਾਵ। ਅਥੇਕੋ ਧੁਤ੍ਤੋ ''ਮਂਸਖਣ੍ਡਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ''ਮਂਸਂ ਖੀਣ''ਨ੍ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਮਯਿ ਠਿਤੇ ਮਂਸਕ੍ਖਯੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਮਕਸੁਸਾਨੇ ਮਤਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸਂ ਖਾਦਨਤ੍ਥਾਯ ਆਗਤੇ ਸਿਙ੍ਗਾਲੇ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਧਮਨਮਗ੍ਗੇਨ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਤਕੋ ਵਿਯ ਉਤ੍ਤਾਨੋ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਗਣਪਰਿਵੁਤੋ ਤਤ੍ਥ ਗਤੋ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਨਾਯਂ ਮਤਕੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ''ਸੁਟ੍ਠੁਤਰਂ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਅਧੋਵਾਤੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਰੀਰਗਨ੍ਧਂ ਘਾਯਿਤ੍ਵਾ ਤਥਤੋਵਸ੍ਸ ਅਮਤਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਲਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮੁਗ੍ਗਰਕੋਟਿਯਂ ਡਂਸਿਤ੍ਵਾ ਆਕਡ੍ਢਿ, ਧੁਤ੍ਤੋ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਨਂ ਗਾਲ਼੍ਹਤਰਂ ਅਗ੍ਗਹੇਸਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਸਚੇ ਤ੍ਵਂ ਮਤਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਨ ਮਯਿ ਮੁਗ੍ਗਰਂ ਆਕਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਗਾਲ਼੍ਹਤਰਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸਿ, ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਤਵ ਮਤਕਭਾਵੋ ਵਾ ਅਮਤਕਭਾਵੋ ਵਾ ਦੁਜ੍ਜਾਨੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੨.''ਏਤਞ੍ਹਿ ਤੇ ਦੁਰਾਜਾਨਂ, ਯਂ ਸੇਸਿ ਮਤਸਾਯਿਕਂ।
ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਕਡ੍ਢਮਾਨਸ੍ਸ, ਹਤ੍ਥਾ ਦਣ੍ਡੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਤਞ੍ਹਿ ਤੇ ਦੁਰਾਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਏਤਂ ਕਾਰਣਂ ਤਵ ਦੁਵਿਞ੍ਞੇਯ੍ਯਂ। **ਯਂ ਸੇਸਿ ਮਤਸਾਯਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਨ ਕਾਰਣੇਨ ਤ੍ਵਂ ਮਤਸਾਯਿਕਂ ਸੇਸਿ, ਮਤਕੋ ਵਿਯ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਯਸਿ। **ਯਸ੍ਸ ਤੇ ਕਡ੍ਢਮਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਤਵ ਦਣ੍ਡਕੋਟਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਦਣ੍ਡੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਸੋ ਤ੍ਵਂ ਤਥਤੋ ਮਤਕੋ ਨਾਮ ਨ ਹੋਸੀਤਿ।

ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸੋ ਧੁਤ੍ਤੋ ''ਅਯਂ ਮਮ ਅਮਤਕਭਾਵਂ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਉਟ੍ਠਾਯ ਦਣ੍ਡਂ ਖਿਪਿ, ਦਣ੍ਡੋ ਵਿਰਜ੍ਝਿ। ਧੁਤ੍ਤੋ ''ਗਚ੍ਛ, ਵਿਰਦ੍ਧੋ ਦਾਨਿਸਿ ਮਯਾ''ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ''ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਮਂ ਵਿਰਜ੍ਝਨ੍ਤੋਪਿ ਤ੍ਵਂ ਅਟ੍ਠ ਮਹਾਨਿਰਯੇ ਸੋਲ਼ਸ ਚ ਉਸ੍ਸਦਨਿਰਯੇ ਅਵਿਰਦ੍ਧੋਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਧੁਤ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸੁਸਾਨਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਖਾਯਂ ਨ੍ਹਾਯਿਤ੍ਵਾ ਆਗਤਮਗ੍ਗੇਨੇਵ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਧੁਤ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਰਾਜਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦੁਤਿਯਾ।

[੧੪੩] ੩. ਵਿਰੋਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਲਸੀ ਚ ਤੇ ਨਿਪ੍ਫਲਿਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਯਾਸੀਸੇ ਸੁਗਤਾਲਯਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਿਤਭਾਵਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਹਿ ਪਰਿਹੀਨਜ੍ਝਾਨੋ ਲਾਭਸਕ੍ਕਾਰਪਰਿਹੀਨੋ ‘‘ਅਤ੍ਥੇਕੋ ਉਪਾਯੋ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਞ੍ਚ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਅਲਭਮਾਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾਨਂ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕੇ ਅਧੁਨਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇ ਧਮ੍ਮਵਿਨਯਮ੍ਹਿ ਅਕੋਵਿਦੇ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਯਾਸੀਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸੀਮਾਯਂ ਆਵੇਣਿਕਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਞਾਣਪਰਿਪਾਕਕਾਲਂ ਞਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕੇ ਪੇਸੇਸਿ। ਤੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਤੁਟ੍ਠਮਾਨਸੋ ਰਤ੍ਤਿਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਯਮਾਨੋ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ‘‘ਵਿਗਤਥਿਨਮਿਦ੍ਧੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ, ਪਟਿਭਾਤੁ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧਮ੍ਮੀਕਥਾ, ਪਿਟ੍ਠਿ ਮੇ ਆਗਿਲਾਯਤਿ, ਤਮਹਂ ਆਯਮਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਂ ਉਪਗਤੋ । ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਫਲੇਹਿ ਪਬੋਧੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਆਦਾਯ ਵੇਲੁਵਨਮੇਵ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਂਸੁ।

ਕੋਕਾਲਿਕੋ ਵਿਹਾਰਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤ, ਪਰਿਸਂ ਤੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਅਗ੍ਗਸਾਵਕਾ ਵਿਹਾਰਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤਾ, ਤ੍ਵਂ ਪਨ ਨਿਦ੍ਦਾਯਸਿਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਮਸ੍ਸ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਭਿਤ੍ਤਿਯਂ ਪਿਟ੍ਠਿਕਣ੍ਣਕਂ ਫੁਸਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਣ੍ਹਿਯਾ ਨਂ ਹਦਯੇ ਪਹਰਿ। ਤਾਵਦੇਵਸ੍ਸ ਮੁਖਤੋ ਲੋਹਿਤਂ ਉਗ੍ਗਞ੍ਛਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਿਲਾਨੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਥੇਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿ ‘‘ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਗਤਕਾਲੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਕਿਂ ਅਕਾਸੀ’’ਤਿ? ਭਨ੍ਤੇ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਮ੍ਹੇ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਬੁਦ੍ਧਲੀਲਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਸੁਗਤਾਲਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਨ ਖੋ ਸਾਰਿਪੁਤ੍ਤ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਇਦਾਨੇਵ ਮਮ ਅਨੁਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਿਨਾਸਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਪਤ੍ਤੋਯੇਵਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਥੇਰੇਨ ਯਾਚਿਤੋ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੇਸਰਸੀਹੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯਂ ਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸਂ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸੀਹਨਾਦਂ ਨਦਿਤ੍ਵਾ ਗੋਚਰਾਯ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤੋ ਮਹਾਮਹਿਂਸਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਰਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਸਰਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਮਣਿਵਣ੍ਣਸ੍ਸ ਉਦਕਸ੍ਸ ਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਗੁਹਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਾਯਾਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਗੋਚਰਪ੍ਪਸੁਤੋ ਸਹਸਾਵ ਸੀਹਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਲਾਯਿਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸੀਹਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿ। ‘‘ਕਿਂ, ਜਮ੍ਬੁਕਾ’’ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਅਹਂ ਤੇ, ਸਾਮਿ, ਪਾਦੇ ਉਪਟ੍ਠਾਤੁਕਾਮੋ’’ਤਿ ਆਹ। ਸੀਹੋ ‘‘ਸਾਧੁ ਏਹਿ, ਮਂ ਉਪਟ੍ਠਹ, ਵਰਮਂਸਾਨਿ ਤਂ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ ਆਦਾਯ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਂ ਅਗਮਾਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਹਵਿਘਾਸਂ ਖਾਦਤਿ। ਸੋ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨੇਵ ਥੂਲਸਰੀਰੋ ਅਹੋਸਿ।

ਅਥ ਨਂ ਏਕਦਿਵਸਂ ਗੁਹਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਕੋਵ ਸੀਹੋ ਆਹ ‘‘ਗਚ੍ਛ ਜਮ੍ਬੁਕ, ਪਬ੍ਬਤਸਿਖਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਸਞ੍ਚਰਨ੍ਤੇਸੁ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਮਹਿਂਸਾਦੀਸੁ ਯਸ੍ਸ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਸਿ, ਤਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘ਅਸੁਕਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋਮ੍ਹੀ’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਮਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ‘ਵਿਰੋਚ, ਸਾਮੀ’ਤਿ ਵਦਾਹਿ, ਅਹਂ ਤਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਤੁਯ੍ਹਮ੍ਪਿ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਪਬ੍ਬਤਸਿਖਰਂ ਅਭਿਰੁਹਿਤ੍ਵਾ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇ ਮਿਗੇ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਯਸ੍ਸੇਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਸੀਹਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪਾਦੇਸੁ ਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਿਰੋਚ, ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ। ਸੀਹੋ ਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਚੇਪਿ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯਂ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਵਰਮਂਸਂ ਖਾਦਤਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸਪਿ ਦੇਤਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕੁਚ੍ਛਿਪੂਰਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਗੁਹਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਤਿ। ਸੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਮਾਨਂ ਵਡ੍ਢੇਸਿ ‘‘ਅਹਮ੍ਪਿ ਚਤੁਪ੍ਪਦੋਵ, ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਪਰੇਹਿ ਪੋਸਿਯਮਾਨੋ ਵਿਹਰਾਮਿ, ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਹਮ੍ਪਿ ਹਤ੍ਥਿਆਦਯੋ ਹਨਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸੀਹੋਪਿ ਮਿਗਰਾਜਾ ‘ਵਿਰੋਚ,

ਸਾਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਮੇਵ ਪਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਰਵਾਰਣੇ ਵਧੇਤਿ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਸੀਹੇਨ 'ਵਿਰੋਚ, ਜਮ੍ਬੁਕਾ'ਤਿ ਮਂ ਵਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਵਰਵਾਰਣਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ।

ਸੋ ਸੀਹਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਤਦਵੋਚ ''ਸਾਮਿ, ਮਯਾ ਦੀਘਰਤ੍ਤਂ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਵਧਿਤਵਰਵਾਰਣਾਨਂ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤਂ, ਅਹਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਵਰਵਾਰਣਂ ਮਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤੁਕਾਮੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਨਿਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤਂ ਵਰਵਾਰਣਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ 'ਵਿਰੋਚ, ਜਮ੍ਬੁਕਾ'ਤਿ ਵਦੇਥ, ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਮਚ੍ਛੇਰਂ ਮਾ ਕਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ। ਅਥ ਨਂ ਸੀਹੋ ਆਹ ''ਨ, ਤ੍ਵਂ ਜਮ੍ਬੁਕ, ਵਾਰਣੇ ਵਧਿਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੇ ਸੀਹਕੁਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਵਾਰਣਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮਂਸਂ ਖਾਦਨਸਮਤ੍ਥੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਨਾਮ ਲੋਕੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਾ ਤੇ ਏਤਂ ਰੁਚ੍ਚਿ, ਮਯਾ ਵਧਿਤਵਰਵਾਰਣਾਨਞ੍ਞੇਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਸਾ''ਤਿ। ਸੋ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਵਿਰਮਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਯਾਚਿਯੇਵ। ਸੀਹੋ ਤਂ ਵਾਰੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ ਮਮ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਾ''ਤਿ ਜਮ੍ਬੁਕਂ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯਂ ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਂ ਪਬ੍ਬਤਪਾਦੇ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਗੁਹਾਦ੍ਵਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਵਿਰੋਚ, ਜਮ੍ਬੁਕਾ''ਤਿ ਆਹ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਕਞ੍ਚਨਗੁਹਾਯ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜਮ੍ਭਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਦ੍ਦਿਸਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣਸ੍ਸ ਕੁਮ੍ਭੇ ਪਤਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਾਦਮੂਲੇ ਪਤਿ। ਵਾਰਣੋ ਦਕ੍ਖਿਣਪਾਦਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਸੀਸਂ ਅਕ੍ਕਮਿ, ਸੀਸਟ੍ਠੀਨਿ ਚੁਣ੍ਣਵਿਚੁਣ੍ਣਾਨਿ ਅਹੇਸੁਂ। ਅਥਸ੍ਸ ਸਰੀਰਂ ਵਾਰਣੋ ਪਾਦੇਨ ਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਲਣ੍ਡਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਕੋਞ੍ਚਨਾਦਂ ਨਦਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਾਵਿਸਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਵਿਰੋਚ, ਜਮ੍ਬੁਕਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੩.''ਲਸੀ ਚ ਤੇ ਨਿਪ੍ਫਲਿਤਾ, ਮਤ੍ਥਕੋ ਚ ਪਦਾਲਿਤੋ।
ਸਬ੍ਬਾ ਤੇ ਫਾਸੁਕਾ ਭਗ੍ਗਾ, ਅਜ੍ਜ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਵਿਰੋਚਸੀ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਲਸੀ**ਤਿ ਮਤ੍ਥਲੁਙ੍ਗਂ। **ਨਿਪ੍ਫਲਿਤਾ**ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਾ। ਏਵਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਂ ਗਾਥਂ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤਾਯੁਕਂ ਠਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ, ਸੀਹੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਵਿਰੋਚਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਤਤਿਯਾ।

[੧੪੪] ੪. ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਬਹੁਮ੍ਪੇਤਂ ਅਸਬ੍ਭਿ ਜਾਤਵੇਦਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਜੀਵਕਾਨਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਦਾ ਕਿਰ ਆਜੀਵਕਾ ਜੇਤਵਨਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਚਰਨ੍ਤਿ। ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤੇਸਂ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਪ੍ਪਧਾਨਵਗ੍ਗੁਲਿਵਤਕਣ੍ਟਕਾਪਸ੍ਸਯਪਞ੍ਚਾਤਪਤਪਨਾਦਿਭੇਦਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ ''ਅਤ੍ਥਿ ਨੁ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਸਲਂ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਵਰੂਪਂ ਮਿਚ੍ਛਾਤਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਸਲਂ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਣ੍ਡਿਤਾ 'ਏਵਰੂਪਂ ਤਪਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਸਲਂ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ'ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਜਾਤਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਜੁਹਨਾਦਿਵਸੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵੁਡ੍ਢਿਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾ ਅਗ੍ਗਿਂ ਉਦਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਸਿਣਪਰਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣਾ ਅਹੇਸੁ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਜਾਤਗ੍ਗਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸੁਂ। ਅਥ ਨਂ ਸੋਲ਼ਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਏਤਦਵੋਚੁਂ ''ਮਯਂ ਤੇ, ਪੁਤ੍ਤ, ਜਾਤਦਿਵਸੇ ਅਗ੍ਗਿਂ ਗਣ੍ਹਿਮ੍ਹ। ਸਚੇਸਿ ਅਗਾਰਂ

ਅਜ੍ਝਾਵਸਿਤੁਕਾਮੋ, ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹ। ਅਥ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਅਗ੍ਗਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤੋ ਮਹਾਬ੍ਰਹ੍ਮਾਨੰ ਆਰਾਧੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਹੋਹੀ''ਤਿ। ਸੋ ''ਨ ਮਯ੍ਹੰ ਅਗਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਅਗ੍ਗਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿੰ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤੋ ਅਰਞ੍ਞੇ ਵਿਹਾਸਿ। ਸੋ ਏਕਦਿਵਸੰ ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਗਾਮਕੇ ਗੋਦਕ੍ਖਿਣੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਗੋਣੰ ਅਸ੍ਸਮਪਦੰ ਨੇਤ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਗ੍ਗਿਭਗਵਨ੍ਤੰ ਗੋਮੰਸੰ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਇਧ ਲੋਣੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਅਗ੍ਗਿਭਗਵਾ ਅਲੋਣੰ ਖਾਦਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਾਮਤੋ ਲੋਣੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਿਭਗਵਨ੍ਤੰ ਸਲੋਣਕੰ ਖਾਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਤੰ ਤਤ੍ਥੇਵ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਤ੍ਥਾਯ ਗਾਮਕੰ ਅਗਮਾਸਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਗਤੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਲੁਦ੍ਦਕਾ ਤੰ ਠਾਨੰ ਆਗਤਾ। ਗੋਣੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਮੰਸੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਞ੍ਚ ਜਙ੍ਘਞ੍ਚ ਚਮ੍ਮਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥੇਵ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਮੰਸੰ ਆਦਾਯ ਅਗਮੰਸੁ।

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾਦਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ ''ਅਯੰ ਅਗ੍ਗਿਭਗਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਮੰ ਪਨ ਕਦਾ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਅਗ੍ਗਿਪਰਿਚਰਣੇਨ ਨਿਰਤ੍ਥਕੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਨਤ੍ਥਿ ਇਤੋਨਿਦਾਨੰ ਕੁਸਲੰ ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਿ ਵਾ''ਤਿ। ਸੋ ਅਗ੍ਗਿਪਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਿਗਤਚ੍ਛਨ੍ਦੋ ''ਹਮ੍ਭੋ ਅਗ੍ਗਿਭਗਵਾ, ਤ੍ਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਸਨ੍ਤਕੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਮੰ ਕਦਾ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸਿ, ਮੰਸੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਤੁਸ੍ਸਾਹੀ''ਤਿ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਾਦੀਨਿ ਅਗ੍ਗਿਮ੍ਹਿ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੪.''ਬਹੁਮ੍ਪੇਤੰ ਅਸਬ੍ਭਿ ਜਾਤਵੇਦ, ਯੰ ਤੰ ਵਾਲਧਿਨਾਭਿਪੂਜਯਾਮ।
ਮੰਸਾਰਹਸ੍ਸ ਨਤ੍ਥਜ੍ਜ ਮੰਸੰ, ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਭਵੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾਤੂ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਬਹੁਮ੍ਪੇਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਬਹੁੰ। **ਅਸਬ੍ਭੀ**ਤਿ ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸ ਅਸਾਧੁਜਾਤਿਕ। **ਜਾਤਵੇਦਾ**ਤਿ ਅਗ੍ਗਿੰ ਆਲਪਤਿ। ਅਗ੍ਗਿ ਹਿ ਜਾਤਮਤ੍ਤੋਵ ਵੇਦਿਯਤਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ ਪਾਕਟੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਜਾਤਵੇਦੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਯੰ ਤੰ ਵਾਲਧਿਨਾਭਿਪੂਜਯਾਮਾ**ਤਿ ਯੰ ਅਜ੍ਜ ਮਯੰ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਸਨ੍ਤਕੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਅਸਮਤ੍ਥੰ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਾਲਧਿਨਾ ਅਭਿਪੂਜਯਾਮ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਤਵ ਬਹੁਮੇਵਾਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਮੰਸਾਰਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮੰਸੰ ਅਰਹਸ੍ਸ ਤੁਯ੍ਹੰ ਨਤ੍ਥਿ ਅਜ੍ਜ ਮੰਸੰ। **ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਭਵੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹਾਤੂ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕੰ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੋ ਭਵੰ ਇਮੰ ਸਜਙ੍ਘਚਮ੍ਮੰ ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੂਤਿ।

ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਮਹਾਸਤ੍ਤੋ ਅਗ੍ਗਿੰ ਉਦਕੇਨ ਨਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਲੋਕਪਰਾਯਣੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮੰ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨੰ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕੰ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਨਿਬ੍ਬੁਤਗ੍ਗਿਤਾਪਸੋ ਅਹਮੇਵ ਤੇਨ ਸਮਯੇਨਾ''ਤਿ।

ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਚਤੁਤ੍ਥਾ।

[੧੪੫] ੫. ਰਾਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨ ਤ੍ਵੰ ਰਾਧ ਵਿਜਾਨਾਸੀਤਿ ਇਦੰ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਪਲੋਭਨੰ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਪਚ੍ਚੁਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁ ਇਨ੍ਦ੍ਰਿਯਜਾਤਕੇ ਆਵਿ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਪਨ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਨਾਮ ਅਰਕ੍ਖਿਯੋ, ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਤ੍ਵਮ੍ਪਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਏਤੰ ਆਰਕ੍ਖੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਕ੍ਖਨ੍ਤੋਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁੰ ਨਾਸਕ੍ਖਿ, ਇਦਾਨਿ ਕਥੰ ਰਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸੁਕਯੋਨਿਯੰ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਕਾਸਿਰਟ੍ਠੇ ਏਕੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਞ੍ਚ ਕਨਿਟ੍ਠਭਾਤਰਞ੍ਚਸ੍ਸ ਪੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪੋਸੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ''ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ''ਤਿ ਨਾਮੰ ਅਹੋਸਿ, ਇਤਰਸ੍ਸ ''ਰਾਧੋ''ਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਅਨਾਚਾਰਾ ਹੋਤਿ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾ। ਸੋ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਉਭੋਪਿ ਭਾਤਰੋ ਆਹ – ''ਤਾਤਾ, ਸਚੇ ਵੋ ਮਾਤਾ

ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ, ਵਾਰੇਯ੍ਯਾਥ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਹ ''ਸਾਧੁ, ਤਾਤ, ਵਾਰੇਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਵਾਰੇਯ੍ਯਾਮ, ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਂ ਸੁਕਾਨਂ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਵੋਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਤੋ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਅਤਿਚਰਿਤੁਂ ਆਰਦ੍ਧਾ, ਪਵਿਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਾਨਞ੍ਚ ਅਨ੍ਤੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਕਿਰਿਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਰਾਧੋ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਹ – ''ਭਾਤਿਕ, ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਾ 'ਸਚੇ ਵੋ ਮਾਤਾ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ, ਵਾਰੇਯ੍ਯਾਥਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਗਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਚੇਸਾ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਤਿ, ਵਾਰੇਮ ਨ''ਨ੍ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ''ਤਾਤ, ਤ੍ਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਤਾਯ ਬਾਲਭਾਵੇਨ ਏਵਂ ਵਦੇਸਿ, ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਨਾਮ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਰਨ੍ਤਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ। ਯਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਨ ਤਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੫.''ਨ ਤ੍ਵਂ ਰਾਧ ਵਿਜਾਨਾਸਿ, ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤੇ ਅਨਾਗਤੇ।
ਅਬ੍ਯਯਤਂ ਵਿਲਪਸਿ, ਵਿਰਤ੍ਤਾ ਕੋਸਿਯਾਯਨੇ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਤ੍ਵਂ ਰਾਧ ਵਿਜਾਨਾਸਿ, ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤੇ ਅਨਾਗਤੇ**ਤਿ ਤਾਤ ਰਾਧ, ਤ੍ਵਂ ਨ ਜਾਨਾਸਿ, ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤੇ ਅਨਾਗਤੇ ਪਠਮਯਾਮੇਯੇਵ ਏਤ੍ਤਕਾ ਜਨਾ ਆਗਤਾ, ਇਦਾਨਿ ਕੋ ਜਾਨਾਤਿ, ਕਿਤ੍ਤਕਾਪਿ ਆਗਮਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ। **ਅਬ੍ਯਯਤਂ ਵਿਲਪਸੀ**ਤਿ ਤ੍ਵਂ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਵਿਲਾਪਂ ਵਿਲਪਸਿ। **ਵਿਰਤ੍ਤਾ ਕੋਸਿਯਾਯਨੇ**ਤਿ ਮਾਤਾ ਨੋ ਕੋਸਿਯਾਯਨੀ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਵਿਰਤ੍ਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਪਿਤਰਿ ਨਿਪ੍ਪੇਮਾ ਜਾਤਾ। ਸਚਸ੍ਸਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਨੇਹੋ ਵਾ ਪੇਮਂ ਵਾ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਏਵਰੂਪਂ ਅਨਾਚਾਰਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਇਮਮਤ੍ਥਂ ਏਤੇਹਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਹਿ ਪਕਾਸੇਸਿ।

ਏਵਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਧਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਅਦਾਸਿ। ਸਾਪਿ ਯਾਵ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਅਨਾਗਮਨਾ ਯਥਾਰੁਚਿਯਾ ਵਿਚਰਿ। ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪੋਟ੍ਠਪਾਦਂ ਪੁਚ੍ਛਿ – ''ਤਾਤ, ਕੀਦਿਸੀ ਵੋ ਮਾਤਾ''ਤਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਂ ਯਥਾਭੂਤਂ ਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਕਿਂ ਤੇ, ਤਾਤ, ਏਵਰੂਪਾਯ ਦੁਸ੍ਸੀਲਾਯਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤ, ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਮਾਤੁਯਾ ਦੋਸਸ੍ਸ ਕਥਿਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਇਧ ਵਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਾਧੇਨ ਉਪ੍ਪਤਿਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਸਿ, ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿ। ''ਤਦਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੀ ਚ ਏਤੇਯੇਵ ਦ੍ਵੇ ਜਨਾ ਅਹੇਸੁਂ, ਰਾਧੋ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਪੋਟ੍ਠਪਾਦੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਰਾਧਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਪਞ੍ਚਮਾ।

[੧੪੬] ੬. ਸਮੁਦ੍ਦਕਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਪਿ ਨੁ ਹਨੁਕਾ ਸਨ੍ਤਾਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤੇ ਕਿਰ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕੁਟਮ੍ਬਿਕਾ ਅਡ੍ਢਾ ਮਹਦ੍ਧਨਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਹਾਯਕਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਮਯਂ ਮਹਲ੍ਲਕਾ, ਕਿਂ ਨੋ ਘਰਾਵਾਸੇਨ, ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਰਮਣੀਯੇ ਬੁਦ੍ਧਸਾਸਨੇ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸਨ੍ਤਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਸਾਪਤੇਯ੍ਯਂ ਪੁਤ੍ਤਧੀਤਾਦੀਨਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਸ੍ਸੁਮੁਖਂ ਞਾਤਿਸਙ੍ਘਂ ਪਹਾਯ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਂਸੁ। ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਨੁਰੂਪਂ ਸਮਣਧਮ੍ਮਂ ਨ ਕਰਿਂਸੁ, ਮਹਲ੍ਲਕਭਾਵੇਨ ਧਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਂਸੁ, ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਵਿਯ ਪਬ੍ਬਜਿਤਕਾਲੇਪਿ ਵਿਹਾਰਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋਵ ਵਸਿਂਸੁ। ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਾਪਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸੇਵ ਗੇਹਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਂਸੁ। ਤੇਸੁ ਏਕਸ੍ਸ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਾਨਂ ਉਪਕਾਰਾ ਅਹੋਸਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੇਸਾਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਂ ਆਹਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਗੇਹੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਾਪਿ ਤੇਸਂ ਯਥਾਸਨ੍ਨਿਹਿਤਂ ਸੂਪਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਦੇਤਿ। ਸਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਰੋਗੇਨ ਫੁਟ੍ਠਾ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਅਥ ਤੇ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਗੀਵਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ

‘‘ਮਧੁਰਹਤ੍ਥਰਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਕਾਲਕਤਾ’’ਤਿ ਵਿਹਾਰਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਿਂਸੁ। ਤੇਸਂ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਕਸ੍ਮਾ ਰੋਦਥਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ਤੇ ‘‘ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਸਹਾਯਸ੍ਸ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਮਧੁਰਹਤ੍ਥਰਸਾ ਕਾਲਕਤਾ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਅਤਿਵਿਯ ਉਪਕਾਰਾ, ‘ਇਦਾਨਿ ਕੁਤੋ ਤਥਾਰੂਪਿਂ ਲਭਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰਣੇਨ ਰੋਦਿਮ੍ਹਾ’’ਤਿ ਆਹਂਸੁ।

ਤੇਸਂ ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਕਾਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯਂ ਕਥਂ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁਂ ‘‘ਆਵੁਸੋ, ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਕਾਰਣੇਨ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਗੀਵਾਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਪਚ੍ਚਨ੍ਤੇ ਰੋਦਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੀ’’ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਤੇ ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਲਕਿਰਿਯਾਯ ਰੋਦਨ੍ਤਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਤੇ ਇਮਂ ਕਾਕਯੋਨਿਯਂ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਮਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ‘ਸਮੁਦ੍ਦਉਦਕਂ ਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਏਤਂ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’ਤਿ ਵਾਯਮਨ੍ਤਾ ਪਣ੍ਡਿਤੇ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਜੀਵਿਤਂ ਲਭਿਂਸੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ। ਅਥੇਕੋ ਕਾਕੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਰਿਯਂ ਕਾਕਿਂ ਆਦਾਯ ਗੋਚਰਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਸਮੁਦ੍ਦਤੀਰਂ ਅਗਮਾਸਿ । ਤਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਸਮੁਦ੍ਦਤੀਰੇ ਖੀਰਪਾਯਾਸਮਚ੍ਛਮਂਸਸੁਰਾਦੀਹਿ ਨਾਗਬਲਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਂਸੁ। ਅਥ ਸੋ ਕਾਕੋ ਬਲਿਕਮ੍ਮਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਖੀਰਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਕਿਯਾ ਖੀਰਪਾਯਾਸਮਚ੍ਛਮਂਸਾਦੀਨਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬਹੁਂ ਸੁਰਂ ਪਿਵਿ। ਤੇ ਉਭੋਪਿ ਸੁਰਾਮਦਮਤ੍ਤਾ ‘‘ਸਮੁਦ੍ਦਕੀਲ਼ਂ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵੇਲਨ੍ਤੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨ੍ਹਾਯਿਤੁਂ ਆਰਭਿਂਸੁ ਅਥੇਕਾ ਊਮਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਕਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਪਵੇਸੇਸਿ। ਤਮੇਕੋ ਮਚ੍ਛੋ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿ। ਕਾਕੋ ‘‘ਭਰਿਯਾ ਮੇ ਮਤਾ’’ਤਿ ਰੋਦਿ ਪਰਿਦੇਵਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਪਰਿਦੇਵਨਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਬਹੂ ਕਾਕਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਰੋਦਸੀ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਂਸੁ। ‘‘ਸਹਾਯਿਕਾ ਵੋ ਵੇਲਨ੍ਤੇ ਨ੍ਹਾਯਮਾਨਾ ਊਮਿਯਾ ਹਟਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਏਕਰਵਂ ਰਵਨ੍ਤਾ ਰੋਦਿਂਸੁ। ਅਥ ਨੇਸਂ ਏਤਦਹੋਸਿ ‘‘ਇਦਂ ਸਮੁਦ੍ਦਉਦਕਂ ਨਾਮ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਿਂ ਪਹੋਸਿ, ਉਦਕਂ ਉਸ੍ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਹਾਯਿਕਂ ਨੀਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਮੁਖਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਬਹਿ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿ, ਲੋਣੂਦਕੇਨ ਚ ਗਲੇ ਸੁਸ੍ਸਮਾਨੇ ਉਟ੍ਠਾਯੁਟ੍ਠਾਯ ਥਲਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਮਨ੍ਤਿ।

ਤੇ ਹਨੂਸੁ ਕਿਲਨ੍ਤੇਸੁ ਮੁਖੇਸੁ ਸੁਕ੍ਖਨ੍ਤੇਸੁ ਅਕ੍ਖੀਸੁ ਰਤ੍ਤੇਸੁ ਦੀਨਾ ਕਿਲਨ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਮ੍ਭੋ, ਮਯਂ ਸਮੁਦ੍ਦਉਦਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਪਾਤੇਮ, ਗਹਿਤਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪੁਨ ਉਦਕੇਨ ਪੂਰਤਿ, ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਤੁਚ੍ਛਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹਂਸੁ –

੧੪੬.‘‘ਅਪਿ ਨੁ ਹਨੁਕਾ ਸਨ੍ਤਾ, ਮੁਖਞ੍ਚ ਪਰਿਸੁਸ੍ਸਤਿ।
ਓਰਮਾਮ ਨ ਪਾਰੇਮ, ਪੂਰਤੇਵ ਮਹੋਦਧੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਪਿ ਨੁ ਹਨੁਕਾ ਸਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਅਪਿ ਨੋ ਹਨੁਕਾ ਸਨ੍ਤਾ, ਅਪਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਹਨੁਕਾ ਕਿਲਨ੍ਤਾ। **ਓਰਮਾਮ ਨ ਪਾਰੇਮਾ**ਤਿ ਮਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲੇਨ ਮਹਾਸਮੁਦ੍ਦਉਦਕਂ ਆਕਡ੍ਢਾਮ ਓਸਾਰੇਮ, ਤੁਚ੍ਛਂ ਪਨ ਨਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ। ਅਯਞ੍ਹਿ **ਪੂਰਤੇਵ ਮਹੋਦਧੀ**ਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਤੇ ਕਾਕਾ ‘‘ਤਸ੍ਸਾ ਕਾਕਿਯਾ ਏਵਰੂਪਂ ਨਾਮ ਤੁਣ੍ਡਂ ਅਹੋਸਿ, ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਵਟ੍ਟਕ੍ਖੀਨਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਛਵਿਸਣ੍ਠਾਨਂ, ਏਵਰੂਪੋ ਮਧੁਰਸਦ੍ਦੋ। ਸਾ ਨੋ ਇਮਂ ਚੋਰਸਮੁਦ੍ਦਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਨਟ੍ਠਾ’’ਤਿ ਬਹੁਂ ਵਿਪ੍ਪਲਪਿਂਸੁ। ਤੇ ਏਵਂ ਵਿਪ੍ਪਲਪਮਾਨੇ ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਭੇਰਵਰੂਪਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਪੇਸਿ, ਏਵਂ ਤੇਸਂ ਸੋਤ੍ਥਿ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਕਾਕੀ ਅਯਂ ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾ ਅਹੋਸਿ, ਕਾਕੋ ਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰੋ, ਸੇਸਕਾਕਾ ਸੇਸਮਹਲ੍ਲਕਤ੍ਥੇਰਾ, ਸਮੁਦ੍ਦਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਮੁਦ੍ਦਕਾਕਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਛਟ੍ਠਾ।

[੧੪੭] ੭. ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਯਿਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਦੁਂ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਏਕਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਭਗਵਤਾ ‘‘ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤ੍ਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਚ੍ਚ’’ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਕੇਨ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਾਪਿਤੋਸੀ’’ਤਿ ਚ ਪੁਟ੍ਠੋ ‘‘ਪੁਰਾਣਦੁਤਿਯਿਕਾਯਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਧੁਰਹਤ੍ਥਰਸਾ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਾ ਇਤ੍ਥੀ, ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ ਤਂ ਵਿਨਾ ਵਸਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਸਤ੍ਥਾ ‘‘ਏਸਾ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਤ੍ਥਕਾਰਿਕਾ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਤ੍ਵਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸਿਤੋ ਏਤਞ੍ਞੇਵ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੋ, ਇਦਾਨਿ ਨਂ ਕਸ੍ਮਾ ਪੁਨ ਪਤ੍ਥੇਸੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਆਕਾਸਟ੍ਠਦੇਵਤਾ ਅਹੋਸਿ। ਅਥ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਕਤ੍ਤਿਕਰਤ੍ਤਿਵਾਰਛਣੋ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਨਗਰਂ ਦੇਵਨਗਰਂ ਵਿਯ ਅਲਙ੍ਕਰਿਂਸੁ। ਸਬ੍ਬੋ ਜਨੋ ਖਣਕੀਲ਼ਾਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਏਕਸ੍ਸ ਪਨ ਦੁਗ੍ਗਤਮਨੁਸ੍ਸਸ੍ਸ ਏਕਮੇਵ ਘਨਸਾਟਕਯੁਗਂ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਤਂ ਸੁਧੋਤਂ ਧੋਵਾਪੇਤ੍ਵਾ ਓਭਞ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਤਵਲ਼ਿਕਂ ਸਹਸ੍ਸਵਲ਼ਿਕਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਭਰਿਯਾ ਏਵਮਾਹ ‘‘ਇਚ੍ਛਾਮਹਂ, ਸਾਮਿ, ਏਕਂ ਕੁਸੁਮ੍ਭਰਤ੍ਤਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਤਵ ਕਣ੍ਠੇ ਲਗ੍ਗਾ ਕਤ੍ਤਿਕਰਤ੍ਤਿਵਾਰਂ ਚਰਿਤੁ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਕੁਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦਲਿਦ੍ਦਾਨਂ ਕੁਸੁਮ੍ਭਂ, ਸੁਦ੍ਧਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਾਹੀ’’ਤਿ? ‘‘ਕੁਸੁਮ੍ਭਰਤ੍ਤਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਛਣਕੀਲ਼ਂ ਨ ਕੀਲ਼ਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤ੍ਵਂ ਅਞ੍ਞਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕੀਲ਼ਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ, ਕਿਂ ਮਂ ਪੀਲ਼ੇਸਿ, ਕੁਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਸੁਮ੍ਭ’’ਨ੍ਤਿ? ‘‘ਸਾਮਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਇਚ੍ਛਾਯ ਸਤਿ ਕਿਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਨਨੁ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਸੁਮ੍ਭਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਬਹੁ ਕੁਸੁਮ੍ਭ’’ਨ੍ਤਿ। ‘‘ਭਦ੍ਦੇ , ਤਂ ਠਾਨਂ ਰਕ੍ਖਸਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਪੋਕ੍ਖਰਣਿਸਦਿਸਂ, ਬਲਵਾਰਕ੍ਖਾ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ, ਮਾ ਤੇ ਏਤਂ ਰੁਚ੍ਚਿ, ਯਥਾਲਦ੍ਧੇਨੇਵ ਤੁਸ੍ਸਸ੍ਸੂ’’ਤਿ। ‘‘ਸਾਮਿ, ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਸਤਿ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਗਮਨੀਯਟ੍ਠਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀ’’ਤਿ। ਇਤਿ ਸੋ ਤਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿਯਾ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਹੋਤੁ ਭਦ੍ਦੇ, ਮਾ ਚਿਨ੍ਤਯਿਤ੍ਥਾ’’ਤਿ ਤਂ ਸਮਸ੍ਸਾਸੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਭਾਗੇ ਜੀਵਿਤਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਰਞ੍ਞੋ ਕੁਸੁਮ੍ਭਵਤ੍ਥੁਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਤਿਂ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਵਤ੍ਥੁਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਆਰਕ੍ਖਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਤਿਸਦ੍ਦਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ‘‘ਚੋਰੋ ਚੋਰੋ’’ਤਿ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਿਤ੍ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਭਾਤਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਰਞ੍ਞੋ ਦਸ੍ਸੇਸੁਂ। ਰਾਜਾ ‘‘ਗਚ੍ਛਥ, ਨਂ ਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਥਾ’’ਤਿ ਆਹ। ਅਥ ਨਂ ਪਚ੍ਛਾਬਾਹਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਜ੍ਝਭੇਰਿਯਾ ਵਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਨਗਰਾ ਨਿਕ੍ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸੂਲੇ ਉਤ੍ਤਾਸੇਸੁਂ। ਬਲਵਵੇਦਨਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਕਾਕਾ ਸੀਸੇ ਨਿਲੀਯਿਤ੍ਵਾ ਕਣਯਗ੍ਗਸਦਿਸੇਹਿ ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਅਕ੍ਖੀਨਿ ਵਿਜ੍ਝਨ੍ਤਿ।

ਸੋ ਤਥਾਰੂਪਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਮਨਸਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਤਮੇਵ ਇਤ੍ਥਿਂ ਅਨੁਸ੍ਸਰਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਾਯ ਨਾਮਮ੍ਹਿ ਘਨਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤਵਤ੍ਥਨਿਵਤ੍ਥਾਯ ਕਣ੍ਠੇ ਆਸਤ੍ਤਬਾਹੁਯੁਗਲ਼ਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਤ੍ਤਿਕਰਤ੍ਤਿਵਾਰਤੋ ਪਰਿਹੀਨੋ’’ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੭.‘‘ਨਯਿਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਦੁਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਯਂ ਮਂ ਤੁਦਤਿ ਵਾਯਸੋ।
ਯਂ ਸਾਮਾ ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤੇਨ, ਕਤ੍ਤਿਕਂ ਨਾਨੁਭੋਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਯਿਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਅਦੁਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਯਂ ਮਂ ਤੁਦਤਿ ਵਾਯਸੋ**ਤਿ ਯਞ੍ਚ ਇਦਂ ਸੂਲੇ ਲਗ੍ਗਨਪਚ੍ਚਯਂ ਕਾਯਿਕਚੇਤਸਿਕਦੁਕ੍ਖਂ, ਯਞ੍ਚ ਲੋਹਮਯੇਹਿ ਵਿਯ ਤੁਣ੍ਡੇਹਿ ਵਾਯਸੋ ਤੁਦਤਿ, ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਅਦੁਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਏਤਂਯੇਵ ਪਨ ਮੇ ਦੁਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਤਰਂ? **ਯਂ ਸਾਮਾ ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤੇਨ, ਕਤ੍ਤਿਕਂ ਨਾਨੁਭੋਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ, ਯਂ ਸਾ ਪਿਯਙ੍ਗੁਸਾਮਾ ਮਮ ਭਰਿਯਾ ਏਕਂ ਕੁਸੁਮ੍ਭਰਤ੍ਤਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਘਨਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤੇਨ ਵਤ੍ਥਯੁਗੇਨ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਮਮ ਕਣ੍ਠੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਿਕਰਤ੍ਤਿਵਾਰਂ ਨਾਨੁਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਦੁਕ੍ਖਂ, ਏਤਦੇਵ ਹਿ ਮਂ ਬਾਧਤੀਤਿ? ਸੋ ਏਵਂ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਪ੍ਪਲਪਨ੍ਤੋਯੇਵ ਕਾਲਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾਵ ਇਦਾਨਿ ਜਯਮ੍ਪਤਿਕਾ, ਤਂ ਕਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਿਤਾ ਆਕਾਸਟ੍ਠਦੇਵਤਾ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਸਤ੍ਤਮਾ।

[੧੪੮] ੮. ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਾਹਂ ਪੁਨਂ ਨ ਚ ਪੁਨਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਜੇਤਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਕਿਲੇਸਨਿਗ੍ਗਹਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਕਿਰ ਪਞ੍ਚਸਤਮਤ੍ਤਾ ਸਹਾਯਕਾ ਮਹਾਵਿਭਵਾ ਸੇਟ੍ਠਿਪੁਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥੁ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਾਸਨੇ ਉਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਜੇਤਵਨੇ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਵਿਹਰਿਂਸੁ। ਅਥੇਕਦਿਵਸਂ ਤੇਸਂ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਯੇ ਕਿਲੇਸਨਿਸ੍ਸਿਤੋ ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿ। ਤੇ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਜਹਿਤਕਿਲੇਸੇ ਪੁਨ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦਯਿਂਸੁ। ਅਥ ਸਤ੍ਥਾ ਅਡ੍ਢਰਤ੍ਤਸਮਨਨ੍ਤਰੇ ਸਬ੍ਬਞ੍ਞੁਤਞ੍ਞਾਣਦਣ੍ਡਦੀਪਕਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਕਤਰਾਯ ਨੁ ਖੋ ਰਤਿਯਾ ਜੇਤਵਨੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਾਮਰਾਗਸਙ੍ਕਪ੍ਪਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵਂ ਅਞ੍ਞਾਸਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਚ ਨਾਮ ਏਕਪੁਤ੍ਤਿਕਾ ਇਤ੍ਥੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ, ਏਕਚਕ੍ਖੁਕੋ ਪੁਰਿਸੋ ਚਕ੍ਖੁਂ ਵਿਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਾਵਕੇ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਹਾਦੀਸੁ ਯਸ੍ਮਿਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਤੇਸਂ ਕਿਲੇਸਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਤੇਸਂ ਕਿਲੇਸੇ ਤਤੋ ਪਰਂ ਵਡ੍ਢਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਸਮਯੇ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਯਂ ਚਕ੍ਕਵਤ੍ਤਿਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੋਨਗਰੇਯੇਵ ਚੋਰਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਵਤ੍ਤਤਿ, ਇਦਾਨੇਵ ਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇ ਕਿਲੇਸੇ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਅਰਹਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਸੁਰਭਿਗਨ੍ਧਕੁਟਿਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਮਧੁਰਸ੍ਸਰੇਨ ''ਆਨਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਧਮ੍ਮਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਂ ਆਨਨ੍ਦਤ੍ਥੇਰਂ ਆਮਨ੍ਤੇਸਿ। ਥੇਰੋ ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ''ਆਨਨ੍ਦ, ਯਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਨ੍ਤੋਕੋਟਿਸਨ੍ਥਾਰੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਵ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਹੀ''ਤਿ। ਏਵਂ ਕਿਰਸ੍ਸ ਅਹੋਸਿ ''ਸਚਾਹਂ ਤੇਯੇਵ ਪਞ੍ਚਸਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕ੍ਕੋਸਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ। 'ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਨੋ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਿਲੇਸਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵੋ ਞਾਤੋ'ਤਿ ਸਂਵਿਗ੍ਗਮਾਨਸਾ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ''ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਹੀ''ਤਿ ਆਹ। ਥੇਰੋ ''ਸਾਧੁ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਅਵਾਪੁਰਣਂ ਆਦਾਯ ਪਰਿਵੇਣੇਨ ਪਰਿਵੇਣਂ ਆਹਿਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਨ੍ਧਕੁਟਿਪਰਿਵੇਣੇ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨਂ ਪਞ੍ਞਪੇਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਂ ਆਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਉਜੁਂ ਕਾਯਂ ਪਣਿਧਾਯ ਸਿਲਾਪਥਵਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਹਮਾਨੋ ਸਿਨੇਰੁ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਬੁਦ੍ਧਾਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿ ਆਵੇਲਾਵੇਲਾ ਯਮਕਯਮਕਾ ਛਬ੍ਬਣ੍ਣਘਨਬੁਦ੍ਧਰਸ੍ਮਿਯੋ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤੋ। ਤਾਪਿ ਰਸ੍ਮਿਯੋ ਪਾਤਿਮਤ੍ਤਾ ਛਤ੍ਤਮਤ੍ਤਾ ਕੂਟਾਗਾਰਕੁਚ੍ਛਿਮਤ੍ਤਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਛਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਗਗਨਤਲੇ ਵਿਜ੍ਜੁਲਤਾ ਵਿਯ ਸਞ੍ਚਰਿਂਸੁ, ਅਣ੍ਣਵਕੁਚ੍ਛਿਂ ਖੋਭੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਸੂਰਿਯੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋਪਿ ਸਤ੍ਥਾਰਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਰੁਚਿਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਚੁਪਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਕਮ੍ਬਲਸਾਣਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਪਰਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਸ੍ਸਰਂ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਨਾਮ ਕਾਮਵਿਤਕ੍ਕਂ ਬ੍ਯਾਪਾਦਵਿਤਕ੍ਕਂ ਵਿਹਿਂਸਾਵਿਤਕ੍ਕਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਤਯੋ ਅਕੁਸਲਵਿਤਕ੍ਕੇ ਵਿਤਕ੍ਕੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਲੇਸੋ ਹਿ 'ਪਰਿਤ੍ਤਕੋ'ਤਿ ਅਵਮਞ੍ਞਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਕਿਲੇਸੋ ਨਾਮ ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤਸਦਿਸੋ। ਪਚ੍ਚਾਮਿਤ੍ਤੋ ਚ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਓਕਾਸਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾਸਮੇਵ ਪਾਪੇਤਿ, ਏਵਮੇਵ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕੋਪਿ ਕਿਲੇਸੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਡ੍ਢਿਤੁਂ ਲਭਨ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਨਾਸਂ ਪਾਪੇਤਿ। ਕਿਲੇਸੋ ਨਾਮੇਸ ਹਲਾਹਲਵਿਸੂਪਮੋ ਉਪ੍ਪਾਟਿਤਚ੍ਛਵਿਗਣ੍ਡਸਦਿਸੋ ਆਸੀਵਿਸਪਟਿਭਾਗੋ ਅਸਨਿਅਗ੍ਗਿਸਦਿਸੋ ਅਲ੍ਲੀਯਿਤੁਂ ਨ ਯੁਤ੍ਤੋ ਆਸਙ੍ਕਿਤਬ੍ਬੋ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਟਿਸਙ੍ਖਾਨਬਲੇਨ ਭਾਵਨਾਬਲੇਨ ਯਥਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਹਦਯੇ ਅਟ੍ਠਤ੍ਵਾ ਪਦੁਮਿਨਿਪਤ੍ਤਾ ਉਦਕਬਿਨ੍ਦੁ ਵਿਯ ਵਿਵਟ੍ਟਤਿ, ਏਵਂ ਪਜਹਿਤਬ੍ਬੋ। ਪੋਰਾਣਕਪਣ੍ਡਿ ਤਾਪਿ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਿਲੇਸਂ ਗਰਹਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਪੁਨ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਨੁਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਂਸੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤਂ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਸਿਙ੍ਗਾਲਯੋਨਿਯਂ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਰਞ੍ਞੇ ਨਦੀਤੀਰੇ ਨਿਵਾਸਂ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਅਥੇਕੋ ਜਰਹਤ੍ਥੀ ਗਙ੍ਗਾਤੀਰੇ ਕਾਲਮਕਾਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਗੋਚਰਪ੍ਪਸੁਤੋ ਤਂ ਮਤਹਤ੍ਥਿਸਰੀਰਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਹਾ ਮੇ ਗੋਚਰੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੋਣ੍ਡੇ ਡਂਸਿ, ਨਙ੍ਗਲੀਸਾਯ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਨਤ੍ਥੇਤ੍ਥ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਡਂਸਿ, ਥਮ੍ਭੇ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਕਣ੍ਣੇ ਡਂਸਿ, ਸੁਪ੍ਪਕੋਟਿਯਂ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਉਦਰੇ ਡਂਸਿ, ਕੁਸੂਲੇ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਪਾਦੇ ਡਂਸਿ, ਉਦੁਕ੍ਖਲੇ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠੇ ਡਂਸਿ, ਮੁਸਲੇ ਦਟ੍ਠਕਾਲੋ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਨਤ੍ਥਿ

ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕ''ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਸ੍ਸਾਦਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੇ ਡਂਸਿ, ਮੁਦੁਪੁਵੇ ਦਟ੍ਠਕਾਲੇ ਵਿਯ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ''ਲਦ੍ਧਂ ਦਾਨਿ ਮੇ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਰੀਰੇ ਮੁਦੁ ਖਾਦਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਟ੍ਠਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਵਕ੍ਕਹਦਯਾਦੀਨਿ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਪਾਸਿਤਕਾਲੇ ਲੋਹਿਤਂ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਕਾਮਕਾਲੇ ਉਦਰਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਏਤਦਹੋਸਿ – ''ਇਦਂ ਹਤ੍ਥਿਸਰੀਰਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨਿਵਾਸਸੁਖਤਾਯ ਗੇਹਸਦਿਸਂ, ਖਾਦਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਸਤਿ ਪਹੂਤਮਂਸਂ, ਕਿਂ ਦਾਨਿ ਮੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਕਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿ ਸੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਅਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਕੁਚ੍ਛਿਯਂਯੇਵ ਮਂਸਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਵਸਤਿ। ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇ ਕਾਲੇ ਨਿਦਾਘੇ ਵਾਤਸਮ੍ਫਸ੍ਸੇਨ ਚੇਵ ਸੂਰਿਯਰਸ੍ਮਿਸਨ੍ਤਾਪੇਨ ਚ ਤਂ ਕੁਣਪਂ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਵਲਿਯੋ ਗਣ੍ਹਿ, ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਪਵਿਟ੍ਠਦ੍ਵਾਰਂ ਪਿਹਿਤਂ, ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਅਨ੍ਧਕਾਰੋ ਅਹੋਸਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲਸ੍ਸ ਲੋਕਨ੍ਤਰਿਕਨਿਵਾਸੋ ਵਿਯ ਜਾਤੋ। ਕੁਣਪੇ ਸੁਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਮਂਸਮ੍ਪਿ ਸੁਸ੍ਸਿ, ਲੋਹਿਤਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਿ। ਸੋ ਨਿਕ੍ਖਮਨਦ੍ਵਾਰਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਭਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਧਾਵਨ੍ਤੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨਦ੍ਵਾਰਂ ਪਰਿਯੇਸਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਏਵਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਕ੍ਖਲਿਯਂ ਪਿਟ੍ਠਪਿਣ੍ਡਿ ਵਿਯ ਅਨ੍ਤੋਕੁਚ੍ਛਿਯਂ ਪਚ੍ਚਮਾਨੇ ਕਤਿਪਾਹਚ੍ਚਯੇਨ ਮਹਾਮੇਘੋ ਪਾਵਸ੍ਸਿ। ਅਥ ਨਂ ਕੁਣਪਂ ਤੇਮੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ ਪਕਤਿਸਣ੍ਠਾਨੇਨ ਅਟ੍ਠਾਸਿ। ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੋ ਵਿਵਟੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਾਰਕਾ ਵਿਯ ਪਞ੍ਞਾਯਿ। ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਤਂ ਛਿਦ੍ਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਮੇ ਜੀਵਿਤਂ ਲਦ੍ਧ''ਨ੍ਤਿ ਯਾਵ ਹਤ੍ਥਿਸੀਸਾ ਪਟਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵੇਗੇਨ ਪਕ੍ਖਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗਂ ਸੀਸੇਨ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿ। ਤਸ੍ਸ ਸਞ੍ਛਨ੍ਨਸਰੀਰਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਲੋਮਾਨਿ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗੇ ਅਲ੍ਲੀਯਿਂਸੁ। ਸੋ ਤਾਲਕ੍ਖਨ੍ਧਸਦਿਸੇਨ ਨਿਲ੍ਲੋਮੇਨ ਸਰੀਰੇਨ ਉਬ੍ਬਿਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤੋ ਮੁਹੁਤ੍ਤਂ ਧਾਵਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਰੀਰਂ ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਮਯ੍ਹਂ ਨ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ, ਲੋਭਹੇਤੁ ਪਨ ਲੋਭਕਾਰਣਾ ਲੋਭਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਯਾ ਏਤਂ ਕਤਂ, ਇਤੋ ਦਾਨਿ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਲੋਭਵਸਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਪੁਨ ਹਤ੍ਥਿਸਰੀਰਂ ਨਾਮ ਨ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਂਵਿਗ੍ਗਹਦਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੮. ''ਨਾਹਂ ਪੁਨਂ ਨ ਚ ਪੁਨਂ, ਨ ਚਾਪਿ ਅਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ।
ਹਤ੍ਥਿਬੋਨ੍ਦਿਂ ਪਵੇਕ੍ਖਾਮਿ, ਤਥਾ ਹਿ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨ ਚਾਪਿ ਅਪੁਨਪ੍ਪੁਨ**ਨ੍ਤਿ ਅ-ਕਾਰੋ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤਿਸ੍ਸਾ ਸਕਲਾਯਪਿ ਗਾਥਾਯ ਅਤ੍ਥੋ – ਅਹਞ੍ਹਿ ਇਤੋ ਪੁਨ, ਤਤੋ ਚ ਪੁਨਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਵਾਰਤੋ ਪੁਨ ਤਤੋਪਿ ਚ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਵਾਰਣਸਰੀਰਸਙ੍ਖਾਤਂ **ਹਤ੍ਥਿਬੋਨ੍ਦਿਂ ਨ ਪਵੇਕ੍ਖਾਮਿ**। ਕਿਂਕਾਰਣਾ? **ਤਥਾ ਹਿ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ**, ਤਥਾ ਹਿ ਅਹਂ ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਞੇਵ ਪਵੇਸਨੇ ਭਯਤਜ੍ਜਿਤੋ ਮਰਣਭਯੇਨ ਸਨ੍ਤਾਸਂ ਸਂਵੇਗਂ ਆਪਾਦਿਤੋਤਿ।

ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤਤੋਵ ਪਲਾਯਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਸਰੀਰਂ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨ ਲੋਭਵਸਿਕੋ ਅਹੋਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਕਿਲੇਸਸ੍ਸ ਨਾਮ ਵਡ੍ਢਿਤੁਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਂ ਨਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਚ੍ਚਾਨਿ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ। ਸਚ੍ਚਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਞ੍ਚਸਤਾਪਿ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਰਹਤ੍ਤੇ ਪਤਿਟ੍ਠਹਿਂਸੁ, ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਕੇਚਿ ਸੋਤਾਪਨ੍ਨਾ, ਕੇਚਿ ਸਕਦਾਗਾਮਿਨੋ, ਕੇਚਿ ਅਨਾਗਾਮਿਨੋ ਅਹੇਸੁਂ। ਤਦਾ ਸਿਙ੍ਗਾਲੋ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿਨ੍ਤਿ।

ਸਿਙ੍ਗਾਲਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਅਟ੍ਠਮਾ।

[੧੪੯] ੯. ਏਕਪਣ੍ਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਪਣ੍ਣੋ ਅਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋਤਿ ਇਦਂ ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਸਾਲਿਂ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਮਹਾਵਨੇ ਕੂਟਾਗਾਰਸਾਲਾਯਂ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਵੇਸਾਲਿਕਂ ਦੁਟ੍ਠਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਕਾਲੇ ਵੇਸਾਲਿਨਗਰਂ ਗਾਵੁਤਗਾਵੁਤਨ੍ਤਰੇ ਤੀਹਿ ਪਾਕਾਰੇਹਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਤੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਗੋਪੁਰਟ੍ਟਾਲਕਯੁਤ੍ਤਂ ਪਰਮਸੋਭਗ੍ਗਪ੍ਪਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਚ੍ਚਕਾਲਂ ਰਜ੍ਜਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਰਾਜੂਨਂ ਸਤ੍ਤ ਸਹਸ੍ਸਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਸਤਾਨਿ ਸਤ੍ਤ ਚ ਰਾਜਾਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਤਕਾਯੇਵ ਉਪਰਾਜਾਨੋ, ਤਤ੍ਤਕਾ ਸੇਨਾਪਤਿਨੋ, ਤਤ੍ਤਕਾ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਾ। ਤੇਸਂ ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ

ਏਕੋ ਦੁਟ੍ਠਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਅਹੋਸਿ ਕੋਧਨੋ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਦਣ੍ਡੇਨ ਘਟ੍ਟਿਤਆਸੀਵਿਸੋ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚੰ ਪਜ੍ਜਲਿਤੋ ਕੋਧੇਨ। ਤਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਵਚਨਾਨਿ ਕਥੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤੰ ਨੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਨ ਞਾਤਯੋ, ਨ ਮਿਤ੍ਤਸੁਹਜ੍ਜਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿੰਸੁ। ਅਥਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਅਯੰ ਕੁਮਾਰੋ ਅਤਿਫਰੁਸੋ ਸਾਹਸਿਕੋ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੰ ਅਞ੍ਞੋ ਇਮੰ ਵਿਨੇਤੁੰ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਬੁਦ੍ਧਵੇਨੇਯ੍ਯੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਤੰ ਆਦਾਯ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹੰਸੁ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯੰ ਕੁਮਾਰੋ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ ਕੋਧੇਨ ਪਜ੍ਜਲਤਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਓਵਾਦੰ ਦੇਥਾ''ਤਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਤੰ ਕੁਮਾਰੰ ਓਵਦਿ – ''ਕੁਮਾਰ, ਇਮੇਸੁ ਨਾਮ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਚਣ੍ਡੇਨ ਫਰੁਸੇਨ ਸਾਹਸਿਕੇਨ ਵਿਹੇਠਕਜਾਤਿਕੇਨ ਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਫਰੁਸਵਾਚੋ ਚ ਨਾਮ ਵਿਜਾਤਮਾਤੁਯਾਪਿ ਪਿਤੁਨੋਪਿ ਪੁਤ੍ਤਦਾਰਸ੍ਸਪਿ ਭਾਤਿਭਗਿਨੀਨਮ੍ਪਿ ਪਜਾਪਤਿਯਾਪਿ ਮਿਤ੍ਤਬਨ੍ਧਵਾਨਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਅਮਨਾਪੋ, ਡੰਸਿਤੁੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਸਪ੍ਪੋ ਵਿਯ, ਅਟਵਿਯੰ ਉਟ੍ਠਿਤਚੋਰੋ ਵਿਯ, ਖਾਦਿਤੁੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਯਕ੍ਖੋ ਵਿਯ ਚ ਉਬ੍ਬੇਜਨੀਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਚਿਤ੍ਤਵਾਰੇ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਤਿ। ਦਿਟ੍ਠੇਯੇਵ ਚ ਧਮ੍ਮੇ ਕੋਧਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਮਣ੍ਡਿਤਪਸਾਧਿਤੋਪਿ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣੋਵ ਹੋਤਿ, ਪੁਣ੍ਣਚਨ੍ਦਸਸ੍ਸਿਰਿਕਮ੍ਪਿਸ੍ਸ ਮੁਖੰ ਜਾਲਾਭਿਹਤਪਦੁਮੰ ਵਿਯ ਮਲਗ੍ਗਹਿਤਕਞ੍ਚਨਾਦਾਸਮਣ੍ਡਲੰ ਵਿਯ ਚ ਵਿਰੂਪੰ ਹੋਤਿ ਦੁਦ੍ਦਸਿਕੰ। ਕੋਧੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਹਿ ਸਤ੍ਤਾ ਸਤ੍ਥੰ ਆਦਾਯ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਵਿਸੰ ਖਾਦਨ੍ਤਿ, ਰਜ੍ਜੁਯਾ ਉਬ੍ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਪਪਾਤਾ ਪਪਤਨ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਕੋਧਵਸੇਨ ਕਾਲੰ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਵਿਹੇਠਕਜਾਤਿਕਾਪਿ ਦਿਟ੍ਠੇਵ ਧਮ੍ਮੇ ਗਰਹੰ ਪਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸ੍ਸ ਭੇਦਾ ਨਿਰਯਾਦੀਸੁ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਪੁਨ ਮਨੁਸ੍ਸਤ੍ਤੰ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਵਿਜਾਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਰੋਗਬਹੁਲਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਚਕ੍ਖੁਰੋਗੋ ਸੋਤਰੋਗੋਤਿਆਦੀਸੁ ਚ ਰੋਗੇਸੁ ਏਕਤੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਪਤਨ੍ਤਿ, ਰੋਗੇਨ ਅਪਰਿਮੁਤ੍ਤਾਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚੰ ਦੁਕ੍ਖਿਤਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਸਤ੍ਤੇਸੁ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਹਿਤਚਿਤ੍ਤੇਨ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੇਨ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਵਰੂਪੋ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਨਿਰਯਾਦਿਭਯੇਹਿ ਨ ਪਰਿਮੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ। ਸੋ ਕੁਮਾਰੋ ਸਤ੍ਥੁ ਓਵਾਦੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਨਿਹਤਮਾਨੋ ਦਨ੍ਤੋ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੋ ਮੇਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ ਮੁਦੁਚਿਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ। ਅਞ੍ਞੰ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਹਰਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਨ ਓਲੋਕੇਸਿ, ਉਦ੍ਧਟਦਾਠੋ ਵਿਯ ਸਪ੍ਪੋ, ਅਲਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਵਿਯ ਕਕ੍ਕਟਕੋ, ਛਿਨ੍ਨਵਿਸਾਣੋ ਵਿਯ ਚ ਉਸਭੋ ਅਹੋਸਿ।

ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਞਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਦੁਟ੍ਠਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰੰ ਸੁਚਿਰਮ੍ਪਿ ਓਵਦਿਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ, ਨ ਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤਾਦਯੋ ਦਮੇਤੁੰ ਸਕ੍ਖਿੰਸੁ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਪਨ ਤੰ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਦਮੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਤਵਰਵਾਰਣੰ ਵਿਯ ਸਮੁਗ੍ਗਹਿਤਾਨੇਞ੍ਜਕਾਰਣੰ ਅਕਾਸਿ। ਯਾਵ ਸੁਭਾਸਿਤੰ ਚਿਦੰ – 'ਹਤ੍ਥਿਦਮਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਹਤ੍ਥਿਦਮ੍ਮੋ ਸਾਰਿਤੋ ਏਕੰਯੇਵ ਦਿਸੰ ਧਾਵਤਿ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮੰ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮੰ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰੰ ਵਾ ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ। ਅਸ੍ਸਦਮਕੇਨ...ਪੇ॰... ਗੋਦਮਕੇਨ...ਪੇ॰... ਦਕ੍ਖਿਣੰ ਵਾ। ਤਥਾਗਤੇਨ ਹਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਰਹਤਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਪੁਰਿਸਦਮ੍ਮੋ ਸਾਰਿਤੋ ਅਟ੍ਠ ਦਿਸਾ ਵਿਧਾਵਤਿ, ਰੂਪੀ ਰੂਪਾਨਿ ਪਸ੍ਸਤਿ। ਅਯਮੇਕਾ ਦਿਸਾ...ਪੇ॰... ਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ 'ਯੋਗ੍ਗਾਚਰਿਯਾਨੰ ਅਨੁਤ੍ਤਰੋ ਪੁਰਿਸਦਮ੍ਮਸਾਰਥੀ'ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੩.੩੧੨)। ਨ ਹਿ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੇਨ ਸਦਿਸੋ ਪੁਰਿਸਦਮ੍ਮਸਾਰਥੀ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਮਯਾ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਦਮਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹੰ ਇਮੰ ਏਕੋਵਾਦੇਨੇਵ ਦਮੇਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਦਿਚ੍ਚਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲਾਯੰ ਤਯੋ ਵੇਦੇ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਚ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲੰ ਘਰਾਵਾਸੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤਾਪਿਤੂਨੰ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਇਸਿਪਬ੍ਬਜ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਞ੍ਞਾ ਚ ਸਮਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਹਿਮਵਨ੍ਤੇ ਵਾਸੰ ਕਪ੍ਪੇਸਿ। ਤਤ੍ਥ ਚਿਰੰ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਲੋਣਮ੍ਬਿਲਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਜਨਪਦੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿੰ ਪਤ੍ਵਾ ਰਾਜੁਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਸੁਨਿਵਤ੍ਥੋ ਸੁਪਾਰੁਤੋ ਤਾਪਸਾਕਪ੍ਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਭਿਕ੍ਖਾਯ ਨਗਰੰ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਙ੍ਗਣੰ ਪਾਪੁਣਿ। ਰਾਜਾ ਸੀਹਪਞ੍ਜਰੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯੰ ਤਾਪਸੋ ਸਨ੍ਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੋ ਸਨ੍ਤਮਾਨਸੋ ਯੁਗਮਤ੍ਤਦਸੋ, ਪਦਵਾਰੇ ਪਦਵਾਰੇ ਸਹਸ੍ਸਤ੍ਥਵਿਕੰ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸੀਹਵਿਜਮ੍ਭਿਤੇਨ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਚੇ ਸਨ੍ਤਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮੇਕੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਇਮਸ੍ਸ ਤੇਨਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਭਵਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਅਮਚ੍ਚੰ ਓਲੋਕੇਸਿ। ਸੋ ''ਕਿੰ ਕਰੋਮਿ, ਦੇਵਾ''ਤਿ ਆਹ। ਏਤੰ

“ਤਾਪਸਂ ਆਨੇਹੀ”ਤਿ। ਸੋ “ਸਾਧੁ, ਦੇਵਾ”ਤਿ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਿਕ੍ਖਾਭਾਜਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ “ਕਿਂ, ਮਹਾਪੁਞ੍ਞਾ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ “ਭਨ੍ਤੇ, ਰਾਜਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕੋਸਤੀ”ਤਿ ਆਹ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ “ਨ ਮਯਂ ਰਾਜਕੁਲੂਪਕਾ, ਹੇਮਵਨ੍ਤਿਕਾ ਨਾਮਮ੍ਹਾ”ਤਿ ਆਹ। ਅਮਚ੍ਚੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਰਞ੍ਞੋ ਆਰੋਚੇਸਿ। ਰਾਜਾ “ਅਞ੍ਞੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕੁਲੂਪਕੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਆਨੇਹਿ ਨ”ਨ੍ਤਿ ਆਹ। ਅਮਚ੍ਚੋ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਰਾਜਨਿਵੇਸਨਂ ਪਵੇਸੇਸਿ।

ਰਾਜਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਮੁਸ੍ਸਿਤਸੇਤਚ੍ਛਤ੍ਤੇ ਕਞ੍ਚਨਪਲ੍ਲਙ੍ਕੇ ਨਿਸੀਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ ਨਾਨਗ੍ਗਰਸਭੋਜਨਂ ਭੋਜੇਤ੍ਵਾ “ਕਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਵਸਥਾ”ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿ। “ਹੇਮਵਨ੍ਤਿਕਾ ਮਯਂ, ਮਹਾਰਾਜਾ”ਤਿ। “ਇਦਾਨਿ ਕਹਂ ਗਚ੍ਛਥਾ”ਤਿ? “ਵਸ੍ਸਾਰਤ੍ਤਾਨੁਰੂਪਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਉਪਧਾਰੇਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ”ਤਿ। “ਤੇਨ ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਞੇਵ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਥਾ”ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਯਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਂ ਆਦਾਯ ਉਯ੍ਯਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਣਸਾਲਂ ਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਰਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਦਿਵਾਟ੍ਠਾਨਾਪਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਦਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨਪਾਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨਗਰਂ ਪਾਵਿਸਿ। ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਸਤਿ। ਰਾਜਾਪਿਸ੍ਸ ਦਿਵਸੇ ਦਿਵਸੇ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰਞ੍ਞੋ ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੋ ਨਾਮ ਪੁਤ੍ਤੋ ਅਹੋਸਿ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ, ਨੇਵ ਨਂ ਰਾਜਾ ਦਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਖਿ, ਨ ਸੇਸਞਾਤਕਾ। ਅਮਚ੍ਚਾਪਿ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਗਹਪਤਿਕਾਪਿ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ “ਸਾਮਿ, ਮਾ ਏਵਂ ਕਰਿ, ਏਵਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਾ”ਤਿ ਕੁਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਨ੍ਤਾਪਿ ਕਥਂ ਗਾਹਾਪੇਤੁਂ ਨਾਸਕ੍ਖਿਂਸੁ। ਰਾਜਾ ਚਿਨ੍ਤੇਸਿ “ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਮ ਅਯ੍ਯਂ ਹਿਮਵਨ੍ਤਤਾਪਸਂ ਅਞ੍ਞੋ ਇਮਂ ਕੁਮਾਰਂ ਦਮੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋਯੇਵ ਨਂ ਦਮੇਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ। ਸੋ ਕੁਮਾਰਂ ਆਦਾਯ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ “ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ , ਮਯਂ ਇਮਂ ਦਮੇਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਂ ਏਕੇਨ ਉਪਾਯੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪੇਥਾ”ਤਿ ਕੁਮਾਰਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਕੁਮਾਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯਾਨੇ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਏਕਤੋ ਏਕੇਨ, ਏਕਤੋ ਏਕੇਨਾਤਿ ਦ੍ਵੀਹਿਯੇਵ ਪਤ੍ਤੇਹਿ ਏਕਂ ਨਿਮ੍ਬਪੋਤਕਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕੁਮਾਰਂ ਆਹ – “ਕੁਮਾਰ, ਏਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਰੁਕ੍ਖਪੋਤਕਸ੍ਸ ਪਣ੍ਣਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਰਸਂ ਜਾਨਾਹੀ”ਤਿ? ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਪਤ੍ਤਂ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਰਸਂ ਞਤ੍ਵਾ “ਥੀ”ਤਿ ਸਹ ਖੇਲ਼ੇਨ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਟ੍ਠੁਭਿ। “ਕਿਂ ਏਤਂ, ਕੁਮਾਰਾ”ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ “ਭਨ੍ਤੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਰੁਕ੍ਖੋ ਹਲਾਹਲਵਿਸੂਪਮੋ, ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੋ ਪਨ ਬਹੂ ਮਨੁਸ੍ਸੇ ਮਾਰੇਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ ਤਂ ਨਿਮ੍ਬਪੋਤਕਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਇਮਂ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੪੯.“ਏਕਪਣ੍ਣੋ ਅਯਂ ਰੁਕ੍ਖੋ, ਨ ਭੂਮ੍ਯਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲੋ।
ਫਲੇਨ ਵਿਸਕਪ੍ਪੇਨ, ਮਹਾਯਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ”ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਏਕਪਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਉਭੋਸੁ ਪਸ੍ਸੇਸੁ ਏਕੇਕਪਣ੍ਣੋ। **ਨ ਭੂਮ੍ਯਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲੋ**ਤਿ ਭੂਮਿਤੋ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਵਡ੍ਢਿਤੋ। **ਫਲੇਨਾ**ਤਿ ਫਲਰਸੇਨ। **ਵਿਸਕਪ੍ਪੇਨਾ**ਤਿ ਹਲਾਹਲਵਿਸਸਦਿਸੇਨ। ਏਵਂ ਖੁਦ੍ਦਕੋਪਿ ਸਮਾਨੋ ਏਵਰੂਪੇਨ ਤਿਤ੍ਤਕੇਨ ਪਣ੍ਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਹਾਯਂ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ**ਤਿ ਯਦਾ ਪਨਾਯਂ ਵੁਦ੍ਧਿਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਮਹਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਕਿਂ ਨਾਮ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਦ੍ਧਾ ਮਨੁਸ੍ਸਮਾਰਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀਤਿ ਏਤਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਸਿਨ੍ਤਿ ਆਹ।

ਅਥ ਨਂ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਏਤਦਵੋਚ “ਕੁਮਾਰ, ਤ੍ਵਂ ਇਮਂ ਨਿਮ੍ਬਪੋਤਕਂ ‘ਇਦਾਨੇਵ ਏਵਂਤਿਤ੍ਤਕੋ, ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਕਿਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੁਤੋ ਇਮਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੁਡ੍ਢੀ’ਤਿ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਸਿ? ਯਥਾ ਤ੍ਵਂ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿ, ਏਵਮੇਵ ਤਵ ਰਟ੍ਠਵਾਸਿਨੋਪਿ ‘ਅਯਂ ਕੁਮਾਰੋ ਦਹਰਕਾਲੇਯੇਵ ਏਵਂ ਚਣ੍ਡੋ ਫਰੁਸੋ, ਮਹਲ੍ਲਕਕਾਲੇ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਕਿਂ ਨਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਕੁਤੋ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਏਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵੁਡ੍ਢੀ’ਤਿ ਤਵ ਕੁਲਸਨ੍ਤਕਂ ਰਜ੍ਜਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਨਿਮ੍ਬਪੋਤਕਂ ਵਿਯ ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਟੇਤ੍ਵਾ ਰਟ੍ਠਾ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਿਮ੍ਬਰੁਕ੍ਖਪਟਿਭਾਗਤਂ ਹਿਤ੍ਵਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੋਹੀ”ਤਿ। ਸੋ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਨਿਹਤਮਾਨੋ ਨਿਬ੍ਬਿਸੇਵਨੋ ਖਨ੍ਤਿਮੇਤ੍ਤਾਨੁਦ੍ਦਯਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤਸ੍ਸ ਓਵਾਦੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਿਤੁ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਰਜ੍ਜਂ ਪਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮਂ ਅਗਮਾਸਿ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮં ਧਮ੍ਮਦੇਸਨં ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਇਦਾਨੇਵੇਸ ਦੁਟ੍ਠਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰੋ ਮਯਾ ਦਮਿਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪਾਹં ਏਤં ਦਮੇਸਿਂਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕં ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ''ਤਦਾ ਦੁਟ੍ਠਕੁਮਾਰੋ ਅਯં ਲਿਚ੍ਛਵਿਕੁਮਾਰੋ ਅਹੋਸਿ, ਰਾਜਾ ਆਨਨ੍ਦੋ, ਓਵਾਦਦਾਯਕਤਾਪਸੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ''ਨ੍ਤਿ।

ਏਕਪਣ੍ਣਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਵਮਾ।

[੧੫੦] ੧੦. ਸਞ੍ਜੀਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਨ੍ਤੰ ਯੋ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀਤਿ ਇਦં ਸਤ੍ਥਾ ਵੇਲੁਵਨੇ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਅਸਨ੍ਤੁਪਗ੍ਗਹં ਆਰਬ੍ਭ ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਬੁਦ੍ਧਾਨં ਪਟਿਕਣ੍ਟਕਭੂਤੇ ਦੁਸ੍ਸੀਲੇ ਪਾਪਧਮ੍ਮੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤੇ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਤં ਅਸਨ੍ਤં ਅਸਪ੍ਪੁਰਿਸં ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ''ਤਸ੍ਸ ਸਕ੍ਕਾਰં ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਬਹੁਂ ਧਨં ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਗਯਾਸੀਸੇ ਵਿਹਾਰં ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਵਚਨં ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਿਤਰં ਧਮ੍ਮਰਾਜਾਨં ਸੋਤਾਪਨ੍ਨં ਅਰਿਯਸਾਵਕં ਘਾਤੇਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਉਪਨਿਸ੍ਸਯં ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸં ਪਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਹਿ ''ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਪਥਵਿਯં ਪਵਿਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ''ਕਚ੍ਚਿ ਨੁ ਖੋ ਮਮ੍ਪਿ ਪਥਵੀ ਗਿਲੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭੀਤਤਸਿਤੋ ਰਜ੍ਜਸੁਖં ਨ ਲਭਤਿ, ਸਯਨੇ ਅਸ੍ਸਾਦਸੁਖં ਨ ਵਿਨ੍ਦਤਿ, ਤਿਬ੍ਬਕਾਰਣਾਭਿਤੁਨ੍ਨੋ ਹਤ੍ਥਿਪੋਤੋ ਵਿਯ ਕਮ੍ਪਮਾਨੋ ਵਿਚਰਤਿ। ਸੋ ਪਥਵਿ ਫਲਮਾਨં ਵਿਯ, ਅਵੀਚਿਜਾਲં ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਂ ਵਿਯ, ਪਥਵਿਯਾ ਅਤ੍ਤਾਨં ਗਿਲਿਯਮਾਨં ਵਿਯ, ਆਦਿਤ੍ਤਾਯ ਲੋਹਪਥਵਿਯਾ ਉਤ੍ਤਾਨਕં ਨਿਪਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਯਸੂਲੇਹਿ ਕੋਟ੍ਟਿਯਮਾਨં ਵਿਯ ਚ ਸਮਨੁਪਸ੍ਸਿ। ਤੇਨਸ੍ਸ ਪਹਟਕੁਕ੍ਕੁਟਸ੍ਸੇਵ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਪਮਾਨਸ੍ਸ ਅਵਤ੍ਥਾਨં ਨਾਮ ਨਾਹੋਸਿ। ਸੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧં ਪਸ੍ਸਿਤੁਕਾਮੋ ਖਮਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਪਞ੍ਹં ਪੁਚ੍ਛਿਤੁਕਾਮੋ ਅਹੋਸਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਅਪਰਾਧਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ।

ਅਥਸ੍ਸ ਰਾਜਗਹਨਗਰੇ ਕਤ੍ਤਿਕਰਤ੍ਤਿਵਾਰੇ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇ ਦੇਵਨਗਰં ਵਿਯ ਨਗਰੇ ਅਲਙ੍ਕਤੇ ਮਹਾਤਲੇ ਅਮਚ੍ਚਗਣਪਰਿਵੁਤਸ੍ਸ ਕਞ੍ਚਨਾਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਜੀਵਕં ਕੋਮਾਰਭਚ੍ਚં ਅਵਿਦੂਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨં ਦਿਸ੍ਵਾ ਏਤਦਹੋਸਿ ''ਜੀਵਕં ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕં ਗਮਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਨ ਖੋ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਮਯਾ ਉਜੁਕਮੇਵ ਵਤ੍ਤੁਂ 'ਅਹં, ਸਮ੍ਮ ਜੀਵਕ, ਸਯં ਗਨ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਿ, ਏਹਿ ਮં ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕં ਨੇਹੀ'ਤਿ, ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਪਨ ਰਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਦં ਵਣ੍ਣੇਤ੍ਵਾ 'ਕં ਨੁ ਖ੍ਵਜ੍ਜ ਮਯં ਸਮਣં ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣં ਵਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਯં ਨੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤં ਚਿਤ੍ਤં ਪਸੀਦੇਯ੍ਯਾ'ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ, ਤં ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਮਚ੍ਚਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਤ੍ਥਾਰਾਨં ਵਣ੍ਣં ਕਥੇਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਜੀਵਕੋਪਿ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣં ਕਥੇਸ੍ਸਤਿ। ਅਥ ਨં ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਥੁ ਸਨ੍ਤਿਕં ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸੋ ਪਞ੍ਚਹਿ ਪਦੇਹਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਵਣ੍ਣੇਸਿ ''ਲਕ੍ਖਞ੍ਞਾ ਵਤ ਭੋ ਦੋਸਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ, ਅਭਿਰੂਪਾ ਵਤ ਭੋ ਦੋਸਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ, ਦਸ੍ਸਨੀਯਾ ਵਤ ਭੋ ਦੋਸਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ, ਪਾਸਾਦਿਕਾ ਵਤ ਭੋ ਦੋਸਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ, ਰਮਣੀਯਾ ਵਤ ਭੋ ਦੋਸਿਨਾ ਰਤ੍ਤਿ, ਕં ਨੁ ਖ੍ਵਜ੍ਜ ਮਯં ਸਮਣં ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣં ਵਾ ਪਯਿਰੁਪਾਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਯં ਨੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤં ਚਿਤ੍ਤં ਪਸੀਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੦)।

ਅਥੇਕੋ ਅਮਚ੍ਚੋ ਪੂਰਣਕਸ੍ਸਪਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣં ਕਥੇਸਿ, ਏਕੋ ਮਕ੍ਖਲਿਗੋਸਾਲਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਅਜਿਤਕੇਸਕਮ੍ਬਲਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਪਕੁਧਕਚ੍ਚਾਯਨਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਸਞ੍ਚਯਸ੍ਸ ਬੇਲਟ੍ਠਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਏਕੋ ਨਾਟਪੁਤ੍ਤਨਿਗਣ੍ਠਸ੍ਸਾਤਿ । ਰਾਜਾ ਤੇਸં ਕਥં ਸੁਤ੍ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਅਹੋਸਿ। ਸੋ ਹਿ ਜੀਵਕਸ੍ਸੇਵ ਮਹਾਅਮਚ੍ਚਸ੍ਸ ਕਥં ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਤਿ। ਜੀਵਕੋਪਿ ''ਰਞ੍ਞਾ ਮં ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਿਤੇਯੇਵ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਵਿਦੂਰੇ ਤੁਣ੍ਹੀ ਨਿਸੀਦਿ। ਅਥ ਨં ਰਾਜਾ ਆਹ ''ਤ੍ਵਂ ਪਨ, ਸਮ੍ਮ ਜੀਵਕ, ਕਿਂ ਤੁਣ੍ਹੀ''ਤਿ? ਤਸ੍ਮਿਂ ਖਣੇ ਜੀਵਕੋ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਯੇਨ ਭਗਵਾ ਤੇਨਞ੍ਜਲਿਂ ਪਣਾਮੇਤ੍ਵਾ ''ਏਸੋ, ਦੇਵ, ਭਗਵਾ ਅਰਹં ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧੋ ਅਮ੍ਹਾਕં ਅਮ੍ਬਵਨੇ ਵਿਹਰਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਡ੍ਢਤੇਲਸੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸਤੇਹਿ। ਤં ਖੋ ਪਨ ਭਗਵਨ੍ਤં ਏਵਂ ਕਲ੍ਯਾਣੋ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਅਬ੍ਭੁਗ੍ਗਤੋ''ਤਿ ਨਵ ਅਰਹਾਦਿਗੁਣੇ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਤਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਬ੍ਬਨਿਮਿਤ੍ਤਾਦਿਭੇਦં ਭਗਵਤੋ ਆਨੁਭਾਵਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਤં ਭਗਵਨ੍ਤં ਦੇਵੋ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤੁ, ਧਮ੍ਮં ਸੁਣਾਤੁ, ਪਞ੍ਹં ਪੁਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਆਹ।

ਰਾਜਾ ਸਮ੍ਪੁਣ੍ਣਮਨੋਰਥੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਤੇਨ ਹਿ, ਸਮ੍ਮ ਜੀਵਕ, ਹਤ੍ਥਿਯਾਨਾਨਿ ਕਪ੍ਪਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਨਾਨਿ ਕਪ੍ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਨ੍ਤੇਨ ਰਾਜਾਨੁਭਾਵੇਨ ਜੀਵਕਮ੍ਬਵਨં ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਮਣ੍ਡਲਮਾਲ਼ੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਪਰਿਵੁਤં ਤਥਾਗਤં ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤੁਵੀਚਿਮਜ੍ਝੇ

ਮਹਾਨਾਵਂ ਵਿਯ ਨਿਚ੍ਚਲੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੰ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਅਨੁਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਰੂਪਾ ਨਾਮ ਮੇ ਪਰਿਸਾ ਨ ਦਿਟ੍ਠਪੁਬ੍ਬਾ''ਤਿ ਇਰਿਯਾਪਥੇਯੇਵ ਪਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਞ੍ਜਲਿੰ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਥੁਤਿੰ ਕਤ੍ਵਾ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਮਨ੍ਤੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਿ। ਅਥਸ੍ਸ ਭਗਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਭਾਣਵਾਰੇਹਿ ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੰ **ਸਾਮਞ੍ਞਫਲਸੁਤ੍ਤੰ** (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੫੦ ਆਦਯੋ) ਕਥੇਸਿ। ਸੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਤ੍ਤਮਨੋ ਭਗਵਨ੍ਤੰ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਦਕ੍ਖਿਣੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਾਮਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਅਚਿਰਪਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਖਤਾਯੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ, ਉਪਹਤਾਯੰ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ। ਸਚਾਯੰ , ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰਾਜਾ ਇਸ੍ਸਰਿਯਸ੍ਸ ਕਾਰਣਾ ਪਿਤਰੰ ਧਮ੍ਮਿਕੰ ਧਮ੍ਮਰਾਜਾਨੰ ਜੀਵਿਤਾ ਨ ਵੋਰੋਪੇਸ੍ਸਥ, ਇਮਸ੍ਮਿੰਯੇਵ ਆਸਨੇ ਵਿਰਜੰ ਵੀਤਮਲੰ ਧਮ੍ਮਚਕ੍ਖੁੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਥ। ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾ ਪਰਿਹੀਨੋ''ਤਿ ਆਹ।

ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਧਮ੍ਮਸਭਾਯੰ ਕਥੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਸੁੰ ''ਆਵੁਸੋ, ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਕਿਰ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦੁਸ੍ਸੀਲੰ ਪਾਪਧਮ੍ਮੰ ਦੇਵਦਤ੍ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਪਿਤੁਘਾਤਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਤਤ੍ਤਾ ਸੋਤਾਪਤ੍ਤਿਫਲਾ ਪਰਿਹੀਨੋ, ਦੇਵਦਤ੍ਤੇਨ ਨਾਸਿਤੋ ਰਾਜਾ''ਤਿ। ਸਤ੍ਥਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਕਾਯ ਨੁਤ੍ਥ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਏਤਰਹਿ ਕਥਾਯ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਇਦਾਨੇਵ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਤ੍ਵਾ ਮਹਾਵਿਨਾਸੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਪੁਬ੍ਬੇਪੇਸ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਨਾਸੇਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤੀਤੰ ਆਹਰਿ।

ਅਤੀਤੇ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਤ੍ਤੇ ਰਜ੍ਜੰ ਕਾਰੇਨ੍ਤੇ ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਮਹਾਵਿਭਵੇ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਕੁਲੇ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਵਯਪ੍ਪਤ੍ਤੋ ਤਕ੍ਕਸਿਲੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਿਪ੍ਪਾਨਿ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਬਾਰਾਣਸਿਯੰ ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਮਾਣਵਕਸਤਾਨਿ ਸਿਪ੍ਪੰ ਵਾਚੇਸਿ। ਤੇਸੁ ਮਾਣਵੇਸੁ ਏਕੋ ਸਞ੍ਜੀਵੋ ਨਾਮ ਮਾਣਵੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਤਸ੍ਸ ਮਤਕੁਟ੍ਠਾਪਨਕਮਨ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ। ਸੋ ਉਟ੍ਠਾਪਨਕਮਨ੍ਤਮੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਨਮਨ੍ਤੰ ਪਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਏਕਦਿਵਸੰ ਮਾਣਵੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦਾਰੁਅਤ੍ਥਾਯ ਅਰਞ੍ਞੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕੰ ਮਤਬ੍ਯਗ੍ਘੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਮਾਣਵੇ ਆਹ ''ਭੋ, ਇਮੰ ਮਤਬ੍ਯਗ੍ਘੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਮਾਣਵਾ ''ਨ ਸਕ੍ਖਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਆਹੰਸੁ। ''ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਾਨਞ੍ਞੇਵ ਵੋ ਤੰ ਉਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ''ਸਚੇ, ਮਾਣਵ, ਸਕ੍ਕੋਸਿ, ਉਟ੍ਠਾਪੇਹੀ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਪਨ ਵਤ੍ਵਾ ਤੇ ਮਾਣਵਾ ਰੁਕ੍ਖੰ ਅਭਿਰੁਹਿੰਸੁ। ਸਞ੍ਜੀਵੋ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਤਬ੍ਯਗ੍ਘੰ ਸਕ੍ਖਰਾਹਿ ਪਹਰਿ, ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਉਟ੍ਠਾਯ ਵੇਗੇਨਾਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਜੀਵਂ ਗਲਨਾਲਿਯੰ ਡੰਸਿਤ੍ਵਾ ਜੀਵਿਤਕ੍ਖਯੰ ਪਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿ, ਸਞ੍ਜੀਵੋਪਿ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਤਿ। ਉਭੋਪਿ ਏਕਟ੍ਠਾਨੇਯੇਵ ਮਤਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿੰਸੁ।

ਮਾਣਵਾ ਦਾਰੂਨਿ ਆਦਾਯ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੰ ਪਵਤ੍ਤਿੰ ਆਚਰਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸੁੰ। ਆਚਰਿਯੋ ਮਾਣਵੇ ਆਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਤਾਤਾ, ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹਕਾਰਾ ਨਾਮ ਅਯੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਏਵਰੂਪੰ ਦੁਕ੍ਖੰ ਪਟਿਲਭਨ੍ਤਿਯੇਵਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਇਮੰ ਗਾਥਮਾਹ –

੧੫੦.''ਅਸਨ੍ਤੰ ਯੋ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਅਸਨ੍ਤੰ ਚੂਪਸੇਵਤਿ।
ਤਮੇਵ ਘਾਸੰ ਕੁਰੁਤੇ, ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਸਞ੍ਜੀਵਿਕੋ ਯਥਾ''ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੀਹਿ ਦੁਚ੍ਚਰਿਤੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲੰ ਪਾਪਧਮ੍ਮੰ। **ਯੋ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਦੀਸੁ ਯੋ ਕੋਚਿ ਏਵਰੂਪੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰਾਦਿਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨ, ਗਹਟ੍ਠੰ ਵਾ ਉਪਰਜ੍ਜਸੇਨਾਪਤਿਟ੍ਠਾਨਾਦਿਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਕ੍ਕਾਰਸਮ੍ਮਾਨੰ ਕਰੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਨ੍ਤੰ ਚੂਪਸੇਵਤੀ**ਤਿ ਯੋ ਚ ਏਵਰੂਪੰ ਅਸਨ੍ਤੰ ਦੁਸ੍ਸੀਲੰ ਉਪਸੇਵਤਿ ਭਜਤਿ ਪਯਿਰੁਪਾਸਤਿ। **ਤਮੇਵ ਘਾਸੰ ਕੁਰੁਤੇ**ਤਿ ਤਮੇਵ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਣ੍ਹਕੰ ਸੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਪਾਪਪੁਗ੍ਗਲੋ ਘਸਤਿ ਸੰਖਾਦਤਿ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੇਤਿ। ਕਥੰ? **ਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਸਞ੍ਜੀਵਿਕੋ ਯਥਾ**ਤਿ, ਯਥਾ ਸਞ੍ਜੀਵੇਨ ਮਾਣਵੇਨ ਮਨ੍ਤੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਮਤਬ੍ਯਗ੍ਘੋ ਸਞ੍ਜੀਵਿਕੋ ਜੀਵਿਤਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਹਿਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਜੀਵਿਤਦਾਯਕੰ ਸਞ੍ਜੀਵਮੇਵ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਪਾਤੇਸਿ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਯੋ ਅਸਨ੍ਤਪਗ੍ਗਹੰ ਕਰੋਤਿ, ਸੋ ਦੁਸ੍ਸੀਲੋ ਤੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹਕਮੇਵ ਵਿਨਾਸੇਤਿ। ਏਵਂ ਅਸਨ੍ਤਸਮ੍ਪਗ੍ਗਾਹਕਾ ਵਿਨਾਸੰ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੀਤਿ।

ਬੋਧਿਸਤ੍ਤੋ ਇਮਾਯ ਗਾਥਾਯ ਮਾਣਵਾਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਨਿ ਪੁਞ੍ਞਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਯਥਾਕਮ੍ਮੰ ਗਤੋ।

ਸਤ੍ਥਾ ਇਮਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਂ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਜਾਤਕਂ ਸਮੋਧਾਨੇਸਿ – ‘‘ਤਦਾ ਮਤਬਜਗ੍ਘੁਟ੍ਠਾਪਨਕੋ ਮਾਣਵੋ ਅਜਾਤਸਤ੍ਤੁ ਅਹੋਸਿ, ਦਿਸਾਪਾਮੋਕ੍ਖੋ ਆਚਰਿਯੋ ਪਨ ਅਹਮੇਵ ਅਹੋਸਿ’’ਨ੍ਤਿ।

ਸਞ੍ਜੀਵਜਾਤਕਵਣ੍ਣਨਾ ਦਸਮਾ।

ਕਕਣ੍ਟਕਵਗ੍ਗੋ ਪਨ੍ਨਰਸਮੋ।

ਤਸ੍ਸੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਗੋਧਸਿਙ੍ਗਾਲਵਿਰੋਚਂ, ਨਙ੍ਗੁਟ੍ਠਰਾਧਕਾਕਞ੍ਚ।
ਪੁਪ੍ਫਰਤ੍ਤੁਞ੍ਚ ਸਿਙ੍ਗਾਲਂ, ਏਕਪਣ੍ਣਞ੍ਚ ਸਞ੍ਜੀਵਂ॥

ਅਥ ਵਗ੍ਗੁਦ੍ਦਾਨਂ –

ਅਪਣ੍ਣਕੋ ਸੀਲਵਗ੍ਗੋ, ਕੁਰੁਙ੍ਗੋ ਚ ਕੁਲਾਵਕੋ।
ਅਤ੍ਥਕਾਮੋ ਚ ਆਸੀਸੋ, ਇਤ੍ਥੀਵਰੁਣਪਾਯਿਮ੍ਹਾ॥

ਲਿਤ੍ਤੋ ਪਰੋਸਤਂ ਹਂਚਿ, ਕੁਸਨਾਲ਼ਾ ਸਮ੍ਪਦਾਨੋ।
ਕਕਣ੍ਟਕੋ ਪਨ੍ਨਰਸ, ਸਤਪਣ੍ਣਾਸ ਜਾਤਕਾਤਿ॥

ਏਕਕਨਿਪਾਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

(ਪਠਮੋ ਭਾਗੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ)।